

ספר

אנציקלופדיית המצוות

כרך ב' – שבת

השבת בישראל כהלכתה

ובו:

ספר ד: תפילות וסעודות השבת דיניו
ומנהגיו.

ספר ה: ערכת נר למשיחי – סדר הדלקת
נרות דיניו ומנהגיו וסגולותיו.

ספר ו: זוהר השבת מחולק לפרשיות
השבוע.

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיר בת ים

ב' סיון תשע"ו לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה

מגדולי ישראל כבר באו בדפוס בשאר הספרים
שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן.

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

בעזרת השם יתברך

ספר

השבת בישראל בהלכתה

חלק ד'

כולל:

- (א) קידוש היום על הכוס
- (ב) סעודת שבת
- (ג) כל עניני מאכלים ועינוגי שבת
- (ד) תפילת שחרית בשבת
- (ה) מענין קריאת התורה ותפלת מוסף
- (ו) קידוש וסעודתא דצפרא דשבתא
- (ז) סדר אחר צהריים דשבת

ליקוט גדול ונפלא מאוד מש"ס בבלי וירושלמי, תו"כ, ספרי ספרא, מדרשים, ילקוט וזה"ק, ראשונים ואחרונים, רמב"ם, שו"ע ופוסקים, וספרי שו"ת, מפרשי התורה, ספרי יראים ומוסר חסידות ועוד.

הספר הזה יוצא לאור לראשונה, וכבושם הזה עדיין לא נראה, מאיר עינים, ומעט מן האור ידחה הרבה מן החושך אשר יכסה ארץ, ובעזה"י יעורר את לבות בני ישראל מתרדמתם, ויביא תועלת רבה לעם ישראל, יען כי רבתה בה ההזנחה, ובוודאי שהמעין בספר לבו יתעורר להתחזק ולהתאמץ ביתר שאת וביתר עז, לעורר את עצמו ואת הזולת ללמוד הלכות שבת בכל שבת ושבת, ויפעל בכל כוחו ואונו לזכות את הרבים.

יצא לאור על ידי וועד למען קדושת השבת העולמי
שעל ידי מפעל עולמי ללימוד שו"ע אורה חיים
שנת תשס"ה לפ"ק

בעזרת השם יתברך

על הטוב יזכר

זאת נדבת

מוהר"ר יעקב סרויה נ"י

לטובת נשמת אביו

מוהר"ר מיימון בן מאיר ז"ל,

נפטר כ"ב אדר שנת תשכ"ב לפ"ק

*

אמו שמחה בת ר' יעקב ז"ל,

נפטרה כ"ט מנחם אב תשנ"ט לפ"ק

*

ספר
השבת בישראל כהלכתה
חלק ד'

מפתח הפרקים

- (א) קידוש היום על הכוס
(ב) סעודת שבת
(ג) כל עניני מאכלים
ועינוגי שבת
(ד) תפילת שחרית בשבת
(ה) מענין קריאת התורה
ותפלת מוסף
(ו) קידוש וסעודתא
דצפרא דשבתא
(ז) סדר אחר הצהרים
דשבת

שעה אחת של תורה בשבת – כמו אלף שעות בימות החול

שעה אחת של תורה בשבת קודש כמו אלף שעות בימות החול (בן איש חי פרשת שמות, שנה ב' בהקדמה).

והוסיפו המפרשים, כל מלה בתורה הקדושה מצוה בפני עצמה (שנות אליהו פרק א' דפאה משנה א') ושקולה כנגד תרי"ג מצוות (ירושלמי פאה פרק א' הלכה א'). ובדקה שניתן לומר מאתיים מילים (חפץ חיים תורת הבית פרק ב'), ובשעה, שתיים עשרה אלף, ובצער הרי זה כפול מאה (עיין ברכות ז. ואבות דרבי נתן פרק א' משנה ו'), ובשבת קודש כפול אלף, וכשיש בשיעור תורה מאה איש, הרי זה כפול מאה וכל שכן יותר. ויתכן להגיע בשיעור תורה בשבת קודש למצוות רבות מאד. [רק בחשבון מצוות אלו שהוזכרו עד כה מגיע האדם לשבעים ושלוש בליון וחמש מאות ושישים מליארד מצוות (73,560,000,00,000) וזה בשעה ובחבורה של מאה איש בלבד]. (הנהגות לשבת קודש נו).

ספר
השבת בישראל
כהלכתה
 חלק ד'

הלכות שבת
דינים הנחוצים ושכיחים
 (בלשון צח קל ונקי)

פרק א

קידוש על הכוס

(א) לכתחילה מצוה לקדש תיכף כשיבא לביתו מבית הכנסת, ומכל מקום אם אינו תאב לאכול יכול להמתין כיון שכבר זכר אותו בכניסתו בבית הכנסת. (מגן אברהם סימן רע"א סק"א בשם מ"מ).

(ב) אף על גב דלענין שאר מצות יש מבוכה בפוסקים במצות ששומעין אי שומע כעונה ממש או עונה עדיף. (עיין א"ר סו"ס רע"ג בשם עו"ש. פרי מגדים מש"ז ר"צ, תוס' ברכות כ"א, ובסוכה דף ל"ח ובר"ן שם ובתו"ש

שם) מכל מקום בקידוש ודאי עדיף לקדש בעצמו מלשמוע. (ליקו"מ דף כ').

ג) לכתחילה יש להקפיד שלא לקדש על יין אם היתה מגולה אפילו רק שעה מועטת. (תו"ש על פי תורת חיים ב"ב).

ד) המנהג שמקדשין גם על יין מבושל, או שיש בו דבש (סימן ער"ב) ומיהו לכתחילה טוב להדר שלא יהא בו אחד מריעותות הללו (שם ובאחרונים) והוא הדין שלא יהא מעורב בו צוקע"ר. (פרי מגדים שם).

ה) משהגיע בין השמשות או אם התפלל ערבית מבעוד יום אסור לטעום עד שיקדש (שולחן ערוך הגר"ז רע"א ס"ט) וכן אם קיבל עליו שבת בינו לבין עצמו. (משנה ברורה שם).

ו) אשה שהדליקה נרות וצמאה מאד למים, יש להקל לה במקום צערא. (הגאון מבערזאן זצ"ל סימן רע"א סק"ג).

ז) אפילו אין לו יין כשר אסור לקדש ולברך על סתם יינם. (שאלות ותשובות הלק"ט חלק א' סימן י', שאילת יעב"ץ חלק א' מ"ה, שאלות ותשובות בית יהודה סימן כ"ח).

ח) מי שאינו שותה יין ומקדש על היין על סמך שישתו אחד מהשומעין נכנס על ידי זה למבוכה (עייין מגן

אברהם רע"ב, ט'. הגר"ז שם ס"ו. שאילת יעב"ץ ח"ב ס"ד. מהרש"ך רע"ב. קיצור שולחן ערוך ע"ז, ט'. עיקרי הד"ט י"ג, כ"ה, כף החיים, רע"ב. ובמשנה ברורה רע"א י"ד בבית הלוי ד"ה שאף, שלא לזוז מדברי המחבר שכתב דראוי לחוש להמחמירים).

י) המקדש ואוכל כיסנין (מזונות) ומיד לאחרי זה נוטל ידיו לסעודה, יש אומרים שצריך לברך מקודם על המחי' ואחר כך נטילת ידים להסעודה אך לא שיאכל מהמזונות גם בתוך הסעודה (חכמת אדם כלל מ"א. שולחן ערוך הגר"ז קע"ו), ויש אומרים כיון שנוטל ידיו מיד לסעודה אין צריך לברך (משנה ברורה בביאור הלכה, וערוה"ש קע"ו).

יא) מכל מקום לא נכון לאכול לכתחילה כיסנין ומיני מתיקה אחר קידוש, כדי לאכול סעודה לתיאבון (מגן אברהם רמ"ט סק"ו בשם הא"ז. שולחן ערוך הגר"ז שם. והערוה"ש שם).

יב) עבר הלילה ולא קידש בין שוגג ובין מזיד יש לו תשלומין למחר כל היום (סימן רע"א ס"ח) ובכהאי גוונא אומר כל הקידוש של לילה מלבד ויכולו (רמ"א שם).

יג) אם טעם (אפילו במזיד) קודם קידוש עדיין יוכל לקדש (שם ס"ז וט"ז ומ"א, דלא כב"ח).

יד) הכוס יהי' שלם, ויש אומרים שלא יהא פגום כלל אפילו כדי חגירת צפורן (א"ר אורח חיים קפ"ג ס"ג. ופרי

מגדים שם כתב דחומרא יתירא הוא), אבל בחסרון הניכר להדיא אפילו לא נפגם מעבר לעבר כגון שנשבר קצת למעלה מעובי שפתו בין מצד החיצון בין מצד הפנימי אין זה שלם לכולי עלמא, וכן אם בסיסו שלמטה נשבר אפילו יכול לעמוד בלי הבסיס גם כן לא מקרי שלם (תולדות שמואל סימן א' בשם האחרונים), אבל בדיעבד או באין לו כוס אחר שרי. (פרי מגדים שם).

(טו) יש מדקדקין לכוס של כסף משום זה קלי ואנוהו. (סידור האריז"ל לר"ש).

(טז) צריכה הכוס שטיפה והדחה או מקנחו יפה במפה (מגן אברהם ריש סימן קפ"ג), ואם היא נקיה אין צריך כלום. (אליהו רבה).

(טז) מצותו שיהא הכוס מחזיק לכל הפחות רביעית וממלאהו, ובדיעבד שאין לו יין כדי למלאות יכול לקדש גם בחסר, ובלבד שיהא בו על כל פנים רביעית. (עיין משנה ברורה רע"א מ"ב. ותולד"ש סימן א' אות ז').

(יז) היין יהי' אינו פגום פירוש שלא שתו ממנו (בפה) בעודו בקנקן ומכל שכן מן הכוס, ובשעת הדחק שאין לו יין אחר אין זה מעכב. (אורח חיים סימן קפ"ג, ותולדות שמואל שם).

(יח) לכתחילה נכון למזוג גם קצת מים ביין שבכוס. (סידור האריז"ל שם).

(ט) על פי האריז"ל יזהר לקבל הכוס מב' ידי זולתו לב' ידיו. (סידור האריז"ל פרי עץ חיים שער ח"י ריש פרק ט"ו נגיד ומצוה).

(כ) מחזיקו ביד ימין בלי סיוע שמאל, ומגביהו מן השלחן טפח (אורח חיים קפ"ב, תולדות שמואל שם), ועל פי האריז"ל מחזיקו נגד החזה. (שם).

(כא) על פי הלכה אומרים ויכולו (ויש אומרים רק התחלת ויכולו) מעומד והשאר מיושב (רע"א סעיף י'). אבל על פי האריז"ל צריך לעמוד דוקא מתחילה ועד סוף. (פרי עץ חיים שער ח"י פרק י"ד. סידור האריז"ל לר"ש). ומכל מקום המדקדקים לעמוד יזהרו שיקבעו השומעים יחד בעת קידוש ולא יהיו מפוזרים ומפורדים והולכים אחד הנה ואחד הנה דזה לא מיקרי קביעות להוציא אחרים. (משנה ברורה רע"א מ"ו).

(כב) כשמתחיל יתן עיניו בנרות (רמ"א רע"א ס"י), והוא סגולה לרפואת עינים שכהו על ידי פסיעה גסה, אבל אין מדקדקין בה כל כך (אליהו רבה. משנה ברורה סעיף קטן מ"ח), ובשעת קידוש יתן עיניו בכוס של ברכה. (רמ"א שם).

(כג) צריך לשתות מכוס של קידוש מלא לוגמיו דהיינו כל שיסלקנו לצד אחד בפיו ויראה מלא לוגמיו והוא רובו של רביעית באדם בינוני (רע"א סעיף י"ג ומגן אברהם ומשנה ברורה), ומי שאינו יכול לשער שיעורו מכל מקום

לא בעי יותר מרביעית (מגן אברהם ומשנה ברורה שם). ויש אומרים שמצוה מן המובחר לכל אדם לשתות רביעית דוקא. (אליהו רבה בשם המנהיג, וכן הוא דעת ר"ע הובא בטור).

(כד) מצוה מן המובחר שיטעמו כל המסובין (רע"א סי"ד) ודי בכל שהוא (ט"ז ומשנה ברורה ע"א), ובלא ישאר לקידוש למחר והבדלה לא יטעמו המסובין רק המקדש כשיעור. (משנה ברורה שם).

(כה) אם קידש וקודם שטעם הפסיק בדיבור חוזר ומברך בורא פרי הגפן ואין צריך לחזור ולקדש (רע"א ט"ו), ואם הפסיק בדברים השייכים לסעודה וכל שכן בדברים השייכים לקידוש לא הוי הפסק בדיעבד ואין צריך לחזור ולברך. (משנה ברורה ע"ה).

(כו) ואם נשפך הכוס קודם שיטעום ממנו, יביאו כוס אחר ומברך עליו בורא פרי הגפן ואין צריך לחזור ולקדש (רע"א ט"ו), ואם ה' בדעתו בשעת הברכה לשתות יין יותר אין צריך לברך בורא פרי הגפן אלא ישתה תיכף כוס אחר בלי ברכה, ובלבד שלא יפסיק בדיבור שלא מענין הקידוש. (משנה ברורה סעיף קטן ע"ז).

(כז) ודוקא שלא הסיח על כל פנים דעתו בינתיים, אבל אם כבר יצא ממקומו קודם שטעם מכוס אחר צריך לברך ולקדש גם כן. (מגן אברהם ומשנה ברורה שם).

כח) אף על גב שאין בדעת המסובין לשתות מכוס של קידוש או שבדעתם לברך בעצמם בורא פרי הגפן על טעימתם, מכל מקום נכון להחמיר לבל יפסיקו בדיבור קודם טעימת המקדש לכתחילה. (מנחת שבת סימן צ"ו סעיף קטן כ"א בשם שדי חמד).

כט) מותר לשתות מים שבת קודש בבוקר קודם התפלה שעדיין לא חל עליו חובת קידוש (רפ"ט ס"א), וכן בשותה חלב קודם התפלה משום רפואה גם כן אין צריך לקדש. (תולדות שמואל סימן א' אות י"ב).

ל) אבל מי שצריך לאכול קודם התפלה כגון הרעב ביותר או חולה וכיוצא בזה שצריך לאכול קודם התפלה הרי זה אסור לאכול ולשתות בלי קידוש, ובכהאי גוונא אפילו טעימת מים בעלמא קודם התפלה אסור בלי קידוש. (מנחת שבת סימן ע"ז סעיף קטן ל"ה בשם עיקרי הד"ט בשם פרי הארץ ובשם תהלה לדוד. משנה ברורה בביאור הלכה סימן רפ"ט).

לא) כל שהתפלל על כל פנים כבר תפלת שחרית אפילו לא התפלל עדיין תפלת מוסף כבר חל עליו חובת קידוש ואסור אפילו בטעימה בעלמא בלא קידוש אלא אם כן חליש ליבי' ואין לו יין או פת לקדש. (סימן רפ"ו ס"ג ואחרונים שם).

לב) על פי האריז"ל צריכין לשתות יין בתוך סעודה שלישית אבל אין צריך קידוש לפני הסעודה. (נגיד

ומצוה, ופרי עץ חיים, וסידור האריז"ל. מגן אברהם סימן רצ"א, ומשנה ברורה סעיף קטן י').

לג) ופשוט דאם לא הי' לו כוס בבוקר צריך להדר ולקדש קודם הסעודה בסעודה שלישית דומיא דקידוש של לילה. (שעה"צ אות ט').

לד) בענין הממתינין שלא לקדש בליל שבת בין שעה שש לשבע 6-7 מכל מקום כל ערום יעשה בדעת ומי שיש לו אצל שלחנו אורחים עניים שהם רעבים וצמאים אם כן גדול כח מתנות עניים שמהפכין מדת הדין לרחמים. (לקו"מ סדר קידוש ליל שבת, וכעין זה במשנה ברורה רע"א א').

לה) לכתחילה צריך שיכוון בשעת קידוש שיסעוד לאלתר במקום קידוש, וגם צריך שיאכל באמת לאלתר במקום קידוש, ובדיעבד אפילו הי' דעתו בפירוש בשעת קידוש שלא יאכל אלא לאחר זמן מרובה, וגם שלא יאכל בבית שקידש בו אלא בבית אחר, אם נמלך אחר כך לאכול לאלתר אחר שקידוש ובמקום קידוש אין צריך לחזור ולקדש (סימן רע"ג ס"ג ברמ"א), וכן אפילו לא אכל לאלתר כגון שאירעו אונס וכיוצא בזה, אם הי' דעתו על כל פנים בשעת קידוש שיאכל לאלתר וגם לא יצא בינתיים למקום אחר גם כן יצא. (משנה ברורה סעיף קטן י"ג בכוונת הרמ"א).

לו) ואם הי' דעתו גם בשעת קידוש לצאת בינתיים וגם יצא אפילו חזר אחר כך למקומו חוזר ומקדש אליבא דכולי עלמא (רמ"א שם), ואם הי' ההפסק בדברים שהם מדרכי הסעודה לא חשיב הפסק. (משנה ברורה י"ד).

פרק ב

סעודת שבת

א) גם נשים מחוייבות בלחם משנה שהיו גם כן בנס המן (ר"ת שבת פרק כל כתבי בשם ר"ת, באה"ט רע"ד א' בשם מרדכי ואבודרהם. משנה ברורה סעיף קטן א'), ולא נכון מה שנהגו הנשים שלא בזמן הסעודה כשרעבים לאכול בוצעין על פרוסה סתם, דבכל סעודה שסועד צריכין לחם משנה ואפילו האוכל מאה פעמים ביום. (רמ"א רצ"א ס"ד. שאלות ותשובות אור הישר אורח חיים סימן כ"ב).

ב) מי שהוא אונס ואינו יכול לסעוד סעודת הלילה, יאכל ג' סעודות ביום, ובלבד שיקדש בלילה ויאכל מיד אחר הקידוש כזית מה' מינים או שישתה רביעית יין. (משנה ברורה סעיף קטן ט').

ג) ומכל מקום לכתחילה ישתדל שלא לצאת חובת קידוש במקום סעודה בלילה ביין כיון דלכמה ראשונים אינו יוצא ביין כלל. (חידושי הגאון רבי עקיבא איגר, ותו"ש, וסיים המשנה ברורה סימן רע"ג סעיף קטן כ"ה דעל כרחק אין לסמוך על זה אלא בשעת הדחק).

ד) ודוקא בלילה אבל ביום אפשר לסמוך על זה אפילו לכתחילה. (תולדות שמואל ח"ג דף כ"ב), והיינו שתיית רביעית לבד המלא לוגמא. (שם).

ה) אם בשחרית חלש לבו "קצת" ואין לו רק פירות כתב החכמת אדם הלכות שבת כלל ו' בשם האליהו רבה שיש לסמוך עליו, אבל בקידוש של לילה לא. (שם).

ו) יש אומרים דאסור לומר בשבת כשאוכל סעודה מיוחדת (או פת הבאה בכיסנין דיוצא סעודת ר' חדקא דמחייב לאכול ארבע סעודות שיש בזה חשש מינות. דע"ת יורה דעה סימן ל"ה סק"י).

ז) עוגה שנשרפה קצת ממנו מקרי שלימה ולא אמרינן כל העומד לחתוך כחתוך דמי (שער אפרים ס"ב וחכם צבי), ויש אומרים דאם נשרף עד כדי כך שאין יכולין לאכול אפילו על ידי הדחק לא מיקרי שלם. (שאלות ותשובות מקום שמואל סימן מ"ה. שערי תשובה רע"ד א'. בנין עולם סימן ט').

ח) לחם שחסר ממנו קצת אבל לא יותר מחלק מ"ח מכולו עיין שערי תשובה ומחצית השקל סימן רע"ד.

ט) בענין י"ב חלות שנוהגין הרבה, מצינו מנהגים שונים:

א) על פי האריז"ל בכל ג' סעודות יהיו י"ב ככרות ששה על גבי ששה כב' סגולין ולוקחין ב'

האמצעים ובוצעים מאחד (שערי תשובה רע"ד בשם מחב"ר).

ב) בשל"ה בשם כנפי יונה דבסעודת ליל שבת יסדר על השלחן י"ב ככרות, בסעודת שחרית ח' ככרות, ובסעודה שלישית ד' ככרות, ומוצאי שבת קודש ד' ככרות לכל סעודה, ולג' סעודות י"ב (מאורי אור בשמו ושכך כתב בספר יוסף אומץ), ונוהגין העולם לעשות לחם ארוך דשתי החלות כמין שתי ווי"ן והם י"ב (לקו"מ), ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון. (שם).

י) על פי האריז"ל יש לנהוג בעת ברכת המוציא לחבר ב' שולי הלחמים זה לזה ואז נראה כלחם אחד ובו ב' פנים, והוא סוד לחם הפנים. (שער הכוונות, כף החיים רע"ד).

יא) יש ליטול הידים ולברך ולנגבם מעומד, והיא על פי סוד. (סידור האריז"ל לר"ש מראשקוב).

יב) נוהגין המדקדקין לרשום בסכין הלחם קודם ברכת המוציא (מגן אברהם רע"ד בשם רש"ל), והטעם על פי המבואר באורח חיים סימן קס"ז שמצוה לבצוע במקום שנאפה יפה יפה, וממקום שהתחיל להאפות תחלה, ועל כן בחול אף על גב דמצוה לבצוע על השלימה מכל מקום כדי שלא להצטרך להפסיק אחר ברכת המוציא ולחפש אחר המקום המוכשר לבצוע, על כן בודק וחותר

קצת קודם הברכה, אבל בשבת אין סומכין על זה דחוששין שתשמט ידו ויחתוך כולה ולא יהי' לו לחם משנה (עיין בית יוסף קס"ז בשם תוס' ומרדכי פרק כיצד מברכין), ועל כן בשבת רושמיין מקור הבציעה שמיד אחר הברכה ידע האיך לחתוך, ולא כמנהג המונים שמסבבין בסכין סביב הלחם ואין רושמיין דאם כן מה הועילו בזה. (מחצית השקל רע"ד).

(ג) ויש שמפקפקין על ענין הרשימה (עיין צל"ח ברכות שם בשם ירושלמי, ועיין תהלה לדוד שם. ומנח"ש סימן ע"ז), אבל מנהג ישראל תורה ואין לשנות (או"ח החדש בשם שאלות ותשובות מגדל השן שהשיב על דברי הצל"ח), וגם על פי הסוד יש לרשום הלחם בסכין שבת ויום-טוב, וכן נוהגין העולם (תורת חיים סנהדרין ק"ב, מובא ביד יוסף סימן רע"ד), ועל פי זה גם (האינו יודע) ואינו מדקדק על מקום בציעה מיוחד מכל מקום ירשום בסכין כיון שיש טעם על פי סוד לרשום במקום שבוצע, אבל מכל מקום סיבוב בסכין בלי רשימה גם על פי סוד לא הועיל. (ספר שלחן שבת כלל ז').

(ד) בעת אמירת השם של המוציא (ודבר זה גם בחול כן) יגביה שתי הככרות (מגן אברהם סק"ז בשם מהרי"ל), ולדעת המקובלים בעת אמירת "המוציא" יגביה (שער הכוונות מובא בכף החיים סק"ז), וירא

שמים יוצא ידי שניהם ומגביה בשני המקומות. (שאלות ותשובות אור יושר סימן כ').

(טו) לא יסירו המפה מעל הפת עד אחר ברכת המוציא (סידור נוה"ש), וכן ראיתי אצל צדיקים גדולי תורה. (ליקוטי מהרי"ח, סדר ליל שבת).

(טז) אין להסיר המפה מעל הפת אלא יוציא הפת מתחת המפה כמו שהוציאו המן מתחת הטל ואחר כך יסורו המפה. (פרישה רע"ד).

(יז) סדר בציעת הפת בשבת ככה: מגביה המפה ורושם על הלחם רשימה הניכרת במקום שרוצה לחתוך, אחר כך חוזר ומכסה המפה ומכניס ידיו תחת המפה ולוקח שתי הלחמים ומדבק שולי חלה זו לשולי חלה זו (באופן שפני החלה העליון פונה עכשיו לצדדין) וככה תופסן עד גמר הברכה. מברך ברכת המוציא בקול רם (שהקול מעורר הכונה, וגם להוציא בני ביתו) ובעת אמירת "השם" וכן בעת אמירת "המוציא" יגביה קצת למעלה שתי החלות יחד ואחר כך יחזור ויניחם. לאחר גמרו הברכה יוציא הפת מתחת המפה ובוצע (ויש מדקדקין שבעת הבציעה יגעו ב' החלות להדדי, שיהי' לחם משנה גם בעת הבציעה (עיין שולחן ערוך הגר"ז רע"ד. דרכי חיים מנהג צאנז. נימוקי אורח חיים רע"ד) ובוצע פרוסה גדולה שתפסיק לו לכל הסעודה (והנוהגין על פי האריז"ל בוצע כזית לעצמו שהוא נגד יו"ד דשם הוי-ה

וכביצה לאשתו נגד י' האחרונה דשם א-ד-נ' ומניחם זו על זו ויכוין שיתחברו יחד ונעשה י-א-ה-ד-ו-נ-ה-י' ומטבל במלח (ועל פי האריז"ל יטבל ג' פעמים) ואוכל מבציעתו ומחלק בציעות לשאר המסובין (האחרונים סימן רע"ד והנוהגין על פי האריז"ל ורוצין לצאת גם מה שכתוב בשולחן ערוך ס"ב לבצוע פרוסה גדולה, מדקדקין שאחר גמר חילוק הבציעות פורסין עוד פרוסה גדולה [נוסף לכזית הנ"ל הראשונה] שתספיק לו לכל הסעודה. (שאלות ותשובות אורות מישרים דיני סעודת שבת דף ח').

יח) לדעת כמה ראשונים ואחרונים מצוה לחתוך ב' החלות בעת הבציעה (הרשב"א בברכות. רבינו האי גאון. וכן כתוב באליהו רבה בשם רש"ל ומט"מ. ושב"ל. והגר"א בביאור הגר"י, ובשערי רחמים), וכן נהגו הרבה גאונים (רש"ל ושל"ה וגר"א מובא במשנה ברורה שם, ומגן אברהם בשם הב"ח) והעולם אין נוהגין רק כפי שכתוב בשולחן ערוך להדיא בס"ב (משנה ברורה שם), ויש אומרים דעל כל פנים יהא נוהג כך באחד מן הסעודות אם אפשר (האחרונים) והיותר ניקל בסעודה שלישית דאז הלא על כל יש לו ב' חלות לבצוע ואין צריך עוד להשני שהרי גומר עכשיו כל סעודות. (שם).

יט) יש לאכול דגים בכל סעודות שבת (מגן אברהם סימן רמ"ב בשם תיקוני שבת. עוד דברו ממעלת אכילת

דגים בשבת במט"מ, ובבני יששכר, ובכתבי האריז"ל, ובספר דברי אמת להגה"ק מלובלין פרשת מטות, ובספר בית אהרן להרה"ק מוהר"ר אהרן מקארלין זי"ע בשם הרה"ק מהר"ש מקארלין גודל החיוב לאכול דגים בשבת אשר תסמר שערות ראש, עיין שם).

(כ) בתוס' מועד קטן סוף פרק א' דלא ישתה מים אחר דגים משום סכנה.

(כא) ביורה דעה סימן קט"ז דירחוץ ידיו בין דגים לבשר ויאכל פת שרוי בינתיים כדי לרחוץ הפה, ועיין בליקו"מ סדר ליל שבת דבזמנינו רובם נוהגין ליזהר כדעת השולחן ערוך.

(כב) בקצת מקומות המנהג לאכול מולייתא שקורין פשטיד"א בליל שבת זכר למן. (רמ"א אורח חיים רמ"ב. ואף על גב שכתב הרמ"א על זה דלא ראה נוהג כן העיד האליהו רבה בשם שכנה"ג שבמקומותיו המנהג פשוט לאכלו, וכן כתב בסידור יעב"ץ שכן היה מנהג אביו הגאון חכם צבי זצ"ל, והיכי דנהוג נהוג).

(כג) מנהג ישראל קודש לומר בשבת קודש בעת האכילה "הריני אוכל לכבוד שבת" וכן כתבו בספרים הקדושים. ולפי עניות דעתי יש סמך לזה מדברי המדרש שהמן הרשע הלשין על ישראל שיניהון רברבין – אוכלין ושותין ואומרים "עונג שבת, עונג יום-טוב"

עיין שם. הרי דצריך להיות שאוכל ושותה לעונג שבת ולעונג יום טוב. (ליקו"מ דף לט:).

כד) מנהג ישראל לומר שירות ותשבחות בשבת ומקורו נפתח עוד בתלמוד (במגילה יב:) כשישראל אוכלין ושותין פותחין בדברי תורה ובדברי תשבחות וכו' וכן בספר חסידים (תתשמ"ז) "מכאן שיש לרנן בשבת בשירות ותשבחות". וכן כתב ברקח סימן נ"ד דאחר שאכלו כל צרכן יש מזמרינן זמירות ושבח להקדוש ברוך הוא (מובא במשנה ברורה סימן רפ"ט), ועיין עוד במדרש רבה שיר השירים על הכתוב "ברח דודי" שכן דרכן של ישראל כשהן אוכלין ושותין ומשמחין עוסקין בשירות ותשבחות, עיין שם. וכן כתב ברעיא מהימנא (עקב) "צריכין לאתערא שירה וחדוה לפתורא", עיין שם. ועיין בישמח משה פרשת ברכה שקבלה היא שהזמירות שנתפשטו בישראל נאמרו ברוח הקודש, עד כאן.

ועיין עוד במחזור ויטרי שהעתיק הזמר "כל מקדש שביעי" ובסידורו של שבת שורש "שבת בו תשיר".

כה) ומדי דברי בעניני זמירות לא אמנע מלהציג מה שעלה לי ליישב נוסחת הפייטן שפתח "המאחרים לצאת מן השבת" ואחר כך כתב "וממהרים לבא" ומצד השכל הי' צריך לכתוב קודם שממהרין לבא כי זה מוקדם. אבל יש לומר א) כי בנוהג שבעולם האדם

שנקבע לו זמן קבוע לגמור מלאכתו בשעה פלוני מזדרז עצמו לקראת מלאכתו ועל ידי כן גמרו עוד טרם הגיע זמן הנגבל כי קשה לו לצמצם שיגמור ברגע הנקבע וכיון שרוצה להיות בטוח לבל יאחר נמצא שגומר עוד לפני זמנו (מעט או הרבה) מה שאין כן האדם שנקבע לו זמן לישיב בצד ולנוח עד אז, אפשר לו להתחיל במלאכה רגע אחר שכלה זמן מנוחתו בלי מפריע. ועל כן המאחר ביציאת השבת הוא רבותא יותר מאשר הממהרים לקראת ביאתו.

(ב) עכשיו בזמן שמזמרין הזמירות הוא כבר שבת ושפיר שייך לנקוט קודם יציאת השבת שבא לו ראשון מאשר לנקוט "ממהרין לבא" שלא יהי' עדיין עד סוף שבוע הבאה.

(ג) על פי מה שאמרו חז"ל בגיטין (דף ע"ז ע"א) דג' ימים הראשונים של שבוע נקראין בתר שבתא, וג' ימים האחרונים הן לפני שבתא, ובבדרך זה "המאחרין לצאת מן השבת" פירושו שממשיך השבת עד סוף יום ג', "וממהרים לבא" הכוונה שמיום ד' ממתניין כבר לשבת החדש, ועל כן המתחיל במאחרין שמרמז לתחלת השבוע.

(ד) עוד יש לומר כי הנה קיום המצות מתקבלין על האדם לפי טבען, פירוש האדם שטבעו עצלות קשין לו המצות שצריכין להם זריזות, וכן כילי קשה לו מצות

צדקה, מצונן קשה לו לישוב בסוכה במקומות הקרין, וכן כיוצא. ואם כן לפי זה הזריז שעושה הכל במוקדם בניקל לו לקיים תוספת שבת בתחלתו מאשר להמשיך השבת בסופו, והעצל אצלו הוא להיפוך. והנה אצל אברהם אבינו עליו השלום מצינו שהזדרז לקראת בוראו וכמו שדרשו חז"ל על הכתוב "וישכם אברהם בבוקר" דמכאן שזריזין מקדימין למצות (פסחים ד') נמצא כשמתחיל בעל הפייטן להביע מעלת עם ישראל דורשי ד' ותיארן בתואר "זרע אברהם אוהבו" יותר רבותא קא משמע לן במה שמקיימין מאחרין לצאת שאין זה מה שציינו למדתו של אברהם ואף על פי כן מקיימין אותו, ואחר כך משבחן במעלות ממהרין לבא.

(ה) עוד יש לומר דאמרו חכמינו זכרונם לברכה () () אברהם אבינו עליו השלום יושב על פתחו של גיהנם וכל מי שנימול אינו מניח ליכנס לגיהנם. וגם הזהירין בתוספת שבת תופסין במעלה זו כדאיתא בספרי קודש שכל זמן שיש חבריא אחד שעדיין שובתין שבתן אין מחזירין רשעים לגיהנם, והוא הדין בקבלת שבת בתחלתו, ועכשיו נראה אנן איזה מהשתים דומה יותר לאברהם אבינו עליו השלום, כמדומה מדת "מאחרין לצאת" דכמו שאברהם אבינו עליו השלום אינו מניח ליכנס לגיהנם הוא הדין המאחרין לצאת אין מניחין, לאפוקי הממהרין לבא שמוציאין מגיהנם אותן שישנם

שם. ועל כן לאחר ששבחן בהיותן זרע אברהם מנה קודם מעלת "המאחרין לצאת".

(ו) ועוד יש לומר בדבר זה קצת בענין אחר, כי מבואר ברמב"ם הלכות מתנות עניים () (וביורה דעה הלכות צדקה () דמעלה יתירא איכא להנותן צדקה ומסייע לעשיר הנוטה להעני, מנתינה למי שהעני כבר. וגם כאן מרובה מדת המאחר שמונע ירידת רשעים לגיהנם, מהממהר שמוציאן משפלותן (וגם דוד המלך עליו השלום משבח ראשון "מקימי מעפר דל" ואחר כך "מאשפות ירים אביון"), ועל כן מייחס מדתן זו להיותן זרע אברהם שהלא מיירי במדת החסד.

(ז) עוד יש לומר כי שבת מצותו לנוח ולהתענג, ועל כן אין כל כך רבותא כשממהר ביאתו אחר שבוע של עמל וטורח ויגיעות הנפש, ולעומת זאת יותר רבותא שמאחרין לצאת אף על גב שבטבע אדם שקץ ממנוחה מרובה, מכל מקום מאחרין את השבת לכבוד מצות בוראם.

(ח) עוד יש לומר שבא לרמז על פי מה שאמרו המפרשים כמה פעמים בש"ס דכל מקום ששנה המקרא מהרגלו (אף על גב שאין כאן חסר או יתור אות או תיבה) על כרחך בא לדרשה, וגם כאן נאמר כי אילו נכתב כסדר קודם הממהרין ואחר כך המאחרין לא הי' נשמע כלום, אבל עכשיו בא להשמיענו כי רק המאחרין

לצאת והממהרין לבא הן משובחין, פירוש לדבר דערב שבת קודש הלא על פי הלכה יש למנוע מקביעת סעודה משעה ט' ולמעלה כדי שיאכל בלילה לתיאבון, ולאידך בשבת קודש מצוה לאכול ולהתענג, ועל כן הרוצה לקיים סעודה שלישית בפת כמצותה לכתחילה (עיין סימן רצ"א) על כן צריך לאחר שיהא כבר רעב מסעודת הבוקר, וזהו הכוונה המאחרים לצאת פירוש שיתאפשר להם לאכול, וכן ממהרין לבא פירוש שאוכלין מהרה בלילה על ידי שהם רעבים ממניעת אכילה בבוקר.

ט) מי שבזמן הזמירות כבר נכבה נר העלעקטר"י ורוצה לעיין בסידור ולשיר לאור הנרות עיין סימן רע"ה ובאחרונים פרטי הדינים.

י) זמר המתחיל "יום שבת קודש" יש שאין מתחילין מתחלת הזמר רק מתנו שבח ושירה והטעם שמעתי מפני שנזכר בו ומלאך רע יענה אמן ואינם רוצים להזכיר בסעודת שבת מלאך רע. (ליקו"מ סדר ליל שבת).

יא) יש אומרים דבהתחיל סעודתו מבעוד יום יוכל לגמרו גם כן מבעוד יום (ט"ז סוף סימן רצ"א. מגן אברהם רס"ז בשם תוס' ורא"ש. ובמשנה ברורה סימן רס"ז סק"ה מביא שיטה זו בסתמא וכן תופס לעיקר הדין), ויש חולקין וסוברין שיזהר למשוך סעודתו עד הלילה

ויאכל כזית בלילה (ספר חסידים מובא בט"ז שם. ב"ח
רע"ב בשם מהר"ל מפראג. אליהו רבה רס"ז, ומשנה
ברורה בשם יש סוברין) ולמעשה נכון לחוש לכתחילה
להמחמירין. (מגן אברהם שם. משנה ברורה שם.
וליקו"מ ח"ב דף מא).

יב) דעת רוב הפוסקים שלא לכסות הסכין בשבת ויום-
טוב. (אורח חיים סימן קפ, ולא כלבוש. עיין עוד בדרכי
חיים ושלום).

פרק ג

כל עניני מאכלים ועינוגי שבת

(א) יש אומרים דאכילת הלילה מן התורה ושביום רק מדרבנן. (פאר עץ חיים חלק ב' סימן י"ד).

(ב) ראוי לאדם להתענג נפשו בכל מיני עונג, וכמו שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סעודה לצדיקים בבשר ודגים שנבראו מששת ימי בראשית לתכלית זה ולהשקותם מיין המשומר, כמו כן יש לישראל להתענג נפשו בבשר ודגים ויין כדי שיהי' עונג שבת זו מעין עולם הבא שהיא יום שכולו שבת. (מט"מ דיני שבת חלק ד' אות ת"ד, ותורת חיים מובא בתו"ש סימן רמ"ב ובביאור הלכה שם).

(ג) יש נוהגין לאכול תבשיל של תרדין. (תורת חיים רמ"ב א').

(ד) איזהו עונג שאמרו חכמים: שצריך לתקן תבשיל שמן ביותר ומשקה מבושם לשבת, הכל לפי ממונו של אדם, וכל המרבה בהוצאת שבת ובתיקון מאכלים רבים וטובים הרי זה משובח. (רמב"ם הלכות שבת פרק ל' הלכה ז').

ה) כל מאכל הערב על האדם נקרא עונג. (יראים סימן צ"ט).

ו) כל מקום ומקום לפי מנהגו יענגוהו במאכלים ומשקים החשובים להם עונג. (לבוש, ושולחן ערוך הגר"ז סימן רמ"ב סעיף ג').

ז) ובמאכלים עצמם כל מה דאפשר למיעבד להרבות בעונג שבת יעשה, כגון לתבל המאכלים בכל מיני תבלין. (מט"מ שם).

ח) יש להרבות בבשר ויין ומגדנות כפי יכולתו. (אורח חיים סימן ר"נ סעיף ג').

ט) ירבה בפירות ומגדים ומיני ריח להשלים מאה ברכות. (סימן ר"צ).

י) יש להדר לעשות בשבת מאכל המיוחד לשבת כגון קוגע"ל, וכן בליל שבת יש לאכול מאכל שאין דרכו לאכלו בימות החול. (שלחן הטהור סימן רמ"ב סעיף ט', ומלשונו נראה דקוגעל יניח ליום השבת).

יא) עיקר העונג: לב טוב ולב שמח והרחבת הדעת מקדושת שבת, נרגש לכל בר ישראל. (שם ס"א).

יב) במה מענגו כל מקום לפי מנהגו, וכל אדם לפי עינוגו ושמחתו. (שם ס"ג).

יג) יש להרבות בליל שבת בתבשילים מוטעמים בריח טוב כל אחד לפי יכלתו, אם הוא ביכלתו יעשה עשר

השבת בישראל כהלכתה

כט

מיני תבשילין בליל שבת, ולפחות לא יפחות מב' תבשילין (כדאיתא בזוהר הקדוש בראשית דף מח: מובא במגן אברהם רמ"ב סעיף קטן א'), תבשיל אחד יותר מימי החול (כדאיתא בתיקוני זוהר תקון כ"א, דצריך להוסיף תבשיל אחד בשבת מבחול) דהיינו יאָהך (מרק) עם בשר ותבשיל צימעס (שם בשולחן הטהור).

יד) אצל הרבה צדיקים היה המנהג לאכול שני מיני דגים בשני כלים, באחד סתם דגים מבושלים ובהשני דגים חמוצים, וכן שני מיני רוטב בב' כלים, באחד מעורב בו לאקשי"ן ובאחד מין פשטיד"א (ובאלו היו נוהגין מרן הגה"ק מצאנז זכ"ע, ובעל דרכי תשובה זצ"ל, ובנו בעל מנח"א זצ"ל) [עיין דרכי חיים ושלום אות שצ"ד].

טו) במה שהאשה מוסיפה מאכל לכבוד שבת קודש מסוגלת שתבריא אפילו מחולי שיש בו סכנה. (דרכי חיים ושלום תנ"ה).

טז) הגה"ק מרוזין זכ"ע ושאר קדושים אמרו דסוד מאכלי שבת רומז לי' ספירות, כיצד: דגים – לחב"ד, בצלים הוא דבר חריף ורומז לגבורה (ונראה להוסיף דגם ביצים רומז לזה, כמו בקערה סדר ליל פסח) ושומן ושאר דברים הממתקים – רומז לחסד, בשר – רומז לתפארת (כמבואר בעץ חיים), רגלים – רומז לנצח הוד, פשטידא שקורין קוגעל – רומז ליסוד, ומעשה

קדירה שאוכלין – רומז למלכות (משמרת שלום קיידינאב סימן נ"ח אות ז'), והמקור לאכול בשבת קודש המאכלים המרמזים לעשר ספירות בתיקוני זוהר הקדוש תקכ"ד).

יז) בספר מנהגי קאמארנא אות קפ"ח מונה עשר תבשילין שנהגו אצל רבותיהם לאכול, עיין שם. בספר דחו"ש אות שצ"ד מונה מיני מאכלים שונים שנהגו לאכול בבית מונקאטש, עיין שם.

יח) אמרו המקובלים ש'ינה ב'שבת ת'ענוג, ראשי תיבות שב"ת, וכתבו לישן בשבת גם ביום, ונראה לי הטעם על פי מה שכתב מורנו הרב ר' פנחס מקארי"ץ זצ"ל וזכי"ע שבכל כפי חיותו שינתו, ושבת יש לו חיות משתי נשמות על כן צריך לישן בלילה וביום. (בני יששכר מאמר י' אות ו').

יט) יזהר שיהי' לו דגים בכל סעודת שבת, ובשר ויין או משקין מתוקין שאין דרכו לשתות כזה בימות החול ועליו מפורש שכרו וכו', ומוחלין לו על כל עונותיו, וניצול מדינה של גיהנם, ומשעבוד מלכיות, ומלחמת גוג ומגוג שהוא אפיקורסת ומינות רחמנא ליצלן ולא יפול מן הבטחון והאמונה כל ימיו. (שולחן הטהור סימן רמ"ב סעיף ג').

כ) מאכל שקונה לכבוד שבת חל עליו קדושת שבת ואף על פי שאוכל אותו בחול נבלע באברים (שולחן ערוך

האריז"ל), והקונה באופן זה או שהם מותר שבת מותר לאוכלם בימות החול ואינו נענש בחיבוט הקבר, אבל בלאו הכי אם אכלם בימים שיש בהם נפילת אפים נענש בחיבוט הקבר. (חסד לאברהם מעין ה' עין משפט נהר ו').

כא) וכן מי שאינו רוצה לאכול בשר בימות החול מחמת פרישות וכאשר יכבד הדבר עליו מצאתי בשם גדול אחד עצה שיקנה בשר ביום ד' או ה' לכבוד שבת ומותר לאכול מאותו הבשר גם בימי החול, וגם מי שישתייר לו אחר השבת יוכל לאכלו בימי החול. (בני יששכר חדשי תמוז-אב מאמר א' סק"י).

והוא עצה טובה להנוהגים כפי המבואר (בבאה"ט סימן קל"ד סעיף קטן ג') בשם האריז"ל שלא לאכול בשר ביום ב' וה' ולילה שלאחריה, וכבד עליהם לפעמים אז אם מבשלים ביום ה' תבשילי שבת יכולים לאכול ממנו אז, וכן אם משיירין מתבשילי שבת עד יום ב' יכולין לאכול אז. (שאלות ותשובה תשובה כהלכתה אורח חיים סימן ט"ו והוסיף שם רמז – טועמיה חיים זכו, פירוש הטועמין ואוכלין מתבשילי שבת קודם זמנה גם כן חיים זכו, וגם האוהבים דבריה, פירוש כדרך העובד מאהבה שמוסיף יותר מן הצורך כמו כן הכא הוסיף תבשילין שיהיה לשבת די והותר, ונשאר גם לחול

לאכול, גם כן גדולה בחרו, אף על גב שאוכלין בחול, כל ששם שיורי שבת עליה, עד כאן).

(כב) אם אוכל בימות החול תבשיל אחד סגי בשבת בשנים, מה שאין כן אם כבר אוכל בימות החול ב' צריך לאכול בשבת ג', וכן על זה הדרך אם אוכל בחול ג' יוסיף בשבת ד'. (כף החיים רמ"ב סעיף קטן ט'. אמנם דבר זה מבואר בתיקוני זוהר תיקון כ"א. מובא בהערות וציונים לשולחן הטהור רמ"ב כ"ב).

(כג) בשבת ויום-טוב אין לעשות בסעודה שום זכר לחורבן המבואר בסימן תק"ס. (מו"ק סימן תק"ס. ונזר ישראל סימן ל"ד סעיף ט"ז).

(כד) ב' תבשילין יהיו בין בסעודת לילה בין בסעודת יום, אבל בסעודה השלישית אין צריך (נמוקי אורח חיים רמ"ב).

(כה) בענין השני תבשילין שנדבר בהם בזוהר הקדוש בראשית ומובא במגן אברהם סעיף קטן א', ושולחן ערוך הגר"ז סימן ז' וש"א, כמה טעמים נאמרו בו:

טעם ראשון להוסיף על תבשיל אחד שאוכלין בימות החול (בגדי ישע, תורת חיים רמ"ב א. שולחן הטהור כף החיים).

טעם שני – כיון דבערב תשעה באב מבואר (סימן תקנ"ב) שאסור לאכול שני תבשילין מוכח דבשבת

שצריך לענג השבת על כל פנים לא יפחות מב' תבשילין (פתח"ז סימן י"א. נפש חיה סימן זה).

טעם ג' – דכל הדברים של שבת צריכין להיות כפול על פי מה שכתוב בבעלי התוס' פרשת פנחס על הכתוב וביום השבת, דגם עונג של שבת כפול, ואף על גב דלפי זה הי' צורך לדקדק שלא להותיר על ב' תבשילין שלא לקלקל החשבון, על כן אין התוספת מזיק כסברת הרמ"א סימן רס"ג ס"א דאף על גב דב' נרות כנגד זכור ושמור, מכל מקום יכולין להוסיף ולהדליק ואינו מקלקל החשבון, ועל כן צריך לומר כן, דאם לא כן על מה סמכו אותן שעושין י"ב חלות ומקלקל החשבון של ב' חלות לרמז המן, אלא על כרחך כנ"ל. מיהו דע לך דמכל מקום המדקקין זהירין להבליט החשבון שלב' לדוגמא עיין בדרכי חו"ש שהי' מנהג צדיקים לאכול ב' מינים של כל מין ומין, דהיינו ב' מינים דגים, בשר, רוטב, וכיוצא. וכן מצינו בהפוסקים (ב"ח, מגן אברהם, דה"ח, משנה ברורה) דהמדקקין עושין גוף הנר קלוע ב', וכן בהחלות שנים מהם גדולים ביותר וניכרים מתוך שאר הי' חלות (ע"כ בשאלות ותשובות אמרים זקוקים סימן מ"ד, וסיים שם דלטעמו יצא שצריך כל אחד לדקדק לאכול בשבת כפול מדוייק מאכילתו בחול, ולא כמו שכתבו הפוסקים להוסיף רק אחד, אלא להוסיף כפלים, והאוכל בחול ג' מינים יאכל בשבת שש מינים, והסברא יש לתומכו עוד מצד אחר דלא יתכן שהרגיל בקבצנות

לאכול תבשיל צנימה חדא בחול, יוסיף לעשות בשבת עוד תבשיל, והאוכל כמה תבשילין ומתנהג מעדנות בחול גם כן לא יצטרך להוסיף רק תבשיל אחד לכבוד השבת, אלא על כרחך שזה אינו, ושמחתי כאשר ראיתי אחר כך מובא מחידושי מהרי"ו בשם מדרש איכה דהעשירים שאוכלים מעדנים כל ימות החול צריכים לכפול מנין המאכלים לשבת מימות החול, כדברינו. ואפשר לומר שמטעם זה נהגו אצל אנשי מעשה לכפול המאכלים בשני מיני דגים, ושני מיני רוטב, דבלאו הכי לא יהי' היכר להכפלות, דמי שאוכל ד' או ה' מיני תבשיל מאין יבליט שכופל סעודתו מדחול, ומי יודע כמה שיעור אכילתו בחול, וכמו כן למאן דאמר שאין צריך לכפול רק להוסיף תבשיל אחד גם כן אינו מינכר, אבל כאשר אוכל ב' קדירות ממין אחד כנזכר לעיל ניכר היטב שאין זה רגיל ונהוג לאכול שני מיני תבשילין ממין אחד, אלא על כרחך שבא לכבוד השבת שכל מעשיה כפולין, עד כאן לשונו).

(כו) יש גלגולים בדגים לכן להשיב אותו הנפש למנוחה מצוה לאכול דג בשבת בפרט בסעודה ג'. (חרדים מצות לא תעשה מה"ת התלויות בראש הג'. עיין שם).

(כז) בשבת מצוה לאכול דגים גדולים. (דבר אמת להגאון הקדוש מלובלין זכותו יגן עלינו, פרשת מטות).

כח) על ידי אכילת דגים תהי' הברכה משולשת להאדם המענג את השבת ואוכל דגים לכבוד שבת. (בני יששכר מאמר שם שבת אות י"א. ועיין עוד בענין אכילת דגים בישמח משה פרשת וירא דיבור המתחיל ויקח חמאה).

כט) על פי הקבלה העיקר לדקדק לאכול דגים בסעודה שלישית דוקא (פרי עץ חיים שער השבת פרק כ"ב. אור צדיקים עמוד התפלה סימן כ"ח ס"ו. בסידור הגר"ז סדר ס"ג וז"ל וטוב לאכול דג בסעודה זו יותר משאר סעודות. וכן כתוב בכף החיים רמ"ב סקי"ג, ובאורח חיים רצ"א ו' בשם יפה ללב), ומהאי טעמא המנהג אצל גדולים וצדיקים שאף שאין אוכלין סעודה גדולה בסעודה שלישית מכל מקום אוכלין דגים. (שבתות קדש דף כ').

ל) ואעתיק לכאן מעלת הגדולות שנאמרו ונשנו בהדגים, אשר בשבילם האריכו הספרים למעניתם לענג בהם את השבת:

א) דג אינו מתחבר לאינו מינו (מדרש תלפיות – ענף דגים. פרדס יוסף פרשת שמיני י"א ט').

ב) רוב דגים לא יקרה להם שינה (אמרי אמת ליקוטים ומנהגים אות ז', ודבר פלא תמצא בבני יששכר מאמר י' אות ו' שכתב דבכל הנבראים יש שינה ואפילו מים ישינים, רק שהמים יש להם חיות מעט וישינים מעט, ודגים הלא דרים במים).

השבת בישראל כהלכתה

- ג) חיי דגים ארוכים משאר בעלי חיים (אמרי אמת שם).
- ד) המיוחד בין כל בעלי חיים (לבד חגבים) שאינם צריכים שחיטה (משמרת אלעזר סוכת שלם אות י"ד).
- ה) הדגים יש להם חן שעולין על שלחן מלכים מפני שלא השחיתו דרכם בדור המבול (שש"ק ח"א תי"ג).
- ו) רוב צדיקים מגולגלים בדגים (ישמח משה פרשת וירא ד"ה ויקח חמאה בשם כתבי האריז"ל. שער בת רבים פרשת ויקרא).
- ז) אין עין רע שולטת בהם (ברכות כ).
- ח) דגים קטנים מפרין ומרבין ומברין כל גופו של אדם (ברכות מ).
- ט) דגים רפואה לעינים (נדרימ נז:).
- י) בין הג' שכל זמן שמזקינין מוסיפין גבורה (שבת עז:).
- יא) מרפאין החולה מחליו (ברכות נז:).
- יב) יש דגים בים שבכל ערב שבת קודש יוצאין ליבשה ונוחים שם, ואין חוזרין עד מוצאי שבת.

(שבת מוסר פרק י"ב בשם האפודי ורד"ק
בבראשית א' כ"ב).

(לא) אם אין לו דגים בשבת צריך לדאוג יותר מענין
שאמרו חז"ל (יומ"א פרק ח' בסופו) דיאג כל השנה.
(בית אהרן. ליקוטים דף קמ"ד).

(לב) יש מדקדקין לאכול עין הדג. (עיין דחו"ש אות
שצ"ה, ותורת אבות שבת דף רי"ח).

(לג) יש כוונות גדולות בענין מליחת ותיקון הדגים
שמסרן הגאון הקדוש מלובלין לתלמידו בעל עט"צ
מזידיטשוב זצ"ל. (נתיב מצותיך שביל אמונה ו' סק"ה
להגה"ק מקאמארנא זצ"ל).

(לד) מכבוד השבת דאף אם אינו רוצה לאכול ממאכל רק
מעט מכל מקום יניח חתיכה חשובה הראויה להתכבד
על השלחן ויקח ממנו מעט, דאין כבוד להניח דבר
מועט על השלחן כי אם בעין יפה. (כף החיים סעיף קטן
י"א).

(לה) על פי דינא דגמרא סעודת וכבוד היום עדיף
מדלילה (רע"א ג), ובים של שלמה (גיטין פ"ד סימן נ"א)
קורא תגר על שאין נזהרין בזה ומוסיפים בליל שבת
יותר מבבוקר (עיין מחזיק ברכה סימן רע"א ושערי
תשובה א'), אבל על פי זוהר הקדוש תרומה כבוד לילה
עדיף (מובא במ"א שם). ויש אומרים דגם על פי רזין
דאורייתא דליליא עיקר. (רע"מ פרשת יתרו דף צ"ב).

לו) מכל מקום מי שבטבעו קשה לו אכילת הדגים אין צריך לאכול. (מגן אברהם סימן רמ"ב, ובשולחן ערוך הגר"ז ס"ז, אליהו רבה ז', תו"ש בהק'. יד יוסף סק"א. קיצור שולחן ערוך ע"ב ס"ז).

לח) נוהגין לאכול בשחרית שבת ביצים מבושלים בקליפיהן שמטמינין בתנור, והטעם מפני אבלו של משה רבינו עליו השלום שמת בשבת, ומטעם זה אוכלין גם כן קטניות (תו"ש סימן ר"צ סק"א ופרי מגדים שם בשם כנה"ג), ומה שכתוב שמטמינין הביצים בתנור נראה דאין בו צד קפידא אלא שכן הי' דרכם דאי אפשר הי' להם להחזיקן בטעמן ויפין מבלעדי זאת, לא כן בימינו שנתחדשו כלים העלעקטרים ואפשר להחזיקן במקרר (פריזשידע"ר בלע"ז), אין בו שום גריעותא משלהם (כן נראה פשוט).

לט) מנהג הרבה צדיקים לתקן בעצמם בסעודת הבוקר של שבת קודש הביצים והבצלים. (עיין ספר אור השבת במילואים דף ר"ל, ומנהגי קאמארנא).

מ) בלב האדם יכול להתהוות מיחוש צמיחת עצם ומתרפא על ידי מאכל בצלים בסעודת שבת קודש. (ברכת אהרן עמוד ז').

מא) אכילת חמין בשבת. מי שאינו אוכל חמין בשבת צריך בדיקה אחריו אם הוא מין, ואם מת יתעסקו בו עממין, ולהזמין לבשל ולהטמין ולענג את השבת

ולהשמין הוא המאמין וזוכה לקץ הימים וכו'. (עכ"ל בעל המאור פרק כירה, ומובא גם באבודרהם סוף סדר שחרית דשבת, ורמ"א סימן רנ"ז, ובליקו"מ דף עא: דאם לא הי' סוד וכוונה באכילת חמין בשבת לא הי' מרעיש כל כך על זה, ומביא שם רמז על זה מתרגום פרשת שופטים על הכתוב חלק חלק (כחלק)).

(מב) העולם אומרים שלכן זכו הקטניות להיות מאכל שבת מפני שרק בריות טהורות אוכלות קטניות, ולכן הוי מאכל שבת.

(מג) מי שכואב לו אכילת חמין שקורין שאלענ"ט והעונג שלו לאכול צונן, קרוב בעיני דאסור לאכול חמין דהא מצער באכילתן. (מט"מ ח"ד דיני שבת אות ת"ע, ועיין עוד מה שכתב בברכי יוסף אורח חיים סימן ל"ח שיו"ב ו').

(מד) ברש"י נראה כי אכילת חמין יש לו קשר לאמונה בד' והיפוכו להאינו אוכל [כסברת בעה"מ] מד' רש"י דברים ל"ג-י"ט שכל ישראל אוכלין מאכל אחד ועובדין לאלקי אחד, והאי מאכל אחד על פי פשוטו מכוונת להחמין שאוכלין בשבת טשאלענט (קוראי עונג פ"ד אות ו').

(מה) בשם הרה"ק מהר"ש אבדק"ק מונקאטש בעל שם שלמה כי החמין שטומנין ואוכלין ביום שבת קודש מסוגל לאמונה שלימה ואמונה בדברי חכמים. (חמשה

מאמרות – מאמר תורת שבת – פרשת בחוקותי. ועיין עוד בספר העתים ה' ערבי שבתות דף כ"ד).

מו) שמעתי על האמת מהרה"צ מליסקא זצ"ל שאמר שמי שאוכל תמיד קטניות בליל שבת קודש מובטח לו שלא ימות בלא תשובה. (אבן ישראל סעודת שבת אות כ"א).

מז) יש לאכול לאקשע"ן בליל שבת קודש שמרמז על השלום. (בשם הרה"ק מורנו הרב ר' פנחס מקארעץ זכ"ע, ונראה הטעם שהם נגררין יחדיו זה לזה).

מח) פערפע"ל נקרא בעל שם'ס צימעס, ומסוגל למחילת עונות מלשון פארפאלע"ן (ספרים).

מט) מנהג פולין ורוסי"א לאכול רוטב עם קאשע בשבת ומועיל להמתקת הדינים (עיין בני יששכר מאמרי שבתות מאמר א' אות ו' דשבת בגימ' קשי"א ורפי"א, ומסוגל לטהר ממדת כעס. (תורת אבות בשם הס"ק מהר"מ מלעכעוויטש זצ"ל).

נ) מנהג צדיקים ואנשי מעשה לאכול מאכל רגלים הנקרע פצע"י בשבת והרבה טעמים נשנו בו:

א) שקר אין לו רגלים וקושטא קאי, ושבת הוא אמת לכן אוכלים מאכל רגל בשבת להראות כי שבת הוא אמת ויש לו רגלים (טעה"מ בשם קדוש אחד

וספר ילקוט אברהם רפ"ט, וכן כתב בד"ת ח"א
אות ק"א).

(ב) לתקן חטא הרגלים, ושבת קודש בבוקר הוא זמנו
(כן כתב ברמזי שבת שכ"ח בשם הגה"ק מהר"פ
מראפשיץ זכ"ע, ובמקוה ישראל בשם הגה"ק
מצאנז זכ"ע, ובדחו"ש אות תנ"ד בשם הגה"ק
מהר"א מליזענסק זכ"ע).

(ג) מסוגלת לפרנסה כי פיצ"ע ר"ת ע'מך ישראל
צ'ריכין פ'רנסה, שכל השפעת פרנסה מקורו
משבת, כמבואר בזוהר הקדוש דכל ברכאן
דלעילא ותתא ביומא שביעאה תלין (יד אהרן
בליקוטים דף ל"ד).

(ד) דאמרו חז"ל (ברכות ו:): אגרא דפרקא רהטא,
ופירש"י דשכר הבריות שהולכין לשמוע הדרשה
מפי החכם הוא שכר המרוצה, עיין שם, וזה באין
לרמז באכילה זו (ענוגא דשבתא דף כ"ה).

(ה) איתא במדרש רבה ותנחומא פרשת ויקהל דתיקן
משה ששבת יהי' זמן קהלה לכל, ועל כן מאכל
הרגל בא לרמז כי שבת זמן הילוך לבתי מדרשות
הוא (שם).

(ו) מבואר בישעי' "אם תשיב משבת רגליך". וסמיק
לה "וקראת לשבת עונג" (שם).

ז) על פי מה דאמרו חז"ל דהשומר שבת כנעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, ועל כן הרגלים לרמז שיש לו חלק ברגלי העולם (שם).

נא) הרה"ק מהר"מ מקאברין זכ"ע אמר דיתכן שכל ירידתו לעולם הזה לאכול מאכל רגלים לכבוד שבת. (תורת אבות, צ"ט).

נב) בירך השם יתברך את יום השבת שיהי' במאכלים הנזמנים בשבילו טעם מטעמים ומעדנים ורווחא לבסומא שכיח וכו' הגם שמאכלים כאלה הטמונים מיום אתמול מזיקין לגוף בימות החול, כיון שהם נטמנין לשבת שורה בהם הברכה שיהי' מבושמים וטעמם כמעדני מלכים ערבים לנפש וגוף, ומי שהוא מאמין בדברי חכמים יבחין זה גם כן בחוש הנראה לעין בכל איש הישראלי אפילו החלושי כח, מה שאין כן המסלספים (פילאזאפיים) אשר ערב לנפשם לחם שקר ואינם מאמינים לדברי חז"ל, ויפה אמרו קדמונינו אשר שרתה עליהם רוח הקודש בודקין אחריו שמא מין הוא" וכו', עד כאן לשונו. (בני יששכר מאמרי שבתות, מאמר ג' אות י').

נג) מעונג שבת נמשך השפעת פרנסה בהרחבה כדברי חז"ל שבת קי"ט. (חמשה מאמרות, מאמר תורת שבת).

השבת בישראל כהלכתה

מג

(נד) קוגע"ל. מקור אכילתו ברמ"א סימן רמ"ב, דהוא זכר למן שהי' מכוסה למעלה ולמטה. ואף על גב דכתב הרמ"א שלא ראה חוששין להמנהג לאכול, מכל מקום כן נקטו האחרונים דהמנהג לאכול. (שכנה"ג. קיצור שולחן ערוך ע"ב ס"ז. סידור יעב"ץ. לקט יושר ריש ה' שבת).

(נה) יש לדקדק לעשות הקוגע"ל דוקא באופן שיהי' ממולא בפנים ומכוסה מלמעלה ומלמטה, ויש הרבה טועים ואין עושין אלא סתם פשטיד"א, שאין בו שום סרך כיסוי לא למעלה ולא למטה ואינו נכון. (דברי זאב חי"ד סימן כ"ט).

(נו) יש נוהגין באופן קבע שני מיני קוגעל זכר למן שירד כפול (קוראי עונג פ"ה), ויש נוהגין בג' מינים (מנהגי צדיקי קאמארנא ומונקאטש, עיין מנהגי קמארנא אות רל"ד, ודחו"ש אות תנ"ד), וכשהוציאו עוד ספר תורה לקריאה כמו בשבת ראש חודש וד' פרשיות הוסיפו עוד קוגעל, וכשהוציאו ג' ספרים כמו ראש חודש טבת או ניסן שחל בשבת, הוסיפו עוד קוגעל (שם).

(נז) ויש נוהגין (בפרטות פרשת בשלח וזכור – מטעם קריאת פרשת עמלק) לעשות קוגלע"ן נגד תיבת עמל"ק פירוש ע'פע"ל מ'עה"ל ל'אקשע"ן ק'ארטאפע"ל (קוראי עונג פ"ה ונתן שם סמך לזה מדברי המדרש פליאה מובא בכת"ס על התורה וזה לשונו: כתיב זכור את יום

השבת לקדשו, וכתוב זכור את אשר עשה לך עמלק, כיצד יתקיימו שני כתובים הללו, את יום השבת תזכור לקדשו ואת עמלק תזכור להרגו ולאבדו, עיין שם).

נח) בשולחן הטהור (קאמארנא) סימן רמ"ב בזר זהב אות ז' וזה לשונו: טוב לאכול מאכל בכל סעודה של שבת מה שאין רגילין לאכול בחול בליל שבת פשטידא כני"ש וכיוצא ובבוקר קוגע"ל, עד כאן. (וחדשים מקרוב באו שפרצו לעשותן בחול).

נט) דבר פלא נמצא בשולחן הטהור סימן קע"ו בסופו, דמי שאינו אוכל קוגע"ל בשבת במדינה זאת בודקין אחריו, ולכן היא עיקר יופי הסעודה בשבת. (שם. ופשוט דמה שכתוב בודקין אחריו אין הכוונה באם מונע מלאכול מחמת שקץ במאכל זו וכיוצא, אלא הכוונה למי שאינו מדקדק שיהא בסעודתו לכבוד שבת קוגע"ל אחד על כל פנים).

ס) הקוגע"ל הוא זכר למן כשם שהמן הי' כלול בתוכו כל האוכלין ולא היו ניכרין, כן הקוגע"ל כלול בתוכו כמה מיני אוכלין ואין ניכרין (אבן ישראל – סעודת שבת אות כ"ט), והמן כ'זרע ג'ד ל'בן ראשי תיבות כג"ל, הוא רמז לקוגעל, עד כאן.

סא) ברש"י פרשת ברכה על הכתוב "עמים הר יקראו", שתגרי אומות העולם באים לירושלים והם רואים כל ישראל עובדים לאלקי אחד ואוכלים מאכל אחד עד כאן

השבת בישראל כהלכתה

מה

לשוננו, והאי "מאכל אחד" דבר מתמי' מאי אחד שייך במאכל, אלא הוא מאכל המיוחד לשבת וכל ישראל אוכלין אותו לכבוד שבת מאכל אחד המיוחד, וכך נוהגין שכל ישראל אוכלין קיגע"ל לכבוד שבת, עד כאן לשוננו. (ספר שלחן הטהור סימן רמ"ב בזר זהב אות ו').

סב) בספר משמני ברכה (כלל ו') כתב דקוגע"ל הוא רמז לקדושת השבת, דמצינו ששבת אית בי' סוד התורה כמאמר בעל הגדה ליל פסח "אילו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני דיינו", שמע מינה דשבת סוד התורה מכיל, ועכשיו פוק עיין מה שכתב הפייטן בשחרית ליום הכפורים (בברכת קריאת שמע) המתחיל קדוש אדיר, בזה הלשון: ק'דוש ג'לה ל'עצמו סוד דתו, שראשי-תיבות שלהם קג"ל, ובא לרמז על השבת שזהו סוד התורה כמ"ש, עד כאן.

סג) אדם שמזיק לו האכילה עונג היא לו שלא לאכול. (רפ"ח ס"ג).

סד) בבליעה בלי לעיסה יוצא ידי עונג שבת אף דהוי שלא כדרך אכילה כיון דאיכא בי' הנאת גרונו והנאת מעיו. (שדי חמד פאת השדה מערכת אכילה אסיפת דינים אות ב' בשם בנין שלמה).

סה) בענין לומר על סעודה יתירה שנזדמן לו לעשות, או אכילת פהבב"כ "סעודת ר' חידקא", עיין דע"ת להגאון מהרש"ך ז"ל יורה דעה סימן ל"ה סק"י שפקפק עלי'

דאולי יש בו חשש מינות כיון שנפסק בש"ס דלא כר' חידקא, וצריך ליזהר מאד, עיין שם שהאריך, אבל הרבה אחרונים חולקין ומקילין. (עיין שאלות ותשובות מור ואהלות אהל ברכות והודאות סימן י"א, ומיכלא דאסוותא אות פ"ו, עיין שם).

(סו) המבטל עונג שבת מתענה נ"ז תעניות (חמדת הימים הלכות שבת פט"ו), והמבטל אחד מג' סעודות במזיד יתענה ס"א תעניות. (לב חיים ח"ב קפ"ו).

(סז) מאכל שהותר מפני כבוד שבת ונשאר מהמאכל גם לאחר שבת עיין פרי מגדים יורה דעה צ"ד מ"ז סוף סעיף קטן ק"ט נטע שעשועים סו"ס י"ג. מקדש מעט כללי הפס"מ. חיים של שלום ח"א סימן מ'. יד שאול סימן רי"ח. שאלות ותשובות הרדב"ז יורה דעה סימן קכ"ד.

(סח) כשם שיש עונג באכילה גם יש עונג בהנאת הגוף, ומצוה על האדם לענג עצמו בהנאת הגוף שגם היא נקראת עונג (יראים סימן צ"ט). וגם דעת הד"מ סימן תקכ"ט דעונג לא תלוי דוקא באכילה, עיין שם. וכן להלן מאות נג עד אות סד תמצא מקורות לאין מספר להוכיח זה, עיין שם. וכן נראה דעת החתם סופר אורח חיים קס"ח, ובחי' שבת קי"א, וגיטין לז.

השבת בישראל כהלכתה

מז

סט) בשבת קודש בבוקר ישנים בשחרית יותר מבחול, ומשמע במהרי"ל דעיקר הטעם משום עונג שבת. (ב"ח רפ"א מובא במגן אברהם שם).

ע) בחורים המתענגים בקפיצה ומרוצה מותר. (ש"א ס"ג).

עא) בשיחות בטילות אסור להרבות בשבת ואף על פי כן בני אדם שסיפור שמועות וחידושים עונג להם מותר. (סימן ש"ז ס"א).

עב) גם להשתעשע עם הילדים אצל הסעודה בשבת הוי עונג שבת. (ר"ן נדרים לז: ד"ה דיפנו).

עג) עונג שבת איננו דוקא אכילה ושתי' אלא לב שמח ושבת טוב ומאיר. (שולחן הטהור סימן רמ"ט).

עד) בירושלמי שבת, במה מענגו חד אמר בשינה וחד אמר בתלמוד תורה, ולא פליגי כאן בתלמיד וכאן בבעל הבית, ופירשו רבותי תלמיד מענגו בתלמוד תורה ובעל הבית בשינה. (שבה"ש אות ד' בשם מאירי שבת קי"ח).

עה) לפי הנראה כל אדם ממה שיתענג זה מצותו (תופעות ראם על היראים אות ג'), וכעין זה בשאגת ארי' מובא בשערי תשובה הלכות יום-טוב תקכ"ט דשמחת יום-טוב כל דבר ששמח בו, מצוה. ועיין מה שכתב בתו"ח סימן ר"ס סק"א.

עו) יש ליזהר שלא לילך יחף שבת משום עונג. (ב"ח סוף סימן רמ"ב).

עז) אסור לאדם להיות נעור כל ליל שבת וללמוד כדי לעשות תיקון כרת, משום שמבטל עונג שבת. (לב חיים ח"ב סימן ק"פ).

עח) מי שהתענית עונג לו מותר להתענות. (רמ"א סימן רפ"ח).

עט) אסור לישב בחמה ולהצטער. (שם סימן ק"צ).

פ) כל מין עינוי אסור בשבת ויום-טוב. (הלק"ט ח"א סימן צ"א).

פא) יש שאוסרין לימוד בעיון בשבת (סידור יעב"ץ. וספר צפיחית בדבש סימן כ"ג) אבל החיד"א בברכי יוסף סימן ר"צ האריך להוכיח דאין שום חשש וכן נוהגין לקבוע ישיבה בהרבה מקומות, עיין שם.

פב) ועוד נמצא בהרבה ספרים דענין העונג אינו תלוי באכילה ושת' (עיין צפנת פענח על הרמב"ם הל' יום-טוב פרק ו' הלכה י"ח. מנחת אברהם מז, ג').

פג) משום עונג שבת שרי לעשות כמה דברים האסורין בחול דמיחזי כרעבתן, לשתות כוסו בבת אחת, ולאכול בצל מראשו (סימן ק"ע ורע"ד בפרישה ואחרונים) ולבצוע פרוסה גדולה אף מצוה. (סימן רע"ד).

פד) כמה חילוקים ישנם בין כבוד לעונג שבת:

(א) כבוד מתחיל בערב שבת כמו לרחוץ וללבוש כסות נקיה אבל עונג מתחיל בשבת דוקא כאכילה ושתי' (הגר"א אורח חיים תקכ"ט).

(ב) כבוד היינו כל דבר שהוא מחוץ לגוף אף על גב שנהנה ממנו כגון שנהנה לישיב בבית שהרצפה רחוץ ושלחן ערוך עם מפה לבנה עליה, וגם תספורת וגילוח בכלל כבוד דאין ההנאה בשעת מעשה לשיקרא שהנאה הוא בגוף, רק עיקר הנאה לאחרי זה ששערו מגולח וידיו מתוקנים, ואפילו רחיצת הגוף שנהנה בעת הרחיצה מכל מקום הנאתו אין לו שייכות להמצוה וזהו כמי שנהנה בעת שתוקע בשופרו ראש-השנה, ועיקר המצוה שיכנס לשבת נקי ומכובס, ואם כן גם כן אינה הנאת הגוף, וכן כשאוכל בשבת מכלים נאים ביותר לא מיקרי הנאת הגוף דלגוף אין נפקא מינה מאיזה כלי אוכל, ואינו יותר מהנאה צדדית ונכנס בסוג כבוד ולא עונג. אבל אכילה ושתייה, וכן שאר הנאות הגוף כמו שלא לילך יחף או ללבוש בגד עב וחם להגין מהקור או לישיב בצל ביום חם וכיוצא, מיקרי הנאת הגוף, וכמו שמבואר להדיא ביראים סימן צ"ט דענין העונג לאו באכילה ושתי' לבד תליא. (שאלות ותשובות דברי יושר אורח-חיים סימן ל"ה).

פה) עונג היינו הנאת הגוף בלבד, וכיבוד היינו עצם החשיבות דבדבר זה מחשיב לשבת, כגון באוכל מאכל חָלָב החשוב מאד יצא ידי עונג, אבל ידי כיבוד לא יצא, דאין כיבוד אלא בבשר ויין וכיוצא כדאיתא בפרק כל כתבי, ואם בטבעו אינו נהנה מבשר ויין ואכל בשר ושתה יין, אז הוא להיפוך דידי כיבוד יצא שהיא אכילה חשובה ומכובדת לעין כל, אבל ידי עונג לא יצא שהוא לא נהנה ממנה כלל (פאר עץ חיים ח"ב סימן י"ד דף י"ב). מלשונו בפנים נראה דעונג אי אפשר לקיים רק על ידי אכילה ושתיה, דלא כהפוסקים הנ"ל מאות נ"ב ולהלן, עיין שם).

פו) עונג של שבת היינו מנוחת הנפש ושלותה מכל עצב ודאגה, אבל ביום-טוב צריך להיות שמח ממש. (זבחי תודה).

פז) אפילו אם לא יאכל אלא יניח על השלחן ריבוי מאכלים לאכול ואינו יכול לאכול יצא ידי כיבוד וכמדומה ששמעתי שנהגו כן בבית הגר"א. (פאר עץ חיים ח"ב סימן י"ז).

פח) נשים חייבות בעונג שבת כמו אנשים (עיין ר"ן שבת קיח, ובברכי יוסף רצ"א סק"ח, וספר המנהיג הלכות שבת סימן נ"ד, וספר הישר לרבינו תם דף פב:), ובכלי חמדה ויקהל אות א'. שאלות ותשובות רבי

עקיבא איגר בהשמטות לסימן א'. נפש חיה אורח-חיים תקי"ח).

(פט) יש אומרים דבשבת ליכא חיוב שמחה רק עונג בלבד (בכור שור סוף מסכת תענית. חתם סופר אורח חיים קס"ח. וחידושי חתם סופר שבת קי"א. צפנת פענח על הרמב"ם הלכות יום-טוב פרק ו' הלכה י"ח. חתם סופר גיטין ל"ז. מנחת אברהם סימן מ"ז אות ג'. פאר עץ חיים חלק ב' סימן י"ד. שאילתות דר' אחאי פרשת חיי שאילתא ט"ו. הרמב"ן במלחמות מועד קטן יט, ונימוקי יוסף שם, מובא בתוספות יום טוב שם. ושדי חמד מערכת א' פאת השדה כללים אות פ"ב. הגאון בעל שואל ומשיב ביד שאול יורה-דעה סימן רכ"ט. תוספות מועד קטן כ"ג ד"ה מ"ד. וביד שאול שם רוצה לומר דהוא פלוגתא בין בבלי לירושלמי, ולדברי ירושלמי יש חיוב שמחה, וכן בשואל ומשיב מהדורא קמא חלק ג' קנ"א. וביסו"ד יורה-דעה שמ"א ס"א. אבל בסימן שצ"ח ס"ח מיישב גם דעת ירושלמי כבבלי, עיין שם). וכן נראה דעת הגר"א בהג' על ספרי במדבר י' י', וכן בעמק הנצי"ב על ספרי שם, ובספר זרע אברהם שם. לב חיים ח"ג סימן ז"ך. וכ"נ ביראים סימן צ"ט [אות תי"ג], וכסברת השו"מ דתלוי בפלוגתת בבלי וירושלמי ס"ל באמרי שפר סימן מ"ה. בשו"ת בית יצחק אורח חיים ל"ט דתלוי בפלוגתת ת"ק ור"נ בספרי. וכן כתב בשערי דיעה מהדורא קמא סימן ע"ה. לשון רש"י ביצה

ל"ז. ד"ה אטו. מגילה כ"ג. תוס' הרא"ש ור"י החסיד ברכות מ"ט. מהרי"ל סוף הלכות יום-טוב. מהר"י ברונא קכ"א. ספר המנהגים. הפרדס ט', ע"ג. תשובות הגאונים. ועיין עוד בשדי חמד מערכת א' כללים אות פ"ח, ושם בפאת השדה כללים אות פ"ב, ומכתב לחזקיהו פסחים צ. ברית אבות סימן י"ג אות ה'. מגן אברהם תקכ"ט ד. ד"מ אות קכ"ח כ"א. מט"א תקפ"ב).

צ) ויש אומרים דיש חיוב שמחה גם בשבת (פרי חדש תרפ"ח סק"ו. לדעת השואל ומשיב בכמה מקומות כן הוא שיטת ירושלמי. עיין אות ס"ז במוקף), וכן נראה פשטות לשון הספרי (במדבר י' י'). אבל על פי הגהת הגר"א שם, ועמק הנצי"ב שם, וזרע אברהם שם, אין ראי' (וראיתי מי שכתב לדייק מס' אבודרהם בפירושו על ישמחו במלכותך דגם דעתו כן, אבל אלמלא ראה מ"ש עמק הנציב שם הי' יודע שאין ראי' מאבודרהם, שכל מ"ש באבודרהם פי' הוא בדרך אחרת, עיין שם. וכן כתב בקוצר בהעמק שאלה אות י'. וכן בדע"ת יור"ד סימן א' אות י' שדחה ראיית הספרי, ובחמשה מאמרות לבעל מנח"א בתורת שבת פרשת בהעלותך ס"ל דבעל הספרי הוא ר"ש בן יוחאי והוא לשיטתו דס"ל בזוה"ק בהרבה מקומות (שמונה שם) דיש מצות שמחה בשבת, עיין שם. בתורה תמימה (בראשית ב-ג) דיש חיוב שמחה בשבת. וכן נראה קצת בנימוקי יוסף בבא-בתרא פרק המוכר את הספינה, ובחידושי הר"ן שבת

ס: גבי סנדל המסומר, ובשאלות ותשובות הרא"ש כלל ה' סימן ח'. שאלות ותשובות הרמ"ע מפאנו סימן ע"ח. ספר המנהיג הלכות שבת סימן א'. רש"י ביצה ט"ז. ד"ה נשמה יתירה. תוס' כתובות ז: ד"ה והוא שבאו. רא"ש כתובות פרק א' סימן י"ב. כלי חמדה ויקהל אות א'. וכן כתב בחמדת ישראל (חלק ב' סימן ח"י אות א') שדעת הרמב"ם להלכה כן דשבת חייב בשמחה, וכן נראה ברמב"ם הלכות אישות פרק י' הלכה י"ד מובא בשיטה מקובצת כתובות ז., אבל ברמב"ם הלכות שבועות פרק ו' הלכה י"א לא נראה כן).

צא) ויש אומרים דאף אי איכא חיוב אינו אלא מדרבנן והמקראות שנדרשו על זה אינו אלא אסמכתא בעלמא. (כנף רננה אורח-חיים סימן כ"ה. ובחק לישראל להגר"י וועלץ זצ"ל אות צ"ה בתשובת הגאון ר' שאול ראזענבערג ז"ל).

צב) יש לעשות דברים המרבים שמחה כמו להרבות בנרות (שאלות ותשובות הרא"ש כלל ה' סימן ח') ולהרחיק דברים המעציבין. (עיין חידושי הר"ן שבת ס: גבי סנדל המסומר).

צג) מכלל עונג שבת להשתדל אחר קמח יפה, כי עיקר הסעודה הוא הלחם. (סדר היום ענין שבת. וכעין זה בסידור יעב"ץ).

(צד) הלחם צריך לאפות ערב שבת דוקא להיות חם ביום הלקחו דוגמת לחם הפנים (סידור יעב"ץ. וכן כתב בתוס"ח על ח"א כלל א' א' ט, והוסיף טעם: כדי שתתקיים מצות הפרשת חלה בערב שבת, וסיים) בימות החורף שהימים קצרים די שתאפה בלילה השייך לערב שבת.

(צה) יש לעשות לכבוד שבת ג' חלות, גדולה – לסעודת היום, בינוני – לסעודת הלילה, וקטנה לסעודה ג'. (ספר הכוונות מובא בעו"ש, וא"ר רמ"ב סק"י).

(צו) מי שנפשו חביבה עליו מגופו לא יאכל אחר חצות אלא מעט דמעט כדי שיאכל סעודת שבת בהנאה ובלב שמח ובתיאבון. (שלחה"ט סימן רמ"ט).

(צז) אסור להתענות בערב שבת כי יהי' לו שינוי וסת בלילה ולא יוכל לאכול ומתבטל מעונג שבת, ומצוה למעט בערב שבת ולאכול מעט כדי שיתענג בענג שבת, והכל לפי מה שהוא אדם שידע מזגו, ואחד המרבה ואחד הממעיט יכוין לבו לשמים לענג שבת בשמחה ובטוב מרב כל. (שם).

(צח) משום מצות עונג שבת ביטל הרב"י ללמוד תורה בבוקר ועסק ביחודים ובהרהור התורה בעת קניית המצות של ענג שבת. (שלחה"ט סימן ר"נ).

(צט) טוב לומר על כל דבר שיקנה ומכין על שבת זהו לכבוד שבת, וכן בכל מה שעושה יאמר בפה מלא

"לכבוד שבת". (האריז"ל בשעה"ר דף סא. ע"ד.
ובפע"ח שער ח"י ר"י פ"ב. מובא במגן אברהם סק"א).

פרק ד

תפלת שחרית בשבת

(א) אמירת העקידה בשבת ויום-טוב מצינו חילוקי דיעות. יש אומרים לאומרה גם אז (הר"מ בס' שתי ידות. כנה"ג. עו"ת. א"ר. תניא. זכרון יהודה בשם הנהגות מהר"ם א"ש), ויש אומרים שלא לאמרה (כנה"ג בשם הר"מ ניגרון. אור צדיקים. סידור ר' שבת), ויש אומרים לאמרה ולדלג התפלה שלפניה ולאחריה (סידור יעב"ץ), ויש אומרים לומר התפלה גם בשבת ויום-טוב. (סדר היום. מדרש פנחס).

(ב) בענין היהי רצון שקודם פרשת התמיד "יהי רצון מלפניך ד' אלוקינו ואלוקי אבותינו שתרחם עלינו ותכפר לנו על כל חטאתינו וכו'", יש נוהגין לאומר ויש אין אומרים אותו בשבת ויום-טוב, ונהרא נהרא ופשטי'. (עיין פרי מגדים. שערי תשובה וסידור יעב"ץ).

(ג) ובענין המתאחרין לבא להתפלל (בפרטות בשבת ויום-טוב) עיין מה שכתב בבאה"ט סימן מ"ח בשם ספר דרך חכמה דנכון לומר התמיד בצבור כי התמיד נקרבת בצבור.

ד) פסוק ושחט אותו על ירך המזבח וגו' מעלת אמירתה שגבה מאד כמבואר בבית יוסף וט"ז סימן א', ובמקום האמירה מצינו דיעות מחולקות, נוסח הנדפס בסידורים וכן עמא דבר לאמרו אחר קרבן תמיד לפני הקטורת (וכן מצינו בפשטות בשולחן-ערוך סימן א' וביותר בתנא דבי אליהו פ"ו כמבואר בליקו"מ ח"א דף מ"ד), ויש האומרים אותה בנוסח רבון העולמים שאומרים קודם מנחת איזהו מקומן (כן הוא בסידורי ספרד, וכן נראה בסידור האריז"ל והרמ"ק וסדה"י) ואותן המדלגין אמירת רבון העולמים בשבת ודאי יזהרו לומר פסוק "ושחט אותו" כמו כל העולם אצל פרשת התמיד לאחר', דהלא מנהגינו לדלג פרשת העקידה, ואם לא יאמרו גם פסוק זה המזכיר זכות העקידה (כמבואר בב"י וט"ז סימן א') אם כן בל יזכר למו העקידה כלל ביום שבת ויום-טוב, ובספרים נראה כי מאד נצרכת זכותה בכל רגע ובפרט בגלותינו המר והנמהר. (שאלות ותשובות אורות ישע אורח-חיים סימן ל"ב).

ה) פסוקי "וביום השבת" הנדפס בסידורים לומר בשבת לפני איזהו מקומן אין לאמרם על פי האריז"ל.

ו) "אנא בכח" סגולתו להבריח הקליפות (כמבואר בראשית חכמה בשער הקדושה פרק ז') לכן יאמרוה בנחת. (שאר ישראל כלל ה').

ז) לענין אמירת "רבון העולמים" בשבת בסידור יעב"ץ שאומרים אותו, עיין שם, ובספר זכרון יהודה, שהגה"ק מהר"ם א"ש הי' אומר והי' משמיט תיבות "ועתה בעונינו חרב ביהמ"ק וכו' ולא ישראל במעמדו".

ח) אמירת "והוא רחום יכפר עון" וכו' בשבת יש מבוכה בפוסקים. יש אומרים שלא לאמרו (מגן אברהם רפ"א. סידור של"ה בהג"ה שם. וסידור יעב"ץ), ועל פי האריז"ל יש לאמרו (שערי תשובה מחז"ב בשם קהלא קדישא בירושלים המתנהגים על פי האריז"ל), והמדקדקים אומרים אותו בלחישה, ואצל והוא רחום של "יהי כבוד" אין גומרין בקול רם בפסוק זה רק מסיימין "ד' הושיעה וכו'". (שאלות ותשובות שיר ושבח ח"א סימן י"ט).

ט) ידקדק להתאמץ בכוונה יתירא אצל אמירת ד' מלך אחר מזמור שיר חנוכת. (שם וטעמו על פי מה שכתב בב"י הלכות פסוקי דזמרה בשם א"ח לומר ד' מלך רק בשבת ויום-טוב להודיע מלכותו בשבת ליום שכולו שבת, ועל כן אף שמסקנת הבית יוסף דמנהגינו לאמרו בכל יום, מכל מקום יכפיל הכוונה בשבת ויום-טוב מטעם דאז הזכרתו יותר חיובית).

י) מי שנתאחר לבא לבית המדרש מכל מקום יעמוד ולא ישב בשעה שהציבור אומרים ד' מלך (פרי חדש בשם

האריז"ל), ונכון לאמרו עם הצבור ואף על גב שאינו עומד שם עדיין. (פרי חדש שם).

(יא) הנוהגין להקפיד לומר מזמור "למנצח בנגינות מזמור שיר" בצורת המנורה בכל יום יאמרנה גם בשבת אחר (או לפני) תפלתו (שאלות ותשובות הנ"ל שם, ונימוקו – כי טעם האומרים על פי מה שכתב באבודרהם אחר סדר התפלה שכל האומר מזמור זה בכל יום בצורת המנורה כאילו מדליק המנורה בבית המקדש, וכנ"ל בשבט מוסר, וכיון שמצות הדלקת הנרות נוהגת גם בשבת ויום-טוב בדין הוא לבלי יחסרו המזג לאומרו גם אז).

(יב) המסיים ברוך שאמר יחד עם הש"ץ לא יענה אמן (מגן אברהם סימן נ"א), אבל אם סיים ברכה אחרת בשעה שהש"ץ סיים ברכה זו מותר לו לענות אמן. (שערי תשובה בשם ברכי יוסף והש"ץ שהחזיקו בדעת מגן אברהם שם דס"ל כן וכן כתב בא"ר ויעב"ץ).

(יג) הנה מצויים אנשים יראים המדקדקין שישמעו אחרים בשעה שמברכין ברכות השחר (כמבואר בח"מ סימן שפ"ב בש"ך, ואורח חיים סימן ו' במחצית השקל בשם הרמ"ע ועוד), אולם יזהרו גם כן שלא יצא מזה קולא מצד אחר דפליגי הפוסקים אם רשאין לענות אמן על כל ברכה באמצע פסוקי דזמרה (דעת המגן אברהם ועוד אחרונים דשרי – ודעת הברכי יוסף, הגר"ז, יעב"ץ

דאינו רשאי) פשוט על כל פנים שימנעו משמוע ברכות באמצע פסוקי דזמרה כל כמה דאפשר, ולא מיבעי שלא ימציאו נפשם לענות אמן. אף גם זאת שלא יפתח המברך בברכותיו אצל מי שעומד כבר באמצע פסוקי דזמרה. (כן מבואר בסידור יעב"ץ, ובסידור של"ה כתב כן נכדו, וכן כתבו שאר אחרונים).

ועוד גורמים שמחמת שיגרת הלשון עונה השומע ברוך הוא וברוך שמו, וזה לכולי עלמא אסור (עיין באה"ט סימן ס"ו), והרוצה להתחסד עם קונו יזדרז לקום בבוקר בכדי שיוכל להכין עצמו להיות מוכן להתפלל כשמתחילין הציבור.

והנה פירשתי מה שכתב הרמ"א בסימן א' סעיף א' "דעל כל פנים לא יאחר מזמן שהצבור מתפללין" ולשון הזה קצת מגומגם ודקדק הגרע"א בחידושו דמהאי טעמא כתב "מזמן" ולא סתם שלא יאחר תפלת צבור, להורות דאף האונס להתפלל יחידי יזדרז לקום ולהתפלל בזמן שצבור מתפללין. ואני הצעיר הוספתי לדקדק על תירוצו דגם לדבריו קשה והלא דין זה מבואר בסימן צ' ואם כן מה מחדש לן הרמ"א כאן, אבל אחר קצת התבוננות במנהג הנתפשט בעונותינו הרבים שמאחרין ביאה לבית הכנסת בשעה שהצבור כבר מתפללין בתוקף ועומדין באמצע התפלה, ועל ידי זה צריכין על כרחך למהר בתפלה או לדלג ועל כך כתב

הרמ"א דעל כל פנים לא יאחר "זמן", דקדק לכתוב "זמן" להראות דלא די בזה לחוד שבעת תפלת שמונה-עשרה מתפלל עם הצבור, אלא שצריך גם ליזהר שיהי' בבית הכנסת בו בזמן שהצבור מתחילין תפלתן. (עד כאן נעתק מספר תפלת ישראל על עניני תפלה נתיב ה').

(יד) השומע צבור אומרים קדושה והוא עומד בפסוקי דזמרה (אחר ברוך שאמר) לא יאמר יותר ממה שמותרין לומר באמצע ברכת קריאת שמע (והיינו קדוש עד כבודו, ברוך עד מקומו), וגם ימלוך ד' לעולם. (עיין שאלות ותשובות דברי יושר סימן ח' ובא"ר סימן ס"ו, ובקיצור של"ה בשם מהר"ש מפירדא שגם בפסוקי דזמרה לא יענה אמן יהא שמיה רבה עד יתברך, עיין שם).

(טו) מקור מקומן של הוספת המזמורים בשבת מבחול נובע עוד מזוהר הקדוש תרומה. (ועיין בא"ז בשם המדרש טעם לזה, וכן באבודרהם. ועיין עוד בלבוש. סידור של"ה ויעב"ץ עוד טעמים לכל מזמור ומזמור שהוסיפו).

(טז) אמירת הלל הגדול, והוא הודו לד' וגו' יש מקומות שאומרים אותו פסוק בפסוק ש"ץ וקהל. (ומקורו טהור בסידור האר"י ושל"ה שכל פסוק אומר מלאך אחר, עיין שם).

יז) באמירת "כי לעולם חסדו" צריך להדגיש ולהתיז "כי לעולם" דלא לשתמע "כל עולם" וכן סמ"ך של "חסדו" דלא לשתמע "חזדו" או "חשדו". (א"ר סימן נ"ר בשם ירושלמי, ורשב"ם פרק ערבי פסחים).

יח) יזהרו בכוונת אמירת "האדרת והאמונה" שבפיוט זה משבחין המלאכים להקדוש ברוך הוא בשעה שישראל אומרים ברוך שאמר. (סידור ר' שבת. ס' אור צדיקים).

יט) הטעם שאומרים גם ביום-טוב מזמור שיר ליום השבת דגם יום-טוב נקרא בקרא "שבת". (באה"ט סימן נ"א בשם ל"ח ופרי חדש).

ובס' שבתות קדושים פ"ה כתב טעם נכון לאמירת מזמור שיר ליום השבת ביום השבת (וטעמו שייך גם ליום-טוב), דהנה מזמור הלזה בא ללמדינו מעלת בוטח בד' ואשר לא העניות מן האומנות כי הסברא הי' נותן שישראל שאינם עובדים בשבת ישתכרו פחות מעכו"ם שעובדים בכל יום, כמו שאמר ר' ראובן בן איסטרובלית (במעילה יז). ולבסוף המציאות מכחיש את זאת, כי העשירות מצאה קן לה אצל ישראלים שומרי תורה ומצות לא פחות מאצל שאר האומות, זאת אומרת כי הכל בידי השם ולא יעלה ביד המהיר יותר ממה שיעלה ביד העצל, והעד על זה המן. ועל כן מזמרים שיר זה וצועקין "להגיד בבוקר חסדך" וכו', ומסיימין בפרח

רשעים כמו עשב, פירוש ואם רואים דרך רשאים צלחה תדעון שהכוונה לשמדם עדי עד, על דרך משלם לשונאיו אל פניו להאבידו לעולם הבא.

(כ) נשמת כל חי. פיוט זה כבר מוזכרה בזוהר הקדוש (תרומה, ויקהל) לאמרה בשבת (ועיין בתוס' פרק ערבי פסחים דף קיח. ד"ה ר' יוחנן דנוהגין לאומרה בשבת אחר פסוקי דזמרה, ומוזכרת גם כן בברכות נט. ופרק קמא דתענית), ויש אומרים ששמעון בן שטח תיקנה. (בספר מגיד תעלומה בברכות שם ששמע כן).

ומי שאיחר לבא לבית הכנסת וצריך לדלג מוטב שידלג מפסוקי דזמרה ואל ידלג נשמת. (ח"א כלל י"ט דין ו' ועיין בביאור הלכה סימן ר"פ דכן העיקר ולא כמו שכתב בשערי תשובה היפוכו, וגם לנוסחת השערי תשובה עדיף נשמת מאשר מזמורים שמוסיפין בשבת, עיין שם).

(כא) מי ששכח לומר נשמת ואמר ישתבח כבחול יאמר נשמת אחר ישתבח ולא אחר התפלה (ברכי יוסף סימן רפ"א בשם מכתב לדוד, שע"ת א'), ואם שכח לאמרו וכבר התחיל ברכת יוצר שוב לא יאמרנו (רמ"א רפ"א, מ"ב סק"ג), מכל מקום מי שנפשו חשקה לאמרו אחר התפלה יאמרנו. (שאלות ותשובות דברים כהלכתן חלק א' סימן כ').

(כב) חזן (ובעל תפלה) לאחר שגמר חרוז שבח נותנין לו וכו' לא ימתין עד שיגמרו הקהל כדי להתחיל עמהם בשווה "לקל אשר שבת" אלא יתחילנו מיד (שאלות ותשובות הנ"ל שם, וכן נראה קצת במשנה ברורה רפ"א סק"ג דצריך להסמיכן דמישך שייכי אהדדי, כמובן).

(כג) מי שלא אמר לקל אשר שבת ונזכר אחר שכבר סיים ברוך אתה ד' יוצר המאורות יאמרנו אחר שמונה-עשרה (רמ"א רפ"א), אבל אם נזכר קודם לזה אפשר דצריך לחזור ולהתחיל מלקל אשר שבת (פרי מגדים ומשנה ברורה ג') וכשחוזר אחר שמונה-עשרה יתחיל מחרוז "שבח נותנים לו". (משנה ברורה שם).

(כד) מי שאיחר לבא לבית הכנסת שדינו לדלג, מכל מקום מתחלת ברכת יוצר אור ולהלן לא ידלג כלום אפילו אותן הזמירות שניתוספו שבת כמו "הכל יודוך", "קל אדון" וכיוצא. (משנה ברורה בשם ח"א).

(כה) ויש להאריך ולהנעים בזמירות ואין למחות במאריך בהם אף על פי שהמוחה מכוין בשביל ביטול תורה (רמ"א סימן רפ"א), והיינו לאמרם בניגון שיש בו נעימה כעין שעושין בפסוקי דזמרה. (משנה ברורה שם).

(כו) ומכל מקום לא יאריכו יותר מדאי כדי שיאכלו קודם שעה ששית (רמ"א שם), ודבר פשוט דאין הכוונה שיתחיל להתפלל במאוחר ולחטוף התפלה למחצה ולשליש ולרביע, אלא שיקדימו להתפלל ויקבעו הזמן

באופן שיוכלו להתפלל במתינות מהחל ועד כלה בנעימת שפתי נועם. (שאלות ותשובות דברים כהלכתם, שם).

(כז) עוד יזהרו שלא לאחר בשביל זה אמירת קריאת-שמע ותפלה בזמנה. (משנה ברורה סק"ה).

(כח) אף על גב שבשבת מאחרין לקום בבוקר מכל מקום יזהרו שלא לעבור זמן קריאת-שמע (משנה ברורה רפ"א א), והתולין קימתם המאוחרת ברמ"א סימן רפ"א טועין הן, כי שם אינו מוזכר רק טעם לאיחור ביאה לבית הכנסת. (וכמבואר ברמ"א וש"א, ורק טעמו של הב"ח מתאים למנהג איחור קימה, כל זה בשאלות ותשובות דברים כהלכתן סימן כ"א).

(כט) הטעם שמתחילין יום-טוב מהקל בתעצומות וכו' מפני שהרגלים זכר ליציאת מצרים המורה תעצומות עוזו ויכולתו הגדולה. (לבוש סימן תפ"ח).

(ל) בענין הפיוטים. עיין אורח חיים סימן ס"ח, וכבר נתפשט ברוב וכמעט כל התפוצות שמדלגין על הפיוטים שבאמצע ברכת קריאת-שמע, ואומרים אותן שבתוך חזרת הש"ץ, עיין היטב ברמ"א שם דאין לאדם לפרוש מן הצבור במקום שנהגו לאמרם, והאריז"ל כשהי' מתפלל לפני התיבה (במקום שאומרים) הי' אומר כל הפיוטים (שערי תשובה שם), ואם יש לחוש שיבא על

ידי כן אפילו לאיסור קל כדאי לוותר על אי אמירתן.
(שם).

וכתב הב"ח (בשם הג"ה אשר"י) שגדול אחד בזמנו התחיל לבטל מלומר קרוב"ץ בקהלתו ולא הוציא שנתו רחמנא ליצלן. (שם סימן ס"ח. ועיין נימוקי אורח-חיים (שם).

(לא) המנהג שנוהגין כמה קהלות לנגן "הכל יודוך" כבר מוזכר בקדמונים. (עיין מהרי"ל הלכות ימים נוראים).

(לב) **ישמח משה במתנת חלקו**. עיין טור סימן רפ"א שביאר המלות הללו דכשה' אבותינו במצרים ביקש משה מפרעה שיתן להם יום אחד בשבוע שינוחו בו ונתרצה לו ובחר להם משה יום השביעי, וכאשר נצטוו על יום השבת שמח משה שבחר בו (ובספר קדושת השבת בהקדמה תמה על דברי הטור דהרי מבואר בחז"ל דהאבות ידעו והשיגו כל התורה והנחילום לבניהם, אבל לא היתה עליהם חוק חיוב לקיים מצותי', ובודאי גם משה ידע ממצות שבת, והאיך שייך לומר שנתגלה לו רק אחר שצוה עלי' השם. ותירץ שם באופן נפלא, דהלא מבואר בסנהדרין עכו"ם ששבת חייב מיתה, ועל פי ביאורו של הפרשת דרכים נחלקו השבטים אי יצאו ישראל מכלל בני נח קודם מתן תורה (אם מקיימין המצות) גם לקולא, ונפקא מינה לענין שמירת יום השבת דאם לא יצאו אז אסורין לשבות בו,

ומבואר עוד בהקדמונים דזמן יציאתן מכלל בני נח בהחלט היתה במעמד הנבחר אצל הר סיני, ועכשיו כאשר בחר משה רבינו עליו השלום להם יום שביתה חש דאולי הלכה כמאן דאמר שלא יצאו מכלל בני נח, ואם כן שביתה זו למה, אבל כאשר צוה הקדוש ברוך הוא לשבות בשבת במרה, קודם מתן תורה, נוכח לדעת דיצאו מכלל בני נח (במצות שמקיימין) גם לקולא שהלא עדיין לא יצא מכלל בני נח ואף על פי כן ניתן להם השבת, וזו היתה שמחתו של משה רבינו עליו השלום, ומובן גם הסיום "כי עבד נאמן" שהרי הגרעון בשמירת שבת לעכו"ם על שמשמש בשרביטו של מלך (כמבואר בספה"ק), ומאחר שתיארו הקדוש ברוך הוא "עבד נאמן" שמע מינה שלא פגם כלום, ואם שגיתי ד' הטוב יכפר. עד כאן דבריו שם).

לג) ומדי דברי בו אציג פרפרת נאה וקצרה שראיתי בספר תורת ישרון, לפרש פתגם "ישמח משה". דאמרו חז"ל נדרים לח. דפלפול התורה נתן הקדוש ברוך הוא למשה והוא נהג בה טובת עין ונתנה לישראל. והנה בסתם מתנה שאדם נותן לחבירו שניהם שמחין הנותן והמקבל, אבל מתנה כזו הלב נוקף עלי' דהלא קיימא לן כמו שכתב בשאלות ותשובות חו"י מובא בבאה"ט סימן רמ"ב דהנותן מתנה לחבירו לאכול בשבת אסור להניחו לימות החול, וכן להשתמש בו בשאר אופן, ואם כן מתנה זו שנתנו הקדוש ברוך הוא למשה מנא לי'

שהותר לו למסרה לישראל. אבל אחר שכתבה עליו התורה "בכל ביתי נאמן הוא" (בהעלותך) זאת אומרת שלא מעל כלום בגנזי המלך, וזהו פירוש הדברים, ישמח משה במתנת חלקו, פירוש בחלקו שנתן במתנה והוא הפלפול, וכי תימא לשמחה מה זו עושה ודלמא לא הותר לו, על זה מסיים "כי עבד נאמן קראת לו" פירוש על ידי שקראת אותו עבד נאמן היתה שמחתו במתנתו בשלימות.

(לד) בתפלת שחרית אין לומר (על פי האריז"ל) זכר למעשה בראשית. (שערי תשובה רפ"א. משנת חסידים. סידור האריז"ל).

(לה) בכל ג' תפלות היום משנין באמירת ויכולו, בלילה אומרים וינוחו "בה", בשחרית ומוסף וינוחו "בו" ובמנחה וינוחו "בם". (שערי תשובה בשם כנה"ג. וכן נדפס בכל הסידורים. וכבר נאמרו טעמים שונים, וטעם נאה ראיתי על פי מה שכתב במט"מ בשם ר' קלונימוס דאתה קדשת – נגד שבת בראשית (דכל הענין מיירי ממעשה בראשית) ישמח משה – נגד שבת מתן תורה (דמיירי מעניני קבלת התורה) ואתה אחד – נגד שבת לעתיד (דאז יהי' ד' אחד ושמו אחד), ועל פי זה הרווחנו טעם מספיק לשינוי הלשון. השבת נקראת "כלה" ועל כן בתפלה ראשונה אמרי' "בה" לרמז על גוף קדושת שבת, בתפלה שני' שעוסקין במתן-תורה ואז כבר

ניתוסף בת זוג להשבת כמו שדרשו חז"ל דכנסת ישראל בת זוג להשבת, אמרי' "בו" לרמז דאז בעת מתן-תורה כבר הגיע השבת להמעלה להקרות בה וגם בו, שכבר הי' השבת זוג, במנחה אמרי' "בם" לרמז על העתיד לבוא דאז יכירו וידעו כל הגוים ברוממות קל וקדושת השבת, ועל כן אומרים בם לרבות על הריבוי.

(לו) מנהג דידן לומר שיר של יום אחר תפלת שחרית (ומקורו בשאלות ותשובות הרמ"ע כמבואר במגן אברהם סימן קל"ב וכן כתב בסידור יעב"ץ), אבל מנהג המתפללין בנוסח אשכנז לאמרו אחר תפלת מוסף. (עיין מגן אברהם שם).

לז) בשעה שהש"ץ אומר שמע ישראל, אחד הוא אלקינו, גדלו, עם הספר-תורה בידו מגביה הספר-תורה קצת. (ד"מ סימן רפ"ב בשם א"ז. ומגן אברהם סימן קל"ד. ומט"מ סדר קריאת התורה, וכן המנהג).

לח) השליח-ציבור נוטל הספר-תורה ופניו כלפי העם ואומר בקול "שמע ישראל" וכו', והעם עונין אחריו, אחר כך אומר "אחד הוא אלקינו גדול אדונינו" וכו', אחר כך מחזיר השליח-ציבור פניו כלפי ההיכל ושוחה קצת למולו ואומר גדלו לד' וכו'. (ערוה"ש סימן רפ"ב).

לט) בשערי תשובה סימן רפ"א מעתיק הרבה תיבות שצריכין לדקדק לאמרם כהוגן ונלאתי להעתיקן אבל כל

החש לנפשו שיעלה שיח שפתותיו לרצון לפני אדון כל, ימחול לעיין שם.

(מ) המקבל הספר-תורה והנותנו לו יהי' דוקא בימין, ואפילו איטר. (סימן רפ"ב מ"ב סק"א).

(מא) כל זמן שנושאים הספר-תורה אסור לישוב או לסמוך על איזה דבר, עד שיגיענו המוליכה למקומה. (קמ"ו מ"ב י"ז).

פרק ה

מענין קריאת-התורה ותפלת מוסף

(א) אפילו אותם המקפידים שלא להוסיף (או לפחות שלא להרבות בהוספות) מטעם טירחא דציבורא, או סרך ברכה שאין צריך, מכל מקום באם יש לחוש לתרעומות איזה אנשים כשלא יקראו אותן לתורה אין צריך לדקדק בזה. (רפ"ב מ"ב סק"ה).

השבת בישראל כהלכתה

עא

(ב) בזמן הזה אין קורין קטן לשום עלי' לבד ממפטיר. (משנה ברורה רפ"ב י"ב בשם האחרונים).

(ג) מי שנעשה בר מצוה אף על גב שאין ברור שהביא ב' שערות מותר להיות בעל קורא. (רפ"ב בפרי מגדים ומחצית השקל).

(ד) באם ליכא היודע לקרות בתורה רק קטן ואם הוא לא יקרא יתבטל הקריאה יש מחמירין ויש מקילין (עיין מגן אברהם רפ"ב בשם הפוסקים להחמיר וכן בשולחן-ערוך הגר"ז, והפרי מגדים מסופק, ובדה"ח מקיל), ועל כן אפילו במקום שמקילין אין לעשות הוספות (שאלות ותשובות דברים כהלכתן סימן כ"ה). ולכתחילה ינהגו בכהאי גוונא כמבואר בשולחן ערוך (סימן קמ"ב) שיעמוד אחד לקרות בתורה הבקי על כל פנים בצורת אותיות של ספר תורה, ובצדו יעמוד אחד שבקי בקריאת הטעמים ויקרא לפניו בלחישה מתוך החומש התיבות כנקודתן וטעמן ואחריו יענה בעל קורא בקול רם, ועל כל פנים יהא העומד מבין ויודע הנקודות. ואם אי אפשר גם בזה אז די במה שיעמדו אחד לקרות בתורה ואם יטעה אז יגיהו אותו השומעים. (שם).

(ה) החזן הקורא צריך (לכתחילה) לחזור מתחלת הסדרה שתהא שגורה בפיו כל הדקדוקים במתגין לעיל ולמרע, ימין ושמאל, ויקרא במתון ולא במהירות דאולי

יבליע שום אות או תיבה. (א"ר סימן קמ"ב, ומשנה ברורה שם סק"ו).

(ו) בענין טלטול ספר-תורה מבית לבית יעשו שאלת חכם כי הרבה חילוקי דינים איתנה בי'. (עיין סוף סימן קל"ה ובאחרונים).

(ז) מי שטעה בברכה ראשונה ופתח "אשר נתן לנו" וכו' אם נזכר קודם שאמר השם מהחתימה יתחיל עוד הפעם מאשר בחר בנו, ואם כבר אמר ברוך אתה ד' אף שעדיין לא גמר נותן התורה יסיים הברכה, ולאחר הקריאה יאמר אשר בחר בנו. (מגן אברהם. פרי מגדים. דה"ח. ח"א. ושלחן ע"ש. וכן הכריע המשנה ברורה קל"ט ט"ו נגד א"ר, שע"א, עיין בשער הציון מילתא בטעמא).

(ח) מי שטעה בברכה אחרונה והתחיל אשר בחר בנו, כל זמן שלא סיים ברוך אתה ד', יתחיל מאשר נתן לנו. אבל התחיל ברוך אתה ד' יאמר מיד אחרי זה אלוקינו מלך העולם אשר נתן לנו, ואם כבר גמר נותן התורה, יתחיל הברכה עוד הפעם מתחלתו. (משנה ברורה שם. עיין שם).

(ט) בברכת אשר נתן לנו יכון "תורת אמת" זו תורה שבכתב, "וחיי עולם" הוא תורה שבעל פה. (סימן קל"ט סעיף י').

י) בין הבעל קורא בין העולה צריכין לעמוד בעת הקריאה לבלי לסמוך אפילו על השלחן שקורין עליו וכיוצא, אלא אם כן הוא בעל בשר, חולה, זקן, שקשה לו העמידה בלי סמיכה, וגם בזה יכוון לכתחילה שיהי' הסמיכה באופן שאם ינטל השלחן לא יפול. (סימן קמ"א ובמשנה ברורה).

יא) חס וחלילה להתקוטט עבור עלי' חשובה, שכל אותיות התורה כולם קדושים וטהורים. (משנה ברורה רפ"ב ח"י).

כתוב בשערי אפרים: ראוי לציבור שלא יהרהרו אחר הסגן וידונו אותו בכל ענין לכף זכות, והדבר אשר יקשה בעיניהם עליו, יתלו כי משגה היה וטעה בשיקול הדעת, ואף אם אירע שקרא לאחד שלא לפי כבודו וחושד להסגן שעשה במתכוין להכעיסו אם נגע יראת ד' בלבבו יש לו להתאפק ולא יאמר לו דבר וישא קל וחומר בנפשו, אם קרוץ מחומר (כמותו) תפעם רוחו בנוגע בקצה כבודו כחוט השערה על אחת כמה וכמה יש לו לחוש לכבוד המקום ברוך הוא ולכבוד תורתו הקדושה שלא לעשות שערורי' על ידי זה, והמעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו. (מועתק במשנה ברורה קמ"א ט"ז).

יב) עוד בשערי אפרים שם: ואם אחד בגובה אפו עשה מריבה עם הסגן אף על פי כן חובה על הסגן להיות מן

הנעלבים ולא יניח מקומו, ואם הסגן הניח הספר-תורה והלך לו לפי שזה הקניטו בדברים ראוי לענשו כי אם אדם חטא ספר-תורה למה בייש, עד כאן לשונו. (מובא במשנה ברורה שם).

יג) העולה לספר-תורה ילך בזריזות אבל לא ירוץ (משנה ברורה קמ"א כ"ה בשם האחרונים) וילך בדרך הקצרה וירד בדרך הארוכה. ואם שני הדרכים שוין ילך דרך ימין וירד דרך שמאל. (קמ"א ס"ז).

יד) מי שעלה לספר-תורה פעם אחת אסור לו לעלות בספר-תורה השני באותו הציבור כגון יום-טוב או שבת ראש-חודש שמוציאין ב' ספרים. (קמ"ד ס"ז).

טו) מיד שפתחו הספר-תורה על מנת לברך עלי' כבר אסור לצאת מבית המדרש (קמ"ו ס"א, ועיין ביאור הלכה), אבל בין גברא לגברא שפיר דמי (שם), ודוקא בהני תנאים: א) שנשארו עשרה בבית הכנסת. ב) כשכבר שמע קריאת התורה או שדעתו לחזור מיד לשמוע להלן. ג) לצורך גדול. ד) באקראי בעלמא ולא בתדירות. (עיין היטב משנה ברורה וביאור הלכה שם).

טז) משנפתח הספר-תורה לברך עלי' אסור לספר אפילו בדברי תורה (קמ"ו ס"ב) וכן לפרש דבר תורה או להורות הוראה לאדם השואל (מ"א ומ"ב שם) ולאפרושי מאיסורא מותר לומר בדרך קצרה אם אי אפשר להפריש על ידי רמיזה (שע"א. דה"ח. משנה ברורה

השבת בישראל כהלכתה

עה

(שם), וכן במקום שיש לחוש דשאלת השואל לענין הנוגע לפקוח נפש שרי גם כן. (שאלות ותשובות משיב כענין או"ח סימן ל' על פי מה שכתב הפרי מגדים דטעם איסור הוראה דיכול להורות אחר כך, אבל בפקוח נפש אסור להשהות, וכן על פי מה שכתבו הפוסקים דלאפרושי מאיסורא שרי, וחמירא סכנתא מאיסורא כידוע, ואין לך דבר העומד בפני פקוח נפש).

(ז) דברי תורה בן גברא לגברא שרי רק באחד האופנים (דלהלן: א) בינו לבין עצמו. ב הוראה לפי שעה. (משנה ברורה בשם הפוסקים שם).

(חי) בשעת אמירת ברכו וברוך ד' המבורך, צריכין העם לעמוד שהוא דבר שבקדושה. (קמ"ו מ"ב ס"ק ח"י).

(יט) אסור לנגוע לספר-תורה ביד כשהוא ערומה. (מגילה ל"ב. אורח חיים קמ"ז, והאחרונים).

(כ) מה שאמרו חז"ל דהגולל ספר תורה נוטל שכר נגד כל הקוראים, הכוונה לבעל הגבה. (משנה ברורה קמ"ז ה').

(כא) יזהר הסגן שלא לכבד במצות הגבה למי שידיו רותתין הרבה, או לזקן ותש כחו שידוע שמגביהו לשבת מיד כי אין לו כח להחזיקו זמן מה כלפי העם שיוכלו להסתכל היטב (שהוא עיקר מצוה זו), וגם האיש המתכבד (המכיר מקומו וגבורתו) צריך למנוע נפשו מזה. (שע"א מובא במשנה ברורה קמ"ז ז').

כב) הגולל ספר תורה יעמידנו כנגד התפר, שאם יקרא יקרא התפר (קמ"ז ג'). פירוש הדברים שבעל הגבה יכין הספר תורה קודם הגבהתו שיהי' תפירה באמצע, ואחר כך בעת הגלילה יזהרו שניהם המגביה והגולל שבעת גמר הגלילה יהי' התפירה באמצע. (האחרונים שם).

כג) אין המפטיר מתחיל עד שיגמרו לגלול הספר תורה כדי שלא יהא הגולל טרוד ויוכל לשמוע ההפטרה (קמ"ז ז'), והמנהג להמתין עד עצם גמר גלילת הספר לבד אף שלא כרכו עדיין המפה עליה (פרי מגדים ועיין לקמן אות ל"ד), ובחול שאומרים יהי רצון אין צריך האומר להמתין כלל. (מ"א. מ"ב).

כד) ביום שיש ב' ספרי תורה (או ג') לא יפתחו הב' ולא יסורו המפה עד שיגללו הראשון (קמ"ז, ח') פירוש במפה שלה. (משנה ברורה שם).

כה) אין מסלקין ספר תורה הראשונה עד שכבר הניחו השני על השלחן, שלא יסיחו דעתן מן המצות (רמ"א שם), והסדר הוא כך: **ביום שמוציאין ב' ספרים** – מניחין שני' על השלחן לפני קדיש כדי שיעלה קדיש משניהן, מגביהין הראשונה וגוללין אותה, ואחר גלילתה במפה פותחין השני'. **וביום שמוציאין ג' ספרי תורה** – אחר גמר הראשונה מניחין השני' אצלה אין אומרים קדיש, מגביהין הראשונה וכו' כנ"ל, ואחר גמר קריאת שני' מניחין השלישית אצלה ולא הראשון ואומר חצי

קדיש מגביהין השני' וכו' ופושטין השלישית. (שע"א. משנה ברורה שם כ"ז. וש"א).

כו) ביום שיש ב' ספרי תורה (או ג') מסדרין קודם הגבהת הראשונה קודם שקורין לעלות לספר תורה הב', וכן מסלקין הב' קודם שקורין לעלות להג' (כך נראה בשערי אפרים, ובמשנה ברורה קמ"ז כ"ז, וכן כתב בשאלות ותשובות השיב כהלכה סימן מ' מכמה טעמים, חדא דכמו דקיימא לן בסימן קל"ט ס"ה לגלול הספר תורה בין גברא לגברא דגנאי להניחה פתוח, ובדאיכא זמן ארוך של הפסקה כגון שמזמרין לחתן או שמאריכין במי שבירך מכסין בסודר וזהו כבודו של תורה, הוא הדין וכל שכן שכבודה של תורה היא באם גמרו לקרות בו לגללה ולכסותה במפה שלה, וכעין זה מצינו בהפוסקים האחרונים לענין תפלין אחר התפלה ואין כאן מקומו להזכיר. ועוד טעם דהלא המנהג שמאריכין במי שבירך ואף על גב שיש לגמגם בה מחמת טירחא דצבורא מכל מקום כבר נתפשט להקל שמוותרין הצבור כדי שירוויח הקופה על ידי זה, אבל פשיטא דכל מקום דאפשר למעט עדיף, והגע בעצמך הלא כל ענין הוצאת ב' וג' ספרי תורה לעת הצורך רק בשביל למעט בטירחא דצבורא שלא יצטרכו לישב ולצפות עד שגוללין הספר תורה ממקום למקום, ועל כן אם יקראו ויעשו מי שבירך (שעושין יחד) לפני הגבהת הספר תורה יתארך הרבה יותר ממה שיקרא להגבה

קודם, דאז ישאר פנאי בעת הגלילה לקרות העולה ולעשות מי שבירך, אבל אם קורא קודם ההגבה אז יצטרכו כל הקהל להמתין עד שיגלול הגולל הספר תורה כדי שיוכל גם הוא לשמוע הקריאה, עיין שם (שהאריך).

כז) הרבה נמצא בתי מדרשים שיש להם ספר תורה אחד מהודר ביופי הכתב ושני' שכשר בדוחק, צריך עיון גדול ושקול הדעת סופר מומחה ומבין והוראת חכם אם להדר להוציא ב' ספרים או מוטב שיגללו הראשונה גם לקריאה השני', דכמו שהצבור מוותרין על טירחתם על אמירת מי שבירך וכיוצא, הוא הדין בזה אולי מוותרים, ואי אפשר לומר מילתא פסיקא בזה, ואין לך בכזה אלא מקומו ושעתו וכפי ראות עיני המורה הבקי בעניני סופרות. (שאלות ותשובות הנ"ל שם).

כח) יזהר האוחז הספר תורה על הבימה שלא לישב אחורי הקוראים בתורה. (משנה ברורה סוף סימן קמ"ז).

כט) מצוה לכל מי שהספר עוברת לפניו ללותה עד לפני הארון (רמ"א קמ"ט), וכן בעת הוצאה מהארון מצוה לכל מי שעוברת לפניו ללותה עד הבימה (משנה ברורה סק"ז), וכן הגולל ילך אחר הספר תורה עד לפני הארון ועומד שם עד שיחזירו הספר תורה למקומה. (רמ"א שם).

ל) מביאין התינוקות לנשק התורה כדי לחנכם ולזרזם במצות (רמ"א שם) ופשוט שהגדולים ודאי צריכין לזיהר בזה (כן כתב בשאלות ותשובות הנ"ל סימן מ"ב, מטעם דכוונת הרמ"א שיחנכו הקטנים למה שמצוה להגדולים, ועוד דאם לא יעשו הגדולים כן לא יעיל פעולותו לחנך הקטנים לחיבוב אחר שאין רואים כזאת אצל הגדולים, ועוד דאיתא בסימן כ"ח ס"ג דמנהג החכמים לנשק התפלין בשעת הנחתן וחליצלן, וכעין זה בסימן כ"ד ס"ד ברמ"א דמנהג לנשק הציצית משום חבוב מצוה, וכן בבאה"ט הלכות סוכה בשם השל"ה לנשק דפנות הסוכה, וכן עמא דבר בעת התפלה כשממשמש בתפלין, וכן נהגו כל הגדולים וצדיקים ואין להרהר, עד כאן תוכן דבריו).

לא) אין לבעל הפטרה לסלק ספר הנביאים או החומש שקרא בו הפטרה עד אחר ברכות הפטרה כדי שיראה ויברך על מה שהפטיר (סימן רפ"ד ס"ו במ"א, ומ"ב) ויניח הפטרה פתוח אז לפניו (שע"א שער ט').

לב) המפטיר לא יתחיל הברכות של הפטרה אחר הפטרה עד שיפסוק קול ההמון שישמעו כל הקהל ברכותיו, וכן הקהל מיד ששומעים המפטיר מברך יפסקו אמירתן ויכולין לגמרו אחר גמר ברכותיו. (שערי אפרים שער ט' סל"ג, ביאור הלכה סוף סימן רפ"ד).

לג) וכן ברכות הפטרה שלפניה יזהר בעל הפטרה להמתין באמירתה עד שיפסוק הבלבול הנעשה בעת הגבהת התורה, וירויח גם כן לצאת פשטות הלכה בסימן קמ"ז, וסימן רפ"ד ו', להמתין באמירת הברכות עד גמר גלילת הספר תורה עד מטפחתה, כמבואר במשנה ברורה שם. (שאלות ותשובות הנ"ל שם).

לד) המנהג שאין אומרים "אב הרחמים" כשמברכין החדש, אבל בימי הספירה אומרים ואפי' בדאיכא מילה, זולת כשחל ראש חודש אייר בשבת. (רמ"א סוף סימן רפ"ד, ומשנה ברורה שם).

לה) מנהג העולם שהשליח ציבור של מוסף מחזיר הספר תורה, אבל בפוסקים מבואר שזה שייך לבעל השחרית ובעל מוסף מתחיל קדיש ומתפלל מוסף. (כן כתב בא"ר רפ"ד בשם הכלבו).

פרק ו

קידוש וסעודתא דצפרא דשבתא

(א) על פי האריז"ל גם שבת קודש בבוקר כשבא לביתו מבית הכנסת יאמר שבת שלום. (ליקו"מ דף ס"ט).

(ב) כשמבקר או פוגע בחבירו מברכין זה לזה בברכת "גוט שבת" ולא "גוט מארגין". (א"ר ש"ז בשם של"ה הקדוש).

(ג) טוב ללמוד קצת תורה קודם הסעודה (א"ר רפ"ט, ומובא במשנה ברורה שם), וילמוד קצת אבל לא עד ו' שעות, דאסור להתענות. (זכל"א אות קידוש).

(ד) על פי האריז"ל יש לברך גם בבוקר בסעודה על הדס. (מגן אברהם רס"ג).

(ה) בענין החרוז של אתקינו סעודתא, באמצעו יגלה לן טעמי דבתריסר נהמי דאינון אות בשמי' כפילא וקלישא, דהנה השם הוי' ב"ה כאשר תצרפנו למספר היותר קטן, אז כל מה שאתה כופלו פוחת והולך. פירוש הדברים, השם הוי-ה ב"ה בגימט' כ"ו, וכאשר תצרף מספר קטן של הכ' עם הוא"ו יהי' ח', וכאשר תכפלו אז יהי' ב' פעמים ח' וסך הכל י"ו ויעלה למספר ז' וכן להלן. והנה ידוע שי"ב חלות מרמזין על הי"ב אופנים שאפשר לסדר

שם הוי-ה ב"ה ב"ה (י"ב צירופים), וזהו הכוונה יגלה לן טעמי דבתריסר נהמי שהם אות על שמו (הוי-ה) כפילא וקלישא, שכל מה שתכפלנו יקלש יותר.

(ו) קידוש של בוקר נקרא קידושא רבה, וטעמו: יש אומרים משום דכל הקידוש ברכת בורא פרי הגפן וזה מברכין בכל מין קידוש (רש"י ורשב"ם פרק ערבי פסחים – מקור האי דינא), ויש אומרים משום דאינו עיקר כקידוש הלילה והוא קצרה ברכת היין לבד לכך קורין "קידושא רבה" על דרך שקורין לסומא סגי נהור. (ר"ן שם).

(ז) טעות גדול שוררת בין שדרות העם שראוי ומצוה לפרסם: בקידוש היום, כשאחד רוצה להוציא בני ביתו או אחרים, וכפי הנהוג בכל דבר שיוצאין בשמיעה אז קרוב להגמר כבר מסיחין דעתן ממנה, ומתחילין כבר לעסוק בצרכי וחפצי עצמן, ובפרטות מתלבט חסרון זה בקידוש של שחרית לאחר ששומעין כל הנוסח (שאינו יותר ממנהג) מתחלת "אם תשיב משבת רגליך" עד הברכה סוברין שכבר עברו העיקר ובאמצע ברכת בורא פרי הגפן כבר מסיחין דעתן, כאילו לא בא ברכה זו רק להתיר השתי' ועיקר הקידוש כבר נגמר, והוא טעות גדול. (שאלות ותשובות דברי יושר סימן ל').

ח) וכמו כן מצוה לעורר בני ביתו בקידוש הלילה שבל יסיחו דעתן עד גמר אמירת מקדש השבת וכן בהבדלה עד תומם. (שם).

ט) וכן יזהיר לבני ביתו שיכוונו לצאת בשמיעתן, וגם שלא יסובבו אנה ואנה רק יעמדו על מקום אחד, וזהו לקידוש, לחם משנה והבדלה. (שם).

י) הנשים חייבות בקידוש היום כמו האנשים (פרי מגדים רפ"ט במ"ז. משנה ברורה סק"ו) ויש מבוכה בפוסקים אם רשאית לשתות אפילו מים בבוקר אחר שאמרה בקשה אפילו קצרה (עיין פרי מגדים שם), ובהיות שברוב בתים נשים מקדשות לעצמן שקשה עליהן להמתין לביאת בעליהן צריכין ללמדן כמה דינים הנחוצים לה לידע, כמו "קידוש במקום סעודה" ושיעור שתייה מן הכוס וכיוצא. (שאלות ותשובות הנ"ל שם).

יא) בענין קידוש על יין שרף האריכו הפוסקים הרבה, ולא אכניס ראשי להכריע, אבל דא פשוט לכולי עלמא שאם רוצה לצאת לכל הדיעות יקדש על יין דוקא, או על יין שרף שיעור רביעית וישתה מלא לוגמיו ובאי אפשר לו יצרף שתיית כל המסובים. (שם).

יב) בשערי תשובה סימן רפ"ט בשם ברכי יוסף דמספר הכונות (להאריז"ל) מוכח דקידוש היום הי' אומר מיושב ושכן נהגו רבני קשישאי בירושלים תובב"א, ובסידור ר' שבתי כתב לאמרו מעומד.

יג) בסידור ר' שבת (להאריז"ל) לומר פסוקי ושמרו בני ישראל וכו' אחר שלקח הכוס בידו, וכן פסוק "אז תתענג על ד'", עיין שם.

יד) העושין עירובי חצירות בכל ערב שבת יבצעו שבת שחרית על פת העירוב. (רמ"א שצ"ד. סידור האריז"ל לר"ש).

טו) מהרש"ל לא אכל דגים בליל שבת רק ביום השבת להראות שכבוד עדיף מדלילה. (האחרונים).

טז) מנהג ישראל תורה לאכול ביצים עם בצלים, וכן אוכלין קטניות הנקרא "טשאליו"ט באַנדלע"ך (מקורו מפרי מגדים סימן ר"צ בשם תוס' שבת בשם שכנה"ג זכר לאבלו של משה. עוד אמרו בטעם הקטניות שמרבה השינה כמבואר בירושלמי יומא פ"א, ורוצים לקיים עונג שינת השבת).

טז"ב) לענין צירוף ללחם משנה פת הבאה בכיסנין יש מבוכה בהפוסקים, יש מחמירין שלא לצרפו (תוס' שבת סימן רע"ד) ויש מקילין ומתירין (קצוה"ש סימן פ"ב אות ה').

יח) קבלתי שטוב לבצוע בפרט בשבתות וימים טובים על לחם העשוי באורך כדמות וי"ו, דבציעת המוציא כדמות יו"ד, ושתי ידיים מה' אצבעות שני ההי"ן, ולחם כדמות וי"ו ונשלם השם (א"ר סק"ז סק"ב בשם השל"ה דף פ"א), ויש אומרים שיהיו הלחמים ארוך דעל ידי זה

השבת בישראל כהלכתה

פה

יהיו ב' ווי"ן והם כנגד י"ב חלות. (ליקוטי מהרי"ח בשם הק' משינעווע זצ"ל).

יט) בענין אמירת אתקינן סעודתא ביום השבת אם לאמרו לפני קידוש או בתוך הסעודה מצינו חילוקי דיעות. האריז"ל הי' אומרה בתוך הסעודה (שער הכוונות דף ע"ד) ויש אומרים לאמרה קודם. (סידור הרש"ש).

כ) האומרים לשם יחוד לפני קידוש יאמרו כן: "לשם יחוד קודשה בריך הוא וכו' הריני בא לקיים מצות קידוש של יום השבת קידושא רבה, וסעודת שחרית של שבת לתקן שורשה במקום עליון ויהי נועם וכו'". (כף החיים רפ"ט ד').

כא) מותר לשתות טע"י וקאו"י בשבת לפני התפלה בלי קידוש, וכן המנהג בירושלים עיה"ק. (שם ט"ז).

כב) מי שלא קידש ליל שבת אסור לו לשתות מים בבוקר עד שיקדש. (שנות חיים סימן ג').

כג) הרגיל בשינת צהרים אל יבטלנו בשבת כי הוא עונג לו (ר"צ ס"א) וגם האינו רגיל לישן בחול ישן בשבת אחר האכילה, וכן הי' נוהג האריז"ל (שער הכוונות דף ע"ד, וכף החיים ר"צ ו.). אבל לא ירבה בו יותר מדאי שלא יביאנו לביטול תורה. (א"ר שם ב' וש"א).

כד) מן הראוי לישן גם ערב שבת בצהרים, וכן מנהג כל הצדיקים (שלחה"ט סימן רנ"א, ובדברי תורה ח"ט אות י"ג בשם המגיד ממעזריטש זצ"ל דברים נפלאים על זה) ואמר הצדיק (הרה"ק) ר' משה ליב (מסאסוב זצוק"ל) דמי שיש לו נשמה כשירה ישן ערב שבת. (שלחה"ט שם).

פרק ז

סדר אחר צהרים דשבת

א) פועלים ובעלי בתים שאין עוסקים [באופן קבע] בתורה כל ימי השבוע, יעסקו יותר בתורה בשבת מתלמידי חכמים העוסקים בתורה כל ימי השבוע (ב"י רפ"ח בשם ירושלמי. רמ"א ר"צ), ויש המוסיפין לזה גם ליל ששי וליל ערב ראש חודש אשרי חלקם. (כף החיים ר"צ ט"ו).

ב) הגם שצריך הדורש לעם לדרוש קצת דברי חכמים (מהר"ם אלשיך על הכתוב אך איש אל ירב) מכל מקום העיקר יהי' להורות העם הדרך ילכו בה (מגן אברהם והגר"ז סימן ר"צ) והיינו להזהיר להמון ישראל את כל תוקף פרטי העבירות שאדם דש בעקביו וענשן וכמה דינים שנכשלין בהם (כף החיים שם) והאריז"ל הי' מזהיר (לאחר פטירתו) לתלמידיו מהרח"ו ז"ל בחלום הלילה שירבה לדרוש ולהוכיח העם להחזירם בתשובה ובזה תלוי' הגאולה. (ספר החזיונות כתב יד מהרח"ו זצ"ל).

ג) ומקרוב נתפשט לדרוש כל הדרשות באגדות ולא בדינין והלכות כל עיקר, נגד דת תורתנו הק' דעיקר הדרשה צריך שתהי' ללמד את חקי האלקים ואת תורותיו להורות הלכות שבת והאסור והמותר לפי מה שקורין שבת בספר תורה, וגם להמשיך לב השומעים באגדה המדריכים ליראת השם למנעם מחטוא לפניו, ולא יכוין להראות את עצמו שהוא חכם ויודע לדרוש פסוק או מאמר בכמה פנים. (ב"ח שם, ושכנה"ג).

ד) כשהאדם מחדש דברי תורה בעולם הזה בשבת מעטרין לאביו כמה עטרות בעולם הבא (זוהר הקדוש שלח סוף דף קע"ג) ומי שאינו יודע לחדש ילמוד חדשות שלא למד עד הנה. (מחב"ר ר"צ ה' ושערי תשובה שם).

ה) יזהר מאד לקיים סעודה ג' ואף אם הוא שבע יכול לקיים אותה בכביצה, ואם אי אפשר לו כלל לאכול אינו חייב לצער עצמו, והחכם עיניו בראשו שלא ימלא בטנו בסעודת הבוקר כד ליתן מקום לסעודה שלישית. (שולחן ערוך רצ"א א').

ודע לך דאף על גב שעל פי הלכה המצער עצמו פטור, מכל מקום ידחוק עצמו לקיים ג' סעודות כי מבואר בזוהר הקדוש (יתרו דף פח.) דהמבטל אחד מג' סעודות עונשו גדול והמקיימו שכרו מרובה, עיין שם.

ו) בסעודה ג' ניכר אם כוונתו גם בסעודה ראשונה ושני' לשם מצוה, והזהיר לקיימה הנה שכרו גם על סעודת

השבת בישראל כהלכתה

פט

הלילה וסעודה שני' כאילו עשאם לכבוד שבת דוקא, אבל המבטל סעודה ג' מורה דגם ב' סעודות ראשונות לא עשה לכבוד השבת. (מחב"ר רצ"א א').

ז) על פי זוהר הקדוש והאריז"ל סעודה ג' צריך להיות אחר תפלת מנחה דוקא (כף החיים רצ"א ב', ט"ו), וכן נוהגין לכתחילה בכל מדינות אלו (רמ"א רצ"א ב').

ח) וצריך ליזהר שלא לשתות מים מן הנהרות בין מנחה למעריב, אלא מים שנשאבו קודם לכן מהנהר או שאר משקים. (רמ"א וגר"ז ב').

ט) ויש ליזהר גם בערב שבת. (תו"ש אות ח', לבו"ש. ב"ח. והגר"ז).

י) מורי הזהירנו מאד שלא אשתה מים קודם הבדלה, ואמר לי כי השותה מים בין השמשות של מוצאי שבת ימות באסכרה אבל ביושב בשלחן בסעודה ג' ונמשכה סעודתו שראוי לומר הבדלה יכול לשתות בתוך הסעודה קודם הבדלה אין בכך כלום. (פרי עץ חיים שער ח"י פכ"ד).

יא) גם נשים חייבות בסעודה ג'. (סוף סימן רצ"א).

יב) אין אנו מכסין הפנים בטלית במנחת שבת לרמוז כי אז מתגלה המצח, וגם כן אנו מגלין המצח שלנו מעם הטלית. (פרי עץ חיים שער ח"י פרק כ"ב, מובא בשערי תשובה א').

יג) נהגו לקום באמירת "ואני תפלתי" (עמק ברכה דף סז, ושם דמזוהר הקדוש מוכח דהוא ענין יחוד ומעורר הרחמים והרצון, ועל כן מן הראוי והחיוב לעמוד בו, עד כאן לשונו. (מחב"ר א', שערי תשובה א', שער הכוונות דף ע"ה).

יד) עיקר אמירת "ברוך שמייה" בהוצאת ספר תורה בשבת מנחה כמבואר במקובלים. (שערי תשובה אות א').

ספר ערכתי נר למשיחי

והוא סדר הדלקת הנרות דיניו ומנהגיו

ליקוטים יקרים ונעימים דיבורים קדושים ונפלאים התעוררות להדלקת הנרות, דיניו ומנהגיו, לשבת בשבתו ומידי חודש בחדשו ובשאר חגים וזמנים, והדלקת הנרות לנשמות, ביום היארצייט, ולנשמות הצדיקים - סודותיה, וסגולותיה.

בו יבואר כי ע"י שמירת מצות הדלקת הנרות זוכה לתורה אור ולבנים תלמידי חכמים, והוא סגולה לשלום בית, סותם פי המסטין, ואין שטן ואין פגע רע, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות טובות והצלחות, ומסוגל מאוד לאריכת ימים ושנים טובים. ומכבה נרות של הסט"א, השכינה אומרת זו היא דירתך, ונהנה מזיו השכינה, ילך לאורו של הקב"ה, מקשר נשמת ישראל לאביהם שבשמים, ונרות בית המקדש קיימים לעולם, ונוכה בקרוב לנרות של ציון, ד'נרות בגימטריא זהו משיח בן דוד ובן יוסף.

כל זה לקטתי בעזר צורי וגואלי מדברי חז"ל מש"ס בבלי וירושלמי, מדרשים, וזה"ק ותיקונים, וספרי הראשונים, ומספרי מוסר מגדולי הראשונים והאחרונים זללה"ה, ודבריהם הקדושים חוצבים בלהבת אש, מלהיבים נפש האדם להתעורר על גודל הענין של הדלקת הנרות שע"ז יתגלה לנו נרו של משיח צדקינו, כמבואר בס' דבק מאח וז"ל: עיני ראתה בס' ליקוטי הרמ"ע, שרמזו שע"י הדלקת נרות שבת ויו"ט [ו]חנוכה ויה"כ, זוכה למעלה גדולה, כאשר יעיין הקורא בדברי קדשו באורך. ורמז הרב שם פ"ז: ערכתי נר למשיח"י ר"ת לרבים מילה שבתות יו"ט חנוכה ויה"כ. ואפ"ל כי ע"י זכות זה יבוא בן ישי. וז"א אימתי אצמיח קרן לדוד בזמן שערכתי"י נ"ר למשיח"י כדבר האמור, ודו"ק.

תקותי כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבבות בני ישראל, וזה יהיה חלקי מכל עמלי לעורך בני ישראל בכל מקום שהם להזהר בעניני שמירת הדלקת הנרות.

הוצאתי לאור עולם בחמלת ה' עלי
בזכות אבותי ורבותי הקדושים
הק' שלום יהודה גראס
אבדק"ק האלמין
ברוקלין נוא יארק שנת תשנ"ו לפ"ק

ועתה יצא לאור מחדש עם הוספות חדשות כסלו תשע"ג ע"י מפעל הזוהר העולמי בת ים

מפעל
הזוהר
העולמי

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

בשורה טובה ומשמחת לכל עם ישראל

כל מי שעושה אירוע, סעודת אירוסין, תנאים, חתונה, בר מצוה, ברית יצחק, ברית, פדיון הבן, חנוכת הבית, בת מצווה, קידוש, סיום מסכת, סעודת הודעה, חתונת כסף וזהב, יום השנה, ובכל מיני שמחות, ולכל לומדי דף היומי, יכול לקבל חוברות זוהר בחינם, טל: **054-7112492**
0527651911

מחפשים תורמים להדפיס מאות אלפים עד 15 מיליון של תיקוני זוהר "תיקון מג" לחלקם ל-15 מיליון יהודים בחינם. התורמים משלמים ישר לדפוס! ובתוך כמה ימים מקבלים הסחורה בע"ה. האם יש מחשב שיוכל לחשבן את הזכות הגדולה שיכולים לזכות בכסף קטן?

לפרטים: 052-7651911

תוכן הענינים

- א הקדמה ♦
- ז **הדלקת נרות שבת - מקורה** ♦
- ז הדלקת נרות שבת על ידי שרה אמנו ♦
- ח קבלה היתה לישראל מימי משה רבינו; הדלקת נרות שבת ע"י בני במדבר ♦
- ט הדלקת נרות שבת מצוה מדברי סופרים; נמנית בז' מצוות דרבנן ♦
- יא משום כבוד שבת ♦
- יג משום שלום בית (שלא יכשל בעץ או באבן) ♦
- טו משום עונג שבת ♦
- טז **מי ומי המדליקין** ♦
- טז אחד האנשים ואחד הנשים ♦
- יח הנשים מוזהרות בו יותר, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית ♦
- יח האשה כבתה נרו של עולם לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת, לתקן מה שקלקלה ♦
- כג אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו ולברך, אין בידו לדחות את אשתו ממצוה זו ♦
- כה עצה שגם הבעל יקיים מצות ההדלקה בעצמו ♦
- כו האשה היא שלוחו של הבעל בהדלקת נר שבת ♦
- כז צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה ... הדליקו את הנר ♦
- לב ויברך אלקים את יום השביעי (ויקדש אותו) - ברכו (וקדשו) בנר ♦
- לד נר דלוק, שולחן ערוך ומטה מוצעת ♦
- לח אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ומדליק את הנר ♦
- לט נר ביתו ונר חנוכה; נר ביתו וקידוש היום - נר ביתו עדיף ♦
- מא על שלש עבירות (נדה, חלה והדלקת הנר) נשים מתות בשעתן לידתן (וילדותן) ♦
- מד הרגיל בנר הויין ליה בנינים (וחתנים) תלמידי חכמים ♦
- נב על ידי הדלקת נרות שבת האשה מרבה שלום בעולם, ונותנת לבעלה אריכות ימים ♦
- נד ברוך אתה בעיר ♦
- נה אם שמרתם נרות של שבת, אני מראה לכם נרות של ציון ♦
- נז פתילות מדברים שאין האור נאחז בהם; שמנים שאינם נמשכים אחר הפתילה ♦
- נח מצוה מן המובחר להדר אחר שמן זית ♦
- סא **מספר הנרות שמדליקין לכבוד שבת** ♦
- סא נר אחד ♦
- סב שתי נרות (או פתילות) ♦
- סז שלש או ארבע נרות ♦
- סח שבעה נרות ♦
- ע עשרה נרות ♦
- ע ל"ו נרות ♦
- עא מ"ט נרות; ק"ס נרות או נרות כמספר שב"ת ♦

- ◆ ירבה בנרות ככל יכלתו **עא**
- ◆ נרות כפי מספר נפשות ביתו **עב**
- ◆ אין האשה רשאית לפחות ממספר הנרות שהיא רגילה בהם **עג**
- ◆ שכחה פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה נר אחד יותר על מה שהיתה רגילה להדליק עד עתה **עד**
- ◆ נאנסה ולא הדליקה - אין צריכה להוסיף **פ**

תיקון והבהוב הנרות והפתילות

- ◆ תיקון הנרות והפתילות ע"י הבעל **פב**
- ◆ הבהוב הנרות והפתילות קודם הדלקתן **פד**
- ◆ לבישת בגדי שבת ונתינת צדקה לפני הדלקת הנרות **פו**
- ◆ להתרחץ ולהתלבש בבגדי שבת לפני הדלקת הנרות **פז**
- ◆ לבישת צעיף להדלקת הנרות **פז**
- ◆ נתינת צדקה לפני הדלקת הנרות **פז**

תפילת האשה בעת הדלקת הנרות

- ◆ ליקוטי הלכות **צב**
- ◆ ליקוטי הלכות ומנהגים בקיצור ומבוארים באריכות בע"ה בחלק ב **צג**
- ◆ פירות הנושרים להלכה, שנכללו בפרקים של ספר זה, בקיצור **צז**

הקדמה

י ראיך יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי.
 ה בינני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב.
 ו אשמרה תורתך תמיד לעולם ועד.
 ה נה תאבתי לפקודיך בצדקתך חייני.

אשירה לה' בחיי אזמרה לאלוקי בעודי, שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, ואודה ה' מאד בפי ובתוך רבים אהללנו, ואספר שבחו וחסדו אשר הפליא לעשות אתי, ויהי עמדי בדרך אשר זכני להוציא לאור עולם הספר הקדוש הזה, לאחר שהרהרתי רבות בדבר האפשרות להפיץ ולהשריש ענין אמירת תהלים אצל כל אחד מישראל כמבואר בספרי הנ"ל שענין אמירת תהלים בשופי מקרב ביאת משיח בן דוד.

מאז שגלה כבוד מישראל, עת חרב בית מקדשינו, לא נותרה לנו אלא התפילה, בבחינת "ונשלמה פרים שפתינו", ועדיין אין כוחינו אלא בפה - להשמיע ממעמקים את ה"קול קול יעקב", בציפי' ובתקוה לקיומה של ההבטחה: "והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפילתי".

והיות שזיכני השי"ת לראות ספרי זה להיות נדפס פעם השלישית, וב"ה שנתקבל מאוד אצל ההמון העם, והרבה רבנים וגדולי ישראל אמרו לי אשר אחר שראו ספרי הנ"ל, התחילו לומר תהלים ממש בשופי וג"כ עוררו את הרבים על אמירת תהלים בשופי, ובכל עת שמבקשים מהם להתפלל על איזה צרה ח"ו, יש להם תיכף ומיד הסגולה הבדוקה ע"י התהלים הקדוש, ששמש מגן ומחסה אצל כל הצדיקים זי"ע, וכמבואר שע"י אמירת תהלים נזכה בקרוב ממש לביאת ינון, כמבואר בספרי הנ"ל, עיי"ש.

על כן אמרתי בלבי לסדר ספר על עניני הדלקת הנרות, שענינו גדול, שע"י הנרות זוכים להקביל נרו של מלך המשיח, כמבואר במדרש רבתי פרשת אמור, אמר רבי אלעזר בן שמוע, בזכות "יערוך את הנרות", תנצלו מן "ערוך מאתמול תפתה" (ישעיהו ל'). [בספר "וימהר אברהם" מביא, מי שהוא בצרה ר"ל, סגולה לזה, שידליק שמן לעילוי נשמת רמבעה"נ, וינצל ממנה. כי שמ"ן ר"ת שומר מצרות נפשו]. וכמבואר בספר תורת העולה לרבינו משה איסרליש הרמ"א ז"ל, אמר רבי חנן בזכות להעלות נר תמיד, אתם זוכים להקביל נרו של מלך המשיח, כמש"נ [תהלים קל"ב], ערכתי נר למשיחי, וגו', הנה ודאי דרשות אלו רומזים על מה שנתבאר, כי כלל התורה מצלת מדינה של גיהנם ומקרבת מלך המשיח וכו', עכ"ל. הרמב"ן ר"פ בהעלותך (בשם המדרש): הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרת לעולם אל מול פני המנורה כו'.

וכ"כ מעין זה, בשו"ת חת"ס בהשמטות חו"מ סי' קצ"ו, וז"ל: מ"ע של אכילת מצה משומרות דליל פסח היא יחידה נשארת לנו מכל מצות אכילה שבכל התורה, אין לנו פסח ולא קדשים רק מצוה אחת משנה לשנה. מצאתי לנכון להביא כאן דברי אחד מגדולי הראשונים בענין ששבת הוא אות ועדות, כמבוא לנרות שבת ויום טוב.

כתב הסמ"ג בעשין מצוה ד' וז"ל: משש מאות ושלוש עשרה מצות שנצטוו לישראל אין לך שום מצוה שתהא אות ועדות כי אם ג' מצות והם מילה ושבת ותפילין שנכתב בשלשתן אות והם שלשתן אות ועדות לישראל שהם עבדים להקב"ה וע"פ שנים עדים יקום דבר כל אחד מישראל אינו יהודי שלם אלא א"כ יש לו שני עדים שהוא יהודי הלכך בשבת ויו"ט שנקראת שבת ושבת נקרא אות פטור אדם מלהניח תפילין כי די שיש לו שני עדים שהוא יהודי עדות שבת ועדות מילה אבל בחול חייב כל אדם להניח תפילין כדי שיהי' לו שני עדים אות תפילין עם אות המילה וכל מי שאינו מניח תפילין אין לו כ"א ע"א שהוא יהודי ולכך חשבו כמנודה לשמים. וא"ת מאחר שתפילין אות ועדות כמו מילה ושבת, מדוע היתה רפוי' ביד ישראל, כבר פירשו רבותינו (שבת ד: ק"ל). דבר זה, כל דבר מצוה שלא מסרו עצמן עלי' בעת צרה, עדיין היא רפוי' בידם כגון תפילין. ולפי ששלשתן אות ועדות נשקלו כל אחד כנגד התורה כולה, שהרי במילה נכרתו שלש עשרה בריתות ובתורה שלש בריתות ותורה ותפילין ושבת הושוו יחד בכמה מקומות ואחד מהם ותתן להם תורה ומצות ואת שבת קדשך הודעת להם ותפילין למען תהי' תורת ה' בפיק, עכ"ל. וראה בס' קב הישר (פרק צ"ו) שמאריך בגודל קדושת הנרות של מצוה וכו' וז"ל: ק: הרה"ג מהרש"ל ז"ל כתב בהקדמת ספר הנקרא **ים של שלמה** וז"ל, פעם אחת בא לידי ע"י נר של מצוה כאילו הראו לי מן השמים ונתנו לי הרמנא ואמיץ כח מרקייע ופתחו לי שערי אורה ע"כ. ושמעתי מפי מורי ע"פ קבלה שהענין הוא כך, כשהיה הרב ר' שלמה לוריא ז"ל מחבר ספרו ים של שלמה, אירע לו שהיה רק נר קטן דלוק לפניו והיה זמן קרוב להכבות, והיה דלוק כמה שעות יותר משלש וארבע נרות שלמים, וזה העיד עליו תלמידו ונכדו ז"ל, בעל הנר הכיר בנרו כי ה' עמו ע"כ, וזה אירע להגאון הנ"ל נס ממש כנר של שמן הקודש שבבית המקדש, זכותו יעמוד לנו אשרי לו ואשרי יולדתו, עכ"ל. ועיי"ש יותר באריכות.

ובספר זרע קודש (דף צ"ו) כתב: וע"י שאנו זוכרין **נס חנוכה ומדליקין נרות, אנו ממשיכין גאולה העתידה**, וכמ"ש מודים אנחנו לך וכו' הטוב כי לא כלו רחמיך, ולכן ע"י נר חנוכה אנו ממשיכין תקון כל העולם שהוא ע"י אור האמת כנ"ל... ומשיח ר"ת מ'דליקין ש'מונת י'מי ח'נוכה, רומז שמצוה זו תקרב ביאתו במהרה בימינו.

ומכיון שאנו עוסקים בהדלקת נרות שבת ויו"ט ונרות נשמה, נביא כאן דברי הקב הישר (פרק פ"ו, בשם המהר"ל) שכתב וז"ל: שמעתי טעם הגון למה

מזכירין נשמות במדינות פולין באחרון של יו"ט, דע כי אחת מעשרה נסים שהיו במקדש הוא שכל ישראל היו נכנסים לבית המקדש ג' פעמים בשנה בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות והיו עומדים צופים ומשתחוים רווחים, וזה הי' נגד הטבע, והענין כך, כי כל רגל ורגל היו באים נשמת אברהם יצחק ויעקב לבית המקדש של מעלה עם כל נשמות הצדיקים והמקדש של מטה הי' מסתלק, והי' בהיות המקדש של מעלה יורדת למטה ומקדש של מעלה הוא רוחני, לכן הי' יכול לקבל כל כלל ישראל, ולכן עכשיו שחרב בעונינו צריכין אנו להזכיר נשמות אבותינו הקדושים בכל רגל ורגל, כדי שיהי' זכותם עומדת לנו ולזרעינו עד עולם אמן, עכ"ל. ראה בפנים הספר בענין נר-נשמה באריכות.

ובספר שארית ישראל (דף ט') כתב: "וקבלתי ממורי הרב מטשערנאביל ז"ל, [הרה"ק בעמח"ס מאור עינים] כי חנוכה הוא בסוד אורו של משיח נמאמר ערכת נר למשיחי, שע"י מצות הנרות בחנוכה נמשך עלינו אור משיח צדקינו אור צדיקים אור צדיק יסוד עולם הכולל בתוכו אור שבעה רועים בחי' אור זרוע לצדיק, שע"י אור של חנוכה נמשך אורו של משיח" וכו'.

הנה ודאי דרשות אלו רומזים על מה שנתבאר, כי כלל התורה מצלת מדינה של גיהנם ומקרבת מלך המשיח וכו'. עכל"ק

כתוב בספרים הק' שראוי לכל אדם לזכות את הרבים ואם יזכה שיועילו דבריו לאחד מני אלף די לו אם לא בא לעולם אלא לדבר הזה. ואני תפלה להשי"ת שזכות הרבים תעמוד לי שלא אכשל בדבר הלכה ח"ו וישמחו (כדי שישמחו, רש"י) בי חברי, שלא אומר על טמא טהור ולא על טהור טמא, לא על מותר אסור ולא על אסור מותר.

והנה למותר לתאר ולפאר שבח דא שורתא - שבח המגיע לכתבים עצמם, דיבורים קדושים השוים לכל נפש מתוקים מדבש ונופת צופים רשפי אש שלהבת קה אהבת השי"ת ויראתו מלאים, אשר כל דיבור ודיבור בכחו לעורר ישנים ולהלהיב הלבבות בקדושת הזמנים ובמצות שבהם תלויים, והן שבחא דאתיא ממילא ע"י קיבוץ דברי חז"ל מש"ס בבלי ויושלמי, מדרשים, זוה"ק ותיקונים, וספרי הראשונים, ומספרי מוסר מגדולי הראשונים, ומספרי מוסר מגדולי הראשונים והאחרונים, וממאות ספרים קדושים המצויים ויקרי המציאות, הן שנכתבו במקומם והן שנכתבו שלא במקומם בתוך שאר דברים, ולחלקם לפרטיים ולפרטי פרטים ולסדר כל ענין וענין לעצמו יחד כשלחן הערוך ומוכן לאכול אותו ענין שלבו חפץ כעת - כי כל בר דעת יבין גודל התועלת, שדבריהם הקדושים מלהיבים נפש האדם להתעורר על גודל הענין של הדלקת הנרות, שע"י יתגלה לנו נרו של משיח צדקינו.

הרבינו ירוחם (בהקדמת ספרו) כתב, דאף על פי שאין שום חידוש בספרו, מכל מקום הסדר הנכון הוא יהי' לתועלת, עיי"ש. וכידוע שאפילו דברים

שכבר נאמרו ונשנו בספרים, מכל מקום הנפש מתפעלת ומתעוררת בקריאת ספר חדש ובסידור הדברים ביחד.

והנה ידעתי שיש אנשים אשר הם חכמים בעיניהם בראותם אחד הדפיס ספר חדש, אז שיחה בפיהם, יותר טוב הי' לו השתיקה, והי' מקבל שכר על הפרישה, כי לא כל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול, ומסתמא לא כיוון לשם שמים אלא לכבוד עצמו, כדי להתגאה ולהתפאר שהוא חובר חיבור, ונמצא חוטא הוא בזה, אמנם כבר כתב הפרמ"ג ז"ל בהקדמתו, על אותן המליזין ומדברים על מחברי ספרים, כי הבל יפצו פיהם ודבריהם בטילים, ויותר הועילו מחברי ספרים בזמנינו מהמלעיגים ומליזים, כי מי שמדפיס ספר כו', ימצא בו איזה דבר טוב ומזכה רבים, אין להלעיג עליו ושלא יהי' ח"ו בכלל אלו דכתיב ואם בחקותי תמאסו, ולמה להבדיל במעש"ה בו"ך קורין בכ"י כו', ותוה"ק בכל ספר יש בו חכמה ורפואת הנפש כו', לפעמים ימצא בקטן מה שלא נמצא בראשונים וכו', עכ"ל"ק בקיצור נמרץ, עי"ש.

ונסיים בתפלה להשי"ת שאל יאמר פינו דבר שלא כרצונו, ויהיו נא אמרינו לרצון לפני אדון כל, זכות כל הצדיקים, גאונים וקדושים, שהבאנו דבריהם הטהורים (וכתב הגאון הגדול מוהרש"ם מבערזאן ז"ל שקבלה מצדיקים שהמלקט דברי חכמים יחד הרי זה גורם יחוד לעילא, ובכן יה"ר שיתקיים בנו דברי הספר חסידים סי' רכ"ד שכ' כל האומר דבר שמועה מפי הקדושים אשר בארץ המה, מתפללין עליו, וממליצים עליו).

זכות צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו עוסקים בתורה ובמצוות מתוך נחת והרחבת הדעת, ללכת בעקבותיהם, ויהיו עבורינו מליצים ישרים, והי' אלוקי ישראל אהבת תמים, יעזור שנושע תשועת עולמים. ויהא רעוא קמיה, דתשרי על עמיה, דיתענג לשמיה, במתיקין ודובשין.

בטוחני כי ספר זה יהיה לעזר לכל, ליושבי על מדין ולבעלי בתים, ולהמונ עם, דברים שיגעתי בהם רבות, הם ימצאום מוכנים ומסודרים, "שהכל צריכין למרי חיטיא" (ברכות, ס"ד ע"א) "למי שקיבץ תבואות למכור, כלומר למי שקיבץ שמועות" (רש"י שם).

ליקוט על דבר מעלת וסגולת הדלקת הנרות בערבי שבתות וימים טובים, ושמחות ועוד.

גם סדרתי תוכן הספר לפי הפרקים והמאמרים.

ואני תפילה להשם יתברך שיהיו מעשה ידינו בזה רצוים לפניו יותר מהשגתינו בזה וכמ"ש הזוה"ק פ' יתרו (צ"ג ע"ב) על הפסוק ויהי נועם וגו' ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ועל ידי זהירות בהדלקת הנרות אשר באורם נראה אור, יאיר לנו ותרום קרן כנסת ישראל שבעתים, נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה בימינו אמן.

יהי רצון שחיבורי זה יהיה לעילוי נשמתו של אדמו"ר זללה"ה ותהי מנוחתו כבוד במחיצתם של צדיקים, ויעלה בתפילה על בניו ונכדיו וניניו למען ישכילו כל אשר יעשו בתורה ובמצות ובמעשים טובים, בגשמיות וברוחניות, לאורך ימים ושנות חיים בבריאות איתנה ובנהורא מעליא אמן.

ומברכותיך אל עליון תאציל ותשפיע לברך את ביתי רעיתי היקרה הצוה"ח שתחי', אשר לרוב מסירתה והשגחתה בכל הבנים והנכדים אשר חנן ה' אותנו הגענו עד הלום יכולתי לשבת במנוחת הנפש באוהלה של תורה, יהי רצון שנזכה יחדיו לראות שכל בניו לימודי ה' עוסקים בתורה ומזכים את הרבים, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ולא תמוש התורה מפינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם. ונזכה לבריאות איתנה ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים וכל טוב.

ויהי רצון שאזכה לסיים בקרוב את החלק השני של החיבור הנוכחי **ערכתי נר למשיחי**, ולהוציאו לאור עולם לזכות את הרבים, וכן להוציא לאור את כל חיבורי אשר חנני ה' להגדיל תורה ולהאדירה אמן.

ובצאתי אפרוש כפי בתפלה לבורא כל עולמים שיהיו אמרינו ומעשינו לרצון לפני אדון כל, ויתן בלבי בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד וכו' ושלא אכשל בדבר הלכה, וספרינו זה, ספר "**ערכתי נר למשיחי**" שע"י הדלקת נרות שבת, ונרות לנשמות צדיקים ועוד, יהיה לנו תרופה לעמוד איתן כחומות ברזל מול הנסיונות הקשים והמרים, ועל ידי זכות הנרות נינצל מכל גזירות קשות ורעות (כמבואר בפנים הספר שבכל עת צרה נדליק נר לעילוי נשמתו של רבי מאיר בעל הנס), ונצליח בכל מעשינו ונמצא חן בעיני אלקים ואדם, ונזכה להתדבק באור צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ויראו עינינו וישמח לבנו בישועתו באמת בישועת עולמים בביאת אליהו הנביא זל"ט ומלך המשיח במהרה בימינו אכ"ר.

המעתיק והמסדר

הכו"ח חודש תמוז שנת ה'תשנ"ו

הרב שלום יהודה גראס

בעמח"ס: אור הזוהר, ליקוטי זוהר תהילות דוד, בענין סדר אמירת התלים - ששה חלקים, דיניו ומנהגיו

שִׁכָּר וְעוֹנֵשׁ ה' הַלְקִים

מפעל הזוהר העולמי יוצא במבצע חסר תקדים, רכישת הספרים במחיר מסובסד, לארגונים לקרב רחוקים, כגון הידברות, ערכים, יד לאחים, שובו בנים ועוד, וכן למזכיר הרבים המתנדבים לקרב ולרבות הלומדים.

המעוניין יתקשר לטלפון:
0527-651911

קחו עמכם דברים ושובו אל ה'!
לא ידה ממנו נדה

ערכת נר למשיחי

- פרק א' -

הדלקת נרות שבת - מקורה

הדלקת נרות שבת על ידי שרה אמנו

כל ימים שהיתה שרה קיימת היה נר דולק מלילי שבת ועד לילי שבת

(א) ז"ל המדרש רבה פרשת חיי שרה (פ"ט, טו): ויביאה יצחק האהלה שרה אמו (חיי שרה כד, טו). **כל ימים שהיתה שרה קיימת הי' נר דולק מלילי שבת ועד לילי שבת**^(א), וכיון שמתה פסק אותו הנר. וכיון שבאת רבקה חזר. וכיון שראה אותה שהיא עושה כמעשה אמו מיד ויביאה יצחק האהלה, עכ"ל.

(ב) וכן איתא ברש"י עה"פ, וז"ל: ויביאה האהלה והרי היא שרה אמו, כלומר ונעשית דוגמת שרה אמו, **שכל זמן ששרה קיימת הי' נר דולק מערב שבת לערב שבת** ומשמתה פסקו, וכשבאת רבקה חזרו, עכ"ל.

(ג) ובתרגום יונתן בן עוזיאל עה"פ כתב, וז"ל: ואעלה יצחק [לרבקה] למשכנא דשרה אמיה, ומן יד נהרת בוצינא דטפת בזמן דמיתת שרה, עכ"ל.

כל זמן ששרה היתה קיימת בעולם, לא נסתלקה שכינה ממנה ונר היה דולק מערב שבת לערב שבת

(ד) וז"ל הזוהר (פ' חיי שרה דף קל"ג ע"א): **דכל זמנא דשרה קיימא בעלמא, שכינתא לא אעדי מינה ושרגא הוי דליקת מערב שבת לערב שבת, והוה נהיר כל אינון יומי שבתא**. בתר דמיתת, כבתה ההיא שרגא. כיון דאתת רבקה אהדרת שכינתא ושרגא אדליקת וכו', עכ"ל.

היה הולך ודולק כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה

ולהעיר מש"ס תענית (דף כ"ה ע"א), וז"ל: חד בי שמשי (ערב שבת, רש"י) חזייה [ר' חנינא בן דוסא] לברתיה דהוות עציבא, אמר לה, בתי, למאי עציבת, אמרה ליה, כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן והדלקתי ממנו אור לשבת^(ב). אמר לה, בתי מאי

ורמאי בשרגא. וכפה"ג שכן היתה הגירסא לפני רש"י - עיין רש"י ד"ה במנא דחלא, ומפרש: בכלי שיש בו החומץ, ושמתי החומץ בנר ויכבה הנר, עכ"ל.

א. ועיין ג"כ להלן פ"ה סעיף א' אות א' עד אות ז'.
ב. ובעיני יעקב כאן: דאיחלף לי מנא דמשחא במנא דחלא [כלי של שמן בכלי של חומץ],

איכפת לך, מי שאמר לשמן וידליק הוא יאמר לחומץ וידלוק. **תנא היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה, עכ"ל.**

[ובחדא"ג מהרש"א כאן כתב, וז"ל: לא ה' צריך לה לדלוק אלא בליל שבת משום שלום בית, אבל ה' דולק כל היום לפרסם הנס לרבים ביום. גם שבאו להדליק ממנו נר למצות הבדלה, עכ"ל].

הדלקת הנר היא מצות שהנשים מוחזקות בה מהאמהות ז"ל הק' והלאה (ה) ועיין אשל אברהם (סימן רס"ג ס"ח), וז"ל: שייך בזה אשר קדשנו במצוותיו וציונו, כיון שהוא מצוה דנשים מוחזקת מהאמהות ז"ל הק' והלאה, עכ"ל.

בת כמה היתה רבקה כשנשאה ליצחק והדליקה נרות שבת?

(ו) בענין הדלקת הנרות ע"י רבקה אמנו יש להעיר: לדעת הספרי (הובא גם בתוד"ה וכן - יבמות דף ס"א ע"ב) היתה רבקה אז בת י"ד שנים^(ג). אבל לדעת רש"י (תולדות כה, כ"ד) היתה רבקה אז רק בת ג' שנים.

והנה ממשמעות סדר הענינים בכתובים כאן משמע, דנישואי יצחק לרבקה היו רק לאחר שראה יצחק ע"י הדלקת הנר של רבקה שהיא כמו "שרה אמו".

ומזה מוכח שרבקה אמנו הדליקה נרות: א) גם קודם נישואיה (גם להדיעה שהיתה אז בת י"ד שנים), **ב) גם קודם גיל חיובה במצוות** (להדיעה שהיתה אז רק בת ג' שנים). וכפי שהאריך ושקו"ט בזה כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (בלקוטי שיחות חלק ט"ו ע' 168 ואילך, ובהערות שם).

ואכן מצינו בדורות הקודמים שהי' מנהג פשוט אצל כמה וכמה שגם הבנות הדליקו נרות שבת^(ה), וכמ"ש בערוך השולחן (סימן רס"ג ס"ז), וז"ל: **ובנות ישראל נוהגות לברך כל אחת בעצמה אף כשהן אצל אמן ... מ"מ הבנות מפני שהן נצטוות יותר כמ"ש"נ, מברכת כאו"א, עכ"ל.**

קבלה היתה לישראל מימי משה רבינו; הדלקת נרות שבת ע"י בניו במדבר:

קבלה היתה לישראל מימי משה רבינו להדליק את הנרות לשבת

(א) ובמדרש לקח טוב (פס"ז) עה"פ (ויקהל לה, ג) "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" כתב, וז"ל: **קבלה היתה לישראל מימי משה רבינו להדליק הנר** (בערב שבת על מנת שיאיר בשבת), עכ"ל.

פס"ז ופ"ב.
ד. וכ"ה גם בסדר עולם פ"א [עיין תוד"ה וכן (יבמות דף ס"א ע"ב) שכתב: ואי אפשר להג"י בס"ע]. מסכת סופרים בסופה. פס"ז חיי שרה כד, מד. ועוד.
ה. עדות מכ"כ "חצרות" חסידיות שבנותיהן היו נוהגות להדליק בעצמן נרות שבת - עיין "קונטרס נש"ק" (ברוקלין, תשל"ה) פרק ה'.

ובר"ח כאן: חד [בני] שימשא איחלף לברתיה ורמייא חלא [חומץ] לשרגא דשבתא, והוות עצבא, א"ל אבוה, אל תעצבי, מי שאמר לשמן וידלוק [יאמר לחומץ וידלוק]. תנא [הי' דולק] כל השבת עד דשקיל מיני' אור להבדלה, עכ"ל.

ג. וכ"כ ג"כ בחזקוני ובדעת זקנים מבעה"ת עה"פ תולדות כה, כ. ועיין רד"ל לפרקי דר"א

[מתוכן הענין במדרש שם מבואר, שאינו בא ללמדנו מצות הדלקת הנר בערב שבת (היינו שבימי משה רבינו ע"ה הדליקו את הנר בע"ש לכבוד שבת), כ"א ללמדנו שמותר להדליק את הנר בערב שבת, על מנת שיאיר בשבת (ודלא כשיטת הקראים בזה⁽¹⁾).

הדלקת נרות שבת בהיות בני ישראל במדבר

(ב) וז"ל ילקוט שמעוני על הפסוק (בשלה יג, כב) "לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם (רמז ר"ל): לא ימיש עמוד הענן, מגיד הכתוב שעדיין עמוד הענן קיים, היה עמוד האש צומח. דבר אחר, בא הכתוב ללמדך דרך ארץ מן התורה על ערבי שבתות, עד שעמוד הענן קיים יהי עמוד האש צומח, עכ"ל. ופירש בעל זית רענן שם (אות כ"ד), וז"ל: יהי עמוד האש צומח, פירוש שידליקו נרות (לכבוד שבת), עכ"ל.

הדלקת נרות שבת מצוה מדברי סופרים; נמנית בז' מצוות דרבנן

הדלקת נר שבת מן התורה

(א) ז"ל מדרש תנחומא (ריש פ' נח): על שלשה דברים נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה בחלה ובהדלקת הנר. ושלתן מן התורה וכו', עכ"ל⁽²⁾.

עד דלא אתא ישעי' גמרא גמירי ליה, ואסמכוה אקרא

(ב) וז"ל ספר יראים (סימן תכ"ט): נר שבת ונר חנוכה, נר חנוכה אעפ"י שהיא מצוה מדרבנן, ומצוות דרבנן שאין לה אבות לא באנו למצוה (למנות), כללנוה עם נר שבת אגב שיטפא. ויען אמרו הנביאים (ישעי' נח, יג) וכבדתו מעשות דרכיך, אמרו חכמים וציוו להדליק נר בשבת לכבוד שבת, ואסמכוה אקרא (איוב ה, כד) וידעת כי שלום אהליך ופקדת נויך ולא תחטא. ובשבת (דף ל"ד ע"א⁽³⁾) מפרש ליה בנר שבת וכו'. ועד דלא אתא ישעי' גמרא גמירי ליה, ואסמכוה אקרא, כדאמרינן בזבחים (דף י"ח ע"ב) אמר רב חסדא דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו, מדברי יחזקאל בן בוזי למדנו וכו', עכ"ל.

מצינו לשון "מן התורה" אף על מצוות מדברי סופרים

(ג) והנה בס' מעין חיים (ח"ב סימן כ"ד) רצה לדייק מדברי המדרש תנחומא הנ"ל, שמצוות הדלקת נרות שבת היא מן התורה, אבל כבר העירו בזה, שמצינו בכ"מ לשון "של תורה", אעפ"י שהוא מדברי סופרים, כיון שיש לו אסמכתא מה"ת, וכן דברי קבלה דאסמכוה אקרא, פעמים קרי להו "מן התורה". וכמ"ש הרמב"ן בספר המצוות (שורש א'), דמצינו לשון "אמרה תורה" אף על דרבנן, עיי"ש. וכן כתב בשו"ת באר יצחק (סימן י"ג אות א'), עיי"ש. ועיין עוד בזה בס' ילקוט יוסף (סימן רס"ג ס"א הע' א' - ע' קל"ג).

ולהעיר, שבפירוש תועפות רא"ם לס' יראים שם (סוף אות ב') הביא את דברי המדרש תנחומא הנ"ל כראי' לספר היראים הנ"ל. ועד"ז כתב החתם סופר בחידושו על הש"ס (שבת דף כ"ה ע"ב) בשם ס' יראים, שהיא הלכה למשה מסיני.

ובאליהו רבא (הל' חנוכה סימן תרע"א ס"ק ב') משמע דהדלקת נר שבת היא דאורייתא, עיין שם.

ט"ו). ילקוט שמעוני ס"פ מצורע (רמז תקע"א).

ח. נעתק להלן פ"ב סעיף ב' אות ז'.

ו. ראה להלן פ"ה סעיף א' הערה ככו.

ז. וכן הוא גם במדרש תנחומא פ' מצורע (אות

סמיכות פרשת נרות המנורה למועדים, ללמדך שהדלקת נר בשבת מצוה
 (ד) וז"ל מדרש לקח טוב (פס"ז) בביאור הפסוק (אמור כד, ד) על המנורה הטהורה יערוך את הנרות: אבל צריכים אנו לידע, למה נסמכה פרשת הנרות למועדים, ללמדך דברי רבותינו שאמרו הדלקת נר בשבת מצוה וכו', עכ"ל.

רמז להדלקת נרות שבת ע"י הנשים בפרשת תצוה

(ה) ז"ל בעל הטורים (תצוה כז, כ): **תצוה בגימטריא נשים צוה, רמז להדלקת הנר לנשים חובה בשבת, עכ"ל**^(ט). ושם (פסוק כ"א): **נר תמיד בגימטריא בשבת**. ולהלן פ' תשא (לא, ז): **אות היא לעולם כי ר"ת אהלך, ע"ש וידעת כי שלום אהלך, ודרשינן מיניה**^(י) **הדלקת נר בליל שבת, עכ"ל**.

הדלקת נר בשבת חובה

(ו) ז"ל הש"ס (שבת דף כ"ה ע"ב): **הדלקת נר בשבת חובה**.
 (ז) וז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ' ה' הל' א'): **הדלקת נר בשבת אינה רשות, אם רצה מדליק ואם רצה אינו מדליק, ולא מצוה שאינו חייב לרדוף אחריה עד שיעשנה ... אלא זה חובה כו', עכ"ל**.

הדלקת הנר היא מצוה דרבנן שעיקר ציוויה מפי הנביאים

(ח) הסמ"ק (מצות רע"ט) מונה מצוה זו בין "המצוות דרבנן התלויות בממוץ". ובסמ"ג (עשין ל') כתב: **ועיקר ציוויה מפי הנביאים** שציוו לכבד את השבת^(א), והדלקת נר נאה היא עיקר כבוד.

הדלקת נרות שבת היא מצוה מדברי סופרים

(ט) ז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ"ה הל' א'): **חייב לברך קודם הדלקה ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של שבת, כדרך שמברך על כל הדברים שהוא חייב בהם מדברי סופרים, עכ"ל**.

(י) ובשו"ע הרב (סימן רס"ג ס"ח) כתב, וז"ל: **המדליק נר של שבת ויו"ט ... חייבים לברך ... להדליק נר של שבת או של יו"ט כדרך שמברכים על שאר כל מצות מד"ס כו', עכ"ל**. ומציין מקורו לב"י כאן (ד"ה ומ"ש רבינו).

מצות הדלקת הנרות נמנית בין ז' מצוות דרבנן

(יא) הדלקת נרות שבת נמנית בין ז' מצוות דרבנן - עיין ס' מגלה עמוקות אופן ע"ה (הובא בילקוט חדש ערך מצות ס"ק ע"ה); ס' החינוך בסוף המפתחות^(ב).

חכמים וציוו להדליק נר בשבת לכבוד שבת, עכ"ל. ובמהרש"ל מצא רמז להדלקת נר שבת בפסוק (ישע"י כד, טו) **"על כן באורים כבדו את ה'".** ועיין ג"כ ראשית חכמה (שער היראה פט"ו אות ס"ד).
 יב. ולהעיר, דאף שהרמב"ם מנאה בין הדברים

ט. הובא ג"כ בספר יפה ללב (סימן רס"ג ס"ה).
 י. במסכת שבת (דף ל"ד ע"א), נעתק להלן פ"ב סעיף ב' אות ז'.
 יא. עיין ספר יראים (סימן תכ"ט - נעתק לעיל פרק זה סעיף ג' אות ב'), וז"ל: **ויען אמרו הנביאים (ישע"י נח, יג) וכבודו מעשות דרכיך, אמרו**

מאד יש להזהר אפילו במצוות דרבנן

(ב) ולסיום כדאי לציין כאן מ"ש בשלטי הגבורים למרדכי מס' שבת פ' במה מדליקין סימן רס"ה (אות ה). וז"ל שם: ומאד יש להזהר אפי' במצוות דרבנן ... וכן בהדלקת נר בשבת וכו', עכ"ל.

- פרק ב' -

הדלקת נרות שבת - טעמיה

כמה טעמים נאמרו במצות הדלקת נרות שבת: (א) משום כבוד שבת, (ב) משום שלום בית, (ג) משום עונג שבת.

משום כבוד שבת:

כבוד השבת - נרותיה הן כבודה

(א) ז"ל הילקוט שמעוני (ריש פ' בהעלותך): נרות של בשר ודם של חרס או של נחושת, הכל לפי כבודו של אדם, וכבוד השבת - נרותיה הן כבודה. עכ"ל^(א).

(ב) ועיין מדרש רבה פ' ויצא (פע"ב, ד) ובפ"י מתנות כהונה שם בשם הירושלמי^(ד), וז"ל: ומדליק נר משום כבוד שבת כו', עכ"ל.

אין סעודה חשובה אלא במקום אור

(ג) וז"ל רש"י במסכת שבת (דף כ"ה ע"ב) בפירוש דברי הגמרא "הדלקת נר בשבת חובה": כבוד שבת הוא, שאין סעודה חשובה אלא במקום אור כעין ימא, בפרק בתרא דיומא (דף ע"ה ע"ב), עכ"ל.

(ד) ורמז לטעם הדלקת נרות שבת מפני כבוד שבת בש"ס פסחים (דף נ"ג בע"ב), וז"ל: ר"ש בן אלעזר אומר, יום הכפורים שחל להיות בשבת, אף במקום שאמרו שלא להדליק [את הנר בלילי יוהכ"פ שחל בחול], מדליקין מפני כבוד השבת, עכ"ל.

הדלקת נר נאה הוא עיקר כבוד השבת

(ה) ובסמ"ג (עשין ל') כתב, וז"ל: ועיקר ציוויה מפי הנביאים שציוו לכבד את השבת, והדלקת נר נאה היא עיקר כבוד, עכ"ל.

בלילי שבת, בקש הקב"ה לגנוז את האורה, וחלק הקב"ה כבוד לשבת באורה, הה"ד (בראשית ב, ג) ויברך אלקים את יום השביעי, עכ"ל. ועד"ז הוא בב"ר פ"א, ב. יד. עיין בזה בארוכה להלן פ"ג סעיף א' אות יא, ובהע' מז שם.

"שהוא חייב בהם מדברי סופרים", אבל בהקדמה ל"מנין המצות על סדר הלכות הרמב"ם לא מנה מצוה זו בין המצוות דרבנן. יג. וז"ל ילקוט שמעוני לתהלים (סוף רמז תשנ"ח): אע"פ שנתקלקלו מאורות מערב שבת, לא לקו עד מוצאי שבת ... כיון ששקעה חמה

הדלקת נר שבת משום כבוד שבת

ו) וז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ' ל' הל' ה'): וצריך לתקן ביתו מבעוד יום מפני כבוד השבת. ויהי' נר דלוק ושולחן ערוך לאכול ומטה מוצעת(טו), שכל אלו לכבוד שבת הן(טז). עכ"ל.

ז) ובטור סימן רס"ג כתב, וז"ל: ולא ימהר להדליקו בעוד היום גדול, שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת. וכן הוא בשו"ע שם (ס"ד). ועד"ז בשו"ע הרב שם (ס"ו): לא יקדים למהר להדליקו בעוד היום גדול, לפי שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת ... שתהיה ההדלקה עצמה ניכרת שהיא לכבוד השבת, עכ"ל.

עיקר נרות שבת הן אותן שמדליקין על השולחן, כי הם באים לכבוד

ח) ובדרכי משה (לטור סימן רס"ג אות ד') כתב בשם האור זרוע, וז"ל: ונראה שעיקר הנר של שבת הן אותן שמדליקין על השולחן, כי הם באים לכבוד כו', עכ"ל. ובאור זרוע הלכות ערב שבת (אות י"א(י"ז)) נוסח הברכה היא: להדליק נר לכבוד שבת(יח).

ט) וכן משמע מלשון ספר יראים (סימן תכ"ט) שכתב, וז"ל: ויען אמרו הנביאים (ישעי' נח, יג) וכבדתו מעשות דרכיך, אמרו חכמים וציוו להדליק נר בשבת לכבוד שבת וכו'(ט), עכ"ל.

ועיין ג"כ מהרי"א בשם א"ח (הובא בב"י סוף סימן רס"ג קרוב לסופו). מהרי"ו סקצ"ג. לבוש סימן רס"ג ס"י. שו"ע הרב שם סי"ד.

על ידי הנרות אנו יודעים ומכירין כבוד שבת

י) ובספר קרבן שבת (פ"י) כתב (בשם תולעת יעקב(כ)), שהנרות המאירים בשבת הם סימן לנשמות יתירות שניתוספו בשבת כו'(כא), ועי"כ אנו יודעים ומכירין כבוד שבת שהוא מכובד ומקודש יותר משאר הימים.

וירא אלקים את האור כי טוב, עכ"ל. ואולי יש לומר, דרך הנרות "שמדליקין על השולחן" הם משום כבוד שבת, אבל שאר הנרות שמדליקין בשאר המקומות הם מטעם שלום בית.

יט. אבל ממשיך שם, וז"ל: ואסמכה אקרא וידעת כי שלום אהליך ופקדת נויך ולא תחטא. ובשבת (דף ל"ד ע"א) מפרש ליה בנר שבת וכו', עכ"ל.

כ. וז"ל השייך לעניינינו (נעתק בשלי"ה מסי' שבת פ' תורה אור - דף קל"ט ע"א): ועל דרך האמת סוד סוכות שלום הנשמות שהם נרות העולם ממנה באות ושורות על הראויים אליהם, וליל מלכות שבת מחלקם [אולי צריך לומר: מחלקת] להם נשמה יתירה, והם נרותיה כו', עכ"ל.

כא. עיין להלן פ"ט סעיף ב' אות כב.

טו. עיין שבת (דף קי"ט ע"ב), נעתק להלן פ"ה סעיף ב' אות א'.

טז. אבל בפ' ה' הל' א') כתב: "ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת". ועיין ספר שמירת שבת כהלכתה ח"ב פמ"ג ס"א הע' ו'.

יז. מירושלמי. וכ"ה בהגהות מיימוניות לרמב"ם הל' שבת פ"ה ה"א (אות א'), וז"ל: ובפרק הרואה ירושלמי גרסינן להדליק נר לכבוד יו"ט, ודכוותיה בשבת אומר לכבוד שבת, עכ"ל.

ירושלמי זה לא נמצא אצלנו. ועיין בהשמטות מירושלמי (ירושלמי דפוס גי. תשי"ט ועוד) לברכות פ"ט. וש"נ.

יח. ולהעיר, שהאו"ז העתיק שם את דברי רבינו חננאל במס' שבת (דף ל"ד ע"א), וז"ל: מנא לן דצריך הדלקת נר בשבת, שנאמר וידעת כי שלום אהלך וגו', ואין שלום אלא באור שנא'

משום שלום בית (שלא יכשל בעץ או באבן)**במקום שאין נר אין שלום, שהולך ונכשל באפילה, ובני ביתו מצטערין
לישב בחושך**

א ז"ל הגמ' במסכת שבת (דף כ"ה ע"ב): מאי ותזנח משלום נפשי (איכה ג, יז), אמר ר' אבהו, זו הדלקת נר בשבת (שלא הי' לו ממה להדליק, ובמקום שאין נר אין שלום, שהולך ונכשל והולך (כב) באפילה, רש"י).

ב ובגמ' שם לפנ"ז (דף כ"ג ע"ב): נר ביתו וקידוש היום (נר בשבת, והוא עני ואין לו כדי לקנות שמן לשתי נרות, רש"י), נר ביתו עדיף משום שלום ביתו (והכי אמרינן לקמן (דף כ"ה ע"ב), ותזנח משלום נפשי זו הדלקת נר בשבת, שבני ביתו (כג) מצטערין לישב בחושך, רש"י(כד)).

**נר ביתו קודם משום שלום ביתו, שהרי השם נמחק לעשות שלום בין
איש לאשתו**

ג הלכה זו הובאה גם ברמב"ם, אלא שהובאה שלא במקומה (כה), בהלכות שבת, כי אם בסוף הל' חנוכה. וז"ל שם: הי' לפניו נר ביתו ונר חנוכה, או נר ביתו וקידוש היום, נר ביתו קודם, משום שלום ביתו, שהרי השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, עכ"ל.

ויעיין לשון הטור והשו"ע (הל' שבת והל' חנוכה) ושו"ע הרב (הל' שבת) שנעתקו להלן פ"ה סעיף ג', עיי"ש].

ד ובספר בן יהוידע על מסכת שבת שם (דף כ"ה ע"ב) מבאר כוונת הדלקת הנר על פי הסוד, ואח"כ כתב שם, וז"ל:

והנה אותיות הנ"ר במילואם, כזה ה"י נו"ן רי"ש, עולה המילוי(כו) מספר שלו"ם בדקדוק. ולכן דריש כאן ותזנח משלום זו הדלקת נר בשבת. גם נ"ל בס"ד, מספר נ"ר ומספר אפילה עולה מספר שלו"ם. רמז, אם יש נר באפילה יש שלום, ואם יחסר הנר ישאר אפילה, שאם יחסר מספר נ"ר מן שלו"ם ישאר מספר אפילה, עכ"ל.

ובהדלקת הנר, לכן אם לא תדליק אתיא לאנצויי עמו, עכ"ל.

כד. ובראשית חכמה (אור גדול, פ"כ ס"ג): פירוש, האור נקרא שלום, לפיכך מקדימין הנר שהוא אור ושלום לייך.

כה. ומדייק מזה כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (בלקוטי שיחות חלק ט"ו ע' 528), דשיטת הרמב"ם היא, שעצם חיוב הדלקת הנרות אינו משום שלום בית, אלא משום כבוד ועונג, עיי"ש.

כו. היינו אותיו המילוי בלבד (כזה: ה"י נו"ן רי"ש).

כב. ובהגהות הב"ח על גליון הש"ס שם (אות ג'): סעיף א' ואוכל. וכן הוא בחכמת שלמה למהרש"ל כאן. ועיין שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ג סעיף א' הערה ו' קרוב לסופה.

כג. עיין רש"ש לשבת כאן, וז"ל: לכאורה מאי איריא בני ביתו; אף הוא בעצמו נמי יצטער. ואולי יכוון רבא במלת ביתו על אשתו, וכדלקמן (ק"ח, ב [מימי לא קריתי לאשתי אשתי ... אלא לאשתי ביתי]), ור"ל משום דאיתא לקמן [דף ל"א סע"א]. ועיין בארוכה בהנעתק להלן פ"ו סעיף א' על ג' עבירות נשים מתות כו'

ה) וז"ל זוה"ק פ' בראשית (דף מ"ח ע"ב(כז)): **נר של שבת לנשי עמא קדישא אתייהבת לאדלקא ... רזא(כח) דמלה, האי סוכת שלום מטרוניתא דעלמא היא, ונשמתינ דאינון בוצינא עילאה בה שריין. ועל דא מטרוניתא בעיא לאדלקא, דהא בדוכתהא אתאחדת ועבדת עובדא, עכ"ל.**

[נר של שבת ניתן לנשי עם קדוש להדליק ... סוד הדבר הוא, כי סוכת שלום זו (המאירה בשבת) היא אַם העולם "מטרוניתא" היא אַם], והנשמות, שהם נרות העליונים, שורים בה. וע"כ אמא [כלומר אשה] צריכה להדליק הנרות, כי עומדת במקומה [במקום אם הבנים העליונה, שהיא סוכת שלום] ועושה המעשה. [ובמעשה זו גורמת שאם הבנים למעלה תשפיע נשמות קדושות לבניה, שהוא סוד נרות הרוחניים העליונים, כמ"ש לפנינו]. פירוש ה"סולם" כאן].

ו) ובמדרש לקח טוב (פס"ז) עה"פ (ויקהל לה, ג) "לא תבערו אש" כתב, וז"ל: **וחכמים אומרים מצוה להדליק מפני שלום ביתו וכו', עכ"ל. ועיין ג"כ שם פ' בשלח טז, ח.**

הדלקת נרות בשבת על שם הכתוב "וידעת כי שלום אהלך" גו', ואין שלום אלא באור

ז) וז"ל המשנה מס' שבת (דף ל"ד ע"א(כט)): **ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה: עשרתם, ערבתם, הדליקו את הנר. ובגמ' שם: מנא הני מילי(ל), א"ר יהושע בן לוי אמר קרא (איוב ה, כד) וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא, עכ"ל.**

וברבינו חננאל שם(לא): מנא לן דצריך הדלקת נר בשבת, שנאמר וידעת כי שלום אהלך וגו', ואין שלום אלא באור שנא' וירא אלקים את האור כי טוב, עכ"ל.

הברכה שבירך הקב"ה את השבת היא האורה (נרות שבת), שהיא שלום הבית
ח) וז"ל ספר חסידים (סימן תתשמ"ז): **הברכה שבירך הקב"ה השבת היא אורה, שהיא שלום הבית, עכ"ל.**

משום שלום בית, שלא יכשל בעץ או באבן

ט) וז"ל המרדכי מסכת שבת פ' ב' (סימן רצ"ד): **הדלקת נר בשבת חובה משום שלום בית, שלא יכשל בעץ או באבן(לב) ... נר שבת אינו אלא משום שלא יכשל בעץ או באבן(לג), עכ"ל (הובא במג"א או"ח סימן רס"ג ס"ק י"ג).**

ל. עיין חדא"ג מהרש"א כאן, ד"מנא הני מילי כו"י קאי על "הדליקו את הנר", עיי"ש (נעתק בארוכה להלן שם אות ג').
לא. הובא באור זרוע הלכות ערב שבת (אות י"א).
לב. דיוק לשון בעץ או באבן - עיין בארוכה לקוטי שיחות מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, חלק י"ז ע' 145.
לג. ועיין ג"כ רש"י שבת (דף כ"ה ע"ב - נעתק לעיל סעיף זה אות ב): **במקום שאין נר אין שלום,**

כו. הובא ג"כ בס' עונג שבת (עונג ליל שבת - דף ט' ריש ע"ב).
כח. אף שטעם זה נקרא בווהר כאן בשם "רזא" - כיון ש"בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה" (ס' תניא קדישא, אגרת הקודש סימן כ"ו, בשם האריז"ל), הרי בדורות אלו נמשכים הרזין בגילוי. - הערת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, בלקוטי שיחות חלק י"א ע' 283 הערה 11.
כט. ועיין בארוכה בהנעתק להלן פ"ד סעיף ו'.

(י) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"א): תיקנו חכמים שיהי' לכל אדם נר דולק בשבת ...
משום שלום בית, שלא יכשל בעץ או באבן.
[ולהעיר, דלטעם שלא יכשל בעץ או באבן צריך להדליק אף במקום שאינו אוכל -
מג"א או"ח סימן רס"ג ס"ק י"ד. שו"ע הרב שם. וכן משמעות המרדכי שם].
ועיין ג"כ סידור רב עמרם גאון. תשובות הגאונים, שערי תשובה (סימן צ"ב), מתנא דבי
אליהו זוטא (פ' ט"ו).

משום עונג שבת

חובה היא לסעוד במקום הנר משום עונג - אור הנר הוא ראש לכל עונג
(א) ז"ל הש"ס במסכת שבת (דף כ"ה ע"ב): הדלקת נר בשבת חובה. ובתוס' שם (ד"ה הדלקת
נר בשבת חובה) כתב, וז"ל: פירוש, במקום סעודה, דחובה היא שיסעוד במקום הנר משום
עונג, עכ"ל.
(ב) וברא"ש מסכת שבת דף כ"ה ע"ב (סימן י"ח) כתב, וז"ל: הדלקת נר בשבת שייך ביה
ברכה, דאית בה מצות עונג שבת.
(ג) ובמאירי לשבת שם, שהוא ראש לכל עונג.

וקראת לשבת עונג זו הדלקת הנר בשבת. - לישב בחושך אינו עונג, שהרי
יורדי גיהנום נידונין בחושך

(ד) וז"ל מדרש תנחומא (ריש פ' נח): הדלקת הנר דכתיב (ישעי' נח, יג) וקראת לשבת עונג
זו הדלקת הנר בשבת. וא"ת לישב בחושך, אין זה עונג, שאין יורדי גיהנום נידונין אלא
בחושך, שנאמר (איוב י, כב) ארץ עִפְתָּה (לד) כמו אופל, עכ"ל.
(ה) וכעין זה הוא במדרש תנחומא פ' מצורע (אות ט), וז"ל: הדלקת הנר דתנו רבנן,
מניין שחייב אדם להיות זהיר וזריז בהדלקת הנר בשבת, שנאמר וקראת לשבת עונג,
זו הדלקת הנר בשבת, עכ"ל.

הדלקת הנר הוא בכלל עונג שבת

(ו) וז"ל הרמב"ם הל' שבת (פרק ה' הלכה א' (לה)): הדלקת נר בשבת אינה רשות ... אלא
זה חובה ... אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר,
שזה בכלל עונג שבת, עכ"ל.
(ז) וז"ל השו"ע (סימן רס"ג ס"ב): אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ולוקח שמן
ומדליק את הנר, שזה בכלל עונג שבת הוא, עכ"ל (לו).
(ח) ובשו"ע הרב שם (ס"א): וחייב כל אדם כשאוכל סעודת הלילה לאכלה אצל אור הנר,
שזה בכלל עונג שבת הוא, עכ"ל.

חשכת אפלה כו'. ובמצודת ציון כאן: חשכה,
 וכן (לקמן יא, יז) תעופה כבוקר תהיה.
לה. העתיקו בארחות חיים (בדין הדלקת נר),
ומשם - בכלבו (סימן ל"א).
לו. ובסימן רע"ג ס"ז: שהנרות לעונג נצטוו
כו'. הובא גם בשו"ע הרב שם (סעיף י"ב).

שהולך ונכשל והולך [ובהגהות הבי"ח: ס"א
ואוכל] באפילה. עכ"ל.
לד. וברש"י כאן: שם דבר, חשיכה, כמו שחר
ועפה [עמוס ד, יג: עושה שחר עיפה גר].
ובראב"ע כאן: חושך, וכמוהו עושה שחר עיפה.
ובמצודת דוד כאן: החושך שלה היא כמו

- פרק ג' -

מי ומי המדליקין

אחד האנשים ואחד הנשים

אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת

(א) ז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ"ה ה"א): אחד אנשים ואחד נשים חייבין להיות בבתיהן נר דלוק בשבת, עכ"ל.

(ב) ז"ל הטור (סימן רס"ג): וכשידליק יברך ... אחד האיש ואחד האשה בכ"מ שידליקו בו, עכ"ל.

(ג) ז"ל השו"ע (סימן רס"ג ס"ב): אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת^(ז), עכ"ל.

(ד) וכן הוא בשו"ע הרב (סימן רס"ג ס"ה), ז"ל: אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת, עכ"ל.

(ה) והנה בכל הנ"ל הפירוש הוא, שאחד האנשים ואחד הנשים מוטלת עליהם החובה "להיות בבתיהן נר דלוק בשבת", ואין נפק"מ מיהו המדליק, ובודאי שאין חובה על שניהם, הבעל והאשה, להדליק נר שבת^(ח).

אבל מהנעתק להלן בסמוך יבואר, ששניהם, הן הבעל והן האשה, מדליקין נר שבת, ואדרבה עיקר המצוה מוטלת על הבעל.

הבעל והאשה ירגילו בנר שבת

(ו) דהנה על מ"ש בגמ' (שבת דף כ"ג ע"ב^(ט)): רב הונא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפתחא דרבי אבין נגרא, חזא דהוה רגיל בשרגי טובא, אמר, תרי גברי רברבי נפקי מהכא, כתבו התוס' שם, וז"ל: ה"ג חזא דהוה רגילי בשרגא, פי', הבעל והאשה, עכ"ל.

(ז) וכן הוא בפסקי תוספות שם (אות ק"ב), וז"ל: הבעל והאשה ירגילו בנר שבת, עכ"ל.

ההדלקה, ואם הם מדליקים בעצמם (באותו חדר עכ"פ) - אינם מברכים על הדלקה זו (עיי' ג"כ להלן פ"ד סעיף ד' אות ב' משו"ת שם ארי', ובהערות פד-פה שם). וכן לאידך, אם הקדים האיש ובירך על הדלקתו, אין האשה חייבת להדליק (באותו חדר עכ"פ) ולברך.
לט. נעתק להלן פ"ז סעיף א' אות א'.

לז. ובבאר הגולה כאן (אות ג') כתב, וז"ל: לשון הרמב"ם בפ"ה מהלכות שבת מהא דרב ששת כ"ה, עכ"ל. וכנראה צ"ל: מהא דרב, שבת כ"ה. וכוונתו לדברי רב במס' שבת (דף כ"ה ע"ב): הדלקת נר בשבת חובה.
לח. ואדרבה, אם האשה כבר בירכה, היא מוציאה את בעלה וכל בני ביתם מחובת

רב הונא מדליק שרגי

ח וז"ל מסכת שבת (דף קי"ט ע"א): **רב הונא מדליק שרגי**. וכתב על זה בחדא"ג מהרש"א כאן, וז"ל: **דהוא [רב הונא]** מרא דשמעתין בפ' ב"מ (שבת דף כ"ג ע"ב^מ) דאמר הרגיל בנר כו', דמשמע **דהאיש נמי חייב בנר**, וכמ"ש התוס' (שם ד"ה ה"ג חזא דהו רגילי בשרגא) **דהו רגילי בנר הבעל והאשה**, ע"ש, עכ"ל.

ר' אלעזר הדליק את הנר

ט וז"ל המדרש רבה פ' בראשית (פי"א, ב^{מא}): **ר' אלעזר** אומר ... **בי היל המעשה, פעם אחת** (מב) **הדלקתי את הנר בלילי שבת**, ובאתי ומצאתי אותו במוצאי שבת דלוק ולא חסר כלום, עכ"ל.

עיקר הטלת שלום בבית מוטלת על הבעל

י וז"ל הרב ב"קונטרס אחרון" לשו"ע סימן רס"ג סי"א (אות ב'): **דעיקר הטלת שלום בבית** (מג) **עלי דידי רמיא**, שהוא הבעה^ב (מד), ועוד שהיא בכלל בני ביתו^{מה}, עכ"ל.

האיש מדליק את הנרות בערב שבת

יא וכן משמע ג"כ שהאיש מדליק את הנרות בערב שבת - ממדרש רבה פ' ויצא (פע"ב, ד). וז"ל שם: **ר' אמי בשם ריש לקיש אמר**, הטריחו על בעל הבית^{מז}, שאם היתה ערב שבת תהא הכנסה משלו (שצריך לוותר לפועל למהר ביאתו מפני כבוד השבת, מתנות כהונה כאו). עד היכן, עד שיהא כל אחד ואחד ממלא לו חבית של מים וצולה לו דג מבעוד יום משום כבוד שבת **ומדליק נר כו'**, עכ"ל. [ובמתנות כהונה כאן: ה"ג, מבעוד יום **ומדליק נר משום כבוד שבת** שנאמר, ה"ג בירושלמי^{מז}]. והרי מדובר כאן בפועלים, שע"פ רוב הם אנשים (ולא נשים).

מו. קאי על מ"ש שם לפניו: תמן (בי"מ ריש פ"ז) תנינן, השוכר את הפועלים ופסק עמהם להשכים ולהעריב, מקום שנהגו שלא להשכים ולהעריב אינו יכול לכופן. א"ר מונא, מקום שאין מנהג, תנאי בית דין הגדול הוא שתהא הוצאה משל בעל הבית והכנסה משל פועל (יציאתו למלאכתו על בעל הבית לוותר עם הפועל ולא יצא אלא אחר זריחת השמש, ובהכנסתו לבית, הפועל יוותר עם בעל בית ולא יכנס אלא אחר שחשכה, מת"כ כאן).

מז. ז"ל הירושלמי (בי"מ פ"ז סוף הלכה א', הובא בהגהות אשר"י לרא"ש בי"מ רפ"ז): ערבית, בין השכמה בין הערבה משל בעל הבית. עד איכן [היכן], עד כדי למלאות לו חבית מים ולצלות לו דגה **ולהדליק לו נר**, עכ"ל. אבל בפני משה שם על תיבת "ערבית" מתקן שצ"ל: **ערבי**

מ. נעתק להלן פ"ז סעיף א' אות א'.
מא. נעתק להלן פ"ה סעיף א' אות א'. ועיין בהנסמן בהערות שם.

מב. פשוט שאין לפרש שרק "פעם אחת" הדליק ר"א את הנר בליל שבת, כ"א שבאחת מן הפעמים שהדליק קרה לו הנס ש"באתי ומצאתי כו".

מג. שענין זה (שלום בית) הוא אחד מטעמי הדלקת נר שבת, כדלעיל פ"ב סעיף ב', עיי"ש בארוכה.

מד. ואף לאחר שנתנה מצוה זו להאשה, "ודאי האשה אינה אלא שלוחו של הבעל" - קונטרס אחרון שם. ועיין בזה להלן פרק זה סעיף ה' אות א'.

מה. ומצייין: "עמ"ש לקמן". וכוונתו למ"ש לקמן בקו"א לסעיף ט"ו שם (אות ה').

(ב) ועיין ג"כ סידור "צלותא דאברהם", ח"א ס"ע רכ"ח ואילך.

- פרק ד' -

הדלקת נרות שבת על ידי הנשים

אע"פ שאחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת^(מח), אעפ"כ הנשים מוזהרות על מצוה זו יותר מן האנשים^(מט). וכמה טעמים נאמרו בדבר: (א) מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית^(ג). (ב) מפני שהאשה כבתה נרו של עולם (פירוש, גרמה מיתה לאדם הראשון), לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת שתתקן מה שקלקלה^(נא). וכדלהלן.

הנשים מוזהרות בו יותר, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית:

נשים מצוות על דבר זה יותר מן האנשים, לפי שהן מצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית

- (א) ז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ"ה ה"ג): **ונשים מצוות על דבר זה יותר מן האנשים, לפי שהן מצויות בביתם והן העוסקות במלאכת הבית, עכ"ל.**
- (ב) וז"ל הטור (סימן רס"ג): **והנשים מוזהרות בו יותר ... והרמב"ם ז"ל נתן טעם לדבר מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית, עכ"ל.**
- (ג) וז"ל השו"ע (סימן רס"ג ס"ג): **הנשים מוזהרות בו יותר, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית, עכ"ל. וכן הוא בשו"ע הרב כאן (סעיף ה).**

האשה כבתה נרו של עולם, לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת, לתקן מה שקלקלה:

אדם הראשון נרו של עולם היה, וגרמה לו חוה מיתה, לפיכך מסרו מצות הנר לאשה

- (א) ז"ל הירושלמי מס' שבת (פ"ב ה"ו קרוב לסופה^(נב)): **אדם הראשון נרו של עולם הי', שנא'**

שבתות (וכן העתיק את דברי הירושלמי בהגהות אשר"י

שם. ועד"ז בחידושי הריטב"א לב"מ שם (הובא ב"עמודי ירושלים" לירושלמי כאן). ועד"ז כתב בטור (ח"מ סימן של"א) בשם הירושלמי, בד"א בחול, אבל בערב שבת כו'. ועל התיבות "משל בעל הבית" כתב בפני משה: **מפני שצריכים להקדים לכבוד שבת, כדמסיק. וכפה"נ שגם לפניו היתה גירסא כעין זו שהובאה במת"כ כאן.**

מח. רמב"ם הל' שבת פ"ה ה"א. טשו"ע סימן רס"ג ס"ב. שו"ע הרב שם ס"ה. ועיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ג סעיף א'.

מט. רמב"ם שם ה"ג. טשו"ע שם ס"ג. שו"ע

הרב שם.

נ. שם.

נא. טור שם. מג"א שם ס"ק ז'. שו"ע הרב שם. **נב.** בביאור המשנה (נעתקה להלן פ"ו סעיף א' אות א): על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה, בחלה ובהדלקת הנר.

ועיין באלי" רבה סימן רס"ג ס"ק ו' (ועד"ז בפרמ"ג (אשל אברהם) שם ס"ק ז') בשם הרד"א (אבודרהם) בסדר מעריב של שבת פ' במה מדליקין ופירושו משנה ו', וז"ל: חוה' נוטריקון חלה, וסת, הדלקה, עכ"ל.

(משלי כ, כז) נר אלקים^(ג) נשמת אדם, וגרמה לו חוה מיתה, לפיכך מסרו מצות הנר לאשה, עכ"ל.

(ב) וז"ל המדרש בראשית רבה (ס"פ י"ז): שאלו את רבי יהושע ... מפני מה ניתן לה מצות נר שבת, אמר להן, על ידי שכבתה נשמתו של אדם הראשון, לפיכך ניתן לה מצות נר שבת, עכ"ל.

(ג) ובפרש"י שבת (דף ל"ב ריש ע"א) ד"ה הריני נוטל נשמתכם: נשים נצטוו על כך [על עסקי נר], כדאמרינן בבראשית רבה [שבאות שלפנ"ז], היא איבדה חלתו של עולם, שעל ידה נטרד אדה"ר שנתרם כחלה, וכבתה נרו של עולם ושפכה דמו, עכ"ל.

היא כבתה נרו של אדם, לפיכך תשמור הדלקת הנר

(ד) וז"ל מדרש תנחומא (ריש פ' נח): הדלקת הנר מנין, היא כבתה נרו של אדם דכתיב (משלי כ, כז) נר אלקים^(ג) נשמת אדם, לפיכך תשמור הדלקת הנר, עכ"ל.

(ה) ובקיצור יותר הוא במדרש תנחומא פ' מצורע (אות ט'), וז"ל: הדלקת הנר, דתנו רבנן, מניין שחייב אדם להיות זהיר וזריז בהדלקת הנר בשבת, שנאמר וקראת לשבת עונג, זו הדלקת הנר בשבת. ולמה נמסרו לאשה, אמר הקב"ה היא כיבתה נרו של עולם כו'^(ה), עכ"ל.

(ו) ועד"ז הוא בילקוט שמעוני ס"פ מצורע (רמז תקע"א), וז"ל: הדלקת הנר, דתנו רבנן מנין שחייב אדם להיות זהיר וזריז בהדלקת הנר, שנאמר וקראת לשבת עונג, זה הדלקת הנר. ולמה נמסרו לאשה, אמר הקב"ה היא כבתה נרו של עולם, שנאמר נר אלקים^(ג) נשמת אדם, לפיכך תשמור מצות נר, עכ"ל.

היא כבתה נרו, לכן צריכה להדליק אותו בשבת בהתעוררות של שלהבות אש האהבה אל בעלה

(ז) וז"ל התיקוני זוהר (תיקון ט"ז - דף ל"א ע"א): איהי [חוה] אטפת^(ג) שרגא דיליה [של אדם], דאיתמר ביה נר ה' נשמת אדם, צריכה לאוקדא ליה בליל שבת באתערו דשלהובין דאשא דרחימו לפני בעלה.

[היא כבתה נרו, שנאמר בו נר ה' נשמת אדם, צריכה להדליק אותו בליל שבת בהתעוררות של שלהבות אש האהבה אל בעלה (פירוש ה"סולם" כאן)].

ד"היא כיבתה נרו של עולם" על כל ג' המצוות, כדיוק לשונו (ועד"ז ביל"ש דלהלן) "ולמה נמסרו", לשון רבים, היינו נדה, חלה והדלקת הנר דלעיל מיני'. ומוסיף בתנחומא כאן בחצע"ג שהמשך הענין הוא "לעיל בריש סדר נח".
נו. כ"ה גם בירושלמי שנעתק לעיל סעיף זה אות א א'. ועיין בהערה נג שם.
נז. נ"א: דעכה.

נג. כ"ה גם במדרש תנחומא ר"פ נח, יל"ש פ' מצורע ומחצית השקל שנעתקו להלן, ובס' המנהיג שנעתק להלן פ"ו סעיף א' אות יב. וכ"ה ג"כ במטה משה דלהלן פ"ט סעיף ב' אות יד. ובכתוב: נר הוי'.
נד. כ"ה גם בירושלמי שנעתק לעיל סעיף זה אות א'. ועיין בהערה נג שם.
נה. אלא שבמדרש תנחומא כאן הובא הטעם

ח) ובזוהר פרשת בראשית (דף מ"ח ע"ב) כתב, וז"ל: נר של שבת לנשי עמא קדישא אתייהיבת לאדלקא. וחברייא הא אמרו, איהי כבתה בוצינא דעלמא ואחשיכת ליה כו' ושפיר, עכ"ל.

על ידי נר שבת האשה מכפרת על זה שכבתה נרו של עולם

ט) ובאור זרוע (הלכות ערב שבת אות י"א) הביא בשם התנחומא, וז"ל: ומצות הנר למה ... באת חוה וכבתה אותו, אמר הקב"ה, ינתן לה מצות הנר שיתכפר לה על אותו הנר שכבתה. לכך נצטוו הנשים על הדלקת נר בשבת, עכ"ל.

י) וז"ל הטור (סימן רס"ג): והנשים מוזהרות בו יותר, כדאיתא במדרש מפני שכבתה נרו של עולם, פירוש גרמה מיתה לאדם הראשון, עכ"ל.

יא) ובמג"א שם ס"ק ז' (על מ"ש בשו"ע שם: הנשים מוזהרות בו יותר מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית) כתב, וז"ל: ועוד מפני שהאשה כבתה נרו של עולם, עכ"ל.

האשה החטיאה את אדה"ר והחשיכה נשמתו הקרוי' נרו של עולם, כי כל הנשמות היו תלויות באדה"ר

יב) ובמחצית השקל שם (ס"ק ז') כתב, וז"ל: שהאשה כבתה נרו של עולם, שהחטיאה את אדה"ר והחשיכה נשמתו הקרוי' נר, כמ"ש נר אלקים^(נח) נשמת אדם, ונשמתו היתה נרו ש"ע, כי כל הנשמות היו תלויות באיפתו של אדה"ר (שמור"ר פ"מ, ג), עכ"ל.

האשה כבתה נרו של עולם, לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת שתתקן מה שקלקלה

יג) וז"ל שו"ע הרב שם (ס"ה): הנשים מוזהרות בו יותר ... מפני שהיא כבתה נרו של עולם, לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת שתתקן מה שקלקלה, עכ"ל.

על ידי הדלקת נרות שבת (שנלמד מגז"ש, שכנגד מדת רחום) מעוררים מדת רחום, ששייב לנו במהרה האור הגנוז

יד) וז"ל ספר בני יששכר (מאמרי השבתות, מאמר ו', נר שבת אות ב'): תיקנו למצוה נר שבת, ותיקנו לברך אשר קדשנו במצותיו וצונו, (שבת דף כ"ג ע"א) והיכן צונו (האזינו לב, ז) שאל אביך ויגדך ויאמרו לך (שנמסר הדבר בגזירה שוה מן התורה כנ"ל^(ט)).

טו) והנה נמסר הדבר בגזירה שוה, שהוא במדות התורה שבעל פה מדה שני', נגד מדה שני' שבי"ג מדות של רחמים, שהוא מדת רחום ... וכת"ב (תהלים עח, לח) והוא רחום יכפר עון, ממדת רחום בא כפרת עון. ואמרו רז"ל שהדלקת הנר שבת מצוה על ידי האשה כי היא כבתה נרו של עולם (שנגזר האור הראשון על ידי העון), לפיכך תדליק הנר. ועל כן נלמד בגזירה שוה. ועל ידי מדת גזירה שוה מעוררים מדת רחום, והוא רחום יכפר עון וישיב לנו במהרה האור הגנוז, עכ"ל.

נח. כ"ה גם בירושלמי שנצטק לעיל סעיף זה | נט. לעיל שם לפני"ז (נצטק להלן פ"ה סעיף א' אות אות א'. ועיין בהערה נג שם | ה).

על ידי עשיותינו המצוות דיום טוב נפתחים שערי האורות והחסדים למעלה

טז) וז"ל ספר קדושת לוי (קדושה שניה, דף שפ"א טור א' ואילך): נתבאר דע"י דבורינו ועשיותינו אנו ממשיכין החסדים והאורות למטה על כנסת ישראל. והנה כך הוא הסדר, שביו"ט מעצמו ע"י קדושת היו"ט נפתחו שערי האורות והחסדים למעלה, רק שכל אחד ע"י עשיותינו המצוות הנאמרים ביו"ט הוא ממשיך החסדים והאורות למטה כו'.

האורות הנפתחין בשבת ויו"ט הוא ע"י נרות שבת ויו"ט. - פתיחת האורות למעלה הוא מעצמו, ולכן די בנשים

ואפשר שהאורות [הנפתחין בשבת ויו"ט הוא ע"י נרות של שבת ויום טוב, כי הנר של שבת הוא המצוה ראשונה בכניסת שבת קודם התפילה של ערבית וקידוש אחרי כך, וע"י הנרות נפתחין האורות למעלה. ועבור כי פתיחת האורות למעלה הוא מעצמו, לכן די בנשים. וכבר ידוע (ס) שכל הפתיחת שערים הוא בזאת, כמ"ש (תהלים קי"ח) פתחו לי שערי צדק (סא), ובזאת יבוא אהרן אל הקודש (אחרי טז, ג), לכן מצותה בנשים, כי זאת יקרא אשה כו'.

נר שבת ויו"ט ה' מפי הקב"ה, תושב"כ, לכן די בנשים

נר שבת ויו"ט שה' מפי הקב"ה, תורה שבכתב, ומעצמו נפתחין שהוא תורה שבכתב, לכן די בנשים, ואין צריך כל אחד ואחד להדליק נרות של שבת, כי די באור א' שבבית שיפתחו האורות למעלה. עכ"ל ספר קדושת לוי.

זז) לסיום סעיף זה מצאנו לנכון להעתיק מ"ש בספר יפה ללב (או"ח סימן רס"ג ס"ו), בטעם הדלקת נרות שבת ע"י האשה מפני שהיא כבתה נרו של עולם. וז"ל שם:

טעם שהשמיט המחבר בשו"ע את הטעם (שבטור) ד"כבתה נרו של עולם" וכן הא ד"הרגיל בנר כו' הויין לי' בנים תלמידי חכמים"

כתב רבינו הטור: והנשים מוזהרות בו יותר, כדאיתא במדרש מפני שכבתה נרו של עולם, פ' גרמה מיתה לאדה"ר. והרמב"ם ז"ל (בהל' שבת פ"ה ה"ג) נתן טעם לדבר מפני שמצויות בבית וכו', ע"ע. ומרן (סימן רס"ג ס"ג) הביא דוקא טעם הרמב"ם, כדרכו דרך הקודש שבשו"ע נקט כהרמב"ם. ועוד השמיט מרן כאן בשו"ע מ"ש הטור בתחילת הסימן (סב) דהרגיל בנר שבת וכו' הויין ליה בנים ת"ח, כיעו"ש.

יבואו בו. ועיין זוהר פרשת לך (דף צ"ג סע"ב):
זה וזאת בחד דרגא אינון ולא מתפרשן. ובעוד מקומות שנשמנו ב"שערי זוהר" שם.
סב. נעתק להלן פ"ז סעיף א' אות ב'.

ס. עיין בארוכה בהגסמן ב"שערי זוהר" לבמדבר רבה פרק י"ג, ד (דף קנ"א סע"א ואילך).
סא. וממשיך שם (קית, כ) זה השער לה' צדיקים

הדלקת נרות הוא על שכבתה נרו של אדה"ר, ודי בהדלקה זו לכפר על שפיכות דמים של אדה"ר

נראה שנשמר מקושיית הרב ווי העמודים אשר בס' של"ה, שהקשה בתחילת הס' (דף ג' ע"ד) על הטור שמביא המדרש הטעם מה שהאשה מחוייבת בנרות משום שכבתה נרו ש"ע, ואיך כתב הוא הרגיל בנר הויין לו בנים ת"ח ולומד ממעשה דר"ה^(ט) שזכות אשה בהדלקת נרות יוצא ממנה בן ת"ח, ותימה הוא, כי מצינו במדרש ש"ט [שוחר טוב] מזמור ע"ו, שאלו תלמידיו לר"ט ביבנה, מפני מה זכה יאודה למלכות, אמר להו, מפני שהודה במעשה תמר. אמרו ליה, דיו להודאה שמכפר על הביאה. אמר להו, מפני שאמר מה בצע כי נהרוג וגו'. אמרו ליה, דיו להצלה שמכפר על המכירה. אמר להו, ע"י שאמר ישב נא עבדך תחת הנער וגו'. וא"כ הרי לך לפניך איזה **פעולה שפועל האדם לכפרת חטאו, אין מהראוי שפעולה זו יגרום לו טובה וזכות, כי די לו שמכפרת על חטאו.** וא"כ תימה גדולה על הטור, שמביא המדרש אשה שמדלקת נרות זכתה להוליד בן ת"ח, הלא **הדלקת נרות הוא על שכבתה נרו של אדה"ר, ודי בהדלקה זו לכפר על ש"ד של אדה"ר.** ויעויין שם מה שנדחק לתרץ.

והנה רואה אני בילקוט ס' בשלח רמז רל"ד (דף קכ"ג ע"ב) מחולפת השיטה מלשון המדרש ש"ט שהביא הרב הנז', איברא, דבש"ט עצמו שם במקומו הוא כלשון שהביא הרב ממש כדמותו כצלמו, ברם בילקוט הנז' איתא להיפך, וז"ל: אמרו לו (תלמידיו לר"ט), רבינו, באיזה זכות זכה יאודה למלכות, אמר להם, אמרו אתם. אמרו לו, בזכות שאמר מה בצע כי נהרוג את אחינו וגו'. אמר להו, דיה להצלה שתכפר על המכירה. אמרו ליה, א"כ בזכות שאמר צדקה ממני. אמר להו, דיה שתכפר על הביאה. א"ל [אמרו ליה], א"כ בזכות שאמר ישב נא עבדך תחת הנער. א"ל [אמר להו], מצינו וכו', אמרו לו, רבי, למדנו באיזה זכות. אמר להו, כשעמדו ישראל על הים וכו', ע"ש. הרי דלא כשיטת שהביא הש"ט. ועיין במכילתא הובא בילקוט שם פ' בשלח רמז רכ"ו (דף ק"ד ע"ב) ד"ה אין שילוח, שנראה כס' [כסברת] ר"ט לפי שיטת הש"ט וכס' תלמידיו לפי גירסת הילקוט. ועמ"ש עט"ר מרן אב"א גדו"ל בדרוש לש' הגדול בס' ראה חיים ח"א פרשת בא (דף צ"ג ע"ג ואילך).

תיקון הנר והכנתו ע"י האשה בא לכפר על זה שכבתה נרו כו', וההדלקה באה לזכות אותה בבנים תלמידי חכמים

ועיין בספר חמ"י [חמדת ימים] (דף ל"ו ע"ב ודף ל"ז ע"א). ומ"ש שם בשם מוהרח"ו ז"ל, כי האיש יזהר בתיקון הנר של שבת והאשה תדליק, וכמ"ש הבאה"ט שם בסק"ו בשם כתבים^(טד), הוא היפך ממ"ש הח"י עצמו שם (בדף ל"ז ע"ב) בשם התיקונים^(סה), דקאמר בזה"ל: וצריך איתתא לתקנא שרגא בליל שבת וכו', דש"מ דגם **ההכנה לתקון אותה צריך שתהי' ע"י האשה**, וכן המנהג. ובזה יתיישב קושיית הרב ווי העמודים הנז',

סג. ממעשה דרב הונא במס' שבת (דף כ"ג ע"ב),
 סד. וראה בארוכה בהנעתק להלן פ"י סעיף א'.
 סה. נעתק להלן פ"ה סעיף ב' אות ד'.

שהקשה על הטור, דכיון דעושה שתיהן, התיקון בא לכפר וההדלקה לזכות לבן ת"ח. והתיקון של האיש כו' (סו), עכ"ל.

ועיין בשו"ת שרגא המאיר (ח"ה סוף סימן ס"ב), בביאור הנפק"מ בין טעם הרמב"ם ודעימלי (מפני שמצויות ועוסקות בצרכי הבית), לבין טעם הירושלמי ודעימלי (מפני שהאשה כבתה נרו של עולם כו').

אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו ולברך, אין בידו לדחות את אשתו ממצוה זו

אפילו האיש רוצה להדליק בעצמו, אין בידו לדחות את אשתו ממצוה זו

א ז"ל הב"ח סימן רס"ג (על מ"ש בטור שם: והנשים מוזהרות בו יותר וכו'): נראה דה"ק, דאם האיש אינו רוצה להניח לאשתו להדליק ולברך, אלא רוצה להדליק בעצמו ולברך משום דמצוה בו יותר מבשלוחו כדאמר בריש פרק האיש מקדש, שאין ביד האיש לדחות את אשתו ממצוה זו, אלא כיון דהנשים מוזהרות בו יותר תדליק היא ותברך ולא הוא, עכ"ל (סז).

אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו, האשה קודמת

ב דברי הב"ח הנ"ל הובאו ג"כ במגן אברהם (סימן רס"ג ס"ק ו'), וז"ל: ולפיכך אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו, האשה קודמת, עכ"ל. וכן הובאו דברי הב"ח גם בבאר היטב כאן (ס"ק ה'), ובשולחן ערוך הרב כאן (ס"ה).

אם קדם האיש והדליק - האם חייב לשלם כחוטף מצוה, או שאין לאשתו עליו אלא תרעומת

ג ז"ל היעב"ץ בסידורו עמודי שמיים (מוסך השבת דף של"ה ע"ב (סח)): כתבתי בחבורי, שאם קדם הבעל והדליק, צריך לשלם לה שכר מצוה וברכה עשרה זהובים, עכ"ל.

ד אבל החיד"א במחזיק ברכה לשו"ע סימן רס"ג (ס"ק ג' - דף נ"ד ע"ד (טט)) כתב, וז"ל: אם קדם האיש והדליק, אין לאשתו עליו אלא תרעומת, אבל פשיטא שאינו חייב לשלם

(ס"ע ק"פ ואילך).

טו. בהמשך למ"ש שם לפני"ז (ס"ק ב'), על מה שכתב בשו"ע "הנשים מוזהרות בו יותר וכו'", וז"ל: לפי זה, אף אם ירצה הבעל להדליק, האשה קודמת, שזהו תיקון לה שכבתה נרו של עולם, וכמשו"ל, עכ"ל. - חלקו הובא ג"כ בכף החיים סימן רס"ג ס"ק כ"ב.

טו. המשך לשונו נעתק להלן פ"י סעיף א' אות יא.

טז. ועיין ס' דרכי הלכה לשו"ע או"ח סימן רס"ג ס"ג (ע"ק פ').

טח. ובסידור "בית יעקב" הוא במוסך השבת, דיני ערב שבת סכ"ט (דף קל"ז ע"ד). ועיין גם כן ספר דרכי הלכה לשולחן ערוך סימן רס"ג ס"ג

לה, כדין חוטף מצוה דמשלם עשרה זהובים^(ט). דכיון דהמצוה מוטלת עליו נמי^(עא), והבית והנר שלו, מהיכא תיתי לשלם.

והוצרכתי לזה, מפני שראיתי בספר משנה לחם לה' יעב"ץ^(עב) מסכת חלה^(עג), שכתב, שאם קדם הבעל והפריש חלה, מחוייב לתת לאשתו שכר מצוה וברכה עשרה זהובים כדין חוטף מצוה מחברו, עיין שם^(עד). ואין דבריו מחוורין, כי יען שהאשה מצויה בבית לכן היא על הרוב מפרשת, כי אין האיש בביתו, ולכן נתייחדה לה המצוה, וגם שהוא תיקון לה שפגמה בחלתו של עולם, וכן בנר שבת^(עה). אבל מהיכא תיתי שהבעל, שהכל שלו, אם קדם והפריש חלה או הדליק נר שחייב לשלם לאשתו שכר מצוה. ותו, דמדמה דין זה לדין חבל באשתו באבן העזר סימן פ"ג, דמשלם לה הכל. ומלבד דהתם במחלוקת היא שנויה, כמבואר שם, הכא אף למאן דאמר התם דחבל בה משלם לה הכל, יש לחלק ביניהם, ודו"ק, עכ"ל.

ה) ועיין גם כן בהנעתק בספר דרכי הלכה לשולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג ס"ג (ע' ק"פ-קפ"א). ועיין גם כן שם (מספר פתח הדביר) בענין אם איש אחר חטף והדליק נר שבת דחבירו, דלכולי עלמא חייב ליתן י' זהובים, אולם נסתפק למי יתן המעות, לבעל או לאשה כו', עיין שם.

לשלם לה עשרה זהובים, אלא אפילו בעלה גופי, דעיסה דידי' היא, נמי מיחייב אי קדים ועביד, דמצוה לאשה היא, דזכי לה רחמנא ועלה דידה רמיא. וכמו שסובלת העונש בגללה, כך בדין הוא שתהא נוטלת השכר לעצמה. הכי חזי לי בס"ד. עכ"ל.

עד. ובקיצור יותר בסידורו ח"ב, שערי שמים, שער המפקד, לערב פסח אחר חצות, דלת ו' אות 13 (דף י"ח ע"א), וז"ל: **המצוה [דהפרשת חלה] היא של האשה, ואם קדם הבעל ועשה, נ"ל שמשלם לה י"ז [י' זהובים].** (ומציין) עלח"ש [ע' לחם שמים] במהדורא, עכ"ל. ובסידור "בית יעקב" הוא בשער המפקד, דיני ערב פסח, מבוא ג' דלת ו' (לאפיית מצה - דף רכ"ז ע"ב).

עה. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פרק זה סעיף א' (דהנשים מצוות ומוזהרות על הדלקת נר שבת יותר מן האנשים, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית); שם סעיף ב' (דהן מצוות ומוזהרות בזה מפני שהאשה כבתה נרו של עולם).

ע. עיין חולין (דף פ"ז ע"א). אנציקלופדי תלמודית, כרך ד', ערך ברכות, ע' שי"ד. וש"נ. **עא.** עיין לעיל פרק זה סעיף א', ובהנסמן שם הע' מח.

עב. הוא מהדור"ב לספרו "לחם שמים".

עג. בביאור המשנה (חלה פ"ב משנה ג') "האשה יושבת וקוצה חלתה כו". וז"ל שם: התחיל בדין האשה, לפי שעלי' הדבר מוטל, שהיא חייבת במלאכת אפיית הפת, כדתנן מ"ה פ"ה דכתובות, ולכן היא נענשת על עון חלה, כמ"ש ספ"ב דשבת [נעתק בארוכה להלן פ"ה סעיף א'].

וני"ל, **שהמצוה שלה היא, שהנשים נצטוו עלי' ביחוד** (מלבד טעם הנ"ל, שעוסקת בתיקון הלחם, לתת טרף לביתו, כבר אמרו רז"ל [עיין לעיל פרק זה סעיף ב'. להלן שם] שנצטוותה האשה במצות חלה לפי שאיבדה חלתו של עולם). למאי נפקא מינה, **לעשרה זהובים דשכר מצוה וברכה.**

ולא מיבעיא אחר שקדם ונטל חלה מעיסתה, ברשות בעלה, שאע"פ שחלתו חלה ודאי, חייב

עצה שגם הבעל יקיים מצות ההדלקה בעצמו

כדי שגם האיש יקיים מצות הדלקה בעצמו, נוהגין לעשות עוד נר, ומדליקו האיש בבית הכנסת

(א) ז"ל הב"ח סימן רס"ג(עו) (על מ"ש בטור שם(עז): והנשים מוזהרות בו יותר וכו'): ואפשר דכדי שגם האיש יקיים מצות הדלקה בעצמו, נוהגין לעשות עוד נר כרוך מב' פתילות ביחד, ומדליקו האיש בב"ה, יְזַכֵּר לזכור ושמור בדבור אחד נאמרו(עח), עכ"ל.

הבעל יתעסק בתיקון הפתילות והנרות, וגם ידליק בשאר החדרים שאין אשתו מדלקת שם

(ב) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"ה)(עט): ומכל מקום טוב שהוא יתעסק בתיקון הפתילות והנרות(פ), וגם ידליק בשאר חדרים שאין אשה מדלקת שם(פא), עכ"ל(פב).

הבעל רשאי לברך על הדלקת הנרות בשאר החדרים שאין אשתו מדלקת שם

[ולענין האם רשאי הבעל לברך על הדלקת הנרות בשאר החדרים שאין אשתו מדלקת שם - עיין בשו"ת שם אריה(פג) (אורח חיים סימן ט"ו), שנשאל אודות איש אחד שהיה נוהג להדליק נרות ולברך בחדר אחר, ואשתו היתה מברכת בביתו שאוכלים בו על נרות של שבת, אם יאות למעבד הכי, ואם אין בזה ברכה לבטלה על מה שמברך מקודם. ומסיק שם, וזה לשונו: אם האשה מברכת בחדר אחד והבעל בחר השני ... יכול לברך ... וכיון שהאיש הזה שבא לשאול נהג כן כמה שנים, לדעתי הוי מנהג של מצוה, ויכול להתנהג כן גם עתה, כי מנהגו תורה. בפרט שגם האשה יודעת מזה, אם כן היא גם כן אינה מכוונת בברכתה רק על חדר זה, וגם הוא אינו מכוון לצאת,

והגון שתניח האשה לאיש שני פיות (נרות) בפמוט שידליק הוא אבל לא יברך [אבל עיין להלן הע' פד משו"ת שם ארי']. ועיין גם קצוה"ש סימן ע"ד בבדי השולחן ס"ק י"א, דהמנהג שגם באותו החדר מדליק הבעל שאר הנרות, והאשה מדלקת רק הנרות שעל או אצל השולחן שמברכת עליהם, עיי"ש.

פב. ודברי הב"ח דלעיל סעיף זה (אות א') מובאים בשו"ע הרב לא בסעיף ה' שלפנינו (בתור "תיקון" לאם ירצה הבעל להדליק בעצמו), כ"א לפני זה - בסעיף א'. וז"ל שם: ונוהגין להדליק בבהכ"נ ב' נרות של שעה כרוכי', לזכור שזכור ושמור בדבור אחד נאמרו כו', עכ"ל.

פג. למוה"ר ארי' ליבוש באלחובר, בעמח"ס ערוגת הבושם על יו"ד, ווילנא תרל"ג.

עו. בהמשך למ"ש לפנ"ז (נעתק לעיל פרק זה סעיף ג' אות א') ד"אין ביד האיש לדחות את אשתו ממצוה זו".

עז. נעתק לעיל פרק זה סעיף א' אות ב'.

עח. עיין בארוכה בהנעתק להלן פ"ט סעיף ב'.
עט. בהמשך למ"ש שם לפנ"ז, ד"אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו, האשה קודמת", כדלעיל פרק זה סעיף ג' אות ב'.

פ. עיין בזה בארוכה בהנעתק להלן פ"י סעיף א'. ועיין ג"כ אשל אברהם שנעתק להלן פרק זה סעיף ה' סוף אות ג'.

פא. עיין שמירת שבת כהלכתה פמ"ג ס"ו, ובהנסמן שם הע' מ"ד.

ועיין ג"כ שם הע' מ"ג, ממקור חיים (לבעל החוות יאיר) בקיצור הלכות סימן רס"ג ס"א, דראוי

לכן יחזיק במנהגו^(פד), עכ"ל. ועיין גם כן אשל אברהם (בוטשאטש) סימן רס"ג ס"ק ו' (פה).

האשה היא שלוחו של הבעל בהדלקת נר שבת

האשה אינה אלא שלוחו של הבעל

א ז"ל הרב ב"קונטרס אחרון" לשו"ע סימן רס"ג סי"א (אות ב'): **האשה אינה אלא שלוחו של הבעל**, כמ"ש הע"ש בס"ג^(פו). וכן בדין דעיקר הטלת שלום בבית^(פז) עליו דידי' רמיא, שהוא הבעה"ב, ועוד שהיא בכלל בני ביתו, עמ"ש לקמן^(פח), עכ"ל.

אף על פי שבכל המצוות אמרינן מצוה בו יותר מבשלוחו, נרות שבת שאני

ב ז"ל ספר עולת שבת (סימן רס"ג ס"ק א', ד"ה ומ"ש הנשים מוזהרות בו יותר וכו'): הטעם מבואר בדברי הרמב"ם ז"ל^(פט), וכן איתא במדרש^(צ) מפני שהיא כבתה נרו של עולם, פירוש שגרמה מיתה לאדם הראשון. וכן משמע מדברי מתניתן^(צא) מדקתני הדליקו את הנרות וכו', משמע דאשה מדליקה נרות. **אף על גב דאמרינן בכל המצוות מצוה בו יותר מבשלוחו, נרות של שבת שאני**, עכ"ל. ועיין ב"ח שנעתק לעיל פרק זה סעיף ג' אות א'.

ומשמע שלא ישמע ברכתה ומדליק קודם לה. ואולי אין קפידא אם מברך, רק שאין צריך, וכמו במהדרין דחנוכה נר לכל אחד ואחד ומברך בפני עצמו כשרוצה. ואולי יש לחלק, כי שם כן הוא משום פרסומי ניסא, משא"כ בזה גם בחדר בפני עצמו י"ל שתיקנו חז"ל שרק היא תברך. ואולי אין זה רק כשמקדמת ברכתה והיא כשלוחו, לזה אין לו לברך ... משא"כ כשמקדים את עצמו להדליק י"ל שעכ"פ הברייה בידו לברך. ואולי לא פלוג חז"ל, עכ"ל, עיי"ש.

פו. עולת שבת [למוהר"ר שמואל במוהר"ר יוסף זצ"ל, מבי"ד דק"ק קראקא, אמסטרדם תמ"א] סימן רס"ג ס"ק ג'. ועיין מה שהעיר בזה בס' דברי חיים ושאלו בן הלוי סימן ח' ובהשמטות לסימן רס"ג, נעתק בס' "הערות בשו"ע אדמו"ר הזקן", ח"ב (ירושלים, ה'תשמ"ט) ע' 131.

פז. עיין לעיל פ"ג סעיף א' אות י' הע' מג.

פח. בקו"א לסעיף ט"ו שם (אות ה').

פט. נעתק לעיל פרק זה סעיף ב' אות א'.

צ. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ד סעיף ב'.

צא. עיין בארוכה בהנעתק להלן פרק זה סעיף ו'.

פד. וממשיך שם, וז"ל: **ואפי' אם ירצה האיש לברך בחדר א' עם האשה ואינו רוצה לצאת במה שאשתו מדלקת עליו, גי"כ רשאי**, דהא הוא מחוייב כמותה ... ועכ"פ בחדר אחר בודאי יכול להדליק ולברך משום שלום בית להאיר לעשות כל צרכיו ושלא יתנגפו רגליו, ואע"ג שאינו אוכל שם, עכ"ל. ועיין ג"כ שו"ת תורה לשמה סימן ע"ח. רב פעלים ח"ב סימן נ'. לב חיים ח"ב סימן מ"ט. ששכ"ה פמ"ג הע' מ"ד.

פה. על מ"ש בשו"ע שם, ד"מי שהוא אצל אשתו, א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו, לפי שאשתו מברכת בשבילו". וז"ל שם: הייתי נהוג זמן מה לברך על נרות של שבת"ק שהדלקתי בחדר שלא הי' בו נר אחר, וזוגתי ברכה על נרות שהדליקה בחדר שישנה שם ומכניגים שם המאכל אל הכלים המובאים לשולחן שבחדר שהדלקתי ומתפללת שם לאור הנר, והי' אצלי פשוט לברך כיון שהדלקתי קודם לה ולא שמעתי ברכה שלה. והיום ראיתי בספר הק' שולחן עצי שטים ז"ל, מביא בשם הע"צ ז"ל, שאין להאיש לברך גם בחדר בפני עצמו, כל שאשתו בעירו ומברכת.

**כדי שתהיה ההדלקה בשליחותו, צריך הוא לומר בע"ש "הדליקו את הנר",
דכל שעושה שום הכנה בעצמו, לא שייך עוד מצוה בו יותר מבשלוחו**

**ג) ועיין באשל אברהם (מבוטשאטש) לסימן ר"ס סעיף ב' שכתב, וז"ל: אולי טעם מצוה
לומר הדליקו הנר(צב) לקבלת שבת ק' כדי שיהי' בשליחותו למצוה מכל צד ובכל
הפרטים היטב. וכמ"ש במק"א(צג) שכל שעושה שום הכנה בעצמו לא שייך עוד מצוה
בו יותר מבשלוחו. ומכל מקום הדלקת הנר שקודם לקידוש והוא עיקר הכנת
הסעודה, נכון שבכל עש"ק יאמר כן, לגלות השליחות דעבדה אדעתא דידי'. ולזה גם
כשבטוח שבלי אמירתו תדליק בזמן הראוי, מכל מקום מצוה קעביד באמירתו, עכ"ל.**

**מטעם "מצוה בו יותר מבשלוחו" נהגו שהבעל עושה הכנה קצת דההדלקה
וממשיך באשל אברהם שם: ואולי לזה כ' בספה"ק(צד) לעשות הכנה קצת דהדלקה,
כגון להעמיד המנורה בעצמו, וי"ל שהוא מצד שהדלקה חשובה יותר מהסעודה, ועל
ידי זה לא יצטרך לומר הדליקו את הנר כפי סגנון לנהוג כמו זר נחשב בעיני הנשים
להזכירם כן בכל עש"ק, ועל ידי ההכנה יוצא ידי חובתו היטב, עכ"ל.**

**חיוב האשה בהדלקת הנר הוא לא רק מצד שליחות, כי יש בזה גם כן ענין
סור מרע, ובמצוות לא תעשה גם הנשים מצוות**

**ד) ועיין אשל אברהם (מהדו"ת לסימן רס"ג ס"ג), וז"ל: י"ל, שלכך נר שבת קודש מצוה
בנשים, גם שכל ההכנות שנעשות לשבת קודש על ידיהם הוא רק מצד שליחות
דהבעל, מ"מ ההדלקה שיש בה ג"כ סור מרע, שלא תאחר עי"ז בחינת שמור וזכור,
שלום בית, ובמצוות לא תעשה מצוות נשים [ג"כ], עי"ז י"ל, שהמצוה בגופה יותר מן
חלה. ותדליק בעצמה קצת, ואח"כ רשאי[ת] לעשות שליח היטב, עכ"ל.**

צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה ... הדליקו את הנר:

צריך האיש להזהיר את הנשים ולומר להן "הדליקו את הנר"

**א) ז"ל הרמב"ם (הל' שבת פ"ה ה"א): [אעפ"י ש"נשים מצוות על דבר זה (הדלקת נר שבת)
יותר מן האנשים"(צה)] אף על פי כן, צריך האיש להזהירן ולבדוק אותן על כך(צו),
ולומר להן ולאנשי ביתו ערב שבת קודם שתחשך הדליקו את הנר, עכ"ל(צז).**

צו. "היינו כשהולך לבית הכנסת מחדר אחר"
- פרי מגדים (משבצות זהב) סימן רס"ג ס"ק ג'.
ועיין בדבריו שם לפנ"ז, נעתקו להלן הע' קה.
צז. והעיר עליו בחיי אדם (כלל ה', הלכות שבת סוף
ס"ט), וז"ל: צ"ע, דהרמב"ם ... לא כתב רק
שיזהיר הדליקו את הנר, ולא כתב כמתני'
[דלהלן בסמוך] ג' דברים צריך לומר, עשרתם
כו', וצ"ע, עכ"ל.

צב. עיין בארוכה בהנעתק להלן פרק זה סעיף
ו'.
צג. ועיין ג"כ "קונטרס אחרון" לשו"ע הרב
סימן ר"ב ס"ד (אות ב).
צד. עיין בארוכה בהנעתק להלן פרק י סעיף
א'.
צה. עיין בזה בארוכה בהנעתק לעיל פרק זה
סעיף ב'.

ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה

(ב) ומקורו ממשנה מסכת שבת (דף ל"ד ע"א), וז"ל: **ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה** (שאם ימהר להזכירם מבעוד יום יפגעו ויאמרו עדיין יש שהות, רש"י (צח)) **עשרתם** (פירות האילן לסעודת שבת, רש"י), **ערבתם** (עירובי תחומין וחצירות, רש"י (צט)), **הדליקו את הנר(ק), עכ"ל.**

(ג) ובגמ' שם: **מנא הני מילי, א"ר יהושע בן לוי אמר קרא (איוב ה, כד) וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא, עכ"ל.**

"מנא הני מילי" קאי רק על "הדליקו את הנר"

[ובחדא"ג מהרש"א כאן כתב, וז"ל: מדברי הרא"ש ומפי' הר"ן דאָכל ג' דברים דמתני' קאמר מה"מ כו', אבל רש"י לא פי' כלום בזה. ונראה, דמשמע ליה דלא קאי אעשרתם וערבתם כלל, כיון דידוע דבעי עישור ובעי עירוב בשבת ידע שפיר דמשום זה צריך לומר כן בביתו, אבל הדליקו את הנר דצ"ל כן מה"מ דצריך כלל נר בשבת. ומייתי כולה מהאי קרא: וידעת כי שלום אהלך הינו נר של שבת, וקאמר ופקדת נוך דהיינו בני ביתך עד"ז, דהיינו לומר הדליקו את הנר, ואז לא תחטא. ולענין נר לא הוצרך רש"י לפרש, דסמך עצמו אדרשא דלעיל(קא) ותזנח משלום נפשי זו נר של שבת. עכ"ל.]

וכן משמע מרבינו חננאל כאן שכתב, וז"ל: מנא לן דצריך הדלקת נר בשבת, שנאמר וידעת כי שלום אהלך וגו', ואין שלום אלא באור שנא' וירא אלקים את האור כי טוב, עכ"ל. וכן משמע ג"כ ממ"ש הר"ח לעיל (דף כ"ג ע"ב), וז"ל: אמר רבה נר ביתו עדיף מנר חנוכה ומקידוש היום משום שלום ביתו, שנאמר וידעת כי שלום אהלך, עכ"ל.]

ועיין תוס' שבת כאן ד"ה לא קשיא, ותוס' גיטין שם ד"ה ערבתם.
ק. ועיין תפארת שמואל לרא"ש מס' שבת כאן (פ"ב סוף אות כ"א הע' כ), וז"ל: ומזה נהגו לומר משנת במה מדליקין כו', עכ"ל, עיי"ש.
 ובספר המנהיג (הל' שבת סימן ט"ז) כתב, וז"ל: **במה מדליקין נהגו כל ישראל לאומרו להזהיר על דיני הדלקה, ולהודיע ברבים השמנים והפתילות שאסרו חכמים שלא יבוא להטות. וזה שלא נהגו לומר דיני הטמנה במה טומנין וכירה שהסיקה, משום טורח ציבור, או משום דנר שבת משום שלום בית הוא הוצרך להזהיר יותר (אבי"ן), עכ"ל.**
קא. דף כ"ה ע"ב, נעתק לעיל פ"ב סעיף ב' אות א'.

צח. הובא בבית יוסף סימן ר"ס (ד"ה וכשיהי' קרוב לחשיכה). ב"ח שם (סוף ד"ה הנ"ל). פרישה שם ס"ק ג'. ובהגהות אשר"י למסכת שבת כאן (פ"ב סוף אות כ"א, בשם מהר"ח): אבל בהשכמה לא מהני, דלבסוף ישכחו, עכ"ל. ובפירוש "עץ יוסף" לעין יעקב כאן: כשהוא סמוך לחשיכה, ויש עדיין שהות ביום לעשר ולערב. אבל קודם לחשיכה הרבה לא, דילמא פשעי ואמרי עדיין יש שהות ביום, עכ"ל. ובהגהות הלבושי שרד שעל גליון השו"ע (סימן ר"ס ט"ב): כשיהיה סמוך לחשיכה כו', רצונו לומר קודם בין השמשות, בעוד ודאי יום, עכ"ל. וכן כתב באליהו רבה כאן (אות י"א).

צט. ובפרש"י גיטין דלהלן: עירובי חצירות.

צריך למימרינהו בניחותא כי היכי דליקבלינהו מיניה

(ד) וממשיך בגמ' שם, וז"ל: אמר רבה בר רב הונא, אע"ג דאמור רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר וכו', **צריך למימרינהו בניחותא**^(קב) כי היכי דליקבלינהו מיניה. אמר רב אשי, אנא לא שמיע לי הא דרבה בר רב הונא וקיימתי מסברא, עכ"ל.

(ה) וכעין זה הוא בש"ס גיטין (דף ו' סע"ב ואילך), וז"ל: אמר רבה בר בר חנה, הא דאמרי רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה ... צריך למימרינהו בניחותא כי היכי דליקבלו מיניה. אמר ר' אשי אנא לא שמיעא לי הא דרבה בר בר חנה וקיימתיה מסברא, עכ"ל.

אף על פי שבודאי יקבלו ממנו ולא יסרבו נגדו, מכל מקום צ"ל דיבורו של אדם בנחת עם הבריות

[ובחידושי אגדות מהרש"א לגיטין כאן כתב, וז"ל: קצת קשה, דודאי רבה בר בר חנה נמי מסברא קא"ל. ויש ליישב, דרבה בר בר חנה קאמר כי היכי דליקבלו מיניה ולא יבוא לידי קלקול בשבת, לפי שאלו דברים צריך הבעל הבית לעשות שליח תחתיו, כמ"ש לענין מעשר גם אתם לרבות שלוחכם, וכן עירוב צריך ליטול רשות מבעה"ב, וכן הדלקת הנר שהיא קבלת שבת^(קג), ולכן מתוך אימתו לא ירצו להיות שלוחו ויבוא לידי קלקול. אבל רב אשי קאמר, דגם שודאי יקבלו ממנו מתוך חשיבותו ולא יסרבו נגדו, מכל מקום מסברא שיהא דיבורו של אדם בנחת עם הבריות קיימתיה, וק"ל, עכ"ל^(קד)].

"קיימתיה" ("אנא לא שמיע לי ... וקיימתי מסברא"), לשון קיום, אינו שייך אלא בדבר מצוה

ובהגהות בעל ה"לבוש" למסכת שבת כאן (וכן בהגהות בעמח"ס "ברוך טעם", נדפסו בחידושים והגהות מאת גאוני ישראל אדירי התורה כו' הנדפסים בסוף המס') מציין לתוס' מס' ע"ז דף י"ט ע"א ד"ה אנא עבדתה. וז"ל התוספות שם: אנא עבדתה, בדל"ת, פירוש עשיתיה. ומה שלא אמר קיימתיה, שאין לשון קיום שייך אלא בדבר מצוה, כי ההיא דסוף במה מדליקין ... אנא לא שמענא וקיימתיה מסברא כו', עיין שם, עכ"ל].

שס"ז דבעי רשות. ואולם עי' יו"ד סי' של"א סעיף ל"א דגם מהני גילוי דעת בסוף. ועי' מהרש"א בח"א בגיטין על דף ז', דגם בהדליקו את הנר הוי משום דבעי רשות, עכ"ל.
קד. עיין בס' מחזיק ברכה להחיד"א לשו"ע סימן ר"ס ס"ק ח' (דף ג"ב ע"ג), שכתב ליישב מה שהקשה בס' תוספת שבת (סוף סימן ר"ס) על דברי המהרש"א שלפנינו, עיי"ש.

קב. עיין ג"כ זוהר פ' ואתחנן (דף רס"ט ע"א), וז"ל: לאנהגא גרמי בביתי באורח מישור ובאורח תקונא, דילפון מיני בני ביתי לאנהגא גרמי עמהון בנחת ובחידו, עכ"ל.
קג. וז"ל מוה"ר אליהו גוטמאכער מגרידץ בהגהותיו למס' שבת שם (נדפסו בחידושים והגהות מאת גאוני ישראל אדירי התורה כו' הנדפסים בסוף המס'): משנה עשרתם ערבתם. עי' או"ח סי'

ישאל לאנשי ביתו בנחת בלשון רכה

(ו) וז"ל הטור (סימן ר"ס): וכשיהי' קרוב לחשיכה ישאל(קה) לאנשי ביתו בנחת(קו) בלשון רכה(קז): עשרתם ערבתם עירובי חצרות(קח). ויאמר להם הדליקו את הנר(קט), עכ"ל.

אדם אימה יתירה בתוך ביתו, שהרי אדם גדול הטיל אימה יתירה בתוך ביתו והאכילוהו דבר גדול (אבר מן החי), עכ"ל. ועיין ג"כ פירוש "עץ יוסף" לעיין יעקב שבת שם.

קז. דאסור לאדם שיטיל אימה יתירה בתוך ביתו, שמתוך היראה הם מחללין שבת ומאכלין לו דבר האסור ובאין לידי כמה עבירות - מג"א כאן ס"ק ב'. ועיין ג"כ בהנעתק לעיל הערה קו. ובארוכה - מחצית השקל כאן.

קח. עיין ב"ח כאן, וז"ל: וא"ת אמאי לא כתב רבינו ג"כ ערובי תחומין, וכדאיתא להדיא בגמרא. וי"ל דבזמן הזה שאנו דרים בין א"י לא שכיח כלל שיערבו ערובי תחומין, לכך לא כתב אלא ע"ח דשכיח בכל ע"ש. מיהו עכשיו שאין נוהגים לערב ערובי חצרות כי אם בע"פ על כל השנה, א"צ לומר ערבתם. וכן עשרתם אין אנו נוהגים במעשר, אבל אומר הפרשתם חלה, כמו שעשה הר"מ [דלהלן בטור כאן: והר"מ מרוטנבורק לא היי אומר עשרתם, שאין מעשר האידנא, אלא היי אומר להם הפרשתם חלה. וגם ערבתם לא היי אומר להם, כי היי מערב הוא בעצמו], עכ"ל. ועיין ג"כ להלן הע' קיב-קיג משו"ע הרב.

ובכף החיים כאן (ס"ק כ"ג) מוסיף, וז"ל: מיהו הדר בא"י, שנוהגין במעשרות, צ"ל עשרתם. רק אם הוא רגיל לעשר בעצמו ואינו סומך על אחרים, אין צ"ל עשרתם, וכמ"ש [הטור] בשם הר"מ, עכ"ל.

וממשיך שם, וז"ל: והאר"י ז"ל היי נוהר לקיים מצות עירוב בכל ע"ש, והיי מערב שני עירובין, עירובי חצירות על לחם אחד ושיתופי מבואות על לחם שני. ובסעודת ליל שבת היי אומר המוציא בפת של שיתופי מבואות, ובסעודת שחרית על של עירובי חצירות, כמ"ש בשער הכוונות דף ס"ב ע"ד, יעו"ש, עכ"ל.

קט. עיין בארוכה לעיל הע' קה.

קה. עיין רש"י שבת שם (הביאו הפרישה כאן ס"ק ד'), וז"ל: והני תרי [עשרתם, ערבתם] שייכי למימרינהו בלשון שאלה, דשמא כבר עשו, אבל בנר לא שייך הדלקתם, דדבר הנראה לעיין הוא, עכ"ל.

ובט"ז (סימן ר"ס ס"ק ג') כתב, וז"ל: ויאמר להם הדליקו, פירוש, בפתח תחת הה"א, לשון ציווי. דאין שייך לון[מר] לשון שאלה אם הדליקו את הנר, כמו בעשרתם ערבתם, שכאן הוא רואה שלא הודלק, ומה שאלה יש בדבר. ונראה לי, דאם הוא בחדר מיוחד והולך משם לבית הכנסת, ואינו יודע אם הודלק בבית דירה, שפיר יאמר לי' הדליקו בחיר"ק, דהוא לשון שאלה, עכ"ל. ועיין להלן הערה קיד משולחן ערוך הרב.

[ובפרי מגדים (משבצות זהב) כאן ס"ק ג': ע' ט"ז: הדליקו בפתח, הי"א בפתח משמש גם לשאלה ולציווי ג"כ, מה שאין כן הדליקו בחירק משמש רק לשאלה. ויראה, היינו "הדלקתם" בחירק תחת הה"א, ע' פרש"י שבת ל"ד א' במשנה, עכ"ל].

קו. כדי דלקבלינהו מיניה, פ"י שאם לא עשה יעשה עוד. אבל אם אומר בלי אימה יתירה, דילמא מכח מורא יאמרו עשינו ולא עשו. גמרא . - פרישה כאן ס"ק ה'.

וכוונתו לש"ס גיטין שם, וז"ל: אמר רב יהודה אמר רב, כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות, גילוי עריות (כשמגיע זמן טבילתה בעת צינה, והיא יראה לומר לא טבלתי ומשמשתו נדה, רש"י), ושפיכות דמים (כי הכא [פילגש בגבעה דלעיל מיני], או פעמים שבורחת מפניו ונופלת באחת הפחתים או בגשר, רש"י), וחילול שבת (פעמים שמדלקת נר או מבשלת משחשיכה מפני אימתו, והוא אינו יודע, רש"י), עכ"ל. [ובהמשך לזה בא בגמ' שם: אמר רבב"ח, הא דאמרי רבנן שלשה דברים . . צריך למימרינהו בניחותא כו.]. ולהלן שם: א"ר אבהו, לעולם אל יטיל

ז) וז"ל השו"ע (סימן ר"ס ס"ב): **כשיהי' סמוך לחשיכה (ק)** ישאל לאנשי ביתו בלשון רכה: **עשרתם, ערבנתם, הפרשתם חלה. ויאמר להם הדליקו את הנר (קיא), עכ"ל.**

ח) וז"ל שו"ע הרב (סימן ר"ס ס"ה): סמוך לחשיכה, קודם ביה"ש, צריך אדם לשאול לאנשי ביתו אם עשרו הפירות הצריכים לשבת (קיב) ... וצריך לשאלם ג"כ אם ערבו עירובי חצירות (קיג) ... **וצריך להזהיר' קודם ביה"ש שידליקו את הנר** ויפסקו מלעשות מלאכה. וכשהוא שואלם ומזהירם על דברים אלו, צריך שיאמר בלשון רכה, כדי שיקבלו ממנו (קיד), עכ"ל.

טעם שצריך אדם לומר "הדליקו את הנר", כי כל שעושה שום הכנה בעצמו, לא שייך בזה עוד מצוה בו יותר מבשלוחו

ט) לכללות הענין מצאנו לנכון להעתיק מ"ש באשל אברהם (מבוטשאטש) לסימן ר"ס סעיף ב', וז"ל: **אולי טעם מצוה לומר הדליקו הנר לקבלת שבת ק' כדי שיהי' בשליחותו למצוה מכל צד ובכל הפרטים היטב. וכמ"ש במק"א (קטו) שכל שעושה שום הכנה בעצמו לא שייך עוד מצוה בו יותר מבשלוחו, ומכל מקום הדלקת הנר שקודם לקידוש והוא עיקר הכנת הסעודה נכון שבכל עש"ק יאמר כן, לגלות השליחות דעבדה אדעתא דיד'. ולזה גם כשבטוח שבלי אמירתו תדליק בזמן הראוי, מכל מקום מצוה קעביד באמירתו, עכ"ל.**

כדי שלא יצטרך אדם לומר בכל עש"ק "הדליקו את הנר", לכן נהגו שהבעל עושה קצת הכנה להדלקה

וממשיך שם, וז"ל: ואולי לזה כ' בספה"ק לעשות הכנה קצת דהדלקה, כגון להעמיד המנורה בעצמו (קטז), וי"ל שהוא מצד שהדלקה חשובה יותר מהסעודה, ועל ידי זה לא יצטרך לומר הדליקו את הנר כפי סגנון לנהוג כמו זר נחשב בעיני הנשים להזכירם **כן בכל עש"ק, ועל ידי ההכנה יוצא ידי חובתו היטב, עכ"ל.**

שהות [עיי' ג"כ לעיל סעיף זה אות ב', ובהע' צח שם]. ואם אינו בביתו כשמגיע סמוך לחשכה אלא בבהכ"נ או במקום אחר, צריך לשלוח שליח לביתו להזכירם על דברים אלו]. עכ"ל. ועיי' פתה"ד כאן ס"ק י"א, דיצא כן מב"י סי' ע"ר, דמנהג הספרדים לקרוא במה מדליקין לפני ערבית כדי שיזכור ע"י הקריאה אלו ג' דברים הנזכרים כאן. דמזה מוכח דגם אחר שהלך לביהכ"נ מחוייב להזכירם. ועיי' לעיל הע' קה.

קטו. עיי' בהנסמן לעיל הע' צג.

קטז. עיי' בארוכה בהנעתק להלן פ"י סעיף א'.

קי. עיי' רש"י שנעתק לעיל סעיף זה אות ב', ובהנסמן שם הע' צח.

קיא. וה"ה שיוזהירם שיפסקו מלעשות מלאכה - מג"א כאן ס"ק ג'. שו"ע הרב כאן ס"ה.

קיב. ומוסיף, וז"ל: ואף במדינות אלו שאין המעשרות נוהגים, טוב שישאל אם הפרישו חלה, עכ"ל. ועיי' ג"כ לעיל הע' קח.

קיג. ומוסיף, וז"ל: ועכשיו שנוהגים לערב בערב פסח לכל השנה, א"צ לזה, עכ"ל. ועיי' ג"כ לעיל הע' קח.

קיד. ומוסיף, וז"ל: ולא ימהר להזכירם בעוד היום גדול, שלא יפשעו ויאמרו עדיין יש

עשרתם, ערבתם, הדליקו את הנר - בחינתם בספירות

(י) ז"ל לקוטי מהרי"א על ילקוט שמעוני (ע"ה פ' שמואל-א א, יא), וז"ל: שמעתי בשם הרב הקדוש רבי יעקב יצחק זצ"ל מלובלין שאמר נייח והנחה בביתו אור ותיקון ג' דברים: עשרתם, במלכות; ערבתם, בנצח ה'וד י'סוד כידוע; הדליקו הנר, בסוד יחוד נ"ר (ק"י) כידוע.

- פרק ה' -

שבח יקר וגדולת מצות הדלקת נרות שבת

ויברך אלקים את יום השביעי (ויקדש אותו) - ברכו (וקדשו) בנר

ברכו בנר, כי הברכה היא תוספת אור

(א) ז"ל המדרש רבה פ' בראשית (פ"א, ב (ק"ח)): ויברך אלקים את יום השביעי וגו' (בראשית ב, ג) ... ר' אלעזר אומר ברכו בנר (ק"ט) (כי הברכה היא תוספת אורה, יפה תואר). ובי ה' המעשה, פעם אחת הדלקתי את הנר בלילי שבת, ובאתי ומצאתי אותו במוצאי שבת דלוק (קכ) ולא חסר כלום (קכא) (ולפי זה מה שלא יקרה כן עתה, ע"כ הוא בשביל חסרון הזכות, יפ"ת), עכ"ל.

(ב) ובביאור דברי המדרש הנ"ל כתב בספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח לפני סעיף א') וז"ל: גם נראה לי בסייעתא דשמיא לומר טעם אחר להדלקת הנר בשבת, לרמוז, כמו שהנר, כל מה שמדליק האדם ממנו אינו חסר מאורו כלום (קכב), כן השבת, אעפ"י שכל ימות החול נשפעים ומאירים ממנו (קכג), אינו חסר מקדושתו כלום. ולכן אמרו במדרש ... והכוונה שברכו בנר, רוצה לומר, שיהיה דוגמת הנר שהכל ניזונים מאור קדושתו והוא אינו חסר כלום. ולכן נעשה הנס הזה לרבי אליעזר גלוי בחוש הראות, שהדליק נר שבת ולא נחסר גם מן השמן כלום, כדי לרמוז על דבר זה הנזכר, עכ"ל.

המעל"ע, עכ"ל.
קכא. ובמחזור ויטרי (ע' קמג) פירש מדרש זה, שאין נר שבת כבה מהרה כשם שכבה בחול. ועיין במדרש כת"י שנעתק להלן אות ג', ובהערה קכה שם.
קכב. עיין ספרי (הובא בפרש"י) על הפסוק בהעלותך יא, יז. במדבר רבה על הפסוק (פרק ט"ו, יט). ועיין בארוכה לקוטי שיחות לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, חלק ח' עמוד 75 ואילך.
קכג. עיין זוהר פרשת בשלח (דף ס"ג ע"ב): כל שיתא יומין מתברכאן מיומא שביעאה וכו'. שם דף פ"ח ע"א.

ק"ז. עיין גם כן להלן פרק יא סעיף ב' אות ב', ובהנסמן שם הערה שנד.
ק"ח. הובא בספר המנהיג הלכות שבת סימן י"ז.
ק"ט. ובמכילתא על הפסוק (יתרו כ, ח) זכור את יום השבת לקדשו (ועל דרך זה בפס"ד פרק כ"ג): **קדשו בנר.**
קכ. ובלקוטי שיחות מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (חלק י"א ע' 282 הערה 5) מעיר (בענין שעי' הדלקת נרות שבת האשה מכניסה לבית קדושת השבת על כל המעל"ע), וז"ל: להעיר גם ממחז"ל דבי נרות כנגד זכור ושמור (טור ושו"ע או"ח רסרס"ג) - שענינם ותקפם במשך כל

אין לך שמקדש את השבת ומרוממה אלא הדלקת הנר. - בלילי שבת האדם מדליק את הנר מבעוד יום והולך לבהמ"ד ואוכל ושותה וכו' ועדיין היא דולקת

ג) ובמדרש כת"י (גנזי שכטר ח"א ע' ו' (קכד): ויברך אלקים, לפי שאין לך שמקדש את השבת ומרוממה אלא הדלקת הנר. ומפני מה, שבכל ימות השבת הוא מדליק את הנר ונתן בה שמן ארבעה וחמשה פעמים ועדאן [ועדיין] היא כובה, אבל בלילי שבת מדליקה מבעוד יום, והולך לבהמ"ד, ובא, ואוכל ושותה ומציע את מטתו, ועדאן היא דולקה (קכה), לכך נאמר ויקדש אותו, במה קדשו - בהדלקת הנר בערב שבת, עכ"ל.

הברכה שבירך הקב"ה את השבת היא האורה (נרות שבת)

ד) ז"ל ספר חסידים (סימן תתשמ"ז (קכו): כתיב (בראשית ב, ג) ויברך אלקים את יום השביעי, אין אנו יודעים במה ברכו, אלא ממה שאנו רואים בקללות שקלל איוב את יומו שקיללו בחשיכה שנאמר (איוב ג, ו) הלילה ההוא יקחהו אופל וגו' יקו לאור ואין שם, ט), מכלל שהברכה שבירך הקב"ה השבת היא אורה (קכז), שהיא שלום הבית (קכח). וכל מה שאמר איוב בקללה, יש לומר להיפך גבי שבת לברכה כו', עכ"ל (קכט).

בזמן ברכה צריך להיות אור, ולכן תיקנו מצות נר שבת

ה) וז"ל ספר בני יששכר (מאמרי השבתות, מאמר ו', נר שבת ס"ב): הנה איוב כשקלל את יומו בארור אמר (איוב ג, ג) היום ההוא יהי חשך ולא אור, ממילא נשמע יום שהוא מבורך יהי אור. וכן נמצא לרז"ל במדרש (עיין מה שכתבתי לך מאמר ג' [ברכת שבת] סימן ה') ויברך אלקים את יום השביעי, ברכו בנר שבת, והוא על פי מה שכתבנו. ויש לומר על פי מה שכתבנו לעיל (מאמר ה"ל) הוא נלמד מגזירה שוה. דהנה אמרו בזוהר חדש (בראשית דף י"ב ע"א) בקדרותא דצפרא (כשמתנוצץ האור במזרח) טוב (הוא אז) לברך את ישראל, דנלמד בגזירה שוה, כתיב הכא (בראשית א, ד) וירא אלקים את האור כי טוב וכתב התם (בלק כד, א) כי טוב בעיני ד' לברך את ישראל. והנה יש לומר, דגם בזה למדו גזירה שוה, כתיב כי טוב בעיני ד' לברך וכתב התם את האור כי טוב, נלמד דבזמן ברכה צריך

משולם נגד המינים [הקראים] מובאות בסמ"ג מ"ע מ"ז וקצ"ט, ובל"ת ס"ו. בהגמ"י לרמב"ם הל' שבת פכ"ז (אות א'). בס' הנצחון סי' ס"ו וקכ"ג. ועיין תשובות הגאונים, שע"ת, סי' צ"ב. אור זרוע הל' ערב שבת סי' י"א, ובלקח טוב בשלח טז, ח. ויש להוסיף לזה: מכילתא ויל"ש פ' ויקהל (ע"ה"פ לא תבערו אש).
קכז. עיין בראשית רבא פ"א, ב (שנעתק לעיל סעיף זה אות א'): ברכו בנר וכו'.
קכח. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ב סעיף ב'.
קכט. ובספר אוצר דינים ומנהגים (י.ד. אייזענשטיין, תרע"ז) ערך הדלקת הנר (ע' 93) כתב,

קכד. הובא ב"תורה שלמה" עה"פ (סימן ל"ח בהערה).
קכה. בתו"ש שם מציין המחבר: פשוטן של דברים הוא, מפני שמכין ומתקן את הנר בע"ש שידלק היטב ולא יצטרך ליתן בו שמן בכל פעם כמו בחול, ובוהו ניכר הקדושת שבת וזה ענין הברכה והקדושה. ואין מזה ראי' לפירוש המחזור ויטרי [שנעתק לעיל הע' קכא], עכ"ל.
קכו. מ"תשובה [ש]השיב רבינו משולם ג"ע למינין שאינן מדליקין נרות בבתיהם בשבת מפני שאומר הפסוק (שמות לה, ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת". ובמקור חסד לספר חסידים שם מציין: תשובות רבינו

להיות אור, ממילא היום הוא המבורך דכתיב ביה ויברך אלקים, צריך לאור, על כן תיקנו למצות נר שבת, עכ"ל.

נר של שבת קודש אין די בא"ר גודל מעלתו הנשגבה עד למאד

(ו) וז"ל ספר דבק מאח (מערכת נ' סעיף י"ט, ערך נר): **נר של שבת קודש אין די בא"ר גודל מעלת הנשגבה עד למאד, כמ"ש בילקוט בהעלותך (קל), עכ"ל.**

בזכות נר מצוה ותורה אור סותם פיו של שטן מלהשטין

(ז) וז"ל בעל הטורים על הפסוק **ועשית מנורת זהב טהור** (תרומה כה, לא (קלא)): ז' פעמים כתיב מנורה, כנגד ז' רקיעים (חגיגה יב, ב) וז' ארצות (פרקי דרבי אליעזר פרק יח). ואין בפרשת מנורה אות סמ"ך. וכן במעשה בראשית. לומר במקום נר אין שטן ואין מזיק. **ובזכות נר מצוה ותורה אור סותם פיו של שטן מלהשטין (קלב).**

נר דלוק, שולחן ערוך ומטה מוצעת

כשבא לביתו ומצא נר דלוק ושולחן ערוך ומטה מוצעת, מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך

(א) ז"ל הגמרא שבת (דף קי"ט ע"ב): תניא ר' יוסי בר יהודה אומר, שני מלאכי השרת (קלב) מלוין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע, **וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושולחן ערוך ומטתו מוצעת, מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו. ואם לאו, מלאך רע אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך טוב עונה אמן בעל כרחו.**

ביאור מחז"ל הנ"ל על פי קבלה: טעם שאמר "ומצא נר דלוק", לשון יחיד;

דיוק לשון חז"ל "שיהא לשבת אחרת כך"

(ב) וז"ל ספר קהלת יעקב (ערך נרות דשבת - ח"ג דף י"ג ע"ג): נרות דשבת נ"ל שה"ס [שהוא סוד] המתקת ה"ג בה"ח [ה' גבורות בה' חסדים], כ"א כלול מה', הרי כ"ה, ואח"כ נכללת כ"א בעשר בחי', הרי י"פ כ"ה גי' נ"ר. ועד"ז הה"ח. וז"ס ב' נרות דשבת. וע"כ ארז"ל ב' מלאכי השרת מלוין לאדם, א' טוב וא' רע, בזמן שמצא נר דלוק מלאך טוב אומר יה"ר שיהא לשבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן. וסוד **ב' מלאכין**, זה

חמץ והמחמצת שהם ס"מ ולילית שמהם יצר הרע וכחותיו, הוא בכח אור נר כי יהל עליהם, כי נר - אור רשעים ידעך (איוב יח, ה), ונגלל בנוקבא דתהומא רבא חושך מפני אור וכו', עיין שם בארוכה.

קלג. עיין מהר"ץ חיות לשבת כאן, וז"ל: עיין רמב"ם סוף הלכות תפילין [ומזוזה - ספ"ו], שפירש ענין המלאכים המלווין לאדם היינו המצוות אשר סובבים אותו, עיין שם, עכ"ל.

וז"ל: מרבים נרות בשבת ... ריבוי נרות הוא בכלל ברכה, דכתיב כו' - ומעתיק תוכן דברי הספר חסידים שלפנינו.

קל. נעתק להלן פ"ז סעיף ד' אות א'.

קלא. חלקו נעתק בספר יפה ללב (סימן רס"ג ס"ז).

קלב. ועיין מעבר יבק (שפת אמת פס"ו), וז"ל: נודע מדברי חכמים שסגולת הנר הוא להבריא המזיקים, ואפילו בלילה עת שליטתן, כדאמרו (ברכות דף מ"ג ע"ב) אבוקה כשנים. ולכן ביעור

מבחי' חסדים, סוד יצה"ט, וזה מבחי' גבורות. וכשמצא נר, ולא אמר נרות [עיין ג"כ להלן פ"ט הע' רמח], רומז שנכללו הה"ג בה"ח, אומר יה"ר שיהא לשבת אחרת כך, דכשנכללו הה"ג בה"ח אזי כ"א נכלל מחבירו, נמצא כ"א בבחי' ה"ח וה"ג, כי בה"ח יש הה"ג וכן בה"ג נכללו ה"ח. וכבר כתבנו דה"ח הן נר וה"ג נר, הרי ת"ק, וכשתחבר יוד בחי' דה"ג דישי בהן הה"ג וה"ח, וכן בחסד הה"ח וה"ג, הרי כ', הרי תק"ך. וז"ש יה"ר שיהא לשבת אחרת, סוד מ', שבת העליון, כ"ך, גי' תק"ך, כי הך' דמצנפ"ך הוא ת"ק, עכ"ל, עיי"ש.

נר, שולחן, מטה ראשי תיבות שמן (ר"ת שבת מנוחה, שבת מלכתא)

ג) ובספר בן יהודיע למסכת שבת כאן כתב, שג' הנזכרים [נר דלוק, שולחן ערוך, מטה מוצעת] ר"ת שמן. ובזה יובן טוב ש"ם, ר"ת שבת מנוחה או ר"ת שבת מלכתא, משמ"ן טוב, הם שלשה הנז' לא יחסר. וז"ש ושמ"ן על ראשך (קלד) הוא השבת שהוא ראש, וגם אותיות שבת סמוכים לראש, ע"כ.

המדלקת נר שבת בימין, נחשב לה כאילו תקנה מגורה בדרום ולחם הפנים בצפון, ומלאכי השרת אומרים על בית זה: לית דין אתר הדיוט

ד) ז"ל תיקוני זוהר תיקון כ"ד (דף ס"ט ע"ב קלה): וצריך אתתא לתקנא שרגא בליל שבת לימינא (קלו), ואתחשיב לה כאילו תקנה מנרתא (קלז) בדרום ופתורא בצפון. ועלייהו אתמר (קלה) הרוצה להחכים ידרים הרוצה להעשיר יצפין ... ובההוא ביתא דאשכחן דירה דא מתקנא בהאי סידורא, מנרתא בדרום ושולחן בצפון ומטה בין צפון לדרום (קלט), אמרין אליו מלאכין (קמ) דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה: לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרעוא ביה מן קדם ה'.

[והאשה צריכה לתקן את הנר בליל בשבת לצד ימין, ונחשב לה כאילו תקנה מגורה בדרום ושולחן בצפון. ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים להעשיר יצפין ... ובבית ההוא שמצינו דירה מתוקנת בזה הסדר, מגורה בדרום ושולחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אומרים אלו המלאכים שיורדים עם השכינה שהיא נשמה יתירה: אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, כי אם מקום שיש בו נחת מאת פני ה'. ע"פ פירוש מלאכת הסולם" כאן].

שבת, דהיינו מיום ד' ואילך, נק' קמי שבתא, וג' ימים דאחר שבת, דהיינו א' ב' ג', נק' אחר השבת, כדמיון צורת המנורה, ג' קנים מצד זה וג' קנים מצד זה וגוף המנורה באמצע, וכל ששת הקנים פונים לגוף המנורה. נר שבת הוא גוף המנורה, עכ"ל.
קלח. ב"ב דף כ"ה ע"ב.
קלט. עיין ברכות דף ה' סע"ב. תיקו"ז תיקון מ"ז (דף פ"ד סע"א).
קמ. עיין שבת דף קי"ט ע"ב (נעתק לעיל סעיף זה אות א'). זוהר חדש פ' אחרי (דף מ"ח ע"ד).

קלד. ולהעיר מספר טור פטדה (סימן רס"ג ס"ק ב): ובזה מתקיים מה שכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים (לפחות בערב שבת) ושמן על ראשך אל יחסר כו', על ידי הדלקת נר של שבת, ע"כ.
קלה. הובא בכף החיים הלכות שבת (סימן רס"ג ס"ק כ').
קלו. עיין תיקו"ז תיקון מ"ז (דף פ"ד סע"א).
קלז. עיין של"ה (דף קי"ט סע"ב), וז"ל: צריך להתקדש בכי"ו (בכל יום ויום) כו', כי ארז"ל [פסחים דף ק"ו סע"א. ועוד] ג' ימים קודם

דירתו של אדם צריכה להיות מתוקנת כדירת חתן לקבל בה את הכלה (שבת), ואז אומרת השכינה (הכלה): זו היא דירתי

(ה) ובזוהר חדש רות (דף פ"ד סע"ד ואילך): כתיב (תשא לא, טז) **לעשות את השבת לדרת"ם** חסר, מ"ט, מפני שכיון שקידש היום, דירתם של ישראל צריכה להיות בנר דלוק ושולחן ערוך [ומטה מוצעת], **ודירתו שמתוקנת כדירת חתן לקבל בו הכלה**, ומאי ניהו שבת היא כלה, ולעולם אין מכניסין אותה אלא בדירה מתוקנת לכבודה כפי הראוי לה. וע"ד כתיב **לעשות את השבת וכתוב לדרתם**, להכניס בה כלה קדושה לדירתה ולהיות בתוכה.

בשעה שקידש היום וכלה זו באה ואינה מוצאה דירה מתוקנת ושולחן ערוך ונר דלוק, כלה זו אומרת אין דירה זו מישראל, ביני ובין בני ישראל כתיב, אין זה מישראל, אין דירתו לקדושה. ע"כ צריך היכר קדושה בבית. וע"ד כתיב לדרתם ... בשבתא אוף הכי דירתו מתוקנת ש"ע שרגין נהירין (קמא), שכנתא עאלת ותרין מלאכין קיימין עליה ומברכין ליה בכמה ברכאן, ההוא מקטרגא דקיימא לבר בע"כ אתיב ואמר אמן. עכ"ל זוהר חדש (קמב).

(ו) ובתיקוני זוהר תיקון כ"ד (דף ס"ט סע"ב (קמג)) כתב, וז"ל: **ובביתא דלאו אינון מתקנין אלין תקונין בליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל**, דאתמר בה, ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם, לדרתם כתיב חסר, מלשון דירה.

[ובבית שלא מתקנים תיקונים אלו [מנורה, שולחן ומטה] בליל שבת, האורחים אומרים: אין זה דירה של ישראל, שנאמר בה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם, לדרתם כתיב חסר, מלשון דירה. ע"פ פירוש "מלאכת הסולם" כאן].

(ז) דברי הזוהר חדש והתיקון"ז הנ"ל הובאו ג"כ, בקיצור, בס' עונג שבת (עונג ליל שבת ס"ג - דף ח' סע"ב ואילך), וז"ל: בשבת כתיב **לדרתם** חסר, **מלשון דירה**. להורות, כשנכנס שבת השכינה באה ורואה **אם ערך ביתו בשולחן ומטה ונר אומרת השכינה זו היא דירתה** (קמד), **ואם לאו אז אומרת אין זו דירה של ישראל**.

יצר הטוב ודא יצר הרע, אי זכה יצר הטוב מברך לבעל הבית ולאנתתי וכל דילי, ויצר הרע איהו עוזר לי בעל כרחי ועונה אמן, ואי לאו, איהו כנגדו ולייט לי ולכל דילי, ובגין דא אתקרי לוט, דאייתי לווטין על ההוא בר נש ועל ביתי ואיהו אעיל קטטה בביתי כו'. **קמג**. בהמשך להנעתק לעיל סעיף זה אות ג'. **קמד**. עיין ספר מעבר יבק (שפת אמת פט"ו) שכתב, וז"ל: **נ"ר דלוי"ק בגימטריא השכינה**, שהיא מוכנת לקבל אור עליון, והיא העששית

קמא. לע"ע לא מצאתי בשאר ספרים על הדלקת מספר זה של נרות שבת. ובענין **ש"ע נהורין** - עיין ספר רגל ישרה (לבעל בני יששכר) מערכת ש' בערכו (דף מ"ט ע"א). **ספר אור עינים** (להרה"ק מוה"ר אליעזר צבי ספרין מקאמרנא) ח"א אות ש"ע ערך ש"ע נהורין (דף רנ"ד ע"א ואילך). ח"ב ערך הנ"ל (דף קס"א סע"ג ואילך). וש"נ. **קמב**. ובזוהר חדש תיקונים (דף קי"ח ריש ע"ד): בליל שבת דאוזפין תרין מלאכין לבר נש, דא

אשרי מי שמתקן להשכינה דירה נאה בלבו, כלים נאים באבריו ואשה נאה שהיא הנשמה

ח) ובתיקוני זוהר תיקון ו' (דף כ"ב ע"ב (קמה)) כתב, וז"ל: בזמנא דשכינתא איהי בגלותא אתמר בה (בראשית ח, ט) ולא מצאה היונה מנוח וגו', אלא בשבת ויומין טבין, ובבהיא זמנא אתייחדת עם בעלה. וכמה נפשות יתרין קא נחתין עמה לדיירא בישראל, הה"ד ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם. **זכאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה וכלים נאים באיברים דיליה ואשה נאה דאיהי נשמתה**, דבגינה שריא שכינתא עילא דאיהי נשמת כל חי עליה, עכ"ל.

בעת שהשכינה היא בגלות [בבי"ע] נאמר בה ולא מצאה היונה מנוח וגו', אלא בשבת וימים טובים, [שאז היא עולה לאצילות], ובעת ההיא מתייחדת עם בעלה [היינו ז"א]. וכמה נפשות יתירות הרי יורדות עמה לדור בישראל, ז"ש ושמרו בני ישראל את השבת לעשות השבת לדורותם, [דורש לדרת"ם חסר, לשון דירה - עיין ז"ח רות (הנ"ל)]. אשרי הוא מי שמתקן לה [לשכינה] דירה נאה בלבו, וכלים נאים באברים שלו, ואשה נאה שהיא הנשמה, שבשבילה שורה עליה השכינה העליונה [היינו בינה], שהיא נשמת כל חי. פירוש "הסולם" כאן.

ובכסא מלך כאן: דירה נאה בלביה, שהוא מדור החיים, משכן הנפש; כלים נאים אבריו, משכן הרוח; ואשה נאה נשמת כל חי (קמו).

ט) ועיין בהגהות מוה"ר אליהו גוטמאכער מגרידץ למס' שבת (דף כ"ה ע"ב (קמז)), בביאור דברי הש"ס "ותנח משלום נפשי ... זו הדלקת נר בשבת. נשיתי טובה ... ר' אבא אמר זו מטה מוצעת ואשה מקושטת לתלמידי חכמים", וז"ל: איתא בתיקוני זוהר שתיתאי, וז"ל, ושמרו בני ישראל את השבת לעשות וגו' לדרתם, חסר כתיב, **זכאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה וכלים נאים באברים דיליה ואשה נאה דאיהי נשמתו** וכו'. ולזה נתכוין ר' אבא דבגלות לא זכינו לאלה הכוונות כמו בהיות קדושת הבית, עכ"ל.

נר דלוק, שולחן ערוך ומטה מוצעת רומזים על בנים. - בג' נרות אין שטן ואין פגע רע

י) וז"ל ספר עונג שבת (עונג ליל שבת ס"ד - דף ט' ע"א), מספר הקנה: בשבת יהיה שולחנו ערוך ומטה מוצעת ונר דלוק. שולחן רומז **בבנים** אשר נערכה ברחמיה, ומטה רומז **בבנים**, כענין הנותן מטתו בין צפון לדרום (קמה) וכענין כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, ונר דלוק הוא נר מזרח, רמז **בבנים**, ודולק עם נר מערב הוא בנים. וטוב היה להדליק ב' נרות, נגד מזרח ומערב, אלא שקרוב הדבר שיש לחוש

קמו. ועיין ברכות (דף נ"ז ע"ב): שלשה דברים מרחיבין דעתו של אדם כו'.
קמו. נדפסו בחידושים והגהות מאת גאוני ישראל אדירי התורה כו' הנדפסים בסוף המס'.
קמת. ב"ב דף כ"ה ע"ב. ועיין תיקוניו שנעתק לעיל סעיף זה אות א'.

שכל הגוונים מתראים מתוכה, ואחר קבלת האור תקרא נר ה', וכן נר מצוה, כי מצוה הוא שם בן ארבע כנודע. עכ"ל.
קמה. הובא בספר תוצאות חיים (קיצור סי' ראשית חכמה לבעל הר"ח) סימן צ' (מקדים: ועוד פירש בתיקונים בענין תיקון האדם לשבת, זה לשונו).

לשניות, הם זוגות (קמט). אלא בג' נרות אין שטן ואין פגע רע, כי ג' רואים ואינם ניזוקין, ואז הולך ומתפלל והקב"ה מעלה לפניו ומלאך ה' צבאות יוצא ומלוה אותו לביתו ורואה שולחנו ומטתו ונרות מתוקנים ועונים שניהם ואומרים י"ר שגם בשבת הבאה יהיה כן.

אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ומדליק את הנר:

אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר (א) ז"ל הרמב"ם הל' שבת (פ"ה ה"א): אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר, שזה בכלל עונג שבת, עכ"ל.

(ב) וכ"ה לשון השו"ע (סימן רס"ג ס"ב): אפילו אין לו מה יאכל (קנ), שואל על הפתחים (קנא) ולוקח שמן ומדליק את הנר, שזה בכלל עונג שבת הוא, עכ"ל.

צריך למכור מלבושו לצורך נר שבת

(ג) וז"ל מחצית השקל שם (ס"ק ה' (קנב)): וער"ס תרע"א שכ' שם, שצריך למכור מלבושו כדי לקנות לו נר חנוכה. ונר שבת דעדיף מנר חנוכה, כמו"ש פה סעיף ג' (קנג), כ"ש שצריך למכור מלבושו לצורך נר שבת, עכ"ל.

סעודת הלילה היא מעיקר סעודות השבת, וכשאוכל בלא נר אין לו עונג ממנה כל כך

(ד) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"ב): מי שאין לו מעות לקנות נר לשבת, חייב אפילו (קנד) לחזור על הפתחים בשביל נר זה. ואין זה בכלל עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות,

כבסי' רע"ג, אפ"ה נר ביתו עדיף משום שלום בית. ואי"ה באות ט' יבואר עוד בזה, עכ"ל. ובמשנה ברורה כאן (ס"ק ט') כתב, וז"ל: הכוונה שאין לו לאכול משל עצמו, שהוא מתפרנס מקופת הצדקה, אפ"ה צריך להשתדל להשיג ג"כ נר לשבת, עכ"ל.

קנא. "דהיא עיקר סעודת שבת, ואין זה בכלל עשה שבתך חול וכו' [שבת דף קי"ח ע"ב]. ועמ"ש סי' רמ"ב. וערס"י תרע"א [עייין מחצה"ש שנעתק להלן אות ג'] - מג"א שם ס"ק ה'.

ועייין בשו"ת הלק"ט (סימן קפ"א), דאה"נ דמשום עונג שבת לא ישאל על הפתחים (אע"ג דלעיקר סעודה אפשר שישאל על הפתחים כדי שלא יתענה בשבת), אבל בנר שיש גם שלום בית, משו"ה שואל על הפתחים, ע"ש.

קנב. על דברי המג"א שבהע' שלפנ"ז.

קנג. נעתק בארוכה להלן סעיף ד'.

קנד. ב"מראי מקומות וציונים" (קה"ת, אה"ק, תשל"ב) לשו"ע הרב כאן מצייין, דלכאורה תיבת

קמט. עייין פסחים דף ק"ט סע"ב ואילך. ולהעיר מרע"מ פ' עקב (דף רע"ג ע"א), לענין "למבצע על שני ככרות בשבת", ד"אע"ג דאוקמוה דשדים ממנן על זוגות, כמה דאוקמוה (פסחים דף ק"י ע"ב) שני ביצים שני אגוזים הלכה למשה מסיני, שלוחי מצוה אינן נזוקין (פסחים דף ח' סע"א. וש"נ). ועייין ג"כ הקדמת תיקון"ז (דף ט"ו רע"א).

קנ. פ"י, וצריך לקנות במעות שבידו לאכול, [ד]בודאי אכילתו קודם לנר שבת ... ומיהו אם יש לו לחם לאכול, דיו, ונר קודם ליקח משאר מאכלים - מג"א כאן ס"ק ד' (נעתק בבאר היטב כאן ס"ק ד'). ועייין בארוכה במחצית השקל כאן ס"ק ד'. גליון רעק"א כאן.

ובפרמ"ג (א"א) למג"א כאן (ס"ק ד') כתב, וז"ל: ומשמע לחם כדי שביעה בעיניו, ולא בכזית. אע"ג דבשר ומאכלים בכלל העונג הוא, נר שבת מכלל העונג והכבוד, עייין [רמב"ם] פ"ה ופ"ל מהל' שבת. ואפשר אף מי שאוכל בחצר,

לפי שזהו בכלל עונג סעודת הלילה, שכשאוכל בלא נר אין לו עונג ממנו כ"כ. וסעודת הלילה הוא מעיקר סעודות השבת (קנה), ואינה דומה לסעודה שלישית שעליה אמרו עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות, כמ"ש בסימן רמ"ב, עכ"ל.

נר שבת קודם לכל מאכלי שבת, חוץ מן הפת

(ה) וממשיך שם (ס"ג), וז"ל: ואפילו מי שיש בידו מעט מעות וצריך ליקח בהם מאכלים לשבת, ולא יהי' לו במה לקנות נר, הרי הנר קודם לכל המאכלים של שבת, חוץ מפת, שהפת קודמת לנר (קני), שהיא עיקר מצות הסעודה, כמ"ש בסי' רע"ד, עכ"ל (קני).

למי ששואל על הפתחים מספיק נר אחד בלבד

(ו) וז"ל ספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח סוף ס"ב): מי שאין לו מעות לקנות שמן לנר שבת, יחזור על הפתחים ויקנה. אך לאדם כזה סגי נר אחד (קנה), עכ"ל.

ולהעיר, דחומרא זו ד"שואל על הפתחים" לא מצינו בשאר מצוות. ולדוגמא, עיין באר היטב הל' תפילין (סימן כ"ה ס"ק א'), שמביא מירושלמי מסכת פאה, דאינו מחוייב לחזור על הפתחים כדי לקנות תפילין וציצית.

נר ביתו ונר חנוכה; נר ביתו וקידוש היום - נר ביתו עדיף:

נר ביתו ונר חנוכה; נר ביתו וקידוש היום - נר ביתו עדיף משום שלום ביתו

(א) ז"ל הש"ס שבת (דף כ"ג ע"ב): אמר רבא, פשיטא לי, נר ביתו ונר חנוכה (נר ביתו בשבת, והוא עני ואין לו כדי לקנות שמן לשתי נרות, רש"י), נר ביתו עדיף משום שלום ביתו (והכי אמרינן לקמן (קנט) ותזנח משלום נפשי זו הדלקת נר בשבת, שבני ביתו מצטערין לישב בחושך, רש"י). נר ביתו וקידוש היום, נר ביתו עדיף משום שלום ביתו עכ"ל.

"לישב ולסעוד" (כבתוס' שם).

ומוסיף, וז"ל: אבל להעיר שמקור אדה"ז שם ס"ב וג' (בכלל עונג סעודת הלילה, ו"הפת קודמת לנר שהיא עיקר מצות הסעודה") הוא ממג"א שם סק"ד-ה, שמפרש כן דברי המחבר (שם ס"ב): "אפילו אין לו מה יאכל. . . שזה בכלל עונג שבת הוא" (שהוא הוא לשון הרמב"ם הנ"ל רפ"ה) - אף שאי"ז פשטות לשון (הרמב"ם ו) השו"ע. ואכ"מ, עכ"ל.

קנה. ועיין ג"כ בהנשמן להלן הע' קסג, לענין מי שאין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום - דאם יש לו נר א', סגי, ויקנה אח"כ לקידוש כו'.

קנט. דף כ"ה ע"ב, נעתק לעיל פ"ב סעיף ב' אות א'. ועי"ש עוד בהנעתק בארוכה בסעיף הנ"ל.

"אפילו" שהוסיף כאן רבינו, היינו, דלא מיבעי דחייב ללוות (עיין מחצה"ש כאן סק"ה), וכמ"ש השו"ע תרע"א ס"א. ולפי"ז משמע, שקודם צריך ללוות, ואם אין לו, כמבואר סי' רמ"ב סוס"ג, צריך לשאול על הפתחים. ועיי' סי' תע"ב ס"ל, משמע שאם לא נתנו הגבאים וכו', וצ"ע, עכ"ד.

קנה. מג"א דלעיל הע' קנא.

קנו. עיין מג"א ומחצה"ש דלעיל הע' קנ.

קנז. בלקוטי שיחות (חלק ט"ו ע' 374, הע' 23) כותב כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, דלדעת אדה"ז, נר שבת הוא רק גורם לשלימות העונג דאכו"ש, דהיינו פרט בהעונג דהסעודה (כדעת התוס' ד"ה הדלקת - בת כה, ב), משא"כ ברמב"ם שם רפ"ה שכתב "אפילו אין לו מה יאכל". ובהל' י" שם "וחובה עליו לישב לאור הנר", ולא כי

ב) וכן נפסק להלכה ברא"ש כאן (פ"ב סי"ב), ועד"ז בקיצור פסקי הרא"ש כאן (פ"ב סי"ב), וז"ל: אין לו אלא לקנות נר חנוכה או נר שבת יקנה של שבת, וכן נר של שבת קודם לקידוש היום כו', עכ"ל.

אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולחנוכה, או נר לשבת ויין לקידוש - נר שבת קודם משום שלום ביתו

ג) וז"ל הטור הל' שבת (סימן רס"ג): ואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ונר לחנוכה, של שבת קודמת. וכן אם אין ידו משגת לקנות נר ויין לקידוש, נר קודם משום שלום ביתו, דאין שלום בבית בלא נר(קס), עכ"ל.

ד) ובהל' חנוכה (סימן תרע"ח) כתב, וז"ל: מי שאין ידו משגת לקנות נר חנוכה ונר של שבת, יקנה של שבת ולא של חנוכה(קסא), עכ"ל.

ה) וז"ל השו"ע הל' שבת (סימן רס"ג ס"ג): ואם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום, נר שבת קודם(קסב). וכן אם אין ידו משגת לקנות נר שבת ונר לחנוכה, נר שבת קודם משום שלום הבית(קסג), דאין שלום בית בלא נר, עכ"ל.

ו) ובהל' חנוכה (ר"ס תרע"ח) כתב, וז"ל: מי שאין ידו משגת לקנות או נר חנוכה ונר שבת, יקנה נר שבת(קסד) מפני שלום ביתו(קסה), עכ"ל.

נר שבת קודם לקידוש היום, דקידוש היום על היין הוא מדברי סופרים, וגם אפשר לקדש על הפת

ז) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"ד): ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ונר לשבת, נר שבת קודם. ואע"פ שקידוש היום הוא מן התורה, מ"מ על היין אינו אלא מדברי

קסב. "אע"ג דקידוש דאורייתא, מ"מ על היין דרבנן [וסגי באמירת ויכולו שאמר בתפילה, וכמ"ש מ"א סי' רע"א ס"ק א' - מחצית השקל כאן], כמ"ש רס"י ער"א" - מג"א כאן ס"ק ח'. **קסג.** "ולכן אם יש לו נר א' סגי, ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה" - מג"א כאן ס"ק ט'. ועיין מג"א דלהלן הע' קסד. שו"ע הרב דלהלן סעיף זה אות א'.

קסד. "ואם יש לו נר א' לביתו סגי, ויקח המותר לנ"ח" - מג"א כאן ס"ק א'. "ומשמע לכאורה, אע"ג דראוי ב' נרות לשבת [עיין בארוכה בהנעתק להלן פ"ט סעיף ב'], די בנר אחד על השולחן שאוכל [עיין ג"כ "קונטרס אחרון" לשו"ע הרב סימן רס"ג אות ג' (נעתק להלן פ"ז הע' קפד)] והשאר לנ"ח ולהוי מן המהדרין, וצ"ע קצת" - פרמ"ג (א"א) כאן ס"ק א']. ועיין ג"כ מג"א שבהע' הקודמת. שו"ע הרב דלהלן סעיף זה אות ז'.

קסה. "שמצטערים לישב בחושך (רשי"י) -

קס. עיין פרישה כאן (ס"ק ב'), וז"ל: "דאין שלום בית בלא נר, דהנר מעורר השמחה, ב"י [כפה"ג כוונתו למ"ש בב"י בסוף הסימן, וז"ל: דכל מה דמתוסף אורה אית ביה שלום בית טפי ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זוויות, עכ"ל], דהכי אמרינן [שבת דף כ"ה ע"ב] ותזנח משלום נפשי זהו הדלקת נר שבת, שבני ביתו מצטעריין לישב בחושך, ר"ן [שבת דף כ"ג ע"ב. וכ"ה ברש"י שם], עכ"ל.

וביפה ללב לסימן רס"ג ס"ג (ס"ק ד) כתב, וז"ל: וזהו שייסד הפייטן ר' יהודה הלוי בקדושת שחרית יוה"כ: שכן אור עולם עליהם ויהי שלום באהליהם, עכ"ל.

קסא. "והטעם שמקדים נר שבת לנר חנוכה מפרש בגמ' [שבת דף כ"ג ע"ב] משום שלום ביתו, כלומר, משום דאמרינן [להלן דף כ"ה ע"ב] ותזנח משלום נפשי זו הדלקת נר שבת, שבני ביתו מצטערים לישב בחושך [רש"י ור"ן שם דף כ"ג ע"ב] - ב"י כאן.

סופרים (קסט), וגם אפשר לקדש על הפת (קסז), ולפיכך נר שבת קודם משום שלום ביתו, שמצטערין בני ביתו לישיב בחושך (קסח) ולאכול. ולכן אם יש לו נר אחד לאכול אצלו, די בכך, ויקנה אחר כך יין לקידוש (קסט), עכ"ל (קע).

- פרק ו' -

הדלקת נרות שבת - אזהרתה

על שלש עבירות (נדה, חלה והדלקת הנר) נשים מתות בשעתן לידתן (וילדותן)

על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן: על שאינן זהירות בנדה, בחלה ובהדלקת הנר. - נשמה שנתתי בכם קרויה נר, על עסקי נר הזהרתי אתכם.

אם אתם מקיימים אותם מוטב, ואם לאו הריני נוטל נשמתכם

א ז"ל המשנה מסכת שבת (דף ל"א סע"ב): **על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה, בחלה ובהדלקת הנר (קעא).** ובגמ' שם (דף ל"א סע"ב ואילך): אמר הקב"ה (קעב) ... רביעית דם נתתי בכם (רביעית דם חיי אדם תלויין בה, רש"י), על עסקי דם הזהרתי אתכם; ראשית קראתי אתכם (ראשית תבואתה (ירמ' ב, ג), רש"י), על עסקי ראשית הזהרתי אתכם (ראשית עריסותיכם (שלח טו, כ), רש"י); **נשמה שנתתי בכם קרויה נר, על עסקי נר הזהרתי אתכם. אם אתם מקיימים אותם מוטב, ואם לאו הריני נוטל נשמתכם** (ותאבד רביעית דמכם ויכבה נרכם ויבטל שם ראשיתכם כו', רש"י), עכ"ל.

(שאינן בשו"ע אדה"ז), עכ"ל.
קעא. עיין רש"ש כאן, וז"ל (בקיצור): בתור"ע בשם ש"ל דקדק מדוע לא תני ובנר סתם כאינך. ולענד"ג, דזה אין סברא דליהוי להו עונש מיתה בעבור שאינן נזהרות להדליק אה"ג, שהוא אינו רק מד"ס ... לכן ג"ל דהכוונה בכאן על שאינן זהירות בהדה"ג מבעו"י ומחללות אה"ש באיסור סקילה כו', עכ"ל, עיי"ש בארוכה.
קעב. עיין יפה עין כאן, וז"ל: בב"ר פ"ז ותנחומא נח ומצורע (נעתקו לעיל פ"ד סעיף ב' אות ב', ד', ה') הטעם בענין אחר, ע"ש, דשם הטעם על שנמסרו מצוות אלו לאשה, וכ"ה בירו' (נעתק לעיל שם אות א' ובחדא"ג דלהלן בסמוך). **והכא על עיקר המצוות למה הם חמורות ליענש כ"כ עליהן, עכ"ל.**

מג"א כאן ס"ק ב'. ועיין ג"כ ט"ז כאן ס"ק א'.
קסו. מג"א דלעיל הע' קסב.

קסז. ר"ן לשבת דף כ"ג ע"ב (הובא בב"ח ה"ל חנוכה סימן תרע"ח. ט"ז שם ס"ק ב') בטעם הדין ד"נר חנוכה וקידוש היום, נר חנוכה עדיף". ב"י ה"ל חנוכה שם.

קסח. פרש"י ור"ן שבת דף כ"ג ע"ב.

קסט. מג"א דלעיל הע' קסג.

קע. עיין לקוטי שיחות (חלק ט"ו ע' 372 ואילך) שמאריך שם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע לבאר הטעם לזה, שהרמב"ם הביא הדין ד"ה"י לפניו נר ביתו ונר חנוכה ... נר ביתו קודם כו" - בסיום ה"ל חנוכה, ולא בה"ל שבת, עיי"ש. ובהערה 14 שם מעיר, וז"ל: עדי"ז יש להקשות בנוגע לשו"ע אדה"ז שלא הביאו בה"ל שבת. וי"ל שדעתו שמקומו בה"ל חנוכה

לפי שהאשה גרמה מיתה לאדם הראשון, לכן מסרו לה אלו המצוות, שהיא נענשה עליהם אם אינה זהירה בהן

(ב) וז"ל חדא"ג מהרש"א שם (דף ל"ב ע"א): בירושלמי (קעג) קאמר כל הנהו אדם הראשון, ולפי שהאשה גרמה לו המיתה, מסרו אלו המצוות לאשה שהיא נענשה עליהם אם אינן זהירות בהן כו', עכ"ל.

האדם נברא בשלש נפשות: נפש רוח ונשמה, וכנגדם ג' המצוות דנדה, חלה והדלקת הנר. אם אתם מקיימין ג' מצוות אלו מוטב, ואם לאו הריני נוטל נשמתכם

(ג) וממשיך בחדא"ג מהרש"א שם, וז"ל: והכוונה באלו השלשה דברים על פי הירושלמי, גם על פי תלמודינו, כי **האדם נברא בשלש נפשות חלוקות**, שהם טבעית רוחנית שכלית, וע"פ המקובלים **נפש רוח נשמה**, שהנפש מתדבק ברוח, ורוח בנשמה. וז"ש **רביעית דם כו'** כי הדם הוא הנפש (ראה יב, כג), וראשית קראתי כו' ע"ש הרוח שניתן באדם, כמפורש בירושלמי (שבת פ"ב ה"ו קעד) אדם הראשון חלה טהורה ה' דכתיב (בראשית ב, ז) וייצר וגו' אדם עפר מן האדמה, דהיינו הרוח טהרה שניתן בו ... דהיינו שמתדבק בנשמה שלמעלה, ושוב הנפש מתדבק בהם דהיינו כחלת עיסה הטהורה הנקראת ראשית. ואמר **נשמה שנתתי בכם כו'** כמשמעו, ואמר **אם אתם מקיימין ג' מצוות אלו שכנגד ג' נפשות אלו מוטב, ואם לאו הריני נוטל נשמתכם כו'**, שהיא עיקר וחלק אלוקה, וב' נפשות האחרים לא יהיו דבקים בנשמה ויהיו מוטלות לפניה, עכ"ל.

על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן

(ד) וז"ל מדרש תנחומא (ריש פ' נח): ילמדנו רבינו על כמה עבירות נשים מתות בשעת לידתן. כן שנו רבותינו, על שלשה וכו' ... נדה ... חלה ... הדלקת הנר כו', עכ"ל.

(ה) וכעין זה הוא במדרש תנחומא פ' מצורע (אות ט), וז"ל: כך שנו רבותינו, על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה ובחלה ובהדלקת הנר. למה בשעת לידתן (קעה), שאין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה (קעו), עכ"ל.

(ו) וז"ל הילקוט שמעוני סוף פרשת מצורע (רמז תקע"א): כך שנו רבותינו, על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, שאין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה ... נדה ... חלה ... הדלקת הנר כו', עכ"ל.

להלן סעיף זה אות ט'. ובתנחומא ר"פ ויגש: וקראהו אסון, מכאן את למד שהיוצא לדרך השטן מקטרגו. א"ר יוסי בן חנינא, לפי ששנינו על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתם. למה בשעת לידתן, שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, עכ"ל. וביל"ש פ' בראשית (רמז ל"א): על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, מכאן שאין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה, עכ"ל.

קעג. מס' שבת פ"ב ה"ו (נעתק לעיל פ"ד סעיף ב' אות א').

קעד. ובב"ר רפ"ד וספ"ז: שהי' גמר חלתו של עולם. ובמדרש תנחומא ר"פ נח; יל"ש ס"פ מצורע ותיקו"ז (תיקון ט"ז - דף ל"א ע"א): חלתו של עולם.

קעה. ועיין בגמ' שם עוד טעמים "מ"ש בשעת לידתן", ציי"ש.

קעו. טעם זה הובא ג"כ בירושלמי שנעתק

ז) ובתיקוני זוהר (תיקון ט"ז - דף ל"א ע"א): **על תלת מילין אליו נשים זהירות: בנדה ובחלה ובהדלקת הנר (קעז).**

על ג' עבירות הנ"ל ילדות (בחורות) מתות בשעת ילדותן. - ג' מצוות אלו הן כמו נדר לנשים. - אין השטן מקטרג אלא בשעת הסכנה

ח) ובהמשך הסוגיא בש"ס שבת שם (דף ל"ב סע"א): **תנו רבנן על שלש עבירות (הנר דמתניתין, רש"י) נשים מתות יולדות (בשעת לידתן, רש"י). רבי אלעזר אומר נשים מתות ילדות (בחורות, ואפילו שלא בשעת לידה, רש"י), עכ"ל.**

ט) וז"ל הירושלמי מסכת שבת (פ"ב ה"ו): **על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה, בחלה ובהדלקת הנר. ובגמ' שם (ובפירוש קרבן העדה):** אית תניי תני (איכא תנאי דתני) **ילדות** (פ"ל בחורות, ושונה במתני' **מתות בשעת ילדותן**), אית תניי תני **יולדות**. מאן דמר ילדות, תני בשם רבי יודה בעון הנדרים הבנים מתים (קעח) (ואף אלו ג' מצות לנשים כמו נדר, וכיון שהן ילדות ואין להם עדיין בנים, הלכך הן עצמן מתים. וי"מ פ"ל שיקשה למ"ד ילדות שתמותנה בבחורות על חטא אחר, לכך הביא סמך מדר"י דבנים מתים בעון נדרים [של אבותיהם]), ומה טעמא: (ירמ' ב, ל) **לשוא הכיתי את בניכם** (על עסקי שוא, ששקרו בנדרים דדמי לשבועה). ומאן דמר יולדות (מ"ש בשעת לידה, אלא בשעת סכנה), **מיכן שאין השטן מקטרג אלא בשעת סכנה** (קעט). עכ"ל.

ג' עוונות בודקין בהן את הנשים היולדות (והן מקרבין את המיתה לפני זמנה): נדה, חלה והדלקת הנר

י) וז"ל הש"ס שבת שם (דף ל"ב סע"א): **תניא ר' יוסי אומר, שלשה בדקי מיתה נבראו (קפ) באשה (עוונות שבודקין אותן בהן בשעת סכנה, כרבנן דאמרי יולדות, רש"י), ואמרי לה שלשה דבקי מיתה (שמדבקין ומקרבין מיתה לפני זמנה, כר' אלעזר דתני ילדות, רש"י): נדה, וחלה והדלקת הנר. חדא כר' אלעזר וחדא כרבנן, עכ"ל.**

ג' דברים שמקרבין את המיתה לפני זמנה נמסרו לאשה שתעסוק בהן ותענש עליהן: נדה, חלה והדלקת הנר

יא) וכ"ה בירושלמי שם (בסוף ההלכה): **תני רבי יוסי אומר, ג' דיבקי מיתה הן (שמדבקין ומקרבין מיתתן לפני זמנן, כמאן דאמר לעיל דתני ילדות), ושלשתן נמסרו לאשה (שתעסוק בו ותיענש עליה), ואלו הן: מצות נדה ומצות חלה ומצות הדלקה, עכ"ל.**

שמציין לתוס' ד"ה כרת - שבת דף כ"ה ע"א. **קעט.** עיין ג"כ לעיל הע' קעו. **קפ.** עיין רש"י כאן, וז"ל: על מצות או עבירות אינו נופל יפה לשון בריאה. ובתוספתא הגיר' מסורין לנשים [וכ"ה הגירסא בירושלמי שלהלן בסמוך], ור"ל **דמצות חמורות כאלו שהן בדקי או דבקי מיתה אפ"ה נמסרו לנשים כו', עכ"ל.**

קעז. ושם לפני"ז: בגינה מת אדם, דאיהו חלתו של עולם ... איהי אטפת (דעכה) שרגא דיליה [נעתק לעיל פ"ד סעיף ב' אות ז'] ... על שפיכת דמים דאדם. ובגין דא על תלת כו'. **קעה.** עיין בהגהות בעמח"ס "ברוך טעם" לש"ס בבלי כאן (נדפסו בחידושים והגהות מאת גאוני ישראל אדירי התורה כו' הנדפסים בסוף המס'), בענין "בעון נדרים בנים מתים כשהן קטנים",

חווה הלבנינה את פניו של אדה"ר ושפכה את דמו וגורש מג"ע, לפיכך תלקה האשה בשלשתן אם לא תקיים אותם

(יב) ובספר המנהיג (הלכות שבת סי"ז) כתב, וז"ל: על שלש דברים נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה ובחלה ובהדלקת הנר. ובב"ר (קפא), אדם הראשון חלתו של עולם הי', שהוצבר עפרו מכל הארצות, בפרק נגמר הדין, והי' נרו של עולם שנאמר נר אלקים (קפב) נשמת אדם, והלבנינה את פניו ושפכה את דמו וגורש מגן עדן, לפיכך תלקה בשלשתן אם לא תקיים אותם, עכ"ל.

- פרק ז' -

שכר מצות הדלקת נרות שבת

הרגיל בנר הויין ליה בנים (וחתנים) תלמידי חכמים

על ידי נר מצוה דשבת (וחנוכה) בא אור דתורה

(א) ז"ל הש"ס מסכת שבת (דף כ"ג ע"ב): אמר רב הונא, הרגיל בנר (קפג) הויין לי' בנים תלמידי חכמים. ופרש"י: דכתיב (משלי ו, כג) כי נר מצוה ותורה אור, על ידי נר מצוה דשבת וחנוכה בא אור דתורה.

הרגיל בנר - להשתדל בו לעשותו יפה

(ב) ובטור אורח חיים הלכות שבת (ריש סימן רס"ג) כתב, וז"ל: ויהא זהיר לעשות נר יפה, דאמר רב הונא, הרגיל בנר שבת, להשתדל בו לעשותו יפה (קפד),

דמשמע דאינו אלא רשות. אלא בע"כ דה"ק, אעפ"י שחייב בנר של שבת, מ"מ יוצא י"ח אפי' אינו יפה, ואם הוא זהיר לעשותו יפה לכבוד שבת הויין לי' בנים ת"ח. ופרש"י דכתיב כי נר מצוה ... אור דתורה. ונ"ל דזהו שאמר כי נר מצוה אע"ג דחובה היא, אלא כלומר נר דשבת חובה הוא משום שלום בית, אבל לעשותו יפה מצוה ואינו חובה, וע"י נר מצוה שעושהו יפה בא אור דתורה כו', עכ"ל. ועיין ג"כ להלן סעיף זה אות א' מס' פלא יועץ. להלן פ"ח סעיף ב' אות יג מס' מחזיק ברכה. ובקונטרס אחרון לשו"ע הרב בעל התניא דלהלן בסמוך (אות א'), על מ"ש שם "וחייב כל אדם כשאוכל סעודת הלילה לאכלה אצל אור הנר, שזה בכלל עונג שבת הוא", כתב, וז"ל: הטוש"ע שהזכירו לעשות נר יפה, ודאי קיימו אנר שמברך עליו ואוכל לאורו, ולא על נרות

קפא. עיין בהנסמן לעיל סעיף זה הערה קעד. קפב. כ"ה גם בירושלמי שנעתק לעיל פ"ד סעיף ב' אות א'. ועיין בהע' נג שם.

קפג. ברי"ף כאן: "הרגיל בנר חנוכה [וניתוסף שם בחצ"ר: ושבת] הויין לו בנים תלמידי חכמים", ולאח"ז בא בחצ"ע"ג: (הרגיל בנר של שבת בניו תלמידי חכמים). ובר"ן כאן גריס: הרגיל בנר חנוכה.

ועיין מהר"ץ חיות כאן, וז"ל: ע' רש"י דקאי על נ"ח ונר שבת. אולם ברא"ש הגירסא הזהיר בנר חנוכה. ושוב מצאתי דכן הגירסא בה"ג הל' חנוכה, ע"ש. ולהעיר שבהגהות הגר"א לרא"ש שם הוסיף: ושבת.

קפד. עיין ב"ח כאן, שמבאר מנ"ל להטור ד"הרגיל בנר" שבגמרא פירושו "להשתדל בו לעשותו יפה", וז"ל: הדלקת נר בשבת חובה, א"כ קשיא מאי קאמר רב הונא הרגיל בנר כו',

הויין ליה בנים תלמידי חכמים (קפ"ה), עד כאן לשונו (קפ"ו).

ג) ובשו"ע הרב בעל התניא (הל' שבת סימן רס"ג ס"א. וש"נ) כתב, וז"ל: תיקנו חכמים שיהיה לכל אדם נר דולק בשבת ... ויהא זהיר בו לעשותו יפה. וכל הזהיר בו זוכה לבנים תלמידי חכמים, שנאמר כי נר מצוה ותורה אור, ע"י נר מצוה בא אור תורה, עכ"ל.

על ידי ב' נרות דשבת שכנגד איש ואשה זוכה לבנים תלמידי חכמים שיוצאים ממנו ומאשתו

ד) מש"כ בגמ' שם: "הויין לי' בנים תלמידי חכמים", ולא שהוא עצמו יהיה תלמיד חכם, עיין בספר בן יהוידע למסכת שבת כאן שכתב, וז"ל: ונ"ל בס"ד טעם לזה, כי נר שבת כפול שתיים, א' כנגד האיש וא' כנגד האשה (קפ"ז), לכך זוכה לבנים ת"ח, שיוצאים ממנו ומאשתו, עכ"ל.

ועיין בלבוש וב"ח או"ח ר"ס תרע"א, דגם הגמ' ס"ל דהבעל יהי' ת"ח, אלא שהגמ' מוסיפה שאף אם בעלה לאו בר הכי הוא (ב"ח שם) או שהוא ת"ח בלאו הכי (לבוש שם), מ"מ זוכה לבנים תלמידי-חכמים. וכן מוכח מגמ' להלן שם, וברש"י שם ד"ה נפיק, דחתנו כבנו (נעתק להלן אות א').

הרגיל בשרגי טובא - תרי גברי רברבי נפקי מיני'

ה) וממשיך בגמ' שבת שם: רב הונא הוה רגיל דהוה חליף ותני (עובר תמיד, רש"י) אפתחא דרבי אבין נגרא (חרש עצים, רש"י), חזא דהוה רגיל בשרגי טובא (קפ"ח), אמר, תרי גברי

שצ"ל "רגילי", לשון רבים (היינו הבעל והאשה), אלא שמשמט ג"כ תיבת "(שרגי) טובא". והנה בתוס' כאן כתב, וז"ל: ה"ג חזא דהוה רגילי בשרגא, פ"י הבעל והאשה, לכך אמר תרי גברי רברבי נפשי מהכא. ולקמן אמר חזא דהוה רגילה האשה לבדה, לכך קאמר דנפיק חד גברא רבא בזכותה, עכ"ל. ובהגהות חכמת מנוח כאן כתב, וז"ל: י"ל לפי גירסת הספרים דגרסי' רגיל כאן ולמטה, דכאן אמר תרי משום דראהו רגיל בכ' נרות, כמו שאנו נוהגים א' כנגד זכור וא' כנגד שמור [עיי' בארוכה בהנעתק להלן פ"ט סעיף ב'], ובי נשא דרב שיזבי לא רגיל אלא בחד, עכ"ל. ובהגהות וחדושים למוהר"ר אלעזר משה הלוי הורוויץ (שבסוף המס') בביאור הש"ס "תרי גברי רברבי נפקי מהכא" כתב, וז"ל: רב הונא לטעמי' לקמן קי"ט דהוה מדליק שרגא, ודאי גם אשתו היתה מדקלת שהרי שנו במשנה על ג' דברים כו', עכ"ל. ולהלן על רש"י ד"ה

שמדליק שלא יכשל בעץ ואבן, מדסיימו לעשות שני פתילות, דהיינו שני נרות לדידן, וזה אין עושין כ"א על השולחן (ומיהו בדיני מהרי"ו לא כ"א), עכ"ל. **קפ"ה.** "נ"ל הטעם משום דהשבת בחי' חכמה" - כף החיים כאן ס"ק א'. **קפ"ו.** עיין ס' יפה ללב (שנעתק לעיל פ"ד סוף סעיף ב'), הטעם לזה שמרן בשו"ע כאן השמיט זה. **קפ"ז.** עיין בארוכה בהנעתק להלן פ"ט סעיף ב' אות א ואילך. **קפ"ח.** ברש"י כאן: "בשרגא (דשבת)", לשון יחיד. וכפ"ה לא גריס לה לתיבת "טובא". וכן הוא להדיא ברי"ף כאן (ועד"ו בסיפור דלהלן בסמוך): "דהוה רגילי) בשרגי" סתם (אבל גם "שרגי" הוא, לכאורה, לשון רבים, משא"כ "שרגא". ובר"ן כאן: חזא דהוה רגילי בשרגי, שרגא דשבת ושרגא דחנוכה ... ולקמן גרסינן דהוה רגילי בשרגא. כלומר דשבת לחוד כו'), עכ"ל. ובתוס' כאן: ה"ג חזא דהוה רגילי בשרגא, עכ"ל. ואולי כוונתו לתקן לא רק

ברבבי נפקי מהכא, נפקי מינייהו רב אידי בר אבין ורב חייה בר אבין (קפט). רב חסדא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפיתחא דבני נשא (אביו. ואיכא דאמרי חמיו, רש"י (קצא) דרב שיזבי, חזא דהוה רגיל בשרגי טובא (קצא), אמר, **גברא רבא נפק מהכא**, נפק מינייהו רב שיזבי (דחתנו כבנו (קצב), רש"י).

(ו) וז"ל השל"ה (מס' שבת פ' תורה אור - דף קל"ט ע"א): סוד הדלקת נר שבת כתב בתולעת יעקב, וז"ל: ועל דרך האמת סוד סוכות שלום (קצג) הנשמות שהם נרות העולם ממנה באות ושורות על הראויים אליהם, וליל מלכות שבת מחלקם [אולי צ"ל: מחלקת] להם נשמה יתירה, והם נרותיה. ולסוד זה מוטל על רמז למלכות האשה להדליק נר שבת וזכות גדול היא לה, **ותזכה לבנים קדושים מאירים בתורה וביראת השם**, מרבים שלום בעולם, וגורמת לבעלה אורך ימים (קצד), עכ"ל.

שתי פעמים נר עולה ת"ק שהוא מהלך עץ חיים, ולכן הרגיל בנר זוכה לבנים ת"ת, כי התורה עץ חיים היא למחזיקים בה

(ז) וז"ל ספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח לפני ס"א): אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ד פט"ו, ו): **עץ חיים מהלך ת"ק שנה**. ולכן מדליקין נר כפול שהוא מספר ת"ק, להמשיך ולקבל שפע מעץ חיים. ולכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה הזהיר במצוה זו זוכה לבנים חכמים, כי התורה שתולה מעץ חיים והיא עץ חיים למחזיקים בה, עכ"ל.

במצות נרות ראוי להתחזק לקיים מצוה מן המובחר, כי יתן איש את כל הון ביתו באהבה לזכות את בניו לכתרה של תורה

(ח) וז"ל ספר פלא יועץ (אות נ' ערך נר): נר שבת ונר חנוכה ידוע מאמר רז"ל שהזהיר בהן זוכה לבנים ת"ח ... **ואם בכל המצוות ראוי לאדם להתחזק לקיים מצוה מן המובחר לעשות נ"ר [נחת רוח] ליוצרו, עאכ"ו במצות כאלו שבא בשכרו שכר טוב, כי יתן איש את כל הון ביתו באהבה לזכות את בניו לכתרה של תורה**, עכ"ל.

שבת [ונר חנוכה] **בעתו**.
קצ. ועיין תוס' כאן ד"ה דבי נשא דרב שזבי (ועד"ז במרדכי כאן סי' רע"ו), ובהגהות וחידושים להיעב"ץ כאן (שנדפסו בסוף המס').
קצא. עיין ג"כ לעיל הערה קפח.
קצב. עיין רש"י ז"ל עה"ת עה"פ (וישב לו, לה) ויקומו כל בניו וגו' וכל בנותיו, וז"ל: בנותיו, כלותיו. שאין אדם נמנע מלקרוא לחתנו בנו וכו'. ועיין ברא"ם כאן. ולהלכה - עיין בזה באורך בשו"ת שואל ומשיב מהדורא קמא ח"ב סימן י"ט, עיי"ש.
קצג. עיין זוהר פ' בראשית (דף מ"ח ע"ב), נעתק לעיל פ"ב סעיף ב' אות א'.
קצד. עיין זוהר שם, נעתק להלן פרק זה סעיף ב' אות א'.

בשרגא דשבת כתב, וז"ל: כוונתו דתדיר, ועוד דשניהם עוסקין בו, עיי' ד' קיי"ט, עכ"ל.
קפט. סיפור זה הובא גם באגרת התשובה לרבינו יונה (אות קס"ו), אבל שם הוא בסגנון שונה. וז"ל שם: אחד מן החכמים היה רגיל לעבור על פתח אחד מנשי הגדולים, והיה רואה שהיתה בעלת הבית זהירה מאוד להדליק נר של שבת בעתו, ונר חנוכה בעתו. אמר החכם, באמת תדעו כי מן הבית הזה יצאו ב' אנשים גדולים. ויהי כן. ותלד האשה היא שנים מחכמי ישראל שהאירו את העולם בחכמתם על דבר אשר האירה האשה ההיא נר מצוה בעתו, עכ"ל.
 ונראה דרבינו יונה מפרש "דהוה רגיל בשרגי טובא" - שהיתה זהירה מאוד להדליק נר של

אור הנר נק' טוב וכן התורה נק' טוב כי בה נגנז האור, ולכן ע"י נר שבת (שבו היתה הארת אור הגנוז) זוכה לבנים ת"ח

ט) וז"ל ספר בני יששכר (מאמרי השבתות, מאמר ו', נר שבת בהג"ה): **אור הנר קרוי בלשון טוב, כמה דאת אמר בהטיבו את הנרות, על כי באור יכונה בטוב וירא אלקים את האור כי טוב, והתורה נקראת טוב** (אבות ו, א) **כי בה נגנז האור** (קצה). על כן מצות נר שבת שבו היתה הארת אור הגנוז (קצו) הוא מסוגל לתורה. **על כן אמרו בגמרא שעל ידי נר שבת זוכה לבנים תלמידי חכמים, עכ"ל.**

רמז בפרשת תצוה לדרשת חז"ל הרגיל בנר כו'

י) וז"ל ספר בני יששכר (מאמרי חודש כסלו שבת, מאמר ב' אות ד' - ח"ב דף מ"ב סע"ג ואילך): כתב הרב הקדוש בעל הרוקח ז"ל [סימן רכ"ה], וז"ל: ואמר (שם בפ' אמור [כד, ב-ד]) להעלות נר (ואחר כך) יערוך את הנרות, ללמד לילה הראשונה [דחנוכה] נר אחד ואחר כך נרות (קצז), עכ"ל. אגן נמי נימא, שם נאמר **כתית למאור, בגימטריא זר"ע. הוא שאמרז"ל הרגיל בנ"ר הווין ליה בנים תלמידי חכמים.** והנה כמה מהראשונים אסברו לה על נ"ר חנוכה (קצח), כיון שבכאן רמז נ"ר חנוכה, וכמ"ש הרב הקדוש הנ"ל, עכ"ל.

סיפור נפלא בגודל מעלת הדלקת הנר

יא) ובזוה"ק פ' תרומה (דף קס"ה סע"ב ואילך), הביאו בספר קב הישר (פ' מ"ה), כתב, וז"ל: רבי חייא ור' אבא (קצט) שרו בבי אושפיזיהו. קמו בפלגות ליליא לאשתדלא באורייתא. ברתיה דאושפיזא קמת ואנהירת לון שרגא, ולבתר קיימת אבתרייהו למשמע מילין דאורייתא כו'.

יב) ור"ח ור"א היו שוכנים במלון שלהם. **קמו בחצות לילה לעסוק בתורה. בתו של בעל המלון קמה, והדליקה להם נר, ואח"כ עמדה מאחריהם לשמוע דברי תורה.** פירוש ה"סולם" כאן].

אע"פ שהנשים אין זוכות בתורה, הרי בעליהם זוכים בתורה, ומאירים לנר ההוא שהנשים מתקנות במצוה זו

אשגח אבתריה, וחמא ברתיה דאושפיזא קיימת אבתרייהו, אמר, **כי נר מצוה [ותורה אור, קב הישר שם]. מאי נר, דא נר דאיהי מצוה דנשין זכיין ב'י, ואיהי נר דשבת, דאף על גבי דנשין לא זכאן באורייתא^(ר), הא גוברין זכיין באורייתא, ונהרין להאי שרגא דנשין מתתקנן בהאי מצוה.** נשין בתיקונא דהאי נר, גוברין באורייתא, לאנהרא להאי נר, תיקונא דמצוה דנשין אתחייבו בהו.

קצח. עיין בהנסמן לעיל הע' קפג.
קצט. בדרך אמת לזוהר כאן כתב, וז"ל: מסוף המאמר נראה שר' חייא ור' יוסי היו, ולא ר' אבא. ועיין בסוף דף קס"ח וגם בסוף [דף] קס"ט ע"ב כו', עכ"ל.
ר. עיין ג"כ זוהר פ' חיי שרה (דף קכ"ו ע"ב): אורייתא לא אתייהיבת אלא לדכורי, דכתיב

קצה. זוהר חדש רות (דף פ"ה ריש ע"ב). ועיין ג"כ השמטות לזוהר ח"א (דף רס"ד ע"א). רע"מ פ' תרומה (דף קמ"ח סע"ב ואילך). ובכ"מ.
קצו. עיין ב"ר ויל"ש שנעתק לעיל פ"ב סעיף א' הערה יג.
קצז. כ"ה ברוקח שם. ובבני יששכר כאן: רבנו"ת (!?).

[הביט^(רא) מאחריו, וראה בתו של בעל המלון עומדת מאחריהם. אמר, כי נר מצוה, מהו נר, זהו נר שהוא מצוה שהנשים זוכות בו, והיא נר של שבת. שאע"פ שהנשים אינן זוכות בתורה, הרי הגברים זוכים בתורה, ומאירים לנר ההוא שהנשים מתקנות במצוה הזו. הנשים בתיקון נר הזה, הגברים בתורה, להדליק ולהאיר הנר הזה, שהוא תיקון של מצוה שהנשים נתחייבו בו (פירוש ה"סולם" כאן)].

אשריהם הנשים שזוכין לבעלי תורה

[ובקב הישר שם: כי נר מצוה, ותורה אור: האשה היא מצווה על נר של שבת, ולא האיש. והטעם, כי האשה היא נגד השכינה. ותורה אור, פירוש: התורה שלמד בעלה, שהאיש מצווה על התורה ללמוד, נותן אור והארה גדולה כאותו המצוה של נר שבת שהאשה מדלקת. נמצא ששניהם מאירים באור תורה ואור שבת. (ומסיים שם) אשריהם הנשים שזוכין לבעלי תורה].

שמעת ההיא אתתא [האי בתולה, קב הישר כאן] ובכאת. אדהכי קם אבוה דאתתא, דהות תמן, ועאל בנייהו, וחמא ברתי' קיימת אבתרייהו ובכאת, שאיל לה אבוה. סחת לי' עובדא^(יב). שארי אבוה דאתתא און איהו ובכה.

[שמעה אשה ההיא ובכתה. בינתיים קם אביה של האשה שהיתה שם ובא בנייהם, וראה בתו עומדת מאחריהם ובוכית. שאל אותה אבי' [למה ועל מה היא בכיא, קב הישר כאן], וסיפרה לו המעשה. התחיל אביה של האשה אף הוא ובכה. פירוש ה"סולם" כאן].

חתנו לא זכה בתורה וע"כ היו הוא ובתו בוכים תמיד

אמר לי' רבי יוסי^(ג), דילמא חתנך, בעלה דברתיך, לא זכה באורייתא. אמר לי', ודאי הכי הוא, ועל דא ודאי בכינן אנא וברתי תדיר. ובגין דחמינא לי' יומא חד דדליג מאיגרא דא למשמע קדיש בהדי ציבורא, סליק ברעותא דילי, למיהב לי' ברתי, ותיכף דנפקו ציבורא מבי כנישתא, יהיבנא לי' ברתי, דאמינא, בדילוגא דא דאתא למשמע קדיש, גברא רבא ליהוי באורייתא, ואע"ג דאיהו רביא, ולא ידענא בי' מקדמת דנא. והשתא אפילו ברכת מזונא לא ידע, ולא יכולנא בהדי' למילעי בין חברייא דיוליף קריאת שמע או ברכת מזונא.

[אמר לו ר' יוסי, אולי חתנך בעל בתך לא זכה בתורה. אמר לו, ודאי כאן הוא, ועל זה ודאי אני ובתי בוכים תמיד. ומשום שראיתי אותו יום אחד שקפץ מן העל"י הזו לשמוע קדיש עם הציבור, עלה ברצוני לתת לו בתי, ומיד אחר שיצאו הציבור מבית הכנסת נתתי לו בתי. שאמרתי, בקפיצה זו שבא לשמוע קדיש, ניכר שיהי' אדם גדול

רא. בקב הישר כאן: אדהכי אשגח רבי אבא. ועיין לעיל הערה קצט.

רב. ובקב הישר כאן: ולא ענתה מאומה מחמת מרירות הלב, והתחיל אף אביה לבכות.

רג. ובקב הישר כאן גריס: רבי אבא. ועיין לעיל הערה קצט.

(דברים ד') וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל, דהא נשי פטירין מפקודי אורייתא כו', עיין שם. ובניצוצי זוהר לשם ציין לבית יוסף יורה דעה סימן ש"מ דגם אשה היא בת תורה. ויעויין מגן אברהם או"ח סימן תר"י סק"ג ממהרי"ו דלאו בת תורה היא. - ועיין גם כן בזהר פרשת שלח שנעתק להלן הערה ריד.

בתורה. ואע"פ שהוא ילד ולא ידעתי בו מקודם לכן, [נתתי לו בתי(ד)]. ועתה אפילו [לברך] ברכת המזון אינו יודע. ואיני יכול ללמוד עמו בין החברים שילמוד קריאת שמע או ברכת המזון. פירוש ה"סולם" כאן].

אמר לי, אעבר לי' באחר, או דילמא ברא יוליד דלהוי גברא רבא.

[אמר לו ר' יוסי(רה), העבר אותו באחר (בקב הישר כאן: ר"ל, שיראה שיתן גט וישיא בתו אחר כך לת"ח). (ובתוך דבריו חזר ואמר:)] או אולי יוליד בן שיהי' גדול בתורה. פירוש ה"סולם" כאן].

רואה אני בילד הזה שיצא ממנו אור תורה לעולם

אדהכי קם איהו [החתן, קב הישר כאן] ודלג עליהו ויטיב לקמיהו. אסתכל בי' רבי יוסי(רו), אמר, **ודאי אנא חמינא בהאי רביא דנהורא דאורייתא יפוק לעלמא מיני', או ברא דיוקים מיני'.**

[בינתיים קם הוא [חתנו של בעל המלון], וקפץ אליהם, וישב לפניהם. הסתכל בו ר' יוסי, אמר, **ודאי אני רואה בילד הזה שיצא ממנו אור תורה לעולם, או בן שיעמוד ממנו.** פירוש ה"סולם" כאן].

חיין ההוא רביא ואמר, רבותי אימא קמייכו חד מלה. פתח ואמר (איוב לב, ו) צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם כו'. צעיר אני ואזעירנא גרמי לימים, לגבי בר נש דאית לי' יומין סגיאין כו', דימים ידברו כו'. ואתם ישישים, חמינא לכו ישישים, על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם כו'. ועל דא, בגין דאנא רביא, שוינא ברעותי דלא למללא עד תרין ירחין, ועד יומא דא אשתלימו, והשתא דאתון הכא, אית למפתח באורייתא קמייכו.

[צחק ילד ההוא ואמר, רבותי, אומר לפניכם דבר אחד. פתח ואמר, צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם כו'. צעיר אני, דהיינו שמיעטתי את עצמי, לימים, לפני אדם שיש לו ימים רבים כו', משום שאמרתי ימים ידברו כו'. ואתם ישישים, ראיתי אתכם ישישים, על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם כו'. ועל כן בשביל שאני ילד, שמת ברצוני שלא לדבר עד ב' חדשים, ועד היום הזה נשלמו. ועתה שאתם כאן, יש לפתוח בדברי תורה לפניכם].

[קב הישר כאן: והתחיל לדרוש זה הפסוק **כי נר מצוה ותורה אור**, וגילה להם כמה סודות בתורה על פי הסוד. ואח"כ פתח ואמר]:

והשתא רבותי, אנא מבבל, וברא דרב ספרא אנא, ולא זכינא לאשתמודעא לאבא, ואטרדינא הכא, ודחילנא [עד הכי למימר מילין דאורייתא, קב הישר כאן], דהא יתבי ארעא דא אינון ארייוון באורייתא, ושוינא עלי, דלא אימא מילי דאורייתא קמי ב"נ עד תרין ירחין, ויומא דא אשתלימו. זכאה חולקי דאתערעתון הכא (שם דף קס"ח ע"א). **[ועתה** רבותי, אני מבבל, ובנו של רב ספרא אני, ולא זכיתי להכיר את אבי, ונגרשתי לכאן, ויראתי, מפני שיושבי ארץ הזו הם אריות בתורה, ושמת עלי, שלא לומר דברי

רה. ובקב הישר כאן: אמר לי' רבי אבא. ועיין לעיל הע' קצט.

רו. בקב הישר כאן: רבי אבא. ועיין לעיל הע' קצט.

רד. לפענ"ד התיבות "ואע"ג דאיהו רביא ולא ידענא ביי מקדמת דנא", הם **סיום** דברי הזוהר שלפני זה, ולא פיסקא (ופרט) חדש, כפי שהבין בעל ה"סולם" (שלכן הוסיף הוא "סיום" לתיבות אלו מדילי').

תורה לפני איש עד שני חדשים. וביום הזה נשלמו. אשרי חלקי שפגשתיכם כאן. פירוש ה"סולם" כאן].

ארים רבי יוסי קלי' ובכי, וקמו כולהו ונשקוהו ברישיל'. אמר רבי יוסי, זכאה חולקנא דזכינא בהאי ארחא, למשמע מילי דעתיק יומין מפומך, מה דלא זכינן למשמע עד השתא.

[נשא ר' יוסי קולו ובכה, וקמו כולם ונשקוהו בראשו. אמר ר' יוסי, אשרי חלקי שזכיתי בדרך הזה לשמוע דברי עתיק יומין מפיך, מה שלא זכיתי לשמוע עד עתה. פירוש ה"סולם" כאן^(ר"ז)].

יתיבו כולהו, אמר לון, רבותי, מדחמינא צערא דהאי חמי וברתי', דדחקי ומצטערי בנפשייהו דלא ידענא ברכת מזונא, אמינא לון, דעד דאנדע ברכת מזונא לא אתחבר באנתתי כארח כל בני עלמא. ואע"ג דיכילנא לשמשא בה בלא חובה, לא בעינא למעבר על דעתייהו, הואיל ולא הוינא יכל למימר מידי עד תרין ירחין.

[ישבו כולם, אמר להם [החתן^(ר"ח)], רבותי, משראיתי הצער של חותני ובתו [אשתי], שנדחקו ונצטערו בעצמם על שאיני יודע ברכת המזון [וקריאת שמע], אמרתי להם, עד שאדע ברכת המזון^(ר"ט) לא אתחבר באשתי כדרך כל בני העולם. ואע"פ שיכולתי לשמש בה בלי חטא, לא רציתי לעבור על דעתם, משום שלא יכולתי לומר משהו עד שני חדשים. פירוש ה"סולם" כאן].

חדו רבי יוסי ורבי חייא^(ר"י) וחמוי וברתי', ובכו מסגיאו חדוה. אמר רבי יוסי, במטו מינך, כיון דשריאת, אנהיר לן יממא, זכאה חולקנא בארח דא כו'.

[שמחו ר' יוסי ור' חייא וחותרנו ובתנו, ובכו מרוב שמחה. אמר ר' יוסי, בבקשה ממך, כיון שהתחלת, תאיר לנו את היום, אשרי חלקנו בדרך הזה. פירוש ה"סולם" כאן].

קמו כולהו ונשקוהו. א"ר יוסי, ודאי הילולא איהו יומא דא, ולא ניפוק מהכא עדי דיתעביד הילולא בכל אנשי מתא. דא הוא הילולא דקוב"ה אתרעי בל'. נטלו לה לאינתתי ובריכו לה בכמה ברכאן. עבדו דאבוה יתקן ביתא אחרא לחדוה^(ר"א). כנישו כל אנשי מתא לההיא חדותא, וקראו לה כלה, וחדו עמהון כל ההוא יומא, ואיהו חדי עמהון במלי דאורייתא כו' (שם דף קס"ט ע"א).

[קמו כולם ונשקוהו. אמר ר' יוסי, ודאי יום משתה הוא יום הזה, ולא נצא מכאן עד שיהי נעשה המשתה לכל אנשי העיר. זהו משתה שהקב"ה רוצה בו. לקחו את אשתו וברכו אותה בכמה ברכות. עשו, שאביה יתקן בית אחר בשביל השמחה. אספו כל אנשי העיר לשמחה ההיא, וקראו [את אשתו] כלה, ושמחו עמהם כל אותו היום, והוא שמח עמהם בדברי תורה [ועל סעודות הנישואין פתח החתן על פתורא ובאר

רז. ובקב הישר כאן: אלמלא לא באתי וזכינא למשמע מילין דעתיק יומין דנפיק מפומך, מאי דלא זכינא למשמע עד השתא - דיינו.

רח. קב הישר כאן.

רט. בקב הישר כאן: עד שאגלה לכם סוד ברכת המזון בסודות גדולים ונפלאים -

כדלקמן בזה"ק כאן.

רי. בקב הישר כאן: ר' יוסי ור' אבא ור' חייא. ועיין לעיל הע' קצט.

ריא. בניצוצי זוהר כאן (אות ט) מציין: עיין בס' ברכת אליהו (וונזבק תפ"ח) נ"ז ע"ב, שכתב דמכאן המקור למנהג שאין עושין נשואין

ענין שבע ברכות, סודות נפלאים וחידושים הרבה, קב הישר כאן, כדלהלן בזוהר].
פירוש ה"סולם" כאן].

חדו כולהו כל ההוא יומא במילין דאורייתא, וכל בני מתא עבדו לי' רישא עלייהו.
ליומא אחרא קמו רבי יוסי ורבי חייא וברכו לון, ואזלו לארחייהו (שם דף קס"ט ע"ב).
[**שמחו** כולם כל יום ההוא בדברי תורה, וכל בני העיר שמו אותו, [את הילד], ראש
עליהם [להיות להם רב ומורה צדק. קב הישר כאן]. ביום השני, קמו ר' יוסי ור' חייא
וברכו אותם והלכו לדרכם. פירוש ה"סולם" כאן].

כד מטו לגבי דר"ש, זקף עינוי וחמא לון. אמר לון, מסתכל הוינא בכו יומא דא,
וחמינא לכו תרין יומין וחד ליליא דהויתון לגבי משכנא דההוא נער מטטרוני(יב),
וההוא נער הוה אוליף לכו רזין עילאין בחדוה דאורייתא. זכאה חולקכון בני.

[**כשהגיעו** לפני ר' שמעון, נשא עינוי וראה אותם. אמר להם, מסתכל הייתי בכם
ביום הזה, וראיתי אתכם שני ימים ולילה אחד שהייתם במשכן של נער מטטרוני,
ונער ההוא לימד אתכם סודות עליונים בשמחת התורה. אשרי חלקכם בני. (פירוש,
הילד הזה הי' לו מדרגת מטטרוני שנק' נער, וע"כ ביתו הי' משכן מטטרוני). פירוש ה"סולם" כאן].

סדרו מילין כולהו קמ'י, וסחו לי' עובדא, אמר לון, זכאין אתון, וזכאה חולקי, דהא
אדכרנא יומא חד דהוה אזיל עמי בארחא רב ספרא אבוי, ובריכית לי' כד אתפרש
מיני, דיהא לי' בר אריא באורייתא, ולא בריכית לי' דאיהו יזכי בי'. זכאה חולקכון בני,
עלייכו כתיב וכל בניך לימודי ה'.

[**סדרו** לפניו כל הדברים, וסיפרו לו המעשה. אמר להם, אשריכם ואשרי חלקי, כי
אני זוכר שיום אחד הלך עמי בדרך רב ספרא אבוי [של החתן, קב הישר כאן],
וכשנפרד ממני ברכתי אותו שיהי' לו בן שיהי' אר' בתורה. ולא ברכתי אותו, שהוא
יזכה לראות כן(יג) [וע"כ נפטר, ולא הכיר אותו]. אשרי חלקכם בני, עליכם כתוב וכל
בניך לימודי ה'. פירוש ה"סולם" כאן].

ע"כ סיפור הזוהר הקדוש, עם הוספות מספר קב הישר ועם תירגום ופירוש ה"סולם".
ועיין ג"כ זוהר חדש רות (דף פ"ו ע"ג ואילך): רבי בון ור' יוסי בר' חנינא הוו אזלין באורחא
כו', עיי"ש כל הענין.

יב) וכל השתלשלות הסיפור הזה, אשר בתו של האכסנאי תזכה שיתגלה לה אשר
בעלה הוא איש מורם מעם וכו' - כל זה זכתה האשה על ידי זה שהאירה להחכמים
הקדושים ב"נר מצוה", בהדלקת הנר שעיי"ז יכלו לעסוק באורייתא, ועיי"ז זכתה
להמשך הכתוב - "ותורה אור".

האיש יעסוק בתורה לאור נר של שבת, כי נשים בעוה"ב זוכות ע"י בעליהן ובניהן

יג) ובספר מעבר יבק (שפתי צדיקים פט"ו) כתב, וז"ל: ובפרשת תרומה דף קס"ו [ע"א]
זירז לצורך תיקון גבוה **האיש יעסוק בתורה לאור נר של שבת**, כי נשי בההוא עלמא

והוא משכן הנער ששמו מטטרוני - דף קנ"א ע"א).
ריג. בקב הישר כאן: ולא בריך ליי דיזכה לגדל
אותו וכו'.

בבית דירה שלו אלא במקום אחר, עיי"ש.
ריב. עייין בהנסמן בניצוצי זוהר שם (אות ח"ט).
הנסמן ב"שערי זוהר" לבמדב"ר פי"ב, יב (ד"ה

זכייין בבנייהו ובבעלייהו. וכבר נשאל מר' אליעזר לרשב"י^(ר"ד) נשי בהווא עלמא מה אינון, והעלה אותן הרבה.

כל זכות האשה בנרות שבת הוא אם בעלה ובניה לומדים אצל הנרות

(ד) ועל יסוד דברי הזוה"ק פ' תרומה הנ"ל, כתב ג"כ בספר דעת תורה (סימן רס"ג ס"א), שכל זכות האשה בנרות הוא, אם בעלה ובניה לומדים אצל הנרות, ע"ש. וכ"כ ג"כ בשו"ת מור ואהלות סימן ז' (רטו).

על ידי הדלקת נרות שבת האשה מרבה שלום בעולם, ונותנת לבעלה אריכות ימים

על ידי נרות שבת זוכה לבנים קדושים שיהיו נרו של עולם בתורה וביראה, ונותנת לבעלה אריכות ימים

(א) ז"ל זוה"ק פ' בראשית (דף מ"ח ע"ב רטו): ואתתא בעיא בחזוה דלבא ורעותא לאדלקא בוצינא דשבת, דהא יקרא עילאה היא לה, וזכו רב לגרמה, למזכי לבנין קדישין דיהון בוצינא דעלמא באורייתא ובדחלתא, ויסגון שלמא בארעא^(ר"ז), ויהיבת לבעלה^(ר"ח) אורכא דחיין. בגין כך בעיא לאזדהרא בה, עכ"ל.

[וצריכה האשה [מטעם הנזכר] בלב שמח ובכוונה להדליק נר של שבת, שהרי כבוד עליון הוא לה וזכות גדול לעצמה, לזכות [ע"י הדלקת הנרות] לבנים קדושים שיהיו נרו של העולם בתורה וביראה, וירבו שלום בעולם, ונותנת לבעלה חיים ארוכים. ומשום זה צריכה להזהר בהדלקת הנרות, [שתהיה בכוונה גדולה]. פירוש ה"סולם" כאן].

ראוי להדליק הנרות בשמחה עצומה

(ב) ובספר יסוד ושורש העבודה (שער השמיני, שער העליון) העתיק את דברי הזוהר הנ"ל, ולפני זה כתב, וז"ל: לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריתם, הני נשי במה זכייין, בהדלקה עושה מצוה עוצם גודל השכר של הדלקת נר שבת, והוא מבואר בזוה"ק כו'. (ומסיים) צאינה וראינה בנות ציון איך ראוי להדליק הנרות בשמחה עצומה.

ר"ד. כפה"נ כוונתו לזוהר פ' שלח (דף קס"ז ע"א ואילך), וז"ל: אמר ר' שמעון [לרב מתיבתא], מלה חדא בעינא למנדע אי תיכול לאודעא לי, נשין בהווא עלמא אי זכאן לסלקא לעילא או היך אינון תמן ... בהיכלא חדא אית בתיה בת פרעה וכמה רבוא ואלפי נשין זכייין בהדה, וכל חדא ותדא מינייהו דוכתיין דנהורין ועדונין בלא דחקא כלל אית לה ... פקודין דאורייתא דלא זכו לקיימא לון בהאי עלמא, משתדלי בהו ובטעמייהו בהווא עלמא כו', עכ"ל, ציי"ש בארוכה.

רטו. הובא בספר דרכי הלכה לשו"ע או"ח סימן רס"ג ס"א (ע' קע"ז).

רטז. הובא ג"כ בספר עונג שבת (עונג ליל שבת - דף ט' ריש ע"ב). כף החיים סימן רס"ג ס"ק כ'. ריז. ובביתו. והרי ה"בית" - הוא גם חלק מ"בארעא". - כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, בלקוטי שיחות חלק י"א (ע' 283 הערה 12).

ריח. וגם לעצמה. וע"ד שבמדה שאדם מודד בה מודדין לו (סוטה ח, ב במשנה). וי"ל דעוד יותר - כיון שהיא הממשיכה חיים לבעלה. - לקוטי שיחות שם (הערה 13).

מה שיהיו הבנים בוצינא דעלמא באורייתא ובדחלתא הוא כמו וכל בניך לימודי ה', ומה שיסגון שלמא בארעא הוא כמו ורב שלום בניך - ת"ח מרבים שלום בעולם

ג) את דברי הזוהר הנ"ל מבאר בספר לקוטי לוי יצחק (ריט) - הערות לספר הזוהר (ח"א ע' י"ג ואילך), וז"ל: באורייתא תפארת, ובדחלתא יראה, מלכות, ויסגון שלמא הוא יסוד הנק' שלום המחבר ת"ת ומל', כי הבנים תלמידי חכמים הם המרבים שלום בעולם דמל', והוא ע"י הדלקת נר שבת שהוא שלום בית, כמארז"ל (ריכ) ע"פ ותזנח משלום נפשי. והיינו מה שיהיו בוצינא באורייתא ובדחלתא הוא כמו וכל בניך לימודי ה', ומה שיסגון שלמא בארעא הוא כמו ורב שלום בניך, ת"ח מרבים שלום בעולם...

ע"י נהורא חיוורא יהיו הבנים בוצינא באורייתא; ע"י נהורא אוכמא יהיו בוצינא בדחלתא, יראה; וע"י נהורא סתימאה יהיה לבעלה אריכות ימים

וממשיך שם, וז"ל: והנה יש ג' בחי' אור, א' נהורא אוכמא, מל'; ב' הנהורא חיוורא שעליו ז"א, ת"ת; ג' הנהורא סתימאה שעליו בינה, הכוללת חכ' וכתר ... ע"י הנהורא חיוורא נעשו בני' בוצינא בתורה שמז"א, וע"י הנהורא אוכמא נעשו בוצינא בדחלתא, יראה, מל' (ויסגון שלמה הוא מהתחברות הב' נהורין הללו יחדו, כמובן). ויהיבת לבעלה, ז"א, אורכא דחיין הוא מהנהורא סתימאה, בינה, שהיא בחי' כתר לגבי ז"א ... ואריכת ימים הוא מכתר ... מהנהורא חיוורא יהיו הבנים בוצינא באורייתא, שתורה הוא בז"א ... ומהנהורא אוכמא, מל', יהיו הבנים בוצינא בדחלתא, מל' ... ומהנהורא סתימא, א"א, הי' לבעלה, ז"א, אורכא דחיין מכתר, א"א, עכ"ל.

ענינו של שבת הוא עונג ושמחה, ולכן צ"ל הדלקת הנרות "בחדוה" וב"רעותא" - בשמחה וברצון (תענוג)

ד) ומבאר בזה בספר "תורת מנחם - תפארת לוי יצחק" (רכא) (ח"א ע' ל"ה ואילך), וז"ל: בבאיור הטעם שהדלקת נר שבת צ"ל "בחדוה דלבא ורעותא" - יש לומר: ענינו של שבת הוא - עונג, "וקראת לשבת עונג" (ישעי' נח, יג), וגם שמחה, "וביום שמחתכם אלו השבתות" (בהעלותך יו"ד, יו"ד ובספרי שם). ולכן, גם פעולתן של נשי ישראל בכניסת השבת ע"י הדלקת נרות שבת, צ"ל מתוך שמחה ותענוג, "בחדוה דלבא", שמחת הלב, "ורעותא", רצון, ועד לפנימיות הרצון, תענוג.

וממשיך שם, וז"ל: אאמור' מבאר שבהדלקת נרות שבת יש כל ג' הבחי' דאור ... וממשיך לבאר, שג' הבחי' דאור (אוכמא חיוורא וסתימאה) כוללים כל הספירות - ממלכות (נהורא אוכמא) עד כתר (נהורא סתימאה, בינה, שכוללת גם חכמה וכתר).

<p>סעיף ב' אות א'. רכא. ביאורים מאת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע על ספר לקוטי לוי יצחק לאביו ז"ל.</p>	<p>ריט. להרב הגאון הרה"ח המקובל וכו' ר' לוי יצחק שניאורסאָהן ז"ל, אביו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע. רכ. שבת דף כ"ה ע"ב, נעתק לעיל פרק ב'</p>
--	---

כדי להמשיך ג' הבחי' דאור הכוללים כל הספירות, צ"ל הפעולה הדלקת נר שבת חדורה בכל כחות האדם, כל פרטי הספירות כפי שהם באדם ועפ"ז יש לומר, שכדי להמשיך ג' הבחי' דאור הכוללים כל הספירות, צריכה להיות הפעולה הדלקת נר שבת (שעל ידה ממשיכים ג' הבחי' דאור) חדורה בכל כחות האדם, כל פרטי הספירות כפי שהם באדם. ולכן "אתתא בעיא בחדורה דלבא וברעותא לאדלקא בוצינא דשבת": "ברעותא" - רצון (כחות מקיפים), בחי' הכתר, כנגד "נהורא סתימאה, "בחדורה דלבא" - מדות (כחות פנימיים), בחי' ז"א, כנגד "נהורא חיוורא", ו"לאדלקא" - מעשה ההדלקה, בחי' מלכות כנגד "נהורא אוכמא".

המשכת הברכה שעי הדלקת נר שבת היא בג' הענינים דבני חיי ומזונא רויחא

וממשיך שם, וז"ל: ויש להוסיף, שגם המשכת הברכה שעי" נר שבת היא בנוגע לכל צרכי האדם (כשם שהפעולה הדלקת נר שבת חדורה בכל כחות האדם), הנכללים בג' הענינים דבני חיי ומזונא רויחא, ובכולם רויחא: "למזכי לבנין קדישין דיהון בוצינא דעלמא כו" - הברכה ד"בני" בתכלית השלימות; "ויהיבת לבעלא אורכא דחיין" - הברכה ד"חיי", ובאופן של שלימות, אריכות ימים, לבעלה, וגם לעצמה(רכב), לבנים ובני בנים; "ויסגון שלמא בארעא" - החל מ"שלום בית" (ענינו של נר שבת) שתלוי (גם) בשלימות דמזונא, כמובן מדברי הגמ' (ב"מ דף נ"ט ע"א) "כמשלם שערי מכדי נקיש ואתי תגרא בביתא", ומכיון ש"יסגון שלמא בארעא", כולל גם שה"שלום בית" הוא באופן ד"יסגון", מובן, שנכלל בזה גם הברכה ד"מזונא רויחא", עכ"ל.

ועיין ג"כ בארוכה לעיל פ"ב סעיף ב' (בטעם הדלקת נרות שבת משום שלום בית, שלא יכשל בעץ או באבן).

ברוך אתה בעיר

ברוך אתה בעיר - בשכר המצוות שאתה עושה בעיר: חלה וציצית וסוכה והדלקת נר שבת

(א) וז"ל המדרש רבה פ' תבוא (פ"ז, ה): **ברוך אתה בעיר** (תבוא כח, ג), אמר רבי יצחק, בעיר, **בשכר המצוות שאתה עושה בעיר, חלה וציצית וסוכה ונר שבת**. עכ"ל(רכג).
 (ב) ועד"ז הוא בילקוט שמעוני עה"פ (רמז תתקל"ח), וז"ל: **ברוך אתה בעיר, בזכות מצות שאתה עושה בעיר, [חלה] וציצית וסוכה ולולב [ו]הדלקת נר שבת, עכ"ל.**

הני טפי מכל המצוות. ועל חלה י"ל משום דכתיב (יחזקאל מד, ל) להניח ברכה אל ביתך, ונר שבת שהוא משום שלום בית י"ל שהוא ענין בנין וקיום העיר, אבל ציצית לא ידעתי טעם. לכן גי' התנחומא הנכונה, עכ"ל.

רכב. עיין לעיל הערה ריח. רכג. והעיר על זה הרד"ל שם (אות י"ב), וז"ל: בתנחומא [תבוא סי' ד'] הגי': מצות שאתה עושה בתוך ביתך בעיר, סוכה ומזוזה ומעקה. וכן נכון, שהם בבנין בית שמהם נבנית העיר. וגי' דהכא תמוה, מ"ט נקט

אם שמרתם נרות של שבת, אני מראה לכם נרות של ציון:

בזכות נרות שבת אני מאיר לכם בכבודי. - עתידין האומות להיות מהלכין לאורכם. - כמה חביבה היא מצות הנרות

(א) ז"ל הילקוט שמעוני (ריש פ' בהעלותך): נרות של בשר ודם של חרס או של נחושת, הכל לפי כבודו של אדם, וכבוד השבת - נרותיה הן כבודה (רכ"ד). **אם שמרתם נרות של שבת אני מראה לכם נרות של ציון**, שנאמר (צפני' א, יב) וה' בעת ההיא אחפש את ירושלים בנרות. ואיני מצריך לכם לראות באורה של חמה, אלא **בכבודי אני מאיר לכם**, שנאמר (ישעי' ס, ט) **לא יהי' לך עוד השמש לאור יומם ולנוגה הירח לא יאיר לך והי' לך ה' לאור עולם. האומות עתידין להיות מהלכין לאורכם**, שנאמר (ישעי' שם, ג) והלכו גוים לאורך. **ואי זה אור הקב"ה מאיר לישראל, באור הצדקה**, שנאמר (מלאכי ג, ו) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה. **וכל כך למה, בזכות הנרות שהן מדליקין בשבת. תדע לך כמה חביבה היא מצות הנרות לפני הקב"ה**, שאע"פ שאין הקב"ה צריך לאורה (רכ"ה), הוא מצוה למשה שיזהיר לאהרן, הה"ד (ר"פ בהעלותך) דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות, עכ"ל.

(ב) ובמדרש תנחומא באבער (ר"פ נח): אמר הקב"ה, **אם הייתם זהירים בנר שבת אף אני מאיר לכם**, שנאמר והי' לך ה' לאור עולם.

השבת רומז לאלף השביעי, שאז יהיה אור הלבנה כאור החמה, ולכן מדליקין נרות בליל שבת

(ג) ז"ל השל"ה (מס' שבת דף קל"ט ע"א): לשון החיית [מערכת השמים] שער השביעיות (רכ"ו): אמרו כי מצוה להדליק נר בליל שבת ... מפני שהשבת רומז לאלף השביעי, שאז הלבנה יהי' לה אור כאור החמה, מפני זה נצטוינו להדליק נר בליל שבת ... וראיתי מדקדקים מדליקין על פי הסוד שבעה נרות (רכ"ז), ונכון הוא, כי אל מול פני המנורה איירו שבעת הנרות, עכ"ל.

על ידי מצות נרות שבת (שהוא דוגמת המנורה וז' נרות), עי"ז נרות בית המקדש קיימים לעולם

(ד) וכתב על זה כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" מליובאוויטש (באור התורה פ' בהעלותך ע' שכ"ה), וז"ל: והנה כשיהי' אור הלבנה כאור החמה הרי ואור החמה יהי' שבעתים כאור שבעת הימים, א"כ הרי י"ל לכן במנורה היו ז' נרות כדי שימשיכו ההארה מבחילי אור זה"י [ז' הימים]. ובזה א"ש אל מול פני כו', דבחי המול פני המנורה הו"ע אור שבעת הימים. וזהו"ע שהנרות קיימים לעולם (רכ"ח), היינו ע"י מצות שבת שהוא דוגמת המנורה וז' נרותי כנ"ל, עכ"ל.

באוצר דינים ומנהגים (י.ד. אייזענשטיין, תרע"ז) ערך הדלקת הנר (ע' 93).

רכז. עיין בארוכה להלן פ"ט סעיף ד'.
רכח. קאי על לשון הרמב"ן ר"פ בהעלותך (בשם המדרש): הקרבנות כל זמן שבית המקדש

רכד. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ב סעיף א' (הדלקת נרות משום כבוד שבת).

רכה. עיין שבת (דף כ"ב ע"ב): וכי לאורה הוא צריך כו'.

רכו. מערכת השמים שער השבעיות, הובא ג"כ

בשכר שישראל זהירים בנר שבת ילכו לאורו של הקב"ה

(ה) וז"ל שלטי הגבורים למרדכי מס' שבת פ' במה מדליקין סימן רס"ה (אות ה): **בשכר שישראל זהירים בנר** [מצוה, שבת ויו"ט וחנוכה (רכט)] **ילכו לאורו של הקב"ה**, שנאמר והי' ה' לך לאור עולם כו', עכ"ל.

קומי אורי - ע"י כי בא לפני זכות אורך שאתה מאיר לפני בנר מצוה. - ע"י נר מצוה נזכה לאור הגנוז מן ששת ימי בראשית

(ו) וכתב על זה בספר בני יששכר (מאמרי השבתות, מאמר ו', נר שבת ס"א (רל)), וז"ל: ולכאורה יקשה, אמת הבשורה הזאת מבוארת היא במקרא, אבל זו מנין לומר שהוא בשכר הנר מצוה. נראה לי, דהנה הפרשה מתחלת (ישעי' ס, א) **קומי אורי כי בא אורך, רצ"ל כי בא לפני זכות אורך שאתה מאיר לפני בנר מצוה**. וכן אחר כך בפסוק והלכו גוים לאורך, הנה כשמסיים אחר כך לא יהי' לך עוד השמש לאור יומם ולנוגה הירח לא יאיר לך והי' לך ד' לאור עולם, היינו **שנזכה לאור עולם אור הגנוז מן ששת ימי בראשית אשר יכולין להביט בו מסוף העולם ועד סופו** (רלא).

בזכות הנרות יבוא בן ישי

(ז) ז"ל ספר דבק מאח (בהסכמת הר"ח פלאגי), מערכת נ' ס"ח (ערך נרות): עיני ראתה בס' ליקוטי הרמ"ע, והו"ד [והובאו דבריו בספרו של] הרב זכר דוד להרב דוד זכות, שרמז **שע"י הדלקת נרות שבת ויו"ט [ו]חנוכה ויוה"כ, זוכה למעלה גדולה**, כאשר יעיין הקורא בדברי קדשו באורך. ורמז הרב שם פ"ז: ערכתני נר למשיחי"י ר"ת לרבים מילה שבתות יו"ט חנוכה יוה"כ. ואפ"ל כי **ע"י זכות זה יבוא בן ישי**. וז"א [וזהו אומרו] אימתי אצמיח קרן לדוד בזמן שערכתני"י נ"ר למשיחי"י כדבר האמור, ודו"ק, עכ"ל.

נרות הן תרין משיחין. - נרות גי' זהו משיח בן דוד ובן יוסף

(ח) ויש להעיר על זה מספר קהלת יעקב ערך נר (ח"ג דף י"ג ע"ג), וז"ל: **נרות הן תרין משיחין דאקרין נר**, כד"א (תהלים קלב, יז) ערכתני נר למשיחי(רלב). ועפמ"ש באות הקדום דנרות הן נצח והוד יציבא מילתא, דנו"ה הן בחי' תרין משיחין כמ"ש בערכם (רלג). עכ"ל.

אלה כי אם מיכאל שרכם, עכ"ל.
רלב. וז"ל מדרש רבה פ' אמור (ס"פ ל"א): אמר ר' חנין **בזכות להעלות נר תמיד אתם זוכים להקביל פני נרו של מלך המשיח**, מה טעם, שם אצמיח קרן לדוד וגו' [ערכתני נר למשיחי - כן העתיק בקונטרס "מנורת זהב טהור" (ס"ו) ובס' תורת העולה להרמ"א (ספ"כ)], ואומר (תהלים קכב, א) שמחתי באומרים לי בית ה' נלך, עכ"ל.
רלג. ערך משיח בן דוד וערך משיח בן יוסף (ח"ג דף ו' ע"ג). שם ערך נצח והוד אות ט"ז (דף י"ג ע"א).

קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה כו'.
רכט. כן הוסיף בבני יששכר דלהלן. וכן משמע מהמשך הענין בשלטי הגבורים כאן.
רל. הובא בס' דבק מאח (בהסכמת הר"ח פלאגי) מערכת נ' בסופו (ערך נר - ע' רפ"ו-רפ"ז). ומסיים: ועיין בסה"ק אחי סמך, מע' א', שכתבתי בזה כיד ה' הטובה עלי, עכ"ל.
רלא. ושם אות כ' מוסיף ע"ז: **אוי"ר עול"ם** בגימטריא **מיכאל** וגבריאל, הן המה האפטרופסים של ישראל, כמו שאמר גבריאל לדניאל (דניאל י, כא) ואין אחד מתחזק עמי על

ולהלן שם: נרו"ת גימטריא זה"ו משי"ח ב"ן דו"ד וב"ן יוס"ף, עכ"ל.

יכוין האדם בעשיית המצוות מאהבה, והקב"ה משלם לו שכרו

ט) לסיום כדאי להעתיק כאן מ"ש בספר ראשית חכמת (פרק המצוות אות כ"ו), וז"ל: גרסינן בעבודה זרה (דף י"ט ע"א) בפסוק (תהלים קיב, א) **אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד**, אמר רבי אלעזר, **במצותיו ולא בשכר מצותיו**. והיינו דתנן (אבות פ"א מ"ג) אל תהיו כעבדים המשמשין וכו'. **השכר בא מאליו והקב"ה אינו מקפח שכר כל ברי' (עיין נזיר דף כ"ג ע"ב). ואפילו הכי יכוין האדם בעשיית המצוות מאהבה, והקב"ה משלם לו שכרו, כדגרסינן בשבת אמר רבא(ר"לד) הרגיל בנר הויין לו בנים תלמידי חכמים כו', עכ"ל.**

- פרק ח' -

במה מדליקין - הפתילות והשמנים

אין כוונתנו בפרק זה להאריך (בהעתקת דברי הש"ס וכו') בפרטי דיני הפתילות והשמנים המותרים והאסורים להדליק בהם נרות שבת, כיון שבדורותינו אין כל אחד מתקן לעצמו את הפתילות והשמנים שלו, כ"א קונה נרות (או פתילות ושמנים) המוכנים וכשרים לכתחילה לשבת(ר"לה).

ולכן נסתפק כאן רק בהעתקת חלק מדברי הרב בשו"ע שלו (סימן רס"ד) אודות הדינים הכלליים של הפתילה והשמן (המיוסדים על דברי הש"ס ומפרשיו, ראשונים ואחרונים, כמצוין במראי-מקומות וציונים שעל גליון השו"ע שלו), מלבד בענין ההדלקה בשמן זית, שהיא מצוה מן המובחר, שבזה נאריך קצת (בהעתקת הלשון וכו'), כדלהלן סעיף ב'.

פתילות מדברים שאין האור נאחז בהם; שמנים שאינם נמשכים אחר הפתילה

אסור לעשות פתילה לנרות של שבת מדבר שהאור אינו נאחז בו (א) ז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ד סעיף א'): אסור לעשות פתילה לנרות של שבת מדבר שהאור אינו נאחז בו ונכנס בתוכו אלא נסרך סביביו והשלהבת קופצת ... דכיון שאינן דולקים יפה, חוששי' שמה יטה הנר כדי שיתקרב מאוד השמן שבתוכו אל הפתילה וידלק יפה, ונמצא מבעיר בשבת, עכ"ל.

אם הדליק בדברים האסורים, אסור להשתמש לאורן

ב) ז"ל הרב שם (סעיף ב'): ואם הדליק בדברים האסורים, אסור להשתמש לאורן שום תשמיש בעולם, אפ' תשמיש שא"צ עיון כלל, שא"צ להתקרב אצל הנר בשבילו,

ר"לד. בש"ס לפנינו (נעתק לעיל פ"ו סעיף א' אות א'): **רב הונא**. רלה. ובספר שולחן הטהור (סימנים ר"ס רס"ד) כתב, וז"ל: פסולי הפתילות ושמנים אינו מצוי בינינו, ואין צריך להאריך בהן, עכ"ל.

רלה. ובספר שולחן הטהור (סימנים ר"ס רס"ד) כתב, וז"ל: פסולי הפתילות ושמנים אינו מצוי בינינו, ואין צריך להאריך בהן, עכ"ל.

דכיון שאינן מאירים יפה חוששים שמא יטה הנר אע"פ שמשתמש מרחוק. ואין חילוק בזה בין נרות שעל השולחן לשאר הנרות שבבית או שבשאר כל החדרים, שכולן צריך להיות מדברים המותרים (ר"ל), עכ"ל.

אסור להדליק נר לשבת משמנים שאינם נמשכים אחר הפתילה

(ג) ז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ד ס"ו): אסור להדליק נר לשבת, בין נר שעל השולחן בין כל נר שבבית או שבשאר חדרים, משמנים שאינם נמשכים אחר הפתילה ... דכיון שאינן דולקים יפה חוששים שמא יטה הנר, עכ"ל.

אם הדליק בשמנים האסורים, אסור להשתמש לאורן

(ד) ז"ל הרב שם (ס"ו): אם עבר והדליק בשמנים שאסור להדליק בהם, דינו כהדליק בפתילות שאין מדליקין בהם, כמו שנתבאר למעלה (ר"ל), עכ"ל.

מצוה מן המזבחה להדר אחר שמן זית

רבי טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד

(א) ז"ל המשנה במסכת שבת (דף כ"ד ע"ב): ר' טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד, עכ"ל.

אין הלכה כר"ט, אלא כחכמים שמתירין להדליק בכל השמנים, ואין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין

(ב) ז"ל הגמ' שם (דף כ"ו ע"א): עמד רבי יוחנן בן נורי על רגליו ואמר, מה יעשו אנשי בבל שאין להם אלא שמן שומשמן, ומה יעשו אנשי מדי שאין להם אלא שמן אגוזים, ומה יעשו אנשי אלכסנדריא שאין להם אלא שמן צנונות, ומה יעשו אנשי קפוטקיא שאין להם לא כך ולא כך אלא נפט. אלא אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין כו', עכ"ל.

רבי טרפון יחידאה הוא לגבי חכמים

(ג) וברבינו חננאל כאן כתב, ז"ל: אין לך אלא השמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן, וכן הלכה, עכ"ל. ובב"י סימן רס"ד (ד"ה אין מדליקין) כתב, ז"ל: וה"ל ר"ט יחידאה לגביהו ... הלכתא כחכמים שמתירין להדליק בכל השמנים, עכ"ל.

חבב הקב"ה שמן זית יותר מכל השמנים בנר ובהדלקה

(ד) ז"ל מדרש תנחומא (פ' בהעלותך אות א'): עמד ר' יהודה על רגליו ואמר ליה לרבי טרפון, מה יעשו אנשי מדי שאין להם אלא שמן אגוזים, מה יעשו אנשי אלכסנדריא שאין להם אלא שמן צנונות, ומה יעשו אנשי קפוטקיא שאין להם לא זה ולא זה. אמר ליה רבי טרפון, הרי מצינו שחבב הקב"ה שמן זית יותר מכל השמנים בנר

היכר וזכרון בזה ולא יבוא להטות. ולצורך שבת יש לסמוך על דבריהם בדיעבד ומותר להשתמש לאורן. ואם יש במקום א' נר א' כשר, ועומד אצלו נר פסול, מותר להשתמש שם לד"ה בכל ענין, שהרי אף אם לא הי' שם

רלו. ומוסיף שם, וז"ל: וי"א, שאם יש במקום א' נר כשר, שעשו מדבר המותר, אע"פ ששאר כל הנרות עשויים מדבר האסור, אין בכך כלום, אפי' אם נר הכשר דולק בחדר בפ"ע, דכיון שהצריכהו נר כשר במקום א', יש לו

ובהדלקה, שהרי שנה פרשת הדלקת הנר ושילש בכמה מקומות. ומרוב חיבתו בחר שמן זית זך כתית למאור, למאור ולא למנחות ... ואנו מוצאין **בהרבה מקומות צוה הקב"ה על הנרות להדליק מן שמן זית זך**, שנאמר ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית (תצוה כז, כ), צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור וגו' על המנורה הטהורה (אמור כד, ב-ד), ואף כאן כתיב בהעלותך את הנרות (פירוש. מן המעולה שבשמנים תדליק את הנרות, עץ יוסף כאן), עכ"ל.

כל השמנים כולן יפין לנר, ושמן זית מן המובחר

(ה) ז"ל הש"ס שבת (דף כ"ג ע"א): א"ר יהושע בן לוי, **כל השמנים כולן יפין לנר, ושמן זית מן המובחר**. אמר אביי, מריש הוה מהדר מר אמשחא דשומשמי [שמן שומשמי], אמר, האי משך נהורי טפי (אינו ממחר לכלות כשמן זית רש"י), כיון דשמע לה להא דרבי יהושע בן לוי מהדר אמשחא דזיתא [שמן זית], אמר, **האי צליל נהוריה טפי** (צלול ומאיר, רש"י), עכ"ל.

לנר שבת פשיטא דשמן זית מצוה מן המובחר, לפי שנמשך אחר הפתילה יותר מכל השמנים

(ו) ז"ל התוס' שם (ד"ה מריש): נראה דאנר חנוכה קאי, ומשום טעמא דמסיק דנפיש נהוריה טפי, אבל **לנר שבת פשיטא דשמן זית מצוה מן המובחר, לפי שנמשך אחר הפתילה טפי מכולהו**, כדמוכח במתניתין דכולהו מודי ביה דמדליקין, עכ"ל.

(ז) וכן כתב הב"י סימן רס"ד (ד"ה אין מדליקין), וז"ל: ודע דאף על גב דפסקינן הלכתא כחכמים שמתירין להדליק בכל השמנים, כתבו התוס' שם אהא דאמר אביי מריש הוה מהדר מר אמשחא דשומשמי וכו', **דלנר שבת פשיטא דשמן זית מן המובחר, לפי שנמשך אחר הפתילה טפי מכולהו**, כדמוכח במתני', וכולהו מודו ב' דמדליקין, עכ"ל.

שמן זית מצוה מן המובחר לנר שבת

(ח) ז"ל השו"ע (סימן רס"ד ס"ו): שאר כל השמנים, חוץ מאלו (ר"ח), מדליקין בהם. ומכל מקום **שמן זית מצוה מן המובחר** (ר"ט), עכ"ל.

[הטעם דנר שעוה קודם לנר חָלָב כתב בשו"ע הרב כאן (סוף ס"יב): "לפי שאורו צלול יותר". ומקורו מד"מ ורמ"א הל' חנוכה ר"ס תרע"ג (דאורו צלול כמו שמן). וכו"ה במט"מ הל' שבת (ס"י ת"ך), וז"ל: **המצוה יותר מובחר בשעוה מבחלב, דאורה צלול ויפה**, עכ"ל. ובהגהות רעק"א למג"א כאן: שעוה עדיף, דחָלָב הוא מאוס (אבל עיין מג"א סימן ער"ה סוף ס"ק ג', דראב"ן מיקל לפלות בגדי או לקרות בספר בנר של חלב כיון דמאיס. ועיין לבושי שרד עה"ג שם).]

אלא נר הכשר בלבד הי' יכול להשתמש שם, ומה מפסידו אור נר הפסול, עכ"ל. ר"ז. סעיף ב' (נעתק לעיל סעיף זה אות ב') ואילך. ר"ח. שְׁמָנו חכמים, ונמנו בשו"ע כאן לפני זה. ר"ט. ואם אין שמן זית מצוי, מצוה בשאר שמנים, והן קודמין לשעוה, כיון דיש אוסרין בשעוה. ומ"מ (ר"ל אם אין לו שמנים אחרים ויש לו נר שעוה ונר חלב, הגהות רעק"א כאן) נר שעוה קודם לנר חָלָב - מג"א כאן ס"ק י"ב. באר היטב כאן ס"ק ח' (ממטה משה ושל"ה).

לכתחילה מצוה מן המובחר להדר אחר שמן זית

ט) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ד סי"ב): אע"פ שכל השמנים, חוץ מאלו שָמְנו חכמים, כשרים להדליק בהם, לכתחילה מצוה מן המובחר להדר אחר שמן זית (רמ"ב) כמו לנר חנוכה, עכ"ל (רמא).

אריכות ימים בזכות הדלקת נרות שבת בשמן זית

י) ז"ל ספר חסידים (סימן ער"ב): מעשה באחד שהאריך ימיו, ולא מצאו לו שום זכות אלא שלא היה מדליק בחלב בערב שבת אלא בשמן זית, עכ"ל.

יא) והביאו ג"כ בס' עולת שבת לשו"ע כאן (סימן רס"ד ס"ק ד', ד"ה ומכל מקום שמן זית מצוה מן המובחר וכו'), וז"ל: כתב בספר חסידים, מעשה באחד שהאריך ימים הרבה, ולא מצאו לו שום זכות רק שהדליק בשבת בשמן זית, ע"ש סי' רע"ב, עכ"ל.

[ובבאר] היטב (סימן רס"ד ס"ג) הביאו לס' חסידים הנ"ל בתור הוכחה לזה שיש להזהר להדליק בשמן (ולא בשאר דברים (רמב"ג), אבל לאו דוקא בשמן זית. וז"ל הבאה"ט שם: אבל יש ליזהר להדליק בשמן דוקא, כדאי' בספר חסידים שהאריך ימים בשביל זה, עכ"ל].

טוב שיהיו נרות של שמן זית, ולא של שעוה

יב) וז"ל סידור האריז"ל להר"ש מראשקוב (ח"ב דף מ"ט ע"ב): טוב שיהי' ב' נרות של שמן זית, ולא שעוה, והם סוד נ"ה [נצח והוד], אבא הנק' שמן תוך נ"ה אמא הנק' זית המקבל אותו, עכ"ל.

ע"י ההדלקה בשמן זית זוכים לבנים המאירים בתורה שנמשלה לשמן זית, ונוחים זל"ז בהלכה כשמן זית

יג) וז"ל החיד"א בספר מחזיק ברכה לשו"ע סימן רס"ד (ס"ק ב' - דף נ"ה סע"א): ובמקום שמצוי שמן זית צריך ליזהר בו, דהרגיל בנר הויין לו בנין רבנן (רמב"ג), ולכן צריך ליזהר בנר לעשותו בשלם שב[ש]מנים כדי לזכות לבנים המאירים בתורה שנמשלה לשמן זית. ועל דרך שכתב הטור לעיל סי' רס"ג (רמ"ד): ויהא זהיר לעשות נר יפה, דאמר רב הונא הרגיל בנר שבת, להשתדל לעשותו יפה, הויין ליה בנים ת"ח. ופירש הרב ב"ח, שהדלקת הנר חובה, וא"כ על כרחך הוא דזוכה לבנין רבנן היינו אם עושה יותר

שו"ע הרב סימן רס"ה ס"ט. ומקורו משו"ע סימן רס"ה ס"ד וברמ"א שם.

רמב. וכפה"ג שדייק כן מלשון הספר חסידים: "שלא היה מדליק בחלב בערב שבת, אלא בשמן זית". וכן העתיק לשון ספר חסידים במטה משה (ח"ד סי' ת"ד).

רמג. עיין בזה בארוכה בהנעתק לעיל פ"ז סעיף א'.

רמד. נעתק לעיל שם אות ב'. ועיין בהע' קפד שם.

רמ. ולהעיר ממ"ש ב"קונטרס אחרון" שלו לסימן רס"ג ס"א אות א' [נעתק לעיל הע' קפד בסופה], וז"ל: הטוש"ע שהזכירו לעשות נר יפה, ודאי קיימו אנר שמברך עליו ואוכל לאורו, ולא על נרות שמדליק שלא יכשל בעץ ואבן כו', עכ"ל

רמא. וימותר ליתן מים בעששית שמדליקים בה בע"ש, כדי להגביה השמן. . ונוהגין להתיר אף אם מתכוין לכיבוי כדי שלא תתקלקל העששית כשתדליק הפתילה על שוליה כו" -

מחויבו, לעשות נר יפה, ע"ש. ומטעם זה צריך להזהר בשמן זית לזכות לבנים מאירים בתורה שנוחים בהלכה כשמן זית, כמ"ש פ' זה בורר [סנהדרין דף כ"ד ע"א] שת"ח שבא"י נמשלו לשמן זית שנוחים זה לזה בהלכה, עכ"ל.

"הרגיל בנר הויין לי' בנים ת"ח" הוא ע"י ההדלקה בשמן זית

(יד) וז"ל ספר פלא יועץ (אות נ' ערך נר): נר שבת ונר חנוכה ידוע מארז"ל שהזהיר בהן זוכה לבנים ת"ח. וענין הזהירות הוא ... שידליק בשמן זית זך כו', עכ"ל (רמה).

(טו) ועיין פרמ"ג (א"א) סימן רס"ג ס"ק א', וז"ל: ע' ב"ח: הרגיל בנר יפה כו' ... כי נר מצוה"ה ... יע"ש (ואפשר ז"ש שם ודרך חיים תוכחת מוסר, כלומר כמו בנר שבת חובה אם עושה מצוה מהודר משמן זית זוכה לאור התורה, כן המוכיח חבריו יאמר בנחת ורכה שמביאו לחיי עוה"ב ומליצה נאה כמ"ש הר"מ ז"ל פ"ו מדיעות ה"ז), עכ"ל.

(טז) ועיין בנתיבי עם (סימן רס"ד ס"ו), שבירושלים נהוג בין הספרדים להדליק נר שבת רק בשמן זית.

בבית כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ מליובאוויטש זי"ע לא הדליקו נרות שבת בשמן (ז) על מ"ש בשו"ע הרב שם, ד"לכתחילה מצוה מן המובחר להדר אחר שמן זית כמו לנר חנוכה", מעיר כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (לקוטי שיחות חכ"א, הוספות, ריש ע' 382), וז"ל: בבית כ"ק מו"ח אדמו"ר לא ראיתי אף פעם שידליקו בשמן (זית וכי"ב) בנרות שבת קודש ויו"ט, כ"א בנרות חֶלֶב, והיפוכו בנרות חנוכה. טעם על זה לא שמעתי, עכ"ל. (ח) ובספר "שולחן המלך" - הערות וביאורים בשו"ע אדה"ז (ע' קפ"ה) העירו על זה, דאולי הטעם לזה הוא, משום דבשמן יש חשש יותר שמא יטה מכמו בנר (של שעוה או של חלב) הכרוך - עיין שו"ע הרב ריש סימן ער"ה. וש"נ.

שוב מצאתי כן בפמ"ג (אשל אברהם) סימן רס"ד ס"ק י"ב שכתב, וז"ל: וב[סימן] ער"ה בט"ז ומ"א ב"ג דנר הכרוך מותר לקרות נגדו ובשמן אסור, א"כ טוב יותר נר כרוך משמן. וראיתי מעמידין בשולחן נרות כרוכין ומנורה תלויה ע"ג השולחן משמן זית וקורין. דאם יש נר כשר כו'. ואי"ה בער"ה יבואר עוד בזה, עכ"ל.

ולהעיר גם ממשנה ברורה (סימן רס"ג ס"ק כ"ג) ושו"ת אז נדברו (ח"ב סימן ד'), דאם הנרות שמדליק הם טובים להדלקה כמו שמן זית, אין מצוה מן המובחר ליקח שמן זית דוקא.

- פרק ט' -

מספר הנרות שמדליקין לכבוד שבת

נר אחד

מן הדין מספיק בנר אחד בלבד

(א) ז"ל הטור והשו"ע (ריש סימן רס"ג): יהא זהיר לעשות נר יפה.

ב) וכן משמע מפשטות סוגיות הגמרא, שהחובה היא להדליק **נר אחד בלבד**. ולדוגמא: הדלקת **נר** בשבת חובה (שבת דף כ"ה ע"ב); אמר רב הונא, הרגיל **בנר** הויין לי בנים תלמידי חכמים (שם דף כ"ג ע"ב(רמז)); ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה כו', הדליקו את **הנר** (שם דף ל"ד ע"א(רמז)); וכשבא לביתו ומצא **נר** דלוק(רמז) (שם דף קי"ט ע"ב); ותזנח משלום נפשי כו' זו הדלקת **נר** בשבת; ועוד.

ג) אבל הראשונים ז"ל כבר כתבו שיש **להדליק ב' נרות**. וכן הוא על פי קבלת האריז"ל. ונתנו בזה כמה טעמים, וכדלהלן.

שתי נרות (או פתילות)

ב' נרות (פתילות), א' כנגד זכור וא' כנגד שמור

א) ז"ל הטור והשו"ע (ריש סימן רס"ג): **ויש מכוונים לעשות שתי פתילות, א' כנגד זכור וא' כנגד שמור**.

[וכן הוא בתשב"ץ (אות ז) בשם מהר"ם: ה"ל עושה שתי פתילות וכו', אחת כנגד זכור ואחת כנגד שמור. ועיין ג"כ כלבו שנעתק להלן סעיף זה אות א (דברי התשב"ץ והכלבו הובאו ג"כ במט"מ ח"ד סי' תי"ד). ועד"ז הובא בשם מהר"ם בארחות חיים (הלכות הדלקת נרות ערב שבת סימן ט). ובשבלי הלקט השלם (סימן נ"ט) מביא דברי הארחות חיים בשם הראב"ה. וכ"ה אכן לפנינו בראב"ה (סימן קצ"ט)(רמז)].

ב) ז"ל הב"ח כאן: ומ"ש ויש שמכוונין לעשות ב' פתילות, פ"י **בנר שקורין קרויז"ל ידליק שתי פתילות** ויברך על שתיהן להדליק נר של שבת. וכן **בנר של שעה ושל שומן לוקחין שתי נרות**. עכ"ל(ר).]

שו"ע (סימן ע"ה ס"ב) כתב, וז"ל: ועכ"פ ראוי שלא לפחות משתי נרות, נגד זכור ושמור. ואך **בשעת הדחק גם בחד סגי, עכ"ל**.

רנ. ועיין עוד בב"ח שם: ונוהגין עוד להביא לב"ה שתי נרות של שעה כרוכין ביחד, זכר לזכור ושמור כדיבור אחד נאמרו. ומנהג הגון הוא מהגדולים הקדמונים, עכ"ל.

ובספר עולת שבת לשו"ע כאן (ס"ק א) כתב, וז"ל: ולקמן בסימן תרע"א כתב הרב בהג"ה סעיף ד' שאין לדבקם הנרות ביחד, משום דהוי כמדורי. והב"ח כתב דמנהג מן הגדולים להביא לבית הכנסת שני נרות של שעה כרוכים יחד זָכָר לזכור ושמור כדיבור אחד נאמרו. ואפשר לומר דוקא לבית הכנסת, אבל לא בבית לצאת ידי חובת הדלקה, דהוי כמדורה. ועיין כ"ג מה"ב, עכ"ל. וכ"כ בכף החיים (סימן רס"ג ס"ק ה) בשם שכנה"ג בהג"ה ט

רמו. נעתק לעיל פ"ז סעיף א' אות א'.
רמו. נעתק לעיל פ"ב סעיף ב' אות ז'.
רמח. ובאבודרהם (סדר מעריב של שבת) מביא מאמר הגמ' שלפנינו וכותב: וכשיבוא אדם לביתו צריך שימצא **נרות דולקות** כו' ("נרות" לשון רבים). וכ"ה גם בספר המנהיג (הלכות שבת אות י"ח). מנורת המאור (חלק א' ע' ש"ו).
ובקה"י שנעתק לעיל פ"ה סעיף ב' אות ב', מבאר דיוק הלי' "נר" ולא "נרות".
רמט. ובראב"ה שם (הובא בשלטי הגבורים פ' במה מדליקין סוף אות ג) מוסיף: שאין להדליק פחות משני נרות. ומציין ע"ז כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע (בלקוטי שיחות חלק י"א ס"ע 289): כנראה יחידאה הוא. ולהעיר ממש"כ במשנ"ב (סרס"ג סק"ו) ד"נראה שטוב יותר נר א' יפה ולא ב' גרועין, עכ"ל. ועיין ג"כ להלן פרק זה סעיף ג' אות ב', מרמ"א. ובקיצור

ג) ובשו"ע הרב (סימן רס"ג ס"א) כתב, וז"ל: **ויש מכוונים לעשות ב' פתילות בנר זה** (רנא), **א' כנגד זכור וא' כנגד שמור** (ומציין מקורו לטור ושו"ע כאן). ובנרות של שעוה או של חלב וכיוצא בהן מדליקין ב' נרות, עכ"ל.

ד) ובחדא"ג מהרש"א בביאור דברי הגמרא שבת (דף ל"ג ע"ב): חזו [רשב"י ובנו] ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא (חבילות של הדס להריח בשבת, רש"י) ורהיט בין השמשות, אמרו לי, הני למה לך, אמר להו, לכבוד שבת. ותסגי לך בחד, **חד כנגד זכור וחד כנגד שמור** כו'. וכתב ע"ז בחדא"ג מהרש"א, וז"ל: דאע"ג דזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו ... מ"מ הוו תרי מילי, זכור הוא עשה ושמור הוא לא תעשה ... **ומטעם זה דאחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, נהגו נמי בנר של שבת ליטול ב' נרות.** וכמו שבנרות זוכין לבנים חכמים כמ"ש לעיל, ה"נ הדסים ע"ש בניס צדיקים שנקראו הדסים, עכ"ל.

[והעיר על זה בספר יפה ללב (אר"ח סימן רס"ג ס"ב), וז"ל: תמיהני על מהרש"א ... שכ"כ מסברתי' כאילו חדשות הוא מגיד, ולא זכר מ"ש כאן מרן בשו"ע, ושהם דברי הטור והכלבו כמ"ש הבאה"ג, וכ"כ הרב הפרישה בשם רש"ל שקבל כן (רנב), וכ"כ הרב עולת שבת לקמן בסי' ש' בשם ס' תולעת יעקב (רנג) כו', עכ"ל].

ה) וז"ל הקדמת התיקון"ו (דף י"א רע"א): בשבת אתחזא לון **באדלקת שרגא דשבת בתרין פתילות דאש.** ובתיקון כ"א (דף נ"ז ע"א): **אם הוה רגיל ביומי דחול לאדלקא שרגא בפתילה חד, יוסיף בשבת תניינא.**

ו) ובתוצאות חיים (קיצור ס' ראשית חכמה מבעמח"ס ר"ח) סימן צ' כתב, וז"ל: **נר שבת (ש) צריך שיהי' בב' פתילות, וכן [אי'] בתיקונים [הנ"ל], ויכוין שהם זכור ושמור, עכ"ל.**
ז) וז"ל שער הכוונות (ענין קבלת שבת דף ס"ז סע"ד): שמעתי ממורי ז"ל ... **שצריכין להדליק ב' נרות בליל שבת. וגם הם סוד זכור ושמור, עכ"ל (רנד).**

שעוה כרוכ"י לזכור שזכור ושמור בדיבו' אחד נאמרו" (ומציין מקורו ל"ב"ח כאן). וממשיך (ומציין מקורו ממג"א כאן) **"ואף בביתו טוב לעשות כן לפי טעם זה, וגם כדי להרבות האורה להידור מצוה כו'".**
רנא. עיין לעיל הע' רנ, מכף החיים סוף ס"ק ה'.

רנב. וז"ל הפרישה (סימן רס"ג ס"ק ג'): קבלתי הא דנהגו לעשות פתילה לשבת ולכרוך שתי נרות כאחד, היינו משום שזכור ושמור בדבור אחד נאמרו, ועוד רמז לבי' נשמות, ודו"ק. רש"ל.
רנג. נעתק להלן אות ח'.

רנד. וממשיך שם: "ופ"א שמעתי ממורי ז"ל דרוש אחר בענין נר שבת", וממשיך שם בענין ב' נרות כנגד בינה ומלכות, ודי' מיני שלהוביות כו' - כבשאר מקומות בכתבי האריז"ל, כדלהלן.

או' ג' (ומסיים שם בשם שכנה"ג, וז"ל: אי נמי, דהכא מביאן כרוכין, ובשעת הדלקה מפרידן. ולא נהירא, עכ"ל). אבל במג"א כאן (ס"ק א') כתב, וז"ל: **ויעשה נרות כרוכים, דזכור ושמור בדיבור אחד נאמר** (שם - מט"מ ורש"ל דלעיל שם). **וכן נוהג"י בבה"כ** (ב"ח). ובע"ש [ובעולת שבת] כתוב דאסור, דהוי כמדורי. ולא ראה בד"מ בסי' תרע"א, עמ"ש שם כו', עכ"ל. ולהעיר מהלשון במט"מ (חיד סי' תקי"ד): ואפשר שלזה עושין ג"כ נרות כרוכים בשבת לבית הכנסת כו'.

ובכף החיים (סימן רס"ג סוף ס"ק ה') הביא ממט"י (אות א') דצריך להדליק ב' פתילות בשני נרות להכירא אחד כנגד זכור וא' כנגד שמור, ודלא כמ"ד להדליק ב' פתילות בנר א'. ומ"ש מ"א בסק"א, אחר המחילה ליתא, יעו"ש.

ועיין בזה בשו"ע הרב (סימן רס"ג סוף ס"א) שכתב: **"ונוהגין להדליק בבהכ"נ נרות של**

(ח) וז"ל ספר תולעת יעקב (להמקובל הקדוש ר' מאיר גבאי, בעמח"ס עבודת הקודש) בסוד השבת (אות ח' רנה): **וצריכה להדליק שתי פתילות, כנגד זכור ושמור.**

(ט) וז"ל ספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח ס"א): נר שבת החיוב מן הדין הוא נר אחד, אך על פי הסוד צריך להדליק שתי נרות, אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, עכ"ל.
(י) הדעה להדליק ב' נרות (סתם, בלי הטעם דא' כנגד זכור וא' כנגד שמור) הובאה ג"כ בעוד כו"כ מקומות בכתבי האריז"ל.

על ידי שתי הנרות של שבת (שהם כנגד בינה ומלכות) מכבים ב' הנרות של הסט"א

(יא) וז"ל פרע"ח שער השבת פ"ד (ד"ה הדלקת הנר): הדלקת הנר. ארז"ל (שבת דף כ"ה ע"ב) הדלקת נר בשבת חובה. הסוד הוא, כי ב' נרות הם, בינה ומלכות (רנו), ותכוין לכבות ב' הנרות של הסט"א ... ב' נרות אלו, שהם בינה ומלכות, בשניהם יחד שייך סוד זה הנר (רנו), עכ"ל.
וכ"ה ג"כ בשער הכוונות ענין קבלת שבת (דף ס"ז סע"א). שו"ע האריז"ל (קבלת שבת סוף ס"ב - ירושלים תשד"מ ס"ע קב), סידור האריז"ל להר"ש מראשקוב (ח"ב דף מ"ט ע"ב).

ב' הנרות הם כנגד ב' ההי"ן דשם הוי', שהם סוד בינה ומלכות, שעולה מספרם תקס"ג, כמנין "נהנה מזיו השכינה"

(יב) ובספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח ס"א) כתב, וז"ל: על פי הסוד צריך להדליק שתי נרות ... כנגד שני ההי"ן דשם הוי"ה ב"ה, שהם סוד בינה ומלכות, שעולה מספרם תקס"ג, כמנין "נהנה מזיו השכינה", עכ"ל.

כל מילי דשבת שונים

(יג) על דברי הטור הנ"ל (סעיף זה אות א) כתב הב"י (רנח), וז"ל: כ"כ הכלבו בסימן כ"ד: בתנחומא (רנט) מצאתי, כל מילי דשבת שונים (רס), כבשים, מזמור שיר ליום השבת, לחם משנה, זכור ושמור. ונראה שהמנהג על זה להדליק ב' נרות, עכ"ל (הכלבו (רסא)).

רס"א). תהלים שם (רמו תתמ"ג).
ובתנחומא ישן (באבער) בשלח סימן כ"ד: בכל יום הי' יורד פרידה אחת, ובערב שבת שתי פרידות, שנאמר והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו והי' משנה וגו'.
ובשו"ת לבושי מרדכי (ח"ב סימן מ"ט), הביא מדעת זקנים לבעלי התוס' עה"ת פ' פנחס (כה, ט), בשם מדרש שוחר טוב (מדרש תהלים). ועיין "תורה שלמה" עה"פ בשלח שם (סימן קנ"ח-קנ"ט), ובהנסמן בהערות שם.
רס. בכלבו שם: כל מילי דשבתא כפול, שני כבשים כו'. וכ"ה במדרשים שבהע' רנט (כל עיסקא דשבתא כפול).
רסא. ומסיים שם: כל זה מחיבור ה"ר אשר מספר המנהגות.

רנה. נעתק לשונו בשל"ה (דף קל"ט ע"א).
רנו. "ווד"ש רז"ל בזמן שמוצא נר דלוק אומר יה"ר שיהא לשבת אחרת כך, סוד כ"ך הוא מלכות ובינה, בסוד כ"ך עלה במחשבה, כמש"ל בע' כ"י" (קהלת יעקב ערך נרות של שבת, ח"ג דף י"ג ע"ג). ועיין ג"כ לעיל פ"ה סעיף ב' אות ב'.
רנו. וממשיך שם: "והנה בנר יש ד' מיני שלהובין כו'", ובסוף הקטע שם ניתוסף (בחצ"ע"ג): "ובתיקונים כתב שיהא נר של ד' פיות", כדלהלן פרק זה סעיף ג' אות ד'.
רנח. ועד"ז הביא בסי' מטה משה (ח"ד סימן תי"ד) בשם הכלבו ממדרש תנחומא.
רנט. עיין מדרש תהלים עה"פ (תהלים צב, א) מזמור שיר ליום השבת. ילקוט שמעוני עה"פ (בשלח טז, כט) ראו כי ה' נתן לכם השבת (רמו

ב' נרות כנגד איש ואשה, כי ב"פ נר בגי'ת"ק, כמנין אברים שבאיש ואשה, וכריכת הנרות מרמז על חיבור איש ואשה

(יד) וז"ל מטה משה (ח"ד סי' תקי"ד): המנהג ... להדליק ב' נרות ... יש אומרים נגד איש ואשה, כי נ"ר נ"ר כמנין אברים שבאיש ואשה, כי באשה יש ד' אברים יותר מבאיש, ב' צירים וב' דלתות, כדאיתא בבכורות פרק מומין אלו (דף מ"ה ע"ב), רנ"ב לאשה רמ"ח לאיש, כמנין נר נר. ולפי זה נמי מיושב שכורכים הנרות (רס"ב), כלומר חיבור איש ואשה, ע"ד עונת ת"ח כו', עכ"ל.

וכ"כ ג"כ באליהו רבה (סימן רס"ג ס"ק ב').

(טו) ועד"ז כתב בס' בן יהוידע למס' שבת (דף כ"ג ע"ב), וז"ל: נר שבת כפול שתיים, א' כנגד האיש וא' כנגד האשה, עכ"ל.

"בן ובת" עם מ' יום של יצירת הולד בגי' ת"ק, ובאיש ואשה יש ת"ק איברים, ולכן מדליקין ב' נרות, כי ב' פעמים נר בגי' ת"ק

(טז) ובספר פענח רזא פ' בראשית כתב לרמז, שלכן האדם חייב בפרי' ורבי' עד שיהיו לו בן ובת כדאיתא בגמ' (רס"ג), כי בן ובת עם מ' יום שהם נוצרים בהם בגי' ת"ק, ויש להם ת"ק אברים, בזכר רמ"ח ובנקבה רנ"ב, כדאיתא בגמ' (רס"ד). וכן פרו' ורבו' בגי' ת"ק. ולכן מדליקין בליל שבת ב' נרות, כנגד איש ואשתו (רס"ה). כי ב' פעמים נ"ר בגי' ת"ק וכו'.

ב"פ נר בגי' ת"ק, כנגד ת"ק איברים שבאיש ואשה, ולכן מדליקין ב' נרות, שתאיר מצוה זו בכל איברים שלהם

(יז) ובספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח בתחילתה) כתב, וז"ל: מה שמדליקין בליל שבת שתי נרות, ראיתי טעם בספרים, כי שתי פעמים נ"ר עולה ת"ק, והאיש ואשתו הם גוף אחד, ובפרט בליל שבת שהוא זמן הזיווג, ובאיש יש רמ"ח איברים ובאשה רנ"ב, וסך הכל ת"ק, כמנין שתי פעמים נ"ר, שתאיר מצוה זו בכל איברים שלהם, וכמו שכתוב (תהלים לו, י) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, עכ"ל.

ב' פעמים "נר" עולה "חנון המרבה לסלח", כי בהדלקת נרות שבת יהי' תיקון לחטא חוה

(יח) עוד כתב בס' בן איש חי שם, וז"ל: ונראה לי בסייעתא דשמיא, שתי פעמים נ"ר עולה מספר "חנון המרבה לסלח", כי בהדלקת נרות שבת יהי' תיקון לחטא חוה (רס"ו)

רע"א) ד"זכור" ו"שמור" - זכור לזכר, שמור לנוקבא". ועיין בהנשמן ב"ניצוצי זוהר" לשם (אות ג').

ועיין באלף למטה על מטה אפרים (סתרכיה סל"ג) בשם הפמ"ג, דגם ביו"ט לא יפחות מב' נרות שהם כנגד איש ואשה, אעפ"י דלא שייך אז הטעם דא' כנגד זכור וא' כנגד שמור.

רסו. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ד סעיף ב'.

רסב. עיין לעיל הע' רנ. להלן סעיף זה אות כב.

רסג. יבמות (דף ס"א סע"ב).

רסד. במטה משה דלעיל סעיף זה אות יד מציין לבכורות (דף מ"ה ע"ב).

רסה. ולהעיר שענין זה מתאים גם להטעם בהדלקת ב' נרות הם א' כנגד זכור וא' כנגד שמור, כי איתא בתיקוני זוהר חדש (דף ק"ב

ונסלח החטא. ולכן בליל שבת מניחים המלאכים ידיהם על ראש האדם ואומרים לו (ישעי' ה, ז) וסר עונך וחטאתך תכופר (שבת דף קי"ט ע"ב), עכ"ל.

ב"פ נר עולה ת"ק שהוא מהלך עץ חיים, ולכן הרגיל בנר זוכה לבנים ת"ח, כי התורה עץ חיים היא למחזיקים בה

(ט) עוד כתב בס' בן איש חי שם, וז"ל: גם נראה לי בסייעתא דשמיא לרמוז בהדלקת שתי נרות, דאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ד פט"ו, ו): **עץ חיים מהלך ת"ק שנה**. ולכן מדליקין נר כפול שהוא מספר ת"ק, להמשיך ולקבל שפע מעץ חיים (רס"ז), עכ"ל.

ב' נרות כנגד הארה כפולה בשבת לנפש ולגוף

(כ) עוד כתב בספר בן איש חי שם, וז"ל: ועוד נראה לי בסייעתא דשמיא **טעם לשתי נרות, להאיר הארה כפולה לנפש ולגוף**. כי בשבת גם תענוג הגוף הוא מצוה (רס"ח), וכמו שכתוב (ישעי' נח, יד) אז תתענג על ה', עכ"ל.

ב' נרות כנגד בירור הניצוצות הכפול, מתתא לעילא

(כא) עוד כתב בספר בן איש חי שם, וז"ל: ועוד נראה לי בסייעתא דשמיא לרמוז בהדלקת הנר על ברור ניצוצי קדושה, שיהי' מתתא לעילא, דוגמת אור הנר העולה מתתא לעילא. ולהיות הברור הוא כפול, לכן נכפלו הנרות.

ב' נרות כנגד ב' נשמות שיש לאדם בשבת. - נרות כרוכים רמז לב' נשמות הכרוכים יחד בגוף האדם

(כב) וז"ל מטה משה (ח"ד סי' תקי"ד): **עוד טעם לב' נרות, כנגד ב' נשמות שיש לאדם בשבת, והנשמה נקראת נר שנא' (משלי כ, כז) נר אלקים (רס"ט) נשמת אדם**. ולכן עושין גם כן נרות כרוכים (רע), **רמז לב' נשמות הכרוכים יחד בגוף האדם בשבת**, עכ"ל.

וכ"כ באליהו רבה (סימן רס"ג ס"ק ב', הובא בכף החיים שם ס"ק ד'): עוד טעם לב' נרות, שהוא רמז לב' נשמות הכרוכים יחד בגוף האדם.

[ובספר יפה ללב (או"ח סימן רס"ג ס"ב) הביא מספר שמנה לחמו (ח"א דף י"ב ע"ג): טעם שמדליקין ב' נרות בשבת, משום דהנשמה קרויה נר, ובשבת יש באדם ב' נשמות, ע"כ מדליקין ב' נרות. והעיר על זה, ד"גם זה טעמו וראו מפורש בפרישה שם בשם רש"ל (רעא)". וז"ל הפרישה (סימן רס"ג ס"ק ג'): קבלתי, הא דנהגו לעשות פתילה לשבת

צדק"י פ' בשלח ע' תרמ"א ואילך. ספר המצוות להצ"צ (דף צ' ע"א. שם דף צ"ב סע"א ואילך).
רסט. כ"ה ג"כ בירושלמי שנעתק לעיל פ"ד סעיף ב' אות א'. ועיין בהנסמן שם הע' נג.
רע. עיין ג"כ לעיל סעיף זה אות יד.
רעא. לכאורה יש להעיר בזה, דב' ענינים הם: (א) **ב' נרות כנגד ב' נשמות שיש לאדם בשבת,** (ב) **נרות כרוכים רמז לב' נשמות הכרוכים יחד**

רסז. המשך לשונו נעתק לעיל פ"ז סעיף א' אות ז'.
רסח. מצות עונג שבת - עיין רמב"ם הל' שבת פ"ל ה"א. טור ושו"ע (ושו"ע הרב) ריש סימן רמ"ב. ועיין סידור האריז"ל (להר"ש מרשקוב) כוונת אכילה בשבת, וז"ל: וכל המאכל אשר אוכל בשבת . . אינו הולך לחיצונים . . אלא כולו נבלע באיבריו. ועיין אור התורה (לה"צמח

ולכרוך שתי נרות כאחד, היינו משום שזכור ושמור בדבור אחד נאמרו, ועוד רמז לב' נשמות, ודו"ק. רש"ל. עכ"ל].

כנגד תוספת נר"ן שמקבל האדם בשבת

ומוסיף בכף החיים שם, וז"ל: ועוד נ"ל הטעם, כי הם כנגד ב' תוספת נר"ן שמקבל האדם בשבת, אחד מבחי' הלילה ואחד מבחי' היום, כמ"ש לעיל סס"י רס"א, יעו"ש.

ב' נרות כנגד ב' שרפים שסוככים עליו בכנפיהם שלא יזיקוהו המזיקים

כג) ובספר עונג שבת (עונג ליל שבת ס"ה - דף ט' ע"א), מס' סודי רזא כתב, וז"ל: נגד ב' שרפים ב' נרות לשבת, דכתיב כי מלאכיו יצוה לך וסמיך ל' מזמור שיר ליום השבת. וסוככים עליו באבר, כנף א' למעלה וא' למטה, דכתיב בהלו נרו עלי ראשי וכתיב נר לרגלי דבריך. השרפים כשהם רואים הנרות ערוכות, וסוככים אותם בכנפיהם שלא יזיקוהו המזיקים. שנים מלואים אותו, שנא' כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך (רעב), ר"ת כמ"ל לב"ד, לכן מסמיך ליום השבת, שלא ילך סביביו כי אם כמ"ל לב"ד זהו תחום שבת. ושרפים נוהמים כארי קדוש קדוש קדוש, קדוש בעליונים קדוש בתחתונים קדוש בכל העולמות.

שלש או ארבע נרות

מפני החשש ד"זוגות" טוב להדליק ג' נרות

א) ז"ל ספר עונג שבת (עונג ליל שבת ס"ד - דף ט' ע"א): וטוב היה להדליק ב' נרות, נגד מזרח ומערב, אלא שקרוב הדבר שיש לחוש לשניות, הם זוגות. אלא בג' נרות אין שטן ואין פגע רע, כי ג' רואים ואינם ניזוקין.

ג' או ד' נרות

ב) על מה שכתב בשו"ע (ריש סימן רס"ג), דיש מכוונים לעשות ב' פתילות, אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, כתב הרמ"א, וז"ל: ויכולין להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות, וכן נהגו ... כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר (רעב), ובלבד שלא יפחות, עכ"ל.

לא לפחות מד' נרות

ג) ובספר ליקוטי מהרי"ח (סדר התנהגות ע"ש) מביא מספר כנפי יונה ח"ד שלא יפחות מד' נרות, ע"ש.

לשמרך בכל דרכיך. ועיין תענית דף י"א ע"א. הקדמת הזוהר (דף י"ב סע"ב). פ' ואתחנן (דף רס"ג סע"ב).

רעג. עיין שו"ת חת"ס (או"ח סי' ע"ה), מה שהקשה סתירת דברי הרמ"א בזה. הגהת חת"ס על גליון השו"ע (בשם הכת"ס). חכמת שלמה כאן.

(וכמפורש יותר בלשון המס"מ כאן) - וברש"ל מדובר, לכאורה, רק בטעם הדבר ש"נהגו ... לכרוך שתי נרות כאחד", ולא בטעם הדבר ש"מדליקין ב' נרות" בכלל, כבסי' שמנה לחמו כאן.

רעב. עיין זוהר חדש רות (דף פ"ד ע"ד), וז"ל: שני מלאכי השרת מלוין לו לאדם, אחד בימינו ואחד בשמאלו, דכתיב כי מלאכיו יצוה לך

בנר יש ד' מיני שלהבות, נגד ד' אותיות הוי"ה, ולכן צריך שיהא נר של ד' פיות

(ד) וז"ל הפרע"ח (שער השבת פ"ד ד"ה הדלקת הנר): והנה בנר יש ד' מיני שלהובין, נגד ד' אותיות הוי"ה, כנזכר בזוהר פרשת בראשית (דף נ' סע"ב ואילך) כו', עכ"ל (ריעד) [וכ"ה ג"כ בשער הכוונות ובסידור הר"ש דלעיל סעיף ב' אות א]. ובסוף הקטע שם ניתוסף (בחצ"ע"ג): ובתיקונים כתב שיהא נר של ד' פיות.

שבעה נרות

שבעה נרות כנגד ז' נרות המנורה

(א) ז"ל השל"ה (דף קל"ט ע"א) (רעה): וראיתי מדקדקים מדליקין על פי הסוד שבעה נרות, ונכון הוא, כי אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. ויש מדליקין עשרה נרות, כי כולם מאירות ואלו דברי אלקים חיים, עכ"ל.

(ב) דברי השל"ה הק' הנ"ל הובאו במג"א (סימן רס"ג ס"ק ב'), וז"ל: ויש נוהגין להדליק ז' נרות, וי"א עשרה (של"ה), עכ"ל. ובספר אור ישראל (להרה"ק מוה"ר ישראל יפה) האריך למצוא יסוד לזה, עיי"ש בהלכות שבת (דף קי"ט ע"ב).

(ג) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"א): ויש נוהגין (רעו) להדליק לעולם ז' נרות. ויש נוהגים להדליק עשרה מטעם הידוע להם.

שבעה נרות כנגד ז' ימי השבוע

(ד) ובבאר היטב (סימן רס"ג ס"ק ב') כתב, וז"ל: ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד ז' ימי השבוע (ריעד), וכ"כ האר"י ז"ל (רעה), עכ"ל.

(ה) ועד"ז כתב בס' עולת שבת (סימן רס"ג ס"ק א', ד"ה ומ"ש ג' או ד' נרות), וז"ל: ובכ"ג מה"ב יש נוהגים להדליק שבעה נרות כנגד שבעה ימי השבוע, ונכון הוא ליודעי חן, עכ"ל.

להדליק בעששית ז' פתילות

(ו) וז"ל ס' פלא יועץ (אות נ' ערך נר): ומה טוב להדליק בעששית ז' פתילות, עכ"ל.

רעה. לאחרי שמביא את דברי התולעת יעקב דלעיל פרק זה ס"ב אות ח'.

רעו. ומציין מקורו: האר"י. ועיין להלן הערה רעה.

רעז. ולהעיר, דגם שבעה נרות המנורה הם "כנגד שבעת ימי בראשית" (יל"ש ר"פ בעולותך). והרי הובא לעיל משל"ה, דהדלקת ז' נרות דשבת הם "אל מול פני המנורה כו".

רעה. וכן הביא בשם האריז"ל - בסידור ריעב"ץ (דיני ערב שבת). אבל דעת הריעב"ץ (שם אות ל') היא "להרבות בנרות כפי יכולתו".

ויש לציין, אשר בשער הכוונות (שנעתק לעיל פרק זה סעיף ב' אות ז'), וכן בשאר כתבי האריז"ל

רעד. וז"ל ס' בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח בתחילתו): באור הנר יש שלשה גונים, כנגד בריאה יצירה עשיה וכנגד נפש רוח נשמה וכנגד כונה ודיבור ומעשה. ואף על פי שבזוהר (פי' פקודי דף רמ"א ע"א) כתוב יש בנר ארבע שלהוביות כנגד ארבע אותיות השם, הנה בחינה הרביעית נעלמת, שהוא בסוד נשמה לנשמה. ולכן כתב ברוח חיים ז"ל: באור הנר יש שלשה, ולכן חייב אדם להדליק הנר בשבת, יען כי גם השבת משולש בשלשה בחינות קדושה של שלשה סעודות, ולכן צריך להדליק הנר שיש בו שלשה מיני אור בכניסת השבת. עכ"ל.

שבעה נרות כנגד ז' ספירות הרמוזים בשבוע

(ז) ובספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח ס"א) כתב, וז"ל: על פי הסוד צריך להדליק שתי נרות ... והמדקדקין מדליקין שבעה נרות, ואומרים העולם כנגד שבע ספירות חג"ת נהי"ם הרמוזים בשבוע.

שבעה נרות כנגד ז' העולים לתורה בשבת, כנגד ז' ימי השבוע וכנגד ספירה השביעית (מלכות, כי השבת היא בחי' המלכות)

(ח) ובכף החיים (סרס"ג ס"ט) כתב, וז"ל: וחסידיים ואנשי מעשה נוהגין להדליק דוקא ז', שהם כנגד ז' עולים. וגם כי הם כנגד ז' ימי השבוע (רע"ט). ועוד, כי השבת היא בחי' המלכות, שהיא שביעית אל ספירות הבנין כידוע, וע"כ מדליקין ז' לרמז אל בחי' הנז' (רפ), עכ"ל.

נוסח ה"לשם יחוד" בהדלקת ז' נרות

(ט) וכתב בכף החיים שם (סל"ד) ב"סדר הדלקה", וז"ל: ואח"כ תאמר לשם יחוד וכו', הריני בא לקיים מ"ע דרבנן להדליק ב' נרות לכבוד שבת ... (ואם מדלקת ז' תאמר: ועוד הריני מדלקת ה' כדי שיהי' סך הכל ז', שהנם כנגד ז' עולים לס"ת), עכ"ל.

אפילו המדליק ז' נרות, כשיבוא לביתו יסתכל רק בשתי נרות

(י) וז"ל ס' בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח ס"א): אפילו המדליקין שבע נרות, עם כל זה, כשיבוא לביתו יסתכל בשתי נרות דוקא, ויכוין שהם אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור. גם יכוין, אחד כנגד ה"א ראשונה ואחד כנגד ה"א אחרונה. גם יכוין שיאירו נרות שבקדושה למעלה, עכ"ל.

(יא) ועד"ז כתב בכף החיים (סימן רס"ב ס"ז): ותסתכל בב' נרות (וגם אם מדליק ז') ותכוין כי אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור, עכ"ל.

(יב) לסיום סעיף זה מצאנו לנכון להעתיק מ"ש בלקוטי חבר בן חיים (על מ"ש ברמ"א (דלעיל סעיף זה אות א) ד"יש נוהגין להדליק ז' נרות"), וז"ל: ובלבד שלא יעשו מנורה בת ז' קנים, דאסור, כדאיתא בפ"ג דע"ז (דף מ"ג ע"א) והובא ביו"ד שם (סימן קמ"א ס"ח), עכ"ל (רפא).

להם טעם בסוד, כמ"ש לעיל סי' קל"ה אות י"ט, יעו"ש. וכ"כ הפתה"ד [הפתח הדביר סימן רס"ג] סוף אות א', חס"ל אות א', עכ"ל.
רפא. ובשמירת שבת כהלכתה (פמ"ג שוה"ג לסעיף ב') כתב, וז"ל: והמרבב בנרות לא ידליק במנורה בעלת שבעה קנים העשוי מתכת, כתבנית המנורה שבבית המקדש, גם אם אין הנרות עומדים בשורה אחת כמנורת המקדש

(שהובאו לעיל שם) כתב להדליק ב' נרות. **רעט.** ועיין ג"כ סידור צלותא דאברהם (ירושלים, תנש"א), ח"א (ע' רל"ז טור א'), שהביא מספר עולת תמיד (אמסטרדם, תפ"ה), וז"ל: **ונוהגין להדליק ז' נרות כנגד שבעת ימי השבוע, ונכון הוא ליודעי חן.**
רפ. ומוסיף, וז"ל: וביה"כ נוהגין להדליק ו', וביו"ט ה', ובר"ח ד', כנגד מנין העולים, שיש

עשרה נרות

(א) ז"ל השל"ה (שנעתק לעיל פרק זה ס"ד אות א'): וראיתי מדקדקים מדליקין על פי הסוד שבעה נרות ... **ויש מדליקין עשרה נרות**, כי כולם מאירות ואלו ואלו דברי אלקים חיים, עכ"ל.

(ב) ובמג"א (שנעתק לעיל שם אות ג') בשם השל"ה הנ"ל: **ויש נוהגין להדליק ז' נרות, וי"א עשרה** (של"ה).

(ג) ובשו"ע הרב (שנעתק לעיל שם אות ז'): **ויש נוהגין להדליק לעולם ז' נרות. ויש נוהגים** (רפב) **להדליק עשרה מטעם הידוע להם.**

עשרה נרות, כי עשר מנורות עשה שלמה (שנק' כן ע"ש כי שלום הי' בימיו, ונרות שבת הם משום שלום בית)

(ד) ובספר יפה ללב (או"ח סימן רס"ג ס"ב) הביא מספר עולת שבת (סי' ש') שכ': **ויש מדליקין עשרה נרות** כי כולם מאירות אלו ואלו דא"ח (רפג) וכו'. וכתב ע"ז היפה ללב, וז"ל: **וטעם מדליקין עשרה נרות נכון הוא, כי עשר מנורות עשה שלמה** (עיין מנחות דף צ"ט ע"א) **שנקרא כן על שם כי שלום הי' בימיו**, לכך הן מדליקין יו"ד נרות, **כי נר שבת הוא משום שלום הבית** (רפד) כו', עכ"ל.

עשרה נרות כנגד עשרת הדברות

(ה) ובמשנה ברורה (סימן רס"ג ס"ק ז') כתב, וז"ל: **ויש נוהגין להדליק ... עשרה כנגד עשרת הדברות**. ומציין מקורו לשל"ה (אבל בשל"ה שם ליתא הטעם).

ל"ו נרות

ל"ו נרות, כנגד ל"ו שעות ששימש אור הראשון

(א) ז"ל מדרש פנחס (סימן א'): **איתא במנהגים שיש להדליק בשבת קודש ל"ו נרות** (רפה), **כנגד ל"ו שעות ששימש אור הראשון** (רפז), דהיינו, שאדם הראשון נברא בערב שבת, נמצא י"ב שעות של ערב שבת וכ"ד של שבת, ואחר כך נגזזו כו'.

הדברים הנ"ל שמעתי מפיו בליל שבת, והוא היה ליל שבת הראשון שהתפלל בבית הכנסת שלו בקהילה קדושה אוסטרחה. ואחר כך **כשבא בשחרית לבית הכנסת, מנה**

מסודרות [במקום אחר - יפה ללב כאן]

מצטרפין לרזמז הסוד הזה, ע"ש.

רפד. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פרק ב' סעיף ב'.

רפה. מהמשך הענין מוכח שמדובר בנרות שבת קודש שמדליקין בבית הכנסת.

רפו. עיין ירושלמי ברכות פ"ח ה"ה. ב"ר פי"א, ב. פי"ב, ו. י"יש שנעתק לעיל פ"ב סעיף א'

הע' יג.

אלא במעגל וכדומה, וגם אם מדליק בנרות ולא בשמן, עכ"ל. ומציין שם (בהע' ח'): עיין יו"ד סימן קמ"א ס"ח ובש"ך ס"ק ל"ה ובפ"ת ס"ק י"ד. ספר חק לישראל על דיני ערב פסח שחל בשבת דף צ"א בהערה.

רפב. ומציין מקורו: של"ה.

רפג. ומוסיף [והוא העתקת לשון השל"ה הנ"ל]: **ואלו הנרות אינן צריכין להיות כולם על השולחן אשר הוא אוכל, אף אם הם**

את הנרות שדלקו בבית הכנסת, ומצא מצומצם ל"ו נרות, לא פחות ולא יותר והנאהו מאוד, עכ"ל.

ה' פעמים או"ר כתיב במעשה בראשית, בגימטריא אל"ה (ל"ו)

ב) ובס' בני יששכר (מאמרי השבתות, מאמר ו', נר שבת אות כ"א) כתב, וז"ל: **נר שבת הוא הארה מן אור הגנוז, וירא אלקים את האור כי טו"ב.** על כן נקרא הדלקת נרות במקרא בלשון הטבה, בהטיב"ו את הנרות (תצוה ל, ז). על כן **מרבותינו הקודמים היו מדקדקים להדליק ל"ו נרות, נגד ל"ו שעות ששימש אור הגנוז** לאדם הראשון קודם שנגנז. וגם כן ה' פעמים או"ר כתיב במעשה בראשית בגימטריא אל"ה, היינו אלף ל"ה. והנה בהחזרת האלף לאלף הנה אל"ה מנין ל"ו. עכ"ל(רפז).

מ"ט נרות; ק"ס נרות או נרות כמספר שב"ת

מ"ט נרות

א) בספר רזא דעובדא (עולת שבת - ע' כ"ג) מספר אודות הצה"ק ר' מרדכיילע מנדבורנא, וז"ל: **בהגיע זמן הדלקת הנרות ... בריצה גדולה נכנס לבית מדרשו, והדליק את הנרות שהוכנו להדלקה בעדו סביבות הקירות, וכן במנורה גדולה התלויה על התקרה שקרוא (הענג לייכטער), ס"ה מ"ט נרות (רפח) לכבוד שב"ק, וכן לטובת נשמת אבות"ק ולשאר צדיקים כו', עכ"ל.**

הרה"צ ר"מ מנדבורנא הי' מדליק ק"ס נרות. וי"א שהי' מדליק נרות כמספר שב"ת **ב) וז"ל** ספר אורות מרדכי (מהצה"ק ר' מרדכיילע מנדבורנא) פרק י' (ע' צב): **דרכו של רבינו היה להרבות בנרות בכל עת ובכל זמן ובכל מקום. ובפרט בערב שבת קודש, שאז היה מדליק מאה וששים נרות. וי"א שהיה מדליק נרות כמספר שב"ת (רפט) ... ולזה היה רבינו קונה נרות גדולות וטובות ביותר, עכ"ל.**

ירבה בנרות ככל יכלתו

השבת רומז לאלף השביעי, שאז יהי' אור הלבנה כאור החמה, ולכן צריך

להדליק נרות רבות בשבת

א) ז"ל החייט (מערכת השמים שער השבעיות), הובא בספר אוצר דינים ומנהגים (י.ד. אייזענשטיין, תרע"ז) ערך הדלקת הנר (עמוד 93): **השבת רומז לאלף השביעי, שאז הלבנה יהיה לה אור כאור החמה, ומפני זה נצטוונו להדליק נרות רבות בשבת, עכ"ל.**

"למנצח בניגונת מזמור שיר"; מ"ט אותיות שבפסוק "ישמחו וירננו גו"; ועוד) - עיין קונטרס "מנורת זהב טהור" להרש"ל. ולהלן בסמוך מסופר שהי' מדליק ק"ס נרות או נרות כמספר שב"ת. **רפט.** ולעיל בסמוך מסופר שהי' מדליק מ"ט נרות.

רפז. ולעיל שם (אות ו') כתב, וז"ל: שבת הוא יום שכולו אור, ולא נאמר בו ויהי ערב במעשה בראשית, ואור הראשון שימש אז ל"ו שעות, מנין אל"ה, אלף ל"ה, מנין ה' פעמים או"ר הנאמר במעשה בראשית, על כן תיקנו חז"ל למצוה נרות שבת, עכ"ל. **רפח.** בגודל ענין מספר מ"ט (מ"ט תיבות שבמזמור

ריבוי נרות הוא בכלל ברכה

(ב) עוד באוצר דינים ומנהגים שם: מרבים נרות בשבת ... ריבוי נרות הוא בכלל ברכה, דכתיב כו' - ומעתיק תוכן דברי הספר חסידים שנעתק לעיל פ"ה סעיף א' אות א'.

הרגיל בשרגי טובא נפקי מיניה גברי רברבי

(ג) והגריעב"ץ ז"ל בסידורו (במוסר השבת, דיני ערב שבת אות ל') כתב, וז"ל: **וירבה בנרות בכל ימיו, דרגיל בשרגא טובא נפקן מיניה גברי רברבי, עכ"ל.**
ועיין בהנעתק בארוכה לעיל פ"ז סעיף א' אות א', ובהנסמן שם הערה קפח.

מצוה להרבות בנרות. - הגר"א ז"ל הי' מרבה מאד בנרות

(ד) ועיין במעשה רב להגר"א (ס"ק ק"מ); קיצור שו"ע (סימן ע"ה ס"ב) **דמצוה להרבות בנרות.** ובמעשה רב (ס"ק קי"ב), **שהגר"א ז"ל הי' מרבה מאד בנרות.**

נרות כפי מספר נפשות ביתו

בכל פעם שנולד בן או בת, מרבה בנרות, שע"ז יזכו לבנין וחתנין ת"ח

(א) ז"ל ס' לקוטי מהר"ח (סדר התנהגות ערב שבת דף י"ג ע"ב): **מנהג הנשים, כאשר יולד להם בן או בת מוסיפין נר אחד.** וסמך לדבר משום דאמרין בפ' במה מדליקין (שבת דף כ"ג ע"ב^{רצ}) **דבשכר שמרבין בנרות דשבת הי' לי' בנין וחתנין רבנן, ע"ש.** **לכך בכל פעם שיוולד להם בן או בת מרבה בנרות, שע"ז יזכו לבנין וחתנין ת"ח.**
עיין ג"כ בפתח הדביר (סימן רס"ג סוף אות א') **ובחסד לאלפים שם, ע"ש.** ועיין שו"ת שארית יהודה סימן כ"ג.

ועיין שו"ת משנה הלכות (ח"ז סימן ל"ה ד"ה ונראה) **שהביא טעם לזה, דכיון דהאשה היולדת החסירה להדליק שבת אחת^{רצא}, לכן מוסיפה מכאן ואילך נר אחד.** אלא שיש למנהג זה טעם נוסף, עיי"ש.

וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע כתב (בלקוטי שיחות חלק י"א ע' 289), **שהוא כדי להאיר מזלם של כאו"א מבני הבית.**

אם במשפחת בעלה לא נהגו להוסיף נר בהולדת וולד, אין בכוחה להכריח

אותו לקנות נר נוסף, אבל מ"מ ראוי שיתן לה בעלה האפשרות לנהוג כך

(ב) ובשו"ת שבט הלוי (ח"ז סימן י' אות ב') כתב, **דאם אצל משפחת בעלה לא נהגו מנהג זה, אין בכוחה של האשה להכריח אותו לקנות נרות מממונו כדי לנהוג כך.** ומכל מקום, כיון שנהג שבת הוא משום שלום בית^{רצב}, ראוי לבעלה לתת לה אפשרות לנהוג כמנהג משפחתה, ולא ימנע ממנה זאת ויגרום חלילה להפרת השלום, ע"כ.

לקום ממטתה. ועיין בהגהות בעמח"ס "ברוך טעם" לשולחן ערוך סימן רס"ג ס"ק ו' (נדפסו בסוף השר"ע). ועיין כף החיים (סימן רס"ג ס"ק כ"ג).
רצב. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פרק ב' סעיף ב'.

רצ. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ז סעיף א'.
רצא. עיין משנה ברורה (סימן רס"ג ס"ק י"א) דבשבת הראשונה להולדת הולד מדליק הבעל במקום אשתו היולדת. ועיין בערוך השולחן (שם ס"ק ז') דמסתמא אינה נקיה. ובתורת שבת (שם ס"ק ד') כתב הטעם שאינה יכולה

היתה אשתו רגילה בנרות כמספר הילדים, ונפטרה, אין אשתו השני' חייבת להדליק כמספר הנ"ל

ג) כתב בשו"ת שאילת יצחק (ח"ג סימן כ"א), דמי שאשתו היתה רגילה להדליק הרבה נרות כמספר הילדים אשר בבית(רצג) ונפטרה(רצד) והתחתן עם אשה אלמנה(רצה), אין אשתו השני' חייבת להדליק כמספר הנרות שהדליקה אשתו הראשונה, אלא תוכל לנהוג כמנהגה בהדלקת הנרות, ע"כ.

צ"ע מה הדין בנתאלמנה (לכאורה פשוט שאינה משנה ממנהגה), וכן אם מת לה ילד רח"ל (לכאורה אין מפחיתה).

אין האשה רשאית לפחות ממספר הנרות שהיא רגילה בהם

אין האשה רשאית לשנות מדרכה, דהוי כנדר

א) אשה הנוהגת להדליק מספר מסויים של נרות שבת - אינה רשאית לפחות ממספרם, וכמ"ש בשו"ת מור ואהלות (סימן ז'רצו), **דלכתחילה אינה רשאית לשנות מדרכה, דהוי כנדר, ע"כ.**

נתייקרו הנרות, ורוצה להפחית ממספר הרגיל - אפשר שצריכה התרת נדרים

ב) ובשו"ת לבושי מרדכי (מהדו"ת סימן מ"ט(רצז)), דן "ע"ד הדלקת נרות לש"ק אשר כעת נתייקרו מאוד כידוע, ודחיקא לי' שעת' להרבות בהוצאות כ"כ שיצטרך ללוות עד"ז, האין די בב' נרות כעיקר הלכה", ומאריך בזה, ומסיים: **"ואפשר דצריך התרה, כשאר נדרי מנהגים.** אלא דמדברי מג"א(רצח) וקיצור שו"ע(רצט) הנ"ל לא משמע הכי", עכ"ל.

עתה להדליק נרות כמספר הנרות שהדליקה אשתו הראשונה - לא תשנה בזה כלום ממנהגה עד עתה. ועדיין צ"ע).

רצו. הביאו במנחת שבת, מנחה חדשה (השמטות), לקיצור שו"ע סימן ע"ה ס"ד (דף קכ"ז ע"ב), והובאו דבריו בס' שמירת שבת כהלכתה ח"ב פמ"ג סעי' ג'.

רצז. ונכפל שם (בשינויים קלים) בסימן ק"ט.

רצח. סימן רס"ג ס"ק ט' (בדין ד"אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום ... וכן ... נר שבת ונר לחנוכה, נר שבת קודם - ד"אם יש לו נר א' סגי, ויקנה אח"כ לקידוש או לנר חנוכה), נעתקו לעיל פ"ה סעיף ד' הע' קסג.

רצט. סימן ע"ה ס"ב ("ראוי שלא לפחות משתי נרות, נגד זכור ושמור. ואך בשעת הדחק גם בחד סג"י, עכ"ל), נעתקו לעיל סוף הע' רמט.

רצג. לכאורה הוא הדין גם באם היתה אשתו הראשונה מדלקת הרבה נרות מטעם אחר (לאו דוקא מפני מספר הילדים שלה), ודייק כאן כמספר הילדים, מפני החידוש שבדבר, שאפילו היתה מדלקת אותם כמספר הילדים, אעפ"כ אין אשתו השני' חייבת להדליק כמספר הזה.

רצד. לכאורה הוא הדין גם אם גירש אותה בעלה, ועזבה את הבית (שאו דינה כאינה בביתה, ומדליקה רק ב' נרות - עיין שש"כ"ה, ח"ב, פמ"ג ס"ג, ובהגסמן שם הע' י"ד), והילדים נשארו בבית הבעל, אעפ"כ אין אשתו השני' חייבת להדליק כמספר הילדים של אשתו הראשונה.

רצה. לכאורה הוא הדין גם עם התחתן עם גרושה, ולכאורה הוא הדין גם עם התחתן עם בתולה (אף שבנוגע למתחתן עם בתולה יש לומר, שכיון שעד עתה, על פי רוב, לא הדליקה נרות, לכן אם תתחיל

בשעת הדחק - תעשה התרת נדרים בפני שלשה

ג) ובספר שמירת שבת כהלכתה (פרק מ"ג ס"ג) כתב, וז"ל: **ובשעת הדחק** (כגון אם תנהג ממנהגה, תצטרך לצמצם בשאר הוצאות שבת), **תעשה התרת נדרים בפני שלשה** (ש), עכ"ל.

שכחה פעם אחת להדליק - מדלקת כל ימיה נר א' יותר על מה שהיתה רגילה להדליק עד עתה

חלתה ולא הדליקה נר בשבת, תהא זהירה כל ימיה להוסיף על כל נר של מצוה יותר ממה שהיתה רגילה עד עתה, ובעת תענית ווידוי - תתודה גם על עבירה זו

א) ז"ל המהרי"ל (הלכות שבת דף כ"ט ע"א בהגה"ה): נשאל למהר"י סג"ל, **אשה שחלתה** (שא) **ולא הדליקה נר בשבת, והורה לה שתהא זהירה כל ימיה להוסיף על כל נר של מצוה** (שב) **יותר ממה שהיתה רגילה עד עתה. ומתי שאירע תענית ותתודה, אז תתודה ג"כ על עבירה זו. ואם רצונה להרבות תענית על ככה להתכפר לה, תע"ב. הועתק מהרי"ל ישן נושן, עכ"ל.**

ב) דברי מהרי"ל הנ"ל הובאו גם במטה משה; דרכי משה; רמ"א; ב"ח; לבוש וש"ע הרב. אבל בכל הנ"ל הובאו דברי המהרי"ל בשינויים (ובפרט הענין דתענית, שהובא רק בדרכי משה), ולכן נעתיק כאן את לשונם הזהב.

אשתלי ולא הדליקה נר בשבת, תהא זהירה כל ימיה להוסיף על כל נר של מצוה יותר ממה שהיתה רגילה

ג) וז"ל מטה משה (ח"ד סימן תכ"ב): **אשה דאשתלי ולא הדליקה נר בשבת, תהא זהירה כל ימיה להוסיף על כל נר של מצוה** (שג) **יותר ממה שהיתה רגילה, מהרי"ל, עכ"ל.**

דאונס, גם היא צריכה להוסיף כל ימי נר א'. עיין בזה במג"א שנעתק להלן סעיף זה אות א, ובמחצית השקל שנעתק שם אות ב'.

שב. כן העתיק גם במטה משה דלהלן. ועד"ז בדרכי משה דלהלן: להוסיף על נר של מצוה. וברמ"א ובבי"ח (ועד"ז בשו"ע הרב): מדלקת כל ימיה ג' נרות. ועד"ז בדרכי משה בדברי עצמו. וכ"כ ג"כ בלבוש שנעתק להלן.

ועיין להלן סעיף זה אות יב (מאלי רבה) שדייק בזה, דההוספה היא "אפי" נר מצוה אחר שאינה של שבת".

שג. עיין ג"כ לעיל הע' שב.

ש. ומציין שם (בהע' י"ב), וז"ל: כדין הנהגה טובה שצריך התרה - יו"ד סימן רי"ד, עיי"ש בש"ך ס"ק ב' ובדגול מרובה. וראה או"ח סי' תקפ"א במשנ"ב ס"ק י"ט ובשעה"צ ס"ק ל"ג, דלכתחילה יש לחוש לשיטת הש"ך ולהתיר נדר, עכ"ל. ומוסיף שם, וז"ל: **ומוטב שהאשה תתנה לפני שמתחילה להוסיף נרות שבת, שאין היא מקבלת דבר זה בנדר, עכ"ל.**

שא. בדרכי משה, רמ"א, ב"ח וש"ע הרב העתיקו ממהרי"ל: "אשה ששכחה" (ועד"ז במטה משה: "אשה דאשתלי"). ולכאורה, לדעת המהרי"ל, גם אשה שחלתה ולא הדליקה נר, שהיא בגדר

שכחה ולא הדליקה נר בשבת, צריכה כל ימיה להוסיף על נר של מצוה יותר ממה שהיתה רגילה עד עתה, וצריכה תענית ויודוי כו'

(ד) וז"ל הדרכי משה (סימן רס"ג ס"ק א'): כתב מהרי"ל: **אשה ששכחה ולא הדליקה נר בשבת, צריכה כל ימיה להוסיף על נר של מצוה (שד) יותר ממה שהיתה רגילה להדליק עד עתה, וצריכה תענית ויודוי כו', עכ"ל.**

ע"י הוספת הנר אינה מפסדת הכוונה דב' נרות כנגד זכור ושמור

וממשיך שם, וז"ל: **וכל זה אינן אלא חומרות רחוקות, ואדרבה נראה דכל המוסיף על הנרות גורע ומפסיד הכוונה של זכור ושמור(שה).** אבל הנשים נוהגות כדברי מהרי"ל, **שכל ששכחה פעם א', מדלקת כל ימיה ג' נרות.** ונראה דסמכו אדברי מרדכי דכתב במסכת ראש השנה ר"פ י"ט(שו) דיכולין להוסיף על דבר המכוון. וכ"כ שם האשיר"י(שז). וע"ש, עכ"ל.

שכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימי' ג' נרות

(ה) וז"ל הרמ"א (סימן רס"ג ס"ק א'): **האשה ששכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל),** כי יכולין להוסיף על דבר המכוון נגד דבר אחר, ובלבד שלא יפחות (אשיר"י ומרדכי מס' ר"ה ריש פ' י"ט).

שכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימי' ג' נרות, שבזה תהא נזהרת מאד שלא תשכח עוד

(ו) וז"ל הב"ח (סימן רס"ג סוף ד"ה ומ"ש ויש שמכוונין): כתב במהרי"ל: **אשה ששכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימי' ג' נרות.** ונראה דהטעם הוא, שבזה תהא נזהרת מאד שלא תשכח עוד, שאם תשכח עוד צריכה עוד להוסיף נר בכל פעם שתהא שוכחת. וכן נוהגים הנשים, עכ"ל(שח).

שכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימיה ג' נרות, לתקן עוותתה

(ז) וז"ל הלבוש (סימן רס"ג ס"ג): **ונהגו הנשים, כששכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימיה ג' נרות, לתקן עוותתה, עכ"ל.** ובאליהו זוטא שם (ס"ק ג') כתב, וז"ל: **הטעם, שלא תשכח עוד, שאם תשכח עוד צריכה להוסיף עוד נר בכל פעם ופעם, עכ"ל.**

שח. ומוסיף שם: וכתב הרב בהגהת שו"ע [דרכי משה ורמ"א דלעיל סעיף זה אות ד-ה]: ואע"פ שתקנו שתי נרות כנגד זכור ושמור, אפ"ה אין בהוספת הנר הפסד הכוונ', כי יכולין להוסיף על דבר המכוין נגד דבר אחר, ובלבד שלא יפחות, כמ"ש באשיר"י ומרדכי במס' ר"ה ר"פ י"ט, עכ"ל.

שד. עיין ג"כ לעיל הע' שב.
שה. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פרק זה סעיף ב'.
שו. ר"פ יו"ט של ר"ה - דף ל"ב ע"ב (סימן תש"כ).
שז. שם (סימן ג'). ועיין בהנסמן לעיל פרק זה סעיף ג' הע' רעג.

שכחה כמה פעמים, צריכה להוסיף בכל פעם, כדי שתהי' זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת

(ח) וז"ל המג"א (סימן רס"ג ס"ק ג'): ואם שכחה כמה פעמים, צריכה להוסיף בכל פעם, כי הדבר משום היכר' שתהי' זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת (ב"ח), עכ"ל.

אם הי' דרכה להדליק ג' נרות, ושכחה להדליק, צריכה להוסיף נר א' ולהדליק ד' נרות

(ט) על מ"ש במג"א הנ"ל "אם שכחה כמה פעמים כו"ו" כתב במחצית השקל כאן (ס"ק ג'), וז"ל: וה"ה אם מתחלה הי' דרכה להדליק ג' נרות כל פעם, אם שכחה (צריך) [צריכה] להוסיף נר א' ותדליק כל פעם ד', וכן עד"ז לעולם, עכ"ל.

שכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימיה ג'. - שכחה כמה פעמים, מוספת בכל פעם (י) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"א): אשה ששכחה פעם א' להדליק, נוהגין שמדלקת כל ימיה ג'. ואם שכחה כמה פעמים, מוספת בכל פעם, כדי שיהי' לה היכר וזכרון, שתהא זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת ולא תבוא לידי שכחה, עכ"ל.

אשה עני' ששכחה, די לה שתוסיף מעט שמן כל פעם, ואם היתה רגילה בנר קטן, תדליק נר יותר גדול קצת

(יא) ז"ל מחצית השקל (סימן רס"ג סוף ס"ק ג'): כתב בספר א"ר [אות ט' (ש"ט)], דעני' ששכח', יש להקל שלא תצטרך לנר נוסף, ודי לה שתוסיף מעט שמן כל פעם. ואם רגילה להדליק נר שעווה וכדומה, די לה אם היתה רגילה בנר קטן עכשיו תדליק יותר גדול קצת, עכ"ל.

(יב) על דברי הלבוש הנ"ל (סעיף זה אות ז) ד"נהגו הנשים, כששכחה פעם אחת להדליק, מדלקת כל ימיה ג' נרות כו"ו, כתב באליה רבה (סימן רס"ג ס"ק ט' (ש"י)), וז"ל: להוסיף על כל נר של מצוה יותר ממה שהיתה רגילה", ומציין שם: מט"מ ומהרי"ל. וממשיך שם, וז"ל:

אם שכחה פ"א להדליק: אפילו רגילה בג', תדליק יותר; ההוספה היא אפילו בנר מצוה אחר שאינו של שבת; מספיקה הוספה, וא"צ עוד נר

שמעינן מהא תלת. א', דאף שרגילה בג', מדליק (ש"א) יותר. ב' אפילו נר מצוה אחר שאינה של שבת. ג', משמע דרק הוספה בעינן, כגון שמדליק נר גדול יותר, או נותן מעט שמן יותר, אבל א"צ להדליק עוד נר לתוספת, דלא כהבנת רמ"א ולבוש. ונראה להקל בזה לאשה עני', עכ"ל.

שכחה פ"א להדליק, תספק לאשה עני' שמן להדלקה

(יג) וז"ל שיערי תשובה (סימן רס"ג ס"ק ג'): כת' בשירי ברכה [סימן רס"ג אות א'] בשם מוה' שמואל שער אריה בהגהת כת"י שכתב ע"ז, דיותר טוב לעשות מי

וכן להלן: שתדליק; נותנת.
ובכף החיים שם נעתק: תדליק; שתדליק;
ליתן.

שט. נעתק להלן באות שלאחרי זה.
שי. הובא בכף החיים כאן ס"ק י"ב.
שיא. לכאורה צריך לומר: תדליק.

ששכחה שתספיק לעני' אחת שמן להדלקה, ע"ש. אבל המנהג להוסיף נר, וכדברי מהרי"ל, עכ"ל.

יד) ומציין על זה בכף החיים (סימן רס"ג ס"ק י"ג), וז"ל: אמנם לפי מ"ש באות הקודם [נעתק לעיל סעיף זה אות א] דמהרי"ל לא כתב בהדיא להוסיף נר, דיותר טוב להספיק לעני' אם אפשר, עכ"ל.

אם לא שכחה לגמרי, והחסירה רק נר א' ממה שהיתה רגילה להדליק, האם צריכה להוסיף נר בכל שבת

טו) ז"ל הפרי מגדים (א"א) סימן רס"ג (ס"ק ג'): עמ"א. אם מדלקת ב' נרות פ"א, רק א' צריכה להוסיף. וכן אם מדלקת הרבה, ושכחה פ"א [וחסר]ה א', תדליק יותר, שתהא זהירה, עכ"ל(שיב).

טז) אבל המשנה ברורה (סימן רס"ג ס"א) בביאור הלכה (ד"ה ששכחה וכו') כתב עליו, וז"ל: עיין בפמ"ג דה"ה אם לא שכחה לגמרי, רק שחסרה נר אחד ממה שהיתה רגילה מתחילה. ולא נהירא, דכל זה הוא רק מנהג, והבו דלא לוסף עלה, עכ"ל(שיג).

הוספת הנר - דוקא אם שכחה לגמרי, או ששכחה אחד מב' הנרות שכנגד זכור ושמור

יז) ועיין שו"ת מור ואהלות (סימן ז'ש"ד), דלדברי הרמ"א (דלעיל סעיף זה אות א') יש לומר, דדוקא בשכחה לגמרי מלהדליק, או עכ"פ בשכחה מאחד משנים, ולא בהנוספים. ואף שלכתחילה אינה רשאית לשנות מדרכה, דהוי כנדר, מ"מ אדעתא דהכי לא קנדרית להוסיף על הנוסף. וסיים, דנכון יותר ליתן זה הנוסף לאשה עניה שאין לה להדליק כלל, עכ"ל.

שכחה להדליק, אבל בעלה (או אחר) הדליק בשבילה - אין צריכה להוסיף

יח) ז"ל ספר תורת שבת (סימן רס"ג ס"ק ב'): פשוט, שאם אחר מדליק בשבילה, שאינה צריכה להוסיף, שהרי בס"ג נאמר שבכל שבת ראשונה אחר הלידה הבעל מדליק, עכ"ל.

שכחה להדליק ב' נרות, אמנם בעלה הדליק נרות של גאז או חשמל

יט) ז"ל ספר מלמד להועיל(שטו) (מחברת הראשונה, סימן מ"ו):

שאלה: אשה אחת שכחה להדליק ב' נרות שהיא רגילה להדליק לשבת, אמנם בעלה הדליק ד' נרות גאזפלאממען, ומעתה שואלת האשה אם צריכה להוסיף נר.

שיב. הביאו ג"כ בכף החיים (סימן רס"ג ס"ק י"א). וכ"כ בשו"ת באר משה (ח"ה סי' ס"ג).
שיג. ובתורת חיים כאן (ס"ק ד') כתב, דאע"פ שמשמע מכל רבותינו שרק אם שכחה מלהדליק לגמרי צריכה להוסיף, מ"מ יש לנהוג כפרמ"ג, כיון דנפק מפומי, ע"כ.

שיד. הביאו במנחת שבת, מנחה חדשה (השמטות), לקיצור שו"ע סימן ע"ה סי"ד (דף קכ"ז ע"ב).
שטו. למוהר"ר דוד צבי האפפמאנן ז"ל, ראש ומנהל של בית המדרש לרבנים בברלין, פרנקפורט ענ"מ, תרפ"ו.

תשובה: דבר פשוט הוא שיוצאין בגאזפלאממען ידי מצות נר של שבת(שטז) ... וכן בעלעקטריש ליכט ... וכן פשוט שאם אחר מדליק בשבילה, שאין צריכה להוסיף(שיז) ... אמנם לפי דעת האשל אברהם [סימן רס"ג] סק"ג(שיח) אף בשכחה נר אחד ממה שהיתה רגילה צריכה להוסיף, וא"כ כיון שגם מקודם זה היו רגילין להדליק ד' גאזלאמפען וגם שתי נרות, אף שיוצאין בגאז-פלאממען לחוד, מ"מ לא גרע משכחה ממה שהיתה רגילה.

אך דברי הא"א אינם מוכרחין, וכבר חולק עליהם בספר משנה ברורה(שיט), וע"ג בשו"ת מור ואהלות(שכ) הובא בספר ארחות חיים ס' רס"ג אות ב'.

אם יהי עירבוב על השולחן בהוספת הנר, ולא יהי הידור לשולחן, אז יכולה להקל בנדו"ד, או שתוסיף רק בגודל הנרות וכו'

ונראה, שאם ע"י הוספת נר אחד יהיה קצת ערובוב בשולחן, כגון שיש להם ב' לייכטער של כסף שוים, ואם יוסיפו עוד לייכטער אחר שאינו של כסף, או שאינו מכוון עם השניים, יהי אינו נאה ליופי הידור השולחן, אזי יכולין להקל בענין דידן, או שתוסיף רק בגודל הנרות(שכא) או שתתן שוה של נר הנוסף לקופת חלה (חלה-ביכסע). ורק אם אינו מערבב כלל, מהיות טוב תחמיר על פי דעת הפמ"ג להוסיף עוד נר. ופטור בלא כלום אם א"א, משום שעכ"פ פשעה האשה ששכחה להדליק ולא ברכה על הנרות, עכ"ל.

שכחה להדליק, וצוותה לנכרי ביה"ש להדליק - אי צריכה להוסיף

כ) עיין ספר שמירת שבת כהלכתה (חלק שני, פמ"ג, ס"ה הע' כ"ט), וז"ל: יש לעיין, לפי מה דנקטינן דמותר לומר לנכרי בין השמשות להדליק נר לצורך שבת (סימן רס"א ס"א(שכב)), **אם האשה שכחה להדליק והיא מצווה את הנכרי להדליק(שכג), אי קנסינן לה. די"ל דסוף סוף השתדלה שיהא נר דלוק ואור מאיר בבית ובזה מתקיימת המצוה (עיין סימן**

ולענין אם קונסין את האשה ששכחה, להדליק נר נוסף, כשהבית הי' מואר באור החשמל (אבל לא הדליקו אותו לכבוד שבת) - עיין ששכ"ה שם ס"ה הע' ל'. השבת והלכותי שם סל"ט, ובהנסמן שם הע' 69. ילקוט יוסף סימן רס"ג סכ"ו, ובהנסמן שם הע' מ"ב.

שיז. וכמ"ש בס' תורת שבת ס"י רס"ג ס"ק ב' [נעתק לעיל סעיף זה אות יח]. - מלמד להועיל כאן.

שיח. נעתק לעיל סעיף זה אות טו.

שיט. נעתק לעיל סעיף זה אות טז.

שכ. נעתק לעיל סעיף זה אות יז.

שכא. עיין ג"כ לעיל סעיף זה סוף אות יב.

שכב. עיין ששכ"ה פמ"ו סכ"ב, ובהנסמן בהערות שם.

שכג. עיין שם פמ"ג ס"ד, ובהנסמן בהערות שם.

שטז. וכמו שפ"י בשו"ת בית יצחק חי"ד כרך א' ס' ק"כ אות ה' דיכולין לברך בגאזליכט וכן בעלעקטריש ליכט להדליק נר של שבת, וכ"פ בס' משנה ברורה בס"י רס"ד. - מלמד להועיל כאן. [וכפ"ה"ג כוונתו למשנ"ב סימן רס"ד בבאור הלכה ד"ה בעטרן בסופו, וז"ל: השמנים שלנו שדרך העולם להדליק בו [שקורין גאז] שריחו רע במקצת מדליקין בהם בשבת כו', עכ"ל]. ועיין ג"כ שם סימן מ"ז. שמירת שבת כהלכתה, חלק שני, פמ"ג ס"ד, ובהנסמן שם הע' כ"ב. השבת והלכותי, שער ההלכות, סימן ה' ס"ט, ובהנסמן שם הע' 16. הנעתק בס' דרכי הלכה לשו"ע או"ח סימן רס"ד ס"א.

- כמובן שכל הנ"ל מדובר רק באופן שהגאז או נרות החשמל הודלקו לשם מצות נר שבת ולכבוד שבת - ששכ"ה כאן (ובהנסמן שם הע' כ"ג), ולהלן שם סעיף ל"ב.

רס"ג במשנ"ב ס"ק כ"א(שכד). **ובפרט לדעת אלה הפוסקים** (שכה) **דגם אם הנכרי מדליק יכולה האשה לברך**, ואף דלא קי"ל הכי, עיי"ש, מ"מ יש אור בבית ולא נקנוס. ועיין קצוה"ש סי' ע"ד בבדה"ש ס"ק ל"ב, עכ"ל(שכו).

שגגה והדליקה לאחר שקיבלו הקהל שבת מבעוד יום - צריכה להוסיף נר בכל שבת

(כא) בספר גידולי טהרה (חלק השו"ת סי' ל"ז באמצעו(שכז)) דן באשה ששגגה והדליקה נר של שבת לאחר שהקהל קיבל עליו שבת מבעוד יום (דהיינו שהי' עוד לערך שעה עד הלילה). דהנה הך הדלקה לאו כלום היא, והוי כאילו לא הדליקה. דלא מיבעי לדעת המרדכי דס"ל דגם באיסור דרבנן אי עביד לא מהני, וא"כ כאן דהוי איסור דרבנן להדליק(שכה) לא מהני. אלא אפי' אי דלא כהמרדכי, הכא שהדליקה באיסור, ופשוט דאסור ליהנות מאורה, ודבר פשוט הוא דנר שבת צריך להיות ראוי לשימוש, וא"כ מסיק **דצריכה להוסיף נר א' כל ימי'**, דהא הוי כאילו לא הדליקה. וע"ש דסידר לה ע"ז דרך תשובה, והעיקר שתקבל עלי' להיות מדלקת בזמן מוקדם מספיק לשבת, ע"כ.

אשה שלא הדליקה נרות משך זמן רב, ואח"כ חזרה בתשובה - האם צריכה להוסיף

(כב) ז"ל ספר שמירת שבת כהלכתה (חלק שני, פמ"ג, סוף הע' ל"ו): יש לעיין מהו הדין ... בפשעה ולא הדליקה, ואח"כ חוזרת בתשובה, הרי לא שייך הטעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת. וי"ל דבכה"ג לא קנסו, עכ"ל.

אפילו הדליקה לאחר נישואי' כמ"פ ב' נרות, והפסיקה, ואח"כ חזרה בתשובה, אין צריכה להוסיף

(כג) וכ"כ בספר ילקוט יוסף (סימן רס"ג סכ"ז), דאשה שפשעה ולא הדליקה משך זמן רב נרות בערב שבת, ואח"כ חזרה בתשובה, והתחילה לשמור תורה ומצוות, אין צריך לקנוס אותה ולהדליק נר נוסף. ואפילו אם לאחר נישואיה הדליקה כמה פעמים ב' נרות, יכולה להמשיך ולהדליק ב' נרות, ע"כ.

(כד) והנה בששכ"ה שם, בטעם הדבר דבכה"ג לא קנסו, כתב ד"הרי לא שייך הטעם כדי שתהא זהירה בכבוד שבת". וכ"כ בילקוט יוסף שם הע' מ"ג, "דהסברא בזה פשוטה, מפני שבנדוד"ד לא שייך הטעם שתהי' זריזה יותר במצות ההדלקה (וכ"כ הטעם הב"ח, ושאינו משום כפרה, עיי"ש)".

וכוונתם לדברי הב"ח שנעתקו לעיל סעיף זה אות ו. ועיין להלן פרק זה סעיף י"ב אות ב, ממחצית השקל, דבלי דברי הב"ח הי' עולה על הדעת דהטעם שצריך להוסיף

שכז. תור"ד הובאו בס' דרכי הלכה לשו"ע או"ח סימן רס"ג ס"א (ע' קע"ז), ומשם נעתק לכאן.

שכח. עיין ג"כ שמירת שבת כהלכתה, חלק שני, פמ"ו ס"ד, ובהנסמן שם הע' ל"ה.

שכד. ועיין ג"כ בהנסמן לעיל הע' שטז בסופה. **שכה.** עיין ג"כ שו"ע הרב סימן רס"ג ס"א. קיצור דיני נש"ק פ"ד סי"ז, ובהנסמן שם הע' 32-33.

שכו. ועיין ג"כ סי' הליכות ביתה סי"ד הע' 10.

נר הוא בא לכפרה, א"כ גם בנאנסה צריכה כפרה קצת כו' (ועיין שם הע' שלג), משא"כ לטעם הב"ח כו' (שכט).

אשה המתקרבת ליהדות דינה כנאנסה ולא הדליקה, שאין צריכה להוסיף (כה) ובספר קיצור דיני נש"ק (פ"ה ס"ג) כתב, וז"ל: **אשה המתקרבת ליהדות המתחילה להדליק נרות, אינה צריכה להדליק נר נוסף** עבור כל הפעמים שלא הדליקה, **כי דינה כנאנסה(של), עכ"ל.** ומציין שם לששכ"ה הנ"ל, וס' הליכות ביתה סי"ד הע' 10.

שכחה להדליק בערב יו"ט - האם צריכה להוסיף

כו) עיין ספר שמירת שבת כהלכתה (חלק שני, פמ"ג הע' כ"ח), דשקו"ט בענין אשה ששכחה ולא הדליקה נרות בערב יו"ט (או בערב יו"ט שני של גלויות) - האם צריכה להוסיף מכאן ולהבא עוד נר, עיי"ש בארוכה, וש"נ.

ועיין ג"כ ספר הליכות ביתה סימן י"ד סכ"ג ובהע' ס"ז שם. ילקוט יוסף סימן רס"ג סכ"ח, ובהע' מ"ד שם.

שכח הבעל להדליק - אין האשה צריכה להוסיף

כז) כתב בספר השבת והלכות' (שער ההלכות, סימן ה' ס"ל), דאם שכח הבעל להדליק נרות (באופן שההדלקה מוטלת עליו, וכגון שאשתו אינה בבית), אין מצריכים את האשה להוסיף מכאן ולהבא, ע"כ(שלא).

איש המדליק בקביעות ושכח - האם חייב להוסיף

כח) ולענין איש המדליק בקביעות ושכח פעם אחת, אם חייב להוסיף - ראה ס' הליכות ביתה סי"ד הע' 10. ס' שמירת שבת כהלכתה, חלק שני, פמ"ג ס"ה הע' ל"ה.

הנר הנוסף שמדלקת צריך להיות משמן נוסף, ולא מן השמן של הנרות שהיא רגילה להדליק תמיד.

כט) לכללות הענין יש להוסיף מ"ש בכף החיים (סימן רס"ג ס"ק י"א), וז"ל: **ודבר פשוט הוא, שצריך להוסיף שמן ותדליק הנוסף, אבל לא בשמן שהיתה מדלקת בו ב' נרות תדליק בו ג', דאדרבא בזה מגרעות נתן, דנכבין מהרה וממעטת יותר בכבוד שבת, עכ"ל.**

נאנסה ולא הדליקה - אין צריכה להוסיף

נאנסה ולא הדליקה, אין צריכה להוסיף

א) ז"ל המג"א (סימן רס"ג ס"ק ג'): ומה"ט(שלב) נ"ל **דאם נאנסה ולא הדליקה, כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בה, א"צ להוסיף, עכ"ל.**

שפשעה), א"כ מדוע לא תהא צריכה להוסיף? **של.** כפה"נ כוונתו שהיא בבחינת "תינוקת שנשבה". - ס' הליכות ביתה אינו תח"י. **שלא.** ומציין שם לשו"ת באר משה ח"ח סימן ס"ג סוף אות א'. שו"ת דברי שלום ח"ד סימן י"ב סוף אות ו'.

שכט. לכאורה צ"ע, דבמחצה"ש שם מסיים, דהטעם לזה דלדעת הבי"ח אם נאנסה ולא הדליקה אין צריכה להוסיף, הוא משום ד"בלא"ה היתה זהירה, אלא האונס גרם לה שלא הדליקה", וא"כ בנדו"ד, **שלא היתה זהירה** (ובלשון ס' ששכ"ה וילקוט יוסף הנ"ל: אשה

הא דנאנסה א"צ להוסיף הוא דוקא להב"ח, דטעם הוספת הנר הוא מפני "שבזה תהא נזהרת מאד שלא תשכח עוד", משא"כ אם הנר הנוסף הי' בא לכפרה או לתשלומין, אזי גם אם נאנסה היתה צריכה להוסיף

(ב) על מ"ש במג"א שם, "שכחה פעם אחת כו', משום היכרא כו', ומה"ט נ"ל דאם נאנס[ה] כו'", כתב במחצית השקל שם, וז"ל: ר"ל, דבלי דברי הב"ח הי' עולה על הדעת [ד]הטעם שצריך להוסיף נר הוא בא לכפרה, א"כ גם בנאנסה (צריך) [צריכה] כפרה קצת(שלג), או הוי ס"ד [ד]טעם נר הנוסף [הוא] לתשלומין מה ששכחה, א"כ ה"ה בנאנסה. משא"כ לטעם הב"ח, שתהי' זהירה מכאן ואילך, בנאנסה א"צ להוסיף, דהא בלא"ה היתה זהירה אלא האונס גרם לה שלא הדליקה, עכ"ל.

נאנסה ולא הדליקה, אין צריכה להוסיף

(ג) וז"ל שו"ע הרב (סימן רס"ג ס"א): אם נאנסה ולא הדליק', כגון שהיתה בבית האסורים וכיוצא בזה, א"צ להוסיף כנגד זה, עכ"ל.

הדליקה וכבו - הוי כנאנסה וא"צ להוסיף

(ד) עיין שו"ת מור ואהלות (סימן ז' שלד), דאם הדליקה וכבו הנרות ע"י שלא הי' החלב טוב, ג"כ א"צ להוסיף(שלה), דהוי כנאנסה, וח"ו אין זה סכנה וסימן רע. רק שמעתה תקבל להיות נזהרת בזה לברור מחלב טוב, ע"כ(שלו).

אם לא הדליקה מחמת עוני, אין צריכה להוסיף

(ה) וז"ל כף החיים (סימן רס"ג ס"ק י'): ונראה, דה"ה אם לא הדליקה מחמת עוני, שלא הי' לה כסף לקנות, דא"צ להוסיף, עכ"ל.

קכ"ז ע"ב). ארחות חיים (החדש) סימן רס"ג סוף ס"ק ב'.

שלה. ובמכ"ש אם כבה רק נר אחד - עיין שו"ת מהר"ם בריסק (סימן מ"ז), הובא בס' דרכי הלכה לשו"ע או"ח סימן רס"ג ס"א (ע' קע"ז). ועיין ג"כ שו"ת באר משה ח"ח סי' רל"ג. שו"ת שאילת יצחק ח"א סי' ל"ב.

שלו. ועי"ש בשו"ת מור ואהלות שם (הובא בס' דרכי הלכה שם), דמסיים, שיקבל הבעל ללמוד לאור נרות של ש"ק, דכל זכות האשה בנרות מבואר בספה"ק הוא אם בעלה ובני' לומדים אצל הנרות, ע"כ. ועיין ג"כ לעיל פ"ז סעיף א' אות יד.

שלב. דהב"ח (דלעיל פרק זה סעיף י"א אות ו') שהביא המג"א לפנ"ז (נעתק לעיל שם אות ח'), דהטעם לזה ש"אם שכחה כמה פעמים, צריכה להוסיף בכל פעם", הוא מפני "כי הדבר משום היכר' שתהי' זהירה מכאן ולהבא בכבוד שבת". ועיין להלן סעיף זה אות ב' ממחצית השקל.

שלג. וכן משמע מפשטות דברי המהרי"ל (שנעתק לעיל פרק זה סעיף י"א אות א'), שלכן כתב שם "אשה שחלתה" כו', דאע"פ שאשה חולה אנוסה היא, אעפ"כ גם היא צריכה להוסיף כל ימי' נר א'.

שלד. הובא במנחת שבת, מנחה חדשה (השמטות), לקיצור שו"ע סימן ע"ה ס"ד (דף

- פרק י -

תיקון והבהוב הנרות והפתילות

תיקון הנרות והפתילות ע"י הבעל:

(א) במסכת שבת (דף קי"ט ע"א): **רב הונא מדליק שרגי**. וכתב על זה בחדא"ג מהרש"א כאן, וז"ל: **דהוא [רב הונא] מרא דשמעתין בפ' ב"מ (שבת דף כ"ג ע"ב(שלז))** דאמר הרגיל בנר כו', דמשמע דהאיש נמי חייב בנר, וכמ"ש התוס' (שם ד"ה ה"ג חזא דהו רגילי בשרגא) דהו רגילי בנר הבעל והאשה, ע"ש, עכ"ל.

(ב) ובמהרש"ל שם, אחרי שהביא שמצא "בתוס' ארוכים" ש"היו שם הרבה נרות, והיתה אשתו מדלקת אחרת", כתב, וז"ל: **ואני אומר, דיכול להיות שהוא הדליק תחילה, כדי שאשתו תהי' מדלקת נר של מצוה(שלח), עכ"ל(שלט).**

הכנת ותיקון הנר צ"ל ע"י הבעל אבל ההדלקה תהי' ע"י אשתו

(ג) אבל בכתבי האריז"ל מפורש שרק **הכנת ותיקון הנר צ"ל ע"י הבעל, אבל הדלקתם צ"ל על ידי האשה.**

(ד) וז"ל שער הכוונות ענין ליל ו' (דף ס"א ע"ד): **גם תזהר בתיקון הנרות של שבת, אמנם הדלקת הנר היא מצוה על האשה בעלת הבית, כנודע, עכ"ל(שמ).**

(ה) ועד"ז בסידור האריז"ל להר"ש מראשקוב (ח"ב דף מ"ט ע"ב): **כוונת הכנת הנר יהי' על ידך דוקא, והדלקתה תהי' ע"י אשתך.**

ולהעטרת זקנים לא ידליק רק יהא מוכן שהאשה תדליק ע"י נר זה כל הנרות, עכ"ל "משנת יעקב".

(* פ' בשלח. וכן הביאו ג"כ בא"ר סימן רס"ג סוף ס"ק א' בשם פענח רזא. וכבר העירו על זה (ב"הגהות והערות" שבטור וש"ע הל' שבת ח"א, הוצאת הדרת קודש, תנש"א), דלפנינו לא נמצא ענין זה בפענח רזא. וכנראה שכן הי' לפניהם בפענח רזא כתב יד. וכ"ה בפ"י רבינו חיים פלטיאל עה"ת פ' בשלח (עה"פ בשלח יג, כב) "לא ימיש עמוד הענן יומם גוי" [ועיין ג"כ לעיל פ"א סעיף ב' אות ב'], אשר הרבה דברים משמו נמצאים בפענח רזא.

שלט. ובהגהות היעב"ץ לש"ס שבת כאן מעיר: דילמא בשעה שהי' שרוי בלא אשה, ושהיתה חולה ו[או] יולדת או בסיבת מקרה [אחר], או שהי' מדליק נרות הרבה, עכ"ל. **שמ.** נעתק ג"כ בס' פתורא דאבא - מנהגי האר"י.

שלז. נעתק לעיל פ"ז סעיף א' אות א'. **שלח.** צ"ע הכוונה. ובס' טעמי המנהגים סימן ר"ס בקונטרס אחרון (ע' קכ"ה) העתיק את דברי המהרש"ל בזה הלשון: **שהדליק מתחילה נר אחד, כדי שאשתו תדליק בה את הנרות של שבת.** ועד"ז כתב בתוספת שבת (סימן רס"ג סוף ס"ק ז, הביאו ב"משנת יעקב" לש"ע שם), וז"ל: **ומהרש"ל פירש . . היינו שהדליק מתחילה נר אחד כדי שאשתו תדליק בה את הנרות של שבת, עכ"ל.** וכתב עליו ב"משנת יעקב", וז"ל: **ולענ"ד הלשון במהרש"ל אין נראה כן, וגם אין עושין כן, רק עושין כמו שפירשתי, שהבעל מהבהב כל הנרות ומכבה אותן אח"כ, ועל ידי כולן הם נר של מצוה.**

ואין כוונת מהרש"ל לפי פירוש תוספת שבת, כמו שהביא עטרת זקנים בשם פענח רזא*, דיהא לה מוכן נר שממנו תדליק בכל ערב שבת הנרות ולא ע"י קינסא, דתוספת שבת מפרש דהבעל ידליק נר אחד ויניח מודלק,

[ובסידור האריז"ל להרי"ק הלשון הוא: "הכנת הנר תהיה על ידך דוקא, והוא שתערוך ותעמיד הנרות על המנורה, ואך הדלקתם תהיה על ידי אשתך". אבל הוספה זו לא הובאה בשאר כתבי האריז"ל שנעתקו כאן(שמא)].

(ו) ועד"ז בשו"ע האריז"ל (קבלת שבת סוף ס"ב - ירושלים תשד"מ ס"ע קב): גם תהא זהיר בתיקון הנרות, אך [ה]הדלקה תהי' ע"י אשתך.

(ז) וז"ל הפרע"ח (שער השבת רפ"ג, הובא בספר סידורו של שבת): תיקון הנר שבת תהי' אתה זהיר, אך הדלקתם תהיה על ידי אשתך, עכ"ל.

(ח) ועד"ז בספר לחם מן השמים (דף כ"ו ע"א): וצריך הוא [הבעל] לתקן הנרות, אך הדלקתם יהי' ע"י אשתך.

(ט) וכן מוכח מספר משנת חסידים, שכתב (במסכת תוספות שבת פ"ב אות ג'): "ויזהר לתקן לשבת להאיר על השולחן הנ"ר כו", ולהלן (שם אות ה) כתב: "ונרות אלו יודלקו על ידי אשתו".

(י) ובספר פלא יועץ (אות נ' ערך נר) כתב, וז"ל: וכתבו משם הארי"ז ז"ל, שהטבת הנרות צריכה להיות ע"י האיש, וההדלקה ע"י האשה, עכ"ל.

גם תיקון הנר צ"ל ע"י האשה, והתיקון של האיש הוא בזה שאומר: הדליקו את הנר, ויש בזה גם תיקון על עון העגל

(יא) אבל בספר יפה ללב (או"ח סימן רס"ג ס"ו(שמב)) כתב, וז"ל: גם ההכנה לתקן אותה צריך שתהי' ע"י האשה, וכן המנהג ... והתיקון של האיש הוא כי יבטה בשפתים לאמר: הדליקו את הנר, כי הדיבור עושה רושם גדול ותיקון גדול, וכמ"ש הרב ח"י [חמדת ימים] (דף ל"ט ע"א) יע"ש אשר בזה יש מהתיקון גם למעשה העגל אשר כבה איהו נרו של עולם שכתב הרב שם (דף ל"ז ע"א), עכ"ל.

(יב) ובמג"א (או"ח סימן רס"ג ס"ק ז') כתב, וז"ל: ומ"מ (כלומר, אעפ"י שהנשים מוזהרות בו יותר, כמ"ש בשו"ע שם (ס"ג)) האיש יתקן הנרות. ומציין ל"כתבים".

(יג) ועל יסוד דברי האריז"ל הנ"ל, כתב בשו"ע הרב בעל התניא (סימן רס"ג ס"ה), וז"ל: טוב שהוא [הבעל] יתעסק בתיקון הפתילות והנרות, וגם ידליק בשאר חדרים שאין אשה מדלקת שם.

אם מדליק בשמן זית יתקן הבעל את הפתילות, אם מדליק בנר של שעה או של חלב, יניחם הבעל בעצמו בנר על השולחן

(יד) ובספר יסוד ושורש העבודה (שער השמיני, שער העליון) כתב, וז"ל: ואחר ערובי חצרות יתקן פתילות לנר של שבת, אם מדליק בשמן זית, כי הדלקה אותה מצוה האשה חייבת בה, ותיקון הפתילות מוטל על הבעל. האריז"ל. ואם מדליק בנר של שעה ושל

מוטל על הבעל", מוסיף: ואם מדליק בנר של שעה ושל חלב, יניחם בעצמו בנר על השולחן. שמב. נעתק לעיל פ"ד סוף סעיף ב'.

שמא. ובסי' יסוד ושורש העבודה (שנעתק להלן סעיף זה אות ד), לאחר ששמביא בשם האריז"ל דאם מדליק בשמן זית הנה "תיקון הפתילות

חלב, יניחם בעצמו בנר על השולחן ... לכו נא וראו איזו דרך ישרה לפני איש, איך ומה ראוי לאדם להשתדל בהנחה עושה מצוה כתיקונו, שיהיו מונחים נרות של שבת לצד דרום ושולחנו לצד צפון כמבואר בתיקוני(שמג) כו'.

טו) ובתוס' הגרעק"א בביאור המשנה (שבת פ"ב מ"ו - דף ל"א ע"ב(שמד)) "על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה, בחלה ובהדלקת הנר", כתב, דהא דלא תני "על שאינן זהירות בנר", כמו דתני "ובחלה" ולא תני "בהפרשת חלה" - דהתנא בא לרמוז לנו למה דאיתא בתיקוני הזוהר(שמה), **שבעל הבית יתקן את הנרות, ושאשתו תדליק.** ולכן תני "ובהדלקת", דתיקון הנר על הבעל, עיי"ש.

טז) ובספר אוצר החיים (מנהגי הרה"ק מרן בעל "דברי חיים" זצ"ל מצאנז - ע' קצ"ו) מביא שכך ה' מנהגו בקודש של בעל ה"דברי חיים" מצאנז זצ"ל, לתקן את הנרות, ואח"כ היתה אשתו מדלקת אותן.

כל דבר שבקדושה יש להכין מקודם המקום מלמטה

יז) ובספר מקוה ישראל מביא מהרה"ק משינאווא זי"ע, וז"ל: **שצריך לדקדק בכל נרות מצוה להניח ולהדביק הנרות במקומן מקודם ואח"כ להדליקן,** דאנן קיימא לן הדלקה עושה מצוה בכל מקום. על כן הדלקה במקומה בעינן כמו נר חנוכה. **אח"כ** אמר עוד טעם בזה, **שכל דבר קדושה יש לעשות ולהכין מקודם המקום מלמטה, ואח"כ ממשיכין עליו האור מלמעלה, עכ"ל.**

הטבת הנרות לכבוד שבת לשם שמים

יח) וז"ל ספר אורות מרדכי (מהצה"ק ר' מרדכיילע מנדבורנה) פ"ו (ע' צ"ג): פ"א כשבא רבינו אל סיגעט, שלח הרה"ק ה"ייטב לב" זיע"א את הרה"ח ר' רפאל פריינד ז"ל לראות האיך רבינו מהדק ומטיב את הנרות לכבוד שבת קודש, באמרו, **שכל כוונותיו לשם שמים, עכ"ל.**

טעם שנוהגין שהבעל עושה הכנה קצת דההדלקה, הוא מפני שההדלקה

מצוה בו יותר מבשלוחו, וע"י הכנה זו יוצא ידי חובתו

יט) וז"ל אשל אברהם (מבוטשאטש) לסימן ר"ס סעיף ב'(שמו): ואולי לזה כ' בספה"ק לעשות הכנה קצת דההדלקה, כגון להעמיד המנורה בעצמו, וי"ל שהוא מצד שההדלקה חשובה יותר מהסעודה, ועל ידי זה לא יצטרך לומר הדליקו את הנר(שמז) כפי סגנון לנהוג כמו זר נחשב בעיני הנשים להזכירם כן בכל עש"ק, ועל ידי ההכנה יוצא ידי חובתו היטב, עכ"ל.

הבהוב הנרות והפתילות קודם הדלקתן

א) במשנה שבת (דף כ"ח ע"ב): פתילת הבגד שקיפלה ולא הבהבה (על השלהבת, כדי שתהא מחורכחת ותדליק יפה, רש"י), ר"א אומר ... אין מדליקין בה. ובגמרא שם (דף כ"ט ע"א): רבא

שמו. בהמשך למ"ש שם לפני"ז - נעתק לעיל

פ"ד סעיף ה' אות ג'.

שמז. עיין בזה בארוכה בהנעתק לעיל פ"ד סעיף ו'.

שמג. נעתק לעיל פ"ה ס"ב אות ד'.

שמד. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ו סעיף א'.

שמה. לע"ע לא מצאתי דבר זה בספר "תיקוני הזוהר".

אמר, היינו טעמא דרבי אליעזר, לפי שאין מדליקין בפתילה שאינה מחורכת כו'. ובתוס' שם (ד"ה רבא) כתב, וז"ל: ונ"ל דבחנם נהגו אנשים להדליק הפתילה ולכבותה כדי שתהא מהובהבת, דהא אין הלכה כרבי אליעזר דשמותי הוא, עכ"ל(שמח).

נוהגות הנשים להבהב הפתילה קודם הדלקתה כדי שיאחז בה האור היטב
(ב) אבל ברא"ש שם (פ"ב ס"ה) כתב, וז"ל: ונוהגות הנשים להדליק הפתילה ולכבותה כדי שתהא מהובהבת ויאחז בה האור היטב, ומנהג יפה הוא(שמט), עכ"ל. ועיין מרדכי שבת כאן (סימן רפ"ט). שלטי הגבורים לרי"ף כאן.

(ג) וז"ל הטור (סוף סימן רס"ד): וא"צ להבהב הפתילה, שאין הלכה כר"א שמצריך להבהב, מ"מ נהגו הנשים להדליק הפתילה ולכבותה, כדי שתהא מחורכת ותאחז בה האור יפה, עכ"ל.

(ד) ועד"ז כתב הרמ"א (על מ"ש בשו"ע שם (ס"ט): אין צריך להבהב הפתילה(ש"י)), וז"ל: ומ"מ נהגו להדליק הפתילה ולכבותה, כדי שתהי' מחורכת ותאחז בה האור יפה (טור), עכ"ל.
(ה) וכ"כ בשו"ע הרב (סימן רס"ד ס"ד), וז"ל: מן הדין א"צ להבהב הפתילה על השלהבת קודם שידליקנה כדי שתהי' מחורכת ותדליק יפה, אבל נהגו הנשים להדליק הפתילה ולכבותה כדי שתהי' מחורכת קודם שתדליקנה לשם מצוה כדי שתאחז בה האור יפה, בין בנר של שמן בין בנר הכרוך, ומנהג יפה הוא.

(ו) וז"ל ס' דרכי חיים ושלום (מנהגי בעל מנחת אלעזר ז"ע) סדר ערב שבת סימן ש"ס (ע"ק"ה): קודם הדלקת נרות ה' מכין ומהבהב הפתילות של הנרות שהדליקה הרבנית הצ' תחי', עכ"ל.

האיש יבהב הפתילה, כדי שלא תשהה האשה בהדלקתה

(ז) ובמשנ"ב (סימן רס"ג ס"ק כ"ח) כתב, שהאיש יבהב הפתילה, ויהי' תועלת שלא תשהה האשה בהדלקתה, ע"כ.

בפירושו למס' ביצה (פ"א ס"א ס"ק פ'), וז"ל: נ"ל דמהאי טעמא נהגין הנשים בכל ע"ש להדליק הפתילה ולכבותה קודם הדלקתן, מפני חשש האוסרים כשחל יו"ט אחר שבת כו'. [דיש אוסרים להשתמש ביו"ט שחל אחר השבת בפתילה שהדליק בשבת, משום הכנה. ולדיעה זו צריכין להדליק ולכבות הפתילה מקודם בחול. ומשום יו"ט שאחר השבת נהגו להדליק ולכבות הפתילה בכל ע"ש].

שנ. בשו"ע כאן ניתוסף (בחצ"ע ובאותיות קטנות): פ"י ענין הבהוב יפול על דבר שאינו נשרף לגמרי וגם לא קיים לגמרי. אל תאכלו ממנו נא (בא יב, ט) תרגום יונתן מהבהב, עכ"ל. ובקיצור שו"ע (סימן ע"ה ס"ה): דהיינו שידליק ויכבן כדי שיהיו נוחים אחר כך להדליק, עכ"ל.

שמח. עיין בב"י סימן רס"ד, שהביא שם דבעל הלכות גדולות פסק דהלכתא דאין מדליקין בפתילה שאינה מחורכת. וכן איתא בתוספתא. ור"י אומר שבחירוף דרך העברה בעלמא כולי עלמא מודו דצריך, אבל הבהוב גמור להדליק ולכבות אין צריך לעשותו בערב שבת, ע"כ (והוא ממרדכי פ' במה מדליקין סימן רפ"ט).

ובשלטי הגיבורים לרי"ף כאן כתב, וז"ל: רוב הפוסקים הסכימו דפתילות של נר שבת אינן צריכות הבהוב וחירוף. וכתבו הפוסקים, דאע"פ שהנשים נהגו להדליק הפתילה ולכבותה כדי שתהא מחורכת, לא משום הלכה נהגו כן, עכ"ל, ומביא שם דברי בה"ג ור"י הנ"ל.

שמט. ובקרבן נתנאל כאן (ס"ק ח) ציין למ"ש

(ח) אבל ב"רשימות" כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע כותב, וז"ל: לא נהגינן להבהב נר של שבת קודם ההדלקה, עכ"ל.

הבהוב הנרות הוא תיקון לפגם הברית

(ט) ובספר מקוה ישראל מביא מהגה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנז זי"ע, דלהבהב הנרות הוי תיקון לפגם הברית. וכן מובא ג"כ בספר אוצר החיים (מנהגי הרה"ק מרן בעל "דברי חיים" זצ"ל מצאנז - ע' קצ"ו) מעשה שהי', שרבינו אמר לאחד מהמסתופפים בצילו שבא לבקש ממנו תיקון על חטאת נעורים, שידקדק בכל ערב שבת קודש לחרוך את הנרות לפני הדלקתם.

- פרק י"א -

לבישת בגדי שבת ונתינת צדקה לפני הדלקת הנרות

להתרחץ ולהתלבש בבגדי שבת לפני הדלקת הנרות

קודם הדלקת הנרות רוחצות ולובשות בגדי שבת

(א) ז"ל קיצור שו"ע סימן ע"ה ס"ו (נעתק בכף החיים סימן רס"ג ס"ק ל"ה): נוהגות הנשים שקודם הדלקת הנרות רוחצות ולובשות בגדי שבת, ואשרי להן, עכ"ל.
(ב) וז"ל חיי אדם (כלל ה', הלכות שבת ס"ט): ונוהגות ללבוש מקודם בגדי שבת, ואשרי להם, עכ"ל.

בל תתקרב להדליק את הנרות בבגדים צואים

(ג) ובספר יפה ללב (סימן רס"ג סוף ס"ק ו') כתב, וז"ל: וצריך ג"כ כל איש להיות עיניו פקוחות על אשתו לבלתי תתקרב להדליק הנרות בבגדים צואים ובלי רחיצ[ה] במים חמין, ולרחוץ ידיהן לפני ההדלקה לברך בנקיות כפים, עכ"ל.

בימים הקצרים טוב להזהיר אותן שיקדימו לבוא לרחוץ וללבוש, ואם

נתאחרה, מצוה יותר שתדליק במלבושי חול מלבוא לידי ספק חילול שבת

(ד) וז"ל חיי אדם (כלל ה', הלכות שבת ס"ט): בימים הקצרים, שמתאחרת לישב בחנות ואחר כך רוחצת ולובשת, ובין כך יבואו חס ושלום לספק חילול שבת, לכן טוב להזהיר להן שיקדימו לבוא לרחוץ וללבוש. וכשמתאחרת, מצוה יותר שתדליק כך במלבושי חול מלבוא חס ושלום לספק חילול שבת, עכ"ל (שנא).

אשה שנתאחרה וחוששת שאם תרחץ ותתלבש תבוא לידי ספק חילול שבת,

מצוה יותר שתדליק כמות שהיא. - תדליק קודם ואח"כ תחליף בגדיה

(ה) ז"ל קיצור שו"ע שם (נעתק בכף החיים שם): ואשה שנתאחרה בעסקיה ובאה לבייתה קרוב לחצי שעה קודם שבת, שאם תרחץ ותלבש, תוכל לבוא לידי ספק חילול שבת,

לישב בחושך מלחלל שבת ח"ו, עכ"ל. ועיין ג"כ להלן הע' שנב. רש"י שנעתק לעיל הע' קצא.

שנא. ומוסיף שם, וז"ל: ואם הבעל רואה שמתאחרת, מצוה גדולה שהוא ידליק הנרות ולא ישגיח בקטטת אשתו. ומצוה גדולה יותר

מצוה יותר שתדליק כמות שהיא משתבוא ח"ו לידי ספק חילול שבת, עכ"ל(שנב).

(ו) וז"ל ספר בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח ס"ט, ציין אליו בכף החיים שם): נכון להדליק אחר שתחליף בגדי שבת. מיהו, אם אחרה וחוששת שאם תחליף בגדיה לא ישאר לה זמן להדליק, אז תוכל להדליק בבגדי חול, ואחר כך תחליף בגדיה, עכ"ל.

וכן כתב ג"כ במשנה ברורה (סימן רס"ב ס"ק י"א).

לבישת צעיף להדלקת הנרות

סגולה לפרנסה ללבוש הצעיף להדלקת הנרות

(א) מנהג הנשים ללבוש צעיף בעת הדלקת נר שבת. והמדקדקות לובשות גם סינר שקורין שירצל.

(ב) מנהג לבישת הצעיף הובא בספר דברי תורה (מהדורא ו' אות ס"ה(שנג)) וכתב על זה, דאף שהטעם הפשוט לזה הוא לכאורה משום שבעת הדלקת הנרות אז הנשים מקבלות שבת, ולכן לובשות אז צעיף או מטפחת של שבת, אך מ"מ בכל יום השבת יקילו בזה קצת, ובעת הדלקת הנרות מדקדקות בצעיף דייקא, כי נ"ר בגימטריא צעיף, דשניהם סגולתם להשפיע פרנסה. כי ידוע אשר נ"ר בגימטריא ג' יחודים(שנד), וממנה(שנה) נמשך פרנסה, ובצעיף אמרו דורשי רשומות עה"פ ותקח הצעיף ד"צעיף" הוא ר"ת עמך ישראל צריכין פרנסה, עי"ש.

(ג) ובפשטות אפשר לומר טעם לבישת הצעיף, כי בעת קבלת שבת צריכה האשה להיות בצניעות יתירה. וטעם זה שייך גם על מנהג לבישת השירצל, דהוי גם כן מלבוש של צניעות, כדאיתא בבבא קמא(שנו) שמתקנת עזרא שתלבוש אשה סינר, ולדעת המאירי והשיטה מקובצת שם הכוונה על שירצל, עיי"ש.

נתינת צדקה לפני הדלקת הנרות

נתינת איזה פרוטות לצדקה לפני הדלקת הנרות

(א) ז"ל קיצור שו"ע (סימן ע"ה ס"ב): וטוב שתתן מקודם איזה פרוטות לצדקה.

(דף שפ"ח טור ב). שער הכוונות ענין קבלת שבת (דף נ"ד טור ב).

שנה. מן מלכות, רחל - עיין פע"ח שער הזמירות פ"ה, נעתק בספר אור עינים (להרה"ק מוה"ר אליעזר צבי ספרין מקאמרנא) ח"א אות פ"ר ערך פרנסה (דף ר"א ע"ג).

שנו. דף פ"ב ע"א: עשרה תקנות תיקן עזרא.. ושתהא אשה חוגרת בסינר משום צניעותא. וכעין זה הוא בירושלמי מגילה פ"ד ה"א קרוב לסופה.

שנב. ומסיים שם, וז"ל: ואם הבעל רואה שהיא מתאחרת מלבוא, מצוה גדולה שידליק הוא ואל ישגיח ברוגזה, עכ"ל. ועיין ג"כ לעיל הע' שנא. **שנג.** ומשם נעתק בס' דרכי חיים ושלום (מנהגי בעל מנחת אלעזר ז"ע) סדר ערב שבת סימן שס"א (ע' ק"ה).

שנד. יש במלכות רחל ג' יחודים: יחוד הוי"ה **אדנ"י** (כזה: יאהדונה"י); יחוד הוי"ה **אלהי"ם** (כזה: יאהלוהה"ם) ויחוד הוי"ה **אהי"ה** (כזה: יאההויה"ה) , שעולים למספר נ"ד - פע"ח שער השבת פ"ד

על פי הסוד יש ליתן ג' פרוטות לצדקה

(ב) וז"ל ספר כף החיים (סימן רס"ג ס"ק ל"ד): **טוב שתתן מקודם פרוטה לצדקה**, עכ"ל. (ומציין שם, בסוף הענין לקיצור שו"ע שם). ואח"כ מוסיף שם: **וטוב ליתן ג' פרוטות לצדקה, משום שיש להם טעם בסוד, כמ"ש לעיל סי' נ"א אות מ"ד ואו' מ"ה וסי' קל"ב אות ו' ד"ה ועוד ענין וכו', יעו"ש.**

ושם (בקטע שלאח"ז) כתב, וז"ל: סדר הדלקה כך הוא. תחילה תאמר לשם יחוד וכו' הריני בא לקיים מ"ע של הצדקה, והריני נותנת ב' פרוטות לצדקה, ועוד הריני נותנת פרוטה אחת לצדקה לתקן את שורש מצוה זו וכל תרי"ג מצוות הכלולות בה במקום עליון. ויהי נועם וכו', עכ"ל.

נתינת ב' או ג' פרוטות לצדקה, להיות עזר לסליחה ולכפרה

(ג) וז"ל בן איש חי (הלכות שנה שניה, פ' נח לפני סעיף א'): ולכן (שינז) **טוב שהאשה תפריש קודם הדלקה שתיים או שלש פרוטות לצדקה, להיות הצדקה עזר לסליחה ולכפרה**. וכן נהגו פה עירנו קצת נשים להפריש לצדקה קודם הדלקה, עכ"ל.

לפני הדה"נ הוא עת רצון לקבלת בקשות נשים ובנות, ולכן צריך להרבות בברכות השי"ת ע"י נתינת הצדקה

(ד) וז"ל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע באגרת שלו (נדפסה ב"אגרות-קודש" חלק י"ד ע' תקכ"ט): בשאלתו כמה תפריש אמו ת[י] לפני הדלקת הנרות בערב שבת וערב יום טוב, מובן שזה תלוי ביכולתה. והנקודה בזה, **כיון שעת רצון היא לקבלת בקשות נשי [ו]בנות ישראל קודם קיום המצוה דהדלקת הנרות בעש"ק וערב יום טוב, צריך להרבות בברכות השי"ת בזה על ידי נתינת הצדקה**, עכ"ל.

כבר נתפשט המנהג לתת לצדקה לפני הדלקת הנרות לקופת רבי מאיר בעל הנס

(ה) ובבדי השולחן (בס' קצות השולחן) סימן ע"ד ס"ק י"ט כתב, וז"ל: **כבר נתפשט המנהג בכל תפוצות ישראל שבגולה, ע"פ תקנות הגאונים וצדיקים ז"ל, שקודם הדלקת הנרות תתן צדקה לקופת רמבעה"נ להחזקת הישוב באה"ק ת"ו, ואין לשנות**. וגם הר"ש אלקבץ ז"ל מחבר פזמון לכה דודי תיקן החרוזים מיוחדים לבנין ציון וירושלים בפזמון הנ"ל. [מזה] נראה שיש ענין לזכור את ירושלים קודם קבלת שבת, עכ"ל.

(ו) וז"ל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע באגרת שלו (נדפסה ב"אגרות-קודש" חלק ו' ע' ק"ה(שינח)): **תחזיק במנהג הטוב של בנות ישראל להפריש צדקה לקופת רבי מאיר בעל הנס - רמבעה"ן - לפני הדלקת נרות בעש"ק וערב יו"ט**, עכ"ל.

שינוי. בא בהמשך למה שכתב שם לפני זה, ד"שתי פעמים נ"ר עולה מספר "חנון המרבה לסלח" כו' (נצתק לעיל פ"ט סעיף ב' אות יח). **שינוי**. במענה לאשה שנכנסה להריון ומבקשת ברכה.

להזהיר את הנשים והבנות המדליקות שלא לטלטל ח"ו את קופת הצדקה לאחרי ההדלקה

(ז) וז"ל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (בלקוטי שיחות חלק חכ"ד ה' 298 הערה 75): מובן ופשוט - שצריך להזהיר וככל הדרוש את הנשים והבנות המדליקות שלא לטלטל ח"ו את קופת הצדקה לאחרי ההדלקה (שנט), עכ"ל(שס).

- פרק י"ב -

תפילת האשה בעת הדלקת הנרות

ראויה האשה להתפלל בשעת הדלקת הנרות שיתן לה ה' בנים זכרים מאירים בתורה

(א) ז"ל רבינו בחיי (עה"פ יתרו יט, ג): כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים ... צוה לדבר אל הנשים תחלה ... שהאשה הטובה היא סיבה לתורה, שהיא יכולה להמשיך את בנה לבית המדרש ... ולכן ראויה האשה להתפלל לשם יתברך בשעת הדלקת הנר של שבת, שהיא מצוה המוטלת עליה, שיתן לה ה' בנים מאירים בתורה, כי התפלה יותר נשמעת בשעת עשיית המצוה(שסא). ובזכות נר של שבת שהוא אור, תזכה לבנים בעלי תורה הנקראת אור, שנאמר (משלי ו, כג) כי נר מצוה ותורה אור. וכן דרשו רז"ל (שבת כג, ב(שסב)): האי מאן דרגיל בשרגי הויין ליה בנים תלמידי חכמים, עכ"ל.

תתפלל שיהיו בניה מאירים בעולם בתורה ובמצוות וביראת שמים

(ב) ובאגרת התשובה לרבינו יונה(שג) כתב, וז"ל: ותברך ... להדליק נר של שבת. ותתפלל באותה שעה על בני' שיהיו בני' מאירים בעולם בתורה ובמצוות, ותפלל ותאמר יהי רצון שיהיו בני מאירים בעולם בתורה ובמצוות וביראת שמים, מפני שתפלה זו נאה להתפלל בשעה שהאירה נר של שבת(שסד), כענין שנאמר כי נר מצוה ותורה אור(שסה).

כי בשעת קיום המצוה, התפילה על השכר המיוחד לאותו מצוה יותר רצוי לפניו ית', עכ"ל. ועיין בלשון אגרת התשובה לרבינו יונה דלהלן בסמוך, ובהע' שסד שם.
שסב. עיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ז סעיף א'.
שסג. בהוצאה עם ביאור דברי האגרת (ירושלים, תשכ"ב) הוא בסוף אות פ"א.
שסד. ושם לפני"ז (אות פ'): כשהיא נותנת צדקה תתפלל באותה שעה ... שיהיו בניה יראי שמים ומצליחים בתורה ובמצוות, מפני שתפילתו של אדם נשמעת בשעה שהוא עושה מצוה, עכ"ל.
שסה. כפה"נ שדברי רבינו יונה אלה שמשו

שנט. "ולכן צ"ל [קופת הצדקה] לכתחילה במקום שתשאר שם עד לאחרי הבדלה" - לקוטי שיחות חלק כ"א ע' 381.
שס. ומוסיף שם, וז"ל: ואולי זהו הטעם שלא נתפשט כ"כ מנהג נתינת הצדקה לפני הדה"י מפני חשש האמור. ומפני גודל ענין השבת הנה גם לספק חששו. ועוד וג"ז עיקר שהחשש הוא בנוגע לקדושת שבת (ושמירתה) - וה"ז סתירה מיני' ובי' להכנס לחשש כזה ע"י הוספה במצות נש"ק שכל ענינה קדושת שבת, וצ"ע בכ"ז. עכ"ל.
שסא. ובמחצית השקל למג"א שבאות ד' דלהלן (ומקורו ממס"מ בשם רבינו בחיי) הלשון הוא:

תתפלל שיתן לה הרחמן בנים צדיקים ויראי השם ויודעין שמו יתברך
 (ג) וז"ל ה"הגהות דשייכי לספר זרעים" (שנדפסו ברמב"ם סוף ספר זרעים), הלכות חלה בסופן(שסו): ובכן תתפלל אשה תמיד בשעה שהמצוה בידה ומקיימת אותה בהלכותיה,

שיתן לה הרחמן בנים צדיקים ויראי השם ויודעין שמו יתברך, עכ"ל.

(ד) דברי רבינו בחיי הנ"ל הובאו (בשינויים קלים) גם להלכה, במטה משה (ח"ד סימן תי"ז), עולת שבת (סימן רס"ג ס"ק ד'), ועד"ז במגן אברהם או"ח הל' שבת (סימן רס"ג ס"ק י"א), וז"ל שם: ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקב"ה בנים זכרים מאירים בתורה, עכ"ל. ומציין שם: מט"מ בשם בחיי פ' יתרו.

בעת ההדלקה תתפלל על חיי בעלה ובניה שיזכו לתורה אור

(ה) וז"ל ספר מעבר יבק (שפתי צדק פ"ה): **חובה עליה להתפלל בהדלקת נר שבת ויו"ט ויום הכפורים על חיי בעלה ועל בניה, שיזכו לתורה, כדאמרו בזוהר(שסז), עכ"ל.**

(ו) ושם (פט"ו): **וצוה רשב"י בפרשת ויקהל(שסח) כי תתפלל האשה בעת הדלקתה נר של שבת על חיי בעלה ובניה שיזכו לתורה אור, עכ"ל.**

נר שבת היא נשמת אדם הראשון (שקלקלה חוה בחטא עץ הדעת), ולכן ראוי לאשה להתפלל בשעת ההדלקה על בנים מאירים בתורה

(ז) ובדרשות החתם סופר (לז"ך אלול דף שני"ז, טור ב) כתב, אשר חנה הוא ר"ת: חלה, נדה, הדלקת הנר(שסט). והענין, כי גוף האדם הוא בבחינת חלה מעיסה, כמ"ש על עפר מן האדמה שה' אדה"ר חלתו של עולם(שע), ודמו של אדם הוא נגד דם נדה, ונשמת

להם תמיד וילמדם כל הלכות המוטלות עליהם עד שיהו בקיאים בהן ובהלכותיהן. ועל שם זה נקראת צדקת הגדולה חנה, ר"ת חל"ה נד"ה הדלק"ה, שקיימה ג' מצוות אלו כראוי, ובכן נתן לה הקב"ה תאות לבה וארשת שפתיה בעל מנע, עכ"ל.

שסז. כפה"נ כוונתו לזוהר פ' בראשית (דף מ"ח ע"ב), שנעתק לעיל פ"ז סעיף ב' אות א'. ועיין להלן באות שלאח"ז, ובהערה ששח שם.

שסח. ובמעבר יבק שנעתק באות שלפנ"ז כתב "כדאמרו בזוהר" סתם. ועיין שם הע' שסז.

שסט. וכבר הובא דבר זה בס' מגלה עמוקות עה"ת, פ' שלח, ד"ה ג' מצוות (דף י"ז זרעים), בשם הגהות מיימוני (עיין "הגהות דשייכי לספר זרעים" - שנדפסו ברמב"ם סוף ספר זרעים - בסופן. נעתק לעיל הע' סו). ועיין ג"כ לעיל פ"ד סעיף ב' הע' נב בסופה, דחו"ה הוא ר"ת חלה, ווסתה, הדלקה. **שע.** ב"ר ר"פ י"ד. ועיין בהנסמן לעיל פ"ו סעיף א' הע' קעד.

מקור לדברי רבינו בחיי הנ"ל. וכידוע מ"ש רבינו בחיי (ב"פתיחה" לפירושו עה"ת), שבראשי פרשיות התורה יכלול רוב עיקרו של ספר משלי על פי פירושו של רבינו יונה ז"ל (שה"י רבו המובהק של הרשב"א - רבו של רבינו בחיי).

שסו. בהמשך למ"ש שם לפני"ז בגודל מצות חלה וחביבותה. וז"ל שם: והנה על מצוה זו נצטוו הנשים והזוהרו יותר מן האנשים, כדתנן פרק במה מדליקין [עייין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ו סעיף א'] על ג' עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה בחלה ובהדלקת הנר, ומפרש טעמא בגמרא, ראשית קראתי אתכם, על עסקי ראשית הזוהרתי אתכם. ופי' רבינו משה גבי הדלקת הנר [רמב"ם הל' שבת פ"ה ה"ג. ועיין בארוכה בהנעתק לעיל פ"ד סעיף א' וסעיף ו']: נשים מצוות על דבר זה יותר מן האנשים, לפי שהן מצויות בבתיהם והן העוסקות במלאכת הבית. ואעפ"כ צריך האיש לזהירן ולבדוק אותן על כך, עכ"ל. לפיכך יזהיר אדם בני ביתו וידרוש

אלקים שבתוכו הוא נגד נר שבת (שעא), ומשום הכי ראוי לאשה שתתפלל על בנים מאירים בתורה בשעת הדלקת הנר, כי הוא נגד נשמתו. ע"כ.

התפילה לאו דוקא בלשון הקודש

ח) ובספר טעמי המנהגים (בקונטרס אחרון - ע' קכ"ה) הביא מס' דעת משה לבנו של המגיד הקדוש מקאזניץ זצוק"ל (פ' תרומה), שסיפר לו אביו הה"ק זללה"ה על אמו של הרה"ק מוה"ר שמואל קאיינדאווער זללה"ה (בעל ספר "ברכת הזבח" על סדר קדשים וספר "ברכת שמואל" עה"ת ועוד ספרים), שלא היתה יודעת להתפלל כלום, אמנם בשעת הדלקתה נרות של שבת התפללה בלשון רוסית: יה"ר שיהא בנה שמואל תלמיד חכם.

התפילה לאחרי שנהנית מהנרות

ט) עיין שו"ת "תשובות והנהגות" (ח"ב סימן תפ"ז), שהתפילה צריכה להיות אחרי שהאשה נהנית מן הנרות (שעב).

נוסח תפילת האשה בעת הדלקת נרות שבת

י) וז"ל כף החיים (סימן רס"ג סל"ד): אחר שתדליק ... ותברך ... אח"כ תראה הנרות ותתפלל שיתן לה השי"ת בנים מאירים בתורה. וזהו נוסח התפילה:

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקאי אבותי, שתחוס ותרחם עלי ותגדיל חסדך עמדי לתת לי זרע אנשים עושי רצונך ועוסקים בתורתך לשמה, ויהיו מאירים בתורה בזכות נרות השבת הללו, כמו שכתוב פי נר מצוה ותורה אור. וגם תחוס ותרחם על בעלי, פלוני בן פלוני, ותתן לו אורך ימים ושנות חיים עם ברכה והצלחה, ותסייעהו לעשות רצונך בשלימות, כיר"א, ויהי נעם וכו', ויהי לרצון וכו'. עכ"ל (שעג).

יא) והנוסח הרגיל בפי כל הוא כדלהלן:

יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, שתחונן אותי ואת אישי [ואת בני ואת אבי ואת אמי] ואת כל קרובי, ותתן לנו ולכל ישראל חיים טובים וארוכים, ותזכרנו בזכרון טובה וברכה, ותפקדנו בפקדת ישועה ורחמים, ותברכנו ברכות גדלות, ותשלים בתינו, ותשפן שכינתך בינינו, וזכני לגדל בנים ובני חכמים ונבונים אהבי יי וראי אלהים אנשי אמת זרע קדש בני דבקים ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא. אנא שמע את תחינתי בעת הזאת, בזכות שרה וברכה רחל ולאה אמותינו, והאר גרינו שלא יקבה לעולם ועד, והאר פניך ונושעה, אמן.

... אח"כ תראה הנרות ותתפלל, עכ"ל.

שעג. ומעיר על זה כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע (בלקוטי שיחות חלק ס"ז ע' 578), וז"ל: לא שמעתי לא הן ולא לאו, ולא ראיתי בבית הרב [הוא כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ זי"ע] תפילת בקשה להדלקת הנרות כו', עכ"ל.

שעא. וזהו הסוד שע"י הנרות מבטלים הדינים, כמ"ש בספר נפש החיים להר"ח פלאג"י (מערכת הני' אות ל"ט). ועיין עוד ארחות חיים הל' יוה"כ (דף ק"ד ע"א אות י"א), עי"ש.

שעב. וכן משמע מלשון כף החיים דלהלן בסמוך, שכתב, וז"ל: אחר שתדליק ... ותברך

אשה קשת רוח בגידול בנים תאמר לאחר הדלקת הנרות ההפטרה דיום ראשון דראש השנה

(יב) ז"ל קיצור שו"ע (סימן ע"ה סוף ס"ב(שע"ד)): אשה קשת רוח בגידול בנים, או שאין לה כלל, סגולה שתאמר לאחר הדלקת הנרות ההפטרה של יום ראשון דראש השנה. וטוב שתבין מה שהיא אומרת, ותאמר בכונה, עכ"ל.

(יג) וכפה"נ שמקורו מאל"י רבה (סימן רס"ג ס"ק א'), שכתב שם (על מ"ש בלבוש שם ס"א: ויהא זהיר לעשות נר יפה לשבת ... וכל הזהיר בו ביותר הויין לו בנים ת"ח, וסימנך נר מצוה ותורה אור(שעה)), וז"ל: ולכך יש לאשה להתפלל בשעת הדלקה על בנים בעלי תורה. **וטוב שתקרא בעת הזאת הפטורה מר"ה של חנה, עד וירם קרן משיחו, עכ"ל, ומציין לשל"ה (והוא בשל"ה מס' שבת פ' נר מצוה ד"ה כשאשה).**

- פרק י"ג -

ליקוטי הלכות

(א) מי שאין לו אשה מדליק ומברך. ובזה נתספק מהר"ח אם ד' דרים בבית א' והדליקו ג' וד' לא הדליקה כיון שאין הנר כי אם בשביל שלום בית וכבר יש שלום בית אם יש לו להדליק אם לאו. ומיהו נהגו שכל א' מוזהר על שלום בית ומברך. פסקי מהר"ם, - שלטי הגבורים פרק במה מדליקין אות ב'. "וכן כתב בכנסת הגדולה (הגה"ט). ועוד. ועיין עוד בשו"ת דברי חנוך (סימן ח בהשמטות), ע"ש" - ילקוט יוסף סימן י' הערה כ'.

(ב) ז"ל המרדכי פרק במה מדליקין סימן רע"א: מדליקין מנר לנר, וכן הלכתא, הלכך מותר להדליק קינסא או נר של חול מנר של מצוה כדי להדליק בו נר של מצוה אחרת, וכן בנר של שבת וכן בנרות של בית הכנסת. אבל נר של חול אסור להדליק מנר של מצוה אם לא שמדליקין מאותם של חול נר מצוה אחרת כדמוכח בההוא דאין שוקלין כנגד מעשר שני דיני זהב (סה"ת) [וצ"ע השתא מסוגיין דגמ' דפריך תיובתא לשמואל מהא דסלא של מעשר שני אין שוקלין כנגדו דינרי זהב דהא התם אינו שוקל דינרי זהב כדי לשקול כנגדן מעשר שני אחר מה שא"כ הכא דפלוגתייהו כדי להדליק בו של מצוה אחרת - חידושי אנשי שם אות א']. (הגה"ה) מיהו התוס' פירשו נהגו להחמיר שלא להדליק מנר לנר [ע"כ] [מהר"ם. נ"א וכן כתב רבינו שמשון. ואין לשנות המנהג. וה"ר ישראל כתב אע"ג דקי"ל מדליקין מנר לנר היינו דוקא קודם שנעשית המצוה, אבל כבתה מאחר דקי"ל אין זקוק לה אין להדליק מנר לנר. ולהכי יש ביזוי מצוה בחנם, ע"כ. - אנשי שם אות ב']. וכ"כ רבינו שמשון משאנץ, ואין לשנות המנהג (ע"כ), עכ"ל.

(ג) ראה שלטי הגבורים לרי"ף פ' ב"מ (ט, סע"ב ס"ה).

ד) מרדכי סימן רע"ג: הדלקה במקומה בעינן. כתב ה"ר יעקב ישראל ה"ה לנר של שבת. ובירושלמי דפ' הרואה גרסינן המדליק נר של שבת צריך לברך להדליק נר של שבת, וכן ביום טוב של יום טוב ונראה דביום הכיפורים בלא שבת אין מברכין על הדלקת הנר דלא חשו לשלום בית אלא בשבת מפני כבוד שבת.

יולדת בשבת ראשונה; בימי נדוּתה מברכת בעצמה

ה) וז"ל המגן אברהם (סימן רס"ג ס"ק ו'): וכשהיא יולדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך (מנהגים מט"מ ושל"ה). משמע דבימי נידוּתה האשה מברכת בעצמה, ועמ"ש סי' פ"ח, עכ"ל. ובבאר היטב כאן, בקיצור, "חוץ אם היא יולדת", ומציין למ"ש שם לפנ"ז (בס"ק ג'). וכמו שיתבאר להלן.

ו) **ראה** בשו"ע הרב סעיף ה': ונוהגין כשהאשה יולדת...

ז) ובספר עולת שבת...

ח) דברי המג"א סרס"ג ס"ק ג' הובאו בבה"ט ס"ק ג'. וממשיך בסומא, יולדת, ימי נדוּתה ... וממשיך, וז"ל: ואשה ששכחה ולא ברכה על הדלקה, אם נזכרת קודם זמן איסור הדלקה, תברך עוד, אבללאחר זמן איסור הדלקה לא תברך. כנה"ג בשם מהר"י ברונא. ועיין תשובת נחלת שבעה סימן ח' [העתיקה בשערי תשובה דלהלן], עכ"ל.

ט) יולדת - קיצור נש"ק ע' ל"ב ס"ו.

י) וז"ל שערי תשובה ס"ק ג': וכת' בתשו' נחלת שבעה סי' ח' אשה שהדליקה ב' נרות ע"ד שתעשה ברכה, וע"י טרדת שבת נסתפקה אם עשתה ברכה, וכת' לחלק בין אם הדליקה בזמנה ע"ש. ואין נלענ"ד, והרא"י שהביא מטעם בוכתבתם אין הנידון דומה כלל, והעיקר בזה כל שהדליק מפלג המנחה ולמעלה מסתמא לשם מצות שבת הדליקה ובירכה, ואפי' אם ספק לה א"צ להדליק נר בברכה, ואם מסופקת אם הדליקה קודם פלג המנחה או אח"כ, יש לחזור ולהדליק לשם מצוה בלא ברכה. וע' בא"ר מ"ש בזה.

כשאינה בביתה - שש"כ שם הע' י"ד מיסודי ישורון ח"ג דף קל"ה ד"ה נוהגים הנשים; בקיצור דיני נשק מציין (גס): הליכות בת ישראל ע' רג, שו"ת בית ישראל סקמ"ח.

שבח הנרות (סתם)

יא) ז"ל ספר שערי אורה (לכ"ק אדמו"ר ר' שלום דובער, בנו של הרב בעל התניא) ע' 170: **עד מהרה ירוץ דברו, מהר"ה גימטרי' ר"נ, שהוא נר שבת, עכ"ל.**

— פרק י"ד —

ליקוטי הלכות ומנהגים בקיצור ומבוארים באריכות בע"ה בחלק ב'

הדלקה בזמנה סגולת הנרות, עבודת הצדיקים, ועוד

א. אודות הדלקה בזמנה ראיתי מכתב מהיטב לב זי"ע שאמר סגולה לאחד שלא היה לו בנים רח"ל, שידליק נרות שבת חצי שעה לפני שקיעת החמה.

סגולת ריבוי הנרות

א ז"ל ספר מעשה רוקח על מסכת כריתות (נעתק בספר מעשה רוקח השלם, ירושלים תשנ"ג): ידוע (יומא יד, ב ואילך) שקטורת ונרות כחדא אזלין, כמבואר בכתוב (שמות ל, ז): "בהטיבו את הנרות יקטירנה", ובין בערב ובין בבוקר היו שתי מצות אלו זה אחר זה, לכן גם נרות עולה "כרת לו", שגם מצוה זו מכפרת על ל"ו כריתות.

בקשה מהנשמות

א כאשר הכין רבינו הפתילות לנרות נשמה לטובת הנשמות הצדיקים הכין אז גם פתילה לנשמת אור ישראל הבעש"ט^(שעו) הקדוש זיע"א ואמר בזה הלשון: מיר בעטן פון אייך אז איר זאלט קומען צו אונזער דאווענען, אבער מיר בעטן איר זאלט קומען אן קיין גרויס גערודער, כדי מיר זאלן זיך נישט דערשרעקן. (מבקשים אנו מכם שתבואו אלינו בעת התפילה אך בקשתינו שתבואו בלא רעש גדול כדי שלא תפחידו אותנו). וכן היה מדליק לטובת נשמת אבותה"ק ולשאר צדיקים, כגון הרה"ק רבן של כל בני הגולה, מוהר"ר אלימלך מליזענסק זצלה"ה זיע"א, וגם הדליק נר לטובת נשמת הרה"ק מוהר"ר מ"מ מרימנוב זצלה"ה זיע"א.

ב בשיחותיו הק' אמר פעם ששמע שהה"ק מרימנוב הבטיח שמי שידלק נר לטובת נשמתו לא יחזירו את תפילותיו ריקם, וסיים רבנו הק' הגם שאיני בטוח ולא ברור אצלי שאמר זאת, אבל נר אני מסכן ומדליק (ובל"ק: א לעכטל שטעל איך איין). וכל הדלקה הזאת היתה דווקא בעצי גפרית (גפרורים) והרבה נרות הדליק בגפרור אחד, בהתלהבות ומהירות גדולה ובשקט ופחד גמר עבודתו זאת ברגעים ספורים בלבד.

ג ז"ל מדרש פנחס (סימן א'^(שעו)): איתא במנהגים שיש להדליק בשבת קודש ל"ו נרות, כנגד ל"ו שעות ששימש אור הראשון, דהיינו, שאדם הראשון נברא בערב שבת, נמצא י"ב שעות של ערב שבת וכ"ד של שבת, ואחר כך נגנזו. ואמר מורי, שהוא האור של ל"ו מסכתות שבש"ס, והוא ל"ו נרות דחנוכה (ופעם א' אמר שהאור נגנז בל"ו מסכתות), ועל

גם אני מזכיר פה מה שראיתי כתוב בספר שערי אורה שער שביעי מהמקובלים הראשונים, כתוב דע שחכמי המשנה והתלמוד מרוב קדושתם ותפילתם היו מונעים מישאל כל מיני צרות כל אחד ואחד בדורו כמו רבן גמליאל דיבנה זקנו של רבינו הקדוש בכוח קדושתו ה' מאריך האף מלמעלה ולא היו מחנות המשחיתים יכולים להזיק את ישראל כפי מה מה שנגזר עליהם ולפיכך ה' רבן גמליאל דיבנה נקרא בעל החוטם בסוד שנא' למען שמי אאריך אפי ותפילתי אחטם לך לבלתי הכריתך.

שעו. נעתק כאן מדפוס אשדוד, תש"נ. ומשמע נעתקו גם ההערות דלהלן.

שעו. בספר אה"ח פ' שמיני ע' ל"ב וז"ל: בענין האמונה בליל ל"ג לעומר שנוהגים למכור נרות ומזכירים שמות כמה תנאים ואמוראים ומי שמדליק נר לכבודם, שמעתי שאותו הרגע אותו הצדיק בא מעולם האמת ומסתכל בפרצופו של אותו האיש והולך הצדיק ושומר שמו וצורתו ובמותו של אותו האיש בא אותו הצדיק ומדבר סגוריא ואומר כמה האיש הזה בזבו כסף והדליק נרות לכבוד הצדיקים, מאחר שלא ראה אותנו ולא הכיר אותנו רק עבור האמונה שהי' לו, מחפשים זכות עליו עד כמה שאפשר וכל שכן הלומד ומזכיר שמותיהם תוך המשנה או המסכתא ששפתותיו דובבות בקבר על אחת כמה וכמה עוזרים לו

כן נעשה נס בחנוכה, כי אז נתגלה אור הגנוז(שע"ח). (ופעם א' שמעתי ממנו, שבכל חנוכה בשעת הדלקת נרות נתגלה אור הגנוז, והוא אור של משיח(שע"ט)).

ד) הדברים הנ"ל שמעתי מפיו בליל שבת, והוא היה ליל שבת הראשון שהתפלל בבית הכנסת שלו בקהילה קדושה אוסטרהא. ואחר כך **כשבא בשחרית לבית הכנסת, מנה את הנרות שדלקו בבית הכנסת, ומצא מצומצם ל"ו נרות, לא פחות ולא יותר והנאהו מאוד**. (גם היה מנהגו בחנוכה בשעת הדלקת הנרות שלא לסגור את החלונות ברחוב משום פרסומא ניסא), ובשאר לילות הקפיד מאוד לסגור החלונות בתחילת הלילה(ש"פ), ואמר כי איתא בזוהר שבלילה תרעין דגן עדן סתימין ותרעין דליבא אינון עייני מסתתמין (והוא ברעיא מהימנא פרשת פנחס דף רכ"ב), בגין דלא יסתכלו באינון מזיקין, עד כאן. ולכן צריך לסגור גם את החלונות(שפ"א), והבן.

הדלקת הנרות בגפרורים דוקא

ה) ובספר רזא דעובדא (עולת שבת - ע' כ"ג) מספר אודות הצה"ק ר' מרדכי'לע מנדבורנא, "וז"ל): בהגיע זמן הדלקת הנרות ... בריצה גדולה נכנס לבית מדרשו, והדליק את הנרות שהוכנו להדלקה בעדו סביבות הקירות, וכן במנורה גדולה התלויה על התקרה שקרוא (הענג ליכטער), ס"ה מ"ט נרות לכבוד שב"ק, וכן לטובת נשת אבותה"ק ולשאר צדיקים, כגון הרה"ק רבן של כל בני הגולה, מוהר"ר אלימלך מליזענסק זצלה"ה זיע"א, וגם הדליק נר לטובת נשמת הרה"ק מוהר"ר מ"מ מרימינוב זצלה"ה זיע"א, ובשיחותיו הק' אמר פעם, ששמע שהה"ק מרימינוב הבטיח שמדי שידליק נר לטובת נשמתו לא יחזירו את תפילותיו ריק. וסיים רבינו הג', הגם שאיני בטוח ואל ברור אצלי שאמר זאת, אבל נר אני מסכן ומדליק (ובלשון-קדשו: א ליכטל שטעל איך איין). וכל **הדלקה הזאת היתה דווקא בעצי גפרית** (גפרורים). והרבה נרות הדליק בגפרור אחד, בהתלהבות ומהירות גדולה ובשקט ופחד גמר עבודתו זאת ברגעים ספורים בלבד, עכ"ל.

ו) מה שהדליק דווקא בעצי גפרית, איני יודע טעמו, אבל מצאתי מובא בעטרת זקנים בשם הפענח רזא (פרשת בשלח) **דטוב לאשה יראת ה' שלא תדליק הנרות שבת בקינסא**

ואחד מהם צוה לו כי בעש"ק קודם כניסת השבת כשילך להתפלל ינעול החלונות בהתריסין, כי שבת קודש הוא אור הגנוז, שבת אחד מס' מעוה"ב [ברכות דף נ"ז ע"ב] וצריך להיות בצינעא, חוץ משבת שנתן להם בצינעא, שנאמר ביני וביני בני ישראל. וגם יש לי בבית גנוזי (אור הגנוז) ונעול ומשומר. [הגדת אור גנוז]. **שפא**. ז"ל הזוהר: דכד אתי לילא תרעין דגהינום אתפתחו וכו' וכמה חיילין דיצר הרע מתפשטין בכל איבריך בגופא וכו', בההוא זמנא אינין(י) כולהו נהוריך סתימין בלבא ומתכנשין לגבי' כיונים אל ארובותיהם וכו'.

שעה. אמרי פנחס איתא: ושנתגלה האור נעשה נס.
שעט. שם: על כן יש לכל אדם לישב אצל נרות שלו אחר הדלקה חצי שעה.
שפ. שם: וכשם שיש לחלונות דלתות שקורין לאָדִין, כך יש לעינים עפעפים. וכשם שנסתמו בעינים(י), כך צריך לסתוך החלונות של יביטו דרך חלונות שהם משוטטין בלילה בעולם. ולכן צריך להיות לאָדִין מבחוץ ולא מבפנים כמו העפעפים.
וידוע שהרה"ק האלוקי ה"ר פנחס מקוריץ זצ"ל הי' פעם אצל הבעש"ט ז"ל, ואמר לו ג' דברים,

רק יהיה לה נר של שיעוה מיוחד להדליק מידי שבת בשבתו, ע"כ. (ובספר מנהג ישראל תורה (אות ו') הוסיף: אמנם רוב נשים אין נזהרות בזה).

ז) וז"ל ספר אורות מרדכי (מהצה"ק ר' מרדכי'לע מנדבורנא) פרק י' (ע' צב): העבודה הגדולה הזאת [הדלקת הנרות ע"י הרצה"ק ר' מרדכי'לע מנדבורנה] היתה מעין עבודתו של הכהן גדול בהדליקו את הנרות במנורה הטהורה בזמן שבת המקדש היה קיים, שיבנה במהרה בימינו, ורבינו תיקן והאיר נשמות ישראל לאביהם שבשמים על ידי נר ה' נשמת אדם.

ח) [ובספר יפה ללב (סימן רס"ג ס"ד): וכל מי שיאיר נרו שהדליק לשבת, מורה על הארת נשמתו יתירה. וז"ש בהקדמת התיקונים (דף י"א ע"א): ובגין דבשבת וי"ט מתלבשין נשמתין בכתנות אור אמר הנביא על כן באורים כבדו ה', עכ"ל].

ט) והא"ר כתב בשם פענח רזא, שטוב שיהי' נר מיוחד להדליק בו תמיד כל הנרות של שבת (משנ"ב, ביאור הלכה, רס"ג סוף קטע הא').

להזהר מדרכי האמורי

י) מה שנוהגין לעשות סגולה בליל שבת נגד הנרות שאינה דולקת יפה או כשהפתילה נתעקם לצד אחר נוהגין להפוך ספר או חלה נגד הנר, אין לעשות כן אפי' בחול משום דרכי האמורי (פ"ת בשם ספר עמודי כסף). וכ"כ בספר דברי יצחק בשם רב שר שלום זללה"ה זיע"ע ועכ"ל מבבלזע שאסור לעשות כן. (סגולות ישראל, מערכת נ' ער נר (סימן כ"ה). - הפתחי תשובה נעתק בלקוטי מהרי"ח סדר התנהגות ע"ש).

סגולה להסתכל בנרות בשעת קידוש

יא) סגולה להסתכל בנרות של שבת בשעת החלת הקידוש ואח"כ בשעת הקידוש להסתכל בכוס של קידוש, והוא סגולה לפסיעה גסה שנוטלת אחד מת"ק מאור עיניו של אדם כמ"ש המג"א סי' רע"א ס"ק כ"ג, ע"ש (סגולות ישראל, מערכת נר, ערך נר (סימן כו)).

כוונת הכלי, הפתילה, השמן והאש (האור)

יב) ז"ל ס' תוצאות חיים (קיצור ס' ראשית חכמה שחיבר בעל הר"ח) סימן צ': נר שבת (ש) צריך שיהי' בב' פתילות, וכן [אי'] בתיקונים [הנ"ל], ויכוין שהם זכור ושמור. ועוד יכוין בכלי ובפתילה ובשמן ובאש הנאחז בפתילה: הכלי מט"ט, פתילה שכינה, שמן צדיק, אור תפארת. וצריך שיורה קבלתו מהימין. ופירשו בתיקונים [בהקדמה - דף י"ד ע"ב] שבאדם הם הכלי - גוף האדם, ופתילה נפש, והשמן רוח, והאור נשמה. וברמז המדות ע"ש, עכ"ל.

יג) וז"ל ספר תוצאות חיים (קיצור ס' ראשית חכמה שחיבר בעל הר"ח) סימן צ': ומורי נשמתו עדן כתב(שפב) שיפנה קורי עכביש מהבית, לסוד הרמוז. ויתקן הבית בנרות דולקות כו', עכ"ל.

— פרק ט"ז —

פירות הנושרים להלכה, שנכללו בפרקים של ספר זה, בקיצור

א. הדלקת נרות שבת - מקורה (א. הדלקת נרות שבת ע"י שרה אמנו. ב. קבלה היתה לישראל מימי משה רבינו; הדלקת נרות שבת ע"י בני במדבר. ג. הדלקת נרות שבת מצוה מדברי סופרים; נמנית בז' מצוות דרבנן).

ב. הדלקת נרות שבת - טעמה (א. משום כבוד שבת. ב. משום שלום בית (שלא יכשל בעץ או באב). ג. משום עונג שבת.

ג. מי ומי המדליקין (א. אחד האנשים ואחד הנשים).

ד. הדלקת נרות שבת ע"י הנשים (א. הנשים מוזהרות בו יותר, מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית. ב. האשה כבתה נרו של עולם, לכך נתנו לה מצות הדלקת נר שבת, לתקן מה שקלקלה. ג. אף אם ירצה הבעל להדליק בעצמו ולברך, אין בידו לדחות את אשתו ממצוה זו. ד. עצה שגם הבעל יקיים מצות ההדלקה בעצמו. ה. האשה היא שלוחו של הבעל בהדלקת נר שבת. ו. צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם שכיחה ... הדליקו את הנר).

ה. שבח יקר וגדולת מצות הדלקת נרות שבת (א. ויברך אלקים את יום השביעי (ויקדש אותו) - ברכו (וקדשו) בנר. ב. נר דלוק, שולחן ערוך ומטה מוצעת. ג. אפילו אין לו מה יאכל, שואל על הפתחים ומדליק את הנר. ד. נר ביתו ונר חנוכה; נר ביתו וקידוש היום - נר ביתו עדיף).

ו. הדלקת נרות שבת - אזהרתה (א. על שלשה עבירות (נדה, חלה והדלקת הנר) נשים מתות בשעת לידתן (וילדותן)).

ז. שכר מצות הדלקת נרות שבת (א. הרגיל בנר הויין ל" בנינים (וחתנים) תלמידי חכמים. ב. ע"י הדלקת נרות שבת האשה מרבה שלום בעולם, ונותנת לבעלה אריכות ימים. ג. ברוך אתה בעיר).

ח. במה מדליקין - הפתילות והשמנים (א. פתילות מדברים שאין האור נאחז בהם; שמנים שאינם נמשכים אחר הפתילה. ב. מצוה מן המובחר להדר אחר שמן זית).

ט. מספר הנרות שמדליקין לכבוד שבת (א. נר אחד. ב. ב' נרות (או פתילות). ג. ג' או ד' נרות. ד. שבעה נרות. ה. עשרה נרות. ו. ל"ו נרות. ז. מ"ט נרות; ק"ס נרות או נרות כמספר שב"ת. ח. ירבה בנרות ככל יכלתו. ט. נרות כפי מספר נפשות ביתו. י. אין האשה רשאית לפחות ממספר הנרות שהיא רגילה בהם. יא. שכחה פעם אחת להדליק - מדלקת כל ימיה נר א' יותר על מה שהיתה רגילה להדליק עד עתה. יב. נאנסה ולא הדליקה - אין צריכה להוסיף).
י. תיקון והבהוב הנרות והפתילות (א. תיקון הנרות והפתילות ע"י הבעל. ב. הבהוב הנרות והפתילות קודם הדלקתן).

יא. לבישת בגדי שבת ונתינת צדקה לפני הדלקת הנרות (א. להתרחץ ולהתלבש בבגדי שבת לפני הדלקת הנרות. ב. לבישת צעיף להדלקת הנרות. ג. נתינת צדקה לפני הדלקת הנרות).

יב. תפילת האשה בעת הדלקת הנרות.

יג. ליקוטי הלכות (השמטות).

יד. ליקוטי הלכות ומנהגים בקיצור (השמטות) ומבוארים בע"ה באריכות בחלק ב'.

קובץ שופר הרשב"י ברך ד'

ספר זוהר השבת המחולק

מחלק לפרשיות השבוע, כ-3-4 דפים בשבוע,
ובכך תוכל כל שבת לזכות למאה מליון שנה תורה.
כל המאמרים של הזוהר הקדוש על שבת עם תרגום הזוהר ועוד,
מחלק לקטעים עם פותרות, כדי להקל על הלומד.

חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: דפים כז-פד.
- שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: דפים פה-קמ.
- שמונה פרקים [יז-כז] לסעודה השלישית: דפים קמא-קצח.

יוצא לאור על ידי מפעל הזוהר העולמי בעיר הקודש בית שמש תובב"א
שנת "אלף המגן תלוי עליו" [אלף המגן תלוי עליו" עם הכולל, בגימטריה: 772]
"וברך עלינו שנה טובה", - "ביאת משיח", - "קץ העולם ומשיח בן דוד",
תשע"ב לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה

מגדולי ישראל כבר באו בדפוס בשאר הספרים
שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן.

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פתח דבר

ברוך ה', שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה שהקדוש ברוך הוא, מלך עוזר ומושיע ומגן, עזר בעדנו להוציא לאור עולם, את ספר זוהר השבת.

ברצוננו להבהיר ללומדים היקרים את מטרת הספר ואת האפן שבו ממלץ ללמד את הספר.

ספר "זוהר השבת" למעשה הוא פרי רעיונו של האדמו"ר מהאלמין שליט"א, העומד בראש ובנשיאות מפעלינו, "מפעל הזוהר העולמי", לשם ולתפארת.

הרעיון הוא שכל אב וראש משפחה, יוכל ללמד עם בניו בעת סועדם יחד את סעודת שבת, את עניני השבת והלכות השבת בזוהר הקדוש עצמו, וזה גם מתרגם ללשון הקודש, למען יוכל כל אחד להבינו.

האדמו"ר שליט"א חלק את הספר לעשרים וארבעה פרקים, למען יוכלו לגמרו פעמים בשנה. דהינו, בתחלת השנה בפרשת בראשית לומדים פרק א', וכן כעבור חצי שנה בפרשת שמני מתחילים עוד הפעם פרק א'. אפשר גם לגמרו כל שבת. דהינו, שלומד כל סעודה שמונה פרקים, כמו שלומד שמונה פרקים משניות בכל סעודה, ובזה יוכל להרויח כל שעה בשבת מאה מליון שנה תורה, ויארץ בשלחנו את רבי שמעון בר יוחאי זיע"א בכל סעודת שבת, וירגיש בכל שבת מעין עולם הבא.

המוציאים לאור

האדמו"ר מהאלמין הגה"צ הרב שלום יהודה גרוס

מייסד מפעל הזוהר העולמי

נחל לכיש 24/8 בית שמש, טל: 054-8436784

האדמו"ר מהאלמין שליט"א, נולד בהונגריה, עלה לארץ בשנת תש"ו. בשנת תשכ"ב היגר לברוקלין. לפני 40 שנה - הקים הרבה ארגונים: בשנת תשכ"ה, הקים ועד העולמי למען קדושת בית הכנסת, ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. בשנת תשכ"ו, ערך מלחמה גדולה נגד המזווזות הפסולות, בשנת תשכ"ז, ערך מערכה גדולה נגד סימילאק מחלב עכור, ומאז לראשונה יצרו סימילאק מחלב ישראל. בשנת תשכ"ז, הקים ארגון הצלה, ונדפסו ספר, וקול קורא'ס. בשנת תשכ"ז, ערך מערכה גדולה על שנכשלים באכילת תולעים בהכשר למהדרין מן המהדרין, בשנת תשכ"ח, ערך מערכה גדולה על אוהרת זמן קריאת שמע ותפלה. בשנת תשכ"ח, הקים ארגון ובית דין צדק לכשרות וטהרת המקוואות. בשנת תשכ"ט, יזם הדפיס והפיץ לראשונה חק לישראל שבועי, ונדפסו 54 פרשיות בודדות, ועשר כרכים. בשנת תשל"ב-ס"ב, ערך מלחמה כבידה על כשרות השחיטה, בשנת תשל"ד, הקים ארגון ועד הכשרות התאחדות הקהילות, ונדפסו 39 ספרים וקול קורא'ס. בשנת תשל"ה, הקים את הרעיון הדף היומי, ופרסמו כל שבוע בעיתונים על הרעיון של לימוד דף היומי, ונדפסו גם כן במדריך לכשרות # 2. בשנת תשל"ה, ערך מלחמה גדולה למען קדושת השבת. בשנת תשל"ט-ס"ג, ערך מלחמה כבידה על כשרות הניקור, בשנת תשמ"א-ס"ד, ערך מלחמה כבידה על תיקון עירובין בארה"ב, בשנת תשמ"ו יצא לאור ספר הסכמות ומכתבים 1.296 מכתבים. בשנת תשס"ג שלח לארצינו הקדושה כמה מיליוני ספרים ועוד 320 אלף דיסקים [בכל דיסק לערך 500 ספרים] ונחלקו בחינם בכל הארץ, ול-150.000 חיילים בצבא. בשנת תשס"ד שלחו לא"י עוד 250.000 דיסקים של 7000 קבצים ספרים בחינם. בשנת תשס"ד, הקים מפעל עולמי ללימוד הלכה יומית מחבר רומ"א, ונדפסו ספרי שו"ע מחבר רומ"א, וקול קורא'ס, ומודעות בהרבה עיתונים. בשנת תשס"ו - 2007 עלה לארץ, הקים את "מפעל הזוהר העולמי", ומאז פועל במסירות נפש, יזם ויללה, לזכות כל אחד מישראל בקריאה יומית של דף הזוהר היומי, ובכך לממש בפועל את הבטחתם וצוואתם של רשב"י וגדולי הצדיקים, שבזכות הזוהר, יצא עם ישראל מהגלות ברחמים, והמשיח יבוא.

בעהמ"ח"ס: "אין ליכט פון תורה" - 887 חלקים, "אכילת מצות בישראל" - 7 חל', "אפיית המצות" - 3 חל', קובץ ספרי ארץ ישראל - 26 חלקים, "שמירת המצוות כהלכתן" - 58 חל', קובץ ספרי כשרות - 53 חל', "נפש ישעיה" על מאכלות אסורות - 7 חל', קובץ ספרי שחיטה - 26 חל', קובץ ספרי ניקור - 33 חל', קובץ ספרי שמירת שבת - 18 חל', קובץ ספרי מקוואות - 8 חל', "שמירת הברית" - 10 חל', "דברי תורה" עה"ת - 7 חל', קובץ ספרי סת"ם - 22 חל', קובץ ספרי קדושת ביהמ"כ - 17 חל', "מקדש מעט", "ואמרו אמן", "עניינת אמן כהלכתו", "יצחק לשוח", ועוד. "שכר ועונש" - 6 חל', "אור הזוהר" - 5 חל', "זוהר השבת" - 5 חל', "זוהר חק לישראל" - 5 חל', "מאורות הזוהר" - 15 חל', "תיקוני זוהר" - 2 חל', "תיקוני זוהר" - 29 חל', "זוהר היומי" - 6 חל', "זוהר היומי" - 12 חל', זוהר עם פירוש הסולם, זוהר היומי - 70 חל', "זוהר תורה" - 54 חל', "תיקוני הזוהר", "אדרא רבה" ו"אדרא זוטא" עם עוד 6 ספרים, "ספרא דמשכנא", "ספרא דצניעותא" ועוד. עלוני הזוהר - 39 חל', ועוד יותר מאלף ספרים וחוברות על הזוהר הקדוש. על כל הנ"ל,

בשנת תשס"ו, הקים בארץ ישראל מפעל הזוהר העולמי. ונדפסו קרוב ל-2000 ספרים חוברות וקול קורא'ס. על הדברים הנ"ל פרסם ספרים וקול קורא'ס, בלשון הקודש, באדיש ובאנגלית, ובעוד הרבה שפות. מפני מיליוני ספרי זוהר הדף היומי של הזוהר, ועוד, המחולק בתפוצה עצומה בבתי כנסיות ובתי מדרשות, חנויות, קברי צדיקים, ארגונים גדולים, כגון ערוץ הידברות, בתי אב בכל רחבי הארץ וכו'. - הקים את "קול השב"י" "קול הזוהר" לשמיעה של הזוהר היומי, ושומעים דרשותיו. כיום מתגורר בבית שמש, מפני דרשותיו מידי שבוע ברדיו 2000, ומעביר הרצאות בכל רחבי הארץ.

1. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 2. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 3. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 4. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 5. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס. 6. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 7. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס. 8. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס.

הקדמה

"שמרו ה'שבת ו'ילמדו ה'זהר, כל קהל עדת ישראל, ובזה ודאי יזכו ל'כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא", ומיד נגאל, כדאיתא בשבת (דף ק"ח ע"ב): אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש, מוחליו לו, שנאמר "אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו", אל תקרי מחללו, אלא מחול לו, אמר רב יהודה אמר רב, אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה, לא שלטה בהן אמה ולשון, שנאמר "ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט", וכתוב בתריה "ויבא עמלק".

אמר רבי יוחנן, משום רבי שמעון בן יוחי, אלמלי משמרו ישראל שתי שבתות כהלכתן, מיד נגאלים, שנאמר "כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי", וכתוב בתריה "והביאותים אל הר קדשי" וגו'.

ואיתא בזהר הקדוש פרשת יתרו (פ"ט ע"א): תאנא, בהאי יומא, דאורייתא מתעטרא ביה, מתעטרא בכלא, בכל אינון פקודין בכל אינון גזרין ועונשין, בשבעין ענפין דנהורא, דנהרין מכל סטרא וסטרא. מאן חמי, ענפין דנפקין מכל ענפא וענפא, חמשא קיימין בגו אילנא, כלהו אנפין בהו אחידן. מאן חמי, אינון תרעין דמתפתחו בכל סטר וסטרא, כלהו מזדהרין ונהרין, בההוא נהורא דנפיק ולא פסק.

[ובתרגום ללשון הקדש: שנינו, ביום הזה שהתורה מתעטרת בו, מתעטרת בכל, בכל אותן מצוות, בכל אותן גזרות ועונשים, בשבעים ענפים של אור שזוהרים מכל צד וצד. מי ראה הענפים שיוצאים מכל ענף וענף, חמשה עומדים בתוך האילן, וכל הפנים אחוזים בהם? מי ראה אותם שערים שנפתחים בכל צד וצד, וכלם זוהרים ומאירים באותו האור שיוצא [לא פוסק?]

כל כרוזא נפיק, אתערו קדישי עליוניו, אתערו עמא קדישא, דאתבחר לעילא ותתא. אתערו חדוותא לקדמות מאריכוו. אתערו בחדוותא שלמתא. אודמנו בתלת חדוון, דתלת אבהו. אודמנו לקדמות מהימנותא, דחדוה דכל חדוותא. זכאה חולקכוו, ישראל קדישין, בעלמא דין ובעלמא דאתי. דא הוא ורותא לכוו, מכל עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ועל דא כתיב, "ביני ובין בני ישראל".

[ובתרגום ללשון הקדש: קול הכרוז יוצא: התעוררו קדושים עליונים, התעוררו העם הקדוש שנבחר למעלה ולמטה, עוררו שמחה כנגד רבונכם, התעוררו בשמחה שלמה, הזדמנו לשלש שמחות של שלשת האבות, הזדמנו לקראת האמונה של שמחת כל השמחות. אשרי חלקכם,

הקדמה ♦ זֵהר הַשֶּׁבֶת

ישׁראל קדושים, בעולם הזה ובעולם הבא! זוהי ירֶשָׁה לְכֶם מִכֶּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבֵים וּמְזֻלוֹת. וְעַל זֶה כָּתוּב "בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

אָמַר ר' יְהוּדָה, הֵכִי הוּא וְדָאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ", וּכְתִיב (ויקרא ט) "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'". וּכְתִיב, (ישעיה נח) "וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקַדְשׁוֹ".
ה' מְכַבֵּד".

[וּבְתַרְגוּם לְלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ: אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּרְ הוּא וְדָאִי. וְעַל זֶה כָּתוּב "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ", וּכְתוּב (ויקרא ט) "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'". וּכְתוּב (ישעיה נח) "וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקַדְשׁוֹ ה' מְכַבֵּד".]

תַּאנָּא, בְּהַאי יוֹמָא, כֹּל נִשְׁמַתִּיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, מִתְעַדְנִין בְּתַפְנוּקֵי עֵתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וְרוּחָא חָדָא מְעַנּוּנָא דֵּהֵהוּא עֵתִיקָא קַדִּישָׁא מִתְפַּשְׁטָא (ההוא מתפשט) בְּכִלְהוֹ עֲלְמִין, וְסִלְקָא וְנַחְתָּא, וּמִתְפַּשְׁטָא לְכִלְהוֹ בְּנֵי קַדִּישִׁין, לְכִלְהוֹ נְטוּרֵי אֹרִיתָא, וְנִיחִין בְּנִיחָא שְׁלִים, מִתְנַשֵּׁי מִכְּלָהוּ, כֹּל רוּגְזִין, כֹּל דִּינִין, וְכֹל פּוֹלְחֵנִין קִשְׁיִין. דָּא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה יד) "בְּיוֹם הַיָּמִים ה' לָךְ מַעֲצָבָךְ וּמִרְגָּזְךָ וּמִן הָעֲבוֹדָה הַקְּשָׁה", בְּגִינֵי כֵּה, שְׁקִיל שַׁבְתָּא לְקַבֵּל אֹרִיתָא.

[וּבְתַרְגוּם לְלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ: שְׁנִינָא בְּיוֹם הַזֶּה כֹּל נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים מִתְעַדְנִים בְּתַפְנוּקֵי הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ, נִסְתַּר כֹּל הַנְּסֻתִים, וְרוּחַ אַחַת מֵהָעֲנָג שֶׁל אוֹתוֹ הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ מִתְפַּשֵּׁט (ההוא מתפשט) בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, וְעוֹלָה וְיוֹרְדָת, וּמִתְפַּשֵּׁט לְכֹל הַבְּנִים הַקְּדוֹשִׁים לְכֹל שׁוֹמְרֵי הַתּוֹרָה, וְנֹחִים בְּמִנוּחָה שְׁלָמָה, נִשְׁפָּחִים מִכָּלֶם כֹּל הַרְגָזִים, כֹּל הַדִּינִים וְכֹל הָעֲבוֹדוֹת הַקְּשׁוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם יד) "בְּיוֹם הַיָּמִים ה' לָךְ מַעֲצָבָךְ וּמִרְגָּזְךָ וּמִן הָעֲבוֹדָה הַקְּשָׁה", מִשׁוּם כִּרְ שְׁקוּלָה שַׁבָּת כְּנֻגַד הַתּוֹרָה].

וְכֹל דְּנִטִיר שַׁבְתָּא, כְּאִילוּ נְטִיר אֹרִיתָא כְּלָא. וּכְתִיב (ישעיה נו) "אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחִזֵּיק בָּהּ שׁוֹמֵר שַׁבָּת מִחֻלְלוֹ וְשׁוֹמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת כָּל רָע". אֲשַׁתְּמַע, דְּמֵאֵן דְּנִטִיר שַׁבָּת, כְּמֵאֵן דְּנִטִיר אֹרִיתָא כְּלָא.

[וּבְתַרְגוּם לְלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ: וְכֹל מִי שְׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת, כְּאִילוּ שׁוֹמֵר אֶת כֹּל הַתּוֹרָה. וּכְתוּב (ישעיה נו) "אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחִזֵּיק בָּהּ שׁוֹמֵר שַׁבָּת מִחֻלְלוֹ וְשׁוֹמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת כָּל רָע". נִשְׁמַע, שְׁמִי שְׁשׁוֹמֵר אֶת הַשַּׁבָּת כְּמִי שְׁשׁוֹמֵר כֹּל הַתּוֹרָה].

וּבְזוֹהַר שֵׁם (פ"ט ע"ב): אָמַר לִיה, [רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי יוֹדָאִי] חֲטִיד, לִית עֲלֵמָא אֱלָא לְאִינוּן חֲבַרְיָא, דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאֹרִיתָא [חֲטִיד, לֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֱלָא לְאֵלּוֹ הַחֲבָרִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה] וְיַדְעִין סְתִימֵי אֹרִיתָא. [וְיִוִּדְעִים הַסּוּדוֹת שַׁבְתּוֹרָה].

וּמִכָּל דְּבָרֵי חַז"ל אֵלּוֹ רוּאִים, שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם אֱלָא לְאֵלּוֹ הַחֲבָרִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְלוֹמְדִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וּמִקְדָּשִׁים עֲצָמָם בְּלִימּוּד הַסּוּד בַּשַּׁבָּת קוֹדֵשׁ.

עַל כֵּן, אוֹדָה ה' בְּכֹל לֵב בְּסוּד יִשְׂרָיִם וְעַדָּה, עַל שׁוֹכְנֵי לְהַגִּיעַ עַד הַלוּם, יְמֵי שְׁנוּתֵינוּ כְּצֵל וּכְחֵלוֹם יַעוּף, וְלִפְנֵי כְּאַרְבָּעִים שָׁנָה, חֲשַׁקְתִּי מֵאֵד לְזִכּוֹת אֶת כֹּל יִשְׂרָאֵל בְּלִמּוּד הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ, וְכִמָּה הִרְפַּתְקָאִי דְּעַדוֹ עֲלִי, וְזִיכְנֵי ה' יַתְבָּרַךְ, בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ט, לְהַדְפִּים אֶת הַסִּפְר

"נפלאות הזהר", של הזה"ק רבי יודל ראזנבערג זי"ע, ועוד ספרים רבים, ולפני כעשרים ושש שנים, התעוררתי לפרסם את דבר למוד הזהר הקדוש בכל העולם, שכל אחד ילמד, ויתעורר, ויתלהב לבו, לעבודת הקדוש ברוך הוא, וילקרב הגאולה ברחמים, כהבטחה שנאמרה משמים לרבי שמעון בר יוחאי זיע"א: "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי", וכמה כחות והשקעה מסרנו על זה, במשך כחצי שנה נסעתי כל יום כארבע שעות נסיעה וטלטולי דרכים, שעתים הלוך ושעתים חזור למונסי, ששם שכרנו חדר, כדי שלא ימצאו אותי, ולא יפריעוני בעבודה הקדושה הזו, ועבדנו על הזהר הקדוש כל יום שתיים עשרה שעות, יחד עם עוד אברך, ולזה לקחתי הלוואת כעשר אלף דולר (בערך של אז, שהיום נחשב כששים אלף דולר). וכל זה עלה במאמצים גדולים, ובאמצע נשבר המחשב כמה וכמה פעמים, ואחר כך תיקננו כמה וכמה פעמים, ועוד פעם נשבר, וקנינו מחשבים חדשים, וגם הם התקלקלו, וכל כך הרבה הפרעות ומניעות היו לי, ושכרנו מכונת צלום מחברה עם בטוח, ועוד היה איש מחשבים צמוד, וכל הזמן היה הפרעות וקלקולים מה שאי אפשר לתאר, ויש הרבה מה לספר... עד שכבר פשוט לא רצו אנשים, ופחדו לעבוד על זה, שהפסידו על זה הרבה כספים, וכך נשארה העבודה באמצע, שלא היה מי שמוכן להמשיך במסירות נפש, ובהביטי על זה שבתאי ואראה, כי בלי תפלה חזקה מאד, ותחנונים לה' יתברך, אי אפשר להצליח (וכמו שאכתב בהמשך), והנראה שכדי לזכות לסיעתא דשמיא מיחדת צריך גם זכות ארץ ישראל שתצטרף, ואוירא דארץ ישראל מחפים, וכנראה שמשמים המתינו עד שאשוב מגלות אמריקה לארץ הקדש, וכמו שידוע מהבן איש חי זי"ע שצוה להדפיס את ספריו הקדושים דוקא בארץ ישראל, שכח קדשתה מסייע ומגן.

לפני כשלוש שנים נסעתי לציון הרשב"י, ושהיתי בצפת בדירה המשקיפה על ציון הרשב"י זי"ע. ואמרת שלש פעמים תהלים כל יום במשך שלשה ימים רצופים,

שבחי אדונינו התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א שכתב הגאון הקדוש צדיק יסוד עולם המקובל האלוקי רבי יעקב אבוחצירא זי"ע, מלקטים מספרו דורש טוב עמוד (ע - ע"ג) וזה לשונו: ושבח הרשב"י גדול מכל בני אדם, לפי שבגמיו של רבי שמעון בר יוחאי היו אפילו תינוקות יודעים דרך הסוד כראוי וכל בני הדור היו מטמינים סודם בלבם, באמת הרשב"י עליו השלום גלה סודו בכל העולם עד שאפילו תינוקות של בית רבן היו יודעים אותו. עוד שם: ידוע מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, דרבי שמעון גדול מכל העולם, ומדורות הראשונים שעברו מאדם ועד נח ומשת ומאבות העולם ומן הסנהדרין. עוד שם: ולעולם זכות הרשב"י היא העומדת עמנו בגלות עד שיבוא מלך המשיח וז"ה "כסאך" (תהלים מ"ה ז) דהיינו שמך חקוק בפסא הכבוד "אלקים לעולם ועד", וזכותך שהיה חשוב כמשה רבינו עליו השלום תעמד לזה השבט עד שיבוא מלך המשיח

א. וכמו שכתב רבינו בחיי בספרו כד הקמח ערך תורה, וז"ל: התורה צריכה התבודדות הוא שאמר שלמה (משלי י"ח א) "לתאוה יבקש נפרד" וגו', ונראה לי פירושו כי מי שמתאוה לתורה יבקש שיהיה נפרד ומתבודד, כי זה מתנאי הלימוד להיות לפעמים נפרד מן החברים, מתבודד ומתיחד עם שכלו, ואם עושה כן "בכל תושיה יתגלע" כלומר יתגלה ויתפרסם בקי ושלם בכל החכמות, עיי"ש.

ב. והגם שב"ה הדפסנו כמה ספרים, כמו שער ועונש ותיקון הברית, ועוד רבים עם זה"ק וביאורי הזה"ק, אמנם הזוהר עצמו לא זכינו להדפיס (ראה לקמן בהערה ח).

ג. כתב הגאון הקדוש צדיק יסוד עולם אור טמיר ונעלם, קדש הקדשים המלוך, מרא דרזין, מן רבינו יעקב אבוחצירא זצוק"ל זי"ע, א, בספרו דורש טוב (עמוד ע"ב) וזה לשונו: גדולה זכות רבי שמעון בר יוחאי בעולם העליון יותר מכל הצדיקים.

עם תענית דבוריו, והימים היו ל"ב ול"ג ול"ד לעמר, כדי שזכות הרשב"י תסיעני, וסך הכל סימתי את התהלים תשע פעמים [כמנזן תש"ע, שבשנה זו נפתחו השערים (כך עשיתי 3 פעמים בשנה אחת)], עד שזכיתי לראות ישועות ונפתחו השערים, ונתקיימה בי תפלת דוד המלך עליו השלום, "הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם" (תהלים י"ב ב), שה' יתברך מושיע, כאשר האדם גמר בלבבו להיות חסיד ולכונן מעשיו רק לשם שמים, ועוד "כי פסו אמונים מבני אדם", כאשר מחליט בלבבו לא לסמוך על בשר ודם, אלא כל בטחונו בה' יתברך, בלתי לה' לבדו. וכמו שכתוב בזהר הקדוש פרשת ויקהל (דף קצ"ח עמוד א' ועמוד ב') על הפסוק (תהלים קמ"ו ה'): "אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה' אלקיו" (עין שם ותמצא אור גדול).

וכאשר ראיתי את דברי הפה החיים (סימן קנ"ו סקי"א), שהביא את דברי אליהו הנביא זכור לטוב (אליהו זוטא פ"א), לא חרב העולם אלא בפשעה של תורה, ולא חרבה ארץ ישראל אלא מפני פשעה של תורה, שנאמר "בפשע יעקב כל זאת" (מיקה פרק א' פסוק ה') וכתב שם: ועל כן, צריך האדם להשתדל מאד בכל מאמצי כוחו, לצוד הזמן מהבלי העולם הזה, ולעסוק בו בתורה בכל מה שאפשר לו, כמו המציל אבנים טובות ומרגליות מזוטו של ים, וכמו שכתוב "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים" (תהלים פרק י"ט, י"א).

ובספר שיח יצחק (חלק א' דרוש בענין ב' ננין של ויהי בנסע וכו' אות לה), כתב, וזה לשונו: אבל על ידי התורה, אם היו עוסקים בה ישראל רבם, אז לא היה אמה ולישוז שולטת בהם, וכמו שכתוב (בפרק קמא דבבא בתרא ח' ע"א) "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך שרים", אם כולם או רבם יעסקו בתורה, אז "עתה אקבצם", אבל אם מעט הם, אז "ויחלו ממשא מלך ושרים", שהמצוות מגינות עליהם לפי שעה, וכמו שכתוב במדרש איכה רבתי "וצבא תנתן על התמיד בפשע, בפשעה של תורה, אימתי אמות העולם גוזרים וכו', בשעה שמבטלים מתלמוד תורה, ולכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה מאי דכתיב "וראו כל עמי הארץ כי שם יהיה נקרא עליך ויראו ממך" (דברים כח, י'), אלו תפלין שבראש. [ונראה

בחושיבניא, שאי אפשר לדעת עד כמה חשוב לפני השם יתברך אמירת התהלים שאמירתה עולה בחשבון אלף שנים. אם בן אדם פשוט אומר שלש פעמים תהלים ברצף עם תענית דיבור ועושה כן שש פעמים [גם לא רצופים] עולה לו כאילו התענה 1101 שנה. וכמו שאומר "לא יעול גבוותך בחושיבניא" – שאי אתה יכול להבין, אבל המעלה – עד כדי ששונה כמו "לו יתיה גבר שנין אלפין", ואל תתמה כיצד מוצאים רמזים בפיוט, – שכידוע נאמרו בקדושה עליונה, וידוע המעשה ששר שירות ותשבחות להש"ת וכחום היום הפשיט מעט שרוליו – ושלח לו רבינו האר"י שישוב ללבוש

במהרה בימינו אמן. (ושם בפסוק ה' על כן משחק ... שמן שישן מבגדיו, מרמז על הרשב"י הקדוש).

ד. ואמר המקובל האלוקי רבי יצחק אלפיי ז"ל: מקובלנו שתענית הדיבור כפי שנוהגים בכל יישוב ויישוב עם קריאת התהלים 3 פעמים שוה ל-65,000 תעניות (!!!). ולפי דבריו 3 ימים יוצא 195.000 תעניות, זאת אומרת 550 שנה תעניות. ועל זה אפשר להמליץ את הפיוט של הצדיק הקדוש המקובל רבי ישראל נג'ארה ז"ל (צפת ה' ש"י 1550 – עה ה' שפ"ה 1625 לערך). מזמירותיו הפיוט הקדוש "ה ריבון עלם ועלמאי" בארמית, ששרים אותו בשבת, לו יתיה גבר שנין אלפין. לא יעול גבוותך

כּוֹנְנָתוֹ, שֶׁתְּפַלֵּין שֶׁל יָד מְרַמֵּז עַל עֲשִׂית הַמְצוּוֹת, וְאֵלּוֹ תְּפַלֵּין שֶׁל רֹאשׁ מְרַמֵּז לְתַלְמוּד תּוֹרָה, וְרַק עַל יְדֵי תְּפַלֵּין שֶׁל רֹאשׁ כְּלוּמָר תְּלַמּוּד תּוֹרָה, יְפוּל פֶּחַד עַל כָּל אַמוֹת הָעוֹלָם].

וְכַמָּה צַעַר יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְכָל יוֹם רַח"ל מְלָאִים מִכְתָּבִים בְּדוּאָר, וְהַעֲיִנִים בּוֹכוֹת וְהַלֵּב נִקְרַע, וּבִפְרֹט הָאֶסוֹן הָאֲחֵרוֹן [כ"ט כְּסֵלוֹ תשע"א] שֶׁנִּשְׁרַפּוּ לְמַעַלָּה מְאַרְבָּעִים יְהוּדִים חַיִּים, דָּבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַכִּיל וְלְהַבִּין, וּבּוֹדָאֵי בְּמוֹתָם כִּפְרוּ עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהַצִּילוּ אוֹתָנוּ מִגְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת, אֲדָּ אָנוּ מְכַרְחִים לְקַיִם "וְהַחֵי יִתֵּן אֵל לְבוֹ"י, וְלָשׁוּב בְּתִשּׁוּבָה שְׁלָמָה, וְעוֹד עֲדִין

רז"ל בפרקי רבי אליעזר ובשעה שכורתין עץ אילן שעושה פרי, הקול יוצא מסוף העולם ועד סופו ואין הקול נשמע וכן בשעה שהנפש יוצאה מן הגוף. ובספר חסד לאברהם (מעין ה - נהר י"ז) כתב, וז"ל: וזה שכתוב "כי תצור על עיר ימים רבים" וגו', שהאל יתברך מדבר עם מלאך המות שהולך ומסטיין לאדם למעלה, וזה שכתוב, "כי תצור על עיר" שהוא האדם להלחם בטענותיו, ותראה שבעץ שיש בתוכו מגולגל שום רוח, לא תשחית את עצה "כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור", ר"ל אותו העץ הוא ממש האדם, לבא מפניך במצור שבסיבתך אתה רודף אותו להזיקו, הוא נכנס במצור ההוא של העץ לשמור עצמו ממך. והענין כשהרוח הולך נע ונד בתוך כף הקלע בורח מן השטן, ומכניס עצמו בדומם או בצומח במקום הגזוז עליו והראוי לו, ואז כשנכנס בגוף אין יכול להזיק לו השטן, וגם כן תבין הפסוק "אסוף אסיפם" וגו', וגם כן פסוק "ואספת דגנך" וגו' פירוש באכילת הצומח ואכלת ושבעת, שהיא שביעת הנפש מן הנאבד ממנו, תאסוף הנצוצות המובלעות בתוכו שהם דגנך וגו' דגנך ממש [כמו שכתב הבעש"ט דהא דאדם בוחר פרי מסויים מתוך שק תפוחים וכדומה זה מפני ששייכות הניצוצות הנמצאות בפרי זה דוקא לנשמתו דוקא וח"ו אין זה על דרך המקרה (ראה באריכות בהקדמה לשו"ת זבחו זבחי צדק מה שמביא מכתבי האר"י ז"ל)], ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואחר כך ואכלת ושבעת שהיא שביעת הנפש מן הנאבד ממנה, השמרו לכם אם לא תשמרו דברי תורה וסרתם וגו', ועצר את השמים וגו' שישאר העולם יבש, והאדמה לא תתן את יבולה ויהיו הנצוצות מובלעים בתוכה, וזהו ואבדתם מהרה כי זהו האיבוד שלהם, וזה שאמרו רבותינו ז"ל גדול יום גשמים כקִיבוץ גלויות כמו שיתבאר לקמן (נהר כ"ח בס"ד). ואם תהיה הנשמה יותר רעה, יורידו אותה לדומם, והאדם שיש לו קורבה עם נשמתו מתקן אותה ומוציא אותה מהמצרים האלו, כי היותר קשה שבגלגולים הוא גלגול באבן דומם יבש שלא יוצא

בגדים העליונים - כי המלאכים ירדו לשמוע שירתו וכאשר הרים השרוולים פרחו להם. ומיד תיקן הענין ושב לקדמותו. ה. ובשריפה הזאת נשרפו למעלה מחמש מיליון עצים, חמישים אלף דונם, ושנים עשר אלף אנשים גלו מבתיהם, וכל זה צריך לעורר אותנו, ועלינו ללמוד את הכתוב בתורה, (דברים פרק כ' י"ט) "כי האָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה" שמרמז על ישראל כמו שאמרו חז"ל על ישראל "אתם קרויים אדם". ובזוהר (חלק ב דף ס' ע"ב), וז"ל: ואין עץ אלא תורה, דכתיב (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ואין תורה אלא קודשא בריך הוא, רבי אבא אמר אין עץ אלא קודשא בריך הוא, דכתיב (דברים כ' ט) כי האדם עץ השדה ודאי, דא עץ שדה תתפוחין קדישין, [כאן מרמז דקודשא בריך ואורייתא וישראל חד הוא, דכולם נרמזים בעץ השדה], וכד אתגלי זיו יקרא דמלכיהו עליהו, כדן וישלך אל המים וימתקו המים, מאי וימתקו המים, דקטיגורא אתעביד סניגורא. אמר רבי אבא, תא חזי בקדמיתא כד עאלו ישראל בקיימא דקודשא בריך הוא, לא עאלו כדקא יאות, מאי טעמא, בגין דאתגזרו ולא אתפרעו, ולא אתגלייא רשימא קדישא, כיון דמטו הכא מה כתיב, שם שם לו חק ומשפט, תמן עאלו ישראל בתרין חולקין קדישין, בההוא גלויא דאתגליא רשימא דלהון, ואקרון חק ומשפט, חק כמה דאת אמר (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, ומשפט כמה דאת אמר (תהלים פא ה) משפט לאלה"י יעקב, ושם נסוהו, בההוא את קדישא, כמה דאת אמר כי חק לישראל הוא, בספרא דרב ייבא סבא, אמר מלה על ההוא חוטרא קדישא, עד כאן לשון הזהוה"ק. ובפירוש הרקאנאטי (על התורה - פרשת שופטים) כתב, וטעם לא תשחית את עצה כבר ידעת מאמר רבותינו ז"ל אין לך כל עשב ועשב למטה וכי' והנה בהשחיתו למטה פוגם למעלה אמנם אם אינו טוען פירות כבר פסקו כחו והבן מאמר רבותינו ז"ל לא שכיב שכבת ברי אלא דקץ תאינתא בלא זמניה וזהו כי האדם עץ השדה כפשוטו ואמרו

מִצְפִּים אָנוּ לְגֶשֶׁם, וְאָמְרוּ בְשֵׁם אֶחָד מִגְדוּלֵי הַדּוֹר שְׁלִיט"א, שְׁיוֹתֵר מִעֲצִירַת גְּשָׁמִים יֵשׁ לָנוּ לִירָא וְלִפְחָד הַיָּאָד לֹא נִשְׁמָעוֹת תְּפִלוֹתֵינוּ בְּמָרוֹם, וְהָאֵם אָנוּ כָּל כֶּף גְּרוּעִים רַח"ל?

וַיְבַהֲלוּנִי רַעֲיוֹנֵי, וְרוּחֵי תִהְמָה, וְשָׂרְעָפֵי לְבִי בְּעָרוּ בְּקַרְבִּי, וְאֹמֵר, לֹא עַת לְחִשּׁוֹתַי וְאֵין בְּמָה לְכַסּוֹת, עַל כֵּן דְּבָרֵי דְּוֹד הַמֶּלֶךְ צִוּוֹנִי (תְּהֵלִים קי"ט מ"ו) "וְאֶדְבָּרָה בְּעַדְתִּיד

לחבירו אולי על ידו יזכה חבירו גם כן, ויעזוב דרכו הרשעה, ושב ורפא לו.

אוויר העולם מלא נשמות שאין להם מנוחה בעולם העליון

ג) והנה פה בפרק זה אכתוב קצת בקצרה עונש הנשמה שאדם פוגם בה בעוונותינו הרבים. דע, כי אוירא חללא דעלמא הן מלאים מנשמות בני אדם שאינם יכולין עדיין לבא למקום מנוחתן, וכמו שהעידו תלמידים של הרב האר"י ז"ל שהיה אומר להם:

האילנות והשדות מלאים רבבות נשמות שמתחננים לתיקון

ד) דעו, כי אוירא דעלמא וחללה הן מלא נשמות הנדחין שאינם יכולין לבא עדיין למנוחתם. ופעם אחת הלך האר"י ז"ל ללמוד תורה בשדה, וראה הוא בעצמו שכל האילנות היו מלאים נשמות בלי מספר, וכן היו על פני השדה, וגם על פני המים היו כמה רבבות נשמות.

ה) ושאל אותם הרב האר"י ז"ל מה טיבם כאן, והשיבו, שנדחו מחוץ לפרגודא קדישא, בעבור שלא עשו תשובה על פשעיהם והיו מונעים את חבריהם מלעשות תשובה, והיו נע ונד בארץ ובאוירא דרקייע, זה בכה וזה בכה, ועכשיו היו שומעים בת קול המכריזים בכל העולמות שיש איש אחד צדיק בארץ האר"י ז"ל אשר יש כח בידו לתקן הנשמות הנדחות, ועל כן נאספו לכאן לבקש ממנו לרחם עליהם לתקן אותם, כדי שיוכלו לבא למקום מנוחתם ולא יסבלו עוד צער גדול כזה. והבטיח האר"י החסיד ז"ל לעשות לטובתם מה שהוא באפשרות, וסיפר אחר כך האר"י ז"ל לתלמידיו המעשה הזה, כי ראו שהאר"י ז"ל שאל להם להנשמות, ולא ידעו למי שואל ומי היה המשיב, עד כאן לשוננו.

תפלת הצדיק שמתפלל בכוונה, עולה למתחת כסא הכבוד, ושם מתדבקים אליה נשמות נדחות ועולין עמה

ו) ובחיבורו כתוב, שאלו הנשמות היו יכולין להעלות אותם בתפלה של צדיק, כיון שהצדיק מתפלל

ממנו תועלת, שנאמר "אבן מקיר תזעק", לצאת אותה הרוח ממקומו, וכמו נבל שנאמר "וימת לבו ויהי לאבן", שבא בגלגול בנבל שהיא נשמת בלעם, ולזה יונוס ויומבירוס בניו, עשו את העגל כמו שיתבאר לקמן בס"ד, עכ"ל.

היוצא לנו מזה, כי העץ מרמז על עץ החיים שהיא התורה הקדושה, וכן על נשמת האדם ועוד על גלגולי הנשמות, והכל קשור זה בזה, וכמו שאמרו חז"ל שאין השריפה מצויה אלא במקום ביטול תורה, וכן אמרו חז"ל שבמקום שיש חילול שבת מצויה הדלקה, ועלינו להתחזק בלימוד התורה ושמחת ש"ק. וידוע שהרשב"י החמיר גם בדבורי חול בשבת שאסור (כמוא בתוס' שבת). על כן צריכים אנו במיוחד להתחזק בלימוד התורה, ובלימוד ה"זהר"ק בשבת קודש. וכל הגאולה תלויה בתיקון הנשמות שכידוע שמסובב הסיבות לבלתי ידח ממנו נידח, על כן התיקון הגדול ביותר זה להרבות בלימוד תורה לשמה, וזה בא רק על ידי לימוד ה"זהר"ק הקדוש, כי בלי לימוד ה"זהר"ק הקדוש אי אפשר ללמוד תורה לשמה (כמבואר ב"זהר"ק), וזה יתבטלו וישרפו הקליפות, וממילא לא יהיו שריפות גשמיות, ויקבץ נידחיו מארבע כנפות הארץ, ויוליכנו מהרה קוממיות לארצינו בב"א.

ו. ובספר הקדוש "קב הישר" פרק ה' כתב זה לשון קדשו:

במצות התוכחה מתקיימת מצות "ואהבת לרעך כמוך"

א) "ואהבת לרעך כמוך", אמרו רבותינו זכרונם לברכה, זה הוא הפסוק שהוא כלל גדול שבתורה. ואין לך אהבה יותר, כשרואה האדם דבר מגונה באחיו ישראל שעושה איזה חטא ועון, שצריך להוכיחו על זה, כי נשמתן של ישראל הן קשורין ודבוקין זה בזה.

צריך להודיע לחבירו אולי יזכה ושב ורפא לו
ב) אבל הכלל הוא, שצריך האדם מי שהוא יודע ההרפתקאות והסיבות והעונשים שבאים על נשמת האדם אחר יציאת הנשמה מהגוף, צריך להודיע

נגד מלכים ולא אבוש", כי לא דברי המה אלא דברי רבותינו ז"ע אשר העניקו חמה בגובהם, ועצרו חמה בשוועם, וממיהם אנו שותים, ומפיהם אנו חיים, הלא המה אנשי השם גבורים אשר בארץ המה, רבנו משה חיים לוצאטו, זכר צדיק וקדוש לברכה, זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישרים", אשר היה בקי עצום בכל ממני התורה, [אשר אמר עליו קדוש ה' הגר"א ז"ע, דאלו היה חי בדורו, היה הולך רגלי לקבל פניו הטוהרים מהלך אלפי קילומטרים] והוא ברוח קדשו לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסקה, שבכת הקדשה העליונה של ספר הזהר הקדוש, לקרב את הגאולה ברחמים.

לכן, תקן בשיבתו, סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסקה כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה הראשונה בשיבתו, ופותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובנדאי היה להם לפקח על זאת, ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד... וצוה לגדולי הדור, ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים, כי אני אלמלא נתישר חילי, הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת, ויהיה לו לזכות כי אין כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו, כי לא דבר קשה הוא כלל".

ולפני מאה ואחד שנים חי בינינו קדוש ה' התייד בדורו¹ אשר כל גדולי מזרח ומערב נאותו לאורו, מרו הרי"ח הטוב ז"ע, וכה כתב בספרו הקדוש בן איש חי: (פרשת שמות שנה שניה), וזה לשונו: כתבו המקבלים ז"ל: הגדול פעל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלה

בכוונה אז תפלתו עולה למעלה תחת כסא הכבוד. ואז מתלבשים באותה התפלה כמה נשמות ומתלויים בהדי אותה תפלה.

ז) כמו שכתב הזוהר בסוד הפסוק "תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו". כמה נשמות מתעטפין ומתבקין בתפלה של עני, ואין תפלה יותר חביב קמיה הקדוש ברוך הוא כמו תפלה של עני, ותפלה של צדיק, שעולין בלהב גדול ונורא השורף סביבו. והסטרא אחרא מתיירא להתקרב למקום תפלת העני ותפלת הצדיק, ועל ידי כך הנשמות הנדחות עולין עם התפלה.

כאשר נשמת הצדיק עוברת דרך הגיהנום, מתאחזין בה נשמות האבודות ועולין עמה

ח) וזהו הענין ממש בנשמת הצדיק, שכיון שנפטר מהעולם עובר דרך הגיהנום כדי שבזכותו בהעבירו דרך שם יתאחזו בו נשמות האבודות ויעלו עם נשמת קדישא דא [נשמה קדושה זו].

עיניו של האריז"ל כמעט כהו מראיית רבבות נשמות שעלו מקבריהם לעלות למעלה

ט) וכן סיפר החסיד ר' גדליה ז"ל, אחד מתלמידי האריז"ל לחביריו, שבכל ערב שבת היו הולכין חוץ לעיר לקבלת שבת. והיה פעם אחת מספר הקדוש האריז"ל נפלאות מה שראה כמה וכמה פעמים כשהיה עומד על ראש ההר שהיה מחוץ לעיר, ועל אותו ראש ההר ראה כל הבית חיים של קהלה קדושה צפת תבנה ותכונן במהרה בימינו, וראה חיילות של נשמות שעלו מהקברים לעלות למעלה, לגן עדן של מעלה, וכן ראה כמה רבבות נשמות לאין מספר שירדו כנגדם, והם הנשמות יתרות נשמותם באנשים כשרים בכל שבת, ומתוך רוב בלבול ועירוב הנשמות וחיילות עצומות לאין מספר כמעט כהו עיניו מראות, והיה מוכרח להעצים עיניו, ואף על פי כן ראה אותן בעינים סגורות.

ז. וכן הגה"ק מבעלזא רבי יהושע רוקח זצוקללה"ה

פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול. עכ"ל.ק. ובאורו על פי מאמר חז"ל, דיומו של הקב"ה אלה שנים, שנאמר כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול וגו' – ושבת קודש היא מעין עולם הבא – זאת אומרת, כיומו של הקב"ה. אם כן בשבת קודש הכל בערך של יומו של ה' תפרד ויתעלה, אשר על כן, כל פעלה קדושה בשבת קודש, עולה אלה ידות, לערך ימי החול (מצא חן במדרג).

וגדול המקבלים שחי בדרגו מבעלי רוח הקדש, ממעתיקי השמועה רבנו מרדכי שרעבי זי"ע התבטא פעם באזני מקרביו ואמר: "שעה של למוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שנה ללמוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של למוד זהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של למוד פשט ביום חל. ולמוד הקבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד שבועים וחמש שנה בימות החל", עכ"ל (דרך צדיקים) וי. ופסק הגה"ק הפה החיים (קני"ה סקי"ב), דלמוד הזהר יחשב ללמוד הקבלה. וכתב הפלא יועץ וזה לשונו: ואפילו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקב"ה כדכתיב (שיר השירים ב, ד) "ודגלו עלי אהבה", ופרשו חז"ל, ודלוגו עלי אהבה, עפ"ל.

וכבר דבר בקדשו מהר"ש בויגלו זי"ע מאור עינינו בעל "הפסא מלך", דלמוד הזהר הקדוש עולה שעה אחת לערך שנה של למוד הפשט, והובא פסקו בכה החיים (סימן קני"ה סקי"ב), וז"ל ה"כסא מלך" (תקון מ"ג): כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא, בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה, בשעה אחת מה שלא

(למרות שמצד גדולתו שאין לשער היה ראוי לכינוי זה, כמפורסם), ומחמת זה לא כתבו כן גם על בנו אחריו האדמו"ר השלישי רבי יששכר דוב רוקח זצ"ל. והנה, בשנת פטירתו של רבי יהושע רוקח זצ"ל שהיתה שנת תרנ"ד, היה אז רבינו יוסף חיים זצ"ל בעל הבן איש חי, כבן ששים שנה לחייו. והוא דבר פלא שבאותו זמן עדיין לא הוציא רבינו את ספרו הבן איש חי לאור, ואם כן מהיכן שמע עליו רבי יהושע רוקח זצ"ל. אין זאת אלא שתורתו ויראתו קדושתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו. וגם במתיבתא דרקינא היו מכריזים עליו הזהרו בבלוני ובתורתו.

ת. ושם בספר דרך צדיקים כתב הערה מאת רש"ר: והבנה לדברי רבנו ימצא הקורא מלשון הזהר המדמה את למוד המשנה כפיצוי וכתבן אצל סודות התורה, וכנזכר בפרשת 'ויצא' גרעיא מהימנא (דף עה:) "ווי לאינון דאקלין תבן באורייתא ולא ידעין בסתרי דאורייתא". ועוד הביא מונגו הרב חיים ויטאל בהקדמתו ל"שער ההקדמות", לשונות ומקורות שונים שקוראים ללמוד הנגלה שפחה וקליפין לעמדת תורת הקבלה.

מעיד, שהבן איש חי הוא הגדול בדורו. והסיפור הוא כדלהלן: שמעו של רבינו היה נודע כיחיד בדורו גם בפולין אצל אחד מגדולי האדמו"רים דאז, הוא הגאון הקדוש והנורא, איש האלקים ובעל רוח הקדוש, האדמו"ר השני של חסידי בעלז, רבי יהושע רוקח זצוק"ל (אשר היה נחשב כגדול האדמו"רים בדור ההוא), והוא כפי ששמעתי דבר נפלא אצל הרבה מחסדי בעלז, ומהתלמידי חכמים שבהם, (ומהם הוא הגאון הצדיק רבי יעקב גרינוולד שליט"א) ואמרו לי שהוא דבר מקובל ומפורסם וידוע ביניהם, שכאשר בשנת תרנ"ד נפטר האדמו"ר השני של חסידי בעלז, הוא הגה"ק רבי יהושע רוקח זצ"ל הנ"ל, אמר עליו בנו, הוא הגה"ק רבי יששכר דוב רוקח (מי שהיה אחר כך האדמו"ר השלישי של חסידי בעלז) שאמר לו אביו רבי יהושע הנ"ל, שלא יכתבו עליו על מצבת קבורתו יחיד בדורו (כפי שכתבו על אביו, הוא האדמו"ר הראשון רבי שר שלום רוקח זצוק"ל, שכתבו על מצבת קבורתו יחיד בדורו), אבל עליו לא יכתבו כן, מפני שהיחיד בדור הזה הוא רבי יוסף חיים הנמצא בבגדאד, והוא היחיד בדורו. וכך באמת היה שעל מצבת קבורתו של רבי יהושע רוקח הנ"ל לא כתבו יחיד בדורו

יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא.

גם בתקונו ל' כתב (הפסא מלך), וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמיד חכם ללמוד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה וגורם ארף גלותא כי הם מעבכים הגאלה רחמנא ליצלו, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאלה (שם דרך צדיקים) 101.

העולה מדברי רבותינו הפסא מלך והרי"ח הטוב זי"ע, דהלומד שעה זהר הקדוש בשבת קודש, כלומד אלף שנה פשט ביום חול. ולפי זה, אם יזכה ללמוד שש שעות זהר הקדוש בשבת קודש, הרי שזכה לתקן כל השית אלפינו ימי הבריאה (וכל העולם מתעלה על ידו). ובנוסף על כך חדושו של בעל אורחות צדיקים (שער השמחה) המבאר, דלמוד (וכל מצוה) הנעשה בשמחה! ערכו כפול אלה, יוצא שכאשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה תורת הרשב"י – "זהר הקדוש" עולה בשעה אחת לערף של מליון שנה (למוד פשט בימי החול). ואיתא באבות דרבי נתן (פרק ג' משנה ו'): רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר... אם למדת תורה בשעת הרינוח אל תשוב לך בשעת הדחק, לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה ברינוח (עיי"ש), על בן באשר לומד ביסורים הפל כפול מאה, סך הפל לימוד זוהר הקדוש שעה בשבת שונה מאה מליון שנה תורה!!!!!! ושנה אחת כ - 28.000 שנה תורה. צא וחשב בלמוד הזהר הקדוש בשבת, בכל שניה אתה משמח את הקדוש ברוך הוא ומקיים את הפסוק "ועתה יגדל נא בן ה'".

בקביעות כל שבת את כל האדרא, והסבירו, דבאדרא כלול כל העץ חיים של האריז"ל, ובלמדם את האדרא, גם חזרו על כל העץ חיים. ושמעתי בשם הגאון הגדול חסידא קדישא ראש ישיבת פורת יוסף הרב עזרא עטיה זי"ע, שנשאל הרי כתוב במדרש על הפסוק "מי הקדימני ואשלם" (איוב מ"א ג) שקודם ניתן לאדם בית ואחר שם מזוהר, ניתן לו בן ואחר כך קיים מצוות מילה וכן על זה הדרך, והקדוש ברוך הוא לא חייב כלום לבן אדם, ולפי זה עדיין נשאר לאדם נהמא דכסופא, והרי כתב הרמח"ל דזה סיבת ביאת אדם לעולם שלא יאכל נהמא דכסופא, ותיריך דבאמת מה שיש לאדם זה קיום המצוה בשמחה, כי הוא מפנימיות הנפש וזה חלקו שבא מתוכו, עכ"ד. ועוד מקובל מהאריז"ל שכל השגותיו שהשיג היה רק על ידי עבודת ה' בשמחה, והיא עיקר התוכחה, וכן רוח הקודש שורה רק בשמחה, כידוע מיעקב אבינו ע"ה, ולנבואה זוכים רק בשמחה, כמו שנאמר אצל אלישע הנביא זי"ע (מלכים ב' ג' ט"ו) "ועתה קחו לי מגנן וקהי קנגן המנגן ותהי עליו יד ה'".

ט. הערה: ולכאורה יש להבין החילוק מדוע פעם אומר כחודש ימים, ופעם אומר כשנה? יש לפרש בב' אופנים, א' דלתלמיד חכם שידוע קבלה אז לימוד הפשט שלו מאוד גבוה ולכן יש יחס של כחודש ימים, ואילו למי שלא יודע קבלה אז לימוד הפשט שלו נמוך – שכאשר לומד זוהר הקדוש נחשב כשנה לערך כנגד זה. – ובאופן ב' – יש לדקדק שבתיקון ל' דיבר רק על לימוד קבלה, ובזה היחס לפשט – כחודש ימים, ואילו בתיקון מ"ג, דיבר על לימוד הזוהר הקדוש, שהוא המקור לכל תורת הקבלה, וזוהי הקדושה של הרשב"י זי"ע, בלימוד הזוהר הקדוש נחשב כשנה תמימה פשט, והיצא מכאן, שלימוד הזוהר הקדוש יותר גבוה מלימוד הקבלה, שזוהי המקור, וכמו שכתוב על רבי נחמן מברסלב זי"ע, שמתוך לימוד הזוהר הקדוש הבין כל כתבי האריז"ל – וכמו שאמרו על הגר"א זי"ע שמתוך התורה שבכתב ידע להבין את כל התורה שבעל פה. וידוע שהמקובלים הקדושים הצדיק רבי יצחק כדורי זי"ע והצדיק רבי סלמן (שלמה) אליהו זי"ע [אביו של הצדיק רבי מרדכי אליהו זצ"ל], למדו

הקדמה ♦ זהר השבת

כתב הפה החיים (סי' קנ"ה סקי"א): מצוה פריה ורביה שלא יהא עקר בשכלו שאינו מוליד, ואמרו חז"ל, ודלא מוסיף יסף, וצריך שיחדש בכל יום ויום מה שלא חדש מקדמת דנא, וכזה יאירו ימיו לעולם הבא (בשם אור צדיקים אות י"ג), וכתב מרנא הבן איש חי זצ"ע (חלק דרושים פרשת משפטים ד"ה אם אדוניו יתן לו), וז"ל: כי חדושי תורה בחלק הנסתר נקראים בנים וחדושי תורה בחלק הנגלה נקראים פנות, עפ"ל. ויוצא לפי דבריהם הקדושים דפדי לצאת ידי חובת פריה ורביה בתורה חייב לחדש גם בנגלה וגם בנסתר, ומי יאמר זכיתי ויצאתי ידי חובתי. ובזהר הקדושים (פרשת שלח לך דף קע"ג ע"א) כתוב, שכל יהודי חייב לחדש חדושים בשבת קודש, והקב"ה שואל לנשמה מה חדשה, ואם לא חדשה נמצאת בבושה גדולה.

וכתב בספר זוהר חי, דכל אחד חייב לחדש בתורה בשבת כפי יכולתו בכל חלקי פרד"ס התורה ובדרשות חז"ל, ובשו"ת תורה לשמה (לרבנו יוסף חיים - או"ח סימן צ"ח) כתב, כי מי שחדש איזה חדוש בתורה במשך השבוע וכתבם, לא יוציא אותו בפה עד שבת, ואז נחשב שחדשו בשבת.

הגה"ק רבי אליעזר פאפו זצ"ע בפלא יועץ (ערך חדוש), כתב: רק שיעמל בכל כוחו לחדש חדושי תורה דהיינו להקשות ולתרוץ בתנ"ך ובש"ס או לפרש פרושים פרד"ס על תנ"ך וש"ס. ואחר כך כתב: וגם לימוד ספר הזוהר הקדוש אף באין מבין חשוב לו כאילו חדש חדושים, עפ"ל. הראת לדעת דהלומד זוה"ק יוצא ידי חובת חדושי תורה גם בכל הפרד"ס,

פמלגה שלו ואומר: שמעו חדוש תורה שאומרת נשמת פלוני זה. וכלם מעמידים אותו דבר בשתי ישיבות. הם למטה, והקדוש ברוך הוא למעלה חותם לאותו דבר].

תא חזי, כד מלה אתחדש באורייתא, ונשמתיא דנתתא בשבתא אתעסקת באינון מליו חדתיו, וסלקי לעילא. כל פמלגא דלעילא, צייתין לההוא מלה, וחיית הקדש מתרבין בגדפיו, ומתלבשין בגדפיו. וכד שאיל לון קדשא בריה הוא, ולא תבין ושתקין, כדן חיות הקדש מה כתיב, (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפייהו, כמה דאת אמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (נחמיה ח) וכפתחו עמדו כל העם. - (ביאור: בא וראה, כשדבר מתחדש בתורה ונשמה שיוצאת בשבת התעסקה באותם דברים חדשים ועולה למעלה, כל הפמלגה של מעלה מקשיבה לאותו דבר, וחיית הקדש מתרבין בכנפים ומתלבשים בכנפים. וכששואל אותם הקדוש ברוך הוא ולא משיבין, ושותקין, אז חיות הקדש מה פתוב? (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפייהו, כמו שצאמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (נחמיה ח) וכפתחו עמדו כל העם].

(ענין שם באורך ובדף קע"ז ע"ב, וענין ב'סידורו של שבת" שדש החמישי ענין ב' אות ח' וז"ל: ודברי הכל בשבת תנה תורה, אף אור התורה ורזון דאורייתא צריך אדם לחדש ביום השבת, ענין שם).

יא. כתב קב הישר (פרק ל"ה) דביום התאצייט של אביו או אמו, וכן גם של חמיו וחמותו, לא די בקדיש ותענית שמועיל להינצל ממקצת הדיו, אלא יראה להמציא לעשות טוב ביום הזה, ויראה לחדש בו איזה דבר בתורה, אז יש תועלת גדול לאביו ולאמו, וכן בשאר ימות השנה כשהבן מחדש איזה חדוש תורה לשמה, אז הבן משמח אביו ואמו, ומעטרין לאביו ואמו בכמה עיטורין, וכן לחמיו וחמותו, (ענין שם).

יב. בזוהר (פרשת שלח לך דף קע"ג עמוד ב'): כיון דסלקין קלהו נשמתין דשאריו עליהו דישראל. סלקי וקיימיין בדיקנא קמי מלכא קדישא, וקודשא בריה הוא שאיל לקלהו, מאי חדושה הוה לכו בההוא עלמא באורייתא. זכאה איהו מאן דחדושה דאורייתא אמרת קמיה. כמה חדוה עביד קדשא בריה הוא, כניש לפמלגא דיליה, ואמר, שמעו חדושה דאורייתא, דאמרת נשמתיא דא דפלוני, וכלהו מוקמי ההיא מלה בתרי מתיבתי. אינון לתתא, וקודשא בריה הוא לעילא, חתים לההיא מלה. - (ביאור: כיון שעולות כל הנשמות ששרו על ישראל, עולות ועומדות ברמות לפני המלך הקדוש, והקדוש ברוך הוא שואל את כלם: איזה חדוש היה לכם באותו עולם בתורה? אשני מי שאומר לפניו חדוש על התורה. כמה חדוה עושה הקדוש ברוך הוא. מכנס

וזהו בודאי חדושים אמתיים ותורה לשמה, וזוהר הקדוש בהקדמהו (דף ד' ע"ב ודף ה' ע"א), כתב: דכמה צריך לזוהר שיהא תורתו תורת אמת ועתה על ידי הלימוד הנפלא בזוהר הקדוש ששעה שונה שנה בדברי הכסא מלך, ובשפת עולה לערף אלף שנה בדברי הכן איש חי ז"ע, ובשמחה למליון שנה בדברי האורחות צדיקים, ובסורים כפול מאה בראיתא באבות דרבי נתן (פרק ג' משנה ו'), לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה בריוחיו, וגם צער כפישת היצר נחשב לסורים, [בכתוב בספרים הקדושים] ואיתא בילקוט שמעוני (קהלת פרק ב - רמז תתקסח): אמר רבי חנינא בר פפא, תורה שלמדתי באף נתקיימה לי. בואו וראו: שעה אחת לימוד זוהר הקדוש בשבת קודש, שונה מאה מליון שנה תורה, ועוד, נחשב כמו שמחדישים חדושים בתורה, ובכך פל אחד ימצא תיקון ונחת לנשמתו.

החלש יאמר גבור אני, הגע בעצמך: 10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום, יש לנו מליון שנה תורה, וכאשר יהודי פשוט או אפילו ילד קטן שלומד רק שעה אחת בשבת זוהר הקדוש, גם כן שונה מליון שנה תורה. ואם קשה לך ללמוד אז זכית למאה מליון שנה, [כמו

בני אדם. ועל זה (משלי ז) כי רבים חללים הפילה. מי הפילה? זו אותה החטאה שהורגת בני אדם. מי גרם את זה? תלמיד חכם שלא הגיע להוראה ומורה. הרחמן יצילנו].

אמר רבי שמעון לחבראי, במטותא מניינו דלא תפקון מפומיכו מלה דאורייתא דלא ידעתון ולא שמעתון מאילנא וברבא כדקא יאות, בגין דלא תהוון גרמין להווא חטאה לקטלא אכלוסין דבר נש למגנא. פתחו ללהון ואמרו רחמנא לשון רחמנא לשון רחמנא. [ביאור: אמר רבי שמעון לחבראי, בבקשה מכס שלא תוציאו מפיכם דבר תורה שלא ידעתם ולא שמעתם מעץ גדול כראוי, כדי שלא תהיו גורמים לאותה החטאה להרג המוני בני אדם לחנם. פתחו כלם ואמרו: הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו].

יד. כתב החפץ חיים בספר צפית לישועה (פרק א'): וידוע דאיתא באבות דרבי נתן דפעם אחת בצער שקול ממאה פעמים שלא בצער, ועבודת השם יתברך קעת היא טהורה ונקיה שאין בה מטרה לכבוד או שאר פניות, כי אדרבא נתקנים בנהו "ר וקר מרע משתולל על הבריות, (פרש רש"י בסנהדרין צ"ז ע"א ע"ב, כל העולם אומרו עליו שוטה הוא, היינו משתולל לשון שטות), ויראי ה' ומאסו אצל כמה סוגי אנשים. ויש אנשים אשר בשביל לעשות את בניהם יהודים קשרים כדת התורה, מקבלים עליהם לחיות חיי עני ודחוק כל ימיהם, ומשארת עמלם יפרישו שכר למלמדים ומורים שיחזקו בניהם בתורת ה'. ואינם מהגרים ממקומם למרות עונים ודוחקים למקומות

יג. כתוב בהקדמת זוהר (דף ד' ע"ב, ודף ה' ע"א). בראשית רבי שמעון פתח (ישעיה נא) ואשים דברי בפיך. כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יקמא ולייליא. בגין דקדשא ברין הוא ציית לקלהון דאנון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דהווא דאשתדל באורייתא, עבדי וקיעא קדא. - [ביאור: בראשית. רבי שמעון פתח, (ישעיה נא) ואשים דברי בפיך. כמה יש לאדם להשתדל בתורה יומם וליילה, משום שהקדוש-ברוך-הוא מקשיב לקולות אותם שמתעסקים בתורה. ובכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמתדל בתורה, עושה רקיע אחד] (ועי' פס באורייתא).

(ובהמשך) ועל דא כתיב, (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השווא. העון דא דכווא. וכעבות העגלה חטאה. מאן חטאה, דא נוקבא דאקרי חטאה. איהו משירי הווא דאקרי עון באנון חבלי השווא. ולבתר כעבות העגלה חטאה, לההיא נוקבא דאקרי חטאה, דתמן אחתקפת למהוי טס לקטלא בני נשא. ועל דא (משלי ז) כי רבים חללים הפילה, מאן הפילה, דא ההיא חטאה דקטלית בני נשא. מאן גרים דא, תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה, רחמנא לשון רחמנא. - [ביאור: ועל זה כתוב (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השווא. העון זה הזכר. וכעבות העגלה חטאה, מי החטאה? זו הנקבה שנקראת חטאה. הוא מושך את אותו שנקרא עון באותם חבלי השווא. ואחר כך כעבות העגלה חטאה, את אותה הנקבה שנקראת חטאה, ששם התגבר להיות טסה להרג

הקדמה ♦ זהר השבת

10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום במשך מאה ימים[1], וכך יקויים בנו דברי הנביא יואל (ד' י) "החלש יאמר גבור אני", וכל יהודי יכול לזכות לזה ולהביא את המשיח ברחמים.

ובתקוני זהר (תיקון תשעה עשר דף ל"ח ע"א): ואיהו דאוקמוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימא, והאי נימא עליה אתמר אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא, ובה קודשא בריך הוא מדקדק עם צדיקניא אפילו כחוט השערה, והאי חוט איהו חוט דסחיר לאות ברית מילה, וברית איהי נימא.

[ובתרגום ללשון הקדש: והוא שבארוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, ועל הנימה הזאת נאמר, אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימה, ובה הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפילו כחוט השערה, והחוט הזה הוא חוט שסובב את ברית המילה, והברית היא נימה].

ווי לזו מאן דאפריש אות ברית בין מים למים, ומנע זרעא מניה, דאחזר עלמא לתהו ובהו, ורזא דמלה (ישעיה מ"ח) לא תהו בראה לשבת יצרה ודאישוי, מים עליונים אורייתא דבכתב, מים תחתונים אורייתא דבעל פה, נימא דאיהו בין תרוניהו דא יסוד, דאיהו רזא דאורייתא, ואיהו יסודא ועקרא דתרוניהו.

[ובתרגום ללשון הקדש: אוי למי שמפריד אות ברית בין מים למים ומונע ממנו זרע, שמחזיר את העולם לתהו ובהו, יסוד הדבר - לא תהו בראה, לשבת יצרה ודאי. מים עליונים תורה שבכתב, מים תחתונים תורה שבעל פה, נימה שהיא בין שניהם זה יסוד, שהיא סוד התורה, והוא יסוד ועקר של שתיהן].

ובאר ב"שעת רצון" (להמקבל הגדול בדורו רבי שלמה הכהן ז"ע), דחלק הסוד הוא העקר של שתי התורות וכל דברי חז"ל מתבארים גם בדרך הסוד.

ומאן דמנע רזא דעקרא דתרי תורות, כאלו אהדר עלמא לתהו ובהו, ואליו אינו דאמרין דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רזא אחרא, ואינו דו פרצופיו, איהו ג"ו סדרים דאתמר בה (שיר ד' יב) "גן נעול אחותי כלה", גן נעול מסטרא דם' סתומה, ו' איהו נעול בשית יומי דשבוע, הדא הוא דכתיב (חזקאל מו א) "היה סגור ששת ימי המעשה וכיום השבת יפתח", ובשבת בגין דלא תהא כנועל דלת בפני לווי, דאתמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהי פתיחא לגביהו דאינו נשמתינן יתירין.

<p>שעות ביום, ובכך גם תזכה ליראת שמים שהורה. טז. דמי שמונע פריה ורביה, עונו חמור ביותר, כי מחזיר את העולם לתהו ובהו, ולפי זה מכיון שחייב לקיים פריה ורביה גם בתורה בכל חלקי הפרד"ס, על כן כאשר לא מחדש חידושי תורה, עונו חמור ונחשב כמחזיר את העולם לתהו ובהו, ולכן תיקונו הוא, אך רק כשילמד זוהר הקדוש, שבזה נחשב כמחדש חידושים בכל הפרד"ס, כמבואר בפלא יועץ.</p>	<p>הרחוקים שהפנקסה מצויה יותר בשביל חנוך בנייהם לתורה ויראה, בודאי נוכל לומר דנחשב זה תשובה לה' בכל לב ונפש.</p> <p>טו. ואפשר להמליץ על זה את דברי חז"ל הקדושים על הפסוק: מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה... אל תקרי מה אלא מאה, שבמלמוד שעה אחת וזה"ק בשבת יחשב לך למאה ימים של לימוד תורה של עשרת אלפים אברכים הלומדים עשר</p>
--	--

[ובתרגום ללשון הקדש: ומי שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, הוא ג"ן סדרים, שנאמר בו "גן נעול אחותי כלה", גן נעול מצד של מ' שתומה, ו' הוא נעול ב"ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח", ובשבת כפי שלא תהיה כנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתוחה אליהם, שהם נשמות יתרות].

ובאלו דלא מלווין לה ולא אוסיפין לשבתות ולמים טובים, איהי תסימא להון, ובגין דא כל המוסיה מוסיפין ליה, ודא תוספת נשמתא יתירא, ואיהי תוספת רוחא דקדושה, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נשמה יתירה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר בממונא אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה דאיהו (דף לח ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתירה דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבשה, הכי אתמנע ברכאן מניה, ואיהו מדה כנגד מדה, וכל מאן דאוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח (ישעיה סא יא). אף הכי נמי אצמיח טובה דיליה, ומאן זרועיה דשכינתא לעילא, אינוו נשמות יתירות דזרעין מניה, ויחדיו לון לישראל לתתא מזיו כבודיה.

[ובתרגום ללשון הקדש: ובאלו שלא מלוים אותה ולא מוסיפים לשבתות ולמים טובים, היא שתומה להם, ומשום זה כל המוסיף מוסיפים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, והיא תוספת של רוח קדשה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשא עני, ואם הוא חכם, חקמתו מסתלקת ממנו, ואם הוא עשיר בממון, מסתלק ממנו ונשא עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת כל חי, ונשא יום השבת עני ושכינה יבשה, כך נמנעות ממנו ברכות, והוא מדה כנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח. אף כך גם אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזורעים ממנו, וישמחו את ישראל למטה מזיו כבודה].

ועין עוד בביאור מתוך מדבש שם שביאר, שכמו שצריך להוסיף במאכל ובמשתה לכבוד שבת קודש, כך גם צריך להוסיף בלמוד התורה הקדושה בשבת, ועל זה מזהיר הזהר הקדוש, עין שם דבריו. ולפי זה בשבת קודש מכרח ללמוד זהר, דאין לך הוספה בלמוד התורה כמו ללמוד הזהר בשבת שנחשב למאה מליון שנה תורה.

ומדברי הזהר הקדוש מבאר, שמי שאינו רוצה ללמוד זהר מחזיר עולם לתהו ובהו, ואינו יכול לזכות לנשמה יתרה, ובפרט בשבת קודש חייב ללמוד זהר הקדוש, ורק מי שלומד זהר הוא זוכה לתוספת נשמה יתרה ותוספת קדושה, ואם נמנע רח"ל מפסיד חקמתו וממונו וברכות מלמעלה, מי הפתי שיפסיד את חייו בעולם הזה ובעולם הבא.

ובכן אם רוצים אנו לזכות לשפע אלוקי קדוש, בואו וננצל את זמננו ללמוד התורה הקדושה ובפרט בשבת קודש, צא ולמד מה שכתב בספר שיח יצחק (חלק ב' דרוש לשבת פרשת בשלח אות יא), וזה לשונו: ועל כונה זו אמרו גם כן רז"ל בזמן שישאל עושים רצונו של מקום, שותים מאוצר של מעלהו, שנאמר "יפתח יהוה לך את אוצרו הטוב" (דברים כח, יב) ובזמן שאין עושים רצונו של מקום, שותים מאוצר של מטה. והיינו כמו שכתוב "הי רקיע

זי. ואין לך עושין רצונו של מקום יותר מלימוד הזהר הקדוש שהוא לימוד תורה לשמה. ובספר

בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים" (בראשית א, 1), שמים רומז על שפע חיות הנבראים ממנו יתברך, כמו המים שכל הצמחים גדלים מהם, וחיות הכל הוא במים. ומים עליונים שעל הרקיע הוא שפע עליון למעלה מן הרקיע, משחקים ולמעלה, והוא נפתח כשישראל עושים רצונו של מקום, כמו שכתוב "הרעיפו שמים ממעל ושחקים יזלו צדק תפתח ארץ ויפרו ישע וצדקה תצמיח יחד אני יהנה בראתיו" (ישעיה מה, ח). והוא גם כן פונת משה רבנו עליו השלום בסיום ברכתיו לישראל, במה שכתוב "אין כאל ישרון רכב שמים בעזרך ובגאנתו שחקים", (דברים לג, כו) וכמו שנאמר תחלה "ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך" (דברים לג, כה), רצונו לומר שקיימם של ישראל תלוי בתורה ובמצוות, שהוא חזקם, עכ"ל.

ועל כן התקבצו כל ישראל באחדות ובשמחה ואחזו באילן החיים ללמד הזהר הקדוש "בספרא דאפקון מן גלותא ברחמי", וכאשר ילמדו ויעסקו כולם בתורה תכף תבוא הגאולה בכח התורה הקדושה וי". ובזהר רעיא מהימנא פרשת נשא (דף קכד, ב) אמרו: דבגיניה וקראתם דרוך בארץ", ובזכותיה תקיים "ה' בך ינחנו ואין עמו אל נכר". יהי רצון שיקים בנו בקרוב, "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים", במהרה בימינו אמן.

מבוא למטרת הספר

בימים קשים אלו העוברים על כלל ישראל, השם יצילנו ואין איש יודע מה יולד יום, ורבים שואלים ומבקשים עצה ותושיה במה לעורר רחמי שמים ולבטל כל גזרות קשות ה' ירחם. בודאי צריכים להתחזק וללמד בדברי קדשו של התנא האלהי רבי שמעון בר יוחאי

רבי אלעזר, מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים כו', עכ"ל. וכל המזכה את הרבים בלימוד הזוהר הקדוש נקרא עוסק בתורה ובגמילות חסדים באופן הכי נעלה ומקיים ומציל את כל העולם כולו, ומתקשר לנשמת הרשב"י זי"ע, וכמו שכתב הגאון הקדוש צדיק ויסוד עולם אור טמיר ונעלם, קדש הקדשים המלובן, מרא דרזין, מרן רבינו יעקב אבוחצירא זצוק"ל זיע"א, בספרו דורש טוב (עמוד ע"ב) זה לשונו: גדולה זכות רבי שמעון בר יוחאי בעולם העליון יותר מכל הצדיקים, עכ"ל. וכמו שאמרו חז"ל, (סוכה דף מ"ה ע"ב). ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואילמלי יותם בן עזייהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן.

באר מים חיים (פרשת תרומה אות ד), כתב: וכמאמר התנא רבי מאיר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה (אבות ו' א), כי כשאינו תורה לשמה רק כאיזה דבר אשר איננה עולה לה, ונשארת למטה בארץ, מאין יהיה כוחה להשפיע ברכה בתורה הרי אם לא עלתה לשמים לא תרד הברכה משם, עכ"ל. יח. בספר אור תורה – ליקוטים: עוד מבואר בכמה מקומות בדבריהם, שעיקר ביאת משיח הוא בזכות התורה, כמו שאמרו בפרק קמא דבבא בתרא (ח, א) מאי דכתיב, "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם ויחלו מעט ממשא מלך שרים" (הושע ח, ז), ותניא כל פסוק הזה בלשון ארמי נאמר, אי תנו, "עתה כלהו אקבצם", ואם מעט מהם, "יחלו ממשא מלך ושרים". ואמרו שם מאי דכתיב, "אף חובב עמים כל קדושיו בידך" (דברים לג, ג), אפילו בשעה שאתה מחבב עמים, כל קדושים שלהם בידך הם כו', וכמו שאמרו כל הנותן עליו עול תורה, מעבירים ממנו עול מלכות כו' (אבות פירק ג' משנה ה), כי בזמן שקולו של יעקב כו', אין הידים ידי עשו כו' (בראשית רבא פרשה סה, טז), ובפרק חלק (נח ב) שאלו תלמידיו את

זיע"א, המבטיח שבזכות הקריאה בספר הזהר הקדוש, נצא מן הגלות ברחמים (אף ללא הבנה כלל כפדוע מדברי רבותינו). וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק. ורואים מזה בעליל שרק בזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רח"ל.

לכן, כל אחד ואחד צריך להשתדל מידי יום ללמוד ולקרא בזהר הקדוש, להצלחת כלל ישראל, ולקרב הגאולה, ולכן החלטנו להדפיס הספר זהר השבת המחלקים ל-24 פרקים לשבתות השנה, כדי שכל אדם מישראל יוכל לעסוק מידי שבת בשבתו בנקל, ובשבת? ללמד עם בני ביתו הקטנים עם הגדולים, זקנים עם נערים.

ספר קדוש זה מסוגל לאהבת השם ויראת שמים טהורה, וללמוד מקדשת וצדקת רבותינו הקדושים חכמי זוהר, הסוד והנסתר, ולהתקשר לנשמת הרשב"י ורבי אלעזר בנו זיע"א.

התורה נתנה ללמוד וללמד, בכדי שכלם יודעים מקטנים עד גדולים, דעת ה', וגם מצינו בהרבה ספרי מקבילים שמזהירים על למוד חכמה זו שכל אדם חייב ללמוד אותה (ר' יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדוש, קמ"ז).

ואומר אני, הלואי שלא היו מקילין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה, והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסוק בחכמה הלזו אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות, והיו כל החכמות נדחים מפניה, כמו שנדחה החשך מפני האור, אך שעונותיו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלתי החכמה בפני פרחי הכהונה, ואמרו שלא ללמוד עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקדוש, והנה עבור זה נשארונו גרומים מן החכמה הקדושה, ונתגבר בעונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הפסיל בחשך הולך, ובמהרה בקמינו "ויאמר אלקים יהי אור" ויאר לנו (מהרצ"א מדינוב, מעין גנים, פרק א' אות ה').

מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדשים כשהם עדין בקטנותם בן ט' וי' שנים ספר הזהר הקדוש... והיה בודאי הגאולה בקרוב בלי שום חבלי משיח (ספר סגלת ישראל להגה"צ רבי שבתי ליפשיץ - מערכת ז' אות ה').

גם איש פשוט שלא קדש עצמו, מפל מקום יקרב אל החכמה ההיא

וכתב בשער יששכר (מאמר גל עיני אות י"ח): אשרי העם לומדך ואשרי העומדים על סודך, לכאורה קשה דכיון שהמה לומדך לומדי זהר הקדוש, וכו' איך קראום בלשון עם שהוא מדרגה פחותה כפודע כו', אך מזה הוא נראה שגם איש פשוט שלא קדש עצמו כל כך במעלות הראויים ללמוד, מפל מקום יקרב אל החכמה ההיא בפרט בסוף יומיא אליו שבה תלמי התקרבות הגאולה, במהרה בקמינו אמן.

ולגדל חביבותיה, נסים בדברי הפך החיים (סימן כ"ה ס"ק ע"ה) אשר כתב בשם הרב משאת בנימין זצ"ל (סימן ס"ב דף ז"ן עמוד א'), וזה לשונו: הדרך השני, לילך אחר רוב בנין ומנין, הרי לפניד ספר זוהר, שהוא שקול יותר מפל המתחרים שאחר חתימת התלמוד,

ואם יהיו כל המחברים בפה מאזנים אחד וספר הזוהר לבדו יעלה בפה שניה, מכריע הוא את כולם, והרי עדיף מרב בנין, וכמו שכתב הבית יוסף זי"ע דאזלינן בתר הזוהר נגד שאר המחברים עכ"ל.

"בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!"

התבטא פעם צדיק ואמר: בבוא מלך המשיח, עם ישראל נקבצו ובאו לך, ופליטת העם ששים ושמחים, בעת הזאת יתבוננו מלך המשיח, בעיניו הטהורות יבחן כל אחד ואחד לפי מעשיו, לפתע ירים ידו ויראה באצבעו, כולם ירימו עיניהם בפליאה ויביטו במחזה, אז ישמיע מלך המשיח את קולו ויאמר, בהפנותו אצבע על יהודי מסויים: "בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!". כך יראה על כל יהודי ויהודי שפעל למען ביאתו. - הלואי שנזכה להיות מן הזוכים המאשרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו – "בזכותך הגעתי". על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקוטיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, לגרם לפדות נפשנו, ונלך כולנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח במהרה בימינו אמן. וכלנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה ובסגולתו וקראתם דרור" ותחזינה עינינו, בן דוד משיחנו מלך ביופיו ובוא ויגאלנו, ב"עז" והדר אלקינו, ובשכר זאת א-ל חי חלקינו, ונחה עליו רוח ה' צורנו מגינינו, יגלה כבוד מלכותך עלינו, ואז ישמח לבנו, ותגל נפשנו, בישועת מלכינו, אמן כן יהיה רצון.

גודל מעלת ספורי צדיקים

א. כתב רבנו הגדול הרמב"ם ז"ל (בפרוש לאבות סוף פרק א') בענין הדבור שנתחלק לחמשה חלקים וכו' להעיר הנפש למעלות בספורים ושירות ולמנעה מן הפחיתות בעיני כל אחד ויילכו בדרךיהם וכו' וכו' כדי שיתננו פעלתם וזכרם בעיני בני אדם ויתרחקו מהם וכו', עד כאן לשונו הטהור.

ב. בספר צדה לדרך (דף ר"ב הובא ביוסף לחק תולדות יום ג'), וזה לשונו: נדע כי בזכרון מאמרי החסידות ומעשיהם תשפיל ותשוב ליוצרך.

ג. בספר דברת שלמה (מהגה"ק רבי שלמה לוצקער ז"ל במגלת אסתר), וזה לשונו: כי על ידי הדבור וזכירה שמספרים הנס, גם כן נתעורר ונמשך בחינת הנס הוא, ולכן מצוה לספר ביציאת מצרים, ולהזכיר בכל יום וכו', וכן אפילו הנס הפרטי הנעשה לאדם, שהשם יתברך עזרו מאיזה צרה, או אפילו לאדם אחר, וכשיזדמן לאדם חס ושלום כמו הצרה הזאת שיוזכיר ישועת השי"ת הנעשה לאדם והצילו מצרה כזאת, גם היום יוכל להמשיך ישועת ה' להנצל גם כעת מצרה הזאת, רק שיהיה בבטחון גדול ובאמונה שלמה, ובדבקות בה' יתברך, כמו שקבלתי מאדמו"ר זלה"ה הוא המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, עכ"ל.

ד. בספר אגרא דכלה (פרשת עקב) כתב, וזה לשונו: קבלה הוא מבעלי רוח הקדש, כאשר יצטרך אדם לאיזה ישועה כגון לרפואה ולהצלחה, ולעבר במצולת ים מבלי מכשול, אזי

זְכוּר בְּמוֹ פִּי מֵעֵין אוֹתָם הַנְּסִים בְּכִיּוּצָא בְּזֶה, שְׁנַעֲשׂוּ לְצַדִּיקֵי דוֹרוֹת לְרַבִּים אוּ לְיַחֲדֵי וְכוּ', שִׁמְסִפּוּרֵי הַנְּסִים בְּכִיּוּצָא בְּעֵינֵינוּ, יוֹשְׁעוּ לְעֵין כָּל אֶפִּילוּ בְּזוּלַת זְכוּיֹת, עַד כָּאֵן דְּבַרְיֹו.

ה. בַּסֵּפֶר לְקוּטֵי עֲצוֹת (מִהַקְדוּשׁ בַּעַל לְקוּטֵי מֵהַנ"ן בְּאוֹת א' עַרְךְ אַרְךְ יִשְׂרָאֵל סְעִיף י"ז), מִי שֶׁהוּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, זוֹכֶה לְסֵפֶר סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצַּדִּיקֵי אָמֶת, וְזוֹכִין לְטַהַר הַמַּחְשְׁבָה עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צַדִּיקִים.

ו. עוֹד כָּתַב (שֶׁם בְּאוֹת צ' סְעִיף צ"ח), עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצַּדִּיקִים, מִתְעוֹרֵר וּמִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה לְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ, בְּחַשְׁקֵי נִמְרָץ מְאֹד, וְכִמְהָ צַדִּיקִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד סִפּוּרֵי, שֶׁעָקַר הַתְעוֹרְרוֹת שֶׁלָּהֶם לְהַשִּׁי"ת הָיָה, עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִצַּדִּיקִים, עֵין שֶׁם.

ז. הַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'וֹן אָמַר: "מִקְבִּילוֹת הַלּוֹלָאוֹת" בַּפְּסוּק אֶחָד כְּתוּב מִקְדָּם "הַלְלוּ אֶת שֵׁם ד'" וְאַחַר כֵּךְ "הַלְלוּ עַבְדֵי ד'" (תְּהִלִּים, קל"ה א'), וּבַפְּסוּק אַחֵר: "הַלְלוּ עַבְדֵי ד'" וְאַחַר כֵּךְ "הַלְלוּ אֶת שֵׁם ד'" (שֶׁם, קי"ג א'), לְהוֹדִיעַךְ שְׁשֵׁנֵי הַהִלּוּלִים מִקְבִּילוֹת.

ח. וְכַעֲשֵׂי זֶה כָּתַב הַרְבֵּי מְרֻדוּמֶסֶק וְצ"ל, סִפּוּר, מִמַּעֲשֵׂי הַצַּדִּיקִים זֶהוּ תוֹרָה, וְלָכֵן אָמְרוּ: זֶהוּ שִׁיחַתָּן שֶׁל עַבְדֵי אֲבוֹת מִתּוֹרַתָּן שֶׁל בְּנֵים, כִּי נַעֲשֶׂה מִזֶּה מִשִּׁיחַתָּן תּוֹרַתָּן שֶׁל בְּנֵים, וְזֶהוּ גַם כֵּן: הַלְלוּ עַבְדֵי ד' הַלְלוּ אֶת שֵׁם ד', רוּצָה לוֹמַר דֶּה־הַלּוּל שֶׁל הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ הוּא הַלְלוּ וְלִשְׁבַח אֶת הַצַּדִּיקִים" (תַּפְּאֶרֶת שְׁלֵמָה, חֲנֻכָּה).

ט. וְהַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב אָמַר: "עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל צַדִּיקִים, מִמַּשִּׁיכִים אֲזוּרוּ שֶׁל מִשִּׁיחַ בְּעוֹלָם, וְדוּחָה הַרְבֵּה חוֹשֵׁךְ וְצָרוֹת מִן הָעוֹלָם" (סִפּוּר הַמַּדּוּת אוֹת מִשִּׁיחַ).

י. הַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ רַבִּי שְׁלוֹם מִבְּעִלְזָא זי"ע אָמַר: "אֲזוּ נִדְבְּרוּ יְרָאֵי ד' אִישׁ אֶל רַעְהוּ וַיִּקְשַׁב ד' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכוּרוֹן לְפָנָיו לְיְרָאֵי ד' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ" (מִלְּאֲכִי ג, טז), נִדְבְּרוּ אָמַר הַצַּדִּיק וְלֹא דִבְרוּ, כְּלוֹמַר: יְרָאֵי ד' אֵלֶּה כָּבֵד הִלְכוּ לְעוֹלָמָם, וְהֵם "נִדְבְּרִים" עַל יְדֵי אִישׁ אֶל רַעְהוּ מִהַחַיִּים, שֶׁמִּסְפָּרִים עַל אוֹדוֹתָם, וְאֲזוּ וַיִּקְשַׁב ד' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכוּרוֹן לְפָנָיו גַּם לְאוֹתָם יְרָאֵי ד', שֶׁשִּׁפְתוֹתֵיהֶם תְּהִינָה דוֹבְבוֹת, וְגַם לַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, לְאֵלֶּה שֶׁמִּסְפָּרִים עֲלֵיהֶם.

יא. וְאַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חֲבִיב מֵאֲמֵר הַבַּעַל שֶׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, וְזֶה לְשׁוֹן קְדוּשׁוֹ: כָּל מִי שֶׁמִּסְפָּר בְּשִׁבְחֵי צַדִּיקִים, כְּאֵלוּ עוֹסֵק בְּמַעֲשֵׂה מְרֻכְבָּה" (שִׁבְחֵי הַבַּעַל שֶׁם טוֹב), וְרָאָה פְּרוּשׁ עַל הַדְּמִיוֹן לְמַעֲשֵׂה מְרֻכְבָּה בַּסֵּפֶר נִפְלְאוֹת הַתַּפְּאֶרֶת שְׁלֵמָה, (מֵאֲמֵר "יִפֶּה שִׁיחַתָּן"). לָכֵן אֲחֵי הַקּוּרָא אַחַר שֶׁהִצַּעַתִּי לְפָנֶיךָ אֶת הַמֵּאֲמָרִים הָאֵלֶּה תוֹכַל לְחַזוֹת בְּעֵינֵים פְּקוּחוֹת כִּי הַמַּעֲשֵׂיֹת נִרְמְזִים בָּהֶם סוּדוֹת עֲלִיוֹנוֹת, כְּמוֹכָא בְּזֶהַר לְעִיל.

עברו מעל מאה שנה
טהרה"צ הפקבל האלקי
רבי יודל רוזנבערג
זוקלה"ה הוציא לאור
את ספריו הקדושים
זוהר תורה, לאחר עכ"ל
ויגיעה רבה ימים ולילות
ללא הפוגה בִּמְטוֹר 20 שנה,
בהם סדר לקט וערוך את
ספריו זוהר התורה, לפי סדר
הפרשיות אשר בו מובאים
קטעי הזוהר המובנים גם
לפי הפשוט, במטרה שכל
יהודי ויהודי ואפילו הקטנים
שבהם יוכלו להיות מקשרים
לספר הזוהר. זכינו לפרסם
ולהוציא לאור פרשיות
אחדות מספריו, וכן טעורים
המוטקעים על ידי הגה"צ רבי
שלום יהודה גראס האדמו"ר
מהאלמין טליט"א.

רעיון חדשני יוצא לדרך ממפעל הזוהר העולמי

**שעורי דף היומי ב"זוהר תורה"
ו"זוהר חק לישראל"
מידי יום ביומו ברדיו 2000**

**בכל יום שני משעה 5-3
על ידי הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
האדמו"ר מהאלמין שליט"א.**

**שיעורים בדף היומי "זוהר תורה"
ו"זוהר חק לישראל" מידי יום ביומו,
על ידי הרב אליהו ממן שליט"א
ראש מוסדות "תורת אברהם" נצרת עילית.**

הגימטריה של "זוהר תורה" = 829
"דוד מלך ישראל חי וקיים" = 829

הגימטריה של "כולם לומדים בזוהר" = 447
"יביא מטות בן דוד" = 447

כלומר רק אם נלמד כל יום ויום פלנו יחד
בזוהר הקדוש נזכה טיבוא מטיח בן דוד
במרהרה בימינו אמן

**בקרוב אי"ה יבנים
ל"קול הרשב"י" בטל: 0722-990044
ובקול הזוהר בטל: 0722-990055**

**לזכני הרבים בחלוקת הפרשיות לבתי מדרשות
ולשמיעת השעורים בדיסקים במחיר הקרן**

0548-436784

הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
האדמו"ר מהאלמין טליט"א

תבן ענינים

מג	אשרי העם שפכה לו	פָּרַק א': פְּרָשִׁיּוֹת בְּרֵאשִׁית - שְׁמִינִי; קִדְשַׁת
		הַשְּׁבֵת וְהַגִּנַּת הַשְּׁבֵת עַל שׁוּמְרֶיהָ
פָּרַק ד': פְּרָשִׁיּוֹת וִירָא - אָמַר; יַחֲוֵד הָעֲלִיּוֹן,	כז	כָּל הַמַּעֲשִׂים תְּלוּיִים בְּיוֹם הַשְּׁבֵת
מדה	מַתַּנַּת הַשְּׁבֵת	קִדּוּשׁ שֶׁל שְׁבֵת
מז	שְׁלֹשַׁת סְעוּדוֹת הַשְּׁבֵת	לְקִדּוּשׁ ה' מְכֻבָּד
מז	הָאֶרֶץ הַשְּׁלֵחָן	שְׁבֵת הָעֲלִיּוֹנָה וְשְׁבֵת הַתַּחְתּוֹנָה
מז	בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	עֲטַרַת הַשְּׁבֵת
מה	סוּד שֶׁל אֶחָד	שְׁתֵּי קִדְשוֹת
מה	יַחֲוֵד הַשְּׁבֵת	מֶלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם לוֹ
מה	הַשְּׁבֵת נִפְרָדָה מִצַּד הָאֲחֵר	שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקֵרֹב
מה	הַהֲתַעֲוּרוֹת שֶׁל מַעְלָה תְּלוּיָה בְּהַתַּעֲוּרוֹת	מַחְלִיטָה מוֹת יוֹמַת
מט	יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה	אֶת שְׁבֵתוֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
מט	בְּיוֹם הַשְּׁבֵת מִתְגַּדְּלַת הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה	קִיּוֹם הַשְּׁבֵת כְּמוֹ קִיּוֹם כָּל הַתּוֹרָה
מט	וּמִתְעַטְרַת בְּעֲטֻרוֹתֶיהָ	אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל
מט	מַתְנָה טוֹבָה	
נ	בְּרֻכּוֹת הַשְּׁבֵת	פָּרַק ב': פְּרָשִׁיּוֹת נח - תּוֹרֵיעַ מִצּוּרַע; הַשּׁוֹמֵר
נ	הַתַּעֲוּרוֹת הַקְּדוּשָׁה בְּיוֹם הַשְּׁבֵת	שְׁבֵת מְקִיִּים כָּל הַתּוֹרָה כּוֹלָה וּמְרַבָּה הַקְּדוּשָׁה
נ	הַפּוֹרֵשׁ סַכַּת שְׁלוֹם	וּמְקִיִּים אֶת הַשְּׂכִינָה
נא	בְּרַכַּת יִשְׂרָאֵל	זְכוּוֹן הַשְּׁבֵת
נא	פְּרִיסַת הַקְּדוּשָׁה עַל יִשְׂרָאֵל	שְׁבֵת הִיא הַכֹּל
		וְהַכֹּל נִקְרָא שְׁבֵת
פָּרַק ה': פְּרָשִׁיּוֹת חֵיי שְׂרָה - בְּהַר בַּחֲקוֹתַי;	נא	סְעוּדַת הַלֵּילָה חֲמוּרָה
		מִי שֶׁשּׁוֹמֵר שְׁבֵת שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה
קִדְשַׁת הַשְּׁבֵת בַּתְּפִלָּה וְדַבְּרֵי תּוֹרָה וְסוּד קִבְּלַת	נג	סְעוּדַת שְׁבֵת
הַתְּפִלָּה	נד	הוֹסְפָה מַחֹל עַל הַקִּדְשׁ
הַגִּנַּת הַשְּׁבֵת	נד	אִם מִלְּאָה זֹו חֲרַבָּה זֹו
שְׁבֵת הָעֲלִיּוֹנָה	נו	גְּבִירָה קְדוּשָׁה
תְּשׁוּבָחוֹת הַשְּׁבֵת	נו	הַשְּׁפָחָה הַרְעָה
כָּלֵם מִתְעַטְרִים כְּאֶחָד	נו	צַעַר הַשְּׂכִינָה
תְּפִלוֹת הַשְּׁבֵת		
בְּשְׁבֵת צְרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל בְּשִׁירוֹת וְתְּשׁוּבָחוֹת	נז	פָּרַק ג': פְּרָשִׁיּוֹת לָךְ לָךְ - אַחֲרֵי קְדוּשִׁים; כְּבוֹד
וְתוֹרָה	נז	שְׁבֵת, רְחִיצָה, מַלְבוּשִׁים וְהַדְּלָקַת נְרוֹת
בְּשְׁבֵת מִתְקַבְּלַת הַתְּפִלָּה	מא	שְׁלַחַן שְׁבֵת
הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ	מא	כְּבוֹד הַשְּׁבֵת
בְּשְׁבֵת מְבִיאִים לָהּ מִזֹּון עַל יְדֵי הַקֶּב"ה	מא	רְחִיצָה כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ הַשְּׁבֵת
	מא	כְּבוֹד הַשְּׁבֵת
פָּרַק ו': פְּרָשִׁיּוֹת תּוֹלָדוֹת - בְּמַדְבָּר; בְּרַכַּת הַבַּיִת	מב	שְׁבָחוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה
עַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ וְשְׁבַח הַשְּׁבֵת	מב	שְׁמִירָה וְקִדּוּשׁ הַשְּׁבֵת
כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה	מב	נְרוֹת שְׁבֵת
לְהַנִּיחַ בְּרַכָּה אֶל בֵּיתְךָ	מב	שְׁבָחוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה
עֲשֵׂרָה דְּבָרִים הַצְּרִיכִים לְכוֹס שֶׁל בְּרַכָּה	מב	סַכַּת שְׁלוֹם
מַעֲלַת הַיּוֹם	מג	
קִדְשָׁה שֶׁל עֶרֶב שְׁבֵת		

תַּכְּנֵי עֲנִינִים ♦ זֵהָר הַשַּׁבָּת

פא תְּפִלוֹת הַשַּׁבָּת
 פב שְׂמֵחַת הָאֲמוּנָה
 פב סְעוּדוֹת שַׁבָּת
 פב חֲשִׁיבוֹת שְׁלֹשַׁת סְעוּדוֹת שַׁבָּת
 פּרָק ט': פְּרֻשִׁיּוֹת וַיֵּשֶׁב - שְׁלַח; שְׁלַחַן הַשַּׁבָּת
 פה וּבִרְכַת הַמַּלְאָכִים
 פו שֹׁכֵר הַצְּדָקָה
 פז שְׁלַחַן שַׁבָּת
 פח הַשְּׂגָחָה עַל שׁוּמְרֵי וּמַעֲנֵגֵי שַׁבָּת כְּרֵאוּי
 פח נֶהָר דִּינֹוֹר
 פח בְּרַכַת הַשְּׁלַחַן
 פט עוֹנֵשׁוּ שֶׁל שְׁלַחַן שְׂאִינוֹ כְּרֵאוּי
 פט שֹׁכֵר מַעֲנֵגֵי הַשַּׁבָּת

סג גִּסַּח הַקְּדוּשָׁה
 סג קְדוּשַׁת הַיּוֹם
 סג קְדוּשַׁת הַיּוֹם
 סג עֲדוּת עַל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית
 סד טְעִימַת הַמַּאֲכָלִים
 סד הַכְּרוּז שֶׁבִּכְנִיסַת הַשַּׁבָּת
 סד רְשׁוֹת הַנְּשִׂמָה לְבִרְךְ
 סה יוֹם הַנְּשִׁמּוֹת
 סו יוֹצֵר אוֹר
 סו תְּשַׁבְּחוּת הָעוֹלָם הַבָּא
 סו תְּשַׁבְּחוּת עַל תְּשַׁבְּחוּת
 סו עֲלִית הַתְּשַׁבְּחוּת לְמַעְלָה
 סז הַתְּשַׁבְּחוּת שְׁעוֹלָה עַל כָּל הַתְּשַׁבְּחוּת

פּרָק י': פְּרֻשִׁיּוֹת מִקֵּץ - קָרַח; מִצּוֹת לֶחֶם מִשְׁנֵה
 וּבִרְכַת הַפֶּתַח, אֲמִירַת דְּבָרֵי תוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן צִא
 צג עֲנִין בְּצִיעַת שְׁנֵי הַכִּכְרוֹת
 צג אֵין הַשְּׁטָן מִזִּיק בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
 צג בְּצִיעָה וּבְרַכָּה עַל הַפֶּתַח
 צד בְּצִיעַת הַפֶּתַח עַל דֶּרֶךְ הַסּוּד
 צד מַעֲלַת הַמַּאֲרִיךְ עַל שְׁלַחַנוֹ
 צה דְּבָרֵי תוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן
 צו כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה
 צו עֲנִין כּוֹס בְּרַכָּה עַל דֶּרֶךְ סוּד
 ק מִים אַחֲרוֹנִים

פּרָק ז': פְּרֻשִׁיּוֹת וַיֵּצֵא - נִשְׂא שְׂמֵחַת הַתּוֹרָה
 סט בְּשַׁבָּת וַיִּקְדַּשְׁתָּ קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּשַׁבָּת
 עא שְׂמֵחַת הַתּוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה
 עא לְהַכְלִיל בְּאוֹתָהּ שְׂמֵחָה אֶת הָעָם הַקְּדוּשָׁא
 עא סוּד סֵפֶר תּוֹרָה
 עב עֲנִין שִׁבְעַת הָעוֹלָמִים לְתוֹרָה בְּשַׁבָּת וְחִמְשַׁת
 הָעוֹלָמִים בְּיוֹם טוֹב
 עב הַכֵּל סוּד אָחָד
 עב עֲלִית הַרְבִּיעִי בְּרֵאשִׁי חֹדֶשׁ
 עב תְּקוּן בְּכֶסֶף
 עג שְׂמִיעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּאִימָה
 עג אֲמִירַת בְּרִיךְ שְׁמִיָּה בְּשַׁעַת הוֹצֵאת סֵפֶר תּוֹרָה עַג
 עג גִּסַּח תְּפִלַּת בְּרִיךְ שְׁמִיָּה
 עד רַק אָחָד קוֹרֵא בְּתוֹרָה
 עד כּוֹלָם שׁוֹתֵקִים
 עה הַכְּנָה וְכֹנֵנַת הַקּוֹרֵא
 עה מְקוֹם הַפְּסָקַת בְּפִרְשָׁה
 עה הַפְּרֻשִׁיּוֹת מִתְּעַטְרוֹת לְפָנֵי הַקַּב"ה
 עה מְנוּי הַמְּרַכְּבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת עַל כָּל פְּרֻשָׁה
 עו וּפְרֻשָׁה
 עו הַמְּלִים שֶׁל הַפְּרֻשִׁיּוֹת עוֹלוֹת לְמַעְלָה
 עו כָּלֵן מִתְּעַטְרוֹת בְּתוֹךְ הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ
 עו קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת
 עו קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנֵי וּבַחֲמִישֵׁי
 עז תְּשַׁעַת הָעוֹלָמִים

פּרָק י"א: פְּרֻשִׁיּוֹת וַיִּגַּשׁ - חֲקַת; זְמַן תְּפִלַּת
 קג הַמִּנְחָה עַת רְצוֹן וּסְגֻלַּת ג' סְעוּדוֹת
 קה מִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת
 קה שְׁעַת מִנְחָה הִיא עַת רְצוֹן
 קה כָּל שְׁעָרֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִנְעָלוּ
 קו צְדוּק הַדִּין
 קו נְעִילַת שְׁעָרֵי הַתּוֹרָה וְהָעוֹלָם
 קו יְבוּשׁ הַמַּעֲנִינּוֹת בְּמִיתַת יוֹסֵף
 קו חֲשׂוֹךְ בְּמִיתַת מֹשֶׁה
 קז בְּטֻלָּה שְׂמֵחַת הַתּוֹרָה בְּמִיתַת דָּוִד
 קז חוֹבַת הָעֲנֵג בְּשַׁבָּת
 קז בְּרַכָּה מִן הַיּוֹם הַזֶּה
 קח עֲנֵג וְשְׂמֵחָה בְּיוֹם זֶה
 קח סְדוּר הַשְּׁלַחַן ג' פְּעָמִים
 קח מַעֲלַת הַמְּשָׁלִים ג' סְעוּדוֹת
 קח הַכֵּל נִמְצָא בְּשַׁבָּת
 קט שְׂמֵחָה בְּסְעוּדַת שַׁבָּת
 קט סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ

פּרָק ח': פְּרֻשִׁיּוֹת וַיִּשְׁלַח - בְּהַעֲלוֹתֶךָ; תְּפִלוֹת
 עפ הַשַּׁבָּת וְעֲנֵג שַׁבָּת
 פא כְּתוּר יִתְנוּ
 פא שְׂמַע יִשְׂרָאֵל

יש להתעורר רק בדברי שמים בשבת... קלז	סעודת הגבירה..... קט
המוציא דבור של חול בשבת מחללו... קלז	סעודה שניה..... קט
אל יצא איש ממקומו..... קלח	סעודה שלישית..... קי
התעוררות חול ביום השבת היא חסרון	עונשו של הפוגם בסעודת שבת..... קי
למעלה..... קלח	נשמה יתרה..... קיא
הרהור מתר..... קלט	ג' סעודות של אמונה..... קיא
פָּרַק ט"ז: בשלח - וְאַתְּחַנּוּ; מִצְוֵה לְשִׁמּוּחַ	מעלת יום השבת..... קיא
בשבת ולענגו בסעודות..... מא	מנחה של שבת שעת רצון..... קיא
העולם עומד על השלום..... קמג	פָּרַק י"ב: פְּרָשִׁיּוֹת וַיְחִי- בְּלֶק; עֲנַג שַׁבָּת, מַעֲיֵן
עוון צלפחד..... קמג	עולם הבא..... קיג
אסור להראות עצב בשבת..... קמג	ענג הנפש והגוף..... קטו
עונש המבטל ענג שבת..... קמד	לבושים נאים וטעומת מאכלים בשבת..... קטו
תענית על תענית..... מה	ישראל אשר בך אתפאר..... קטו
בטול סעודת האמונה והשמחה..... מה	הממנים שבהיכל..... קטז
היום הזה הוא שמחה למעלה ולמטה..... מה	מעין עולם הבא..... קיז
בשעה שמתגלה העתיק נמצאים כל החרות	מנוחת הנשמות ביום השבת..... קיז
והשמחה..... קמו	התעוררות אותה רוח..... קיח
קריעת גזר הדין..... קמו	הנאת הרוח..... קיט
תענית חלום בשבת..... קמו	ושמרו בני ישראל את השבת..... קיט
ענין החלום..... קמו	וינפשו..... קכ
ודבר דבר..... קמו	עטור הנפשות ביום השבת..... קכא
פָּרַק יז: פְּרָשִׁיּוֹת יתרו - עֲקֵב; יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת מֵט	פָּרַק י"ג: פְּרָשִׁיּוֹת שְׁמוֹת - פִּינְחָס; הַשְּׂרָאָה
אל יצא איש ממקומו..... קנא	השכינה בשבת..... קכג
הנה מקום אתי..... קנב	נשמה יתרה..... קכה
אלפים אמה..... קנב	נשמה יתרה לפי מעלתו של כל או"א..... קכה
שבת ראש השנה והיחיד..... קנב	התפשטות השכינה..... קכה
הוצאה מרשות לרשות..... קנג	פָּרַק י"ד: פְּרָשִׁיּוֹת וְאָרָא - מִטּוֹת מַסְעֵי; שְׁבִיתִת
פָּרַק י"ח: פְּרָשִׁיּוֹת מִשְׁפָּטִים - רָאָה; שׁוֹמְרֵי	שבת וכח חדושי תורה בשבת..... קכט
שבת יש להם שמירה מיחדת..... קנה	טעם אסור חרישת הארץ וטלטול כלי הארץ
לא תבערו אש..... קנו	בשבת..... קלא
ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץנו	ענין אסור הוצאה בשבת..... קלא
ישראל שמורים הם..... קנו	חדות התורה..... קלב
מחללי שבת אין להם שמירה..... קנט	הקשבה לחדוש..... קלב
אלו שלא שמרו שבת בעולם הזה שומרים	עטור הצדיקים בגן עדן משבת לשבת..... קלג
אותה בע"כ בגיהנם..... קנט	שמחת הצדיקים בגן עדן..... קלג
דינם של רשעים מסתלק ביום השבת, חוץ	כבוד האב בחדושי בנו..... קלג
מדינם של מחללי שבת..... קנט	התעטרות התורה ביום זה..... קלד
לאחר צאת השבת..... קסא	פָּרַק ט"ו: פְּרָשִׁיּוֹת בֵּא - דְּבָרִים; כַּח הַדְּבוּר
פָּרַק י"ט: פְּרָשִׁיּוֹת תְּרוּמָה - שׁוֹפְטִים; הַמָּד רָגַם	בשבת ושמירה על קדשת הדבור..... קלה
חלול שבת, והשומר שבת זוכה ל"עין לא ראתה	אסור דברי חול בשבת..... קלז
אלקים זולתך"..... קסג	כחו של דבור..... קלז

קפה	איש אל יותר ממנו עד בקר	קפה	ט"ל מלאכות
קפה	פֶּרֶק כ"ב: פְּרָשִׁיּוֹת וַיִּקְהַל - פְּקוּדֵי - נֶצְבִים	קפה	בת יחידה
קפג	- וַיִּלְד; קִדְשַׁת הַשַּׁבָּת וְעוֹנֵשׁ מַחֲלִיָּה, מִצְוֹת	קפג	כָּאֱלוֹ הַחַיִּיר אֵת הָעוֹלָם לְתַהוּ וְבַהוּ
קפג	הַדְּלָקַת נְרוֹת בְּכַנִּיסַת הַשַּׁבָּת, סֵדֶר שְׁלַחַן מְנוּרָה	קפז	נָגַע צָרַעַת
קפא	וּמִטָּה	קפז	עֲדוֹן הַנְּשֻׁמוֹת
קפג	מַעֲלַת מַכְבְּדֵי הַשַּׁבָּת	קפז	עֲנִין לֹא תִבְעֶרּוּ אִישׁ
קפג	מַעֲלַת בִּשְׁת פָּנִים	קפא	פֶּרֶק כ': פְּרָשִׁיּוֹת תְּצַנֶּה - כִּי תִצָּא; אִסּוּר עֲצָבוֹת
קפג	אוי לו למחלל שבת	קפא	בְּשַׁבָּת, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אֵת הַמְּלָאכִים בְּהֶאֱרַת
קפג	נרות שבת	קפא	פָּנִים לְכַבוֹד הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה
קפד	סדור השלחן המנורה והמטה	קפא	אִסּוּר הָעֵצָב וְקִבְלַת הַמְּלָאכִים
קפא	פֶּרֶק כ"ג: פְּרָשִׁיּוֹת וַיִּקְרָא - הָאֲזִינוּ; צֵאת	קפא	רַעַת הָעֵצָב וְהַכַּעַס בְּשַׁבָּת
קפה	הַשַּׁבָּת, וְהַבְּדֵלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת	קפא	רַעַת הָעֵצָב וְהַכַּעַס בְּשַׁבָּת
קפז	צאת השבת	קפא	פֶּרֶק כ"א: פְּרָשִׁיּוֹת כִּי תִשָּׂא - כִּי תִבָּא; הַשַּׁבָּת
קפז	העולם צריך להשמר מרוחות בצאת השבת	קפג	אוֹת כְּמוֹ שֶׁהַמִּלָּה אוֹת, וּמְקוֹר הַבְּרָכָה הִיא
קפז	עכוב בצאת השבת	קפג	הַשַּׁבָּת שֶׁנִּתְּנָה רַק לְיִשְׂרָאֵל
קפח	הבדלה	קפה	שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז כִּי יוֹלֵד
קפח	פֶּרֶק כ"ד: פְּרָשִׁיּוֹת צו - וְזֹאת הַבְּרָכָה; סֵדֶר	קפה	מִלָּה
קפא	הַהַבְּדֵלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת	קפה	בְּדַמִּיךְ חַיִּי
קפג	הבֵּרָכָה עַל הָאֵשׁ	קפז	שַׁבָּת הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה
קפג	כפוף האצבעות לפני האש	קפז	סְדוּר הַשְּׁלַחַן בְּלַחֲמִים וּמִזֻּנוֹת
קפג	בורא מאורי האש	קפז	לְוֹ עָלֵי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ
קפד	סוד האצבעות	קפז	כָּל הַמוֹסִיף מוֹסִיפִים לוֹ
קפה	בְּשָׂמִים	קפז	וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֵת יוֹם הַשַּׁבִּיעִי
קפז	הריח הוא קיום הנפש	קפז	קִדְשַׁת הַרְשָׁבִי
		קפה	מִסִּירַת הַשַּׁבָּת לְעַם יִשְׂרָאֵל
		קפה	יְמֵי הַחֹל מִתְּבָרְכִים מִהַשַּׁבָּת

סֵפֶר זֹהַר הַשַּׁבָּת - לְאִבוֹת וּבָנִים, זְקֵנִים עִם נְעָרִים
 עִם לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ - מְנוֹקֵד מִפְּסָק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
 מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק א'

פְּרָשִׁיּוֹת

בְּרֵאשִׁית - שְׁמִינִי

קִדְשֵׁי הַשַּׁבָּת

וְהַגְּנַת הַשַּׁבָּת עַל שׁוֹמְרֵיהָ

פֶּרֶק א'

- כט..... כָּל הַמַּעֲשִׂים תְּלוּיִים בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
- כט..... קְדוּשַׁת שְׁל שַׁבָּת
- כט..... לְקְדוּשַׁת ה' מְכַוֵּבָד
- כט..... שַׁבָּת הָעֲלִיּוֹנָה וְשַׁבָּת הַתְּחִתּוֹנָה
- ל..... עֲטָרַת הַשַּׁבָּת
- ל..... שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת
- ל..... מְלַךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם לוֹ
- לא..... שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֲוֹק וְלְקָרוֹב
- לא..... מְחַלְלֵי מוֹת יוֹמֵת
- לב..... אֶת שַׁבָּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ
- לב..... קִיָּם הַשַּׁבָּת כְּמוֹ קִיָּם כָּל הַתּוֹרָה
- לב..... אֲשַׁרְיִכֶם יִשְׂרָאֵל

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [יז-כז] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

כל המעשים תלויים ביום השבת (ח"א ה' ב.)
 וְכָל עֲבִידֵי תִיּוֹהוּ דְכָלְהוּ בֵּין יוֹמִין קְדָמָאין
 וּבֵין יוֹמִין בְּתַרְאִין הוּוּ תְלִיין בְּיוֹמָא
 דְּשַׁבְּתָא הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיְכַל אֱלֹהִים
 בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, דָּא שַׁבְּתָא, וְדָא הוּא רְגֵלָא
 רְבִיעָא דְכְּרִסְיָא. וְאִי תִימָא אִי הָכִי,
 מַהוּ אֵת שַׁבְּתוֹתֵי תִשְׁמֹרוּ תְרִין. אֵלָא
 שַׁבְּתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא וְשַׁבְּתָא דְיוֹמָא מִמַּשׁ
 לִית לֹון פִּירוּדָא.

כל המעשים תלויים ביום השבת
 וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל כָּלֵם, בֵּין הַיָּמִים
 הָרִאשׁוֹנִים וּבֵין הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים, הֵיוּ
 תְלוּיִים בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית
 ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. זוּ הַשַּׁבָּת,
 וְזוּ הִיא הַרְגֵל הַרְבִּיעִית שֶׁל הַכֶּסֶא. וְאִם
 תֹּאמַר, אִם כֵּן, מַה זֶה אֵת שַׁבְּתֵי תִשְׁמֹרוּ,
 פְּעַמִּים? אֵלָא שַׁבְּתָא שֶׁל עֶרֶב שַׁבְּתָא וְהַשַּׁבָּת
 שֶׁל הַיּוֹם מִמַּשׁ אֵין לָהֶם פִּירוּד.

קדוש של שבת

אמר החווא טייעא דהוה טעין בתרייהו,
 ומהו ומקדשי תיראו. אמר ליה
 דא קדושא דשבת. אמר ליה ומהו
 קדושא דשבת. אמר ליה דא קדושא
 דאתמשכא מלעילא. אמר ליה אי הכי
 עבדת לשבת דלאו איהו קדש, אלא
 קדושא דשריא עלוי מלעילא.

קדוש של שבת

אמר [להם] אותו סוחר שהיה מחמר
 אחריהם, ומה זה ומקדשי תיראו? אמר
 לו, זה קדוש של שבת. אמר לו, ומה זה
 קדוש של שבת? אמר לו, זה הקדוש
 שנמשך מלמעלה. אמר לו, אם כן, עשית
 שהשבת אינה קדש, אלא קדוש ששורה
 עליו מלמעלה.

לקדוש ה' מכובד

אמר רבי אבא והכי הוא (ישעיה נח)
 וקראת לשבת עונג לקדוש יי
 מכובד, אדכר שבת לחוד וקדוש יי
 לחוד. אמר ליה אי הכי מאן קדוש יי.
 אמר ליה קדושא דנחתא מלעילא
 ושריא עליה. אמר ליה אי קדושא
 דאתמשכא מלעילא אקרי מכובד
 אתחזי דשבת לאו איהו מכובד וכתיב
 וכבדתו.

לקדוש ה' מכובד

אמר רבי אבא, וכך זה, (ישעיה נח) וקראת
 לשבת ענג לקדוש ה' מכובד. הזכיר שבת
 לחוד וקדוש ה' לחוד. אמר לו, אם כן, מי
 זה קדוש ה'? אמר לו, הקדשה שיוֹרֶדֶת
 מלמעלה ושורה עליו. אמר לו, אם הקדשה
 שנמשכת מלמעלה נקראת מכובד, נראה
 ששבת אינו מכובד, וכתוב וכבדתו.

שבת העליונה ושבת התחתונה

אמר רבי אלעזר לרבי אבא אנח להאי
 גברא דמלה (ארתא) דחכמתא אית
 ביה דאנן לא ידענא בה. אמרו ליה
 אימא אנת. פתח ואמר, (ויקרא טו) את

שבת העליונה ושבת התחתונה

אמר רבי אלעזר לרבי אבא, הנח לו לאיש
 הזה, שדבר של חכמה יש בו שאיננו יודעים
 בו. אמרו לו, אמר אנת. פתח ואמר, (ויקרא
 טו) את שבתתי, את - לרבות תחום שבת

שֶׁהוּא אֲלָפִים אַמּוֹת לְכָל צַד, וּמִשׁוּם כֵּן רָבָה אֶת. שַׁבְּתַתִּי - [נ"א ז'] שַׁבַּת הָעֲלִיּוֹנָה וְשַׁבַּת הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵן שְׁתֵּים כְּלוּלוֹת יַחַד וְנִסְתָּרוֹת יַחַד.

שַׁבְּתוֹתַי. אֶת לֹא־סַגָּאָה תַּחּוּם שַׁבַּת דְּאִיהוּ תְרִין אֲלָפִין אַמּוּן לְכָל סַטְרָא. וּבְגִין כֵּן אֲסַגֵּי אֶת. שַׁבְּתוֹתַי (נ"א ז') שַׁבַּת עֲלָאָה וְשַׁבַּת תַּתְּאָה דְּאֲנּוּן תְרִין כְּלִילָן כַּחֲדָא וּסְתִימִין כַּחֲדָא.

עֲטַרַת הַשַּׁבָּת

נִשְׂאָרָה שַׁבַּת אַחֲרַת שְׁלֹא נִזְכְּרָה וְהִי־הָיָה בְבוּשָׁה. אֲמָרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, מִיּוֹם שֶׁעָשִׂיתָ אוֹתִי נִקְרָאתִי שַׁבַּת, וְהַיּוֹם אֵינּוּ בְּלִי לַיְלָה. אֲמַר לָהּ, בְּתִי, אֶת שַׁבַּת, וְשַׁבַּת קְרָאתִי לָךְ, אֲבָל הַרִינִי מַעֲטָר אוֹתָךְ בַּעֲטָרָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה. הַעֲבִיר כְּרוּז וְאֲמַר מִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ.

עֲטַרַת הַשַּׁבָּת

אֲשֶׁתֶּאֱרַךְ שַׁבַּת אַחֲרָא דְלֹא אֲדַכְרַר וְהָיָה בְּכַסּוּפָא. אֲמָרָה קַמִּיהָ מְאִרִי דְעֲלֵמָא מִיּוֹמָא דְעַבְדַּת לִי שַׁבַּת אַתְקַרִּינָא וְיּוֹמָא לָאו אִיהוּ כְּלֵא לִילִיא. אֲמַר לָהּ בְּרַתִּי שַׁבַּת אֲנִתְּ וְשַׁבַּת קְרִינָא לָךְ, אֲבָל הָא אֲנָא מַעֲטָר לָךְ בַּעֲטָרָא עֲלָאָה יוֹתֵר. אַעֲבַר כְּרוּזָא וְאֲמַר מִקְדָּשִׁי תִירָאוּ.

שְׁתֵּי קִדְשוֹת

וְזוֹ שַׁבַּת שֶׁל עֶרֶב שַׁבַּת שֶׁהִיא יִרְאָה, וְשׁוֹרָה בָּהּ יִרְאָה. וּמִי הוּא שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכְּלִיל וְאֲמַר אֲנִי ה' וְאֲנִי שֶׁמַּעֲתִי מֵאֲבָא שֶׁאֲמַר כֵּן, וְדִיק אֶת - לְרַבּוֹת תַּחּוּם שַׁבַּת. שַׁבְּתַתִּי - זֶה הָעֵגוּל וְהַרְבּוּעַ שֶׁבְּפָנִים, וְהֵם שְׁנַיִם. וּכְנֻגָד אוֹתָם הַשְּׁנַיִם יֵשׁ שְׁתֵּי קִדְשוֹת שֵׁישׁ לְנוּ לְהַזְכִּיר, אַחַד וְיִכְלוּ, וְאֶחָד קְדוּשׁ.

שְׁתֵּי קִדְשוֹת

וְדָא שַׁבַּת דְּמַעְלִי שַׁבְּתָא דְאִיהִי יִרְאָה, וְשׁוֹרָא כֵּה יִרְאָה. וּמֵאֵן אִיהוּ. דְּקִדְשָׁא בְרִיד הוּא אֲכִלִיל וְאֲמַר אֲנִי יי. וְאֲנָא שֶׁמַּעֲנָא מֵאֲבָא דְאֲמַר הַכִּי. וְדִיק אֶת לֹא־סַגָּאָה תַּחּוּם שַׁבַּת. שַׁבְּתוֹתַי דָּא עֵגוּלָא וְרַבּוּעַ דְּלַגּוּ, וְאֲנּוּן תְרִין. וְלִקְבִיל אֲנּוּן תְרִין אִית תְּרֵי קְדוּשְׁתִּי דְאִית לְנוּ לֹא־דַכְרָא, חַד וְיִכְלוּ, וְחַד קְדוּשׁ.

מְלָךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם לוֹ

וְיִכְלוּ יֵשׁ בוֹ שְׁלֵשִׁים וְחֲמִשׁ תַּבּוֹת, וּבִקְדוּשׁ שֶׁאֲנּוּ מִקְדָּשִׁים יֵשׁ שְׁלֵשִׁים וְחֲמִשׁ תַּבּוֹת, וְהַכֹּל עוֹלָה לְשַׁבְּעִים שְׁמוֹת שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתַּעֲטָרִים בָּהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁהַעֵגוּל וְהַרְבּוּעַ הַזֶּה הֵם שַׁבְּתַתִּי, שְׁנֵיהֶם כְּלוּלִים בְּשִׁמּוֹר, שֶׁכְּתוּב תִּשְׁמְרוּ. שְׁהֲרִי הַשַּׁבַּת הָעֲלִיּוֹנָה כְּאֵן לֹא נִכְלָלָה בְּשִׁמּוֹר, אֲלֵא בְּזָכוֹר, שְׁהֲרִי הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן מִסְּתִים בְּזָכוֹר, וְעַל זֶה נִקְרָא מְלָךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ.

מְלָךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם לוֹ

וְיִכְלוּ אִית בֵּיהַ תְּלַתִּין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וּבִקְדוּשָׁה (וּבְקִדְוִשָׁא) דְּאֲנּוּן מִקְדָּשִׁין תְּלַתִּין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וְסָלִיק כְּלֵא לְשַׁבְּעִין שְׁמֵהֶן דְּקִדְשָׁא בְרִיד הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל אַתְעֲטָר בְּהוּ. וּבְגִין דְּעֵגוּלָא וְרַבּוּעָא דָּא אֲנּוּן שַׁבְּתוֹתַי, כְּלִילָן תְּרוּוִיָּהוּ בְּשִׁמּוֹר דְּכְתִיב תִּשְׁמְרוּ. דְּהָא שַׁבַּת עֲלָאָה הַכָּא לֹא אַתְכְּלִיל בְּשִׁמּוֹר אֲלֵא בְּזָכוֹר, דְּהָא מְלָכָא עֲלָאָה בְּזָכוֹר אֲסַתִּיִּים. וְעַל דָּא

אקרי מלכא דשלמא דיליה, ושלמא דיליה זכור איהו. ועל דא לית מחלוקת לעילא.

והשלום שלו הוא זכור, ועל פן אין מחלוקת למעלה.

שלום שלום לרחוק ולקרוב

בגין דתריין שלומות לתתא חד יעק"ב וחד יוס"ף. ובגין כך כתיב תרי זמני (ישעיה נז) שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק דא יעקב, ולקרוב דא יוסף. לרחוק כמה דאת אמר, (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק. ולקרוב כמה דאת אמר, (דברים לב) חדשים מקרוב באו. מרחוק דא נקודה עלאה דקיימא בהיכליה.

שלום שלום לרחוק ולקרוב

משום ששני שלומות למטה - אחד יעק"ב, ואחד יוס"ף. ומשום כך כתוב פעמים (ישעיה נז) שלום שלום לרחוק ולקרוב. לרחוק - זה יעקב. ולקרוב - זה יוסף. לרחוק, כמו שנאמר (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי, (שמות ב) ותתצב אחותו מרחוק. ולקרוב, כמו שנאמר (דברים לב) חדשים מקרוב באו. מרחוק - זו הנקודה העליונה שעומדת בהיכלו.

מחלליה מות יומת

ועל דא כתיב תשמורו אתכליל בשמור. ומקדשי תיראו דא נקודה דקיימא באמצעיתא דאית לדחלא מנה ותיר מכלא דענשיה מיתה. והיינו דכתיב, (שמות לא) מחלליה מות יומת. מאן מחלליה. מאן דעאל לגו חלל דעגולא ורבוועא לאתר דההוא דנקודה שריא ופגים ביה מות יומת. ועל דא כתיב תיראו. וההיא נקודה אקרי אני, ועלה שריא ההוא דסתים עלאה דלא אתגליא והיינו יי וכלא חד.

מחלליה מות יומת

ועל זה כתוב תשמרו, נכלל בשמור. ומקדשי תיראו - זו הנקודה שעומדת באמצע שיש לירא ממנה יותר מן הכל שענשו מיתה. והיינו מה שכתוב (שמות לא) מחלליה מות יומת. מי הם מחלליה? מי שנכנס לתוך החלל של העגול והרבווע למקום שאותה הנקודה שורה ופוגם בו - מות יומת. ועל זה כתוב תיראו. והנקודה ההיא נקראת אני, ועליה שורה אותו הנסתר העליון שלא התגלה. והיינו ה', והכל אחד.

נחתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקוהו.

אמרו ומה כל חכמתא דא אית תחות ידך ואת טעין אבתרין. אמרו ליה מאן אנת. אמר לון לא תשאילון מאן אנא, אלא אנא ואתון גיזל ונתעסק באורייתא וכל חד יימא מלין דחכמתא לאנהרא אורחא.

ירדו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו אותו.

אמרו, ומה כל החכמה הזו יש תחת ידך ואתה מחמור אחרינו? אמרו לו, מי אתה? אמר להם, אל תשאלו מי אני, אלא אני ואתם גלגל ונתעסק בתורה, וכל אחד יאמר דברי חכמה להאיר את הדרך.

אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ (ח"ג פ"ב, א)
וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, זֶה שְׁקוּל דָּא לְדָא,
 כַּאֲחָד נִשְׁקָל בְּמִשְׁקָל אֶחָד, שְׁפָתוּב (שְׁמוֹת
 לה) וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קִדְשׁ הִיא לָכֶם,
 וְכַתוּב (ויקרא כו) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.
 אֶלָּא אֶחָד לָאב, וְאֶחָד לָאם. כְּתוּב כָּאן, אִישׁ
 אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ.
 וְכַתוּב שָׁם, אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשֵׁי
 תִּירָאוּ. מֵהוּ מִקְדָּשֵׁי? כְּמִשְׁמְעוּ.

קִיּוּם הַשַּׁבָּת כְּמוֹ קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה
 זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, זֶהוּ סוּד שֶׁל
 הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה. וּמִשׁוּם שֶׁבְּבְרִית זוֹ עוֹמְדִים
 כָּל הַמְּקוֹרוֹת שֶׁל אִיבְרֵי הַגּוֹף וְהוּא כָּלֵל
 הַכֹּל, כְּמוֹ זֶה שַׁבָּת הִיא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה,
 וְכֵן סוּדוֹת הַתּוֹרָה תְּלוּיִים בָּהּ, וְקִיּוּם שֶׁל
 הַשַּׁבָּת כְּמוֹ קִיּוּם שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוֹמֵר
 שַׁבָּת כְּאֵלּוּ שְׁמַר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל
 ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. רַבִּי אֲבָא
 פְּתַח, (ישעיה נח) אִם תִּשְׁיֵב מִשַּׁבָּת רַגְלְךָ
 עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בַּיּוֹם קִדְּשֵׁי, אֲשֶׁרִיחֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בָּהֶם לְהַדְּבִק
 בָּהֶם מִכָּל שְׂאֵר עֲמֵי הָעוֹלָם, וּמִתּוֹךְ אֲהַבְתֶּם
 קֶרֶב אוֹתָם אֵלָיו, וְנָתַן לָהֶם תּוֹרָה, וְנָתַן לָהֶם
 שַׁבָּת שֶׁהִיא קִדְּשׁ מִכָּל שְׂאֵר הַיָּמִים, וּמִנּוּחָהּ
 מֵהַכֹּל, וְחִדּוּהָ שֶׁל הַכֹּל, וְשִׁקוּלָהּ שַׁבָּת כְּגִגַּד
 כָּל הַתּוֹרָה, וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאֵלּוּ שְׁמַר
 אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ (ח"ג פ"ב, א)
וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, שְׁקוּל דָּא לְדָא,
 וְכֵלָא כַּחֲדָא אֲתַקְלוּ בְּמִתְקָלָא חַד.
 דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי
 קִדְשׁ הִיא לָכֶם, וְכַתִּיב (שְׁמוֹת כ) זָכוֹר אֶת
 יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. אֶלָּא חַד לְאֲבָא, וְחַד
 לְאִימָא. כְּתִיב הֵכָא אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו
 תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ. וְכַתִּיב
 הֵתֵם (ויקרא כו) אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ
 וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. מֵהוּ מִקְדָּשֵׁי. כְּמִשְׁמְעוּ.

קִיּוּם הַשַּׁבָּת כְּמוֹ קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה (ח"ב צ"ב, א)
 זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. (שְׁמוֹת כ)
 דָּא אִיהוּ רְזָא דְּבְרִית קְדִישָׁא.
 וּבְגִין דְּבַהֲאֵי בְרִית קִיּוּמִין כָּל מְקוֹרִין
 דְּשִׁיפֵי גּוֹפָא, וְאִיהוּ כָּלֵל כְּלָא. כְּגִוּוֹנָא
 דָּא, שַׁבָּת אִיהוּ כְּלָלָא דְּאוֹרֵייתָא, וְכָל
 רְזִין דְּאוֹרֵייתָא בִּיהַ תְּלִיין, וְקִיּוּמָא
 דְּשַׁבָּת, כְּקִיּוּמָא דְּכָל אוֹרֵייתָא, מֵאֵן
 דְּנִטְרִי שַׁבָּת, כְּאִילוּ נִטְרִי אוֹרֵייתָא כְּלָא.

אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל (ח"ב מ"ז, א)
 יי יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. (שְׁמוֹת יד)
 רַבִּי אֲבָא פְּתַח (ישעיה נח) אִם תִּשְׁיֵב
 מִשַּׁבָּת רַגְלִיד עֲשׂוֹת חֲפָצִיד בַּיּוֹם קִדְּשֵׁי.
 זְכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא
 אַתְרַעֵי בַּהוּן, לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ, מִכָּל שְׂאֵר
 עֲמִין דְּעֵלְמָא, וּמַגּוֹ רְחִימוּתָא דְּלַהוּן,
 קָרִיב לוֹן לְגַבִּיהַ, וְיַהֲב לוֹן אוֹרֵייתָא,
 וְיַהֲב לוֹן שַׁבָּת, דְּאִיהוּ קְדִישָׁא מִכָּל שְׂאֵר
 יוֹמִין, וְנִיחָא מִכָּלֵא, וְחִדּוּהָ דְּכָלֵא,
 וְשִׁקוּל שַׁבָּת, לְקַבֵּל אוֹרֵייתָא כְּלָא, וּמֵאֵן
 דְּנִטְרִי שַׁבָּת, כְּאִילוּ נִטְרִי אוֹרֵייתָא כְּלָא.

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק ב'

פְּרָשִׁיּוֹת

נח - תזריע מצורע

הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת מְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה

כּוֹלֵה וּמְרַבֵּה הַקְּדוּשָׁה וּמְקַיֵּם

אֶת הַשְּׂכִינָה

פֶּרֶק ב'

- זָכוֹן הַשֶּׁבֶת לַה
- שֶׁבֶת הִיא הַכֹּל לַה
- וְהַכֹּל נִקְרָא שֶׁבֶת לַה
- סְעוּדַת הַלַּיְלָה חֲמוּרָה לַה
- מִי שֶׁשׁוֹמֵר שֶׁבֶת שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה לוֹ
- סְעוּדַת שֶׁבֶת לוֹ
- הוֹסֵפָה מְחוּל עַל הַקֶּדֶשׁ לוֹ
- אִם מְלֵאָה זֶה חֲרָבָה זֶה לוֹ
- גְּבִירָה קְדוּשָׁה לָז
- הַשִּׁפְחָה הָרָעָה לָז
- צֵעַר הַשְּׂכִינָה לָז
- עֲרֹכָה שֶׁל שְׁעָה לַח

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שֶׁבֶת:

- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

זכרון השבת (ח"ב צ"ב, א)

פְּקוּדָא כ"ד, לְמַהוּ דְכִיר יוֹם הַשַּׁבָּת, כְּמָה דְאֵת אָמַר זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ. רְזָא דְשַׁבָּת, הָא אוֹקִימָנָא בְּכָל אֵינּוֹן דְּוִכְתִּי, יוֹמָא דְּוִכְרְנָא דְנִיחָא דְעֵלְמָא וְאִיהוּ כְּלָלָא דְאֹרִייתָא. וּמֵאֵן דְנִטִּיר שַׁבָּת, כְּאִילוּ נִטִּיר אֹרִייתָא כְּלָא. וְהָא אֲתִמַּר, דְּוִכְרְנָא דְשַׁבָּת, לְקַדְשָׁא לִיָּה בְּכָל זַיְנִי קְדוּשִׁין. מָאֵן דְאֲדַכְּר לְמַלְכָּא, אֲצִטְרִיד לְבִרְכָּא לִיָּה, מָאֵן דְאֲדַכְּר שַׁבָּת, צְרִיד לְקַדְשָׁא לִיָּה וְהָא אֲתִמַּר.

שבת היא הכל

זְכוֹר לְדְכוּרָא אִיהוּ. שְׁמוֹר אִיהוּ לְנִיחָבָא. (וְדָא בְּלֵא פְרִיזָא) יוֹם שַׁבָּת, רְזָא דְכָל מַהִימְנוּתָא, דְתִלְיָא מְרִישָׁא עֲלָאָה, עַד סוּפָא דְכָל דְרָגִין, שַׁבָּת אִיהוּ כְּלָא.

והכל נקרא שבת

תְּלַת דְרָגִין אֵינּוֹן, וְכִלְהוּ אַקְרוּן שַׁבָּת. שַׁבָּת עֲלָאָה. שַׁבָּת דְּיוֹמָא. שַׁבָּת דְלִילָיָא. וְכִלְהוּ חַד וְאַקְרִי כְּלָא שַׁבָּת. וְכָל חַד, כַּד אִיהוּ שְׁלֵטָא, נְטִיל לְחִכְרוּי, וְזַמִּין לֹזֵן בְּהַדְרִיָּה, בַּהֲהוּא שׁוּלְטָנוּ דִילִיָּה. וְכַד הָאִי אֲתִי לְעֵלְמָא, כְּלָהוּ אֲתִיִּין וְזַמִּינִין בְּהַדְרִיָּה.

סעודת הלילה חמורה

כַּד אֲתִי לִילָיָא, זַמִּין בְּהַדְרִיָּה לְשַׁבָּת דִּימְטָא, וְזַמִּין לִיָּה בְּהִיכְלִיָּה, וְאֲתִטְמַר בְּהַדְרִיָּה. כִּיּוֹן דְהָאִי אֲתִיָּא, שַׁבָּת עֲלָאָה אֲתִמְשַׁד עֲלִיָּה, וְכִלְהוּ גְנִיזִין בְּהִיכְלָא דְלִילָיָא וּבְגִין דָּא סְעוּדָתָא דְלִילָיָא חֲמוֹר מְבִימָמָא (ס"א כדביממא)

זכרון השבת

מִצְוָה כ"ד - לְהִיּוֹת זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ. סוּד שֶׁל שַׁבָּת, הֲרִי בְּאַרְנוּ בְּכָל אוֹתָם מְקוּמוֹת, יוֹם זְכוֹרֹן שֶׁל מְנוּחָה שֶׁל הָעוֹלָם, וְהוּא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאִלוּ שְׁמוֹר כָּל הַתּוֹרָה. וְהֲרִי נִתְבְּאָר, זְכוֹרֹן שֶׁל שַׁבָּת לְקַדְשׁ אוֹתָהּ בְּכָל מִינֵי קְדוּשִׁים. מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת הַמֶּלֶךְ, צְרִיד לְבִרְךָ אוֹתוֹ. מִי שֶׁמְזַכֵּיר שַׁבָּת, צְרִיד לְבִרְךָ אוֹתָהּ, וְהֲרִי נִתְבְּאָר.

שבת היא הכל

זְכוֹר הוּא לְזַכֵּר. שְׁמוֹר הוּא לְנִקְבָּה. (וְזָה בְּלִי פְרִיזָא) יוֹם שַׁבָּת הַסּוּד שֶׁל כָּל הָאָמוּנָה, שֶׁתְּלִיָּה מְהֵרָאֵשׁ הָעֲלִיּוֹן עַד סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת, שַׁבָּת הִיא הַכֹּל.

והכל נקרא שבת

שְׁלֹשׁ דְרָגוֹת הֵן, וְכִלְוֹן נִקְרְאוֹת שַׁבָּת. שַׁבָּת עֲלִיּוֹנָה. שַׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם. שַׁבָּת שֶׁל הַלֵּילָה. וְכִלְוֹן אַחַת, וְהַכֹּל נִקְרָא שַׁבָּת. וְכָל אַחַת כְּשֶׁהִיא שׁוּלְטָת, לוֹקַחַת אֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ וּמְזַמֵּינָה אוֹתָן עִמָּהּ בְּאוֹתוֹ הַשְּׁלִטוֹן שֶׁלָּהּ. וְכַשְׂמָה בָּא לְעוֹלָם, כְּלָם בְּאִים וּמְזַמֵּינִים עִמוֹ.

סעודת הלילה חמורה

כְּשִׁבְּא הַלֵּילָה, מְזַמִּין עִמוֹ שַׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם, וּמְזַמִּין אוֹתוֹ לְהִיכְלוֹ וּמְסַתְתֵּר עִמוֹ. כִּיּוֹן שֶׁזָּה בָּא, שַׁבָּת הָעֲלִיּוֹנָה נִמְשַׁכֶּת עֲלֶיהָ, וְכָלֵם גְּנוּזִים בְּהִיכָל שֶׁל הַלֵּילָה, וּמִשׁוּם כֶּף סְעוּדַת הַלֵּילָה חֲמוֹרָה מְבִיּוֹם (כְּמוֹ שֶׁל הַיּוֹם).

מי ששומר שבת שומר את כל התורה
בְּשֵׁבַע היום, מזמין עמו את שְׁתֵּי הָאֲחֵרוֹת
 הָלָלוּ - דְּרָגָה עֲלִיוֹנָה וְדְרָגָה תַּחְתּוֹנָה, זו
 שְׂמֵאִירָה לֵה זֹזוּ שְׂנֵאוֹרָה מִמֶּנָּה, וְכָלן כְּאֶחַת
 נִקְרְאוֹת שֶׁבֶת, וְשׁוֹלְטוֹת בְּיוֹם שֶׁבֶת. וְשֵׁלֶשׁ
 הַדְּרָגוֹת הָלָלוּ הֵן כָּלל וְסוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה,
 תּוֹרָה שְׁבֻכְתָּב, נְבִיאִים וּכְתוּבִים. מִי שֶׁשׁוֹמֵר
 שֶׁבֶת, שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

סְעוּדַת שֶׁבֶת

וַעֲשֵׂה דְּבָרִים צְרִיף אָדָם לַעֲשׂוֹת בְּסְעוּדָה:
 אֶחָד - נְטִילַת יָדַים. שְׁנַי - לְתַקֵּן שְׁתֵּי כְּפָרוֹת
 לְשֶׁבֶת. שְׁלִישִׁי - לֶאֱכֹל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת,
 וְלְהוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֶּדֶשׁ. רְבִיעִי - לְהֵאִיר
 אֶת הַשְּׁלֶחַן בְּנֵר, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ, שְׁלֶחַן בְּצַפּוֹן
 וּמִנּוֹרָה בְּדָרוֹם. וְצְרִיף הַסֶּבֶה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ,
 הַסֶּבֶה - אֶחָד מְבָרָךְ לְכֻלָּם.

הוֹסְפָה מְחוּל עַל הַקֶּדֶשׁ

וּבְשֶׁבֶת, בְּכָל מְלוֹי, צְרִיף לְאֶתוֹסְפָא
 קֶדֶשׁ, בֵּין בְּמֵאֲכָלְיוֹ וּבְמִשְׁקֵיוֹ, בֵּין בְּלְבוּשָׁיו,
 בֵּין בְּהַסְבָּתוֹ, שְׁצְרִיף לְהִתְקִין לוֹ מְסֻבָּה יָפָה,
 בְּכֶמֶה כְּרִים וּכְסֻתוֹת מְרֻקָּמִים מְכֹל שֵׁישׁ
 בְּבֵיתוֹ, כְּמוֹ שְׂמֵתְקִין חֶפֶה לְכֹלָה, **שְׁשֶׁבֶת**
הִיא מְלָכָה, וְהִיא כֹּלָה. וְלָכֵן הָיוּ יוֹצְאִים בְּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה עָרַב שֶׁבֶת לְקַדֵּם אֶת הָאוֹרְחֹת,
 וְהָיוּ אוֹמְרִים: בְּאֵי כֹלָה, בְּאֵי כֹלָה. וְצְרִיכִים
 לְעוֹרֵר שִׁירָה וְחֻדוּהָ לְשֶׁלֶחַן אֶלְיָהּ.

אם מְלָאָה זו חֲרָבָה זו

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֵׁישׁ סוּד אַחַר. כְּמוֹ שְׁצְרִיף
 לְקַבֵּל אֶת גְּבֻרָתָהּ בְּכֶמֶה אוֹרוֹת שֶׁל גְּרוֹת

מִי שֶׁשׁוֹמֵר שֶׁבֶת שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה
כִּד אֶתִי יִמָּא, זְמִין בְּהִדְרִיה לְתַרְוִין אֶלְיִן
 אַחֲרֵינוּן, דְּרָגָא עֲלָאָה וְדְרָגָא תַּתָּאָה,
 דָּא דְאִנְהִיר לִיה, וְדָא דְאִתְנַהִיר מִנִּיה.
 וְכֹלָא כְּחֵדָא אֶקְרִי שֶׁבֶת, וְשֵׁלְטִין בְּיוֹמָא
 דְּשֶׁבֶת. וְאֶלְיִן תְּלַת דְּרָגִין, אִינּוֹן כָּלְלָא
 וְרִזָּא דְכָל אוֹרִייתָא, תּוֹרָה שְׁבֻכְתָּב,
 נְבִיאִים וּכְתוּבִים. מָאן דְּנְטִיר שֶׁבֶת, נְטִיר
 אוֹרִייתָא כֻּלָּא.

סְעוּדַת שֶׁבֶת (ח"ג ע"ב, ב ר"מ)

וַעֲשֵׂה דְּבָרִים צְרִיף אָדָם לְמַעַבַּד
 בְּסְעוּדָתָא. חַד, נְטִילַת יָדַים.
 תְּנִינָא לְתַקְנָא שְׁתֵּי כְּפָרוֹת לְשֶׁבֶת.
 תְּלִיתָאָה, לְמִיכַל תְּלַת סְעוּדָתִין,
 וְלְאוֹסְפָא מְחוּל עַל הַקֶּדֶשׁ. רְבִיעִיאָה,
 לְאִנְהִירָא פְתוּרָא בְּשִׁרְגָא. כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ,
 שְׁלֶחַן בְּצַפּוֹן, וּמִנּוֹרָה בְּדָרוֹם. וְצְרִיף
 הַסֶּבֶה, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ הַסֶּבֶה אֶחָד מְבָרָךְ
 לְכֻלָּם.

הוֹסְפָה מְחוּל עַל הַקֶּדֶשׁ

וּבְשֶׁבֶת, בְּכָל מְלוֹי, צְרִיף לְאֶתוֹסְפָא
 מְחוּל עַל הַקֶּדֶשׁ, בֵּין
 בְּמֵאֲכָלְיוֹ, וּבְמִשְׁתֵּיוֹ, בֵּין בְּלְבוּשָׁיו, בֵּין
 בְּהַסְבָּתִיהָ. דְּצְרִיף לְתַקְנָא לִיה מְסֻבָּה
 שְׂפִירָא, בְּכֶמֶה כְּרִים וּכְסֻתוֹת מְרֻקָּמִין,
 מְכֹל דְאִית בְּבֵיתִיהָ, כְּמָאן דְתַקֵּין חוּפָה
 לְכֹלָה. דְּשֶׁבֶתָא אִיהִי מְלָכָתָא, וְאִיהִי
 כֹּלָה. וּבְגִין דָּא הוּוּ נְפְקִי מְאִרֵי מִתְנִיתִין
 עָרַב שֶׁבֶת לְאֶקְדְמוּתִי לְאַרְחָא, וְהוּוּ
 אִמְרֵי בְּאֵי כֹלָה בְּאֵי כֹלָה. וְצְרִיכִין
 לְאֶתְעָרָא שִׁירָה וְחֻדוּהָ לְפְתוּרָה לְגֻבָּה.

אם מְלָאָה זו חֲרָבָה זו

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְאִית רִזָּא אַחֲרָא. כְּגוּוּנָא
 דְּצְרִיף לְקַבֵּלָא גְבֻרָתָהּ, בְּכֶמֶה

שבת, ובכמה ענוגים ולבושים יפים, ובית מתקן בכמה כלים של תקווה, בהסבה יפה לכל אחד ואחד, ובזאת החדוה והתקווה גורמים שנשארת שפחה רעה בחשוף, ברעבון, בבכיה, בהספד, בלבושים שחורים פאלמנה. שאם מלאה זו - חרבה זו.

נהורין דשרגין בשבת, ובכמה ענוגין, ולבושין שפירין, וביתא מתקנא, בכמה מאני דתקונא, בהסבה יפה לכל חד וחד. ובהאי חדוה ותקונא, גרמין דאשתארת שפחה בישא בחשוכא, ברעבון, בבכיה, בהספד. בלבושין אוכמין כארמלתא. דאי מלאה זו, חרבה זו.

גבירה קדושה

יצר טוב גבירה קדושה, מלכות הקדש שיוצרת בשבת, כלולה מעשר ספירות, מעטרות בשבעה שמות שאינם נמחקים, בכמה מרפבות של חיות ובכמה חילות ומחנות. והמלך יוצא לקבלה בכמה מחנות, ונשא יצר הרע, השפחה הרעה בחשוף, פאלמנה בלי בעלה, בלי מרפבות.

גבירה קדושה

יצר טוב, מטרוניתא קדישא. מלכות הקדש דנחתא בשבת. כלילא מעשר ספירין. מעטרא בשבע שמהן שאינן נמחקין. בכמה מרפבות דחיוון. ובכמה חילין ומשריין. ומלכא נפיק לקבלא בכמה משריין. ואשתארת יצר הרע שפחה בישא בחשוכא, כארמלתא בלא בעלה בלא מרפבות.

השפחה הרעה

ואלה שנאמר עליהם, למזבחים ולמקטרים למלאכת השמים ולמזלות אשר לא צוית, היא עבודה של השפחה הרעה, ששולטת בערבי שבתות וערבי לילות רביעי, מה היו עושים אלה? היו לוקחים לבושים שחורים, ומחשיכים את האורות, ועושים הספד בלילי שבתות להשתתף עמה כמו שהיא שרויה, כי (קהלת ז) גם [את] זה לעמת זה עשה האלהים.

השפחה הרעה

ואלין דאתמר עליהו, למזבחין ולמקטרין למלכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, הוא פולחנא דשפחה בישא, דשלטא בערבי שבתות וערבי לילי רביעיות. מה הו אלין עבדין. הו נטלין לבושין אוכמין, וחשכאן נהורין, ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא, כי (קהלת ז) גם זה לעומת זה עשה האלהים.

צער השכינה

אחר שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, נאמר בשכינה האם הקדושה, (איכה א) איכה ישבה בדרך העיר רבתי עם היתה פאלמנה, ומכבים בליל תשעה באב אורות ונרות, ועושים הספד ויושבים כמו אבלים,

צער השכינה

בתר דחאבו ישראל, ואתחרב בי מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא, (איכה א) איכה ישבה בדרך העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבין בליל תשעה באב נהורין ושרגין, ועבדין

הַסֵּפֶד, וַיִּתְבַּיֵּן כְּאַבְלִים לְאַשְׁתֵּתָפָא בְּדוּחְקָא דְשְׂכִינְתָא. בְּגִין דְּאִינוּן גְּרָמוּ לָהּ כָּל הַהוּא תְּבִירוּ. לְהַשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם גְּרָמוּ לָהּ כָּל אוֹתוֹ הַשֶּׁבֶר.

חֲלָקִים נִבְחָרִים מִדְּרָשָׁה יוֹם הַקָּדוֹשׁ תְּשַׁע"א
 מִכ"ק אֲדָמוּ"ר מְהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א
 בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ עֲטָרַת יְשׁוּעָה הַאֲלָמִין
 בֵּית שְׁמוֹשׁ

א

חֹדֶשׁ תְּשַׁרִי תְּשַׁע"א = 771

771 בגימטריא = "ביאת משיח" = "אבינו שבשמיים" = "יחיה חיים טובים ומאושרים" [הכל רק על ידי למוזד הזהר הקדוש].

ועת צרה = 771 היא ליעקב ומנונה יושע. הכל תלוי בנו!!!

אַצְלָךְ מִתְגַּלְגְּלִים יְהֻלּוּמִים, תִּזְהַר שְׁלֵא תַחֲשַׁב שְׁזָה זְכוּתִי. בְּאַמְרִיקָה אוֹמְרִים זְמַן זֶה כָּסֶף, אֲצַלְנוּ הַיהוּדִים אוֹמְרִים זְמַן זֶה חַיִּים! אָבֵל אַף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ כִּמָּה בְּאֵמַת שְׁזָה הַזְּמַן שְׁלוֹ! וְאִיךָ אֶפְשָׁר לְהַפֵּךְ 5 דְּקוֹת לְיוֹתֵר מִשְׁמוֹנֶה מִלִּיּוֹן שָׁנָה, וְזֶה רַק בְּמִשְׁגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, (מִלְבַּד הָעוֹלָם הַבֹּא שֶׁשֶׁם יֵשׁ חַיִּי נִצָּח, עַיִן לֹא רָאֵתָה אֱלֹקִים וְזִלְתָּר יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ), עֲכָשׁוּ תִדַּע שֶׁכָּל דְּקָה שְׁזָה לָךְ יוֹתֵר מִמִּילְיוֹן וְחֲצִי שָׁנָה, וְלֹא תִבְזֶז אֶף רֶגַע, מִי מִשְׁגֵּעַ חֶסֶר דַּעַה, שְׂזִירָק עֲשִׂירוֹת בְּהֶשֶׁג יָד.

אַתָּה, רוֹצֵה עוֹרֵף דִּין מְפָרָסִם וּמִצְלִיחַ צְמוּד אֱלִיךָ? רוֹפֵא מְמַחֵה שְׁדוּאָג שְׁלֵא תִהְיֶה חוֹלָה, שְׂיִתְלֹנֶה אֱלִיךָ בְּכָל שְׁעוֹת הַיָּמָמָה? בְּרַכָּה מְבִטַחַת לְבָנִים צְדִיקִים, וְנַחַת מִהַצָּאֲצָאִים? מִזֶּל טוֹב וּמִצְלַח כָּל יְמֵי חַיִּיךָ? חַיִּים אֲרָכִים טוֹבִים וּמִתְקַנִּים? שִׁפַּע בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל הָעֲנִינִים? מַעֲתָה כָּל יְהוּדֵי יְכוּל לְזַכּוֹת וּלְזַכּוֹת!!!

א. נִדְפָס בְּעֵלוֹן "אוֹר הַזֶּהר" מִס' 33 תְּשַׁרִי תְּשַׁע"א, וּבִסְפֵר "חֵבֵל עַל כָּל רֶגַע", וּבִסְפֵר "זֶהרֵי תְּשַׁע"א, וְעוֹד חֲדוּשִׁים נִפְלָאִים).
 הַזֶּהר" (זֶה יָצָא לְאוֹר בְּהַרְבֵּה הוֹסְפוֹת חֲדָשׁוֹת וְגַם יְשׁוּנוֹת, הַמִּשְׁךְ בַּעֲמוּד מִד

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פָּרָק ג'

פְּרָשִׁיּוֹת

לְ: לְ: - אַחֲרֵי קְדוּשִׁים

כְּבוֹד שַׁבָּת, רְחִיצָה, מְלַבְּנִים

וְהַדְּלָקַת נֵרוֹת

פֶּרֶק ג'

- מא שְׁלַחַן שַׁבָּת
- מא כְּבוֹד הַשַּׁבָּת
- מא רְחִיצָה כְּשֶׁנִּכְנָסֶת הַשַּׁבָּת
- מא כְּבוֹד הַשַּׁבָּת
- מב שְׂבַח וְשֵׁל שְׁלֵמָה
- מב שְׂמִירָה וְקִדּוּשׁ הַשַּׁבָּת
- מב גְּרוּת שַׁבָּת
- מב שְׂבַח וְשֵׁל שְׁלֵמָה
- מג סִכַּת שְׁלוֹם
- מג אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁכָּפְּהָ לּוֹ
- מד עֲרֻכָּה שֶׁל שַׁעָה

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: דפים כז-פד.
- שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: דפים פה-קמ.
- שמונה פרקים [י"ז-כד] לסעודה השלישית: דפים קמא-קצח.

שלחן שבת

חמשאָה, כּוּס דּוּיכּלוּ. שְׁתִּיתָאָה, לְמַהּוּי עַל פְּתוּרָא מְלֵי דְאוּרֵייתָא. שְׂבִיעָאָה, לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, בְּגִין דְעֵנִיִּים יִיתוּן עַל פְּתוּרִיָּה. תְּמִינָאָה, נְטִילַת יָדִים בְּמִים אַחְרוּנִים. תְּשִׁיעָאָה, בְּרַפְתּוּן הַמְזוּן. עֲשִׂירָאָה, כּוּס דְבִרְכָּה. וְצִרְיָד לְאַחְזָרָא עֲלֵייהוּ, וּלְתַקְנָא לֹון בְּרָזָא קְדִישָׁא, דְּאִיְהִי כְּלוּלָה מְעֵשֶׁר סְפִירָאן, וְאִיְהוּ פְּתוּרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, מְסִטְרָא דְגְבוּרָה. וּבְגִין כִּד אֹוקְמוּהּ רַבְנָן, שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן.

שלחן שבת

חמישי - כּוּס שֶׁל וַיְכַלּוּ. שְׁשִׁי - לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלַחַן דְּבִרֵי תוֹרָה. שְׁבִיעִי - לְהַאַרְיָךְ עַל הַשְּׁלַחַן כְּדֵי שְׁעֲנִיִּים יָבֹאוּ לְשִׁלְחָנּוּ. שְׂמִינִי - נְטִילַת יָדִים בְּמִים אַחְרוּנִים. תְּשִׁיעִי - בְּרַפְתּוּן הַמְזוּן. עֲשִׂירִי - כּוּס שֶׁל בְּרָכָה. וְצִרְיָד לְחַזֵּר עֲלֵיהֶם וּלְתַקְנָם בְּסוּד קְדוּשָׁא, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מְעֵשֶׁר סְפִירוֹת, וְהוּא הַשְּׁלַחַן שֶׁל הַקְּדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא מְצַד הַגְּבוּרָה, וְלָכוּן פְּרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן.

כבוד השבת (תקוני זהר פ"ה, א)

טחול עֲלֵה אֲתָמֶר (שמות ג' ה) שֶׁל נְעֻלְיָד מְעַל רְגְלֵיךְ, נְעַל מְטוּנְךָ דְמִטְפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, דָּא שְׁבַת, וְעֲלֵיהּ אֲמַרְתָּ שְׂכִינְתָּא פְּשֻׁטָתִי אֶת כְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבְּשָׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רְגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם (שיר ה' ג), וּבְגִין דָּא צִרְיָד בְּרַשׁ בְּשֻׁבְתָּ לְשִׁנּוּי בְּלָבוּשֵׁין בְּשִׁרְזָא כְּמֵאֲכָלִין, וְצִרְיָד לְמַהּוּי מוּסִיף מַחּוּל עַל הַקְּדֻשָׁה, וְכָל הַמוּסִיף מוּסִיפִין לִיהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֻׁבְתָּ, וְכָל הַגּוֹרַע גּוֹרְעִין לִיהּ הֵהוּא נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֶסֶד וְשְׁלוֹם.

כבוד השבת

על הַטְּחוּל נֶאֱמַר שֶׁל נְעֻלְיָד מְעַל רְגְלֵיךְ, נְעַל מְטוּנְךָ שֶׁל טְפָה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שְׁבַת, וְעָלָיו אֲמַרְתָּ הַשְּׂכִינָה פְּשֻׁטָתִי אֶת כְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבְּשָׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רְגְלֵי אֵיכָכָה אֶטְנַפֵּם, וּמִשּׁוּם זֶה צִרְיָד אָדָם בְּשֻׁבְתָּ לְשִׁנּוֹת בְּלָבוּשֵׁים, בְּגַד וּבְמֵאֲכָלִים, וְצִרְיָד לְהִיּוֹת מוּסִיף מַחּוּל עַל הַקְּדֻשָׁה, וְכָל הַמוּסִיף, מוּסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֻׁבְתָּ, וְכָל הַגּוֹרַע, גּוֹרְעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֶסֶד וְשְׁלוֹם.

רחיצה פְּשֻׁטָתָהּ הַשְּׁבַת (ח"ב ר"ד, א)

כד עֵאל שְׁבַתָּא, אַצְטְרִיכוּ אֵינּוּן עִמָּא קְדִישָׁא לְאַסְחָאָה גְּרַמִּיָּהוּ מִשְׁמוּשָׁא דְחוּל, מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבַחּוּל, רוּחָא אַחְרָא אֲזֵלָא וְשִׁטָּא וְשָׂרָא עַל עִמָּא. וְכַד בְּעִי בְּרַשׁ לְנִפְקָא מִן הַהוּא רוּחָא, וְלֹאֲעֵלָא בְּרוּחָא אַחְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּעִי לְאַסְחָאָה גְּרַמִּיָּה, לְמִשְׁרֵי עֲלִיהּ הַהוּא רוּחָא עֲלָאָה קְדִישָׁא.

רחיצה פְּשֻׁטָתָהּ הַשְּׁבַת

כְּשִׁנְכַּנְסַת שְׁבַת, צְרִיכִים אוֹתוֹ עִם קְדוּשָׁא לְרַחֵץ עֲצָמָם מִשְׁמוּשׁ הַחַל. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁבַחַל רוּחַ אַחְרַת הוֹלְכַת וּמְשׁוּטָטָת וְשׁוֹרָה עַל הָעָם, וּכְשִׁרְזָאָה אָדָם לְצִאת מֵאוֹתָהּ רוּחַ וְלֹאֲכַנְסַת בְּרוּחַ אַחְרַת קְדוּשָׁה עֲלִינָהּ, צִרְיָד לְרַחֵץ עֲצָמוֹ כְּדֵי לְהַשְׁרֹת עָלָיו אוֹתָהּ רוּחַ עֲלִינָהּ קְדוּשָׁה.

שִׁבְחוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה (ח"א ר"ן, א)

בֵּינָן דְּאַסְתַּכַּל שְׁלֹמֹה בְּה, שִׁבַּח וְאַכְרִיז
וְאָמַר, (קֹהֶלֶת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפְר
וְגו'. וְעַל דָּא שְׁלֹמֹה לֹא אֶצְטְרִיד לְנַגְנָא
כְּדוֹד, אֶלָּא שִׁירְתָּא דְּאִיהוּ רַחֲמִי
דְּעוֹתְרָא, דְּהוּא נִהִירוּ וְרַחֲמִי דְּכָל
תְּשַׁבְּחָן דְּעֵלְמָא בִּיהּ הוּו, תּוֹשַׁבְּחָתָא
דְּמַטְרוֹנִיתָא כְּדִ יִתְבָּא בְּכַרְסֵיִיא לְקַבְּלֵיהּ
דְּמִלְכָּא קָאֻמַר.

שְׁמִירָה וְקְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת (ח"א י"ד, א)

פְּקוּדָא אַרְבִּיסֵר לְנַמְרָא יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא,
דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּנִיחָא מְכָל עוֹבְדֵי
בְּרַאשִׁית. הֵכָא כְּלִילָן תְּרִין פְּקוּדִין. חַד
נְטִירָא דְּיוֹם הַשַּׁבָּת. וְחַד לְקֹדְשָׁא הַהוּא
יוֹמָא בְּקְדוּשֵׁיהּ. לְנַמְרָא יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא
כְּמָא דְּאַדְכְּרַנָּא וְאַתְעַרְנָא עֲלֵיהוּ דְּאִיהוּ
יוֹמָא דְּנִיחָא לְעֵלְמִין. וְכָל עֲבִידָן בִּיהּ
אַשְׁתַּכְּלָלוּ וְאַתְעַבִּידוּ עַד דְּאַתְקַדְּשׁ
יוֹמָא. בֵּינָן דְּאַתְקַדְּשׁ יוֹמָא אֲשַׁתָּאֵר
בְּרִיאָה דְּרוּחִין דְּלֹא אַתְבְּרִי לֹון גּוֹפָא.
וְכִי לֹא הָוֵה יָדַע קֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא
לְאַעֲכָבָא לְקֹדְשָׁא יוֹמָא עַד דִּיתְבְּרוּן
גּוֹפִין דְּנִהְי רוחין. אֶלָּא אֵילְנָא דְּדַעַת
טוֹב וְרַע אַתְעַר הַהוּא סַטְרָא אַחְרָא
דְּרַע וְכַעַא לְאַתְתַּקְפָּא בְּעֵלְמָא וְאַתְפְּרִשוּ
כְּמָה רוחין בְּכַמְהָ זַיְיָנִין לְאַתְתַּקְפָּא
בְּעֵלְמָא בְּגּוֹפִין.

נְרוֹת שַׁבָּת (ח"ב קס"ו, א)

אַשְׁנֵיחַ אַבְתְּרִיהּ, וְחַמָּא בְּרַתִּיהּ
דְּאוּשְׁפִּיזָא קִימַת אַבְתְּרִיָּהּ.
אָמַר כִּי גַר מְצוּחַ, מָאִי גַר. דָּא גַר דְּאִיהִי
מְצוּחַ דְּנִשְׁיָן וְכִיָּין בִּיהּ, וְאִיהִי גַר דְּשַׁבָּת.
דְּאָף עַל גַּב דְּנִשְׁיָן לֹא זָכָאן בְּאוּרִיָּיתָא.
הָא גּוֹבְרִין וְכִיָּין בְּאוּרִיָּיתָא, וְנִהְרִין לְהָאִי

שִׁבְחוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה

בֵּינָן שֶׁהִסְתַּכַּל שְׁלֹמֹה בְּה, שִׁבַּח וְהִכְרִיז
וְאָמַר, (קֹהֶלֶת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפְר וְגו'. וְעַל
זֶה שְׁלֹמֹה לֹא הִצְטְרַף לְנַגֵּן כְּמוֹ דּוֹד, אֶלָּא
שִׁירָה שֶׁהִיא אַהֲבָה שֶׁל עֵשֶׂר, שֶׁהִיא אוֹר
וְאַהֲבָה שֶׁכָּל הַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הֵיוּ
בְּה, הַשִּׁבַּח שֶׁל הַגְּבִירָה כְּשִׁיּוֹשֶׁבֶת בְּכַסֵּא
כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ הוּא אָמַר.

שְׁמִירָה וְקְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת

מְצוּחַ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה - לְשִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת,
שֶׁהוּא יוֹם הַמְּנוּחָה מְכָל מַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית.
כְּאֵן כְּלוּלוֹת שְׁתֵּי מְצוּחוֹת - אַחַת שְׁמִירַת יוֹם
הַשַּׁבָּת, וְאַחַת לְקֹדֶשׁ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּקְדוּשׁוֹ.
לְשִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁהִזְכַּרְנוּ וְהִעַרְנוּ
עָלֵינוּ, שֶׁהוּא יוֹם שֶׁל מְנוּחָה לְעוֹלָמוֹת, וְכָל
הַמַּעֲשִׂים נִשְׁתַּכְּלָלוּ בּוֹ וְנַעֲשׂוּ עַד שֶׁהִתְקַדְּשׁ
הַיּוֹם. בֵּינָן שֶׁהִתְקַדְּשׁ הַיּוֹם, נִשְׁאַרָה בְּרִיאָה
שֶׁל רוּחוֹת שְׁלֹא נִבְרְאוּ לָהֶם גּוֹפּוֹת. וְכִי לֹא
יָדַע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעַכֵּב לְקֹדֶשׁ אֶת
הַיּוֹם עַד שִׁיבְרָאוּ גּוֹפּוֹת לְרוּחוֹת הַקְּלוּ?
אֶלָּא עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע עוֹרָר אֶת אוֹתוֹ
הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁל הָרַע וְרָצָה לְהִתְחַזֵּק בְּעוֹלָם,
וְנִפְרְדוּ כְּמָה רוּחוֹת בְּכַמְהָ מִיָּנִים לְהִתְחַזֵּק
בְּעוֹלָם בְּגּוֹפּוֹת.

נְרוֹת שַׁבָּת

הִסְתַּכַּל לְאַחוּרֵי וְרָאָה אֶת בֵּת הַמְּאָרַח
עוֹמְדַת מֵאַחֲרֵיהֶם. אָמַר, כִּי גַר מְצוּחַ, מֵ הַ
זֶה גַר? זֶה הַגַּר שֶׁהִיא מְצוּחַ שְׁנַיִם זֹכוֹת
בְּה, וְהִיא גַר שַׁבָּת. שְׂאָף עַל גַּב שְׁנַיִם לֹא
זֹכוֹת בַּתּוֹרָה, הֲרִי הַגְּבָרִים זֹכוִים בַּתּוֹרָה
וּמֵאִירִים אֶת הַגַּר הַזֶּה שֶׁהַנְּשִׂים מִתְקַנּוֹת

במצוה הזו. הנשים בתקונו של הַנֶּר הַזֶּה - והגברים בתורה להאיר לַנֶּר הַזֶּה, תקונו המצוה שהנשים התחייבו בהם.

שְׂמֵעָה אותה אִשָּׁה וּבְכָתָה. בין כָּךְ קָם אָבִי הָאִשָּׁה שֶׁהָיָה שָׁם וּנְכַנְס בִּינֵיהֶם, וְרָאָה אֶת בְּתוּ עוֹמְדַת מֵאַחֲרֵיהֶם וּבֹכָה. שָׁאַל אוֹתָהּ אָבִיָּה, וְהִיא סָחָה לוֹ (רַבִּי אֲבָא) אֶת הַמַּעֲשֵׂה. הִתְחִיל אָבִי הָאִשָּׁה אִף הוּא לְבָכוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, אוֹלַי חֲתַנְךָ בַּעֲלָהּ שֶׁל בְּתָךְ לֹא זָכָה בְּתוֹרָה?

סַכַּת שְׁלוֹם

נֶר שֶׁל שַׁבַּת נִתָּן לְהַדְלִיקָה לְנִשּׁוֹת הָעָם הַקְּדוֹשִׁים. וְהָרִי אָמְרוּ הַחֲבֵרִים, שֶׁהִיא כְּבָתָה גֵּרוֹ שֶׁל עוֹלָם וְהַחֲשִׁיכָה אוֹתוֹ וְכוּ', וְיָפָה. אֲבָל סוּד הַדָּבָר - סַכַּת שְׁלוֹם זוֹ הִיא גְּבִירַת הָעוֹלָם, וּנְשֻׁמוֹת שֶׁהֵם גְּרוֹת עֲלֵיוֹנִים בַּהֵם שׁוֹרוֹת. וְעַל זֶה הַגְּבִירָה צְרִיכָה לְהַדְלִיק, שֶׁהָרִי בְּמִקוּמָה נֶאֱחָזֵת וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה.

וְאִשָּׁה צְרִיכָה בְּחֻדוֹת הַלֵּב וְרִצּוֹן לְהַדְלִיק גֵּר שַׁבַּת, שֶׁהָרִי כְּבוֹד עֲלִיוֹן הוּא לָהּ, וּזְכוּת גְּדוּלָה לְעֲצֻמָּה לְזָכוֹת לְבָנִים קְדוֹשִׁים שֶׁיְהִי גֵּר הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וּבִירָאָה וְיִרְבּוּ שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ, וְנוֹתְנַת לְבַעֲלָהּ חַיִּים אֲרָכִים. לָכֵן צְרִיכָה לְהַזְהֵר בָּהּ.

אֲשֶׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ

בֵּא רְאָה, שַׁבַּת לִלְלָה וַיּוֹם, זְכוֹר וְשִׁמּוֹר הוּא כְּאֶחָד, וְעַל זֶה כְּתוּב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת לְקַדְּשׁוֹ, וְכְתוּב שִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת. זְכוֹר לְזָכֵר, שִׁמּוֹר לְנִקְבָה, וְהַכֵּל אֶחָד. אֲשֶׁרֵי הֵם

שֶׁרָגָא, דְּנִשּׁוֹן מִתְתַקְנָן בְּהַאי מְצוּהָ. נִשּׁוֹן בְּתַקְוָנָא דְהַאי גֵּר. גּוֹבְרִין בְּאוֹרֵייתָא, לְאַנְהָרָא לְהַאי גֵּר, תַּקְוָנָא דְמְצוּהָ דְנִשּׁוֹן אֲתַחֲיִיבוּ בְהוּ.

שְׂמֵעָת הִיא אֶתְתָּא וּבְכָתָא, אֲדִהֲכִי קָם אָבִיָּה דְאֶתְתָּא, דְהָוָה תַּמָּן, וְעָאֵל בִּינֵיהוּ, וְהָמָא כְּרַתִּיָּה קְיִימַת אֲכַתְרֵיהוּ וּבְכָתָא, שְׁאִיל לָהּ אָבִיָּה. סַחַת לִיָּה (רַבִּי אֲבָא) עוֹבְדָא. שְׁאִרֵי אָבִיָּה דְאֶתְתָּא אוּף אִיהוּ וּבְכָה. אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, דִּילְמָא חֲתַנְךָ בַּעֲלָהּ דְבְּרַתִּיךָ, לֹא זָכָה בְּאוֹרֵייתָא.

סַכַּת שְׁלוֹם (ח"א מ"ח, ב)

נֶר שֶׁל שַׁבַּת לְנִשְׁי עָמָא קְדִישָׁא אֲתִיְהִיבַת לְאֲדַלְקָא, וְחֲבֵרִיָּא הָא אָמְרוּ דְאִיָּה כְּבָתָה בּוֹצִינָא דְעֲלָמָא וְאֲחֻשִׁיכַת לִיָּה כּוֹ וְשִׁפִּיר. אֲכָל רִזָּא דְמִלָּה. הִיא סַכַּת שְׁלוֹם מִטְרוּנֵייתָא דְעֲלָמָא הִיא וְנִשְׁמַתִּין דְאֲנָן בּוֹצִינָא עֲלָאָה בְּהָ שְׁרִיין. וְעַל דָּא מִטְרוּנֵייתָא כְּעִיָּא לְאֲדַלְקָא, דְהָא בְּדוּכְתָהָא אֲתַאֲחַדַּת וְעַבְדַּת עוֹבְדָא.

וְאֶתְתָּא בְּעִיָּא בְּחֻדוֹה דְלֵבָא וְרַעוּתָא לְאֲדַלְקָא בּוֹצִינָא דְשַׁבַּת, דְהָא יִקְרָא עֲלָאָה הִיא לָהּ וְזָכוּ רַב לְגִרְמָה לְמַזְכֵּי לְבָנִין קְדִישִׁין דִּיהוֹן בּוֹצִינָא דְעֲלָמָא בְּאוֹרֵייתָא וּבְדַחֲלֵתָא, וַיִּסְגּוּן שְׁלָמָא בְּאַרְעָא, וַיְהִיבַת לְבַעֲלָהּ אוֹרְכָא דְחַיִּין, בְּגִין כְּךָ בְּעִיָּא לְאֲזַדְהָרָא בְּהּ.

אֲשֶׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ

תָּא חֲזִי, שַׁבַּת לִילִיא וַיּוֹמָא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר אִיהוּ כְּחֻדָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת לְקַדְּשׁוֹ וְכְתִיב שִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת, זְכוֹר לְדְכּוֹרָא שִׁמּוֹר לְנוֹקְבָא

וְכֹלֵא חַד. וְכַאֲיֵן אֲנִינְי יִשְׂרָאֵל חוֹלְקִיָּה
 דְּקֻדְשָׁא בְּרִידָה הוּא עֲדֻבִּיָּה וְאַחְסֻנְתִּיָּה
 עֲלִיָּהּ הוּא כְּתִיב, (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעָם
 שְׂכַכָּה לֹו אֲשֶׁרֵי הָעָם שְׂנִי אֱלֻקִּיֹו.

המשך "עֲרֻכָּה שֶׁל שְׁעָה" מעמוד לח

ב

הַנְּחַמְדִּים מְזַהֵב וּמְפֹז רַב וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתָּת צוֹפִים

לֹא חֶרֶב הָעוֹלָם, אֲלֵא בְּשִׁעָה שֶׁל תּוֹרָה, וְלֹא חֶרְבָּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא מִפְּנֵי פְּשַׁעָה שֶׁל תּוֹרָה,
 וְכָל הַצְּרוֹת הַבְּאוֹת עַל יִשְׂרָאֵל אֵינֶן אֲלֵא מִפְּנֵי פְּשַׁעָה שֶׁל תּוֹרָה, שְׁנֵאמֹר (מִיכָה פֶּרֶק א' פְּסוּק
 ה'): "בְּפִשַׁע יַעֲקֹב כָּל זֹאת...!" (אֵלֵהוּ וּזְשָׂא פ"א, מְחֻזַּק בְּרָכָה אוֹת ה') וְעַל כֵּן צְרִיף הָאָדָם לְהַשְׁתַּדֵּל
 מְאֹד בְּכָל מַאֲמָצֵי כַחוֹ, לְצוּד הַזְּמַן מִהַבְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלַעֲסֹק בּוֹ בַתּוֹרָה, בְּכָל מָה שְׂאֵפְשֹׁר לוֹ,
 כְּמוֹ הַמְּצִיל אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת מְזוֹטוֹ שֶׁל יָם, וְכִמוֹ שְׂכַתוּב (תהלים פֶּרֶק י"ט, י"א) "הַנְּחַמְדִּים
 מְזַהֵב וּמְפֹז רַב וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתָּת צוֹפִים" (פ' הַחַיִּים סִימֹן קנ"ו סק"א).

ג

עֲרֻכָּה שֶׁל שִׁעָה

בּוֹאוֹ חֲשַׁבּוֹן!!! - מָה שְׂיִהוּדֵי אֶחָד יְכוּל לְזַכּוֹת עַל יְדֵי לְמוּד הַזֵּהר בֵּין בִּימוֹת הַחוּל וּבֵין
 בְּשֶׁבֶת קֻדְשׁ.

רְבוּתֵינוּ הַפְּלִיגוֹ בְּשֶׁבֶחָהּ וְעֲרֻכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה הַנְּלַמְדָּת בְּשֶׁבֶתוֹת עַל פְּנֵי זֹו הַנְּלַמְדָּת בִּימוֹת הַחוּל,
 כְּלִשׁוֹן הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ (סוֹף פֶּרֶשֶׁת "שְׁלַח לָךְ"), זְכָאָה חוֹלְקִיָּהוֹן דְּכָל אֵינִינּוֹ דְּמִשְׁתַּדְּלִין
 בְּאוֹרֵיתָא, יוֹמָא דְּשֶׁבֶתָא מְשַׁאֵר יוֹמִין".

מְרַנָּא הַרִי"ח הַטוֹב, בְּסִפְרוֹ "בֵּן אִישׁ חִי" (פֶּרֶשֶׁת שְׁמוֹת שְׁנָה שְׁנֵיָה) כְּתִב, וְזֵה לְשׁוֹנוֹ: כְּתִבוּ הַמְּקַבְּלִים
 ז"ל, דְּגָדוּל פַּעַל הַנְּעֻשָׁה מִעֶסֶק הַתּוֹרָה בְּיוֹם שֶׁבֶת אֲלֵף פְּעֻמִּים יוֹתֵר מִן הַנְּעֻשָׁה מִעֶסֶק
 הַתּוֹרָה שֶׁל יְמֵי הַחוּל, עַכְל"ק. וּבְאוּרוֹ עַל פִּי מְאֹמֵר חַז"ל, דְּיוֹמוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה אֲלֵף שְׁנַיִם, שְׁנֵאמֹר
 "כִּי אֲלֵף שְׁנַיִם בְּעֵינֵיךָ כְּיוֹם אֶתְמוּל" וְגו', וְשֶׁבֶת קוּדְשׁ הִיא מְעִין עוֹלָם הַבָּא, זֹאת אוֹמְרָת, כְּיוֹמוֹ
 שֶׁל הַקֶּב"ה. אִם כֵּן בְּשֶׁבֶת קוּדְשׁ הַכֹּל בְּעֶרְףֵךְ שֶׁל יוֹמוֹ שֶׁל הַשְּׁנִי"ת וְיִתְעַלָּה, אֲשֶׁר עַל כֵּן כָּל
 פְּעֻלָּה קְדוּשָׁה בְּשֶׁבֶת קוּדְשׁ עוֹלָה אֲלֵף יְדוֹת לְעֶרְףֵךְ יְמֵי הַחוּל (מְצַא חוֹן בְּמַדְבָּר).

המשך בעמוד נב

זֶהַר הַשֵּׁבֶת

פֶּרֶק ד'

פְּרָשִׁיּוֹת

וִירָא - אָמֹר

יְחִוּד הָעֶלְיוֹן, מִתְּנַת הַשֵּׁבֶת

פֶּרֶק ד'

- מז.....שְׁלֹשֶׁת סְעוּדוֹת הַשַּׁבָּת
- מז.....הָאָרֶת הַשְּׁלֶחָן
- מז.....בֵּינֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
- מח.....סוּד שֶׁל אֶחָד
- מח.....יְחוּד הַשַּׁבָּת
- מח.....הַשַּׁבָּת וּפְרֻדָּה מִצַּד הָאֲחֵר
- מח.....הַהֲתַעֲוֹרוֹת שֶׁל מַעֲלָה תְּלִיָּה בְּהֲתַעֲוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה
- מט.....בְּיוֹם הַשַּׁבָּת מִתְּגַדְּלֵת הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וּמִתְעַטְרֵת בְּעֵטְרוֹתֶיהָ
- מט.....מִתְּנָה טוֹבָה
- נ.....בְּרֻכּוֹת הַשַּׁבָּת
- נ.....הַתַּעֲוֹרוֹת הַקְּדוּשָׁה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
- נ.....הַפּוֹרֵשׁ סִכַּת שְׁלוֹם
- נא.....בְּרֻכַת יִשְׂרָאֵל
- נא.....פְּרִיסַת הַקְּדוּשָׁה עַל יִשְׂרָאֵל
- לח.....עֲרֻכָּה שֶׁל שְׁעָה

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כז] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

שלושת סעודות השבת (ח"ג רע"ג א ר"מ)
 תְּלִיתָא לְמִיכַל שְׁלֹשָׁה סְעוּדָתֵין
 בְּשַׁבָּת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ רַבְּנֵין
 דְּמִתְנִיתֵין, דְּאָמַר חַד מִיַּנְיָהוּ, יְהָא חֲלָקִי
 עִם גּוּמְרֵי שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת, דְּאִינוּן
 שְׁלִימוֹ דְּשַׁבַּע בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, לְאַשְׁלָמָא
 כְּהוּן לְעֶשֶׂר. וְרָזָא דְעֵנְג, (בראשית ב) וְנָהָר
 יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וּמֵאֵן דְּלֵא
 מְקִיִּים לוֹן, וְאִית לִיה רֶשׁוּ לְקִימָן,
 אַתְהֶפֶד לִיה לְנַגַע צְרַעַת. וּבְגִין דְּלֵא יִיתִי
 לְהָאִי, אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, לוֹו עָלֵי
 וְאֲנִי פוֹרַע, (ישעיה נח) אַז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ.

שלושת סעודות השבת
 תְּלִיתָי - לְאָכַל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת, כְּפִי
 שְׁבַארוּהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה, שְׁאָמַר אֶחָד
 מֵהֶם: יְהָא חֲלָקִי עִם גּוּמְרֵי שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת
 בְּשַׁבָּת. שְׁהוּן שְׁלָמוֹת שֶׁל שְׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁל
 הַתְּפִלָּה, לְהַשְׁלִים בָּהוּן לְעֶשֶׂר. וְהַסּוּד שֶׁל
 עֵנְג - (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
 אֶת הַגֵּן. וּמִי שֶׁלֵּא מְקִיִּים אוֹתוֹן וְיֵשׁ לוֹ רְשׁוּת
 לְקִימָן, הוֹפֵךְ לוֹ לְנַגַע צְרַעַת. וְכַדִּי שְׁלֵא יְבֵא
 לְזָה, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לוֹו עָלֵי וְאֲנִי
 פוֹרַע, (ישעיה נח) אַז תִּתְעַנַּג עַל ה'.

הָאֶרֶת הַשְּׁלָחַן
 רְבִיעֵאָה, לְאַנְהָרָא פְתוּרָא בְּמִנְרָתָא.
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ קְדָמָיִן,
 שְׁלָחַן בְּצַפּוֹן, מְנֹרָה בְּדָרוּם, דְּפְתוּרָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא הַכִּי צְרִיכָא לְמַהוּ.
 בִּינֵי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (ח"ב פ"ט, א)
 קַל כְּרוֹזָא נְפִיק, אַתְּעֵרוּ קְדִישֵׁי עֲלִיוֹנֵין,
 אַתְּעֵרוּ עַמָּא קְדִישָׁא, דְּאַתְבַּחַר
 לְעִילָא וְתַתָּא. אַתְּעֵרוּ חֲדוּתָא לְקַדְמוֹת
 מְאִרִיכוֹן. אַתְּעֵרוּ בְּחֲדוּתָא שְׁלִימָתָא.
 אַזְדַּמְנוּ בְּתַלַּת חֲדוּוֹן, דְּתַלַּת אַבְהוֹן.
 אַזְדַּמְנוּ לְקַדְמוֹת מְהִימְנוּתָא, דְּחֲדוּוּה
 דְּכָל חֲדוּתָא. זְכָאָה הוּלְקִכּוֹן, יִשְׂרָאֵל
 קְדִישֵׁין, בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי. דָּא
 הוּא יְרוּתָא לְכוֹן, מְכַל עַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 בִּינֵי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הָאֶרֶת הַשְּׁלָחַן
 רְבִיעֵי - לְהָאִיר שְׁלָחַן בְּמִנְרָה, כְּמוֹ
 שְׁבַארוּהָ הַקְּדָמוֹנִים, שְׁלָחַן בְּצַפּוֹן, מְנֹרָה
 בְּדָרוּם. שְׁשְׁלָחַנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כֶּף צְרִיף לְהִיּוֹת.
 בִּינֵי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 קוֹל הַפְּרוֹז יוֹצֵא: הַתְּעוֹרְרוּ קְדוֹשִׁים
 עֲלִיוֹנִים, הַתְּעוֹרְרוּ הָעָם הַקְּדוֹשׁ שְׁנַבְחַר
 לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, עוֹרְרוּ שְׂמִיחָה כְּנֶגֶד
 רַבּוֹנְכֶם, הַתְּעוֹרְרוּ בְּשִׂמְחָה שְׁלָמָה, הַזְדַּמְנוּ
 לְשִׁלְשׁ שְׂמִיחוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ הָאֲבוֹת, הַזְדַּמְנוּ
 לְקִרְאָת הָאֲמוּנָה שֶׁל שְׂמִיחַת כָּל הַשְּׂמִיחוֹת.
 אֲשַׁרִּי חֲלָקְכֶם, יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא! זוּהִי יְרֻשָׁה לְכֶם מִכָּל
 הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל
 זֶה כְּתוּב בִּינֵי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

אָמַר ר' יְהוּדָה, הַכִּי הוּא וְדָאִי. וְעַל דָּא
 כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ
 וּכְתִיב (ויקרא יט) קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ
 אֲנִי יְיָ. וּכְתִיב, (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לְשַׁבָּת
 עֵנְג לְקְדוֹשׁ יְיָ מְכוּבָד.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֶּף הוּא וְדָאִי. וְעַל זֶה כְּתוּב
 זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ, וְכְתוּב (ויקרא יט)
 קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'. וְכְתוּב (ישעיה
 נח) וְקִרְאתָ לְשַׁבָּת עֵנְג לְקְדוֹשׁ ה' מְכוּבָד.

סוד של אחד (ח"ב קל"ה, ב)

רָזָא דְשַׁבְּתָא, אִיהִי שַׁבְּתָא, דְּאִתְאַהֲרָא
בְּרִזָּא דְאַחַד, לְמִשְׁרֵי עֲלֵה רִזָּא
דְּאַחַד. צְלוּתָא דְמַעְלֵי שַׁבְּתָא, דְּהָא
אִתְאַהֲרַת כּוּרְסִיָּא יְקִירָא קְדִישָׁא, בְּרִזָּא
דְּאַחַד, וְאִתְתַּקְנַת לְמִשְׁרֵי עֲלֵה מְלָכָא
קְדִישָׁא עֲלָאָה.

סוד של אחד

סוד השַׁבְּתָא, היא שַׁבְּתָא שְׁנַאֲחֲזַת בְּסוּד שְׁל
אַחַד, לְהַשְׁרוּת עֲלֵיהָ הַסוּד שְׁל אַחַד. תַּפְלַת
עָרַב שַׁבְּתָא, שְׁהַרִי אַז מְתִיחַד כְּפַסַּה הַכְּבוֹד
הַקְּדוּשָׁה בְּסוּד שְׁל אַחַד, וּמְתַתְּקַנַּת שְׁיִשְׁרָה
עֲלֵיהָ הַמְּלָכָה הַקְּדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹן.

יחוד השַׁבְּתָא

בְּדַ עֵייל שַׁבְּתָא, אִיהִי אִתְיַחַדַּת
וְאִתְפְּרַשַׁת מִסְטְרָא אַחְרָא, וְכָל
דִּינִין מְתַעֲבְרִין מִינָהּ, וְאִיהִי אִשְׁתְּאַרַת
בִּיחּוּדָא דְנִהֲרִו קְדִישָׁא, וְאִתְעַטְרַת
בְּכַמְהָ עַטְרִין לְנַבִּי מְלָכָא קְדִישָׁא, וְכָל
שׁוּלְטָנֵי רוּגְזִין וּמְאַרִי דְדִינָא כְּלָהוּ עַרְקִין,
(נ"א וְאִתְעַבְרוּ מִינָהּ) וְלִית שׁוּלְטָנֵי אַחְרָא
בְּכָלָהוּ עֲלָמִין. וְאַנְפָּהָא נִהֲרִין בְּנִהֲרִו
עֲלָאָה, וְאִתְעַטְרַת לְתַתָּא בְּעַמָּא קְדִישָׁא,
וְכָלָהוּ מְתַעַטְרִין בְּנִשְׁמַתִּין חֲדָתִין. כְּדִין
שִׁירוּתָא דְצְלוּתָא, לְבָרְכָא לָהּ בְּחֲדוּהָ,
בְּנִהֲרִו דְאַנְפִּין, וְלוּמַר בְּרַכּוּ אֵת יְיָ
הַמְּבוֹרָךְ. אֵת יְיָ דִּיִּקְא, בְּגִין לְמַפְתַּח
לְגַבְהָ בְּבִרְכָהּ.

יחוד השַׁבְּתָא

בְּשִׁנְכְּנַסְתָּ הַשַּׁבְּתָא, היא מְתִיחַדַּת וְנִפְרְדַת
מִהַצַּד הַאֲחֵר, וְכָל הַדִּינִים מְעַבְרִים
מִמֶּנָּה, וְהִיא נִשְׁאַרַת בִּיחּוּד שְׁל אִוֵּר
קְדוּשָׁה, וּמְתַעַטְרַת בְּכַמְהָ עַטְרוֹת לְמְלָכָה
הַקְּדוּשָׁה, וְכָל שְׁלִיטֵי הַרְגֵז וּבַעֲלֵי הַדִּין
כְּלָם בּוֹרְחִים, (וּמְעַבְרִים מִמֶּנָּה) וְאִין שְׁלִטוֹן
אַחַר בְּכָל הַעוֹלָמוֹת. וּפְנִיָה מְאַרִים בְּאוּר
עֲלִיּוֹן, וּמְתַעַטְרַת לְמַטָּה בְּעַם הַקְּדוּשָׁה, וְכָלָם
מְתַעַטְרִים בְּנִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת. אַז רְאִישִׁית
הַתַּפְּלָה, לְבָרַךְ אוֹתָהּ בְּשִׁמְחָה, בְּפָנִים
מְאַירוֹת, וְלוּמַר בְּרַכּוּ אֵת ה' הַמְּבָרָךְ. אֵת
ה' דִּיִּקְא, כְּדִי לְפַתַּח לָהּ בְּבִרְכָהּ.

הַשַּׁבְּתָא נִפְרְדָה מִצַּד הַאֲחֵר

וְאַסִּיר לְעַמָּא קְדִישָׁא לְמַפְתַּח לְגַבְהָ
בְּפִסּוּקָא דְדִינָא, כְּגוֹן וְהוּא
רַחוּם וְגו', בְּגִין דְּהָא אִתְפְּרַשַׁת מְרִזָּא
דְּסְטְרָא אַחְרָא, וְכָל מְאַרִי דְדִינִין
אִתְפְּרָשוּ וְאִתְעַבְרוּ מִינָהּ. וּמֵאֵן דְּאִתְעַר
הָאִי לְתַתָּא, גְּרִים לְאִתְעַרָא הַכִּי לְעִילָא.
וְכַרְסִיָּא קְדִישָׁא לֹא יְכָלָא לְאִתְעַמְרָא
בְּעַטְרָא דְקְדוּשָׁה, דְּכָל זְמַנָּא דְמְתַעַרִי
לְתַתָּא אִינוּן מְאַרִיהוּן דְדִינָא, דְּהוּוּ

הַשַּׁבְּתָא נִפְרְדָה מִצַּד הַאֲחֵר

וְאַסִּיר לְעַם הַקְּדוּשָׁה לְפַתַּח אֲלֵיהָ בְּפִסּוּקָא שְׁל
דִּין, כְּמוֹ וְהוּא רַחוּם וְגו', מִשּׁוּם שְׁהַרִי נִפְרְדָה
מִהַצַּד הַאֲחֵר, וְכָל בְּעֲלֵי הַדִּינִים נִפְרְדוּ
וְהַעֲבְרוּ מִמֶּנָּה. וְמִי שְׁמַעוּרָר אֵת זֶה לְמַטָּה,
גּוֹרֵם לְעוֹרֵר כְּפֹה לְמַעְלָה, וְהַכְּפַסָּא הַקְּדוּשָׁה
לֹא יְכוּל לְהַתְעַטֵּר בְּעַטְרַת קְדוּשָׁה. שְׁכָל
זְמַן שְׁמַתְעוּרָרִים לְמַטָּה אוֹתָם בְּעֲלֵי הַדִּין
שְׁהִיוּ מְעַבְרִים וְהִיוּ הוֹלְכִים לְהַתְחַבֵּא בְּתוֹךְ
הַנֶּקֶב שְׁל הַעֵפֶר שְׁל הַתְּהוֹם הַגְּדוֹל, כְּלָם

שבים לשרות במקומם, והמקום הקדוש מתרחק (ונדחק) בהם מלהיות במנוחה.

ההתעוררות של מעלה תלויה בהתעוררות ישראל למטה
ואל תאמר שזהו לבדו, אלא שאין התעוררות למעלה להתעורר עד שישאל מעוררים למטה, כפי שבארנו, שכתוב (תהלים 99) בפסה ליום חגנו. לא כתוב ליום חג, אלא ליום חגנו. ולכן אסור לעם הקדוש, שמתעטרים בעטרות קדושות של נשמות כדי לעורר מנוחה, שהם יעוררו דיו, אלא כלם ברצון ואהבה רבה, שיעוררו ברכות מעלה ומטה כאחד.

ביום השבת מתגדלת הארץ הקדושה ומתעטרת בעטרותיה
כתוב זכור את יום השבת לקדשו, וכתוב במעשה בראשית, תדשא הארץ דשא עשב. מתי מתגדלת הארץ הקדושה ומתעטרת בעטרותיה? הוי אומר, ביום השבת, שהרי אז מתחברת הפלה (הגבירה) עם המלך להוציא דשאים וברכות לעולם.

מתנה טובה
אלא ודאי על דמות זו של אות ה' פרשוה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. וכשהיא שורה על ישראל, אין להם יגיעה ולא שעבוד, ובה נפש עמלה ויגיעה (שמות 16) שבת וינפש.

מתעברן והיו אזלי בלהו לאתמרא גו נוקבא דעפרא דתהומא רבא, בלהו תייבין לאשראה בדוכתייהו ואתרחקת (ואתרחקת) בהו אתר קדישא דבעאת ניהא.

ההתעוררות של מעלה תלויה בהתעוררות ישראל למטה
ולא תימא דרא איהו בלחודוי, אלא לית אתערותא לעילא לאתערא, עד דישראל מתערי לתתא, כמה דאוקימנא, דכתיב, (תהלים 99) בפסה ליום חגנו. ליום חג לא כתיב, אלא ליום חגנו. ועל דא אסיר לעמא קדישא, דקא מתעטרן בעטרין קדישין דנשמתין, בגין לאתערא ניהא, דאינון יתערו דינא, אלא בלהו ברעו ורחימו סגי, דיתערו ברבאן עילא ותתא כחדא.

ביום השבת מתגדלת הארץ הקדושה ומתעטרת בעטרותיה (חלק 1 י"ב, א)
כתיב (שמות 17) זכור את יום השבת לקדשו, וכתיב במעשה בראשית, תדשא הארץ דשא עשב. אימתי אתרביאת ארעא קדישא ואתעטרת בעטרהא, הוי אומר ביום השבת, דהא כדון אתחברת בלה (נ"א) מטרוניתא) במלכא, לאפקא דשאיין וברבאן לעלמא.

מתנה טובה (חלק 1 קכ"ג, ב)
אלא ודאי על האי דיוקנא דאת ה' אוקמוה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. וכד האי שריא על ישראל, לית לון יגיעה ולא שעבוד. ובה נפש עמלה ויגיעה (שמות 16) שבת וינפש.

בְּרִכּוֹת הַשַּׁבָּת (חלק ג רצ"ו, א)

וְהֵינּוּ רְזָא, (שמות כ) **עַל כֵּן בִּרְדֵי יי' אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ. דְּהָא אֲשַׁתְּכַח כִּלָּא בְּחַד גּוּפָא שְׁלִים, דְּהָא מְטְרוּנִיתָא אֲתַדְּבַקַת בְּמַלְכָא, וְאֲשַׁתְּכַח גּוּפָא חַד. וְעַל כֵּן בְּרַכָּאן מִשְׁתַּכְּחִין בְּהָא יוֹמָא.**

הַתְּעוּרֹרוֹת הַקְּדוּשָׁה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת (ד"א מ"ח, א)

תָּא חֲזִי, כִּד אֲתַקְדַּשׁ יוֹמָא בְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא סַבְּתָא שְׁלוֹם שְׂרִיא וְאֲתַפְרִיסַת בְּעַלְמָא. מֵאַן סַבְּתָא שְׁלוֹם, דָּא שַׁבְּתָא, וְכָל רוּחִין וְעַלְעוּלִין וְשַׁדִּין וְכָל סַטְרָא דְּמִסְאֲבֵי כִּלְהוּ טְמִירִין וְעֵאלִין בְּעֵינָא דְּרִיחֵיָא דְּנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּא. דְּהָא כִּיּוֹן דָּאֲתַעַר קְדוּשָׁתָא עַל עַלְמָא, רוּחַ מִסְאֲבָא לָא אֲתַעַר בְּהִדְיָה. וְדָא עָרִיק מִקְמִיָּה דְּדָא.

הַפּוּרְשׁ סַבְּתָא שְׁלוֹם

וּבְדִין עַלְמָא בְּנִטִירוּ עֵלְאָה וְלֹא בְּעֵינֵן לְעֵלְאָה עַל נִטִירוּ כְּגוֹן שׁוֹמֵר אֵת עֵמוּ יִשְׂרָאֵל לְעַד אָמֵן. דְּהָא דָּא בְּיוֹמָא דְּחוּל אֲתַתְּקֵן דְּעַלְמָא בְּעֵינֵי נִטִירוּ. אֲבָל בְּשַׁבְּתָא סַבְּתָא שְׁלוֹם אֲתַפְרִיסָא עַל עַלְמָא וְאֲתַנְטִיר בְּכָל סַטְרִין. וְאֲפִילוּ חֵיִבֵי גִיחֵנִם נִטִירוּ אֲנֹן, וְכִלָּא בְּשַׁלְמָא אֲשַׁתְּכַחָא עֵלְאִין וְתַתְּאִין, וּבְגִין כִּד בְּקְדוּשָׁא דְּיוֹמָא מְבָרְכִין הַפּוּרְס סַבְּתָא שְׁלוֹם עֵלְיָנוּ וְעַל כָּל עֵמוּ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַם. אֲמַאי עַל יְרוּשָׁלַם, אֵלְא דָּא הִיא מְדוּרָא דְּהִיא סְכָה. וּבְעֵינָא לְזַמְנָא לְהִיא סְכָה דָּאֲתַפְרִיסַת עֵלְנָא וְלִמְשָׂרָא עֵמְנָא וְלִמְהוּי (ד"א מְגִינָא) עֵלְנָא כָּאמָא דְּשַׁרְיָא עַל בְּנִין, וּבְגִין דָּא לָא דְּחֵלִין מִכָּל סַטְרִין, וְעַל דָּא הַפּוּרְס סַבְּתָא שְׁלוֹם עֵלְיָנוּ.

בְּרִכּוֹת הַשַּׁבָּת

וְזֵהוּ סוּד עַל כֵּן בְּרַךְ יי' אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהוּ. שְׁהֵרִי הִכָּל נִמְצָא בְּגוּפֵי אֶחָד שְׁלָם. שְׁהֵרִי הַמְּלַכָּה נִדְּבַקַת בְּמַלְכָּה, וְנִמְצָא גּוּפֵי אֶחָד. וְעַל כֵּן הַבְּרִכּוֹת נִימְצָאוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה.

הַתְּעוּרֹרוֹת הַקְּדוּשָׁה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת

בָּא רָאָה, כְּשִׁמְתַקְדַּשׁ הַיּוֹם בְּעֶרֶב שַׁבְּתָא, סַבְּתָא שְׁלוֹם שׁוֹרָה וְנִפְרַסַת בְּעוֹלָם. מִי זִו סַבְּתָא שְׁלוֹם? זִו שַׁבְּתָא, וְכָל רוּחוֹת וְסַעֲרוֹת וְשַׁדִּים וְכָל רוּחוֹת הַטְּמָאָה, כָּלֵם נְטְמָנִים וְנִכְנָסִים בְּעֵין הַרְחִים שֶׁל נִקְבַת תְּהוֹם רַבָּה. שְׁהֵרִי כִּיּוֹן שְׁמִתְעוּרְרַת קְדוּשָׁה עַל הַעוֹלָם, רוּחַ הַטְּמָאָה לֹא מִתְעוּרְרַת אִתּוֹ, וְזֵה בּוֹרַח מִלְּפָנֵי זֵה.

הַפּוּרְשׁ סַבְּתָא שְׁלוֹם

וְאֵז הַעוֹלָם בְּשִׁמְיָרָה עֵלְיוֹנָה, וְלֹא צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל עַל שְׁמִיָּרָה כְּמוֹ שׁוֹמֵר אֵת עֵמוּ יִשְׂרָאֵל לְעַד אָמֵן, שְׁהֵרִי זֵה הַתְּקוּן לַיּוֹם חַל כְּשִׁהַעוֹלָם צָרִיךְ שְׁמִיָּרָה. אֲבָל בְּשַׁבְּתָא נִפְרַסַת סַבְּתָא שְׁלוֹם עַל הַעוֹלָם, וְנִשְׁמֵר בְּכָל הַרוּחוֹת, וְאֲפִלוּ רְשָׁעֵי הַגִּיחֵנִם שְׁמוּרִים הֵם, וְהַכָּל נִמְצָאִים בְּשְׁלוֹם - הַעֵלְיוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים. וְלָכוּ בְּקְדוּשָׁת הַיּוֹם מְבָרְכִים הַפּוּרְס סַבְּתָא שְׁלוֹם עֵלְיָנוּ וְעַל כָּל עֵמוּ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַם. לְמָה עַל יְרוּשָׁלַם? אֵלְא זֵהוּ מְדוּרָא שֶׁל אוֹתָהּ סְכָה, וְצָרִיךְ לְזַמֵּן אֵת אוֹתָהּ סְכָה שְׁנִפְרָסָה עֵלְיָנוּ וְלִשְׁרוֹת עֵמְנוּ, לְהִיֹּת [מְגִנָּה] עֵלְיָנוּ כְּמוֹ אִם שְׁשׁוֹרָה עַל הַבְּנִים, וְלָכוּ לֹא פּוֹחֲדִים מִכָּל הַרוּחוֹת, וְלָכוּ הַפּוּרְס סַבְּתָא שְׁלוֹם עֵלְיָנוּ.

(ח"ב קל"ה, ב)

מְבוֹרָךְ כְּמֵה דַּאת אָמַר (בְּרֵאשִׁית חט) בְּן פֹּרְת וְלִכְן
פֹּרְת וְעַל דָּא, בְּרַכָּה דָא, אֶצְטְרִיכוּ כָּל עַמָּא לְבָרְכָא, וּבְמַעְלֵי
שַׁבְּתָא, בְּרַעוּ דְלִבָּא, וּבְחֻדוּהוּ כְּעוּ לְמַשְׁרֵי
בְּשֵׁרוּתָא בְּבָרְכָה דָא, לְאַתְבָּרְכָא הַאי
שַׁבְּת דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא, (ז'ל"א) מַעְמָא קְדִישָׁא
כְּדָקָא יֵאוּת. בְּהַאי בְּרַכָּה.

(מְבוֹרָךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מט) בֶּן פֹּרְת) וְלִכְן
הַבְּרָכָה הַזֹּאת צְרִיכִים כָּל הָעָם לְבָרְךָ, וּבְעֵרֵב
שַׁבָּת, בְּרִצּוֹן הַלֵּב וּבְשִׂמְחָה צְרִיף לְהַתְּחִיל
בַּתְּחִלָּה בְּבָרְכָה הַזֹּאת, שֶׁתְּתַבָּרַךְ הַשַּׁבָּת הַזֹּאת
שֶׁ לַעֲר מִשְׁבֵּ (תְּבִלְיָה) מֵהָעָם הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי
בְּבָרְכָה הַזֹּאת.

ברכת ישראל

ברכת ישראל

(ס"א ברכו) כַּד שְׂרָאן יִשְׂרָאֵל לְבָרְכָא,
קְלָא אִזְלָא בְּכַלְהוּ רְקִיעִין,
דְּמַתְקַדְּשֵׁי בְּקֹדֶשׁ דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא.
זְכָאִין אַתּוֹן עַמָּא קְדִישָׁא, דַּאתּוֹן מְבָרְכִי
וּמְקַדְּשֵׁי לְתַתָּא, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן וּיתְקַדְּשׁוּן
לְעִילָא, כְּמֵה מַשְׁרִיין עֲלָאִין קְדִישִׁין,
זְכָאִין אִינוּן בְּהַאי עֲלָמָא, וְזְכָאִין אִינוּן
בְּעֲלָמָא דַּאתִּי, וְלֹא מְבָרְכִי יִשְׂרָאֵל בְּרַכָּה
דָּא, עַד דְּמַתְעַטְרֵן בְּעַטְרֵין דְּנִשְׁמַתִּין
קְדִישִׁין בְּדָקָא מְרָן. זְכָאֵה עַמָּא דְּזָכִי לֹון
בְּעֲלָמָא דִּין, לְמִזְכִּי לֹון לְעֲלָמָא דַּאתִּי.

(ברכו) כְּשֶׁמִּתְחִילִים יִשְׂרָאֵל לְבָרְךָ, קוֹל
הוֹלֵךְ בְּכָל הָרְקִיעִים, שֶׁמִּתְקַדְּשִׁים בְּקֹדֶשׁת
עֵרֵב הַשַּׁבָּת: אֲשֶׁרִיכֶם הָעָם הַקָּדוֹשׁ שְׂאֲתָם
מְבָרְכִים וּמְקַדְּשִׁים לְמִטָּה כְּדִי שִׁיתְבָּרְכוּ
וְיִתְקַדְּשׁוּ לְמַעַלָּה כְּמֵה מַחֲנוֹת עֲלִיוֹנִים
קְדוֹשִׁים. אֲשֶׁרִיחֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִיחֶם
בְּעוֹלָם הַבָּא. וְלֹא מְבָרְכִים יִשְׂרָאֵל אֶת
הַבְּרָכָה הַזֹּאת, עַד שֶׁמִּתְעַטְרִים בְּעֵטְרוֹת שֶׁל
נְשִׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, כְּפִי שֶׁאֲמַרְנוּ. אֲשֶׁרִי הָעָם
שֶׁזָּכִי לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְזִכּוֹתָם לְעוֹלָם
הַבָּא.

פריסת הקדשה על ישראל (ח"א מ"ח, א)

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל מְבָרְכִין
וּמְזַמְנִין לְהַאי סַכַּת שְׁלוֹם אוֹשְׁפִיזָא
קְדִישָׁא וְאֲמַרִי הַפּוֹרֵס סַכַּת שְׁלוֹם, כְּדִין
קְדוּשָׁתָא עֲלָאָה נַחְתָּא וּפְרִיסַת גְּדַפְהָא
עֲלִיָּהּ וּדִישְׂרָאֵל וּמְכַסֵּי לֹון בְּאֲמָא עַל
בְּנִין, וְכָל זִינֵין בִּישִׁין אַתְכֻנְיִשוּ מַעֲלָמָא,
וְיִתְבִי יִשְׂרָאֵל תַּחַת קְדוּשָׁתָא דְּמֵאֲרִיחוּן,
וּכְדִין דָּא סַכַּת שְׁלוֹם יְהִיב נִשְׁמַתִּין חֲדָתִין
לְבִנְהָא, מְאִי טַעְמָא בְּגִין דְּבִיה נִשְׁמַתִּין
שְׁרִיין (ס"א דְּכִדִּין וְסוּ וְזִיגָא וְנִסְלַת נִשְׁמַתִּין וּבִיה שְׁרִיין)
וּמִינְהָ נְפִיקִין. וְכִיּוֹן דִּישְׂרָאֵל וּפְרִיסַת
גְּדַפְהָא עַל בְּנֵהָא. אֲרִיקַת נִשְׁמַתִּין חֲדָתִין
לְכָל חַד וְחַד.

פְּרִיסַת הַקְּדֻשָּׁה עַל יִשְׂרָאֵל
בָּא רָאָה, בְּשַׁעָּה שֶׁיִּשְׂרָאֵל מְבָרְכִים
וּמְזַמְנִים אֶת סַכַּת הַשְּׁלוֹם הַזֹּאת אוֹרַחַת
קְדוּשָׁה, וְאֲמַרִים הַפּוֹרֵס סַכַּת שְׁלוֹם, אָז
קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה יוֹרְדַת וּפּוֹרְסַת כְּנַפְיָהּ עַל
יִשְׂרָאֵל, וּמְכַסֶּה אוֹתָם כְּמוֹ אִם עַל הַבְּנִים.
וְכָל הַמִּינִים הָרַעִים מִתְכַּנְּסִים מֵהָעוֹלָם,
וְיִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבִים תַּחַת קְדוּשַׁת רַבּוֹנָם. וְאָז
סַכַּת הַשְּׁלוֹם הַזֹּאת נוֹתְנַת נְשִׁמוֹת חֲדָשׁוֹת
לְבִנְיָהּ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁבִּיה שְׁרוּיֹוֹת
הַנְּשִׁמוֹת [ס"א שְׂאָז זְמַן הַזְּוִיג, וְנוֹטְלַת
נְשִׁמוֹת וְהוּן שׁוֹרוֹת בֵּיה] וּמִמֶּנְהָ יוֹצְאוֹת. וְכִיּוֹן
שֶׁשׁוֹרָה וּפּוֹרְסַת כְּנַפְיָהּ עַל בְּנֵיהָ, מוֹדִיקָה
נְשִׁמוֹת חֲדָשׁוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

המשך "ערכה של שעה" מעמוד מד

ד

בואו והתחברו לרבי שמעון בר יוחאי זי"ע

רבנו מרדכי שרעבי זי"ע, התבטא פעם באזני מקרביו ואמר: "שעה של למוד תורה על דרך הפשט ביום השבת, שנה ללמוד שנה שלמה ביום חל. ושעה אחת של למוד זהר וקבלה ביום חל, היא כמו שנה של למוד פשט ביום חל. ולמוד הקבלה וזהר ביום שבת במשך שעה שנה ללמוד שבועים וקמ"ש שנה בימות החל"ץ. ופסק הגה"ק ה"כף החיים" (קני"ה סק"ב), דלמוד הזהר יחשב ללמוד הקבלה. וכתב הפלא יועץ, וזה לשונו: ואפילו אי לא ידע מאי קאמר, ושו"ת בו שגיאות הרבה, הוא חשוב לפני הקב"ה, פדכת"ב: "ודגלו עלי אהבה" ופרשו חז"ל, ודלוגו עלי אהבה, עכ"ל.

וכבר דבר בקדשו מהר"ש בוזגלו זי"ע מאור עינינו בעל ה"כסא מלך", דלמוד הזהר הקדוש עולה שעה אחת לערך שנה של למוד הפשט, והוא פסקו בכף החיים (סימן קני"ה סק"ב), וז"ל ה"כסא מלך" (תקון מ"ג), כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא.

גם בתקון ל' כתב (הכסא מלך), וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמיד חכם ללמד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה, וגורם ארץ גלותא, כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלו, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

העולה מדברי רבותינו ה"כסא מלך" והרי"ח הטוב זי"ע, דהלמוד שעה זהר הקדוש בשבת קודש, כלומד אלה שנה פשט ביום חול. ולפי זה, אם יזכה ללמוד שש שעות זהר הקדוש בשבת קודש, הרי שזכה לתקן כל השית אלפין ימי הבריאה [וכל העולם מתעלה על ידו]. ובנוסף על כך חדושו של בעל אורחות צדיקים, (שער השמחה) המבאר, דלמוד (וכל מצוה) הנעשה בשמחה, ערכו כפול אלה. יוצא שפאשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה תורת הרשב"י "הזהר הקדוש" עולה בשעה אחת לערך של מליון שנה, (למוד פשט בימי החול). ואיתא באבות דרבי נתן (פרק ג' משנה ו'): רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר... אם למדת תורה בשעת הרוח אל תשוב לך בשעת הדחוק, לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה ברוח (עין שם), על כן פאשר לומד ביסורים הכל כפול מאה, סך הכל למוד זהר הקדוש שעה בשבת שנה מאה מליון שנה תורה! ושניה אחת כ-28.000 שנה תורה. צא וחשב בלמוד הזהר הקדוש בשבת, בכל שניה אתה משמח את הקדוש ברוך הוא ומקים את הפסוק "ועתה יגדל נא כח ה'".

ב. הערה מאת רש"י: והבנה לדברי רבנו ימצא הקורא מלשון הזהר המדמה את למוד המשנה כחצייר וכתבו אצל סודות התורה, וכנזכר בפרשת ויצא בריעי מהימנא (דף עה) ("וי לאינון דאכלין תבן באורייתא ולא ידעין בסתרי דאורייתא" ועוד הביא מורנו הרב חיים ויטאל בהקדמתו ל"שער ההקדמות", לשונות ומקורות שונים שקוראים ללמוד הנגלה שפחה וקליפין לעמת תורת הקבלה.

המשך בעמוד סח

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק ה'

פְּרָשִׁיּוֹת

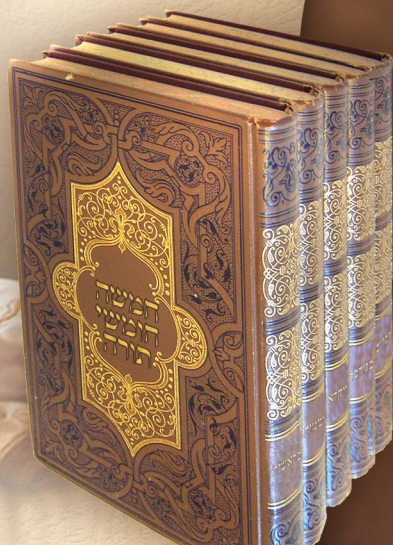
חַיֵּי שָׁרָה - בְּהַר בְּחֻקוֹתַי

קְדֻשַׁת הַשַּׁבָּת בְּתַפְלָה

וְדַבְרֵי תוֹרָה

וְסוּד קְבֵלַת הַתַּפְלָה

פְּרָק ה'

- הגַּנַּת הַשַּׁבָּת נה
- שַׁבַּת הַעֲלִיּוֹנָה נה
- תַּשְׁבָּחוֹת הַשַּׁבָּת נה
- כָּלֶם מִתְעַטְרִים כְּאַחַד נו
- תַּפְלוֹת הַשַּׁבָּת נו
- בְּשַׁבַּת צָרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת
וְתוֹרָה נו
- בְּשַׁבַּת מִתְקַבֵּלַת הַתְּפִלָּה נז
- הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ נז
- בְּשַׁבַּת מְבִיאִים לָהּ מָזוֹן עַל יְדֵי הַקֶּבֶ"ה נח

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

הגנת השבת (ח"ב קל"ח, א)

מזמור שיר ליום השבת, (תהלים צב)
 תושבחתא דא, אדם הראשון
 קאמר לה, בשעתא דאתתתך מגנתא
 דעדן, ואתא שבת ואגין עליה. ואוקמוה
 חברייא, תושבחתא דא, עלמא תתאה
 קא משבח לגבי עלמא עלאה, יומא
 (דכלא ביה) דאיהו כולו שבת, מלכא,
 דשלמא דליה. ודא איהו מזמור שיר,
 ולא כתיב מאן קאמר ליה, כמה
 דאוקימנא.

הגנת השבת

מזמור שיר ליום השבת (תהלים צב). התשפחת
 הזו אדם הראשון אמר אותה בשעה שגרש
 מגן עדן, ובאה שבת והגנה עליו. ובארה
 החברים, את התשפחת הזו משבח העולם
 התחתון את העולם העליון, יום (שהכל בו)
 שהוא כלו שבת, המלך שהשלום שלו.
 וזהו מזמור שיר, ולא כתוב מי אמר אותו,
 כמו שבארנו.

שבת העליונה

ליום השבת, יומא עלאה, שבת עלאה.
 דא שבת ודא שבת, מה בין האי
 להאי. אלא, שבת סתם, דא שבת דמעלי
 שבתא. יום השבת, דא שבת דלעילא.
 דא יום, ודא לילה. (שמות לא) ושמרו בני
 ישראל את השבת, הא ליליא, רזא
 דנוקבא. (שמות כ) זכור את יום השבת,
 הא יום, רזא דדכורא. ובגין כך מזמור
 שיר ליום השבת.

שבת העליונה

ליום השבת - היום העליון, השבת
 העליונה. זו שבת וזו שבת. מה בין זה
 לזה? אלא שבת סתם זו שבת של ערב
 שבת. יום השבת זו שבת שלמעלה. זה
 יום וזה לילה. (שמות לא) ושמרו בני ישראל
 את השבת - הרי לילה, סוד של נקבה. (שם
 כ) זכור את יום השבת - הרי יום, סוד של
 זכר. ולכן מזמור שיר ליום השבת.

תשפחות השבת

ואשבחן בכמה אתר, דעלמא תתאה
 לא סליק בשמא, ואתיא
 סתם, בגון האי, ובגון ויקרא אל משה,
 ובגון (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל
 יי'. פלהו סתים שמא, ולא סליק ביה.
 (אגא) (ס"א וכלא) בגין דאית ביה דרגא עלאה,
 ולגבי דרגא עלאה איהו לא סליק
 בשמא. נהורא דשרגא, לא סליק ביממא,
 בנהורא דשמשא, ועל דא לא סליק
 בשמא. וכל אלון תשבחן, דאיהו

תשפחות השבת

ומצאנו בכמה מקומות, שהעולם התחתון
 עולה בשם ובא סתם, כמו זה - ויקרא אל
 משה, וכמו (שמות כד) ואל משה אמר עלה אל
 ה'. כלם שם נסתר ולא עולה בו, (אגא) (נהכל)
 משום שיש בו דרגה עליונה, ואל הדרגה
 העליונה הוא לא עולה בשם. אור המנורה
 לא עולה ביום באור השמש, ועל זה לא
 עולה בשם. וכך אלה תשפחות השבת,
 שהיא כבוד (יום השבת. שהיא תשפחת) היום, היא
 תשפחת עליונה על כל שאר הימים. (וכך אלו

הַתְּשַׁבְּחוֹת הַתְּקִינֵנו בְּתַקְוֹן שֶׁל שַׁבָּת, שֶׁהִיא עוֹלָה לְהַתְּעַטֵּר בְּעִטְרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, מְקוֹמוֹת קְדוּשִׁים עַל כָּל שָׁאַר הַיָּמִים).

כֻּלָּם מִתְּעַטְרִים כֶּאֱחָד
אֲז כְּשֶׁעוֹלָה הָאוֹר, הָעַם הַקְּדוֹשׁ מְקַדְּימִים
לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּלְבוּשׁ כְּבוֹד בְּשִׂמְחָה,
מִתְּעַטְרִים בְּעִטְרָה קְדוּשָׁה שְׁלֹמֵמָעְלָה
בְּאוֹתָהּ רוּחַ שְׁעוֹמְדָת עֲלֵיהֶם לְמִטָּה,
מְשַׁבְּחִים בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, וְהַתְּשַׁבְּחוֹת
עוֹלוֹת לְמַעְלָה, וְכֵן הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים
בְּשִׂמְחָה, וְכֻלָּם מִתְּעַטְרִים כֶּאֱחָד. פּוֹתְחִים
הָעֲלִיּוֹנִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם הָעַם הַקְּדוֹשׁ
בְּאַרְצֵי, שֶׁרַבּוֹנְכֶם הִתְּעַטֵּר עֲלֵיכֶם, וְכֵן
הַחִילוֹת הַקְּדוּשִׁים מִתְּעַטְרִים בְּשִׁבְלֵכֶם.

הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנְּשִׂמוֹת, וְלֹא יוֹם הַגּוֹף,
מִשּׁוּם שֶׁשְׁלִטוֹן צְרוּר הַנְּשִׂמוֹת הוּא, וְכֵן
הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים עוֹמְדִים בְּזוּג אֶחָד,
בְּעִטְרָה שֶׁל רוּחַ יִתְּרָה עֲלֵיוֹנָה קְדוּשָׁה.

תְּפִלוֹת הַשַּׁבָּת
תְּפִלַּת הַשַּׁבָּת שֶׁל הָעַם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁלֹּשׁ
תְּפִלוֹת נִמְצְאוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ
שַׁבָּתוֹת, וּפְרָשִׁיָהּ, וְהַכֵּל אֶחָד. כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנָסוּ
הָעַם הַקְּדוֹשׁ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אָסוּר לְהִשְׁתַּדֵּל
אֶפְלוּ בְּצַרְףּ בֵּית הַכְּנֶסֶת, אֲלֵא בְּדַבְרֵי
תִּשְׁבָּחוֹת וְתַפְלָה וְתוֹרָה וְכִרְאוּי לָהֶם.

בְּשַׁבָּת צְרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
וְתוֹרָה
וּמִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בְּדַבְרִים אַחֲרֵים וּבְדַבְרֵי
הָעוֹלָם, זֶהוּ אָדָם שֶׁמַּחֲלֵל שַׁבָּת, וְאִין לוֹ

כְּבוֹד (נִי"א יוֹם הַשַּׁבָּת דְּאִיהוּ תוֹשַׁבְּחָתָא) יוֹם, אִיהוּ
תוֹשַׁבְּחָתָא עֲלָהּ, עַל כָּל שָׁאַר יוֹמִין.
(ס"א וְכֵן אֲלִין תְּשַׁבְּחוּ אֲתָקִינוּ בְּתִיקוּנָא דְשַׁבָּתָא דְאִיהוּ
סְלִיק לְאַתְעַטֵּר בְּעִטְרֵין עֲלָאִין אֲתֵרִין קְדִישִׁין עַל כָּל שָׁאַר
יוֹמִין).

כֻּלָּם מִתְּעַטְרִים כֶּאֱחָד (ח"ב ר"ה, ב)
כְּדִין כַּד סְלִיק נְהוּרָא, עִמָּא קְדִישָׁא
מְקַדְּמֵי לְבֵי כְּנִישְׁתָּא בְּלְבוּשׁ יִקְר
בְּחֻדָּה, מִתְּעַטְרֵן בְּעִטְרָא קְדִישָׁא
דְלַעֲיִלָּא, בְּהֵוָה רוּחָא דְקִיּוּמָא עֲלֵיהוּ
לְתַתָּא, מְשַׁבְּחוּ בְּשִׁירֵין וְתוֹשַׁבְּחוּ, וְסְלִקִין
תְּשַׁבְּחוּ לְעֵילָּא, וְעֲלָאִין וְתַתָּאִין כְּלָהוּ
בְּחֻדָּה, וּמִתְּעַטְרֵן כְּלָהוּ כְּחָדָא. פְּתַחֵי
עֲלָאִין וְאִמְרֵי, וְכֵאִין אֲתוּן עִמָּא קְדִישָׁא
בְּאַרְעָא, דְמֵאֲרִיכוּן אֲתַעַטֵּר עֲלֵיכוּ, וְכֵן
חִילוּן קְדִישִׁין, מִתְּעַטְרֵין בְּגִינִיכוּן.

הַאִי יוֹמָא, יוֹמָא דְנִשְׁמַתִּין אִיהוּ, וְלֹא
יוֹמָא דְגּוּפָא, בְּגִין דְשְׁלִטְנוּ דְצְרוּרָא
דְנִשְׁמַתִּין אִיהוּ, וְקִיּוּמָן עֲלָאִין וְתַתָּאִין
כְּלָהוּ בְּזוּגָא חָדָא, בְּעִטְרָא דְרוּחָא
יִתְרָא עֲלָהּ קְדִישָׁא.

תְּפִלוֹת הַשַּׁבָּת
צְלוּתָא דְשַׁבָּתָא, דְעִמָּא קְדִישָׁא, תְּלַת
צְלוּתֵין אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּהַאִי יוֹמָא,
לְקַבֵּל תְּלַת שַׁבָּתֵי, וְאוּקְמוּהָ, וְכְלָהוּ חַד.
כִּיּוֹן דְעֵאלוּ עִמָּא קְדִישָׁא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא,
אָסִיר לְאַשְׁתַּדֵּל אֶפְלוּ בְּצוּרְךָ בֵּי
כְּנִישְׁתָּא, אֲלֵא כְּמַלֵּי תְּשַׁבְּחוּ וְצְלוּתָא,
וְאוֹרִייתָא, וְכַדְקָא חַזִּי לוּן.

בְּשַׁבָּת צְרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
וְתוֹרָה
וּמֵאֵן דְאַשְׁתַּדֵּל כְּמַלִּין אַחֲרֵנִין, וּבְמַלִּין
דְעִלְמָא, דֵּא אִיהוּ בַר נֶשׁ דְקָא

חלק בעם ישראל. שני מלאכים ממנים על זה ביום השבת, והם שמים ידיהם על ראשו ואומרים: אוי לפלוני שאין לו חלק בקדוש ברוך הוא. ועל זה צריך להשתדל בתפלה ובשירים ובתשבחות של אדונם, ולהשתדל בתורה.

מחלל שבתא, לית ליה חולקא בעמא דישׂראל. תרין מלאכין ממנן על דא, ביומא דשבתא, ואיגון שוו ודיהון על רישיה, ואמרי, ווי לפלגיא, דלית ליה חולקא בקודשא בריך הוא. ועל דא, בעי לאשתדלא בצלותא ובשירין ובתושבחן דמאריהון, ולאשתדלא באורייתא.

(תיקוני זהר מ"ה, ב)

דבר אחר אם תשכבון, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתיים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתיים, שהם נצח והוד.

דבר אחר, אם תשכבון, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי, לשון למודים קרינן ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאיגון נצח והוד.

בשבת מתקבלת התפלה

ושבת הוא פה, (פתח) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

בשבת מתקבלת התפלה

ושבת איהי פה, (כ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת, דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה' עלאה, דתקיננו בה חמש צלותין ביומא דכפורי.

היושב על חוג הארץ

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

היושב על חוג הארץ

אבל שבת איהי שכינתא תתאה, כלילא מתלת אבהן, דאיגון תלת ענפין דש' דשבת, ב"ת יחידה איהי נקדה בחלל דילה, ואיהי חג דכל (כ"א דכליל ב') יומין טובין, עליה אתמר (ישעיהו מ כב) היושב על חוג הארץ.

בשבת מביאים לה מזון על ידי הקב"ה
אבל נשמה יתרה בשבת ובקמים טובים
ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת
רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש
פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה,
הפלל של שמונה עשרה תפלות, שלש
פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה
עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה.
בימי החל מביאים לה מזון על ידי שליח,
אבל בשבת וימים טובים מביאים לה
מזון על ידי הקדוש ברוך הוא. אוי לאשה
שמתפרנסת על ידי שליח, והרי פרשוהו
ביונה, שנאמר והנה עלה זית טרף בפיה,
ולמה עלה זית? אלא אמרה היונה, רבון
העולמים, יהיה מזוני מסור בידי ויהיה
מרור פזי, ולא יהיה מתוק ומסור ביד
שליח, והשליח במקום הזה זה מטטרוין.
ועוד, שכינה נקראת תפלה של פסח מצד
הימין, תפלת ראש השנה מצד השמאל,
תפלת שבועות מצד העמוד האמצעי,
יהו"ה הוא בכל מקום לקבל אותה (ולתקון

בשבת מביאים לה מזון על ידי הקב"ה
אבל נשמתא יתירא בשבת וביומין טבין
ובכל מוספין, איהו אימא עלאה,
תוספת רוח הקדש, צלותא דשית יומין
דחול תלת זמנין בכל יומא, איהו שכינתא
תתאה, כללא דתמני סרי צלותין, תלת
זמנין ביומא, סלקין בשית יומין ח"י, ועל
שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין
דחול אייתי לה מזונא על ידי שליח,
אבל בשבת ויומין טבין אייתי לה מזונא
על ידא דקודשא ברין הוא, ווי לאתתא
דאתפרנסת על ידי שליח, והא
אוקמוהו ביונה, דאתמר (בראשית ח יא) והנה
עלה זית טרף בפיה, ואמאי עלה זית,
אלא אמרת יונה, רבון עלמין, תהא מזונא
דילי מסורה בידי ותהא מרירא בזית,
ולא תהא מתוקה ומסורה ביד שליח,
ושליח בהאי אתר דא מטטרוין, ועוד
שכינתא אתקריאת צלותא דפסחא
מסטרא דימינא, צלותא דראש השנה
מסטרא דשמאלא, צלותא דשבועות
מסטרא דאמצעיאתא, יהו"ה איהו בכל
אתר לקבלא לה, (ולתקוני מאני קרבא).

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק ו'

פְּרָשִׁיּוֹת

תּוֹלְדוֹת - בְּמִדְבָּר

בְּרַכַּת הַבַּיִת עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ

וְשִׁבַח הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק ו'

סא	כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
סא	לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתָךְ
סא	עֲשֵׂה דְבָרִים הַצְּרִיכִים לְכוֹס שֶׁל בְּרָכָה
סב	מַעֲלַת הַיּוֹם
סב	קִדְשָׁה שֶׁל עֶרֶב שַׁבָּת
סג	נֶסַח הַקְּדוּשָׁה
סג	קְדוּשַׁת הַיּוֹם
סג	קִדְשַׁת הַיּוֹם
סג	עֲדוּת עַל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית
סד	טְעִימַת הַמַּאֲכָלִים
סד	הַכְּרוֹז שֶׁבְּכַנִּיסַת הַשַּׁבָּת
סד	רְשׁוּת הַנְּשִׂמָה לְבִרְךְ
סה	יּוֹם הַנְּשִׂמוֹת
סו	יּוֹצֵר אֹר
סו	תְּשַׁבְּחוּת הָעוֹלָם הַבָּא
סו	תְּשַׁבְּחַת עַל תְּשַׁבְּחַת
סו	עֲלִיַּת הַתְּשַׁבְּחַת לְמַעַלָּה
סז	הַתְּשַׁבְּחַת שְׁעוֹלָה עַל כָּל הַתְּשַׁבְּחוֹת
סז	יְהוּדִים חוֹשֵׁוּ וְהַנְּצִלוּ
סח	עֵרְכָה שֶׁל שְׁעָה

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [יז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

כוס של ברכה (תקוני זהר, ב, ב.)

וְלֹא לְמַגָּא תְקִינוּ בְּכּוֹס דְּבִרְכָה אוֹרְךָ
הָכִי הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, הִדְחָה
מִבְּפָנִים שִׁטְיָפָה מִבְּחוּץ, לְמַהוּי תּוֹכוֹ
כְּבָרוּ, וְרָזָא דְמִלְהָ וְטַהֲרוּ וְקִדְשׁוּ (ויקרא
טו יט), וְכַד אֵיהוּ קִנְקֵן דְּאֵיהוּ לְבָא דְכִיָּא
מִלְגָּא וּמִלְכָר, שְׂרִיא תַמָּן חֲכָמָה, דְּאִתְמַר
בְּהָ (משלי ח כב) יְהוּ"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ
קִנְיֵי אֵיהוּ קִנְקֵן וְדָאִי, וְאִם הָאִי קִנְקֵן
אֵיהוּ דְכִיָּא, אִתְמַר בֵּיהּ וְנִקְהָ, וְאִם לֹא
לֹא יִנְקָה כָּל הַנוֹגֵעַ בְּהָ (שם ו כט).

להניח ברכה אל ביתך

וְקִנְקֵן דְּבִר נֶשׁ דָּא אִתְתָּא, וְאֵיהוּ כּוֹס,
הָכִי צְרִיכָה שִׁטְיָפָה וְהִדְחָה, אִם
הִיא כּוֹס דְּבִרְכָה, וְעֲלֵהּ אִתְמַר (יחזקאל מד
ז) לְהִנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ, וְאִם לֹא
אִתְקְרִיאַת כּוֹס הַתְּרַעְלָה, וְיִין דִּילָהּ עֲלֵיהּ
אִתְמַר (משלי לא ו) תִּנּוּ שִׁכָר לְאוֹבֵד וְיִין
לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכוּ', שְׂדִים דִּילָהּ אֵינּוּן
אֲשִׁכּוּלוֹת מְרוֹרוֹת, אֲבָל יִין דְּכּוֹס דְּבִרְכָה
עֲלֵיהּ אִתְמַר (תהלים קד טו) וְיִין יִשְׂמַח לְבַב
אֲנוּשׁ דְּתַמָּן פְּקוּדֵי יְהוּ"ה יִשְׂרִים מִשְׂמַחֵי
לֵב (שם יט טו), דְּאֵינּוּן אֲשִׁכּוּלוֹת דִּילָהּ.

עשרה דברים הצריכים לכוס של ברכה (תוקי"

פ"ד, ב.)

וְאֵיחֵי כּוֹס דִּינּוּ, דְּאֵיהוּ יִין הוֹשְׁבֵן סו"ד
מִן יְסוּד, וְצָרִיךְ בֵּיהּ עֲשְׂרָה
דְּבָרִים כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין,
וְאֵינּוּן כְּחֻשְׁבֵן י' מִן יְסוּד, וְאֵינּוּן עֲטוּר
וְעֲטוּף הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה ח"ו וּמְלֵא, מְקַבְּלוּ
בְתָרֵי יְדוּי וְנוֹתְנוּ בְיָמִין, וְיַהִיב עֵינּוּי בֵּיהּ,
וּמְסַלְקוּ מִן הַקְּרַקַע טַפָּח, וּמְשַׁגְּרִיהּ
בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתֵיהּ, עֲטוּר מִסְטָרָא
דְּעֲטָרָה דְּבֵרִית מִילָהּ, עֲטוּף עוֹטָה אוֹר

כוס של ברכה

וְלֹא לְחִנָּם תְּקִינוּ כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֶף כָּךְ
הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה, הִדְחָה מִבְּפָנִים וְשִׁטְיָפָה
מִבְּחוּץ, לְהִיּוֹת תּוֹכוֹ כְּבָרוּ, וְסוּד הִדְבָר -
וְטַהֲרוּ וְקִדְשׁוּ, וְכַאֲשֶׁר הִקְנֵקוּ, שֶׁהוּא לֵב זָךְ
מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, שׁוֹרָה שִׁם חֲכָמָה, שְׁנֵאמַר
בְּהָ יְהוּ"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, קִנְיֵי הוּא קִנְקֵן
וְדָאִי, וְאִם הִקְנֵקוּ הִזָּה הוּא זָךְ, נֵאמַר בּוֹ
וְנִקְהָ, וְאִם לֹא, לֹא יִנְקָה כָּל הַנוֹגֵעַ בְּהָ.

להניח ברכה אל ביתך

וְקִנְקֵן שֶׁל אָדָם זוּ הָאִשָּׁה, וְהוּא כּוֹס, כָּךְ
צְרִיכָה שִׁטְיָפָה וְהִדְחָה, אִם הִיא כּוֹס שֶׁל
בְּרָכָה, וְעֲלֵיהּ נֵאמַר, לְהִנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ,
וְאִם לֹא, נִקְרָאת כּוֹס הַתְּרַעְלָה, וְעַל הַיִּין
שְׂלָה נֵאמַר תִּנּוּ שִׁכָר לְאוֹבֵד וְיִין לְמָרִי נֶפֶשׁ
וְכוּ'. הַשְּׂדִים שְׂלָה הֵן אֲשִׁכּוּלוֹת מְרוֹרוֹת,
אֲבָל הַיִּין שֶׁל כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה עָלָיו נֵאמַר
וְיִין יִשְׂמַח לְבַב אֲנוּשׁ, שְׁשֵׁם פְּקוּדֵי יְהוּ"ה
יִשְׂרִים מִשְׂמַחֵי לֵב, שֶׁהֵם הָאֲשִׁכּוּלוֹת שְׂלָה.

עשרה דברים הצריכים לכוס של ברכה

וְהִיא כּוֹס שֶׁל יִין, שֶׁהוּא יִין חֻשְׁבֵן סו"ד
מִן יְסוּד, וְצָרִיךְ בּוֹ עֲשְׂרָה דְּבָרִים, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, וְהֵן כְּחֻשְׁבֵן י'
מִן יְסוּד, וְהֵם עֲטוּר וְעֲטוּף, הִדְחָה וְשִׁטְיָפָה,
ח"ו וּמְלֵא, מְקַבְּלוּ בְשִׁתֵּי יְדָיו וְנוֹתְנוּ בְיָמִין,
וְנוֹתְנוּ עֵינָיו בּוֹ, וּמְסַלְקוּ מִן הַקְּרַקַע טַפָּח,
וּמְשַׁגְּרוּ בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, עֲטוּר מִצַּד
שֶׁל עֲטָרָה שֶׁל בְּרִית מִילָהּ, עֲטוּף, עֲטָה
אוֹר כְּשִׁלְמָה, וְאִם הוּא עֲנִי שְׂאִין לוֹ אֶלָּא

רביעית לוג, שְׁהִיא הַשְּׁעוֹר שֶׁל הָאוֹת ד', נֶאֱמַר תִּפְלָה לְעִנִּי כִּי יַעֲטֹף, הַדְּחָה וּשְׂטִיפָה, הַדְּחָה מִבְּפָנַי וּשְׂטִיפָה מִבְּחוּצִי, וְסוּד הַדְּבָר - וְטִהַרוּ וְקִדְּשׁוּ.

מעלת היום

הַיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטֵּר בְּשִׁבְעֵים עֲטֻרוֹת, וְהַשֵּׁם הָעֲלִיוֹן הַקְּדוֹשׁ נִשְׁתַּלֵּם בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכָל הַדְּרָגוֹת מוֹאֲרוֹת, וְהַכֹּל בְּשִׁמְחַת הַבְּרָכוֹת וּבְקִדְּשָׁה עַל קִדְּשָׁה וְתוֹסֶפֶת שֶׁל קִדְּשָׁה.

קדשה של ערב שבת

קִדְּשָׁה שֶׁל עֶרֶב שֶׁבֶת זוּהִי קִדְּשָׁה שֶׁל שִׁבְת בְּרֵאשִׁית. שְׁהֵרִי מִתְקַדֵּשׁ מִשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, וְשִׁלֵּשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל תְּפוּחִים הַקְּדוֹשִׁים. וְצָרִיכִים לְהַזְכִּיר עַל הַקְּדֻשָּׁה הַזֹּאת כָּלֵל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וּמְנוּחָה בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם הַשְּׁבִילִים וְשִׁלֵּשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁנִּכְלָלוֹת בָּהֶם, סוּד הָעֵדוּת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, דְּהֵינּוּ (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צִבְאָם וְגו'. וַיִּכַּל אֱלֹהִים, שְׁיִישׁ בְּעֵדוּת הַזֹּאת שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ תְּבוּאוֹת, שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים עִם שְׁלֹשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל הַתְּפוּחִים הַקְּדוֹשִׁים.

שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת, שֶׁהֵן: שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. וַיֵּשׁ בוֹ סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְסוּד שֶׁל הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן, וְסוּד כָּל הָאֲמוּנָה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֱלֹהִים: אֶחָד הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן. אֶחָד פֶּתַח יִצְחָק. וְאֶחָד הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן הַקְּדוֹשׁ, קִדְּשׁ קִדְּשִׁים. צָרִיךְ אָדָם לְהַעֲבִיר אֶת הָעֵדוּת הַזֹּאת בְּשִׁמְחָה וְרִצּוֹן הַלֵּב, לְהַעֲבִיר לְפָנָיו בְּעֵלְהָ שֶׁל הָאֲמוּנָה. וְכָל מִי שֶׁמַּעֲבִיר אֶת זֶה וַיֵּשִׁים לְבוֹ וְרִצּוֹנוֹ לְזֶה, מְכַפֵּר עַל כָּל חַטָּאוֹ.

בְּשִׁלְמָה (תהלים קד ב), וְאִם הוּא עֲנִי דְלִית בִּיהַ אֵלָּא רְבִיעִית לֹג דְּאִיהִי שְׁעוֹרָא דְּאֵת ד', אֲתִמֵּר (סס קב א) תִּפְלָה לְעִנִּי כִּי יַעֲטֹף, הַדְּחָה וּשְׂטִיפָה, הַדְּחָה מִלְּגָאוֹ וּשְׂטִיפָה מִלְּכַר, וְרִזָּא דְמַלְּהָ וְטִהַרוּ וְקִדְּשׁוּ (ויקרא טז ט).

מעלת היום

יוֹמָא דְּאֵה, מִתְעַטֵּרָא בְּשִׁבְעִין עֲטֻרִין, וּשְׁמָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, אֲשִׁתְּלִים בְּכָל סְטֻרִין, וְאֲתַנְהִירוּ בְּלָהוּ דְרָגִין, וְכֵלָּא בְּחֵדוּהָ דְבְּרַפְּאָן, וּבְקִדְּוִשָׁה עַל קִדְּוִשָׁה, וְתוֹסֶפֶת דְּקִדְּוִשָׁה.

קדשה של ערב שבת

קִדְּוִשָׁה דְּמַעְלֵי שִׁבְתָּא, דְּאִיהִי קִדְּשָׁה דְּשִׁבְת בְּרֵאשִׁית. דְּהָא אֲתִקְדֵּשׁ מִתְּלַתִּין וְתֵרִין שְׁבִילִין, וְתַלְתַּת דְּרָגִין דְּתְּפוּחִין קְדִישִׁין. וּבְעִינֵין לְאֲדַכְּרָא עַל הָאִי קִדְּוִשָׁה, כֵּלָּא דְּעוֹכְדָא דְּבְּרֵאשִׁית, וְנִיחָא בְּרִזָּא דְּתַלְתִּין וְתֵרִין שְׁבִילִין, וְתַלְתַּת דְּרָגִין דְּאֲתַכְּלִילֵן בְּהוּ, רִזָּא דְּסִהְדוּתָא דְּעוֹכְדָא דְּבְּרֵאשִׁית, דְּהֵינּוּ (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צִבְאָם וְגו'. וַיִּכַּל אֱלֹהִים, דְּאִית בְּסִהְדוּתָא דְּאֵה, תַּלְתִּין וְחֲמִשׁ תִּיבּוֹן. תַּלְתִּין וְתֵרִין שְׁבִילִין, וְתַלְתַּת דְּרָגִין דְּתְּפוּחִין קְדִישִׁין.

תַּלְתַּת דְּרָגִין, דְּאִינוּן: שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. וְאִית בִּיהַ רִזָּא דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, וְרִזָּא דְּעֲלָמָא תְּתָאָה, וְרִזָּא דְּכָל מְהִימְנוּתָא. תַּלְתַּת זְמַנִּין אֱלֹהִים, חַד, עֲלָמָא תְּתָאָה. וְחַד, פֶּתַח יִצְחָק. וְחַד, עֲלָמָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, קִדְּשׁ קוֹדְשִׁין. בְּעִי בְּרִזָּא לְמַסְהַד סִהְדוּתָא דְּאֵה, בְּחֵדוּהָ בְּרַעוּתָא דְּלָבָא, לְאַסְהַדָּא קְמִי מְאָרִיָּה דְּמִהִימְנוּתָא. וְכָל מְאָן דְּיִסְהַיֵּד דְּאֵה, וַיֵּשִׁין לְבִיהַ וְרַעוּתִיהַ לְדָא, מְכַפֵּר עַל כָּל חוּבוֹי.

נסח הקדוש

ברוך אתה יי אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו', האי קידושא איהו בחד מתקלא, לקבל סהדותא דמהימנותא, ואינון תלתין וחמש תיבין אחרנין, כמה דאית בוּיכלו. בלא סלקין לשבעין תיבין, לאתעטרא בהו שבת, דמעלי שבתא, זכאה חולקיה דבר נש, דיכוון רעותיה למלין אליו, ליקרא דמאריה.

נסח הקדוש

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו', קדוש זה הוא במשקל אחד כנגד עדות האמונה, והם שלשים וחמש תבות אחרות, כמו שיש בוּיכלו. הכל עולה לשבעים תבות להתעטר בהם שבת של ערב שבת. אשרי חלקו של אדם שיכון רצונו לדברים הללו לכבוד רבונו.

קדוש היום

קידושא דיומא, הא אוקמוה בורא פרי הגפן, ולא יתיר. דהא יומא קאים לקדשא ליה, מה דלית הכי בליליא, דאנן צריכין לקדשא ליה, בהני מלין, כמה דאוקימנא. ולא אתקדש האי ליליא, אלא בעמא קדישא לתתא, כד שריא עליהו ההוא רוחא עלאה. ואנן בעינו לקדשא ליה ברעותא דלפא, לכונא דעתא להאי.

קדוש היום

קדוש היום, הרי פרושהו בורא פרי הגפן, ולא יתיר. שהרי היום עומד לקדש אותו. מה שאין פן בלילה, שאנו צריכים לקדש אותו בדברים הללו, כמו שבארנו. ולא מתקדש הלילה הזה, אלא רק בעם הקדוש למטה, כששורה עליהם אותה רוח עליונה. ואנו צריכים לקדשו ברצון הלב, ולכון הדעת לזה.

קדשת היום

ויומא איהו קא מקדשא ליה. וישראל מקדשי בצלותין ובעותין, ומתקדשין בקדושתיה, בהאי יומא. זכאין ישראל, עמא קדישא, דאחסינו יומא דא, אחסנת ירותא לעלמין.

קדשת היום

והיום מקדש אותו, וישראל מקדשים בתפלות ובקשות ומתקדשים בקדשותו ביום הזה. אשרי ישראל העם הקדוש שירשו יום הזה נחלת ירשה לעולמים.

עדות על מעשה בראשית

חמישאה, כוס דויכלו. כו"ס, בחשבון אלהים. ויכלו, ב, דכליל לון בלה קדישא, דהאי כוס מלא יינא דאורייתא, צריד לאסהדא על עובדא דבראשית.

עדות על מעשה בראשית

חמישי - כוס של ויכלו. כו"ס בחשבון אלהים. ויכלו - ע"ב, שכוללת אותם הכלה הקדושה. שהכוס הזאת המלאה יין של תורה, צריכה להעיד על מעשה בראשית.

טעימת המאכלים (ח"א מ"ח, ב.)

וּבְלִילִיָּא דְשַׁבְּתָא כְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַטְעָמָא
מִכְּלָא, בְּגִין לְאַחֲזֹאֵה דְהַאי
סַבְּתָא שְׁלוֹם מִכְּלָא אֲתַבְּלִילִית, וּבְלִבְד
דְּלֵא יִפְגִּים מִכְּלָא חֲדָא לְיוֹמָא, וְאִית
דְּאֲמְרֵי תְרִין, לְתַרְיִן סְעוּדַתִּי אַחֲרֵינִין
דְּיוֹמָא, וְשִׁפּוּר. וְכָל שְׁפָן אִי סְלִיק וְתִיר
לְיוֹמָא וְיִכִּיל לְמַטְעַם מִמִּיכְּלִין אַחֲרֵינִין
וְלְזַעֲרֵי כְתָרֵי תְבַשְׂלִין סִגְיָא, וְאוֹקְמוּהָ
חֲבָרְיָא.

הַפְּרוּז שְׁבַכְנִיסַת הַשַּׁבָּת (ח"ב ר"ד, א.)

אַלְא כַּד עָאֵל שַׁבְּתָא, כְּרוּזָא קָרִי
כְּבוּלְהוּ רְקִיעִין, אֲתַתְּקֵנוּ רְתִיכִין,
אֲתַתְּקֵנוּ מִשְׂרִיין, לְקַדְמוֹת מְאִרִיכוֹן. כְּדִין
נְפִיק חַד רוּחָא מִסְטְרָא דְדָרוּם, וְהַהוּא
רוּחָא אֲתַפְּרֵשׁ עַל כָּל אֵינּוֹן חִילִין
וּמִשְׂרִיין דְּלִסְטְרָא יְמִינָא, וְאֲתַלְבֶּשֶׁן בֵּיהּ,
וְהַהוּא רוּחָא אֲקָרִי לְבוּשָׂא דִיקָר
דְּשַׁבְּתָא. כְּדִין פְּתוּרֵי דְהַאי עֲלֵמָא,
מִתְתַּקְּנֵן בְּחַד הִיכְלָא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה
דְּהַהוּא בַר נֶשׁ, דְּסִדּוּרָא דְּפְתוּרִיָּה אֲתַחֲזִי
תַּמָּן כְּדָקָא יְאוּת, וְקִיּוּמָא כְּלָא מִתְתַּקְּנָא,
בְּלָא כְּסוּפָא, אֵינֶשׁ כְּפּוּם חִילִיָּה.

רְשׁוֹת הַנְּשֻׁמָּה לְבֶרֶךְ (ח"ב קל"ח, א.)

נְשֻׁמַת כָּל חַי, הֵיא חֲבָרְיָא אֲתַעְרוּ בֵּיהּ
מִלִּין דְּקִשׁוּט. אַבְּל אִית לֵן
לְאֲדַכְרָא, הֵאי נְשֻׁמַתָּא דְּפִרְחָא מִהַהוּא
חַי הָעוֹלָמִים. וּבְגִין דְּאִיְהִי דִילִיָּה, דְּמַנְיָה
נְפָקוּן כָּל בְּרַכָּאן, וְשִׂרְיִין בֵּיהּ, וְהוּא אֲשַׁקִּי
וּמְבָרַךְ לְתַתָּא, הֵאי נְשֻׁמַתָּא דְּנִפְקָא
מַנְיָה, אִית לָהּ רֶשׁוּ לְבְרַכָּא לְהַאי אֲתַר.
וְעַל דָּא פְּרַחִין נְשֻׁמַתִּין מִהַהוּא חַי,
בְּמַעֲלֵי שַׁבְּתָא. אֵינּוֹן נְשֻׁמַתִּין
דְּאֵינּוֹן פְּרַחָאן, מִמֶּשׁ מְבָרַכִין לְהַאי אֲתַר

טעימת המאכלים

וּבְלִילִי שַׁבְּתָא צְרִיף אָדָם לְטַעַם מִהַכֵּל כְּדִי
לְהִרְאוֹת שְׁסַפְתָּ שְׁלוֹם הַזֵּאת נִכְלָלָה מִהַכֵּל,
וּבְלִבְד שְׁלֵא יִפְגַּם מִאֲכָל אֶחָד לְיוֹם, וְיֵישׁ
אוֹמְרִים שְׁנַיִם, לְשַׁתִּי הַסְּעוּדוֹת הָאֲחֵרוֹת
שֶׁל הַיּוֹם, וְיִפְהָ. וְכָל שְׁפָן אִם מַעֲלָה יוֹתֵר
לְיוֹם וְיִכּוֹל לְטַעַם מִמִּמְאָכְלִים אַחֲרֵים.
וְלִקְטָנִים בְּשַׁנֵּי תְבַשְׂלִים מִסְּפִיק. וּבְאַרְוֵהָ
הַחֲבָרִים.

הַפְּרוּז שְׁבַכְנִיסַת הַשַּׁבָּת

אַלְא כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ שַׁבְּתָא, פְּרוּז קוּרָא בְּכָל
הַרְקִיעִים: הַתְּתַקְּנוּ מִרְכָּבוֹת, הַתְּתַקְּנוּ
מַחְנוֹת כְּנֶגֶד רְבוּבֵכֶם. אַז יוֹצֵאת רוּחַ
אַחַת מִצַּד הַדָּרוֹם, וְאוֹתָהּ רוּחַ נְפָרְשֵׁת
עַל כָּל אוֹתָם חֲלִלוֹת וּמַחְנוֹת שֶׁל צֵד יָמִין,
וּמִתְלַבְּשׁוֹת בּוֹ, וְאוֹתָהּ רוּחַ נְקִרָא לְבוּשׁ
כְּבוֹד שֶׁל שַׁבְּתָא. אַז הַשְּׁלַחְנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה מִתְתַּקְּנוֹת בְּהִיכָל אֶחָד. אֲשֵׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל
אוֹתוֹ אָדָם שֶׁסְּדוּר שֶׁלְחָנוֹ נִרְאָה שֶׁם פְּרָאֵי,
וְהַכֵּל עוֹמֵד מִתְקוֹן בְּלֵי בּוּשָׂה, אִישׁ כְּפִי כָחוּ.

רְשׁוֹת הַנְּשֻׁמָּה לְבֶרֶךְ

נְשֻׁמַת כָּל חַי, הֵרִי הַחֲבָרִים עוֹרְרוּ בּוֹ דְבַרְי
אַמַת. אַבְּל יֵישׁ לָנוּ לְהַזְכִּיר, הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת
שֶׁפּוֹרַחַת מֵאוֹתוֹ חַי הָעוֹלָמִים. וּמִשׁוּם
שֶׁהֵיא שְׁלוֹ, שְׁמִמְנוֹ יוֹצֵאוֹת כָּל הַבְּרָכוֹת
וְשׁוֹרוֹת בּוֹ, וְהוּא מְשָׁקָה וּמְבָרַךְ לְמִטָּה,
הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת שֶׁיוֹצֵאת מִמְנוֹ יֵישׁ רְשׁוֹת לְבֶרֶךְ
אֶת הַמְּקוֹם הַזֶּה.

וְלָכֵן פּוֹרַחוֹת הַנְּשֻׁמוֹת מֵאוֹתוֹ חַי בְּעֶרֶב
שַׁבְּתָא, אוֹתָן נְשֻׁמוֹת שֶׁפּוֹרַחוֹת, מִמֶּשׁ
מִבְּרָכוֹת מְקוֹם זֶה שֶׁנִּקְרָא שֶׁם מְלִמְטָה.

ואותו מקום שיוצאות ממנו, מברך אותו למעלה, ושם זה מקבל ברכות ממטה וממעלה, ונקללת מכל הצדדים.

בימי החל היא מקבלת ברכות משאר הנשמות שמברכות אותה מלמטה, ביום השבת היא מקבלת ברכות מאותן נשמות עליונות שמברכות אותה בארבעים וחמש תבות כחשבון מ"ה. (מנשמת כל חי עד והאחרונים) ובסוד של חמשים תבות. כחשבון מ"ה כמו שבארנו בסוד מ"ה ובסוד מ". זה העולם העליון, וזה העולם התחתון. נשמת כל חי (עד והאחרונים) - מ"ה. וזמן אלו פינו מלא שירה עד ומלפנים - עולה התשבחת האחרת חמשים תבות. ואף על גב שלא עומד הדבר בחשבון, עולה החשבון סוד מ", ומשם והלאה עולה התשבחת האחרת לחשבון (מ"ה) מאה תבות, תשלומים של הכל, ומרפבה אחת על מה ששורה שהוא תשלום (אותו שלם עליו).

וכל השבח הזה וכל הדברים הללו כלם איברים ידועים בחשבון לתשלום שבת ולהשתלם מהם פראוי. אשרי העם שידועים לסדר את שבח רבונם פראוי. מכאן והלאה סדור התפלה כמו שתקן.

יום הנשמות

היום הזה הוא יום הנשמות שמתעטר אותו צרור הנשמות (בתפחות של אדום). משום כך משבחים בתשבחות תשבחת הנשמה, והינו נשמת כל חי תברך את שמך ה' אלהינו ורוח כל בשר וכו'. ואין התשבחת אלא בצד של

דאקרי שם מתתא. והוא אתר דנפקי מניה מברך ליה לעילא, והאי שם מקבלא ברכאן, מתתא ומעילא, ואתכלילת מכל סטרוין.

ביומי דחול, איהי מקבלא ברכאן, משאר נשמתין, דקא מברכין לה מתתא. ביומא דשבת, איהי מקבלא ברכאן מאינון נשמתין עלאין, דקא מברכאן לה בארבעין וחמש תיבין, כחושבן מ"ה. (מנשמת כל חי עד והאחרונים) (ס"א) וברזא דחמשין תיבין, כחושבן מ"ה) כמה דאוקימנא, ברזא מ"ה, וברזא מ". דא עלמא עלאה, ודא עלמא תתאה. נשמת כל חי (ס"א עד והאחרונים) מ"ה. וזמן ואילו פינו מלא שירה עד ומלפנים, סלקא תושבחתא אחרא חמשין תיבין. ואף על גב דלא קיימא תמן מלה כחושבנא, סלקא חשבנא רזא מ". ומתמן ולהלאה סלקא תושבחתא אחרא לחשבון (מ"ה) מאה תיבין, תשלומין דכלא, וחד רתיקא על מה דשריא דאיהו תשלומא (ס"א הוא שלימא עלאה).

וכל שבחא דא, וכל מלין אליון, בלהו שייפין ידיען, כחושבנא לתשלומא דשבת, ולאשתלמא מניהו, כדקא חזי. זכאה עמא, דידיעי לסדרא שבחא דמריהון, כדקא יאות. מכאן ולהלאה סדורא דצלותא כמה דאתתקנת.

יום הנשמות (ח"ב ר"ה, ב)

האי יומא, איהו יומא דנשמתין, דאתעטרא ההוא צרורא דנשמתין. (בתשבחות דמאריהו) בגין כך משבחי בתושבחן תשבחתא דנשמתא, והינו נשמת כל חי תברך את שמך יי' אלהינו

נְשָׁמָה וְרוּחַ, וְהַיּוֹם הַזֶּה עוֹמֵד בְּרוּחַ וּנְשָׁמָה,
וְלֹא שֶׁל גּוֹף.

יוֹצֵר אוֹר

הַתְּשֻׁבָּה שֶׁל דְּרָגָה אַחֶרֶת עֲלִיוֹנָה, סוֹד
הַיּוֹם, שֶׁמֶשׁ קְדוּשָׁה שֶׁהִיא אוֹר הַיּוֹם, הַיְנוּ
יוֹצֵר אוֹר. סוֹד הָאוֹר הַמְּאִיר, שֶׁמִּמֶּנּוּ נִזְנָנִים
וּמְאִירִים כָּל אוֹתָן הַצְּבָאוֹת, הַמְּרַכְּבוֹת,
וְהַכּוֹכָבִים וְהַמְּזָלוֹת, וְכָל אוֹתָם שְׁשׁוּלְטִים
עַל הָעוֹלָם.

תְּשֻׁבּוֹת הָעוֹלָם הֵבֵא

תְּשֻׁבָּתוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא בַּיּוֹם הַזֶּה,
הַיְנוּ אֶל אֲדוֹן. וְהַתְּשֻׁבָּה הַזֹּאת הִיא בְּסוֹד
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת,
שֶׁמִּתְעַטְרוֹת בְּאַבוֹת וּבַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה
הַקְּדוּשָׁה.

תְּשֻׁבָּה עַל תְּשֻׁבָּה

הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנוֹת הֵן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן, שֶׁהֵן אֶל
בְּרוּךְ גְּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְאִין בֵּין תְּבָה לְתְבָה
רוּחַ אַחֵר, אֲלָא אוֹת רְשׁוּמָה בְּכָל תְּבָה
וְתְבָה. וּבְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן יֵשׁ רוּחַ, וְהַצְּדִידִים
הַקְּדוּשִׁים בֵּין אוֹת לְאוֹת. וְזוֹהִי תְּשֻׁבָּה
עַל תְּשֻׁבָּה, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל
הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשֻׁבָּחוֹת וְאוֹמְרוֹת לְמַלְךְ
הָעֲלִיוֹן יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.

עֲלִית הַתְּשֻׁבָּה לְמַעְלָה

כְּשֶׁהַתְּשֻׁבָּה הַזֹּאת עוֹלָה לְמַעְלָה, שְׁתֵּי
מְרַכְּבוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁאֵמְרָנוּ, מִזְדַּמְנִין
וְלוֹקְחוֹת אֶת הַתְּשֻׁבָּה הַזֹּאת מִהַעֵם הַקְּדוּשׁ,
וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְהַתְעַטֵּר בָּהּ בְּכִמְהָ מְרַכְּבוֹת
עֲלִיוֹנוֹת שְׁמִמְנוֹת. וְכָל אוֹתָם הַצְּדִיקִים
שֶׁבְּגוּ עֲדוּ, כְּלָם מִתְעַטְרִים בְּתְשֻׁבָּה

וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר וְכוּ'. וְלִית תּוֹשְׁבַתָּא אֲלָא
בְּסִטְרָא דְנִשְׁמַתָּא וְרוּחָא, וְהֵאֵי יוֹמָא,
קִימָא בְּרוּחָא וּנְשָׁמַתָּא, וְלֹאוּ דְגוּפָא.

יוֹצֵר אוֹר

תּוֹשְׁבַתָּא דְּדִרְגָא אַחֶרָא עֲלָא, רִזָּא
דְּיוֹמָא, שְׁמִשָּׂא קְדִישָׁא
דְּאִיהוּ נְהוּרָא דְּיוֹמָא, הַיְנוּ יוֹצֵר אוֹר.
רִזָּא דְּנְהוּרָא דְּנְהוּרָא, דְּמִנְיָה אֲתִזְנִין וְנְהוּרִין
כָּל אִינוּן חַיִּילִין, רְתִיכִין, וְכַכְּבִיא וּמְזִלִי,
וְכָל אִינוּן דְּשִׁלְטִין עַל עֲלָמָא.

תְּשֻׁבּוֹת הָעוֹלָם הֵבֵא (ח"ב ר"ח, ב)

תּוֹשְׁבַתָּא דְּעֲלָמָא דְּאִתִּי בְּיוֹמָא דָּא,
הַיְנוּ אֶל אֲדוֹן. וְתּוֹשְׁבַתָּא
דָּא, אִיהוּ בְּרִזָּא דְּעֲשָׂרִין וְתִרִין אֲתִינוּן
עֲלָאִין קְדִישִׁין, דְּמִתְעַטְרִין בְּאַבְהֵן
וּבְרְתִיכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא.

תְּשֻׁבָּה עַל תְּשֻׁבָּה

אֲתִינוּן זְעִירִין, אִינוּן עֲשָׂרִין וְתִרִין אֲתִינוּן,
דְּאִינוּן בְּעֲלָמָא תְּתָאָה, דְּאִינוּן
אֶל בְּרוּךְ גְּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְלֹא אִית בֵּין
תִּיבָה לְתִיבָה, רוּחָא אַחֶרָא, אֲלָא אֶת
רְשִׁימָא בְּכָל תִּיבָה וְתִיבָה. וּבְעֲלָמָא
עֲלָאָה, אִית רוּחָא, וְסִטְרִין קְדִישִׁין, בֵּין
אֶת לְאֶת. וְדָא אִיהוּ, תּוֹשְׁבַתָּא עַל
תּוֹשְׁבַתָּא, דְּאֲתִינוּן עֲלָאִין דְּיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה, קָא מְשַׁבַּח וְאָמַר לְמַלְכָא
עֲלָאָה יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.

עֲלִית הַתְּשֻׁבָּה לְמַעְלָה

כַּד תּוֹשְׁבַתָּא דָּא סִלְקָא לְעִילָא, שְׁתֵּין
רְתִיכִין עֲלָאִין דְּקָאמְרוּן, מִזְדַּמְנִין
וְנִטְלִי לְהֵאֵי תּוֹשְׁבַתָּא מַעֲמָא קְדִישָׁא,
וְסִלְקִי לָהּ לְאֲתַעֲטְרָא בָּהּ, בְּכִמְהָ רְתִיכִין
עֲלָאִין, דִּי מְמַנּוּ, וְכָל אִינוּן צְדִיקִיא
דְּבִגְנִתָּא דְּעֲדוּן, כְּלָהוּ מִתְעַטְרִין

הזאת, וְכָל אוֹתוֹן מְרַכְבוֹת וְכָל אוֹתוֹן נְשָׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, כְּלָם עוֹלִים בַּתְּשׁוּבָה הַזֹּאת עַד
סוּד הַפֶּסַח.

בַּתְּשׁוּבָה דָּא, וְכָל אֵינוֹן רְתִיכִין, וְכָל
אֵינוֹן נְשָׁמֵתִין דְּצַדִּיקָיָא, כְּלָהוּ סְלָקִין
בַּתְּשׁוּבָה דָּא, עַד רְזָא דְכוֹרְסִיָּא.

הַתְּשׁוּבָה שְׁעוּלָה עַל כָּל הַתְּשׁוּבוֹת
וְכַשְׁמַגִּיעָה לְכַפֵּסָה הַקְּדוּשָׁה הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת שֶׁל
כָּל יִשְׂרָאֵל, עוֹמְדָת שָׁם עַד הַזְּמַן שְׁאוּמְרִים
הַקְּדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל מוֹסְף. וְאֵז הַעֲלִיָּה
שְׁלֹמֶטָה לְמַעְלָה, לְהַאֲחִיז הַכֹּל לְמַעְלָה
לְמַעְלָה לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחַד. זוֹהִי הַתְּשׁוּבָה
שְׁעוּלָה עַל כָּל הַתְּשׁוּבוֹת.

הַתְּשׁוּבָה שְׁעוּלָה עַל כָּל הַתְּשׁוּבוֹת
כַּד מְטָא לְכוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא, תּוֹשְׁבַתְהָא
דָּא דְכָל יִשְׂרָאֵל, קְיָיְמָא תַּמָּן, עַד
זְמַנָּא דְקְאֻמְרֵי קְדוּשָׁה עֲלָא דְמוֹסְף.
וְכַדִּין סְלוּקָא דְלְתַתָּא לְעִילָא, לְאַתְאַחַדָּא
כְּלָא לְעִילָא לְעִילָא, לְמַהוּי כְּלָא חַד.
דָּא אִיהִי תּוֹשְׁבַתְהָא, דְסְלָקָא עַל כְּלָהוּ
תְשׁוּבוֹת.

**יהודים חושו
והינצלו**

הוי כּי גדול היום ההוא מאין כּמהו
ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע
(ירמיה פרק ל"ז)

**האם הנך חפץ להנצל מפצצת אטום?
מהקרינות?
האם הנך יודע מה יסוכך עליך?**

**האם שמעת היכן ניתן להשיג בימינו
תיבת נח כדי להינצל?**

**הזמן אוזל אל
תתמהמה!**

המשך "עֲרֵכָה שֶׁל שָׁעָה" מעמוד ב

כתב הפך החיים (סי' קנ"ה סק"ב): מצוה פְּרִיָּה וּרְבִיָּה שְׁלֵא יְהֵא עֵקֶר בְּשִׁכְלוֹ שְׁאִינוּ מוֹלִיד, וְאָמְרוּ חז"ל וְדָלָא מוֹסִיף יְסִיר, וְצָרִיף שִׁיחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם: מַה שְׁלֵא חֲדָשׁ מִקְדָּמַת דְּנָא, וּבְזָה יֵאִירוּ יִמְיוֹ לְעוֹלָם הַבָּא (בשם אור צדיקים אות י"ג), וְכֵתֵב מְרֻנָּא הֲבֵן אִישׁ חַי זִי"ע (חלק דְּרוּשִׁים פְּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים ד"ה אַם אֲדוֹנָיו יִתֵּן לוֹ), וְז"ל: כִּי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּחֻלְק הַנִּסְתֵּר, וְנִקְרָאִים בְּנִים, וְחֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּחֻלְק הַנִּגְלָה נִקְרָאִים בְּנוֹת, עכ"ל. וְיוֹצֵא לְפִי דְּבִרְיָהֶם הַקְדוּשִׁים שְׁפָדֵי לְצֵאת יְדֵי חוֹבַת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה בַתּוֹרָה, חֵיב לְחַדָּשׁ גַּם בְּנִגְלָה וְגַם בְּנִסְתֵּר, וְמִי יֹאמֵר וְכִיתִי וְצֵאתִי יְדֵי חוֹבַתִּי.

ובזהר הקדוש (פְּרָשַׁת שְׁלַח לך דף קע"ג ע"א) כְּתוּב, שְׁכָל יְהוּדֵי חֵיב לְחַדָּשׁ חֲדוּשִׁים בְּשַׁבַּת קוֹדֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹאֵל לְנִשְׁמָה מַה חֲדָשָׁה, וְאִם לֹא חֲדָשָׁה, נִמְצָאת בְּבוּשָׁה גְדוּלָה.

וְכֵתֵב בְּסֵפֶר "זֵהר חיי", דְּכָל אֶחָד חֵיב לְחַדָּשׁ בַּתּוֹרָה בְּשַׁבַּת כְּפִי יְכוּלָתוֹ, בְּכָל חֻלְקֵי פְרָד"ס הַתּוֹרָה וּבְדִרְשׁוֹת חז"ל. וּבשׁו"ת "תּוֹרָה לְשִׁמְהָ" (לְרַבֵּנוּ יוֹסֵף חַיִּים – א"ח סִימָן צ"ח) כְּתוּב: כִּי מִי שֶׁחֲדָשׁ אֵיזָה חֲדוּשׁ בַּתּוֹרָה, בְּמִשְׁפַּח הַשְּׁבוּעִים וְכֵתֵב לֹא יוֹצֵיא אוֹתוֹ בְּפֶה עַד שַׁבַּת, וְאִזּוֹ נִחְשָׁב שֶׁחֲדָשׁוֹ בְּשַׁבַּת.

שלו ואומר: שמעו חדוש תורה שאומרת נשמת פלוני זה. וכלם מעמידים אותו דבר בשתי ישיבות. הם למטה, והקדוש ברוך הוא למעלה חותם לאותו דבר].

תא חזי, כד מלה אתחדש באורייתא, ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באינון מלין חדתין, וסלקי לעילא. כל פמליא דלעילא, צייתין לההוא מלה, וחסיות הקדש מתרבין בגדפין, ומתלבשן בגדפין. וכד שאיל לון קדשא ברין הוא, ולא תבין ושתקין, כדין חיות הקדש מה כתיב, (תקס"א א) בעמדם תרפינה כנפיהן, כמה דאת אמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (תקמ"ה ח) וכפתחו עמדו כל העם. - [באור: בא וראה, כשדבר מתחדש בתורה ונשמה שיוודת בשבת התעסקה באותם דברים חדשים ועולה למעלה, כל הפמליה של מעלה מקשיבה לאותו דבר, וחסיות הקדש מתרבים בכנפים ומתלבשים בכנפים. וכששואל אותם הקדוש ברוך הוא ולא משיבין, ושותקין, אז חיות הקדש מה כתוב? (תקס"א א): "בעמדם תרפינה כנפיהן", כמו שנאמר (איוב לב): "כי עמדו לא ענו עוד". (תקמ"ה ח): "וכפתחו עמדו כל העם"]. (עין שם בארץ ובדף קע"ד ע"ב). (ועין ב"סידורו של שבת" שרש הקמישי ענף ב' אות ח', וז"ל: ודברי הכל בשבת נתנה תורה, אף אור התורה ורזין דאורייתא צריד אדם לחדש ביום השבת. (עין שם).

המשך בעמוד 19

ג. כתב קב הישר (פרק לה), דביום היארצייט של אביו או אמו, וכן גם של חמיו וחמותו, לא די בקדוש ותענית שמועיל להנצל ממקצת הדין, אלא יראה להמציא לעשות טוב ביום הזה, ויראה לחדש בו איזה דבר בתורה, אז יש תועלת גדול לאביו ולאמו, וכן בשאר ימות השנה כשהבן מחדש איזה חדוש תורה לשמה, אז הבן משמח אביו ואמו, ומעטרין לאביו ואמו בכמה עיטורין, וכן לחמיו וחמותו (עין שם).

ד. **בזהר** (פְּרָשַׁת שְׁלַח לך דף קע"ג עמוד ב'): כִּיִּן דְּסִלְקִין כְּלָהוּ נִשְׁמַתִּין דְּשָׂארוּ עֲלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל. סִלְקֵי וְזִימִין בְּדִיּוּקָא קַמִּי מִלְּכָא קְדִישָׁא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא שְׂאִיל לְכָלְהוּ, מֵאִי חֲדוּשָׁא הֵוָה לְכוּ בְּהֵוָה עֲלֵמָא בְּאוּרִייתָא. וְזָכָא אִיהוּ מֵאֵן דְּחֲדוּשָׁא דְּאוּרִייתָא אִמְרַת קַמִּיה. כְּמַה חֲדוּן עֲבִיד קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא, כְּנִישׁ לְפַמְלִיא דִּילֵיה, וְאָמֵר, שְׁמַעוּ חֲדוּשָׁא דְּאוּרִייתָא, דְּאִמְרַת נִשְׁמַתָּא דָּא דְּפִלוֹנִי, וְכָלְהוּ מוֹקַמִּי הֵיִיא מְלָה בְּתַרִּי מִתִּיבְתִּי. אִינוּן לְתַתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְעֵילָא, חֲתִים לְהֵיִיא מְלָה. - [באור: כִּיִּן שְׁעוֹלוֹת כָּל הַנִּשְׁמוֹת שְׁשָׂרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, עוֹלוֹת וְעוֹמְדוֹת בְּדַמּוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹאֵל אֵת כָּלֶם: אֵיזָה חֲדוּשׁ הֵוָה לְכֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם בַּתּוֹרָה? אִשְׂרֵי מִי שְׁאוֹמֵר לְפָנָיו חֲדוּשׁ עַל הַתּוֹרָה. כְּמַה חֲדוּ עוֹשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מְכַנֵּס פְּמִלְיָה

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק ז'

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיֵּצֵא - נָשָׂא

שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה בְּשַׁבָּת וְקִדְשֵׁי

קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּשַׁבָּת

פֶּרֶק ז'

עא	שְׂמַחַת הַתּוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה
עא	לְהַכְלִיל בְּאוֹתָהּ שְׂמַחָה אֶת הָעַם הַקְּדוֹשׁ
עא	סוּד סֵפֶר תּוֹרָה
עב	עֵינַי שֶׁבַעַת הָעוֹלָם לְתוֹרָה בְּשַׁבָּת וְחֻמְשַׁת הָעוֹלָם
עב	בְּיוֹם טוֹב
עב	הַכֹּל סוּד אֶחָד
עב	עֲלִיַּת הָרְבִיעִי בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ
עב	תַּקּוּן בְּכֶסֶא
עג	שְׂמִיעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּאִימָה
עג	אֲמִירַת בְּרִיךְ שְׁמִיָּה בְּשַׁעַת הוֹצֵאת סֵפֶר תּוֹרָה
עג	נְסַח תְּפִלַּת בְּרִיךְ שְׁמִיָּה
עד	רַק אֶחָד קוֹרֵא בַּתּוֹרָה
עד	כּוֹלָם שׁוֹתֵקִים
עה	הַכְּנָה וְכַבֵּת הַקּוֹרֵא
עה	מְקוֹם הַפְּסֻקָּה בַּפְּרָשָׁה
עה	הַפְּרָשִׁיּוֹת מִתְּעַטְרוֹת לִפְנֵי הַקַּב"ה
עו	מִנְיַי הַמְּרַכְּבוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת עַל כָּל פְּרָשָׁה וּפְרָשָׁה
עו	הַמְּלִים שֶׁל הַפְּרָשִׁיּוֹת עוֹלוֹת לְמַעְלָה
עו	כָּלן מִתְּעַטְרוֹת בְּתוֹךְ הַכֶּסֶא הַקְּדוֹשׁ
עז	קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת
עז	קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנִי וּבְחֻמְיָשִׁי
עז	תְּשַׁעַת הָעוֹלָם

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

שמחת התורה העליונה (ח"ב ר"ה, ג)

מכאן ולהלאה, סדורא דצלותא דשאר יומי, עד ישמח משה וכו', חרותא דדרגא עלאה, עקרא דאבהן, דחדי בהוא ערבא דיליה, כד סליק כורסייא לגביה, ונטיל לה, ומתחבראן כחדא. ודא איהו חדנה דאורייתא עלאה דלעילא, תורה שבכתב. דחדי באורייתא דלתתא, תורה שבעל פה, ואתחברו דא כדא.

להכליל באותה שמחה את העם הקדוש

כיון דאתחברו כחדא, בעי בר נש לאכללא בהוא חדנה לעמא קדישא, ישמחו במלכותך שומרי שבת וכו', אלהינו ואלהי אבותינו נא במנוחתנו.

סוד ספר תורה (ח"ב ר"ה, ג)

רזא דספר תורה ביומא דא, הא אוקמוה תנינן כתיב, (נחמיה ח) ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא והא אוקמוה רזא, דאינון פסוקי טעמי, ומסורת, וכל אינון דיוקין, (נ"א תקונין) ורזין עלאין, כלא אתמסר למשה מסיני. אי בכל הני דיוקין אתמסר אורייתא למשה, ספר תורה דאיהו בכל אינון קדושאן, אמאי איהו חסר מכל הני תקונין ורזין דאתמסרו ליה למשה באורייתא.

אלא רזא דא, כד כורסייא קדישא מתעטר, ואתכלילת בתורה שבכתב, כל אינון דיוקנין, וכל אינון טעמי ומסורות, פלהו עאלין בגניזו, ואתרשימו בגו כורסייא קדישא, ואינון דיוקנין, דאעיל אורייתא דככתב,

שמחת התורה העליונה

מכאן והלאה סדור התפלה של שאר הימים, עד ישמח משה וכו', השמחה של הדרגה העליונה, עקר האבות, ששמח באותו חלק שלו כשהכפסא עולה אליו ונטיל אותה, ומתחברים כאחד. וזוהי שמחת התורה העליונה שלמעלה, תורה שבכתב. ששמח בתורה שלמטה, תורה שבעל פה, ומתחברים זה עם זה.

להכליל באותה שמחה את העם הקדוש

כיון שהתחברו כאחד, צריף אדם להכליל באותה שמחה את העם הקדוש. ישמחו במלכותך שומרי שבת וכו', אלהינו ואלהי אבותינו נא במנוחתנו.

סוד ספר תורה

סוד ספר התורה ביום הזה הרי פרשהו, ששנינו כתוב (נחמיה ח) ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא, והרי בארו את הסוד, שהם פסוקים, טעמים ומסורת, וכל אותם דיוקים (תקונין) וסודות עליונים, הכל נמסר למשה מסיני. אם בכל הדיוקים הללו נמסרה תורה למשה, אז ספר תורה שהוא בכל אותן קדשות, למה הוא חסר מכל התקונין האלו והסודות שנמסרו לו למשה בתורה?

אלא סוד זה, כשהכפסא הקדוש מתעטר, ונכללת בתורה שבכתב כל אותן דמיות, וכל אותם טעמים ומסורות, כלם נכנסים בגניזה ונרשמו בתוך הכפסא הקדוש, ואותן דיוקנאות שהכניסה תורה שבכתב בתורה שבעל פה, ובהם התעברה כמו אשה

שֶׁהַתַּעֲבָרָה מֵהַזְכָּר, וְנִשְׁאַרְוּ הָאוֹתִיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת לְבָדוֹן בְּקִדְשֵׁתָן כְּרֹאֵי. וּלְהִרְאוֹת
בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, שֶׁהֵרִי מִתְבָּרְכֶת וּמִתְעַטָּרֶת
הַכֶּסֶּא מִסוּד תּוֹרָה שֶׁבְכַתָּב, וְשֵׁם מַכְנִיֶּסָה
כָּל אוֹתָן דְּמִיּוֹת וּמִתְקַדְּשֶׁת מִמֶּנּוּ, צָרִיף
לְהִרְאוֹת בְּאוֹתִיּוֹת לְבָדוֹן כְּרֹאֵי.

עֲנִין שֶׁבַעַת הָעוֹלָם לַתּוֹרָה בַּשַּׁבָּת וַחֲמִשָּׁת
הָעוֹלָם בְּיוֹם טוֹב

וְאִזּוּ הַכֹּל מִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה עֲלִיּוֹנָה כְּרֹאֵי,
כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בְּיוֹם הַזֶּה. בְּיוֹם הַזֶּה צָרִיף
לְהַעֲלוֹת שֶׁבַעָה אֲנָשִׁים כְּנֶגֶד שֶׁבַעָה קוֹלוֹת,
שֶׁהֵם סוּד הַתּוֹרָה, וּבְזִמְנִים וּבְמוֹעֲדִים חֲמִשׁ
תּוֹרָה סוּד זֶה. בְּיוֹם הַכְּפֹרִים שֵׁשׁ תּוֹרָה הַסוּד
הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה.

הַכֹּל סוּד אֶחָד

וְהַכֹּל סוּד אֶחָד. חֲמִשׁ, שֶׁהֵם חֲמִשׁ דְּרָגוֹת
לְמִטָּה מִדְּרָגַת הָאוֹר הִרְאוֹשׁוֹן לְמִטָּה, וְהֵם
סוּד הַתּוֹרָה. שֵׁשׁ, שֶׁהֵם שֵׁשׁ צְדָדִים, וְהַכֹּל
סוּד אֶחָד. שֶׁבַעַת הֵם שֶׁבַעָה קוֹלוֹת, וְכֻלָּם
סוּד אֶחָד אֶלֶּה וְאֶלֶּה.

עֲלִית הַרְבִּיעִי בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ נֹסֵף אֶחָד עַל שְׁלֹשָׁה בְּשָׁבִיל
הַשְּׂמֵשׁ שֶׁמֵּאִיר בְּאוֹתוֹ זְמַן לְלַבְּנָה, וְנוֹסֵף
אוֹר עַל הַלְּבָנָה, וְזוֹהוּ סוּד מוֹסֵף. בְּסִפֵּר תּוֹרָה
צָרִיף לְהַשְׁמֵעַ קוֹל אֶחָד וְדַבּוֹר.

תִּקּוֹן בְּכֶסֶּא

הַסְּדוּר לְסִדֵּר הָעַם הַקְּדוֹשׁ בְּיוֹם הַזֶּה
וּבְשָׂאֵר הַיָּמִים שֶׁלְּסִפֵּר תּוֹרָה צָרִיף לְסִדֵּר

בְּאוֹרֵייתָא דְּבַעַל פֶּה, וּבָהוּ אֲתַעֲבַרְתָּ,
כְּאֲתָתָא דְּאֲתַעֲבַרְתָּ מִן דְּכוּרָא,
וְאֲשַׁתָּארוּ אֲתוּוֹן עֲלֵאִין לְחוּדְיִיהוּ
בְּקִדְוִשְׁיִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי. וְלֹאֲתַחֲזֹאֶה כְּבִי
כְּנִישְׁתָּא, דִּהָא אֲתַבְּרַכְתָּ וְאֲתַעֲטַרְתָּ
כוּרְסֵיאָא מְרֹזָא דְּתוֹרָה שֶׁבְכַתָּב, וְתַמָּן
אֲעִיל כָּל אֵינּוֹן דְּיוֹקְנִין, וְאִיהִי אֲתַקְדִּישַׁת
מְנִיָּה, בְּעִי לֹאֲתַחֲזֹאֶה בְּאֲתוּוֹן לְחוּדְיִיהוּ
כְּדָקָא יְאוּת.

עֲנִין שֶׁבַעַת הָעוֹלָם לַתּוֹרָה בַּשַּׁבָּת וַחֲמִשָּׁת
הָעוֹלָם בְּיוֹם טוֹב

וּבְרִיין, כְּלָא אֲתַקְדֵּשׁ בְּקִדְוִשָׁה עֲלָאָה
כְּדָקָא חֲזִי, כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן
בְּהֵאִי יוֹמָא. בְּהֵאִי יוֹמָא בְּעִי לְסַלְקָא
שֶׁבַעָה גּוֹבְרִין, לְקַבֵּל שֶׁבַעָה קְלִין, דְּאֵינּוֹן
רְזָא דְּאוֹרֵייתָא. וּבְזִמְנִין וּבְמוֹעֲדִין חֲמִשׁ,
גּוֹ רְזָא דָא. בְּיוֹמָא דְּכְפּוּרֵי שִׁית. גּוֹ רְזָא
עֲלָאָה דָא.

הַכֹּל סוּד אֶחָד

וְכֻלָּא רְזָא חֲדָא. חֲמִשׁ, דְּאֵינּוֹן חֲמִשׁ
דְּרָגִין לְתַתָּא, מִדְּרָגָא דְּאוֹר
קְדָמָאָה לְתַתָּא, וְאֵינּוֹן רְזָא דְּאוֹרֵייתָא.
שִׁית, דְּאֵינּוֹן שִׁית סְטְרִין וְכֻלָּא רְזָא חֲדָא.
שֶׁבַעַת אֵינּוֹן שֶׁבַעַת קְלִין. וְכֻלְהוּ רְזָא חֲדָא,
אֵלִין וְאֵלִין.

עֲלִית הַרְבִּיעִי בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ

בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֲתוּסֵף חַד עַל תְּלַתָּא,
בְּגִין שְׂמֵשָׁא, דְּנִהִיר בְּהֵוּא
זְמַנָּא, לְסִיְהָרָא, וְאֲתוּסֵף נְהוּרָא עַל
סִיְהָרָא, וְהֵינְיִנוּ רְזָא דְּמוֹסֵף. בְּסִפֵּר תּוֹרָה,
בְּעִי לְשַׁתְּמַע חַד קְלָא וְדַבּוֹר.

תִּקּוֹן בְּכֶסֶּא

סְדוּרָא לְסִדְרָא עַמָּא קְדִישָׁא בְּיוֹמָא
דָא, וּבְשָׂאֵר יוֹמֵין דְּסִפֵּר תּוֹרָה

ולתקון תקונו בכסא אחד שנקרא תבה, ואותו כסא שיהיה בשש דרגות לעלות בהם, ולא יותר, שכתוב ושש מעלות לכסא. ודרגה אחת למעלה לשים עליו ספר תורה ולהראותו לכל.

שמיעת קריאת התורה באימה **בשעולה** לשם ספר תורה, אז צריכים כל העם לסדר עצמם למטה באימה ופחד, ברדת ובזיע ולכוון לבם, כאלו שפעת עומדים על הר סיני לקבל תורה, ויהיו מקשיבים ומטים אזנייהם. ואין רשות לעם לפתח פיהם אפלו בדברי תורה, כל שכן בדבר אחר, אלא כלם באימה, כמי שאין לו פה, והרי פרשוה, שכתוב (נחמיה ח) וכפתחו עמדו כל העם. ואזני כל העם אל ספר התורה.

אמירת בריך שמה בשעת הוצאת ספר תורה **אמר** רבי שמעון, כשמוציאים ספר תורה בצבור לקרא בו, נפתחים שערי רחמים בשמים, ומעוררים את האהבה למעלה, וצריך אדם לומר כן.

נשח תפלת בריך שמה **ברוך** שמו של רבון העולם, ברוך כתרך ומקומך, יהיה רצונך עם עמך ישראל לעולם, ופדות ימינך הראה לעמך בבית מקדשך, ולהגיע לנו מטוב אורך ולקבל תפלותינו ברחמים. יהי רצון מלפניך, שתאריך לנו חיים בטוב, ולהיותי נפקד בין הצדיקים לרחם עלי ולשמר אותי,

בעי לסדרא ולתקנא תקונא, בחד כרסייא דאקרי תיבה, והוא כרסייא דלהוי בשית דרגין, לסלקא בהו ולא יתיר, דכתיב, (דברי הימים ב ט) ושש מעלות לכסא. ודרגא חד לעילא, לשואה עליה ספר תורה, ולאחזאה ליה לכלא.

שמיעת קריאת התורה באימה **כד** סליק ספר תורה לתמן, פדין בעאן כל עמא לסדרא גרמייהו לתתא, באימתא בדחילו כרתת בזיע, ולכוונא לבניהו, כמה דהשתא קיימין על טורא דסיני לקבלא אורייתא, ויהון צייתין וירכון אודנייהו. ולית רשו לעמא למפתח פומיהון, אפילו במילי דאורייתא, וכל שכן במלה אחרא, אלא כלהו באימתא, כמאן דלית ליה פומא והא אוקמוה, דכתיב, (נחמיה ח) וכפתחו עמדו כל העם. (נחמיה ח) ואזני כל העם אל ספר התורה.

אמירת בריך שמה בשעת הוצאת ספר תורה **אמר** רבי שמעון, כד מפקין ספר תורה בצבורא, למקרא ביה, מתפתחון תרעי שמייא דרחמין, ומעוררין את האהבה לעילא, ואבעי ליה לבר נש למימר הכי.

נשח תפלת בריך שמה **ברוך** שמה דמארי עלמא, בריך כתרך ואתרך, והא רעותך עם עמך ישראל לעולם, ופורקן ומינד, אחזי לעמך בבית מקדשך, ולאמטויי לנא מטוב נהורך, ולקבלא צלותנא ברחמין. והא רעוא קדמך, דתוריד לן חיים בטיבו, ולהוי אנא פקידא כגו צדיקיא, למרחם

וְאֵת כָּל שְׁלֵי וְשֵׁל כָּל עַמּוּד יִשְׂרָאֵל. אֵתָהּ
הוּא הֵן אֵת הַכֹּל, אֵתָהּ הוּא הַשּׁוֹלֵט עַל
הַמְּלָכִים וּמְפָרְגִים אֵת הַכֹּל. אֵתָהּ הוּא
הַשּׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, וְהַמְּלָכוֹת שְׁלָףָהּ הִיא. אֲנִי
עֲבָדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמִשְׁתַּחֲוֶה
לְפָנָיו וּמְלַפְּנֵי כְּבוֹד תּוֹרַתּוֹ בְּכֹל זְמַן וּזְמַן.
לֹא עַל אִישׁ אֲנִי בּוֹטֵחַ וְלֹא עַל בְּנֵי אֱלֹהִים
אֲנִי סוֹמֵךְ, אֲלֵא בְּאֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי
אֱמֶת וְתוֹרַתּוֹ אֱמֶת וּנְבִיאָיו אֱמֶת, וּמְרַבֵּה
לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶת. בּוֹ אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְלִשְׁמוֹ
הַקְּדוֹשׁ וְהַנְּכַבֵּד אֲנִי אוֹמֵר תְּשַׁבְּחוּת. יְהִי
רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתַּפְתַּח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ, וְתַתֵּן
לִי בְּנִים זְכָרִים שְׁעוֹשִׂים רְצוֹנְךָ, וְתִשְׁלַח
מִשְׁאֲלוֹת לְבִי וְלֵב כָּל עַמּוּד יִשְׂרָאֵל לְטוֹב
וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, אָמֵן.

רק אחד קורא בתורה

וְאֶסִּיר לְמַקְרֵי בְּסִפְרָא דְאוֹרֵייתָא, בַּר
חַד בְּלַחֲדוּדֵי, וְכֹלֵא צִיִּיתִין
וְשִׁתְּקִין, בְּגִין דִּישְׁמַעוּן מְלִין מְפוּמִּיָּה,
כְּאִילוּ קְבִילוּ לָהּ הֵחִיא שְׁעַתָּא מְטוֹרָא
דְּסִינֵי. וּמֵאֵן דְּקָרִי בְּאוֹרֵייתָא, לְהוּי חַד
קָאִים עֲלֵיהּ, וְשִׁתִּיק. דְּלֹא יִשְׁתַּמַּע בַּר
דְּבוּר חַד בְּלַחֲדוּדֵי, לֹא תְרִין דְּבוּרִין,
לְשׁוֹן קִדְשׁ חַד, וְחַד הוּא, וְלֹא תְרִין
דְּבוּרִין, וְאִי תְרִין מִשְׁתַּבְּחִין בְּסִפְרָא תוֹרָה,
גְּרִיעוּתָא דְרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא אִיהוּ
בְּסִפְרָא תוֹרָה, וּבְעֵי חַד קְלָא. מְתַרְגֵּם חַד.
וְרִזָּא דָא קְלִיפָה וּמוּחָא. (רְזָא דְעֲלִמָא דָא וְרִזָּא

העולם הבא).

כולם שותקים

בְּלֹא שִׁתְּקִין, וְחַד קָאֲרִי, דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר.

עָלוּ, וּלְמַנְטֵר יְתִי, וְיֵת כָּל דִּילֵי, וְדִי לְעַמּוּד
יִשְׂרָאֵל. אֵתָהּ הוּא זֶן לְכֹלֵא, וּמְפָרְגִים
לְכֹלֵא, אֵתָהּ הוּא שְׁלִיט עַל כֹּלֵא, אֵתָהּ הוּא
דְּשְׁלִיט עַל מְלָכֵיא, וּמְלָכוֹתָא דִּילְךָ הוּא.
אֲנִי עֲבָדָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
דְּסִגְדִּנְדָא קְמִיָּה, וּמְקַמֵּי דִיקָר אוֹרֵייתִיָּה,
בְּכֹל עֵידִן וְעֵידִן. לֹא עַל אִינֵשׁ רְחִיעֲנָא,
וְלֹא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמִיכְנָא, אֲלֵא בְּאֱלֹהָא
דְּשְׁמַיָּא, דְּהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאוֹרֵייתִיָּה
קְשׁוּט, וּנְבִיאוּהִי קְשׁוּט, וּמְסַגֵּי לְמַעַבְד
טְבוּן וּקְשׁוּט. בִּיָּה אֲנִי רְחִיין, וְלִשְׁמִיָּה
קְדִישָׁא וְיִקְרָא אֲנִי אִימֵר תְּשַׁבְּחוּן. יְהִי
רְעוּא קְדָמְךָ, דְּתַפְתַּח לְבָאִי בְּאוֹרֵייתְךָ
וְתִהִיב לִי בְּנִין דְּכָרִין דְּעַבְדִּין רְעוּתְךָ.
וְתִשְׁלַח מִשְׁאֲלוֹן דְּלְבָאִי, וְלְבָא דְכָל
עַמּוּד יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וּלְשָׁלֵם אָמֵן.

רק אחד קורא בתורה

וְאֶסִּיר לְמַקְרֵי בְּסִפְרָא דְאוֹרֵייתָא, בַּר
חַד בְּלַחֲדוּדֵי, וְכֹלֵא צִיִּיתִין
וְשִׁתְּקִין, בְּגִין דִּישְׁמַעוּן מְלִין מְפוּמִּיָּה,
כְּאִילוּ קְבִילוּ לָהּ הֵחִיא שְׁעַתָּא מְטוֹרָא
דְּסִינֵי. וּמֵאֵן דְּקָרִי בְּאוֹרֵייתָא, לְהוּי חַד
קָאִים עֲלֵיהּ, וְשִׁתִּיק. דְּלֹא יִשְׁתַּמַּע בַּר
דְּבוּר חַד בְּלַחֲדוּדֵי, לֹא תְרִין דְּבוּרִין,
לְשׁוֹן קִדְשׁ חַד, וְחַד הוּא, וְלֹא תְרִין
דְּבוּרִין, וְאִי תְרִין מִשְׁתַּבְּחִין בְּסִפְרָא תוֹרָה,
גְּרִיעוּתָא דְרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא אִיהוּ
בְּסִפְרָא תוֹרָה, וּבְעֵי חַד קְלָא. מְתַרְגֵּם חַד.
וְרִזָּא דָא קְלִיפָה וּמוּחָא. (רְזָא דְעֲלִמָא דָא וְרִזָּא

דעלמא דאתי).

כולם שותקים

בְּלֹא שִׁתְּקִין, וְחַד קָאֲרִי, דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים

האלה לאמר איהו לעילא, וכל עמא לתתא, דכתיב, (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר. וכתוב ומשה עלה אל האלהים.

הוא למעלה, וכל העם למטה, שכתוב (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר. וכתוב ומשה עלה אל האלהים.

הכנה וכונת הקורא

וזהו דקארי באורייתא, ישוי לביה ורעותיה לאינון מלין, וכי איהו שליחא דמאריה, בסדורא דהני מלין, למשמע לכל עמא, דהא איהו קאים כדוגמא עלאה. בגין כך, מאן דסליק למקרי באורייתא, יסדר אינון מלין בקדמיתא כביתיה, ואי לאו, לא יקרי באורייתא, מנלן מההוא דבור, עד לא ישמע אורייתא לעמא קדישא מה כתיב, (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה, ולכתר, ויאמר לאדם הן וראת יי' היא חכמה וגו'.

הכנה וכונת הקורא

ואותו שקורא בתורה, ישים לבו ורצונו לאותם דברים, וכי הוא שליח רבונו בסדורם של הדברים הללו להשמיע לכל העם, שהרי הוא עומד כדגמה עליונה. משום כך, מי שעולה לקרא בתורה, יסדר אותם דברים בראשונה בביתו, ואם לא, לא יקרא בתורה. מנין לנו? מאותו דבור, שטרם ישמע תורה לעם הקדוש, מה כתוב? (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. ואחר כך, ויאמר לאדם הן וראת ה' היא חכמה וגו'.

מקום הפסקת בפרשה

אסיר ליה למאן דקארי באורייתא למפסק פרשתא, או אפילו מלה חדא, אלא באתר דפסק משה פרשתא לעמא קדישא, ופסיק. ולא יפסיק מלין דפרשתא דשבתא דא, בפרשתא דשבתא אחרא.

מקום הפסקת בפרשה

אסור לו למי שקורא בתורה להפסיק בפרשה או אפילו דבר אחד, אלא רק במקום שהפסיק משה את הפרשה לעם הקדוש - יפסיק, ולא יפסיק דברי פרשת שבת זו בפרשת שבת אחרת.

הפרשיות מתעטרות לפני הקב"ה

רזא דא, בשעתא דאיפסיקו פרשיין, כל חד וחד אתעטרא וקיימא קמי קדשא כריד הוא. בין דאשלימו למפסק הני פרשיין דכל שתא, אתעטרו קמיה קדשא כריד הוא, ואמרי אנא משבת פלוני, (ס"א מצבורא פלוני) אנא משבת פלוני. (מצבורא פלוני).

הפרשיות מתעטרות לפני הקב"ה

הסוד הזה, בשעה שהפסיקו פרשיות, כל אחת ואחת מתעטרת ועומדת לפני הקדוש ברוך הוא. כיון שהשלימו להפסיק לכל השנה את הפרשיות הללו, התעטרו לפני הקדוש ברוך הוא ואומרות: אני משבת פלוני (מצבור פלוני), ואני משבת פלוני (מצבור פלוני).

(מצבורא פלוני).

מנוי המרכבות הקדושות על כל פֶּרֶשָה
ופֶּרֶשָה

בַּהֲהִיא שְׁעָתָא, קָרָא לְיוֹפִיא"ל רַב מְמַנָּא, וְלַחֲמִשֵּׁין וְתַלְתַּת רְתִיבִין קַדִּישֵׁין דְּתַחֲתֵי יְדֵיהּ, דְּאִתְּמַנּוּן בְּשִׁמוּשָׁא דְּאוֹרֵייתָא, וְכָל רְתִיבָא וְרְתִיבָא מְנִי לִיהּ, לְהָא רְתִיבָא עַל פְּרֻשְׁתָּא פְּלַנְיָא, דְּבִשְׁבַת פְּלוּנִי. וְרְתִיבָא פְּלוּנִי, עַל פְּרֻשְׁתָּא פְּלַנְיָא, דְּשַׁבַּת פְּלוּנִי. וְכָל חַד וְחַד, מְשַׁמְשָׂא לְאוֹרֵייתָא, דְּהִהוּא שַׁבַּת דִּלִּיהּ. וְאָסִיר לֵן לְעֶרְבָא אֵלִין בְּאֵלִין, וְלֹא לְאֵעֲלָא רְתִיבָא בְּרְתִיבָא דְּחִבְרִיָּה, אֲפִילוּ כְּמֵלֵא נִימָא. וְאֲפִילוּ בְּחַד תִּיבָה, אוֹ אֲפִילוּ בְּאֵת חַד, אֵלָא כָּל חַד וְחַד, כְּמָה דְּפָסִיק לֹון קֶדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְכְמָה דְּמְנִי לֹון בְּאִינוּן פְּרֻשֵׁינָא, כָּל חַד וְחַד עַל מִטְרִיָּה.

המלים של הפֶּרֶשִׁיּוֹת עולות למעלה
וְעַל דָּא, בְּדַ מְתַעֲטָרָא פְּרֻשְׁתָּא דָּא, סְלָקֵן אִינוּן מְלִין דְּהִהִיא פְּרֻשְׁתָּא, דְּאִשְׁתְּלִים בְּצַבּוּרָא, וְנִטִּיל לֹון הִהוּא רְתִיבָא. דְּמְמַנָּא בְּהִהִיא פְּרֻשְׁתָּא, וְסָלִיק לֹון קְמִי קֶדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְאֵלִין מְלִין מְמַשׁ, קְנִימִין קְמִיָּה וְאִמְרִין, אֲנָא פְּרֻשְׁתָּא פְּלַנְיָא, דְּאִשְׁלִימוּ לִי צַבּוּרָא פְּלוּנִי, חֲכִי וְחֲכִי.

כֵּלָן מְתַעֲטָרוֹת בְּתוֹךְ הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ
אִי אִשְׁתְּלִים כְּדָקָא חֲזִי לִיהּ, סְלָקִין אִינוּן מְלִין, וּמְתַעֲטָרֵן עַל בּוֹרְסִיָּא קַדִּישָׁא, וְהִהוּא רְתִיבָא מְשַׁמְשָׂא קְמִיָּה, כָּל רְתִיבָא וְרְתִיבָא, פְּרֻשְׁתָּא דְּכָל שַׁבַּתָּא וְשַׁבַּתָּא, וְכִלְהוּ מְתַעֲטָרֵן בְּגוֹ בּוֹרְסִיָּא קַדִּישָׁא, וּבְהוּ אִיהִי סְלָקָא לְאִתִּיחְדָּא לְעִילָא לְעִילָא, וְאִתְּעִבִיד כְּלָא כְּלָלָא

מנוי המרכבות הקדושות על כל פֶּרֶשָה
ופֶּרֶשָה

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה קוֹרָא לְיוֹפִיא"ל מְמַנָּה הַגְּדוֹל, וְלַחֲמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ מְרַכְבוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁתַּחַת יְדֵי שְׁהַתְּמַנּוּ לְשִׁמוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה, וְכָל מְרַכְבָּה וּמְרַכְבָּה מִנָּה אוֹתָהּ אֵת הַמְרַכְבָּה הַזֶּה עַל פְּרֻשָׁה פְּלוּנִית שְׁבִשְׁבַת פְּלוּנִית, וּמְרַכְבָּה פְּלוּנִית עַל פְּרֻשָׁה פְּלוּנִית שֶׁל שַׁבַּת פְּלוּנִית. וְכָל אַחַת וְאַחַת מְשַׁמְשֵׁת אֵת הַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שַׁבַּת שְׁלֵמָה, וְאָסוּר לָנוּ לְעֶרֶב אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְלֹא לְהַכְנִיס מְרַכְבָּה לְמְרַכְבַּת חִבְרָתָהּ אֲפִילוּ כְּמֵלֵא נִימָה, וְאֲפִילוּ בְּתִבָּה אַחַת אוֹ אֲפִילוּ בְּאוֹת אַחַת. אֵלָא כָּל אַחַת וְאַחַת כְּפִי שְׁפָסֵק לְהוֹן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכִמוֹ שְׁמִנָּה אוֹתוֹן בְּאוֹתוֹן פְּרֻשִׁיּוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת עַל מְשַׁמְרָתָהּ.

המלים של הפֶּרֶשִׁיּוֹת עולות למעלה
וְלָכֵן כְּשִׁמְתַעֲטָרְתָּ פְּרֻשָׁה זֶה, עולות אוֹתוֹן הַמְּלִים שֶׁל אוֹתָהּ הַפְּרֻשָׁה שְׁנִשְׁלֵמָה בְּצַבּוּר, וְאוֹתָהּ מְרַכְבָּה לּוֹקַחַת אוֹתָם, זֶה שְׁמִמְנָה עַל אוֹתָהּ פְּרֻשָׁה, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאוֹתָם מְלִים מְמַשׁ עוֹמְדוֹת לְפָנָיו וְאוֹמְרוֹת: אֲנִי פְּרֻשָׁה פְּלוּנִית שְׁהַשְׁלִימוּנִי צַבּוּר פְּלוּנִי כֶּן וְכֶן.

כֵּלָן מְתַעֲטָרוֹת בְּתוֹךְ הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ
אִם הַשְׁתַּלְמָה כְּרָאוּי לָהּ, מַעֲלִים אֵת אוֹתוֹן מְלִים, וּמְתַעֲטָרוֹת עַל הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ, וְאוֹתָהּ מְרַכְבָּה מְשַׁמְשֵׁת לְפָנָיו, כָּל מְרַכְבָּה וּמְרַכְבָּה, הַפְּרֻשָׁה שֶׁל כָּל שַׁבַּת וְשַׁבַּת, וְכֵלָן מְתַעֲטָרוֹת בְּתוֹךְ הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ, וּבְהוֹן הִיא עוֹלָה לְהַתִּיחַד לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה כָּלֵל אַחַד. מִשּׁוּם כֶּן, אִשְׁרֵי חֲלָקוּ

מי שמשלים פרשת כל שבת ושבת כראוי כמו שפסקו אותה למעלה.

קריאת התורה במנחה של שבת **פעמים** קוראים בספר תורה בשבת; במנחה, בשעה שהדין תלוי לעת ערב, צריכים להכליל שמאל בימין, שהרי תורה נתנה משני צדדים, שכתוב (דברים לג) מימינו אש דת למו, מימין ושמאל. משום כך לספר התורה במנחה די בעשרה פסוקים או יותר, אבל לא שלמות הפרשה, שהרי שלמות הפרשה אינה אלא בימין, והימין תלוי עד שעת המנחה, והרי פרשוה.

קריאת התורה בשני ובחמישי **בשני** בשבת ובחמישי בשבת, משום שיוצרות הדרגות למטה, שהם כלל התורה. ואם תאמר, הרי נביאים התפרשו למטה - אלא כך זה ודאי. אבל אלה שלמטה, כלם כלל של התורה, וכל אחד ואחד כולל כל אחד ואחד.

תשעת העולים **וסוד** הדבר - הדרגות העליונות הללו הן נקראות פרשה אחת, ואחר כך יוצאות מהן תשע דרגות שנקראות כאחד, ומשום כך תשעה אנשים; שלשה במנחה בשבת, ושלשה ביום שני, ושלשה ביום חמישי. הרי תשעה.

ובספר של רב ייבא סבא, במנחה בשבת הרי התעוררות של שמאל, והנקדה התחתונה באותו צד השמאל מקבלת סוד התורה. אז

הדא. בגין כך, זכאה חולקיה מאן דאשלים פרשתא דכל שבתא ושבתא, כדקא יאות, כמה דאפסקו לעילא.

קריאת התורה במנחה של שבת **הרי** זמני קריגן בספר תורה בשבתא, במנחה, בשעתא דדינא תליא, לעידן ערב. צריכין לאכללא שמאלא בימינא, דהא אורייתא מתרין סטרין אתיהיבת, דכתיב, (דברים לג) מימינו אש דת למו, ומינא ושמאלא. בגין כך ספר תורה במנחה די בעשרה פסוקין, או יתיר, אבל לא שלימו דפרשתא, דהא שלימו דפרשתא לא הוי, אלא בימינא, ומינא תליא עד שעתא דמנחה, והא אוקמוה.

קריאת התורה בשני ובחמישי **בשני** בשבתא, ובחמישי בשבתא, בגין דקא נחתין דרגין לתתא, דאינון כללא דאורייתא. ואי תימא, הא נביאין מתפרשן לתתא. אלא הכי הוא ודאי, אבל הני דלתתא, כלהו כללא דאורייתא, וכל חד וחד כליל לכל חד וחד.

תשעת העולים **ורזא** דמלה, אליון דרגין עלאין, אינון אקרון פרשתא חדא, ולבתר נפקין מנייהו תשע דרגין, דאתאחדן כחדא, ובגין כך תשעה גוברין, תלת בשבתא במנחה, ותלת ביומא תניינא, ותלת ביומא חמשאה, הא תשעה.

ובספרא דרב ייבא סבא, במנחה בשבתא, הא אתער רזא דשמאלא, ונקודה תתאה, בההוא סטרא

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נּוֹסַעַת מֵצֵד שְׂמָאל, וּמִשְׁלָה אָנּוּ קוֹרְאִים.

שְׁהַרִי הִיא עוֹמֶדֶת בְּסוּד שֶׁל תְּשַׁע (סְפִירוֹת), וְקוֹרְאִים תְּשַׁעָה, וְהֵם שְׁשֵׁה שֶׁל חֵל וּשְׁלֹשֶׁה בְּשַׁעָה שֶׁהַשְּׂמָאל מֵתַעֲוֹר בְּשַׁבָּת, וְלֶהֱכַלִּיל הַכֹּל כְּאַחַד. וְהִיא מֵתַעֲטָרֶת בָּהֶם בְּשְׁלֹשֶׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים שֶׁהֵם כָּלֵל שֶׁל פְּרֻשֵׁת הַשַּׁבָּת. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שִׂזוּכָה לְכַבּוֹד הַשַּׁבָּת. אֲשֶׁרִי בְּשֵׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

דְּשִׂמָא לֹא, מִקְבְּלָא רְזָא דְאוּרִייתָא, כְּדִין בְּהֵיא שְׁעָתָא, נְטִילָא מִסְטְרָא דְשִׂמָא לֹא, וּמְדִילֵיהּ קְרִינָן.

דְּהָא אִיהִי קַיִמָא כְּרְזָא דְתַשַׁע, (נ"א סְפִירוֹת) וְקְרִינָן תַּשַׁע, וְאִינוּן שִׁית דְּחוּל, וְתַלְתַּת בְּשַׁעָתָא דְאַתְעֵר שְׂמָא לֹא כְּשַׁבְתָּא, וְלֹא תַפְלָלָא כְּלָא כְּחֵדָא. וְאִיהִי מֵתַעֲטָרָא בְּהוּ, בְּתַלְתַּת סְטְרִין, כְּגוֹנָא דְתַלְתַּת סְטְרִין עֲלָיון, דְּאִינוּן כָּלְלָא דְפְרֻשָׁתָא דְשַׁבְתָּא. זְכָאָה חוֹלְקִיהּ מְאֵן דְּזְכִי לִיקְרָא דְשַׁבְתָּא, זְכָאָה אִיהוּ כְּתְרִין עֲלָמִין, בְּעֲלָמָא דִין, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

סֵפֶר הַזֵּהוֹר הַקְּדוֹשׁ חֶק לְיִשְׂרָאֵל דֶּף הַיּוֹמִי
עִם לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ – מְנוּקָד מְפָסֵק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק ח'

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיִּשְׁלַח - בְּהַעֲלוֹתָּהּ

תְּפִלוֹת הַשַּׁבָּת וְעֵנֶג שַׁבָּת

זֵהָר הַשַּׁבָּת
פָּרֵק ח'

- פא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
- פא תְּפִלוֹת הַשַּׁבָּת
- פב שְׂמֵחַת הָאֱמוּנָה
- פב סְעוּדוֹת שַׁבָּת
- פב חֲשִׁיבוֹת שְׁלֵשֶׁת סְעוּדוֹת שַׁבָּת
- פג עֲרֻכָּה שֶׁל שְׁעָה
- פד קוֹל הַרְשָׁב"י

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

כָּתַר יִתְּנוּ (חלק ג' ומ"ב, א' ר"מ)

וְתִנְאִין וְאִמְרָאין, כָּל מוֹסְפִין דְּשַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, כָּל מוֹסְפֵי דְאִמְרִין בֵּיה כָּתַר, מֵהֵכָא אֲשַׁתְּמוּדְעִין. וְכָל צְלוֹתֵין דִּישְׂרָאֵל, רִיחָא דְלֵהוֹן, כְּרִיחָא (שיר השירים ג) דְּמִזֵּר וּלְבוֹנָה וְכָל אֲבָקָת רוֹכֵל, בְּשָׂאֵר יוֹמִין. אֲבָל בְּשַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, חֲשִׁיב עֲלֵיהּ מִכָּל מִינֵי בְּשָׂמִים.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (תקוני זהר ל"ה, א)

וְכַד בַּר נֶשׁ מְצִלִי, צָרִיךְ בְּקַדְמֵיחָא לְנַחְתָּא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יְהוָה בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְלִיה אִמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שַׁבְּתוֹת וַיְמִין טוֹבִין, בְּגִין דְּיוֹמִין דְּחֹול תְּרַעָא דְהִיכְלָא פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל מו א) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהִים שְׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קִדְּיִם יְהִי סְגוּר שִׁשַׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְאִמְרֵי בְּגִין דְּמַטְטְרוֹן שְׁלִיט עֲלֵיהוּ, וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת דְּיִיתִי בְּעֵלְהָ יִפְתַּח, וְכֹן בְּיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וּבְגִין דָּא, כַּד נַחִית בַּר נֶשׁ יְהוָה בְּקִרְיַת שְׁמַע, צָרִיךְ לְנַחְתָּא לִיה בְּאֲדֹנָי, דְּאִיהוּ כְּפּוֹמִיָּה, וּבְגִין דָּא אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

תפלות השבת

דְּתַלַּת צְלוֹתֵין אֵינוֹן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעֵאָה צְלוֹתָא דְּמוֹסְפֵי, צְלוֹתָא דְּעִרְבִית אַתָּה קְדִשְׁתָּ, וְדָא שְׁכִינְתָּא תְּתָאָה, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְּשְׂמָאֲלָא, דְּתַמְּן לְיוֹאֵי דְאִתְמַר בְּהוֹן וְקִדְשָׁתָּ אֵת הַלּוֹיִם, צְלוֹתָא דְּשַׁחֲרִית יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּמַתְּנַת חֲלִקוֹ, וְדָא נִשְׁמַת כָּל חַי, דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה אַתְמַר (תהלים סו יז) אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אִל תִּקְרִי אִם אֲלָא אִם, דְּעֵלְהָ

כָּתַר יִתְּנוּ

וְתִנְאִים וְאִמְרָאִים, כָּל מוֹסְפִים שְׁל שַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, כָּל מוֹסְפֵי שְׂאוּמְרִים בּוֹ כָּתַר - מְכָאן נּוֹדְעִים. וְכָל תְּפִלוֹת שְׁל יִשְׂרָאֵל, רִיחֹן כְּרִיחַ שְׁל (שיר השירים ג) מִזֵּר וּלְבוֹנָה וְכָל אֲבָקָת רוֹכֵל, בְּשָׂאֵר יְמִים. אֲבָל בְּשַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים חֲשִׁיב עֲלֵיו מִינֵי בְּשָׂמִים.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל

וְכִשְׂאָדָם מִתְּפִלָּל, צָרִיךְ בְּהַתְּחֵלָּה לְהוֹרִיד אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא יְהוָה, בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְאִין אִמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּכָל שַׁבְּתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, מִשּׁוּם שְׁבִימִים שְׁל חֹל, שְׁעַר הַהִיכָל הַפְּנִימִי הוּא סְתוּם. זְהוּ שְׁכָתוּב כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהִים שְׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קִדְּיִם יְהִי סְגוּר שִׁשַׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְלָמָּה? מִשּׁוּם שְׁמַטְטְרוֹן שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁיָבֵא בְּעֵלְהָ יִפְתַּח, וְכֹן בְּיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשִׁמוּרִיד אָדָם יְהוָה בְּקִרְיַת שְׁמַע, צָרִיךְ לְהוֹרִיד אוֹתוֹ בְּאֲדֹנָי, שֶׁהוּא בְּפִיו, וּמִשּׁוּם זֶה אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

תפלות השבת

שְׁשַׁלֵּשׁ תְּפִלוֹת הֵן בְּשַׁבָּת, וּרְבִיעֵית תְּפִלַּת מוֹסְפֵי, תְּפִלַּת עִרְבִית אַתָּה קְדִשְׁתָּ, וְזוֹ שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה שְׁהִיא מִצַּד הַשְּׂמָאל, שְׁשֵׁם הַלּוֹיִם, שְׁנַאֲמַר בְּהֶם וְקִדְשָׁתָּ אֵת הַלּוֹיִם. תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּמַתְּנַת חֲלִקוֹ, וְזֶה נִשְׁמַת כָּל חַי, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, עֲלֵיהָ נֶאֱמַר אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שַׁפְּתִים, אִל תִּקְרִי אִם אֲלָא אִם, שְׁעֲלֵיהָ נֶאֱמַר וַיִּשְׁכַּב בְּמִקּוֹם הַהוּא, בְּמִקּוֹם שֵׁישׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שְׁל הַתּוֹרָה,

שׁוֹכְבֵת שָׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שָׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְבֵת שָׁם.

שְׁמַחַת הָאֲמוּנָה

הַתְּפִלָּה הַשְּׁלִישִׁית, אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זֶה יְהו"ה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁאוּחַז בְּשִׁנְיָהּ, וְהוּ נִשְׁמָה יִתְרָה וְרוּחַ יִתְרָה וְנֶפֶשׁ יִתְרָה. נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת - אַתָּה קֹדֶשׁ שֶׁתָּה. נִשְׁמָה יִתְרָה - נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁנֹאֲמַר בְּהַ יִשְׁמַח מִשֶּׁהַ בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ. רוּחַ יִתְרָה - אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁפּוֹתַח אֶת פִּי בְּשִׁלְשׁ תְּפִלוֹת לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשַׁבָּת. תְּפִלַּת מוֹסֵף זֶה צְדִיק, שְׁכוּלֵל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, וְבוֹ אוֹמְרִים בְּתְפִלַּת מוֹסֵף כְּתוּב יִתְנוּ לָךְ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכְּתוּב הוּא כְּתוּב עֲלֵינוּ, יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ - אָבָא וְאִמָּא, וְקְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ - שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהו"ה צְבָאוֹת - בְּרִית מִיֶּלֶה וְשִׁתֵּי יִרְכִים שָׁל אִמָּת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ זוֹ שְׁכִינָה.

סְעוּדוֹת שַׁבָּת

וְעַל כֵּן נִתְּוֹסְפָה נִשְׁמָה שָׁל שְׁמַחָה בְּשַׁבָּת. וְצָרִיף הָאָדָם לְשִׁמוּחַ בְּשִׁלְשׁ סְעוּדוֹת שָׁל שַׁבָּת, שְׁהָרִי כָל הָאֲמוּנָה, וְכָל כְּלָלוֹת הָאֲמוּנָה, בּוֹ נִמְצָא, וְצָרִיף הָאָדָם לְעֶרֶף הַשּׁוֹלְחַן, וְלֹאֲכוֹל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת שָׁל הָאֲמוּנָה, וְלְשִׁמוּחַ בָּהֶם.

חִשְׁבוֹת שְׁלֹשֶׁת סְעוּדוֹת שַׁבָּת

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֵעִיר עָלִי לְכָל אֶלּוֹ שְׁכָאן שְׁהָרִי מִיָּמַי לֹא בִּיטְלָתִי אֵלּוֹ הַשְּׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, וּבְזַכּוּתָם לֹא הוּצַרְכְּתִי לְתַעֲנִית בְּשַׁבָּת, וְאֶפְלוּ בְיָמַי אַחֲרִים לֹא הוּצַרְכְּתִי

אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית כח יא) וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּאֶתֶר דִּישׁ כ"ב אֶתוֹן דְּאוּרִייתָא שְׁכִיבַת תְּמָן, זְכָאָה אִיהִי פּוּמָא, דְּאוּרִייתָא דִּהִיא שְׁעָתָא שְׁכִיבַת תְּמָן.

שְׁמַחַת הָאֲמוּנָה

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, דָּא יְהו"ה עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא דְּאֶחָד בְּתְרוּיָהּ, וְאִינוּן נִשְׁמָה יִתְרָה וְרוּחַ יִתְרָה וְנֶפֶשׁ יִתְרָה, נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת, אַתָּה קֹדֶשׁ שֶׁתָּה. נִשְׁמָה יִתְרָה נִשְׁמַת כָּל חַי, דְּאֶתְמַר בְּהַ יִשְׁמַח מִשֶּׁהַ בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, רוּחַ יִתְרָה אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּאֶתְפַּתַּח פּוּמוּי בְּתִלַּת צְלוֹתֵינוּ, לְקַבֵּלָא לּוֹן בְּשַׁבָּת, תְּפִלַּת מוֹסֵף דָּא צְדִיק, דְּכִלִּיל כְּלָהוּ צְלוֹתֵינוּ, וּבִיהַ אִמְרִין בְּצְלוֹתָא דְּמוֹסֵף כְּתוּב יִתְנוּ לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכְתוּב אִיהוּ כְּתוּב עֲלֵינוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָבָא וְאִמָּא, קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ תְּלַת אַבְהוֹן, יְיָ צְבָאוֹת בְּרִית מִיֶּלֶה וְתָרִין יִרְכִי קְשׁוּמָא, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינָתָא.

סְעוּדוֹת שַׁבָּת (חֶלֶק ג' רפ"ח, ב)

וְעַל דָּא אֶתְוֹסֵף נִשְׁמַתָּא דְּחָדוּ בְּשַׁבָּתָא. וּבְעֵי בְרַ נֶשׁ לְמַחְדֵי בְּתִלַּת סְעוּדָתִי דְּשַׁבָּתָא, דְּהָא כָל מְהִימְנוּתָא, וְכָל כְּלָלָא דְּמְהִימְנוּתָא, בִּיהַ אֶשְׁתַּכַּח, וּבְעֵי בְרַ נֶשׁ לְסַדְרָא פְּתוּרָא, וְלִמְיַכַּל תְּלַת סְעוּדָתִי דְּמְהִימְנוּתָא, וְלִמַּחְדֵי כְּהוּ.

חִשְׁבוֹת שְׁלֹשֶׁת סְעוּדוֹת שַׁבָּת

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶסְהַדְנָא עָלִי לְכָל אֶלּוֹן דְּהָכָא, דְּהָא מִן יוּמָאֵי לֹא כְּטִילְנָא אֶלּוֹן תְּלַת סְעוּדָתִי, וּבְגִינְהוֹן לֹא אֶצְטְרִיכְנָא לְתַעֲנִיתָא בְּשַׁבָּתָא.

כל שפן בשבת. שמי שזוכה בהם זוכה לאמונה שלמה. סעודה אחת של המלכה. וסעודה אחת של העתיק הקדוש סתום מכל הסתומים. ובאותו עולם יזכה בהם לאלו. הרצון הזה פאשר מתגלה כל הדינים נכנעים משלשלאותיהם.

ואפילו ביומי אחריו לא אצטריכנא, כל שפן בשבתא. דמאן דזכי בהו, זכי למיהימנותא שלימתא. חר, סעודתא דמטרוניתא. וחד, סעודתא דמלכא קדישא. וחד, סעודתא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. ובההוא עלמא יזכי בהו לאלין. האי רצון בד אתגלייא, כל דינין אתכפין משולשליהון.

המשך "ערכה של שנה" מעמוד סח

הגה"ק רבי אליעזר פאפו זי"ע בפלא יועץ (ערוך חדושי) כתב: רק שיעמל בכל כוחו לחדש חדושי תורה דהינו להקשות ולתרוץ בתנ"ך ובש"ס, או לפרש פרושים בפרד"ס על תנ"ך וש"ס. ואחר כך כתב: וגם לימוד ספר הזהר הקדוש אף באין מבין חשוב לו פאלו חדש חדושים, עכ"ל. הראת לדעת דהלומד זהר הקדוש, יוצא ידי חובת חדושי תורה גם בכל הפרד"ס, וזהו בודאי חדושים אמתיים ותורה לשמה, ובהר הקדוש בהקדמה" (דף ד' ע"ב ודף ה' ע"א) כתב, דכמה צריך לזהר שיהא תורתו תורת אמת, ועתה על ידי הלימוד הנפלא בזהר הקדוש, ששעה שנה שנה, כדברי ה"פסא מלך", ובשבת עולה לערך אלה שנה, כדברי הבן איש חי זי"ע, ובשמה

לקטלא בני נשא. ועל דא (משלי ז) "כי רבים חללים הפילה", מאן הפילה, דא היא חטאה' דקטלית בני נשא. מאן גרים דא, תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה, רחמנא לשזבן. - [באור: ועל זה כתוב (ישעיה ה): "הוי משכי העון בחבלי השוא". העון זה הזכר. "וכעבות העגלה חטאה", מי החטאה? זו הנקבה שנקראת חטאה. הוא מושך את אותה שנקרא עון באותם חבלי השוא. ואחר כך כעבות העגלה חטאה, את אותה הנקבה שנקראת חטאה, ששם התגברה להיות טסה להרג בני אדם. ועל זה (משלי ז): "כי רבים חללים הפילה". מי הפילה? זו אותה החטאה שהורגת בני אדם. מי גרם את זה? תלמיד החכם שלא הגיע להוראה ומורה. הרחמן יצילנו].

ה כתוב בהקדמת הזהר (דף ד' ע"ב, ודף ה' ע"א): בראשית. רבי שמעון פתח (ישעיה נא) "ואשים דברי בפיר". כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא וממא ולילא, בגין דקדשא ברין הוא ציית לקלהון דאנון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על דא דהוא דאשתדל באורייתא, עביד רקיעא חדא. - [באור: בראשית. רבי שמעון פתח, (ישעיה נא): "ואשים דברי בפיר". כמה יש לאדם להשתדל בתורה יומם ולילה, משום שהקדוש ברוך הוא מקשיב לקולות אותם שמתעסקים בתורה. ובכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמשתדל בתורה, עושה רקיע אחד] (ועו שם באורך).

אמר רבי שמעון לחבריא, במטותא מנייכו דלא תפקון מפומיכו מלה דאורייתא דלא ידעתון ולא שמעתון מאילנא רבבא כדקא יאות, בגין דלא תהוון גרמין ליהוא חטאה לקטלא

(ובהמשך) ועל דא כתיב (ישעיה ה) "הוי מושכי העון בחבלי השוא". 'העון' דא דכורא. "וכעבות העגלה חטאה". מאן חטאה, דא נוקבא דאקרי חטאה. איהו משיך ההוא דאקרי עון באנון 'חבלי השוא'. ולבתר "כעבות העגלה חטאה", להיא נוקבא דאקרי חטאה, דתמן אתתקפת למחוי טס

למליון שנה, כדברי האורחות צדיקים, ובסורים כפול מאה, כדאיתא באבות דרבי נתן (פרק ג' משנה ו'), לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה בריוחי, וגם צער כבישת היצר נחשב ליסורים, [ככתוב בספרים הקדושים] ואיתא בילקוט שמעוני (קהלת פרק ב - רמז תתקסח): אמר רבי חנינא בר פפא תורה שלמדתי באף נתקיימה לי. בואו וראו: שעה אחת לימוד זהר הקדוש בשבת קודש, שנה מאה מליון שנה תורה, ועוד, נחשב כמו שמחדשים חדושים בתורה, ובכך כל אחד ימצא תיקון ונחת לנשמתו.

בנו בעונותינו הרבים וסר מרע משתולל על הבריות, (פרש רש"י בסנהדרין צ"ז ע"א ע"ב כל העולם אומרין עליו שוטה הוא, היינו משתולל לשון שטות), ונראי ה' ומאסו אצל כמה סוגי אנשים. ויש אנשים אשר בשביל לעשות את גניהם יהודים קשרים כדת התורה, מקבלים עליהם להיות חיי עני ודוחק כל ימיהם, ומשאריה עמלם יפרישו שכר למלמדים ומורים שיחזקו בגניהם בתורת ה'. ואינם מהגרים ממקומם למרות עוונם ודוחקים למקומות הרחוקים שהפרנסה מצויה יותר בשביל חנוך גניהם לתורה ונראה, בודאי נוכל לומר דנחשב זה תשובה לה' בכל לב ונפש.

אכלוסין דבר נש למגנא. פתחו כלהון ואמרו, רחמנא לשזבן, ורחמנא לשזבן. - [באור: אמר רבי שמעון לחברים, בבקשה מכם שלא תוציאו מפיהם דבר תורה שלא ידעתם ולא שמעתם מעץ גדול כראוי, כדי שלא יהיו גורמים לאותה החטאה להרג המוני בני אדם לחנם. פתחו כלם ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו].

ו. כתב החפץ חיים בספר "צפית לישועה" (פרק א'): וידוע דאיתא באבות דרבי נתן דפעם אחת בצער שקול ממאה פעמים שלא בצער, ועבודת השם יתברך כעת היא טהורה ונקיה שאין בה מטרה לכבוד או שאר פניות, כי אדרבא נתקנים

המשך בעמוד צ

קול הרשב"י

שיעור בזוהר היומי

0722-990055

ניתן לשמוע שיעורים של הזוהר הקדוש בלשון הקודש בלשון קלה ונעימה.

ב-20 דקות

בלבד ביום-

ניתן לסיים כל ספר הזוהר בתוך 3 שנים!.

השיעורים נמסרים על ידי הגה"צ רבי אריה ברדה שליט"א

בשיתוף עם "מפעל הזוהר העולמי" מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א.

ניתן גם להשיג דיסקים לשמיעה

טלפון: 0544577956 / 0548-436784

זֶהַר הַשֵּׁבֶת

פְּרָק ט'

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיֵּשֶׁב - שְׁלַח

שְׁלַחַן הַשֵּׁבֶת

וּבִרְכַת הַמִּלֻּאֲכִים

פֶּרֶק ט'

- פז שְׁכַר הַצְדָּקָה
- פז שְׁלַחַן שֶׁבֶת
- פח הַשְּׂגָחָה עַל שׁוּמְרֵי וּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶת כְּרָאִי
- פח נֶהָר דִּינֹר
- פח בְּרַכַּת הַשְּׁלַחַן
- פט עוֹנָשׁוֹ שֶׁל שְׁלַחַן שְׁאִינוֹ כְּרָאִי
- פט שְׁכַר מַעֲנֵגֵי הַשֶּׁבֶת
- צ עֵרְכָה שֶׁל שְׁעָה

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: דפים כז-פד.
- שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: דפים פה-קמ.
- שמונה פרקים [י"ז-כד] לסעודה השלישית: דפים קמא-קצח.

שכר הצדקה (חלק ג רמ"ה, ב ר"מ)

חמישאה, אוקמוה מארי מתניתין, דצריך להאריך על פתוריה, בגין עניי. ורזא דמלה, בגין דצדקה ואריך יומיו, דלא יתקצרון. כגוונא דאורייתא איהו אריכות יומין, בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא דאתי לנשמתא. אוף הכי צדקה, איהי אריכות יומין לגופא, בתרין עלמין, הדא הוא דכתיב, (דברים ז) כי הוא חייך וארך ימך. כי הוא חייך בעולם הזה וארך ימך בעולם הבא. דעלמא דאתי לגופא לתחתית המתים, דלכתר דניקום לא ימות. וכגוונא דעלמא דאתי יהא קיים, הכי עלמא דין יהא קיים.

שלחן שבת (תקוני זהר פ"ד, א)

ושבת צריך לתקנא ביה פתורא בארבע רגלין, כגוונא דפתורא דלעילא דאתמר ביה (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ועלה אתמר (תהלים כג ה) תערוך לפני שלחן, פתורא דקודשא בריך הוא דא שכינתא, איהי מסטרא דצפון דאיהו גבורה, וכגין דא תקינו מארי מתניתין שלחן בצפון, ונר דליק לימינא כגוונא דלעילא, דאתמר ביה מגורה בדרום, מטא באמצעיתא מסטרא דעמודא דאמצעיתא.

(ח"ב רנ"ב, ב)

אי זכי, נפקא האי צלותא, ומתגלגלא האי שאלתא, ונפקן עמה תריסר ממנן, וכל חד וחד תבעין מעם ההוא רוחא, קיומא בהאי שאלתא, ואתקיימא בהו.

שכר הצדקה

חמישי - פרושוהו בעלי המשנה, שצריך להאריך על השלחן בגלל עניים. וסוד הדבר - בגלל הצדקה ואריך ימיו, שלא יתקצרו. כמו התורה שהיא אריכות ימים בשני עולמות, בעולם הזה ובעולם הבא לנשמות - אף כך הצדקה היא אריכות ימים לגוף בשני עולמות. זהו שכתוב (דברים ז) כי הוא חייך וארך ימך. כי הוא חייך - בעולם הזה. וארך ימך - בעולם הבא. שעולם הבא לגוף לתחתית המתים, שאחר שיקום לא ימות. וכמו שהעולם הבא יהיה עומד, כך העולם הזה יהיה עומד.

שלחן שבת

ובשבת צריך לתקן שלחן עם ארבע רגלים, כמו השלחן שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר תערוך לפני שלחן, שלחנו של הקדוש ברוך הוא זו השכינה, היא מצד הצפון שהוא גבורה, ומשום זה תקנו בעלי המשנה שלחן בצפון, ונר דולק לימין כמו שלמעלה, שנאמר בו מגורה בדרום, מטא באמצע מצד העמוד האמצעי.

אם זוכה - יוצאת התפלה הזו, ומתגלגלת הבקשה הזו, ויוצאים עמה שנים עשר ממנים, וכל אחד ואחד תובעים מעם אותה הרוח קיום בבקשה הזו, ומתקיימת בהם.

הַשְּׁגָחָה עַל שׁוֹמְרֵי וּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶת כְּרָאוּי
תַּחַת הַחֲתִיָּה הַזֹּאת אַרְבַּעַת שָׁרְפִים לוֹהֲטִים:
 שְׂרָפָא"ל, בְּרָקִיא"ל, קְרִישִׁיא"ל, קְדוּמִיא"ה.
 וְאַרְבַּעַת הַלְלוּ שֶׁתַּחַת הַחֲתִיָּה הַזֹּאת עוֹמְדִים
 לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. אֵלֹהֵי הָאַרְבַּעַת
 עוֹמְדִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְהֵם
 מְמַנִּים לְהַשְׁגִּיחַ בְּכָל אוֹתָם שְׁשׁוֹמְרֵים אֶת
 יוֹם הַשֶּׁבֶת וּמַעֲנֵגִים אֶת הַשֶּׁבֶת כְּרָאוּי.

מֵהָאַרְבַּעַת הַלְלוּ, כְּשֶׁנוֹסְעִים, יוֹצְאִים שְׂבִיבֵי
 אֵשׁ, וּמֵהַשְּׂבִיבִים הַלְלוּ נַעֲשִׂים שְׂבָעִים
 וּשְׁנַיִם גְּלָגְלִים לוֹהֲטִים בָּאֵשׁ. מִכָּאן נַעֲשֶׂה
 נְהַר דִּינּוּר. אֶלֶף אֶלְפִים יִשְׁמְשׁוּ אֶת אוֹתוֹ
 הַנְּהַר. כָּל אוֹתָם שְׁמַעֲנֵגִים שֶׁבֶת, אַרְבַּעַת
 הַמְּמַנִּים הַלְלוּ מִשְׁגִּיחִים בְּכָל אוֹתָם
 שְׁמַעֲנֵגִים אֶת הַשֶּׁבֶת, וְהַחֲתִיָּה הַזֹּאת עוֹמְדַת
 עֲלֵיהֶם, וְנוֹסְעִים בְּשִׁבְלָה תַּחְתֶּיהָ.

נְהַר דִּינּוּר

בְּכָל יוֹם זוֹרֵם אוֹתוֹ נְהַר דִּינּוּר וְשׁוֹרֵף
 כְּמֵה רֹחוֹת וְכֵמֵה שְׁלִיטִים. וְכִשְׁנֹכְנֶסֶת
שֶׁבֶת, יוֹצֵא כְרוֹז, וְשׁוֹכֵף אוֹתוֹ נְהַר דִּינּוּר,
וְהַסְּעָרוֹת וְהַזִּיקִים וְהַשְּׂבִיבִים שׁוֹכְכִים.
 וְהַחֲתִיָּה הַזֹּאת הוֹלֶכֶת וְעוֹלָה עַל אַרְבַּעַת
 הַשְּׂרָפִים הַלְלוּ שְׁאֲמַרְנוּ, וְנִכְנָסֶת לְתוֹךְ
 אֲמַצֵּעַ הַהִיכָל הַזֶּה לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנֹקְרָא
 עֲנֵג.

בְּרַכַּת הַשְּׁלַחן

מִשׁוֹם שֶׁבְּמִקּוֹם הַזֶּה, כְּשֶׁנִּכְנָסֶת שֶׁבֶת,
מִסֵּת דָּרִים שֵׁם כָּל שְׁלַחְנוֹת בְּנֵי הָעוֹלָם,
 שְׁנֹקְרָאִים בְּנֵי הַיִּכָּל הַמְּלֹךְ. וְאֶלֶף אֶלְפִים
 וְרַבּוֹא רַבּוֹת עוֹמְדִים עַל אוֹתָם הַשְּׁלַחְנוֹת.
 וְהַחֲתִיָּה הַעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת עַל אַרְבַּעַת הַשְּׂרָפִים
 הַלְלוּ, וְנִכְנָסֶת לְאוֹתוֹ מְקוֹם, וְרוֹאֶה שֵׁם אֶת
 כָּל אוֹתָם הַשְּׁלַחְנוֹת (וְכָל אוֹתָם שְׁנוּמְדִים עֲלֵיהֶם),

הַשְּׁגָחָה עַל שׁוֹמְרֵי וּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶת כְּרָאוּי
תַּחַת הַחֲתִיָּה הַזֹּאת אַרְבַּעַת שָׁרְפִין
 מְלַהֲטִין, שְׂרָפָא"ל, בְּרָקִיא"ל,
 קְרִישִׁיא"ל קְדוּמִיא"ה. וְאֵלֵין אַרְבַּעַת תַּחֲתֵי
 הַחֲתִיָּה קְיִימִין לְאַרְבַּעַת סְטְרֵי עֲלָמָא,
 אֵלֵין אַרְבַּעַת קְיִימֵי לְאַרְבַּעַת סְטְרֵי עֲלָמָא,
 וְאֵינוּן מְמַנֵּן לְאַשְׁנַחֲתָא בְּכָל אֵינוּן דְּנִטְרֵי
 יוֹמָא דְּשֶׁבֶתָא, וּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶתָא כְּרָקָא
 יְאוּת.

מֵאֵלֵין אַרְבַּעַת כַּד נִטְלֵי, נִפְקֵי שְׂבִיבִין
 דְּאֵשָׁא, וּמֵאֵלֵין שְׂבִיבִין
 אֲתַעֲבִידוּ שְׂבָעִין וְתֵרִין גְּלָגְלִין, מְלַהֲטִין
 בְּאֵשָׁא. מֵהֵכָא אֲתַעֲבִיד נְהַר דִּינּוּר. אֶלֶף
 אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנִיָּה לְהֵהוּא נְהַרָא. כָּל אֵינוּן
 דְּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶתָא, אֵלֵין אַרְבַּעַת מְמַנֵּן מִשְׁגָּחָן
 בְּכָל אֵינוּן דְּמַעֲנֵגֵי שֶׁבֶתָא, וְהַחֲתִיָּה הַזֹּאת
 קְיִימָא עֲלֵיהֶוּ, וְנִטְלֵי בְּגִינָה תַּחֲתֵיהָ.

נְהַר דִּינּוּר

בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, נְגִיד הֵהוּא נְהַר דִּינּוּר,
 וְאוֹקִיר לְכַמְה רֹחוּין, וְלְכַמְה
 שְׁלִיטִין. וְכַד עֲיִיל שֶׁבֶתָא, כְּרוֹזָא נִפְקָא,
 וְשִׁכִּיד הֵהוּא נְהַר דִּינּוּר, וְנַעֲפִין וְזִיקִין
 וְשְׂבִיבִין אֲשַׁתְּכְּבוּ. וְהַחֲתִיָּה הַזֹּאת אֲזַלָּא
 וְסִלְקָא עַל אַרְבַּעַת אֵלֵין שְׂרָפִים דְּקִאֲמַרְן.
 וְעָאֵל גּוֹ אֲמַצְעִיתָא דְּהִיכְלָא דָא, בְּהֵהוּא
 אֲתַר דְּאִקְרִי עֲנֵג.

בְּרַכַּת הַשְּׁלַחן

בְּגִין דְּבַהֲאֵי אֲתַר, כַּד עֲיִיל שֶׁבֶתָא,
מִתְּסַדְרָאן תַּמְן כָּל פְּתוּרֵי דְּבְנֵי
עֲלָמָא, דְּאִקְרוּ בְּנֵי הַיִּכָּלָא דְּמִלְכָא, וְאֶלֶף
 אֶלְפִין, וְרַבּוּ רַבּוּן מְמַנֵּן. קְיִימֵי עַל אֵינוּן
 פְּתוּרֵי. וְהַחֲתִיָּה הַזֹּאת עֲלָאָה עַל אֵלֵין
 אַרְבַּעַת שְׂרָפִים, וְעָאֵל בְּהֵהוּא אֲתַר,
 וְהִמָּא כָּל אֵינוּן פְּתוּרֵי, (וְכָל אֵינוּן דְּמִיִּמָּא עֲלֵיהֶוּ)

ומשגיחה בכל שלחן ושלחן, ואיך מענגים את כל שלחן ושלחן, ועומדת ומברכת את אותו השלחן. וכך אותם אלה אלפים רבבות, כלם פותחים ואומרים אמן.

ומה הברכה שמברך על השלחן הזה שנערה ונענג כראוי? (ישעיה נח) **אָ אַתְּעַנְג עַל ה' וְגו' כִּי פִי ה' דַּבֵּר.** וכֵּלָם אֹמְרִים: אַז תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה וְגו'. רוח העליונה שנקראת זכו"ת אל, כשאותו השלחן מתענג בכל הסעודות, בסעודה האחרונה השלישית מסיים ואומר על כל אותם הראשונים, ואומר: אַז יִבְקַע כְּשַׁחַר אֹרֶךְ וְגו', כבוד ה' יאספך. כל אותם שבעים אורות אחרים בכל הצדדים פותחים ואומרים: (תהלים קכח) הִנֵּה כִּי בֵן יְבוֹרֵךְ גָּבַר יֵרָא ה'.

עונשו של שלחן שאינו כראוי **וּכְשִׁי שֶׁלַחַן הָאָדָם אֵינוֹ עוֹמֵד בְּאוֹתוֹ מְקוֹם בְּעֵרִיכַת הָעֵנֵג כְּרָאוּי,** אַז הַחֲתִיָּה הַזֹּה, וְאוֹתָן אַרְבַּע שְׂתַחֲתִיָּה, וְכָל אוֹתָם אֵלֶּף אֲלָפִים וְרַבּוּא רַבּוּבּוֹת, כֵּלָם דּוֹחִים אוֹתוֹ הַחוּצָה לְאוֹתוֹ צַד הָאָחֵר, וְכִמְהָ שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים, כֵּלָם נוֹטְלִים אוֹתוֹ וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מְקוֹם, שֶׁהוּא בְּהִפּוּךְ מִזֶּה, וְנִקְרָא נִגְע. וְכִשְׂמֻכְנִיסִים אוֹתוֹ לְשֵׁם, (פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים) (שם קט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָהּ וַתְּבֹאֶהּ וְלֹא חִפֵּץ בְּבִרְכָּהּ וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ. וְנִקְשׁ נֹשֶׁה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו', אַל יְהִי לוֹ מִשֶּׁךְ חֶסֶד וְגו'. הִרְחַמְנָא יִצְיִלְנוּ.

שכר מענגי השבת **מְשׁוּם שֶׁעֲנַג שַׁבָּת,** וְאַמּוֹנַת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (זה אלו אותם שלחנות של ענג שבת ומעידים וחסים, כלם שמחה של הקדוש ברוך הוא, ומשום כך) הוּא.

ואשגח בכל פתורא ופתורא, והיד מענג ליה לכל פתורא ופתורא, וקיימא ובריך ליה להווא פתורא. וכל אינון אלה אלפין, ורבוא רבבון, בלהו פתחי ואמרי אמן.

ומה ברכה היא דבריך על האי פתורא דמתסדר ואתענגא כדקא יאות. (ישעיה נח) **אָז תִּתְעַנֵּג עַל יי' וְגו' כִּי פִי יי' דַּבֵּר.** וְכִלְהוֹ אֹמְרֵי, (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וְיי' יַעֲנֶה וְגו'. רוּחָא עֲלָאָה דְאִקְרִי זְכוּ"ת אַל, כִּד הֵוּא פְתוּרָא אֲתַעֲנַג בְּכִלְהוֹ סְעוּדַתִּי, בְּסְעוּדַתָּא בְתַרְאָה תְּלִיתָאָה מְסִיִּים וְאֹמֵר, עַל כָּל אֵינוֹן קְדָמָי, וְאֹמֵר (ישעיה נח) אַז יִבְקַע כְּשַׁחַר אֹרֶךְ וְגו', כְּבוֹד יי' יֹאסֵפֵךְ. כָּל אֵינוֹן שְׁבַעִין נְהוּרִין אַחֲרֵינוּ בְּכָל סְטְרִין, פְּתַחֵי וְאֹמְרֵי, (תהלים קכח) הִנֵּה כִּי בֵן יְבוֹרֵךְ גָּבַר יֵרָא יי'.

עונשו של שלחן שאינו כראוי **וְכִד פְּתוּרָא דְכַר נִשׁ לֹא קִיִּמָּא כִּהוּא אֲתֵר בְּסְדוּרָא דְעֵנוּגָא כְּדָקָא יֹאוֹת,** כְּדִין הַאי חִוּתָא, וְאֵינוֹן אַרְבַּע דְתַחֲוּתָהּ, וְכָל אֵינוֹן אֵלֶּף אֲלָפִין וְרַבּוּ רַבּבּוֹן, בְּלָהוּ דְחִיָּין לִיָּה לְכַר, לְהֵוּא סְטְרָא אַחֲרָא, וְכִמְהָ גְרַדִּינֵי נִימוּסִין, בְּלָהוּ נְטִילֵי לִיָּה וְעִיִּילֵי לִיָּה לְהֵוּא אֲתֵר, דְאִיְהוּ בְּהַפּוּכָא מִן דָּא, וְאִקְרִי נִגְע. וְכִד עִיִּיל לָה תִמּוֹן, (ס"א פּוֹתְחֵי וְאֹמְרֵי) (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָהּ וַתְּבֹאֶהּ וְלֹא חִפֵּץ בְּבִרְכָּהּ וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ. (תהלים קט) וְנִקְשׁ נֹשֶׁה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגו', אַל יְהִי לוֹ מִשֶּׁךְ חֶסֶד וְגו'. רַחֲמֵנָא לְשַׁזְכֵּן.

שכר מענגי השבת **בְּגִין דְעֵנוּגָא דְשַׁבְתָּא,** וְמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא (ס"א הַאי אִיְהוּ אֵלִין פְּתוּרֵי דְעֵנוּגָא דְשַׁבְתָּא וְחִיָּין כּוֹלְהוּ חֲדוּתָא

ומשום זה, כל אותם שמענגים ענג השבת וזמנים ומועדים, ארבעת הללו שעומדים תחת החיה הזו עומדים כנגד אותו נהר דיגור, ולא גותנים להשרף שם את כל אלו שמענגים ענוגיהם כראוי.

דקודשא בריך הוא ובגין דא) איהו. ובגין דא, כל אינון דמענגי ענוגא דשבתא וזמני ומועדי, אלין ארבע דקיימי תחות האי חיותא, קיימא לקבל ההוא נהר דיגור, ולא שבקי לאתוקדא ביה, לכל אינון דמתענגי ענוגיהו כדקא יאות.

המשך "ערקה של שעה" מעמוד 9

ה

החלש יאמר גבור אני

הגע בעצמך: 10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום, יש לנו מליון שנה תורה, וכאשר יהודי פשוט או אפילו ילד קטן שלומד רק שעה אחת בשבת זוהר הקדוש, גם כן שנה מליון שנה תורה. ואם קשה לך ללמוד אז זכית למאה מליון שנה [כמו 10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום במשך מאה ימים], וכך יקויים בנו דברי הנביא יואל (ד' י) "החלש יאמר גבור אני" וכל יהודי יכול לזכות לזה ולהביא את המשיח ברחמים.

אמר מרן ה"חפץ חיים": יסוד היהדות הוא להאמין בשכר וענש, ובאר את הודוי: וסרנו ממצותיך וממשפטריך הטובים ולא שנוה לנו, שלא עשינו חשבון והחשבנו באמת את התורה והמצוות, כמה באמת שווים, וכבר אמרו חז"ל על לימוד התורה "קרה היא מפנינים וכל חפצריך לא ישוו בה" (משלי פרק ג' פסוק ט"ו) ובמסכת הוריות (דף י"ג א'): א"ר אחא ברבי חנינא, דאמר קרא "קרה היא מפנינים", מכהן גדול שזכנס לפני ולפנים.

בואו חשבון: איזה שכר גדול יכולים לזכות בלמוד הזהר הקדוש. וכן קיים החפץ חיים בעצמו "אני מאמין בביאת המשיח... בכל יום אחפה לו", ובתפלה בברכת "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... כי לישועתך קוינו כל היום", כתב מר"ן האר"י הח"י שצריך בכל פעם שמתפלל לכוון לצפות לישועת השם יתברך, ומה אנחנו עושים למען ביאת המשיח ולמען גאלת עם ישראל, ובמה אנו מצפים לישועת ה'.

כתוב בכתבי האריז"ל, שעל ידי לימוד תורת הסוד מתגלה לנו תורת הנגלה, ובדורנו כולנו זוכים לראת את זה עין בעין, וכבר מעידים אברכי הכוללים, ואפילו יהודים פשוטים, שאחרי שטעמו מצוץ דבש הזוהר הקדוש, נפתח לבם ומתרחב מתם, לחדש חדושים נפלאים בתורה הקדושה, וזכו לחבר חיבורים מצויינים.

שעות ביום, ובכך גם תזכה לראת שמים טהורה.
 ח. ובדאי זכו לכל זה שהרי ה"אור הגנוז" טמון - ומתגלה בלמוד הזוהר הקדוש (דברי הבני יששכר, ועוד צדיקים, ראה באור הזוהר), ומאיר את הנשמה, וכך זוכים לחדש נפלאות בתורה.
 המשך בעמוד קא

ז. ואפשר להמליץ על זה את דברי חז"ל הקדושים על הפסוק: "מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה..." אל תקרי 'מה' אלא 'מאה', שבלימוד שעה אחת זה"ק בשבת יחשב לך למאה ימים של לימוד תורה של עשרת אלפים אברכים הלומדים עשר

זֶהַר הַשֵּׁבֶת

פֶּרֶק י'

פְּרָשִׁיּוֹת

מִקֵּץ - קֶרַח

מִצֹּת לָחֶם מִשְׁנָה וּבִרְבֵּת
הַפֶּת, אֲמִירַת דְּבָרֵי תוֹרָה
עַל הַשְּׁלָחַן

פָּרָק י'

- עגן בְּצִיעַת שְׁנֵי הַכְּפוֹת צג
- אין הַשְּׁטוֹן מְזִיק בְּיוֹם הַשַּׁבָּת צג
- בְּצִיעָה וּבְרָכָה עַל הַפֶּת צג
- בְּצִיעַת הַפֶּת עַל דָּרָךְ הַסוּד צד
- מַעֲלַת הַמַּאֲרִיף עַל שְׁלֶחֶנוּ צד
- דְּבַרֵי תוֹרָה עַל הַשְּׁלֶחַן צה
- כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה צו
- עגן כּוֹס בְּרָכָה עַל דָּרָךְ סוּד צו
- מִיָּם אַחֲרוֹנִים ק
- עֲרֶכֶה שֶׁל שְׁעָה קא

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

עָנָן בְּצִיעַת שְׁנֵי הַכִּפְרוֹת (חלק ג' רע"ג, א ר"מ)
הַתְּנִינָא, לְמַבְצֵעַ עַל שְׁנֵי כִפְרוֹת בְּשַׁבַּת,
 דְּאִינוּן רְמִיזוּן בְּתַרֵּי לִוְחֵי
 אוֹרֵייתָא, דְּאִתִּייהִיבוּ בְּשַׁבַּת זִוּגוֹת.
 דְּבִיזְמָא תְּלִיתָאָה נְחָתוּ, דְּבִיהַ תְּרֵי זְמַנֵּי
 טוֹב, וּבְשַׁבַּת אִתִּייהִיבַת, תְּרִין נִוְקְבִין
 לְתִרִין טְבִין. וְאִף עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ דְּשָׂדִים
 מְמַנִּין עַל זִוּגוֹת, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ שְׁנֵי
 בִיעִים, שְׁנֵי אַגְזִיזִים. הִלְכָה לְמַשָּׁה מְסִינֵי
 שְׁלוּחֵי מְצוּהָ אִינְן נִוְקִין.

וְאִי תִימָא, וְהָא תְּנִינָא, אִין מִתְחִילִין
 בְּשַׁנֵּי, וְאִין מְסִימִין בְּד', דְּהֵינּוּ
 כְּב' ד' עִם עֵרֶב רֶב, דְּלֹא הוּוּ שְׁלוּחֵי
 מְצוּהָ, דְּלֹא אִתְגַּיְרוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם, וּלְבַתְּרָא
 דְּאִתְעֵבְרוּ מְעֵלְמָא, מְנֵי קְדָשָׁא כְּרִיד
 הוּא לְנִטְלָא (שְׁמוֹת טז) שְׁנֵי לִוְחוֹת אֲבָנִים
 כְּרֵאשׁוֹנִים, וְאָמַר, (ש) וְכַתְּבֵתִי עַל
 הַלִּוְחוֹת אֵת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל
 הַלִּוְחוֹת וְגו'.

אִין הַשְּׁטֹן מְזִיק בְּיוֹם הַשַּׁבַּת
 וְתִרִין כִּפְרוֹת בְּשַׁבַּת, רְמִיזוּן לְתִרִין יוֹדִין
 יֵאֵהֲדוּנְהֵי. דְּאִדְנֵי אִיהִי יְחִידָה
 מִבְּעֵלְהָ בְּשִׁית יוֹמִין דְּחֹל, וּבְשַׁבַּת נְחִית
 לְגַבְהָ. וּבְגִין דָּא בְּשַׁבַּת, כָּל נִשְׁמַתִּין
 וְרוּחִין וְנַפְשִׁין נִפְקִין וְנַחְתִּין זִוּגוֹת, וְאִין
 שְׁטֹן וְאִין מְזִיק שְׁלִיט בְּיוֹמָא דְּשַׁבַּתָּא.
 וְאִפִּילוּ גֵיהֶנּם לֹא שְׁלִיט, וְלֹא אוֹקִיד
 בְּשַׁבַּת. וּבְגִין דָּא, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֵרוּ
 אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְדָא
 אֵשׁ נֹכְרָאָה, אֵלָא אֵשׁ דְּקִרְבָּנָא, אֵשׁ
 דְּקְדוּשָׁה. וְלִית לְאֶרְכָּאָה בְּבִיעֵא דְּלֵהוּן,
 דְּהָא אִתְמַר לְעִיל.

בְּצִיעָה וּבִרְכָה עַל הַפֶּת (חלק ג' רמ"ד, ב ר"מ)
פֶּתַח וְאָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ מֵאֵרִי מִתְנִיתִין,
 בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכַרְד.

עָנָן בְּצִיעַת שְׁנֵי הַכִּפְרוֹת
שְׁנֵי - לְבַצֵּעַ עַל שְׁתֵּי כִפְרוֹת בְּשַׁבַּת, שֶׁהֵן
 רְמוּזוֹת בְּשְׁנֵי לִוְחוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁנִּתְּנּוּ בְּשַׁבַּת
 זִוּגוֹת. שְׁבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יִרְדּוּ, שְׁבֹו פְּעֻמִּים
 טוֹב, וּבְשַׁבַּת נְתָנָה, שְׁתֵּי נְקֻבוֹת לְשְׁנֵי
 טוֹבִים. וְאִף עַל גַּב שְׁבָאוֹהָ שֶׁהֵשְׂדִים
 מְמַנִּים עַל זִוּגוֹת, כְּמוֹ שְׁבָאוֹהָ שְׁתֵּי בִיעִים,
 שְׁנֵי אַגְזִיזִים - הִלְכָה לְמַשָּׁה מְסִינֵי: שְׁלוּחֵי
 מְצוּהָ אִינְן נִוְקִין.

וְאִם תֹּאמַר, וְהֵרִי שְׁנֵינּוּ, אִין מִתְחִילִין בְּשַׁנֵּי
 וְאִין מְסִימִים כְּרִבְעֵי, דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עֵרֶב
 רֶב, שְׁלֹא הָיוּ שְׁלוּחֵי מְצוּהָ, שְׁלֹא הִתְגַּיְרוּ
 לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְלֹאֲחֵר שְׁעָבְרוּ מִן הָעוֹלָם,
 צְוָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל (שְׁמוֹת טז) שְׁנֵי
 לְחֹת אֲבָנִים כְּרֵאשׁוֹנִים, וְאָמַר, וְכַתְּבֵתִי עַל
 הַלִּוְחוֹת אֵת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלִּוְחוֹת וְגו'.

אִין הַשְּׁטֹן מְזִיק בְּיוֹם הַשַּׁבַּת
 וְשְׁתֵּי כִפְרוֹת בְּשַׁבַּת רְמוּזוֹת לְשְׁנֵי יוֹדֵי"ם
 יֵאֵהֲדוּנְהֵי. שְׁאִדְנֵי הִיא יְחִידָה מִבְּעֵלְהָ
 בְּשַׁשֶּׁת יְמוֹת הַחֹל, וּבְשַׁבַּת יוֹרֵד אֵלֶיהָ.
 וּמִשּׁוּם זֶה בְּשַׁבַּת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהַרוּחוֹת
 וְהַנְּפֻשׁוֹת יוֹצְאוֹת וְיוֹרְדוֹת זִוּגוֹת, וְאִין שְׁטֹן
 וְאִין מְזִיק שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְאִפִּילוּ גֵיהֶנּם
 לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשַׁבַּת. וּמִשּׁוּם זֶה, (שְׁמוֹת
 לה) לֹא תִבְעֵרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
 הַשַּׁבַּת. וְזוֹ אֵשׁ נְכָרָיָה, אֵלָא אֵשׁ הַקְּרָבָן, אֵשׁ
 שֶׁל קְדָשָׁה. וְאִין לְהֵאָרִיף בְּבִיעֵא שְׁלֵהוּן,
 שֶׁהֵרִי נִתְבָּאָר לְמַעְלָה.

בְּצִיעָה וּבִרְכָה עַל הַפֶּת
פֶּתַח וְאָמַר, הָרִי בְּאֶרְוֵהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, בְּעַל
 הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכַרְד. וְעוֹד בְּאֶרְוֵהוּ,

צָרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּה' מִן הַמוֹצֵיא. וְשִׁתִּי ה' הֵן כִּנְגַד שְׁתֵּי הַלָּחִם. שְׁתֵּי כִפְרוֹת שֶׁל הַשֶּׁבֶת. אוֹת ל' הִיא כְּפִיצָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּמִיֵּהוּ בַעַל הַבַּיִת שְׂבוֹצֵעַ? זוֹ אוֹת ו'.

שְׁנִיָּתָה, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, כְּדֵי שְׂיִבְצַע בְּעִין יָפָה, וּמְשָׁלִים הַבְּרָכָה, וְאַחֲרֵי כֵן בּוֹצֵעַ. וּפְרָשׁוֹהָ רַבּוֹתֵינוּ שֶׁל הַמְשָׁנָה, שְׂאִין הַמְּסֻבִּים רִשָּׁאִים לְטַעַם עַד שְׂיִטְעֵם הַמְּבָרָךְ, וְאִין הַבּוֹצֵעַ רִשָּׁאִי לְטַעַם עַד שְׂיִכְלֶה אִמֵּן מִפִּי הַמְּסֻבִּים. וְאִם רְצוֹנוֹ לְחַלֵּק כְּבוֹד, הִרְשׁוֹת בְּיָדוֹ. וְעוֹד פְּרָשׁוֹהָ שֶׁהַאֲרוֹחַ מְבָרָךְ, בְּשִׁבְלֵי שְׂיִבְרָךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת.

בְּצִיעַת הַפֶּת עַל דְּרָךְ הַסוּד
וְדָרָךְ סוּד, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ - זֶה הָעֵמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא קוֹ הָאֲמֻצָּעִי. וּבְשֶׁבֶת צָרִיךְ
לְבַצֵּעַ מִשְׁתֵּי כִפְרוֹת, שֶׁהֵן ה' ה'. בַּעַל הַבַּיִת
- זֶה ו' שֶׁל הָאֲמֻצָּע. (וּבְצוּרָה זוֹ. וּמִשּׁוֹם זֶה) וְכִדֵּי
שֶׁלֹּא יִרְאֶה כְּרַעֲבֵתְנוּת, יְכוּל לְבַצֵּעַ בְּה' לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד כְּפִיצָה. מֵה זֶה כְּפִיצָה? ל' ו'!
וְהוּן הַנְּקֻדָּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, נִקְרָאִים
פְּרוּרִים שְׂבֻכָזִי. וְאֵלּוּ כִּנְגַד טְפוֹת הַצֶּרַע.
וּמִי שֶׁמְזַלְזֵל בְּהוֹן וְזוֹרְקוֹן בְּמִקוֹם שֶׁלֹּא
צָרִיךְ, הַעֲנִיּוֹת רוֹדְפֹת אַחֲרָיו, וְהוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד.
זֶהוּ שְׂכָתוֹב (אִיּוֹב טו) נוֹדֵד הוּא לְלָחֵם אֵיִה.
וְאִין לָחֵם אֵלֶּא תוֹרָה, וְהוּא צוֹנֵחַ: אֵיִה מִי
שְׂמֻרְחָם עָלָיו? וְלֹא מוֹצֵא.

מַעֲלַת הַמַּאֲרִיךְ עַל שְׁלַחְנוּ
שְׂבִיעֵי - לְהַאֲרִיךְ עַל הַשְּׁלַחְנוּ מִשּׁוֹם הַעֲנִיּוֹם.
וּמִשּׁוֹם זֶה, כָּל הַמַּאֲרִיךְ עַל שְׁלַחְנוּ מַאֲרִיכִים

וְעוֹד אוֹקְמוּהָ, צָרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּה' מִן
הַמוֹצֵיא. וְתֵרִין הֵהִין אִינּוֹן, לְקַבֵּל שְׁתֵּי
הַלָּחִם. שְׁתֵּי כִפְרוֹת דְּשֶׁבֶת. י', אֵיִהִי
כְּפִיצָה לְכָל חַד וְחַד. וּמֵאֵן אֵיִהוּ בַּעַל
הַבַּיִת דְּבוֹצֵעַ. דָּא ו'.

(חֶלֶק ג' ע"ב, א ר"מ)

הַתְּנִינָא, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, כְּדֵי שְׂיִבְצַע
בְּעִין יָפָה. וּמְשָׁלִים בְּרַכְתָּא,
וּלְכַתֵּר בּוֹצֵעַ. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנֵן דְּמַתְּנִיתִין,
דְּאִין הַמְּסוּבִין רִשָּׁאִין לְטַעַם, עַד שְׂיִטְעוּם
הַמְּבָרָךְ. וְלִית הַבּוֹצֵעַ רִשָּׁאִי לְטַעַם, עַד
שְׂיִכְלֶה אִמֵּן מִפִּי הַמְּסוּבִין. וְאִם רְעוּתִיהָ
לְחַלֵּק כְּבוֹד, הִרְשׁוֹת בִּידֵיהָ. וְעוֹד
אוֹקְמוּהָ, דְּאוֹרַח מְבָרָךְ, בְּגִין דִּיבְרָךְ
לְבַעַל הַבַּיִת.

בְּצִיעַת הַפֶּת עַל דְּרָךְ הַסוּד
וְאוֹרַח רוּא, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, דָּא עֵמוּדֵא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּאֵיִהוּ קוֹ הָאֲמֻצָּעִי.
וּבְשֶׁבֶת צָרִיךְ לְבַצֵּעַ מִשְׁנֵי כִפְרוֹת,
דְּאִינּוֹן ה' ה'. בַּעַל הַבַּיִת, דָּא ו'
דְּאֲמֻצָּעִיתָא. (וּבְגוֹנָא דָא וּבְגִין דָּא) וּבְגִין דְּלֹא
לְאַתְחַזָּא כְּרַעֲבֵתְנוּתָא, יְכוּל לְמַבְצֵעַ
בְּה' לְכָל חַד וְחַד כְּפִיצָה. מֵאִי כְּפִיצָה.
י' ו'. אִינּוֹן נְקוּדִין דְּשָׂמָא קְדִישָׁא, אַתְקְרִי
פְּרוּרִי כְּכֻזִּית. וְאֵלִין לְקַבֵּל טְפִין דְּצֶרַע,
וּמֵאֵן דְּמְזַלְזֵל בְּהוֹן, וְזוֹרִיק לוֹן בְּאַתְרֵי
דְּלֹא אַצְטְרִיךְ, עֲנִיּוּתָא קֵא רְדִיף
אַבְתְּרִיהָ, וְאֵזִיל נֶעַ וְנָד. הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (אִיּוֹב טו) נוֹדֵד הוּא לְלָחֵם אֵיִה.
וְלִית לָחֵם אֵלֶּא תוֹרָה, וְהוּא צוֹנֵחַ אֵיִה
מֵאֵן דְּמֻרְחָם עָלֶיהָ, וְלֹא יִשְׁכַּח.

מַעֲלַת הַמַּאֲרִיךְ עַל שְׁלַחְנוּ (חֶלֶק ג' רע"ג, ב ר"מ)

שְׂבִיעֵאָה, לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, בְּגִין
עֲנִיּוֹם. וּבְגִין דָּא, כָּל הַמַּאֲרִיךְ

לו יָמִיו וּשְׁנוֹתָיו, וּמְשׁוֹם כָּךְ (משלי י) וְצַדִּיקָה תִצְלַח מִמּוֹת. שְׁעֵנִי חֲשׁוֹב כְּמַת, וְהוּא מַחֲיֶה אוֹתוֹ, גַּם כָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחֲיֶה אוֹתוֹ.

וְעוֹד בְּדֶרֶךְ סוֹד, שְׁכַל הָעֲנִיִּים מֵצַד הָאוֹת ד', שְׁנַאֲמַר בָּהּ (תהלים קטז) דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. וְאוֹת ד' שֶׁל אֶחָד שְׁצָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ בָּהּ, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (דברים יז) לְהֶאֱרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְלָכֵן צָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ עַל הַשְּׁלָחַן, שֶׁהִיא ד', כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע רַגְלִים שֶׁל הַשְּׁלָחַן. בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הָאוֹת ד' צָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ עַל הַשְּׁלָחַן בְּשִׁבִיל הָעֲנִיִּים.

עַל שְׁלָחָנוּ מֵאַרְיִכִּין לוֹ יָמִיו וּשְׁנוֹתָיו. וּבְגִין כָּךְ (משלי י) וְצַדִּיקָה תִצְלַח מִמּוֹת. דְּעֵנִי חֲשׁוֹב כְּמַת, וְאִיהוּ מַחֲיֶה לִּי, אוֹרְךָ הִכִּי קֹדֶשׁא כְּרִיד הוּא מַחֲיֶה לִּי. וְעוֹד בְּאוֹרַח רְזָא, דְּכַלְהוּ עֲנִיִּים מִסְטְרָא דְּאֵת ד', דְּאֵתְמַר בָּהּ (תהלים קטז) דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. וְאוֹת ד' דְּאֶחָד, דְּצָרִיךְ לְאַרְכָּאָה בָּהּ, הִדְּא הוּא דְּכַתִּיב לְהֶאֱרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וּבְגִין דְּא, צָרִיךְ לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, דְּאִיהִי ד', כְּלִילָא מִד' רַגְלִין דְּפְתוּרָא. בְּגִין יִקְרָא דְּאֵת דְּלִי"ת, צָרִיךְ לְאַרְכָּאָה עַל פְּתוּרָא, בְּגִין עֲנִיִּים.

דְּבְרֵי תוֹרָה עַל הַשְּׁלָחַן

רְבִיעִי - לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלָחַן דְּבְרֵי תוֹרָה, שְׁלֵא יִתְקִים בּוֹ כְּדִגְמַת עֲמֵי הָאָרֶץ שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיָּא צָאָה. אֲבָל בְּסוּדוֹת הַתוֹרָה פְּרִשׁוּהוּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר - יִצְפִּין, יִתְּנוּ שְׁלָחַן לְצַפּוֹן. הַרִי שְׁלָחַן לְשִׁמְאֵל, שֶׁהוּא דִין, צָרִיךְ לְקַשֵּׁר בּוֹ הַיָּמִין, שֶׁהוּא הַתוֹרָה, שְׁנִתְּנָה מִחֶסֶד, שֶׁהוּא רַחֲמִים, יָמִין ה'.

דְּבְרֵי תוֹרָה עַל הַשְּׁלָחַן (ח"ג רמ"ה, ב ר"מ)

רְבִיעֵאָה, לְמַהּוֹי עַל פְּתוּרִיָּה דְּבְרֵי תוֹרָה, דְּלֵא יִתְקִים בֵּיהּ כְּגוּוֹנָא דְּעֲמֵי הָאָרֶץ, דְּאֵתְמַר עֲלֵיהּוּ (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיָּא צָאָה. אֲבָל בְּסַתְרֵי תוֹרָה אוֹקְמוּהּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, יִתְּנוּ שְׁלָחַן לְצַפּוֹן. הַרִי שְׁלָחַן לְשִׁמְאֵל, דְּאִיהוּ דִין, כְּעֵי לְקַשֵּׁרָא בֵּיהּ יָמִינָא, דְּאִיהוּ אוֹרִייתָא, דְּאֵתִיְהִיבַת מִחֶסֶד, דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, יָמִין ה'.

(ח"ג רע"ג, א ר"מ)

שְׁשִׁי - לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלָחַן דְּבְרֵי תוֹרָה, שְׁכָּךְ פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, (אבות פ"ג) שְׁלֵשָׁה שְׁאָכְלוּ עַל שְׁלָחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עֲלֵיו דְּבְרֵי תוֹרָה וְכו'. וְסוּד הַדְּבָר - מְשׁוֹם שֶׁהִרִי פְּרִשׁוּהָ שְׁלָחַן בְּצַפּוֹן, וְהַתוֹרָה נִתְּנָה מִיָּמִין. לְחִבְרָ יָמִין, שֶׁהוּא רַחֲמִים, עִם שְׁמַאֲל, שֶׁהוּא דִין. שֶׁהַתוֹרָה הִיא י"ג מִיָּמִין, שְׁלָחַן אֲדִנִּי מִשְׁמַאֲל, וְצָרִיךְ לְחִבְרָ אוֹתָם. מְשׁוֹם שֶׁשְׁלָחַן מִשְׁמַאֲל, פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,

שְׁתִּיתָאָה, לְמַהּוֹי עַל פְּתוּרָא דְּבְרֵי תוֹרָה, דְּהִכִּי אוֹקְמוּהָ מֵאַרְיִ מִתְּנִיתִין, ג' שְׁאָכְלוּ עַל שְׁלָחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עֲלֵיו דְּבְרֵי תוֹרָה וְכו'. וְרְזָא דְּמַלְהָ, בְּגִין דְּהֵא אוֹקְמוּהָ שְׁלָחַן בְּצַפּוֹן, וְאוֹרִייתָא אֵתִיְהִיבַת מִיָּמִינָא. לְחִבְרָא יָמִינָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, בְּשִׁמְאֵל דְּאִיהוּ דִינָא. דְּאוֹרִייתָא אִיהִי י"ג מִיָּמִינָא, פְּתוּרָא אֲדִנִּי מִשְׁמַאֲל, וְצָרִיךְ לְחִבְרָא

קשים מזונותיו של אדם פקריעת ים סוף. ומשום כך צריך תלמיד חכם לזמן עמו, למי שישתדל בדברי תורה.

כוס של ברכה

שְׁלִישִׁי - כוס של ברכה שתקנו בו עשרה דברים: הדחה ושטיפה. עטור. עטוף. חי. מלא. מקבלו בשתי ידי. ונותנו בימיו. ונותן עיניו בו. ומגביהו מן הקרקע טפח. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו.

ענין כוס ברכה על דרך סוד

וּבְדֶרֶךְ סוּד, כוס (דברים לג) מלא ברכת ה'. כוס בגימטריא אלה"ם, ומשם הנשמה, שהיא על שמו - כוס. זהו שכתוב (תהלים קטז) כוס ישועות אשא. מי נקרא ישועות? חמש אצבעות, שהן פנגד חמש ספירות של כוס, שהוא שם אלהים חיים שהבינה מתפשטת בהם לחמשים שערים. ה' פעמים עשר, באות י', שהוא עשרה דברים שתקנו חכמים בכוס, שהוא אלהים חיים, חמש אותיות בחשבון ה'.

וּבְאָרוֹ, בכוס שצריך הדחה ושטיפה. הדחה מבחוץ, ושטיפה מבפנים. וסוד הדבר - שיהא תוכו כפרו. מי שזכה לנשמה מכוס זה, להיות נשמה טהורה מבפנים ומבחוץ. וסוד הדבר - (ויקרא טו) וטהרו וקדשו. טהרה מבפנים, וקדשה מבחוץ. ומה כוס אין טהרתו וקדשותו מבפנים ומבחוץ בלי מים - אף כך הנשמה אין טהרתה וקדשתה

לון. דבגין דפתורא משמאלא, אוקמוה רבנן דמתניתין, קשין מזונותיו של אדם פקריעת ים סוף. ובגין כך, צריך תלמיד חכם לזמנא עמיה, למאן דישתדל בפתגמי אורייתא.

כוס של ברכה (ח"ג רמ"ה, א ר"מ)

הְלִיתָאָה, כוס דברכה, דתקיננו ביה עשרה דברים. הדחה. שטיפה. עטור. עטוף. חי. מלא. מקבלו בשתי ידי. ונותנו בימיו. ונותן עיניו בו. ומגביהו מן הקרקע טפח. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו.

ענין כוס ברכה על דרך סוד

וְאוֹרַח רְזָא, כוס (דברים לג) מלא ברכת ה'. כוס בגי' אלה"ם. ומתמן נשמתא, דאיהו על שמה כוס. הדא הוא דכתיב, (תהלים קטז) כוס ישועות אשא. מאן ישועות. חמשה אצבעאן. דאינון לקבל חמשה ספירן דכוס. דאיהו אלהים חיים בינה מתפשטא בהון, לחמשים תרעין. ה' זמנין עשר. באת י', דאיהו עשרה דברים דתקיננו רבנן בכוס, דאיהו אלהים חיים, חמש אתוון, בחשבון ה'.

וְאוֹקְמוּהָ בְּכּוֹס, שצריך הדחה ושטיפה. הדחה מבחוץ, ושטיפה מבפנים. ורזא דמלה, שיהא תוכו כפרו. מאן דזכי לנשמתא מהאי כוס, למהוי נשמתא דכיא מלגו ומלבר. ורזא דמלה, (ויקרא טו) וטהרו וקדשו, טהרה מבפנים, וקדשה מבחוץ. ומה כוס לאו טהרתיה וקדשתיה מלגו ומלבר בלא

מבפנים ומבחוץ בלי תורה. ומשום זה אמר רבן גמליאל, מי שאין תוכו כפרו לא יכנס לבית המדרש. בגלל שאין הוא מצד עץ החיים, אלא מעץ הדעת טוב ורע.

עטור - פרשוהו מעטרו בתלמידים. ודרך סוד - ה' היא כוס, מעטרו בתלמידים באות י', שהיא עטרה על ה'. עטוף - צריך לעטוף ראשו בגלל שהשכינה על ראשו. שָׁכַף פרשוהו בעלי המשנה, אסור לתלמיד חכם להלך ד' אמות בגלוי הראש, משום (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו. כל שכן בברכה ובהזכרת שם הקדוש שאסור להיות בגלוי הראש.

שאות י' מן יהו"ה היא שהתעטף באור, ונעשיתה אור. (וזהו אור של ארץ ישראל מחכים) משום שאות י', שהיא חכמה, באור, וזהו אור שהתעטף בו כשברא את העולם. זהו שכתוב (תהלים קד) עטה אור כשלמה. וזהו (בראשית א) יהי אור - יהי אור. ופרשוהו בעלי סודות התורה, בטרים שנתהוה כל דבר, נתהוו ההיות. ומשום זה נאמר יהי אור ויהי אור, שהיה מזמן קדמון.

חי - פרשוהו חי מן החבית. ודרך סוד - שכינה עליונה היא שמינית לספירות ממטה למעלה, ומשום זה נקראת אות ח', ונאמר בה (משלי כד) בחכמה יבנה בית, וזהו חבית: ח' בי"ת. ומשום שהיא חיים, שכתוב (משלי א) עץ חיים היא למחזיקים בה, הינו משם הוא חי. וזהו יבנה של תורה. מי שמשתדל בה נקרא חי. ועוד, צדיק חי, שהוא חי מן החבית.

מ"א. אור הכי נשמתא, לאו טהרתה וקדשתה מלגו ומלכר בלא אורייתא. ובגין דא אמר רבן גמליאל, מי שאין תוכו כפרו לא יכנס לבית המדרש. בגין דלאו איהו מסטרא דאילנא דחיי, אלא מעין הדעת טוב ורע.

עטור, אוקמוה מעטרו בתלמידים. וארח רזא, ה' איהו כוס, מעטרו בתלמידים באות י', דאיהו עטרת על ה'. עטוף, צריך לאעטפא רישיה בגין דשכינתא על רישיה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין, אסור לתלמיד חכם למיהד ד' אמות בגלוי הראש. משום (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו. כל שכן בברכה, ובאדכרת שמא קדישא, למהוי בגלוי הראש.

דאת י' מן יהוה, איהי אתעטף באור, ואתעביד אור. (והיינו אורא דארץ ישראל מחכים) בגין דאת י' דאיהי חכמה באור, והיינו אור דאתעטף ביה כד ברא עלמא, דדא הוא דכתיב, (תהלים קד) עטה אור כשלמה. והאי איהו (בראשית א) יהי אור יהי אור. ואוקמוה מארי סתרי תורה, בטרים נתהוה כל דבר, נתהוו ההיות. ובגין דא יהי אור ויהי אור, דהוה מקדמת דנא.

ח"י אוקמוה, חי מן החבית. וארח רזא, שכינתא עלאה איהי תמינאה דספיראן מתתא לעילא, ובגין דא אתקריאת ח', ואתמר בה (משלי כד) בחכמה יבנה בית, ותינו חבית: ח' בי"ת. ובגין דאיהי חיים, דכתיב (משלי א) עץ חיים היא למחזיקים בה, יין מתמן איהו ח"י. ודא איהו יינא דאורייתא. מאן דאשתדל בה, אקרי ח"י. ועוד, צדיק ח"י. איהו חי מן החבית.

יֵין ישׁ מִמֶּנּוּ שְׁנֵי גִנּוּנִים - לָבוֹ וְאָדָם. יֵין גִּימְטְרִיָּא שְׁבַעִים פְּנִים. הָרִי ע"ב. וּכְנָגַד שְׁנֵי גִנּוּנִים שֶׁל הַיֵּין, הוּא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר שֶׁל שְׁבֶת, וְשְׁבַעִים תְּבוּת שֶׁל קְדוּשׁ וּיְכַל"ו - הָרִי ע"ב.

מְלֵא - זָהוּ שְׁכָתוּב כּוּס (דְּבָרִים ל) מְלֵא בְרַפְת ה'. וְאִף שֶׁהוּא מְלֵא מִיֵּינָה שֶׁל תּוֹרָה. אָדָם כֶּף צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית כה) אִישׁ תָּם - גָּבַר שְׁלָם, כְּמוֹ (שׁם לג) וַיֵּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם. כֶּף צְרִיף לְהִיּוֹת נִשְׁמָה שְׁלָמָה, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ פָּגָם, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כא) שֶׁכָּ ל (אִישׁ) אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב. אִף כֶּף אוֹתִיּוֹת אֵלִים עִם י"ה - הוּא אֱלֹהִים, כְּחֻשְׁבוֹן כּוּס. (שׁם י"ה) הוּא מְלֵא, וְהִפָּךְ אוֹתִיּוֹת אֵלִים וְתִמְצָא מְלֵא. מְתִי? כְּאֲשֶׁר ישׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת י"ה. וְהֵינּוּ (שְׁמוֹת יז) כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי חֻשְׁבוֹנוֹ ו"ה. הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי מְלֵא מְשִׁינֵיהֶם, וּמְשׁוּם זֶה שׁוֹרָה עָלָיו אָדָם, שֶׁהוּא שֵׁם מִפְרָשׁ.

מִקְבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו - כְּמוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהִיָּתָה בְּשֵׁנֵי לַיְחֻת, חֲמִשָּׁה דְּבָרוֹת בְּלוּחַ אֶחָד כְּנָגַד חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד יָמִין, וְחֲמִשָּׁה בְּלוּחַ שְׁנֵי כְּנָגַד חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד שְׂמָאל. וְנִתְּנוּ בְיָמִין, כְּלוֹמֵר בְּיַד יָמִין. וּמְשׁוּם זֶה, שְׁנֵי לַיְחֻת אֲבָנִים בְּיָדוֹ, וְלֹא בְיָדָיו. וְזֶהוּ שֶׁמֵּעִיד הַפְּסוּק, (דְּבָרִים לג) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דֶּת לָמוֹ.

וְנוֹתַן עֵינָיו בּוֹ - מְשׁוּם שֶׁכּוּס זֶה הוּא כְּנָגַד אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (דְּבָרִים יא) תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְעֵינָיִם שֶׁל מַעֲלָה הֵם שְׁבַעִים סְנֵהֲדָרִין, וְעֲלֵיהֶם מְשָׁה וְאֶהָרֹן. שְׁתֵּי עֵינָיִם עֲלִיוֹנוֹת. אַחַת עֵין יָמִין, וְאַחַת

יֵין אֵית מַצִּיחַ תְּרִין גִּוּוּנִין, הַחוּר וְסוּמָק. יֵין, שְׁבַעִין אַנְפִּין. הָא, ב. לְקַבֵּל תְּרִין גִּוּוּנִין דִּינִין, אִיחֵי זְכוֹר וְשִׁמּוֹר דְּשְׁבֶת, וְשְׁבַעִין תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וּיְכַל"ו, הָא, ב.

מְלֵא, הָדָא הוּא דְכָתִיב כּוּס (דְּבָרִים לג) מְלֵא בְרַפְת י'. וְאוּף דְאִיחֵו מְלֵא מִיֵּינָא דְאוּרִיִּיתָא. בַּר נֶשׁ הָכִי צְרִיף לְמַהוּי שְׁלִים, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בְּרֵאשִׁית כה) אִישׁ תָּם: גָּבַר שְׁלִים. כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית לג) וַיֵּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם, הָכִי צְרִיף לְמַהוּי נִשְׁמָתָא שְׁלִימָתָא, וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ פָּגָם, (וַיִּקְרָא כא) דְּכָל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב. אוּף הָכִי אֵלִים עִם י"ה, הוּא אֱלֹהִים, כְּחֻשְׁבוֹן כּוּס. (שׁם י"ה) אִיחֵו מְלֵא, וְהִפְּוֹד אֵלִים וְתִמְצָא מְלֵא. אִימְתִי. כִּד אֵית תְּמַן י"ה. וְהֵינּוּ (שְׁמוֹת יז) כִּי יָד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי חֻשְׁבְּנֵיהּ ו"ה. עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא מְלֵא מִן תְּרוּוּיָהּ. וּבְגִין דָּא שְׂרִיא עָלֵיהּ אָדָם, דְּהוּא שְׂמָא מִפְרָשׁ.

מִקְבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, כְּגוּוּנָא דְאוּרִיִּיתָא, דְּהוּהּ בְּתִרִין לַיְחֻין, חֲמִשָּׁה דְּבָרִין בְּלוּחָא חָדָא, לְקַבֵּל חֲמִשָּׁה אֲצַבְעָאן דִּיד יָמִינָא. וְחֲמִשָּׁה בְּלוּחָא תְּנִינָא, לְקַבֵּל חֲמִשָּׁה אֲצַבְעָאן דִּיד שְׂמָאלָא. וְאֶתִּיחֵיבּוּ בְיָמִינָא דְהֵינּוּ כִּיד יָמִין. וּבְגִין דָּא, שְׁנֵי לַיְחֻת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ, וְלֹא בְיָדָיו. וְהָא אִיחֵו דְאֶסְהִיד קָרָא, (דְּבָרִים לג) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דֶּת לָמוֹ.

וְנוֹתַן עֵינָיו בּוֹ, בְּגִין דְּהָא כּוּס, דְאִיחֵו לְקַבֵּל אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, דְאֶתְמַר בָּהּ, (דְּבָרִים יא) תָּמִיד עֵינֵי י' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְעֵינָיִם דְּלַעֲלֵא, אֵינּוּן שְׁבַעִין סְנֵהֲדָרִין, וּמְשָׁה וְאֶהָרֹן עָלֵיהֶו. תְּרִין עֵינָיִם עֲלָאִין.

עין שמאל. והם ע"ב, כמנין "בינו". וזהו סוד של נותן בכוס עינו.

ומגביהו מן הקרקע טפח - משום שאות ה' היא כוס, צריך להעלות אותה באות י', שהיא טפח, שבו נפתחת אות ה' בחמש אצבעות. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה - משום שתתברך אשתו, שהיא נפש, שגומר בה (במדבר יא) נפשנו יבשה אין כל. ומתברכת ועושה פרות. זהו שכתוב (בראשית א) תדשא הארץ דשא.

תשיעי - כוס של ברכה, ופרשה בעלי המשנה, עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה, ואלו הם: עטור"ר. עטור"ף. הדח"ה. שטיפ"ה. ח"י. מ"ל"א. ומקבלו בשתי ידיו. ונותנו בימין. ומסלקו מן הקרקע טפח. ונותן עינו בו. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ועכשו אין לנו אלא ארבעה, שהם: הדחה. ושטיפה. ח"י. מ"ל"א. ויש אומרים חי, מן החבית. ויש אומרים חי, הכוס שלם. ששבירתו זו היא מיתתו.

כוס על דרך החכמה הוא אלהים, והוא (מלא ב"ה והם) וכאן שלם. כ"ס בלי ו', כמו כס, שהוא פגום וחסר בלא אלקי, כן הוא חסר בלי וי"ו, והוא פגום. הכפ"א כן עולה בגימטריא כוס.

כוס היא ה"א, וצריך עשרה דברים כנגד י', והם: עטור"ר בסוד העטרה, עטרת תפארת. וזהו סוד עטור שאמרו זכרונם לברכה, מעטרו בתלמידים, והיא עטרת הברית.

חד עין ימין, וחד עין שמאל, ואינון, ב, כמנין בינו. והאי איהו רזא דנותן בכוס עינו.

ומגביהו מן הקרקע טפח, בגין דאת ה' איהי כוס, בעי לסלקא לה באת י', דאיהי טפח, דביה אתפתחת ה' בה' אצבעאן. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה, בגין דיתברך דביתהו, דאיהי נפש, דאתמר בה (במדבר יא) נפשנו יבשה אין כל, ואתברכת ואתעבדת פרין, דדא הוא דכתיב, (בראשית א) תדשא הארץ דשא.

(ח"ג רע"ג, ב ר"מ)

תשיעאה, כוס דברכה. ואוקמוה מארי דמתניתין, עשרה דברים נאמרו בכוס דברכה ואלין אינון. עטור"ר. עטור"ף. הדח"ה. שטיפ"ה. ח"י. מ"ל"א. ומקבלו בשתי ידיו. ונותנו בימין. ומסלקו מן הקרקע טפח. ונותן עינו בו. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו. ועכשו, אין לנו אלא ארבעה שהן הדחה. ושטיפה. ח"י. מ"ל"א. ויש אומרים חי מן החבית, ויש אומרים חי, הכוס שלם. ששבירתו זו היא מיתתו.

כוס על דרך החכמה, הוא אלהים. והוא (מלא ב"ה והם) והכא שלם, כ"ס בלא ו' כמו כס שהוא פגום וחסר בלא אלקי, כן הוא חסר בלא וי"ו, והוא פגום. הכפ"א כן עולה בגימטריא כוס.

כוס היא ה"א, וצריך עשרה דברים, כנגד י'. והם: עטור"ר בסוד העטרה, עטרת תפארת. וזהו סוד עטור, שאמרו זכרונם לברכה מעטרו בתלמידים, והיא

עטו"ף, (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף. שכל הברכות והתפלות מתעטפים עד שתעלה תפלת העני.

עטרת הברית. עטו"ף, (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף. שכל הברכות והתפלות מתעטפים, עד שתעלה תפלת העני.

הַדָּח"ה וְשֵׁטִיפ"ה, כְּמוֹ (ויקרא טז) וְטָהַר וְקָדְשׁוֹ. הַטָּהָרָה מִיְמִין הַחֶסֶד, וְהַקְּדוּשָׁה מִשְׂמָאל הַגְּבוּרָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מְלָכוּת, מִצַּד בִּינָה הַנְּקִירָא אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מִצַּד הַכֶּתֶר. ח"י מִצַּד יְסוּד הַנְּקִירָא שְׁלוֹם, שְׁנַאֲמַר (ישעיה נד) וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אָמַר מְרַחֵם ה'. מְלֵא מִצַּד תְּפִאָרֶת. מְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

הַדָּח"ה וְשֵׁטִיפ"ה, כְּמוֹ (ויקרא טז) וְטָהַר וְקָדְשׁוֹ. הַטָּהָרָה מִיְמִין הַחֶסֶד. וְהַקְּדוּשָׁה מִשְׂמָאל הַגְּבוּרָה. כּוֹס דְּבְרָכָה מְלָכוּת מִצַּד בִּינָה הַנְּקִירָא אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מִצַּד הַכֶּתֶר. ח"י, מִצַּד יְסוּד, הַנְּקִירָא שְׁלוֹם, שְׁנַאֲמַר (ישעיה נד) וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אָמַר מְרַחֵם יי'. מְלֵא, מִצַּד תְּפִאָרֶת. מְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

וְנוֹתְנוֹ בִּיְמִין, כִּי ה' עֲלוּנָה לְחֶסֶד, ה' שְׁנִיָּה לְגְבוּרָה. וּמְסַלְקוֹ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּסוּד יו"ד, כִּי סְלוֹק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוּד יֶאֱהַדְוֹנָהּ. יי מְאִיר בְּבֵת עֵין. יְהו"ה בְּשֵׁלֶשֶׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מְאִירָה בְּשֵׁנֵי כְרוּבֵי הָעֵין וְאִישׁוּנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמְשַׁגְּרוֹ בְּמַתְנֵה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, הִיא בִּינָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנֵת חֲלָקוֹ.

וְנוֹתְנוֹ בִּיְמִין, כִּי ה' עֲלוּנָה לְחֶסֶד, ה' שְׁנִיָּה לְגְבוּרָה. וּמְסַלְקוֹ מִן הַקְּרָקַע טַפַּח, בְּסוּד יו"ד כִּי סְלוֹק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוּד יֶאֱהַדְוֹנָהּ. יי' (ד"א יו"ד) מְאִיר בְּבֵת עֵין. יְהו"ה בְּשֵׁלֶשֶׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מְאִירָה בְּשֵׁנֵי כְרוּבֵי הָעֵין, וְאִישׁוּנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמְשַׁגְּרוֹ בְּמַתְנֵה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ. הִיא בִּינָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ, יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנֵת חֲלָקוֹ.

מִים אַחְרוּנִים

שְׁמִינֵי - מִים אַחְרוּנִים שֶׁתְּקַנּוּ לָהֶם מִשׁוּם מְלַח סְדוּמִית הַמְּסַמָּא אֶת הָעֵינִים. לָמָּה נִקְרָאוּ חוֹבָה? אֵלָּא בְּדֶרֶךְ סוּד, סֵם הַמְּוֹת שׁוּרָה עַל יָדֵים מְזַהְמוֹת, שְׁעוֹשִׂים בָּהֶם בְּרָכָה. וְעַל כּוֹס שְׁמִבְרָכִים עֲלֶיהָ בְּלִי טָהָרָה נִקְרָאֵת טְמָאָה. וּמָה כּוֹס שְׁשׁוֹתִים בָּהּ טְמָאָה לְבְרָכָה, עַד שֶׁהִיוּ מְטָהֲרִים אוֹתָהּ בְּהַדְחָה מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ - כָּל שֶׁכֵּן יָדָיו. וּמִשׁוּם זֶה מִים אַחְרוּנִים חוֹבָה. וְסוּד הַדְּבָר, (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם - אֵלֹהֵי מִים רֵאשׁוֹנִים. וְהִיִּיתֶם

מִים אַחְרוּנִים (ח"ג רע"ג, ב ר"מ)

הַמִּינָאָה, מִים אַחְרוּנִים דְּתִקְיָנוּ לוֹן, בְּגִין מְלַח סְדוּמִית, הַמְּסַמָּא אֶת הָעֵינִים. אֲמָאֵי אַקְרוּן חוֹבָה. אֵלָּא בְּאֶרֶח רְזָא, סֵם הַמְּוֹת שְׁרִיא עַל יָדָיו מְזוּהָמִין, דְּעַבְדֵי כְהוּ בְרָכָה. וְעַל כּוֹס דְּמְבָרְכֵי עֲלֶיהָ בְּלֵא טָהָרָה, אַקְרִי טְמָא. וּמָה כּוֹס דְּשׁוֹתִין בּוֹ, טְמָא לְבְרָכָה עַד דְּהוּוּ מְטָהֲרֵי לִיהָ בְּהַדְחָה מְלָגוּ וּמְלָכְר. כָּל שֶׁכֵּן יָדָיו. וּבְגִין דָּא, מִים אַחְרוּנִים חוֹבָה. וְרְזָא דְּמְלָה, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם:

קדושים - אלו מים אחרונים. כי קדוש - זה שמו ערב. כנגד (ישעיהו) קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. ומשום זה והתקדשותם וגו', להודיע שאתם בנים לקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם.

אלו מים ראשונים. והיותם קדושים: אלו מים אחרונים. כי קדוש: זה שמו ערב. לקבל, קדוש קדוש קדוש יי' צבאות. ובגין דא והתקדשותם וגו', לאשתמודעא דאתון בגין לקודשא בריך הוא, הדיא הוא דכתיב, (דברים יד) בנים אתם ליי' אלהיכם.

המשך "ערכה של שעה" מעמוד צ'

כילננו יודעים את המצב שבו אנו נמצאים! ומי יודע מה ילד יום? משה רבינו, אליהו הנביא, ורבי שמעון בן יוחאי עליהם השלום, מגלים לנו, שרק בספר הזהר יפקון מן גלותא ברחמי, כי הזהר הקדוש הוא כמו תיבת נח ורק אלו שילמדו זהר הקדוש ינצלו בתבת נח שהוא הזהר הקדוש, וינצלו מחבלי משיח, ובה תלוי סוד הצלת עם ישראל בדור האחרון וגאולתו, בכח וסגלת למוד הזהר הקדוש.

כתב השל"ה הקדוש: "הנה מבאר מכאן שחבור הזהר הנה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו, אשר זה תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה ושבבתם איש אל אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצרו הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח ובדם המילה, כן הגאלה העתידה לא יהיה הגאלה עד שיזכו לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמתיו, כמזכר בתקונים, ואז נחשב זה לגריחה כללית לכל ישראל, עד שבסוף הימים לא יצטרך אלא יציאה, וזהו שצאמר (ישעיה נב, יב): "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו כי ה' ה' לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל..." כל מי שיתדבק בזהר הקדוש ברוח מן הסטרא אחרא, וינצל מחבלי משיח, והאמת כי ספר הזהר נשאר אחריו (אחרי רשב"י ז"ל), שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הסטרא אחרא, עד שלא יצטרך לו (באחרית הימים) אלא יציאה, ואודיעך מה תועלת נמצא בה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מחבלי משיח (ראה בארץ ב"אור הזהר").

ט ספר הזהר הוא כתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. והמשכילים זיהירו בזהר הרקיע". אליו אינו דקא משתדליו בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתכנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אהד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) "כל הבן הילוד האורה תשליכוהו". ודא אורה דספרא דא (זהר חלק ג' דף קנ"א: ברעיא מהימנא). **הרמח"ל** ז"ל לא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל, אלא בלמוד "הזהר הקדוש" ברצף ללא הפסק, שבכח "הזהר הקדוש" לבטל כל גזרות ולקרב הגאלה ברחמים. וז"ל: בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נברח להתבה הזאת וננצל ונמצא שברית רבי שמעון בר

בואו ונתאחד פלנו' ביחד, ונתחיל ללמוד כל יום דף היומי של תקוני זהר, שזה לוקח רק שתי דקות ביום, ואפשר גם ללמוד ולשמע ב"קול הזוהר" בטלפון 0722-99-00-44, ובשבת קודש נלמד שעה אחת, למען תיקוני השכינה הקדושה, ובעזרת השם! תברך, יתבטלו מעלינו כל גזרות קשות ורעות, ונזכה לגאולה ברחמים, כמו שכתב הרשב"י, "בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי", ביאור: בספר הזה נצא מן הגלות ברחמים (זהר נשא ברעיא מהימנא דף קכ"ד ע"ב).

וכמו שגלה לנו הרש"ש הקדוש בשכבו על ערש דני סמוך לפטירתו, השאיר לנו מעין צואה כאשר אמר לבנו רבי חזקיה יצחק ז"ע"א: "יודע אני שבזכות הזוהר הקדוש וכתבי הקבלה יצא עם ישראל לחרות, ובלמוד זה תלויים גאולתינו וביאת משיח צדקינו"..." ותורת הסוד מה היא עליה? (ספר הרש"ש עמ' 158). מלותיו האחרונות של אותו צדיק וקדוש מרחפות בעולם, תובעות עלבון, ומפצירות לקיימן. "ותורת הסוד מה היא עליה?!"... והקול קורא במדבר פנו דרך לאלקינו. הקדישו מזמנכם היקר בכל יום לשם שמים, בשביל ישועת העם, ולהצלת הדור כולו – ברוחניות ובגשמיות.

בכחינו לשנות את המצב, בידינו הדבר, בואו נתגייס פולנו, במיוחד להזהיר גדולים על קטנים, אב ולמד עם בנו, מחנך עם חניכו, ומלמד עם תלמידו, שהרי אם אין גדיים אין תישים, כך יחדר תלמודם מנגרותם, וכן תלמודי תורה, ישיבות וכוללים, וכל כלל ישראל, יתאחדו בלמוד הקדוש הזה, ותורת הסוד תקבל תנופה, ונזכה להיות מבני עליה, כמו שכתוב ב"כסא מלך" בהקדמה לבאורו על תיקוני זוהר. ונפעל בדרך זו לקרב ולהביא את הגאולה השלמה ברחמים, וב"אמרי פנחס" השלם (דף ק"ו) לקדוש רבי פינחס מקאריץ ז"ע, פתב בזה הלשון: "צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זהר, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר לתינוק, בזה מניח בו נשמה אמיתית", עד כאן לשונו, (ואני שמעתי, שזה מקבל עוד מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו). כי הזוהר מלהיב ומאיר את הנשמה של כל איש מישראל, באפן שיוכל להשפיע הארה של נשמה קדושה גם בזולתו, עכ"ל (חכם הרויס).

[אמר המעתיק: כשאב שולח בנו למלמד ללמוד אצלו תורה, דבר הראשון צריך לברר אם המלמד של בנו לומד זוהר, כי אם לא, אז מי יודע איזה נשמה המלמד ימשיך לבנו – וגם אי אפשר שיהיה להמלמד קצת יראת שמים בלי לימוד הזוהר הקדוש כמבואר בספרים הקדושים].

י. כתוב בזוהר הקדוש, דעל ידי כנישתא תדא תכף נשמתין ונקלו בספר הזוהר הקדוש, ואכמ"ל.

המשך בעמוד קיב

זֶהַר הַשֵּׁבֶת

פְּרָק י"א

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיִּגַּשׁ - חֻקֹּת

זִמְן תְּפִלַּת הַמְּנַחָה עֵת רְצוֹן

וּסְגֻלַּת ג' סְעוּדוֹת

פֶּרֶק י"א

מנחה של שבת	קה
שעת מנחה היא עת רצון	קה
כָּל שַׁעֲרֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִנְעָלוּ.	קה
צדוק הדין	קו
נעילת שערי התורה והעולם	קו
בגוש המעיינות במיתת יוסף	קו
חשך במיתת משה	קו
בטלה שמחת התורה במיתת דוד	קז
חובת הענג בשבת	קז
ברכה מן היזם הזה	קז
ענג ושמחה ביום זה	קח
סדר השלחן ג' פְּעָמִים	קח
מעלת המשלים ג' סעודות	קח
הכל נמצא בשבת	קח
שמחה בסעודת שבת	קט
סעודת המלך	קט
סעודת הגבירה	קט
סעודה שנייה	קט
סעודה שלישית	קי
עונשו של הפוגם בסעודת שבת	קי
ישמה יתרה	קיא
ג' סעודות של אמונה	קיא
מעלת יום השבת	קיא
מנחה של שבת שעת רצון	קיא
ערכה של שעה	קיב

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- ◉ שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: זפ"ס כז-פד.
- ◉ שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: זפ"ס כה-קמ.
- ◉ שמונה פרקים [י"ז-כד] לסעודה השלישית: זפ"ס קמא-קצח.

מנחה של שבת (ח"ב קנ"ו, א)

וְאִי תִימָא, אַמַּאי אַתְּמַנִּי הַאי קָרָא, בְּצִלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּשַׁבַּת. יֵאוּת אִיהוּ לְמַהוּי בְּשַׁבַּת בְּהֵיִיא צִלוֹתָא דְּמִנְחָה, וְלֹא בְּצִלוֹתָא דְּחוּל, דְּוִדַּאי לֹאוּ צִלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּשַׁבַּת כְּחוּל. בְּגִין דְּהָא כְּחוּל בְּשַׁעְתָּא דְּמִנְחָה, תְּלִיָּא דִּינָא בְּעֵלְמָא, וְלֹאוּ אִיהוּ עַת רְצוֹן. אֲבָל בְּשַׁבַּת, דְּכָל רוּגְזָא אַתְּעָדִי, וְכֹלֵא אַתְּכְּלִיל כְּחֻדָּא, וְאַף עַל גַּב דְּדִינָא אַתְּעָר, אַתְּבַסְמוּתָא אִיהוּ, וְעַל דָּא אַצְטְרִיד קָרָא דִּיחֻדָּא, לִיחֻדָּא כָּל דְּרַגְיָן, דְּכַד הוּי יחֻדָּא, דִּינָא אַתְּחַבֵּר וְאַתְּכְּלִיל בְּרַחֲמֵי וְאַתְּבַסֵּם כְּלָא, וְכַדִּין עַת רְצוֹן כְּתִיב. עַת רְצוֹן, כְּלִיל כְּלָא כְּחֻדָּא. וְדִינָא אַתְּבַסֵּם בְּהֵוֹא זְמַנָּא, וְהוּי חֻדָּה כְּכֹלֵא.

מנחה של שבת
וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה הַתְּמַנָּה הַפְּסוּק הַזֶּה בַּתְּפִלַּת מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת? נֶאֱמַר הוּא לְהֵיּוֹת בְּשַׁבַּת בְּאוֹתָהּ תְּפִלַּת מְנַחָה וְלֹא בַּתְּפִלַּת חַל, שְׂוִדַּאי אֵין תְּפִלַּת מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת כְּמוֹ חַל. מִשּׁוֹם שֶׁהָרִי בַחַל, בְּשַׁעַת הַמְּנַחָה, תְּלוּי הַדִּין בְּעוֹלָם וְאֵינוֹ עַת רְצוֹן, אֲבָל בְּשַׁבַּת כְּשֶׁכָּל הַרוּגְז הוֹסֵר וְהַכֵּל נִכְלָל כְּאַחַד, וְאַף עַל גַּב שְׂמֵתְעוֹרֵר דִּין, זֶה הַתְּבַשְׂמוּת, וְלִכְּוֹ צְרִיף פְּסוּק שֶׁל יחֻד לִיחֻד אֶת כָּל הַדְּרַגּוֹת. שְׂכַשְׂיֵשׁ יחֻד, הַדִּין מִתְּחַבֵּר וְנִכְלָל בְּרַחֲמִים וְהַכֵּל מִתְּבַסֵּם, וְאַזְּ כְּתוּב עַת רְצוֹן. עַת רְצוֹן כּוֹלֵל הַכֵּל כְּאַחַד. וְהַדִּין מִתְּבַסֵּם בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְיֵשׁ שְׂמִיחָה בְּכָל.

שעת מנחה היא עת רצון

שַׁעַת מְנַחָה הִיא עַת רְצוֹן
מֹשֶׁה אֶסְתַּלַּק מֵעֵלְמָא, בְּהֵיִיא שַׁעְתָּא דְּצִלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּשַׁבַּת, בְּשַׁעְתָּא דְּעַת רְצוֹן אֶשְׂתַּכַּח. וּבְהֵיִיא שַׁעְתָּא רַעוּא הוּוּה לְעֵילָא, וְצַעְרָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא נִנְעֵלוּ תְּרַעִין בְּשַׁבַּת, מִשַׁעְתָּא דְּמִנְחָה וְלְעֵילָא. מָאן תְּרַעִין נִנְעֵלוּ. תְּרַעִין דְּבִי מְדַרְשָׁא, בְּגִין לְאַדְכְּרָא לְמֹשֶׁה רַעִיָּא מְהִימָנָא, דְּאוּרִייתָא אַתְּבַטְלָא בְּגִינֵיהּ.

שעת מנחה היא עת רצון
מֹשֶׁה הִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתָהּ שַׁעַת תְּפִלַּת מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת, בְּשַׁעַת שְׂנַמְצָאֵת עַת רְצוֹן. וּבְאוֹתָהּ שַׁעַת רְצוֹן הָיָה לְמַעְלָה, וְצַעַר לְמַטָּה, וְעַל זֶה נִנְעֵלוּ הַשְּׂעָרִים בְּשַׁבַּת מִשַׁעַת הַמְּנַחָה וּמַעְלָה. אֵילוּ שְׂעָרִים נִנְעֵלוּ? שְׂעָרֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ, כְּדִי לְהַזְכִּיר אֶת מֹשֶׁה הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן שֶׁהַתּוֹרָה הַתְּבַטְלָה בְּגִלְלוֹ.

כל שערי בית המדרש ננעלו

כָּל שַׁעְרֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִנְעֵלוּ
בְּהֵוֹא זְמַנָּא, בִּי מְדַרְשָׁא דְּמֹשֶׁה אַתְּבַטְלָא, כָּל שַׁבְּן אַחַרְגִּין. מָאן חֲמֵי תְּרַעִין דְּבִי מְדַרְשָׁא דְּמֹשֶׁה דְּנִנְעֵלוּ, דְּלֹא נִנְעֵלוּ אַחַרְגִּין כְּלָהוּ. אוּרִייתָא דְּמֹשֶׁה עֲצִיבָא עֲלֵיהּ בְּהֵוֹא זְמַנָּא, מָאן לֹא עֲצִיב. בְּגִין כְּדָּ כָּל תְּרַעִי

כל שערי בית המדרש ננעלו
בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּית מְדַרְשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בְּטָל, כָּל שַׁבְּן הָאַחֲרִים. מִי רוּאָה אֶת שַׁעְרֵי בֵּית מְדַרְשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁנִּנְעֵלוּ, וְשֵׁלֹא יִנְעֵלוּ כָּל הָאַחֲרִים?! כְּשֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל מֹשֶׁה עֲצוּבָה עֲלָיו בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִי לֹא עֲצוּב? מִשּׁוֹם כִּדְּ כָּל שַׁעְרֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ נִנְעֵלוּ, וְהַצְּטָרְכוּ

דְּבִי מְדַרְשֵׁי נִנְעָלוּ, וְאַצְטְרִיכוּ כָּלֵא לְצַדִּיקָא לִיהּ לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידְהּ הוּא בְּאֶרְחָא שְׂבָחָא, וְהֵינֵנוּ (תהלים לו) צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל.

כָּלֵם לְצַדִּיק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדַרְךְ שְׂבַח, וְהֵינֵנוּ (תהלים לו) צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל.

צדוק הדין

תְּלַתָּא אֵינֵנוּ דְאַסְתָּלְקוּ מֵעֲלֵמָא בְּהַאי זְמַנָּא, וְכִלְהוּ כְּלִילֵן בְּמִשְׁהָ. חַד, מִשְׁהָ נְבִיאָה מְהִימְנָא עֲלָאָה. וְחַד, יוֹסֵף צְדִיקָא. וְחַד, דְּוֹד מְלָכָא. בְּגִינֵי כֵךְ, תְּלַת צְדוּקֵי דִינֵי הַכָּא, חַד אִיהוּ דְיוֹסֵף זַכָּאָה, קְדִים לְכָל הֵנִי, וְדָא אִיהוּ צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל מִשְׁפֻּטֵיךְ תְּהוּם רַבָּה וְגו', דָּא יוֹסֵף, דְּאִיהוּ בְּלַחֲדוּי כְּהֵרְרִי אַל, כְּכִלְהוּ טוֹרִין עֲלָאִין. וְחַד מִשְׁהָ נְבִיאָה מְהִימְנָא, וְדָא אִיהוּ דְכְּתִיב, (תהלים עא) וְצְדִיקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד מְרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוּלוֹת, בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִיל לְכָל סֻרְיִן, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְחַד אִיהוּ דְוֹד מְלָכָא, וְדָא אִיהוּ דְכְּתִיב, (תהלים קיט) צְדִיקְתָּךְ צְדִיק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת, לְעוֹלָם: דָּא דְוֹד מְלָכָא.

צדוק הדין
שְׁלֹשָׁה הֵם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם בְּזְמַן הַזֶּה, וְכָלֵם כְּלוּלִים בְּמִשְׁהָ. אֶחָד - מִשְׁהָ הַנְּבִיאָה הַנְּאֻמָּן הָעֲלִיּוֹן, וְאֶחָד - יוֹסֵף הַצְּדִיק, וְאֶחָד - דְּוֹד הַמֶּלֶךְ. מִשׁוּם כֵּךְ יֵשׁ כָּאֵן שְׁלֹשָׁה צְדוּקֵי דִין. אֶחָד הוּא שֶׁל יוֹסֵף הַצְּדִיק קוֹדֵם לְכָל אֱלֹהִים, וְזֶהוּ צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל מִשְׁפֻּטֵיךְ תְּהוּם רַבָּה וְגו'. זֶה יוֹסֵף, שֶׁהוּא לְבַדּוֹ כְּהֵרְרִי אַל, כְּמוֹ כָּל הַהֲרִים הָעֲלִיּוֹנִים. וְאֶחָד מִשְׁהָ הַנְּבִיאָה הַנְּאֻמָּן, וְזֶהוּ שְׂכָתוּב (שם עא) וְצְדִיקְתָּךְ אֱלֹהִים עַד מְרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוּלוֹת, מִשׁוּם שֶׁהוּא נוֹטֵל לְכָל הַצְּדִיקִים, יְמִין וּשְׂמָאל. וְאֶחָד הוּא דְוֹד הַמֶּלֶךְ, וְזֶהוּ שְׂכָתוּב (שם קיט) צְדִיקְתָּךְ צְדִיק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת. לְעוֹלָם - זֶה דְּוֹד הַמֶּלֶךְ.

נעילת שערי התורה והעולם

בְּדִין אֲתַכְנִישׁ כָּלֵא בְּהַאי זְמַנָּא, תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, וְתוֹרָה שְׂבַעַל פֹּה. וְעַל דָּא בְּהַאי זְמַנָּא נִנְעָלוּ תְּרַעֵי דְאֹרִייתָא, וְנִנְעָלוּ תְּרַעֵי דְכָל עֲלָמָא, בְּהַאי זְמַנָּא.

נעילת שערי התורה והעולם
אֲזַ מִתְכַּנְּס הַכֹּל בְּזְמַן הַזֶּה, תוֹרָה שְׂבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׂבַעַל פֹּה. וְעַל זֶה בְּזְמַן הַזֶּה נִנְעָלוּ שְׂעָרֵי תוֹרָה, וְנִנְעָלוּ שְׂעָרֵי כָּל הָעוֹלָם בְּזְמַן הַזֶּה.

יבוש המעֵינות במיתת יוסף

בְּשַׁעֲתָא דְּמִית יוֹסֵף צְדִיקָא, יָבִישׁוּ מְקוֹרֵין וּמְבוּעֵין, וְכִלְהוּ שְׂבָטִין נְפִלוּ בְּגִלוּתָא, פְּתַחוּ עֲלָאִי וְאַמְרוּ, צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל מִשְׁפֻּטֵיךְ תְּהוּם רַבָּה וְגו'.

יבוש המעֵינות במיתת יוסף
בְּשַׁעֲתָא שְׂמִית יוֹסֵף הַצְּדִיק, יָבִישׁוּ הַמְּקוֹרוֹת וְהַמְּעֵינֹת, וְכָל הַשְּׂבָטִים נְפִלוּ בְּגִלוּת. פְּתַחוּ הָעֲלִיּוֹנִים וְאַמְרוּ, צְדִיקְתָּךְ כְּהֵרְרִי אַל מִשְׁפֻּטֵיךְ תְּהוּם רַבָּה וְגו'.

חשוך במיתת משה

בְּשַׁעֲתָא דְּמִית מֹשֶׁה, אֲתַחֲשֵׁךְ שְׂמִשְׁאָא בְּטִיְהֵרָא, וְאֲנַעֲלַת תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, נְהוּרָהָא דְאַסְפְּקִלְרִיאָה דְנְהֵרָא.

חשוך במיתת משה
בְּשַׁעֲתָא שְׂמִית מֹשֶׁה, נְחֻשָׁךְ הַשְּׂמֶשׁ בְּצַהֲרַיִם, וְנִנְעָלָה תוֹרָה שְׂבַכְתָּב, הָאוֹר שֶׁל הָאֲסַפְּקִלְרִיאָה הַמְּאִירָה.

בטלה שמחת התורה במיתת דוד
בשעתא דמית דוד מלא, בנישת
סיהרא גהוראה ואורייתא
 דבעל פה בנישת גהוראה. ומההוא זמנא
 אתגניזו גהורין דאורייתא, ואסגיא
 מחלוקת על משנה, וחפימיא במחלוקת,
 וכלהו תקיפי לפא בערבוביא. ועל דא,
 חדוה דאורייתא לאו איהו בההוא זמנא,
 בכל דרין דעלמא.

ומה אינון חומרי דתעניות דגזרו רבנן,
 כד מית פלוני, גזרו תענית. כד
 הוה כד, גזרו כד. (ס"א דא דהוה) וכד הוה
 בנישו יתיר דחדוה דתורה דבכתב
 ותורה דבעל פה, בההוא זמנא, על אחת
 כמה וכמה דאצטריך למגעל תרעי
 דאורייתא בההוא זמנא.

ובגין כך אמרינן הני צדוקי דינא, כמה
 דאתמר. חדו רבי יוסי ורבי חייא,
 ונשקוהו ברישיה כמלקדמין, אמרו
 זכאה חולקנא בהאי ארעה.

חובת הענג בשבת (ח"ב פ"ח, א)

רבי יצחק אמר, אפילו ביומא דשבתא
 גמי. רבי יהודה אמר, בעי לאתענגא
 בהאי יומא, ולמיכל תלת סעודתי
 בשבתא, בגין דישתכח שבעא וענוגא
 בהאי יומא בעלמא.

ברכה מן היום הזה

רבי אבא אמר, לאזדמנא ברבתיא
 באינון יומין דלעילא, דמתברכאן
 מהאי יומא. והאי יומא, מלא רישיה
 דזעיר אנפין, מטלא דנחית מעתיקא
 קדישא סתימא דכלא, ואטיל לחקלא
 דתפוחין קדישין, תלת זמני, מכד עייל
 שבתא, דיתברכון בלהו כחדא.

בטלה שמחת התורה במיתת דוד
בשעה שמת דוד המלך, כנסה הלבנה
 את אורה, ותורה שבעל פה כנסה את
 אורה. ומאותו זמן נגנזו אורות התורה,
 והתברתה המחלקת על המשנה, והחכמים
 במחלקות, וכל חזקי הלב בערבוביה. ועל זה
 אין שמחת התורה באותו זמן בכל דורות
 העולם.

ומהן חמרות התעניות שגזרו רבנן? כשמת
 פלוני גזרו תענית, כשהיה כף גזרו כף. (קה
 שתייה) וכשהיה פנוס יתר של שמחת התורה
 שבכתב ותורה שבעל פה, באותו זמן על
 אחת כמה וכמה שצריך לגעל שיערי התורה
 באותו זמן.

ולכן אמרים את אלו צדוקי הדיו, כמו
 שנתבאר. שמחו רבי יוסי ורבי חייא
 ונשקוהו בראשו כמקדם, ואמרו, אשרי
 חלקנו בדרך הזו!

חובת הענג בשבת

רבי יצחק אמר, אפילו ביום השבת גם רבי
 יהודה אמר, צריף להתענג ביום הזה ולאכל
 שלש סעודות בשבת, כדי שימצאו שבע
 וענג ביום הזה בעולם.

ברכה מן היום הזה

רבי אבא אמר, להזמין ברכה באותם ימים
 שלמעלה שמתברכים מן היום הזה, וביום
 הזה מלא ראשו של זעיר אנפין מטל שנוחת
 מהעתיק הקדוש הנסתור של הכל, ומטיל
 לשדה התפוחים הקדושים שלש פעמים
 משוכנסת שבת, שכלם יתברכו כאחד.

ענג ושמחה ביום זה

וְעַל דָּא בְּעֵי בַר נֶשׁ, לְאַתְעַנְנָא תַּלְתָּ
זְמַנִּין אֲלִין, דְּהָא בְּהָא תְּלֵיא
מְהִימְנוּתָא דְלַעִילָא, בְּעַתִּיקָא קְדִישָׁא,
וּבְזַעִיר אַפִּין, וּבְחַקְלָא דְתַפּוּחִין. וּבְעֵי
בַר נֶשׁ לְאַתְעַנְנָא בְּהוּ, וּלְמַחְדֵי בְּהוּ.
וּמֵאן דְּגָרַע סְעוּדָתָא מְנִייהוּ, אַחְזִי
פְּגִימוּתָא לְעִילָא וְעוֹנְשִׂיהּ דְּהָהוּא בַר
נֶשׁ סִגִּי.

סדור השלחן ג' פעמים

בְּגִינֵי כֹד, בְּעֵי לְסַדְרָא פְתוּרִיהּ, תַּלְתָּ
זְמַנִּי, מִכַּד עֵייל שַׁבְּתָא, וְלֹא
יִשְׁתַּכַּח פְתוּרִיהּ רִיקְנִיא, וְתִשְׁרִי בְּרַכְתָּא
עֲלֶיהּ, כָּל שְׂאָר יוֹמֵי דְשַׁבְּתָא. וּבְהֵאֵי
מְלָה, אַחְזִי, וְתֵלִי מְהִימְנוּתָא לְעִילָא.

מעלת המשלים ג' סעודות

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָאֵי מֵאן דְּאַשְׁלִים
תַּלְתָּ סְעוּדָתִי בְּשַׁבְּתָא, קָלָא נְפִיק
וּמְכָרָא עֲלֶיהּ, (ישעיה נח) אַזְ תַּתְעַנְג עַל
יְיָ, דָּא סְעוּדָתָא חָדָא, לְקַבֵּל עַתִּיקָא
קְדִישָׁא דְכָל קְדִישִׁין. וְהִרְפַּבְתִּיד עַל
בְּמַתִּי אַרְץ, דָּא סְעוּדָתָא תְּנִינָא, לְקַבֵּל
חַקְלָא דְתַפּוּחִין קְדִישִׁין. וְהִאֲכַלְתִּיד
נַחְלַת יַעֲקֹב אַבִּיד, דָּא הוּא שְׁלִימו
דְּאַשְׁתָּלִים בְּזַעִיר אַפִּין.

הכל נמצא בשבת

וּלְקַבְּלֵיהוּ בְּעֵי לְאַשְׁלֵמָא סְעוּדָתִיהּ,
וּבְעֵי לְאַתְעַנְנָא בְּכֻלְהוּ
סְעוּדָתִי, וּלְמַחְדֵי בְּכָל חַד וְחַד מְנִייהוּ,
מְשׁוּם דְּאִיהוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימָתָא. וּבְגִין
כֹּד, שַׁבְּתָא אַתִּיקָר, מִכָּל שְׂאָר זְמַנִּין
וְחִגּוֹן, מְשׁוּם דְּכֻלָּא בִּיהּ אִשְׁתַּכַּח, וְלֹא
אַשְׁתַּכַּח חֵכִי בְּכֻלְהוּ זְמַנִּי וְחִגִּי. אָמַר
רַבִּי חֵיִיא, בְּגִין כֹּד, מְשׁוּם דְּאַשְׁתַּכַּח

ענג ושמחה ביום זה

וְעַל זֶה צְרִיף אָדָם לְהַתְעַנְג שְׁלֹשׁ הַפְּעָמִים
הַלְלוּ, שְׁהֵרִי בְּזֶה תְּלוּיָהּ הָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
- בְּעַתִּיק הַקְּדוּשׁ, וּבְזַעִיר אַנְפִּין, וּבְשַׁדְּה
הַתַּפּוּחִים. וְצְרִיף אָדָם לְהַתְעַנְג בְּהֵם וּלְשַׁמּוּחַ
בְּהֵם. וּמִי שְׁגוֹרַע סְעוּדָה מֵהֵם, מַרְאֵה פְּגָם
לְמַעְלָה, וְעֵנְשׁוּ שְׁל הָאָדָם הַהוּא גְּדוּל.

סדור השלחן ג' פעמים

מְשׁוּם כֹּף צְרִיף לְסַדְר שְׁלַחְנוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
מִשְׁנַכְנֶסֶת שַׁבָּת, וְלֹא יִמְצָא שְׁלַחְנוּ רִיק,
וְתִשְׁרֵה עֲלֵיו הַבְּרַכָּה כָּל שְׂאָר יְמוֹת הַשַּׁבָּת,
וּבְדַבְּר הַזֶּה מַרְאֵה וְתוֹלָה אֶת הָאֱמוּנָה
הָעֲלִיּוֹנָה.

מעלת המשלים ג' סעודות

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זֶה מִי שְׁמַשְׁלִים שְׁלֹשׁ
סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת, קוֹל יוֹצֵא וּמְכָרִיז עָלָיו:
(ישעיה נח) אַזְ תַּתְעַנְג עַל ה'. זֹז סְעוּדָה אַחַת
כְּנֶגֶד הַעַתִּיק הַקְּדוּשׁ שְׁל כָּל הַקְּדוּשִׁים.
וְהִרְפַּבְתִּיה עַל בְּמַתִּי אַרְץ - זֹז סְעוּדָה
שְׁנִיָּה כְּנֶגֶד שְׁדָה הַתַּפּוּחִים הַקְּדוּשִׁים.
וְהִאֲכַלְתִּיה נַחְלַת יַעֲקֹב אַבִּיד - זֹהִי
הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהַשְּׁתַּלְמָה בְּזַעִיר אַנְפִּין.

הכל נמצא בשבת

וּכְנֶגֶד צְרִיף לְהַשְׁלִים סְעוּדָתוֹ, וְצְרִיף
לְהַתְעַנְג בְּכָל הַסְּעוּדוֹת וּלְשַׁמּוּחַ בְּכָל
אַחַת וְאַחַת מֵהֶן, מְשׁוּם שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה, וּמְשׁוּם כֹּף הַשַּׁבָּת נִתְּכַבְּדָה מִכָּל
שְׂאָר הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים, מְשׁוּם שֶׁהַכָּל בָּהּ
נִמְצָא, וְלֹא נִמְצָא כֹּף בְּכָל הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים.
אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מְשׁוּם כֹּף, מְשׁוּם שֶׁהַכָּל
נִמְצָא בּוֹ, נִזְכָּר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, שְׁכַתּוֹב (בראשית

כָּלֵא בִיה, אִידְכַר תַּלְת זְמַנִּין. דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

שְׁמַחָה בְּסַעֲוֹדַת שַׁבָּת

שְׁמַחָה בְּסַעֲוֹדַת שַׁבָּת

רַבִּי אַבָּא, (נ"א רב המנונא סבא) כַּד הָוָה יְתִיב בְּסַעֲוֹדַת דְּשַׁבְּתָא, הָוֵי חַדִּי, בְּכָל חַד וְחַד, וְהָוָה אָמַר, דָּא הִיא סַעֲוֹדַתֵּי קַדִּישָׁא, דְּעַתִּיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָא דְכָלֵא. בְּסַעֲוֹדַתֵּי אַחְרָא הָוָה אָמַר, דָּא הִיא סַעֲוֹדַתֵּי דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא. וְכֵן בְּכָלֵהוּ סַעֲוֹדַתֵּי, וְהָוָה חַדִּי בְּכָל חַד וְחַד. כַּד הָוָה אֲשֵׁלִים סַעֲוֹדַתֵּי, אָמַר אֲשֵׁלִימוּ סַעֲוֹדַתֵּי דְמַהִימְנוּתָא.

רַבִּי אַבָּא (רב המנונא סבא), כְּשֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּסַעֲוֹדַת הַשַּׁבָּת, הָיָה שְׂמֵחַ בְּכָל אַחַת וְאַחַת, וְהָיָה אוֹמֵר: זוֹהִי סַעֲוֹדָה קְדוֹשָׁה שֶׁל הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל. בְּסַעֲוֹדָה הָאַחֶרֶת הָיָה אוֹמֵר: זוֹהִי סַעֲוֹדָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן בְּכָל הַסַּעֲוֹדוֹת. וְהָיָה שְׂמֵחַ בְּכָל אַחַת וְאַחַת. כְּשֶׁהָיָה מְשַׁלֵּם אֶת הַסַּעֲוֹדוֹת, אוֹמֵר: נְשַׁלְמוּ סַעֲוֹדוֹת הָאֲמוּנָה.

סַעֲוֹדַת הַמֶּלֶךְ

סַעֲוֹדַת הַמֶּלֶךְ

רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּד הָוָה אֲתֵי לְסַעֲוֹדַתֵּי, הָוָה אָמַר הַכִּי, אַתְּקִינוּ סַעֲוֹדַתֵּי דְמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה, אַתְּקִינוּ סַעֲוֹדַתֵּי דְמַלְכָּא, וְהָוָה יְתִיב וְחַדִּי. כַּד אֲשֵׁלִים סַעֲוֹדַתֵּי תַלִּיתָאָה, הָוֵי מְכַרְזֵי עֲלֵיה, אֲזַ תַּתְּעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיד עַל בְּמַתֵּי אַרְץ וְהִאֲכַלְתִּיד נַחֲלַת יַעֲקֹב אַבִּיד.

בְּשׂוֹרְבֵי שְׁמַעוֹן הָיָה בָּא לְסַעֲוֹדָה, הָיָה אוֹמֵר כֹּפֵּ: הַתְּקִינוּ סַעֲוֹדָה שֶׁל הָאֲמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה. הַתְּקִינוּ סַעֲוֹדַת הַמֶּלֶךְ. וְהָיָה יוֹשֵׁב וְשִׂמַּח. כְּשֶׁהֵשְׁלִים סַעֲוֹדָה שְׁלִישִׁית, הָיוּ מְכַרְזִים עֲלָיו: (ישעיה נח) אַז תַּתְּעַנַּג עַל ה' וְהִרְכַּבְתִּיד עַל בְּמַתֵּי אַרְץ וְהִאֲכַלְתִּיד נַחֲלַת יַעֲקֹב אַבִּיד.

סַעֲוֹדַת הַגְּבִירָה

סַעֲוֹדַת הַגְּבִירָה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאַבּוּי, אֵלִין סַעֲוֹדַתֵּי הֵיד מַתְּקִנֵּין. אָמַר לֵיה, לִילֵיא דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב, וְהִרְכַּבְתִּיד עַל בְּמַתֵּי אַרְץ. בִּיה בְּלִילֵיא, מַתְּבַרְכָּא מְטְרוּנֵיתָא, וְכָלֵהוּ חֻקַּל תְּפּוּחִין, וּמַתְּבַרְכָּא פְתוּרִיה דְּכַר נֶשׁ, וְנִשְׁמַתָּ אַתּוּסְפַת, וְהָוָה לִילֵיא, חֲדוּה דְמְטְרוּנֵיתָא הָוֵי. וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְדֵי בְּחֲדוּתָא, וְלִמְיַכַּל סַעֲוֹדַתֵּי דְמְטְרוּנֵיתָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאַבּוּי, אֵיךְ מַתְּקִנִים אֶת הַסַּעֲוֹדוֹת הַלְלוּ? אָמַר לוֹ, לִיל שַׁבָּת כְּתוּב וְהִרְכַּבְתִּיד עַל בְּמַתֵּי אַרְץ. בּוּ בְּלִילָה מַתְּבַרְכַת הַגְּבִירָה וְכָל שְׂדֵה הַתְּפּוּחִים, וּמַתְּבַרְךָ שְׁלַחְנוּ שֶׁל אָדָם, וְנִשְׁמָה נוֹסְפַת, וְאוֹתוֹ הַלִּילָה שְׂמַחַת הַגְּבִירָה הוּא. וְצָרִיד אָדָם לְשַׂמַּח בְּשַׁמְחָה וְלֶאֱכַל סַעֲוֹדַת הַגְּבִירָה.

סַעֲוֹדָה שְׁנִיָּה

סַעֲוֹדָה שְׁנִיָּה

בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, בְּסַעֲוֹדַתֵּי תַנְיִנָּא, כְּתִיב (ישעיה נח) אֲזַ תַּתְּעַנַּג עַל

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסַעֲוֹדָה הַשְּׁנִיָּה כְּתוּב אֲזַ תַּתְּעַנַּג עַל ה'. עַל ה' וְדָאִי. שְׂאוֹתָה שְׁעָה

נגלה העתיק הקדוש, וכל העולמות בשמחה, והשלמות והחדוה של העתיק אנו עושים, זוהי סעודתו ודאי.

סעודה שלישית

בסעודה השלישית של שבת כתוב והאכלתיך נחלת יעקב אביך. זוהי הסעודה של זעיר אנפין שהוא בשלמות. וכל ששת הימים מאותה שלמות מתברכים. וצריך אדם לשמח בסעודתו ולהשלים הסעודות הללו, שהן סעודות האמונה השלמה של זרע קדוש של ישראל, שהאמונה העליונה היא שלהם ולא של עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ומשום כך אמר, (שמות לא) ביני ובין בני ישראל.

עונשו של הפוגם בסעודת שבת

בא וראה, בסעודות הללו נודעים ישראל שהם בני המלך ושהם מהיכל המלך ושהם בני האמונה, ומי שפוגם סעודה אחת מהם, מראה פגם למעלה, ומראה את עצמו שאינו מבני המלך העליון, שאינו מבני היכל המלך, ושאנו מזרע קדוש של ישראל, ונותנים עליו חמר של שלשה דברים - דין הגיהנם וכו'.

ובא ראה, בכל שאר הזמנים והחגים צריך אדם לשמח ולשמח את העניים, ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים - ענשו רב, שהרי לבדו שמח, ולא נותן שמחה לאחר. עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואם הוא שמח בשבת, אף על גב שלא נותן לאחר - לא נותנים עליו

י'. על יי' ודאי. דהיא שעתא אתגליא עתיקא קדישא, וכלהו עלמין בחדוותא, ושלמו וחדוותא דעתיקא עבדינו, וסעודתא דיליה הוא ודאי.

סעודה שלישית

בסעודתא תליתאה דשבתא, כתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך. דא היא סעודתא דזעיר אנפין, דהוי בשלימותא. וכלהו שיתא יומין, מההוא שלימו מתברכן. ובעי בר נש למחדי בסעודתיה, ולא שלמא אלין סעודתי, דאינון סעודתי מהימנותא שלימתא, דזרעא קדישא דישראל, די מהימנותא עלאה, דהא דילהון היא, ולא דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. ובגיני כך אמר, (שמות לא) ביני ובין בני ישראל.

עונשו של הפוגם בסעודת שבת

תא חזי, בסעודתי אלין, אשתמודעון ישראל, דאינון בני מלכא. דאינון מהיכלא דמלכא, דאינון בני מהימנותא, ומאן דפגים חד סעודתא מנייהו, אחזי פגימותא לעילא, ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא, דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה חומרא דתלת מלין, דינא דגיהנם וגו'. **ותא** חזי, בכלהו שאר זמנין וחגיגין, בעי בר נש לחדי, ולמחדי למסכני, ואי הוא חדי בלחודוי, ולא יהיב למסכני, עונשיה סגי, דהא בלחודוי חדי, ולא יהיב חדו לאחרא. עליה כתיב, (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואי איהו בשבתא חדי, אף על גב דלא יהיב

לאַהרא, לא יִהְיֶה עֲלֶיהָ עוֹנֵשׂא, כְּשֶׁאָר
זְמַנֵּי וְחֻגִין, דְּכַתִּיב פֶּרֶשׁ חֻגֵיכֶם. פֶּרֶשׁ
חֻגֵיכֶם קֹאמֶר, וְלֹא פֶרֶשׁ שְׁבִתְכֶם. וְכַתִּיב
(ישעיה א) חֲדָשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנֵאָה נִפְשִׁי.
וְאֵלּוּ שַׁבַּת לֹא קֹאמֶר.

עֲנֵשׁ כְּבִשְׂאָר הַזְּמַנִּים וְהַחֻגִים, שְׁכַתּוּב
פֶּרֶשׁ חֻגֵיכֶם. אָמַר פֶּרֶשׁ חֻגֵיכֶם, וְלֹא פֶרֶשׁ
שְׁבִתְכֶם. וְכַתּוּב (ישעיה א) חֲדָשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם
שְׁנֵאָה נִפְשִׁי. וְאֵלּוּ שַׁבַּת לֹא אָמַר.

נְשָׂמָה יִתְרָה

נְשָׂמָה יִתְרָה

וּבְגִינֵי כַּד כְּתִיב, בִּינֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וּמִשׁוּם דְּכָל מְהִימְנוּתָא אֲשֶׁתְּכַח
בְּשַׁבְתָּא, יִהְיֶה לְבַר נֵשׁ נִשְׁמָתָא
אֲהָרָא, נִשְׁמָתָא עֲלָאָה, נִשְׁמָתָא דְּכָל
שְׁלִימוּ בְּהָ, כְּדוּגְמָא דְּעֲלָמָא דְּאַתִּי. וּבְגִינֵי
כַּד אֲקִרִי שַׁבַּת. מַהוּ שַׁבַּת. שְׂמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. שְׂמָא דְּאִיהוּ שְׁלִים
מִכָּל סְטְרוֹי.

וּמִשׁוּם כַּף כְּתוּב בִּינֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וּמִשׁוּם שְׁכָל הָאֱמוּנָה נִמְצְאָת בְּשַׁבַּת, נוֹתְנִים
לְאָדָם נִשְׂמָה אַחֲרָת, נִשְׂמָה עֲלִיוֹנָה, נִשְׂמָה
שְׁכָל הַשְּׁלֵמוֹת בָּהּ, כְּדָגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא.
וּמִשׁוּם כַּף נִקְרָאָת שַׁבַּת. מַה זֶה שַׁבַּת? שֵׁם
שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֵׁם שֶׁהוּא שְׁלֵם מִכָּל
צְדָדִיו.

ג' סְעוּדוֹת שֶׁל אֱמוּנָה

ג' סְעוּדוֹת שֶׁל אֱמוּנָה

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כַּד הוּא. וְוִי לִיה
לְבַר נֵשׁ, דְּלֹא אֲשֵׁלִים חֲדוּתָא
דְּמִלְכָא קְדִישָׁא. וּמֵאֵן חֲדוּתָא דִּילִיה.
אֲלוֹן תִּלְתַּת סְעוּדוֹתֵי מְהִימְנוּתָא. סְעוּדוֹתֵי
דְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלִילָן בְּהוּ. וְכִלְהוּ
חֲדוּ עַל חֲדוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, מִכָּל
סְטְרוֹי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כַּף הוּא. אוֹי לְאָדָם
שֶׁלֹּא מִשְׁלִים אֶת שְׂמִיחָה הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ.
וּמַהִי שְׂמִיחָתָא? אֵלּוּ שְׁלֵשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל
הָאֱמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׂאֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
כְּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמִיחָה עַל שְׂמִיחָה,
אֱמוּנָה שְׁלֵמָה מִכָּל צְדָדִיו.

מַעֲלַת יוֹם הַשַּׁבַּת

מַעֲלַת יוֹם הַשַּׁבַּת

תֵּאֲנָא, בְּהַדִּין יוֹמָא מִתְעַטְרֵן אַבְהָן,
וְכָל בְּנֵי יִנְקוּן, מַה דְּלֹאוּ הָכִי
בְּכָל שָׂאָר חֻגִין וְזְמַנֵּין. בְּהַדִּין יוֹמָא,
חֵיבְיָא דְּגִיּהָנָם נִיחִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, כָּל
דִּינֵין אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעֲלָמָא.
בְּהַדִּין יוֹמָא אוּרִייתָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרִין
שְׁלִימִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, חֲדוּתָא וְתַפְנוּקָא
אֲשֶׁתְּמַע, בְּמֵאתָן וְחִמְשֵׁין עֲלָמִין.

בִּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאֲבוֹת, וְכָל
הַבָּנִים יוֹנְקִים, מַה שְׂאִין כּוֹן בְּכָל שָׂאָר חֻגִים
וְהַזְּמַנִּים. בִּיּוֹם הַזֶּה רְשָׁעֵי הַגִּיּוֹנָם נָחִים.
בִּיּוֹם הַזֶּה כָּל הַדִּינִים נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים
בְּעוֹלָם. בִּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְרָת
בְּעַטְרוֹת שְׁלֵמוֹת. בִּיּוֹם הַזֶּה שְׂמִיחָה וְתַפְנוּקָא
נִשְׁמָעִים בְּמֵאתִים וְחִמְשֵׁים עוֹלָמוֹת.

מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת שְׁעַת רְצוֹן

מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת שְׁעַת רְצוֹן

תֵּאֲזוּ, בְּכָל שִׁיתָא יוֹמֵי דְּשַׁבְתָּא, כַּד
מְטָא שְׁעַתָּא דְּצִלוּתָא דְּמְנַחָה, דִּינָא

מְנַחָה שֶׁל שַׁבַּת שְׁעַת רְצוֹן
בֵּא וְרָאָה, בְּכָל שִׁשְׁתַּיִם יְמֵי הַשַּׁבַּת, כְּשֶׁמְגִיעָה
שְׁעַת תְּפִלַּת הַמְּנַחָה, הַדִּין הַקָּשָׁה שׁוֹלֵט

וְכָל הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים, אֲבָל בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת,
כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן תַּפְלַת הַמִּנְחָה, נִמְצָא רָצוֹן
הַרְצוּנוֹת, וְהַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ מְגַלֵּה רָצוֹנוֹ, וְכָל
הַדִּינִים נִכְפָּים, וְנִמְצָא רָצוֹן וְשִׂמְחָה בְּכָל.

תְּקִיפָא שְׁלֵטָא, וְכָל דִּינֵי מִתְעֲרִין. אֲבָל
בַּיּוֹמָא דְשַׁבְּתָא, כַּד מְטָא עֲדָן דְּצִלוּתָא
דְּמִנְחָה, רַעְוָא דְרַעְוִין אֲשַׁתְּכַח, וְעִתִּיקָא
קַדִּישָׁא גְלִיָּא רָצוֹן דִּילֵיהּ, וְכָל דִּינֵין
מִתְכַּפְּיִין, וּמִשְׁתַּכַּח רַעְוָתָא וְחֲדוּ בְּכֻלָּא.

המשך "עֲרֵכָה שֶׁל שְׁעָה" מעמוד קב

וּבְלִמּוּד זוהר הקדוש תמידים כְּסֻדְרָם, בְּזֶה מִמְשִׁיף עָלָיו קְדוּשָׁה פְּקַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי,
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזוֹהַר פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלֵתָרָא (דף קנב), שֶׁהַעוֹסְקִים בְּחֻמְתַּת הָאֱמֻת נִקְרָאִים
"אֵינּוּן דְּהוּוּ קְוִימֵי בְּטוֹרָא דְּסִינַי". וּבְאֵר הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחַ ז"ע,
ז"ל: וְנִרְאָה לִי בְּבֵאוֹר כְּנֻתָו, כִּי בַתְּחִלָּה כְּשֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל לְקִרְאֵת הָאֱלֹקִים, הָיוּ מִתְיַצְּבִים
בְּתַחֲתֵית הָהָר, וְאַחַר כֵּן נֶאֱמַר: "וַיִּרְא הָעַם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמָדוּ מֵרְחוֹק", כִּי הָיוּ יִרְאִים פֶּן תֵּאֱכֹלֵם
הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְיָמוּתוּ, וְהָיָה מִקְצַת מֵהָעַם שֶׁהָיוּ שֹׁשִׁים וְשִׂמְחִים לְקִרְאֵת הַשְּׂכִינָה, וְלֹא
רָצוּ לְזוֹז מִמְּקוֹמָם הַרְאִשׁוֹן לְעַמֵּד מֵרְחוֹק, אֲפִילוּ אִם יָמוּתוּ מִמֶּשׁ, וְעַלֵּיהֶם הוּא מֵה שְׁכַתּוֹב בְּזוֹהַר
הַנּוֹכַח "אֵינּוּן דְּקִימֵי בְּטוֹרָא דְּסִינַי", כְּלוּמַר וְלֹא נָעוּ וַעֲמָדוּ מֵרְחוֹק, אֲלֵא עָמְדוּ בְּטוֹרָא דְּסִינַי
מִתְּחִלָּה וְעַד סוּף, וְלִכֵּן הֵם זֹכִים לְחֻמְתַּת הָאֱמֻת, וְאוֹתָן הַנְּשִׂמוֹת אֲשֶׁר נָעוּ עִם הָעַם וַעֲמָדוּ
מֵרְחוֹק, כֵּן הֵם עוֹשִׂים גַּם עַתָּה, שֶׁנֹּסִים וְעוֹמְדִים מֵרְחוֹק לְחֻמְתַּת הָאֱמֻת, מִיִּרְאַתָם פֶּן תֵּאֱכֹלֵם
הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת.

וְאָמַר הַרְה"ק מִקַּמְאֲרָנָא: יֵשׁ הַרְבֵּה שׁוֹטִים, שְׁבוֹרְחִים מִלְּמוּד רְזִין שֶׁל מֶרֶן הָאֲר"י וְסָפַר
הַזוֹהַר, אֲשֶׁר הֵם חֲסִינֵי, וְלוֹ עַמֵּי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּעַקְבוֹת מִשִּׁיחָא, אֲשֶׁר הִרַע וְהַמִּינּוֹת גּוֹבְרָה,
הָיוּ שׁוֹקְדִים כָּל יְמֵיהֶם, לְלַמּוֹד סֵפֶר הַזוֹהַר וְכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל, בְּלוֹל עִם חֲסִידוֹת שֶׁל מֶרֶן הַבַּעַל
שֵׁם טוֹב, וְהָיוּ מִבְּטָלִים כָּל גְּזֵרוֹת רַעוֹת... וְלוֹ עַמֵּי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הִרַע הַזֶּה שֶׁהַמִּינּוֹת גּוֹבְרָה,
הָיוּ לְמַדִּים עִם תִּינוּק בֶּן תִּשְׁעֵי שָׁנִים, סֵפֶר הַזוֹהַר וְתִיקוּנֵים וְלַהֲגוֹת בָּהּ, וְהָיָה יִרְאַתָּה קוֹדֶמַת
לְחֻמְתּוֹ וְיִתְקַיֵּם.

מִשְׁמַע, אוֹתָם שְׂאִינָם יוֹדְעִים סוּדוֹת הַתּוֹרָה לֹא
עָמְדוּ עַל הַר סִינַי (ועֵשׂוּ בְּתִיקוּנֵי זוֹהַר בְּהַקְדָּמָה דף ה' ע"ב
דְּבוֹר הַמִּתְחִיל "דְּרַגָּא תְּמִינָה"). וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, זְמִינִין
לְאִסְתַּכְלָא בְּנִשְׁמַתָּא דְנִשְׁמַתָּא דְאוֹרִיָּתָא.
[וְלַעֲתִיד לְבוֹא הֵם עֲתִידִים לְהַסְתַּכֵּל וְלַהֲתַבּוֹן
בְּנִשְׁמַתָּה שֶׁל הַנְּשִׂמָה שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי אַחַר תַּחֲתִית
הַמַּתִּים עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדְרוֹשׁ תּוֹרָה
חֲדָשָׁה בְּסוּדוֹת וְנִעְלָמִים, מֵה שְׂאִי אֲפֶשֶׁר בְּזִמְן הַזֶּה
לִידַע מְהוּתָהּ] (הַבֵּיאִיר מִהַפְּרוּשׁ "מִתּוֹק מִדְּבַשׁ").

המשך בעמוד קכא

יֵא. וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: חֲסִימִין עַבְדֵי דְּמִלְכָּא עֲלָאָה,
[הַחֲסִימִים שֶׁהֵם עַבְדֵי שֶׁל מֶלֶךְ הָעֲלִיוֹן], אֵינּוּן
דְּקִימֵי בְּטוֹרָא דְּסִינַי, [אוֹתָם שֶׁעָמְדוּ עַל הַר סִינַי],
לֹא מִסְתַּכְלֵי אֲלֵא בְּנִשְׁמַתָּא, דְּאִהִי עַקְרָא דְכֻלָּא
אוֹרִיָּתָא מִמֶּשׁ וְכו'. [אֵינָם מִסְתַּכְלִים אֲלֵא בְּנִשְׁמַת
הַתּוֹרָה שֶׁהִיא עַקְרָא כָּל הַתּוֹרָה מִמֶּשׁ, כְּלוּמַר
שִׂיּוֹדְעִים שְׁבַסְפוּרִים וְגַם בְּגוֹפֵי הַתּוֹרָה יֵשׁ פְּנִימִיּוֹת,
שֶׁהֵם רְזִי הַתּוֹרָה וְהַכְּנֻגוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְכוֹן בְּכָל מַצְוֵה
וּמַצְוֵה]. עַד כֵּאֵן לְשׁוֹנוֹ. [וְנִכְתַּב בְּצַדוֹ, אָמַר מַעֲתִיקָה:

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק י"ב

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיְחִי - בְּלֶק

עֲנֵג שַׁבָּת, מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא

פֶּרֶק י"ב

עֲנֵה הַנְּפֹשׁ וְהַגִּיף קטו
 לְבוֹשִׁים נְאִים וּטְעִימַת מֵאֲכָלִים בְּשַׁבָּת ... קטו
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְפָּאֵר קטו
 הַמְּמָנִים שְׂבֵהֵיכָל קטז
 מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא קיז
 מְנוּחַת הַנְּשֻׁמוֹת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת קיז
 הַתְּעוֹרְרוֹת אוֹתָהּ רוּחַ קיח
 הַנְּאִת הָרוּחַ קיט
 וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת קיט
 וַיִּנְפֹשׁ קכ
 עֵטוֹר הַנְּפֹשׁוֹת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת קכא
 עֲרֻכָה שֶׁל שְׁעָה קכא
 גְּדֹל הַשְּׂכָר וְהַזְכוּת בְּהוֹרֵאת אֲצִבַּע קכב

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

ענג הנפש והגוף (ח"ב מ"ו, א)

וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֵג, עֹנֵגָא דְכֻלָּא, עֹנֵגָא דְנַפְשָׁא וְגוֹפָא עֹנֵגָא דְעֵלְאִין וְתַמְאִין. וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת, מְאִי וְקִרְאתָ. דִּיזְמִין לִיה. כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (ויקרא כג) מְקֵרְאֵי קֹדֶשׁ, כְּלוּמֵר, זְמִינִין, כְּמָה דְמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא לְבֵיתִיה. וְעַל דָּא וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֵג, דִּיזְמִין לִיה, כְּמָה דְמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא, בְּפִתּוּרָא מְתַקְנָא, בְּבֵיתָא מְתַקְנָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּמִיכְלָא וּבְמִשְׁתַּיָּא כְּדָקָא יְאוּת, וְתִיר עַל שְׁאָר יוֹמִין. וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם. לְקַדּוּשׁ יוֹם מְכּוּבָד: דָּא יוֹם כְּפוּרִים. תְּרִי דְאִינוּן חַד. וּכְבֻדָּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְרַבִּיךָ, כְּמָה דְאוֹקִימָנָא.

לבושים נאים וטעימת מאכלים בשבת (תקוני

זהר ס"ט, ב)

כִּן כְּגוֹוָנָא דָּא שְׂכִינְתָּא אִיהִי פְרֻדָּם בְּגִלוּתָא, וְאִיהִי מוּחָא מְלָגוּ, אָגוּז קֶרִינָן לִיה, כְּמָה דְאָמֵר שְׁלֵמָה מְלָכָא, אֵל גִּנְתָּ אָגוּז יְרֻדְתִּי (שיר ו א), וְאִיהִי שְׂכִינְתָּא אִיבָא מְלָגָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מְלֶכֶד פְּנִימָה מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְקִלִּיפִין הֵן כְּמָה רְשׁוּיּוֹת נּוֹכְרָאִין, וּבְשַׁבָּת מְכֻלָּא אֲתַפְשֵׁמָת, וְאֲתַלְבַּשְׁת בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירָאן, וְכֵן צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאֲתַחְדָּשׁא בְּשַׁבָּת בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירָאן, וְכֵן לְאֲטַעְמָא בְּשַׁבָּת מִכָּל מְאָכְלִין טְבִין, בְּגִין לְקַשְׂרָא וּלְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְגַבְהָ מִכָּל סְפִירָן, וּלְמַהוּי אֲשַׁתְקִיא מְכֻלָּהוּ.

ישראל אשר בך אתפאר (ח"ב ר"ט, א)

החזא רוחא עלאה דנחית עליה דבר נש בחדו, וחדוי לנפשיה, כדין

ענג הנפש והגוף

וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֵג - עֹנֵג שֶׁל הַכֹּל, עֹנֵג הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוֹף, עֹנֵג לְעֵלְיוֹנִים וְלַתַּחְתּוֹנִים. וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת, מַה זֶה וְקִרְאתָ? שְׂיִזְמִין אוֹתָהּ, כְּמוֹ שְׂנַאָמֵר (ויקרא כג) מְקֵרְאֵי קֹדֶשׁ, כְּלוּמֵר מְזַמְּנִים, כְּמוֹ מִי שְׂמַזְמִין אוֹרַח לְבֵיתוֹ. וְעַל זֶה וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֵג, שְׂיִזְמִין אוֹתָהּ כְּמוֹ שְׂמַזְמִינִים אוֹרַח, בְּשִׁלְחוֹ מִתְּקוֹן וּבְבֵית מִתְּקוֹן פְּרָאוּי בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּה פְּרָאוּי יוֹתֵר עַל שְׁאָר הַיָּמִים. וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֵג - מִבְּעוֹד יוֹם. לְקַדּוּשׁ ה' מְכּוּבָד - זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁנַיִם שָׁהִם אַחַד. וּכְבֻדָּתוֹ מַעֲשׂוֹת דְרַבִּיךָ - כְּמוֹ שְׂבִאָרְנּוּ.

לבושים נאים וטעימת מאכלים בשבת

כִּן כְּמוֹ זֶה, הַשְּׂכִינָה הִיא פְּרֻדָּם בְּגִלוּת, וְהִיא מִחַ מִבְּפָנִים, אָגוּז קוֹרְאִים לָהּ, כְּמוֹ שְׂאָמֵר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אֵל גִּנְתָּ אָגוּז יְרֻדְתִּי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִי מִבְּפָנִים. זֶהוּ שְׂכָתוּב כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מְלֶכֶד פְּנִימָה מִמַּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהַקְּלִפּוֹת הֵן כְּמָה רְשׁוּיּוֹת נּוֹכְרָאוֹת, וּבְשַׁבָּת הִיא מִתְּפַשְׁטוֹת מִן הַכֹּל וּמִתְּלַבַּשְׁת בְּלְבוּשֵׁים יְפִים, וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, לְהִתְחַדָּשׁ בְּשַׁבָּת בְּלְבוּשֵׁים יְפִים, וְכֵן לְטַעֵם בְּשַׁבָּת מִכָּל הַמְּאָכְלִים הַטּוֹבִים, כְּדִי לְקַשֵּׁר וּלְהַרְיֵק בְּרַכּוֹת אֵלֶיהָ מִכָּל הַסְּפִירוֹת, וְשִׁתְּהִיָּה מְשֻׁקֵּית מִכָּלָם.

ישראל אשר בך אתפאר

אותה רוח עליונה שיוֹרְדָת על אדם בְּשִׁמְחָה וּמִשְׂמַחַת אֶת נַפְשׁוֹ, אִז עוֹמְדָת נֶפֶשׁ הָאָדָם

כמו העולם הבא, שעתיד להנות ממנו. כמו שאדם מהנה את הרוח הזו בעולם הזה, כך אותה רוח מהנה אותו לעולם הבא, שכתוב (ישעיה נח) אַז תתענג על ה' וגו'. וכתוב והשביע בצחצחות נפשך. כמו שאדם מרוה את אותו ענג ומהנה אותו, כך גם הוא מרוה אותו לעולם הבא. אַז כְּשֶׁהָאָדָם זֹכֶה וּמְשָׁלִים אֶת שְׁלֵמוֹת כְּבוֹד שֶׁבֶת כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא עָלָיו וְאוֹמֵר, (שם ט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

הממנים שבהיכל

ההיכל החמישי. בהיכל הזה עומדים שלש מאות וששים וחמשה ממנים, כחשבון ימות השנה. ומעליהם ארבעה עמודים עליונים על כלם. ואלה הם: קרטיהא"ל, סרטיהא"ל, עסירי"ה, קדמיא"ל. ואלו נקראים יתדות של ההיכל הזה.

אלו התמנו לבדח את העולם (א"ל), כשנשמה נוספת מערב שבת לערב שבת. והיא יוצאת. כשהיא יוצאת, יוצאים אלה עמה, ומעבירים מישראל כל עצבות וכל יגיעה וכל מרירות הנפש וכל הרגז של העולם, ואלה הם משמחי העולם.

כל אותם שלמטה מהארבעה הללו, כלם התמנו להעביר דין מאותם בעלי הדין ומאותם שטורדים אותם בגיהנם שיעלו מהם את הדין. ועל פו כל היתדות הללו, כלן עומדות בשמחה ויוצאות משמחה,

קיימא נפשא דבר נש, כגוונא דעלמא דאתי, דומין לאתהנאה מניה, כמה דבר נש, אהני להאי רוחא בעלמא דא. הכי ההוא רוחא אהני ליה לבר נש, לעלמא דאתי, דכתיב, (ישעיה נח) אַז תתענג על יי וגו'. וכתוב והשביע בצחצחות נפשך. כמה דבר נש, רוי לההוא ענוגא, ואהני ליה, הכי נמי איהו רוי ליה לעלמא דאתי. כדין כד בר נש זכי, ואשלים שלימו דיקרא דשבתא כדקאמרן, קדשא בריך הוא קארי עליה ואמר, (ישעיה ט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

הממנים שבהיכל (ח"ב רנ"ו, א)

היכלא חמישאה. היכלא דא, קיימין ביה תלת מאה ושתין וחמש ממנו, כחושבון ימי שתא. ועילא מנייהו ארבע סמכין עלאין על בלהו. ואלין אינון: קרטיהא"ל, סרטיהא"ל, עסירי"ה, קדמיא"ל. ואלין אקרון יתדות דהיכלא דא.

אלין אתמנון לברחא עלמא (א"ל). כד נשמתא אתוספת מערב שבת לערב שבת. ואיהי נפקת, כד איהי נפקת, נפקין אלין עמה, ומעברי מישראל כל עצבו, וכל יגיעה, וכל מרירו דנפשא, וכל רוגזא דעלמא, ואלין אינון בדיחי עלמא.

כל אינון דלתתא מאלין ארבעה, בלהו אתמנון לאעברא דינא, מאינון מארי דדינא, ומאינון דטרדי לון בגיהנם, דיסקון דינא מנייהו. ועל דא, כל אלין יתדות בלהו קיימי בחדוה, ומחדוה

נפקי, ובלהו היכלין קיימי לאתעטרא לעילא. כמה דאתמר.

וכל ההיכלות עומדים להתעטר למעלה, כמו שנתבאר.

מעין עולם הבא (ח"א מ"ח, א)

תו אמר רבי שמעון על דא תנינן שבת דוגמא דעלמא דאתי איהו, הכי הוא ודאי, ועל דא שמיטה ויובל דוגמא דא ברא. ושבת ועלמא דאתי הכי הוא. וההוא תוספת דנשמתא מרזא דזכור קא אתיא על האי סבת שלום דנטיל מעלמא דאתי ודא תוספת יהבת לעמא קדישא. ובההוא תוספת חראן ויתנשי מניהו כל מלין דחול וכל צערין וכל עאקין כמה דאת אמר (ישעיה יד) ביום הניח יי לך מעצבך ומרגוד ומן העבדה הקשה וגו'.

מעין עולם הבא
עוד אמר רבי שמעון, על זה שנינו, **שבת דוגמא של עולם הבא היא**. כן זה ודאי. ועל זה שמטה ויובל דוגמא זה בזה. ושבת ועולם הבא כן הוא. ואותה תוספת נשמה, מסוד של זכור היא באה על סכת השלום הזאת שלוקחת מהעולם הבא. והתוספת הזאת נותנת לעם הקדוש. ובאותה תוספת הם שמחים, ונשפכים מהם כל דברי החל, וכל צער וכל הצרות, כמו שנאמר (ישעיה יד) ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגוד ומן העבדה הקשה וגו'.

מנוחת הנשמות ביום השבת (ח"ב צ"ח, א)

אם אחרת יקח לו. **הכא** אית רזא דרזין, לחכימין אתמסרו, ואית לאודעא בקדמיתא מלה חרא. תא חזי, ביומא דשבתא בשעתא דאתקדש יומי, נפקי נשמתין מגו אילני דחיי, ומנשבן אינון נשמתין קדישין לתתאי, ונייחין בהו כל יומא דשבתא. ולבתר דנפיק שבתא, סלקין כלהו נשמתין ומתעטרן בעטרין קדישין לעילא. (וכד מתעטרו בההוא טבא אליו אינון בעליו דהוא טיבו ודאי) **אור** הכי, קדשא בריך הוא אזמין לההוא בר נש, ודא הוא נשמתא אחרת, ואף על גב דדא זמינא ליה, נשמתא דהות ליה בקדמיתא, שארה דקדמיתא, כסותה וענתה לא יגרע, כמה דאתמר.

מנוחת הנשמות ביום השבת
אם אחרת יקח לו. כאן יש סוד הסודות שלחכמים נמסרו, ויש להודיע בראשונה דבר אחד. בא וראה, ביום השבת, בשעה שמתקדש היום, יוצאות נשמות מתוך עץ החיים, ומנשבות אותן הנשמות הקדושות לתחתונים ונחים בהם כל יום השבת. ואחר שיוצאת השבת, עולות כל הנשמות ומתעטרות בעטרות קדושות למעלה. (וכשמתעטרות באותו טוב, אלו הם בעליו של אותו טוב ודאי) אף כאן מזמין הקדוש ברוך הוא את אותו האיש, וזוהי נשמה אחרת, ואף על גב שזו מזמנת לו, הנשמה שהיתה לו בראשונה, שארה הראשונה, כסותה וענתה לא יגרע, כמו שנתבאר.

(ח"ב ר"ד, א)

בְּשֵׁהַנְּקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּאת עוֹלָה, וְנִרְאִיתָ וּמִתְקַשְׁטֶטָה, (אוֹתָהּ נִקְדָּה תַּחְתּוֹנָה כְּאִשֶּׁר עוֹלָה לְהַתְעַטֵּר בְּאַבּוֹת) אַזְּ כָּל הַשְּׂמֻחָה נִמְצָאת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשֻׂמְחָה. וּבְלִילָה הַזֶּה הַנִּקְדָּה הַזֹּאת אוֹרָה מִתְפַּשֵּׁט, וּפּוֹרֵשׁ כְּנִפְיוֹ עַל הָעוֹלָם, וְכָל הַשְּׁלִיטִים הָאַחֲרִים מְעַבְרִים, וְנִמְצָאת שְׂמִירָה עַל הָעוֹלָם.

וְאֵל זְנוּסֶפֶת רוּחַ נְשֻׁמָּה בְּיִשְׂרָאֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבְאוֹתָהּ נְשֻׁמָּה יְתָרָה שׁוֹכְחִים כָּל הָעֵצָב וְהַחֲמָה, וּכְלוּם לֹא נִמְצָא פָּרֹט לְשֻׂמְחָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. אוֹתָהּ רוּחַ שְׂיֹרֶדֶת וְנוֹסֶפֶת שֶׁל גֹּן עֵדֶן, וְיֹרֶדֶת וְשׁוֹרָה רוֹחֶצֶת בְּבִשְׂמִים שֶׁל גֹּן עֵדֶן, וְיֹרֶדֶת וְשׁוֹרָה עַל הָעָם הַקָּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵיהֶם כְּשֶׁהָרוּחַ הַזֶּה מִתְעוֹרֶרֶת.

הַתְעוֹרְרוֹת אוֹתָהּ רוּחַ

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂאוֹתָהּ רוּחַ יֹרֶדֶת, יוֹרְדִים עִמָּה לְתוֹךְ גֹּן הָעֵדֶן שְׁשִׁים מְרַכְּבוֹת מְעֻטְרוֹת לְשֵׁשׁ צְדָדִים. וְכִשְׂמִינִיעִים לְגֹן עֵדֶן, אֵזִי כָּל אוֹתוֹ הָרוּחוֹת וְהַנְּשֻׁמוֹת שֶׁבְּגֹן עֵדֶן, כְּלוֹ מִתְעוֹרְרוֹת לְאוֹתָהּ (מִתְעַטְרוֹת בְּאוֹתָהּ) רוּחַ. הַכְּרוֹזִים קוֹרְאִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעָם הַקָּדוֹשׁ, שְׂרָצוֹן רַבּוֹנִים מִתְעוֹרֵר אֵלֵיכֶם.

סוּד הַסּוּדוֹת לְיוֹדְעֵי הַחֻקָּה. אֲשֶׁרֵיהֶם כְּשֵׁרוּחַ זֹאת מִתְעוֹרֶרֶת. הָרוּחַ הַזֶּה הִיא הַתְּפִשְׁטוֹת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת, וְיוֹצֵאת מִמֶּנָּה וּמִתְפַּשְׁטֶטָה בְּעוֹלָם, וְאוֹתָהּ הִיא סוּד הַשְּׂבֵת שְׂשֻׁרֵי לְמַטָּה, וְעַל כֵּן כָּתוּב בּוֹ שְׂמִירָה, (שְׂמוֹת לֹא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׂבֵת, וְהָרִי

הַאִי נִקְדָּה תַּתְּאָה כִּד סִלְקָא וְאוֹתְחוֹזִית, וְאוֹתְקֻשְׁטִית. (ס"א הַאִי נִקְדָּה תַּתְּאָה כִּד סִלְקָא לְאוֹתְעַטְרָא בְּאַבּוֹת) כְּדִין כָּל הַחֻדָּה אֲשֶׁתְּכַח לְעִילָא וְתַתָּא, וְעֵלְמִין כְּלָהוּ בְּחֻדָּה. וּבְהָאִי לִילָיא, הַאִי נִקְדָּה אֲתַפְּשֵׁט נְהוֹרָאָה, וּפְרִישׁ גְּדַפּוּי עַל עֵלְמָא, וְכָל שְׁלִטוֹנֵי אַחֲרֵינִי מִתְעַבְּרִין, וְנִטְרִי אֲשֶׁתְּכַח עַל עֵלְמָא.

וּכְדִין אֲתוּסְפֵי רוּחַ נְשֻׁמָּתָא בְּיִשְׂרָאֵל, עַל כָּל חַד וְחַד, וּבְהֵיחֵא נְשֻׁמָּתָא יְתִירָא, נְשִׁיין כָּל עֵצָבָא וְחִימָתָא, וְלֹא אֲשֶׁתְּכַח בְּרַחֲמֵי הַאִי לְעִילָא וְתַתָּא. הַהוּא רוּחָא דְנַחֲתִית וְאוֹתוּסְפֵי בְּבִנֵי עֵלְמָא, כִּד נַחֲתִית, אֲתַסְחִי בְּבוּסְמִין דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן, וְנַחֲתִית וְשָׂרָא עַל עֵמָא קְדִישָׁא, זְכָאִין אִינוּן, כִּד הַאִי רוּחָא אֲתַעֵר.

הַתְעוֹרְרוֹת אוֹתָהּ רוּחַ

בְּהֵיחֵא שְׁעָתָא דְּהַהוּא רוּחָא נַחֲתִית נַחֲתִין עִמָּה לְגוֹ גַּנְתָּא דְּעֵדֶן, שְׁתִּין רְתִיכִין, מִתְעַטְרִין לְשִׁית סְטֵרִין. וְכִד מְטִי לְגַנְתָּא דְּעֵדֶן, כְּדִין כָּל אִינוּן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן, כְּלָהוּ מִתְעַרְי לְהַהוּא (כִּי"א מִתְעַטְרִי בְּהַהוּא) רוּחָא. כְּרוּזֵי קְרִי וְאָמַר, זְכָאִין אַתּוּן יִשְׂרָאֵל, עֵמָא קְדִישָׁא, דְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיכוֹן אֲתַעֵר לְגַבִּיכוֹ.

רְזָא דְּרוּזִין לְיֹדְעֵי חֻקָּתָא, זְכָאִין אִינוּן כִּד הַאִי רוּחָא אֲתַעֵר. הַאִי רוּחָא אִיהוּ אֲתַפְּשֵׁטוֹתָא דְּהַאִי נִקְדָּה, וְנִפְקָא מִינָהּ, וְאוֹתְפַשְׁטָא בְּעֵלְמָא, וְהַהוּא הוּי רְזָא דְשֵׁבֶת, דְּשָׂרָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיהַ שְׂמִירָה, (שְׂמוֹת לֹא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

את השבת, והא אוקמוה, שבת לא כתיב, אלא את השבת, לאסגאה יהוא רוחא דשרי על כלא, ואצטריד לנמרא ליה, הואיל וקיימא עמיה דבר נש, ועל דא כתיב, (ישעיה נז) כל שומר שבת מחללו.

פרשוה, לא כתוב שבת, אלא את השבת, לרבות אותה רוח ששורה על הכל, וצריך לשמר אותה הואיל ועומדת עם האדם. ועל זה כתוב, (ישעיה נז) כל שומר שבת מחללו.

הנאת הרוח

בהאי רזא אית רזא אחרא. האי רוחא, אתהני בהאי יומא, מהנאותן דישראל, ומענוגא דלהון, ובגין דא, בעי למיהב ליה ענוגא, במיכלא ובמשתויא, תלת זמנין, בתלת סעודתין, דתלת דרגי מהימנותא, כמה דאוקמוה. והאי נטיל חדה וענוגא, באינון סעודתי דישראל. זכאה חולקיה, מאן דאהני ליה, ומענג ליה, בהאי יומא.

הנאת הרוח

בסוד הזה יש סוד אחר. הרוח הזו נהנית ביום הזה מהנאתם של ישראל ומהענג שלקום, ומשום כך צריך לתת לה ענג במאכל ובמשתיה שלש פעמים בשלש סעודות של שלש דרגות האמונה, כמו שבארנו, וזו נוסלת שמחה וענג באותן סעודות של ישראל. אשרי חלקו מי שמנהגה אותה ומענג אותה ביום הזה.

האי רוחא, אתהני כל שיתא יומין, מרוחא עלאה דעתיקא דכל עתיקין. וביומא דשבתא, כיון דנהית, ואתסחי בגנתא דעדן בליליא, אתענג מענוגא דגופא, בסעודתי דמהימנותא, ואתעטר (נ"א ואתענג) האי רוחא מעילא ותתא, ואתרוי בכל סטרין, בעטרא (נ"א בענוגא) דלעילא ותתא.

הרוח הזו נהנית כל ששית הימים מהרוח העליונה של עתיק כל העתיקים, וכיון שיורדת ביום השבת ורוחצת בגן עדן בלילה, מתענגת מענג הגוף בסעודות של האמונה, ומתעטרת (ומתענגת) הרוח הזו ממעלה וממטה, ונרנית בכל הצדדים בעטר תענג) שלמעלה ומטה.

ושמרו בני ישראל את השבת

והואיל וקיימא עמיה דבר נש, אצטריד ליה לנמרא ליה. ועל דא כתיב ושמרו בני ישראל את השבת. שבת, דא הוא ההיא נקודה תתאה. את השבת, דא הוא האי רוחא, אתפשטותא דהיא נקודה. ההוא אתפשטותא, כד אתוסף קדושן וברכאן מלעילא, על

ושמרו בני ישראל את השבת

והואיל ועומד עם האדם, צריך לו לשמר אותו, ועל זה כתוב ושמרו בני ישראל את השבת. את השבת - שבת זו היא נקדה תחתונה. את השבת - זוהי אותה רוח, התפשטותה של אותה נקדה. אותה ההתפשטות, כשנוספות קדשות וברכות מלמעלה על אותה נקדה, הכל נאור,

וְנַעֲשִׂית רוּחַ מְאִירָה בְּכָל הַצְּדָדִים, מִתְחַלֵּק לְמַעֲלָה וּמְאִיר, וְנִחְלַק לְמַטָּה וּמְאִיר. וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, חֵלֶק יִרְשָׁה יֵשׁ לָנוּ כָּאֶחָד.

הַחֵלֶק שֶׁלְמַעֲלָה מִתְעַטֵּר בְּיוֹם הַזֶּה מִהֶעֱנָג הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְנִהְיָה מִהֲזִיו הָעֲלִיּוֹן שֶׁל עֵתִיק כָּל הָעֵתִיקִים. הַחֵלֶק הַתַּחְתּוֹן מִתְעַטֵּר בְּיוֹם הַזֶּה מִהֶעֱנָג שֶׁלְמַטָּה שֶׁנִּהְיָה בְּסַעֲוֹדוֹת הַלָּלוּ, וְעַל כּוֹ צָרִיף לַעֲנֹגוֹ בְּמֵאֵל וּבְמִשְׁתָּהּ, בְּלְבוּשֵׁי כְבוֹד וּבְשִׂמְחַת הַכֹּל.

וּבְשִׂמְחַת עֵטֶר הַחֵלֶק הַזֶּה לְמַטָּה וְנִשְׁמָר כְּמוֹ שְׂצָרִיף, עוֹלָה לְמַעֲלָה, וּמִתְחַבֵּר בְּאוֹתוֹ חֵלֶק אַחֵר. וְהַנֶּקֶדָה הַזֹּאת נִשְׁלַת הַכֹּל מִמַּעֲלָה וּמִמַּטָּה, וְנִכְלָלָת מִכָּל הַצְּדָדִים. וּמִשׁוֹם שְׂמִתְעַטֵּרָת בְּשִׁבְתָּ מִמַּעֲלָה וּמִמַּטָּה, כָּל שְׂאָר הַיָּמִים נוֹתְנִים כַּח לֶכֶל, וְנוֹתְנִים לָהּ שְׁלֵטוֹן מִמַּעֲלָה וּמִמַּטָּה. וּבְסוּדוֹת סִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ נִמְצָא הַסוּד הַזֶּה, וּבֵאֵר אוֹתוֹ הַמְּנַוֶּה הַקְּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵי חֵלְקֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וַיִּנְפֹשׁ

כְּתוּב וַיִּנְפֹשׁ, וּפְרָשׁוּהָ - וַיִּנְפֹשׁ שְׂאָבְדָה, וַיִּפֶּה הוּא. אֲבָל אִם כֹּה, וַיִּלְגּוּף הָיָה צָרִיף לומר, שֶׁמִּמֶּנּוּ אֲבָדָה נְפֹשׁ! אֲבָל סוּד הַדְּבָר - בְּאֵדָם יֵשׁ נְפֹשׁ שֶׁנוֹטְלָת וּמוֹשְׁכָת אֵלָיו אֶת הָרוּחַ הַזֶּה מִעֶרֶב שְׁבֵת, וְאוֹתָהּ הָרוּחַ שְׂרוּיָה בְּתוֹךְ אוֹתָהּ הַנְּפֹשׁ וְדָרָה בָּהּ כָּל יוֹם הַשְּׁבֵת, וְאֵז אוֹתָהּ נְפֹשׁ יִתְרָה הִיא בְּרַבּוּי וְתוֹעֵלָת יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיָּתָה.

הִיא נְקוּדָה, אֶתְנַהֵיר כְּלָא, וְאֶתְעַבֵּיד רוּחָא נְהִירָא כְּכֹל סְטְרִין, אֶתְפְּלַג לְעִילָא וְנַהֵיר. וְאֶתְפְּלַג לְתַתָּא וְנַהֵיר. וְדָא הוּא דְכְּתִיב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חוֹלֶק אֶחְסָנָא אִית לָן כְּחֵדָא.

חוֹלְקָא דְלְעִילָא, אֶתְעַטֵּר בְּהַאי יוֹמָא, מְעַנְוָנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְאֶתְהֵנִי מְזִיוָא עֲלָאָה דְעֵתִיקָא דְכָל עֵתִיקִין. חוֹלְקָא תַתָּאָה, אֶתְעַטֵּר בְּהַאי יוֹמָא, מְעַנְוָנָא דְלְתַתָּא, דְאֶתְהֵנִי בְּהֵנִי סַעֲוֹדָתִי. וְעַל דָּא, בְּעֵי לְעַנְוָנָא לִיה, בְּמִיכְלָא וּבְמִשְׁתָּיָא בְּלְבוּשֵׁי יָקָר, וּבְחֵדוּה דְכְּלָא.

וְכֹד מִתְעַטֵּרָא הַאי חוֹלְקָא לְתַתָּא, וְאֶתְנַטֵּיר כְּמָה דְאֶצְטְרִיד, סְלְקָא לְעִילָא, וְאֶתְחַבֵּרָא בְּהַהוּא חוֹלְקָא אַחֵרָא. וְהַאי נְקוּדָה נְטִיל כְּלָא מְעִילָא וְתַתָּא, וְאֶתְכְּלִילָא מִכָּל סְטְרִין. וּבְגִין דְמִתְעַטֵּרָא בְּשִׁבְתָּ, מְעִילָא וּמִתַּתָּא, כָּל שְׂאָר יוֹמִין יְהִיב חִילָא לְכְּלָא, וְאֶתִּיְהִיב לִיה שׁוֹלְטָנוּ מְעִילָא וּמִתַּתָּא. וּבְרִזִין דְסַפְרָא דְשְׁלֹמֹה מִלְכָּא, אֶשְׁתַּכַּח רְזָא דָא, וְאוֹקְמוּהָ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל.

וַיִּנְפֹשׁ

כְּתִיב וַיִּנְפֹשׁ, וְאוֹקְמוּהָ וּוִי נְפֹשׁ דְאֶבְדַת וְשִׁפִּיר אִיהוּ. אֲבָל אִי הָכִי וּוִי גּוּפָא אֶצְטְרִיד לְמִימַר, דְּמַנִּיה אֶבְדַת נְפֹשׁ. אֲבָל רְזָא דְמְלָה, בְּכַר נֵשׁ אִית נְפֹשׁ, דְנִמְלָא וּמְשִׁיד לְגַבִּיהָ לְהַאי רוּחָא מְעַרְב שְׁבֵת. וְהַהוּא רוּחָא שְׂרִיָּא כְּגוּוּה דְהַהִיא נְפֹשׁ, וְדִוִּירָא בְּהָ כָּל יוֹמָא דְשְׁבֵתָא. וּכְדִין, הַהוּא נְפֹשׁ, יִתְרָה בְּרַבּוּיָא וְתוֹעֵלָתָא יוֹתֵר מִמָּה דְהוּהוּ.

עטור הנפשות ביום השבת

ועל דא תנינן, כל נפשאן ד'ישראל מתעטרין ביומא דשבתא, ועמרא דלהון, דשריא האי רוחא בגווייהו. כיון דנפק שבתא, וההוא רוחא סלקא לעילא, כדיון ווי לנפש, דאכדת מה דאכדת. אכדת ההוא עמרא עלאה, וההוא חילא קדישא דהוה בה, ודא הוא וינפש, ווי נפש, דאכדת מה דאכדת.

עטור הנפשות ביום השבת

ועל זה שנינו, כל נפשות ישראל מתעטרות ביום השבת, והעטרה שלהם, ששורה הרוח הזו בתוכם. כיון שיציאת שבת ואותה רוח עולה למעלה, אזי וי לנפש שאבדה מה שאבדה. אבדה אותה עטרה עליונה ואותו כח קדוש שהיה בה. וזהו וינפש, וי נפש שאבדה מה שאבדה.

המשך "ערכה של שעה" מעמוד קיב

6

השראת השכינה בציוני הצדיקים ז"ע

כתוב בתיקוני זהר (תיקון ו'), שהקדוש ברוך הוא משרה שכינתו על ציוני הצדיקים, ועלינו לידע שיש פאן השראת השכינה, כי אנחנו בלימודנו בתורת הרשב"י ז"ע, נחשב לנו כמו שזכינו להיות בציונו הקדוש של הרשב"י ז"ע, כי בלומדינו תורת התנא ממשיכים נשמתו אלינו. ואמרו חז"ל **בניבמות (צו ע"ב - צו ע"א): **אזל ר' אלעזר אמר לשמעתא בי מדרשא, ולא אמרה משמיה דרבי יוחנן. שמע רבי יוחנן איקפד. ... ורבי יוחנן מאי טעמא קפיד כולי האי? דאמר רב יהודה אמר רב, מאי דכתיב "אגורה באהלך עולמים"? וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעולם הזה. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי, כל תלמיד חכם, שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה, שפתותיו דובבות בקבר. אמר ר' יצחק בן זעירא ואיתימא שמעון גזירא, מאי קראה? "וחכף כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים". ככומר של ענבים. מה כמר של ענבים, כיון שפניח אדם אצבעו עליו, מיד דובב, אף תלמידי חכמים כיון שאומרים דבר שמועה מפיהם בעולם הזה שפתותיהם דובבות בקברי."****

ועל אחת כמה וכמה, שצריך ללמוד את תורת הרשב"י, על ציונו הקדוש, ובכל מקום, ולעשות לו נחת רוח, שהוא הוא בעל המימרא, ואי אפשר לתאר כמה גדול כח הלומד זהר הקדוש, שעל ידי זה מעורר ומפעיל וממשיך את נשמת הרשב"י עליו השלום, ממש כפשוטו, לרחם

הנצחי ובזה העולם, גם נתלבשת בגוף בקבר **בהבלא דגרמי**, כך אמרו שפתותיו דובבות בקבר, שנתלבש בגוף בקבר, עכ"ל (ועין עוד ב"עזרת דבש", חלק ראשון, דרוש ט"ז).

יג. וכתב הגן איש חי (בדרושים פרשת מטות ד"ה

יב. ופרש על זה בספר "עזרות דבש", (חלק שני - דרוש ז): **... היינו להבין, מכל מקום איך דר בב' עולמות, אבל כשאומרים דבר שמועה מפיו, אז נשמת צדיק מתלבשת שם בלומדים, ועומדת שם, וכך שפיר אמרינו דר בב' עולמות, בעולם**

עלינו, וכחו של הרשב"י בהיותו בחיים היה גדול מאד, להמשיך רחמים על כלל ישראל, כמו שהעיד רבי שמעון בר יוחאי על עצמו, כדאיתא בגמרא (ספ"ה דף מ"ה ע"ג): **ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה, משום רבי שמעון בן יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם פולו מן הדיו, מיום שנבראתי עד עתה, ואלמלי אלעזר בני עמי, מיום שנברא העולם ועד עכשו, ואלמלי יתם בן עזיהו עמנו, מיום שנברא העולם עד סופו, ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי, ראיתי בני עליה והן מועטין, אם אלה הן, אני ובני מהו, אם מאה הם, אני ובני מהו, אם שנים הן אני ובני הן.**

ובמדרש רבה (בראשית ל"ה, ב) הביאו רש"י ז"ע על הפסוק (נח פרק ט' י"ב) "זאת אות הברית... לדורת עולם" דרשו, "לדורת" נכתב חסר, שיש דורות שלא הצרכו לאות, לפי שצדיקים גמורים היו, כמו דורו של חזקיה מלך יהודה, ודורו של רבי שמעון בן יוחאי, עכ"ל. ועל ידי שנלמד זוהר הקדוש נזכה בלח התורה להמשיך את נשמת הרשב"י לדורנו ממש, ובזה מייד נגאל.

שעשית אותו היום מצוה שהיה נזקק בה רבי פנחס בן יאיר מאד, עכ"ל. יד. ובהצטרף יחד כח התורה שהיה דורו של חזקיהו המלך שכמעט ונגעה משיח עם כחו של הרשב"י ז"ע שאמר לפטור את כל העולם מן הדיו בודאי יבוא תכף משיח במהרה בגמיונו אמו, כן יהי רצון.

החלצו מאתכם) בשם האריז"ל, בעובדא דבעל מדרש שמואל, שכל אדם האוחז במדה טובה שהיה צדיק מצדיקים הראשונים אוחז בה מאד, יזכה שתתעבר נפש אותו צדיק אתו לעזרו. ולכן קשבא הרב בעל מדרש שמואל אצל רבנו האריז"ל, קם מפניו ואמר לו, לא מפניך קמתי, אלא מפני רבי פנחס בן יאיר שבא עמך, בשביל

המשך בעמוד קכז

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע!

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.. - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זוה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זוה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. - ובזוה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

[לקבלת ספרים בחינם לחלוקה: 0548436784, "מפעל הזוהר העולמי" שע"י מוסדות האלמין].

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק י"ג

פְּרָשִׁיּוֹת

שְׁמוֹת - פִּינְחָם

הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בַּשַּׁבָּת

פֶּרֶק י"ג

נְשָׂמָה יְתָרָה קכה
 נְשָׂמָה יְתָרָה לְפִי מַעֲלָתוֹ שֶׁל כָּל או"א קכה
 הַתְּפִשְׁטוֹת הַשְּׂכִינָה קכה
 עֲרֻכָּה שֶׁל שְׁעָה קכז

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- ◉ שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: דפים כז-פד.
- ◉ שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: דפים פה-קמ.
- ◉ שמונה פרקים [י"ז-כד] לסעודה השלישית: דפים קמא-קצח.

נשמה יתרה (ח"ג רמ"ב, ב ר"מ)

ותנאים ואמוראים, נפש יתירה בשבת לכל ישראל כחדא, חד איהי. אבל לכל בר נש, איהו כפום עובדוי. ואליפנא מקל וחומר דתויבתא, דכל ישראל כחדא, בכל זמנא דחזרין בלהו, מתקבלי. הדיא הוא דכתיב, (דברים ד) בני אלהינו בכל קראנו אליו, דשם יי מוכתר עליהו בכתיבה, דאיהו כתר עליון. והאי איהו נשמה יתירה דכל ישראל, בשבת ויומין טובין. ובגין דא תקינו בכל יומין, למחתם בשם יהוה, דאיהו חותם דכל ברקאן דצלותין, ולא אמרין מוסף בלא כתר. ובשבת, תקינו למימר במוסף, כתר יתנו לך יי אלהינו.

נשמה יתרה לפי מעלתו של כל אחד ואחד אבל לכל חד מישראל, הכי נחית ליה נפש יתירה, כפום דרגא דיליה. אי הוא חסיד, יהבין ליה נפש יתירה ממדת חסד, כפום דרגא דיליה. אי איהו גבור, ירא חטא, יהבין ליה נפש יתירה, ממדת גבורה. ואי איהו איש תם, יהבין ליה נפש יתירה, ממדת אמת. ונפש יתירה דא מלכות, דאיהי כלילא מעשר ספיראן, וכפום מדה דבר נש. אם נשיא ישראל, או חכם, או מבין בחכמה, או בתורה, דאתמר ביה, (משלי א) להבין משל ומליצה, או בנביאים, או בכתובים. הכי יהבין ליה נפש יתירה, דאתקריאת כתר מלכות.

התפשטות השכינה (ח"ג רמ"ב, ב ר"מ)

סבא סבא, שכינתא אתקרי אר"ן דקודשא בריך הוא. הדיא הוא דכתיב, (ישעיהו טו) והארץ הרים רגלי.

נשמה יתרה

ותנאים ואמוראים, נפש יתירה לכל ישראל כאחד - אחת היא, אבל לכל אדם הוא כפי מעשיו. ולמדנו מקל וחומר של התשובה, שכל ישראל כאחד, בכל זמן שחוזרים כלם - מתקבלים. זהו שכתוב (דברים ד) פה' אלהינו בכל קראנו אליו. ששם ה' מכתר עליהם בכתרו, שהוא כתר עליון. וזהו נשמה יתרה של ישראל בשבת וימים טובים. ומשום זה תקנו בכל יום לחתם בשם יהוה, שהוא חותם של כל הברכות של התפלות, ולא אמרין מוסף בלי כתר. ובשבת תקנו לומר במוסף, כתר יתנו לך ה' אלהינו.

נשמה יתרה לפי מעלתו של כל אחד ואחד אבל לכל אחד מישראל, כף יורדת לו נפש יתרה כפי מדרגתו. אם הוא חסיד - נותנים לו נפש יתרה ממדת חסד כפי מדרגתו; אם הוא גבור, ירא חטא - נותנים לו נפש יתרה ממדת הגבורה; ואם הוא איש תם - נותנים לו נפש יתרה ממדת אמת. ונפש יתרה זו מלכות, שהיא כלולה מעשר ספירות, וכפי מדה של בן אדם. אם נשיא ישראל, או חכם, או מבין בחכמה, או בתורה, שנגאמר בו (משלי א) להבין משל ומליצה, או בנביאים, או בכתובים - כף נותנים לו נפש יתרה שנקראת כתר מלכות.

התפשטות השכינה

זמן זמן, השכינה נקראת ארץ של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (ישעיהו טו) והארץ הרים רגלי. מצד החסד נקראת מים, ומצד

הַגְּבוּרָה נִקְרָאת אֵשׁ, וּמִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
- אִוִיר. וְהִיא אֶרֶץ, קֹרֶקַע לְכֻלָּם.

וּמִשׁוּם שֶׁנִּשְׁמָה יִתְּרָה מִתְּפַשְׁטֵת בְּשִׁכְנָה,
שֶׁהִיא שְׁבֵת הַמְּלָכָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים קג)
וּמְלֻכוֹתָיו בְּכָל מְשָׁלָה - מִשָּׁם הִיא נֹעֵשִׂית
מְלָכוֹת, שֶׁשְׁלִיטְתָּהּ עַל הָאֶרֶץ וְעַל אֵילָנוֹת
וְזֵרְעִים (וְהָרִים וְאֲבָנִים). וּמִשׁוּם שֶׁאֵילָן הַחַיִּים,
שֶׁהִיא נִשְׁמָה יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, בָּהּ תוֹלְדוֹת
שָׁלָה - יֵשׁ בָּהּ מְנוּחָה לְאֶרֶץ, שֶׁהִיא הַשִּׁכְנָה.

וּמִשׁוּם שֶׁהַשִּׁכְנָה הַעֲלִיּוֹנָה הַתְּפַשְׁטָה
בְּאֶרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֶיהָ (במדבר יט) פָּרָה
אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא
עָלָה עָלֶיהָ עֵל, לָכֵן אָסוּר לְחַרֵּשׁ בְּשַׁבָּת.
וְחֲרִישָׁה בְּשׁוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכט) עַל גְּבִי
חֲרָשׁוּ חֲרָשִׁים. וְהַשִּׁכְנָה הַתְּחַתּוֹנָה הִיא
פָּרָה אֲדָמָה מִצַּד הַגְּבוּרָה. תְּמִימָה - מִצַּד
הַחֶסֶד, שֶׁהִיא מְדַרְגָּה שֶׁל אֲבָרָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ (בראשית יז) הַתְּהַלֵּף לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר
אֵין בָּהּ מוֹם - מִצַּד הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי. אֲשֶׁר
לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֵל - מִצַּד הַשִּׁכְנָה הַעֲלִיּוֹנָה
שֶׁהִיא חֲרוֹת הַכֹּל, בְּמָקוֹם שֶׁהִיא שׁוֹלְטָת,
(במדבר א) וְהָזַר הַקֶּרֶב יוֹמָת, אֵין רְשׁוֹת לְצַד
הָאֲחֵר לְשִׁלְטַת, לֹא שְׁטוֹן, וְלֹא מְשַׁחִית, וְלֹא
מִלְאָף הַמְּנוֹת, שֶׁהֵם מִצַּד הַגִּיהָנָם.

וּמִשׁוּם זֶה בִּימֵי הַחַל אֲוִמְרִים יִשְׂרָאֵל, (תהלים
עח) וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה
לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְגו'. מִשׁוּם שֶׁבִימֵי הַחַל הַשִּׁכְנָה
הַתְּחַתּוֹנָה מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּאֵלוֹ הַקְּלָפוֹת שֶׁל
מִיתָה וְדִין. וּבְשַׁבָּת מִתְּפַשְׁטֵת מֵהֶם, בְּגִלְל

מִסְטָרָא דְחֶסֶד אֲתִקְרִיאת מוֹם. וּמִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה אֲתִקְרִיאת אֵשׁ. וּמִסְטָרָא
דְּעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִוִיר. וְאִיהִי אֶרֶץ,
קֹרֶקַע לְכֻלָּהּ.

וּבְגִין דְּנִשְׁמָתָא יִתְּרָה אֲתִפְשֵׁטָא
בְּשִׁכְנָתָא, דְאִיהִי שְׁבֵת מְלָכָתָא,
דְאִתְמַר בָּהּ (תהלים קג) וּמְלָכוֹתָיו בְּכָל
מְשָׁלָה, מִשָּׁם אִיהִי מְלָכוֹת, דְשִׁלְטְנוֹתָהּ
עַל אֶרֶץ, וְעַל אֵילָנִין וְזֵרְעִין. (וטורין וְאֲבָנִין)
וּבְגִין דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְהִיא נִשְׁמָתָא יִתְּרָה
דְּבְשַׁבָּת, בָּהּ תוֹלְדִין דִּילָהּ, אִית גְּיִיחָא
לְאֶרֶץ, דְאִיהִי שִׁכְנָתָא.

וּבְגִין דְשִׁכְנָתָא עֲלָאָה אֲתִפְשֵׁטָת
בְּאֶרֶץ, דְאִתְמַר בָּהּ (במדבר יט)
פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם
אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֵל, אָסוּר לְחַרֵּוֹשׁ
בְּשַׁבָּת חֲרִישָׁה בְּשׁוּר. דְאִתְמַר (תהלים קכט)
עַל גְּבִי חֲרָשׁוּ חֲרָשִׁים. וּשְׁכִינָתָא תְּתָאָה
אִיהִי פָּרָה אֲדָמָה מִסְטָרָא דְגְבוּרָה.
תְּמִימָה, מִסְטָרָא דְחֶסֶד, דְאִיהִי דְרָגָא
דְאֲבָרָהֶם, דְאִתְמַר בִּיהּ (בראשית יז) הַתְּהַלֵּךְ
לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם,
מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. אֲשֶׁר לֹא
עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, מִסְטָרָא דְשִׁכְנָתָא עֲלָאָה
דְאִיהִי חֲרוֹת דְכֻלָּא, בְּאִתְרָא דְאִיהִי שְׁלֵטָא
(במדבר א) וְהָזַר הַקֶּרֶב יוֹמָת, לִית רְשׁוֹ
לְסִטְרָא אֲחֵרָא לְשִׁלְטָאָה, לֹא שְׁטוֹן, וְלֹא
מְשַׁחִית, וְלֹא מִלְאָף הַמְּנוֹת, דְאֵינְוֹן
מִסְטָרָא דְגִיהָנָם.

וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמִין דְחוּל, אֲמִרִין יִשְׂרָאֵל,
(תהלים עח) וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֲוֹן וְלֹא
יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְגו'. בְּגִין
דְבִיוֹמִין דְחוּל, שְׁכִינָתָא תְּתָאָה אֲתִלְבֶּשֶׁת
בְּאֵלִין קְלִיפִין דְמִיתָה דְדִינָא. וּבְשַׁבָּת

שְׁעַץ הַחַיִּים שֶׁהוּא בֶן י"ה, י"ו, מִתְחַבֵּר
בְּאוֹת ה"א. בְּזִמְנוֹ הוּא מְנוּחָה נִמְצָאת לְאוֹת
ה"א, וְכָל מֵה שֶׁהוּא מִתְחַתֵּיהָ, וְלֹא צְרִיךְ
לִזְמַר בָּהּ וְהוּא רַחוּם. וּמִי אֵלּוּ (שְׁמַחְתִּיהָ)? תַּחַת
י' יִשְׂרָאֵל. וְכָל מְקוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל נִמְצָאִים,
שְׁמִירָה נִמְצָאת וּמְנוּחָה.

אֲתֶפְשֶׁט מִנִּיחוּ, בְּנִין דְּאִילָנָא דְחַיִּי
דְּאִיְהוּ בֶן י"ה, י"ו, אֲתֶחְבֵּר בְּה"א.
בְּהוּא זְמַנָּא נִיחָא אֲשֶׁתְּכַחַת לְה"א,
וְכָל מֵה דְּאִיְהוּ תַחְוֹתָהּ, וְלֹא צְרִיךְ לְמִימַר
בִּיה וְהוּא רַחוּם. וּמֵאֵן אִינוּן (ס"א תַּחְוֹתָהּ).
תַּחְוֹת י' יִשְׂרָאֵל. וְכָל אֲתֵר דְּיִשְׂרָאֵל
מִשְׁתַּכְּחִין, נְטִירוּ אֲשֶׁתְּכַחַת וּנִיחָא.

המשך "עֲרֵכָה שֶׁל שְׁעָה" מעמוד קכב

וְאֶפִּילוּ בְּדוֹרְנוּ הַפְּשׁוּט, בְּכָל רֵגַע וּבְכָל מְקוֹם תּוֹכְלוּ לְהִתְקַשֵּׁר לְנִשְׁמַת הַרְשָׁב"י - וְלִזְכוֹת
לִישׁוּעוֹת נִפְלְאוֹת, וּבְדַאי הַרְשָׁב"י זי"ע יִכִּיר לְכֶם טוֹבָה, וְתוֹשָׁפְעוּ מִמְקוֹר הַבְּרָכוֹת,
שֶׁכִּפְדוּעַ גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הַכִּירוּ בְּגָדְלָהּ הַמַּעֲלָה שֶׁבְּלִמּוּד סֵפֶר הַזֶּהר, שֶׁמְבַטֵּל כָּל מִינֵי
פְּרַעֲוִיּוֹת וְגִזְרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוּת, וּמוֹתָנָא וְחֲרָבָא וּבִזָּה מַעֲלָמָא. וְהַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, מְגוֹן וּמִצִּיל וּמְסוּכָר

כַּמְלַקְדָּמִין, הוּא מְלָה דְרַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר
קַמִּיה.

תַּרְגוּם הַזֶּהר: שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד שֶׁהִיא אוֹמֵר פִּנּוּ
מְקוֹם פִּנּוּ מְקוֹם לְרַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שֶׁהוּא בָּא
אֲצִלְנוּ, שְׁלַמְדָנוּ, דְּבַכְל מְקוֹם שֶׁהַצְּדִיק חָדַשׁ בו
דְּבָרֵי תוֹרָה, כְּאֲשֶׁר הוּא בְּעוֹלָם הוּא [הַעֲלִיּוֹן]
פּוֹקֵד לְאוֹתוֹ מְקוֹם [בְּעוֹלָם הַזֶּה] וּבָא אֵלָיו, וְכָל
שָׁן שְׁשׁוּרִין בו צְדִיקִים אֲחֵרִים לְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ
מְקוֹם, וְלוֹמְדִים שֵׁם תוֹרָה, כְּעִין זֶה הִנֵּה בָּא רַבִּי
פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לְפַקֵּד מְקוֹמוֹ, וּמִצָּא אֵלּוּ הַצְּדִיקִים
מִחֲדָשִׁין דְּבָרֵי תוֹרָה וְנִתְחַדֵּשׁ אוֹתוֹ דְּבַר תוֹרָה
שֶׁאֵמַר מִלְּפָנִים, רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, עֲתָה מִתְחַדֵּשׁ
לְפָנָיו כְּאֵן.

עַל יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵיו זוֹכָה לִישֵׁב בְּמַחְצוֹתָ בְּעוֹלָם
הַבָּא: הַמְדַפִּיס סִפְרִים מִמְּמוֹנוֹ לְהוֹצִיא לְאוֹר
תוֹרָה, זוֹכָה וְיוֹשֵׁב בְּמַחְצֵי הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מִחֲבָרֵי הַסִּפְרִים, שֶׁהֵרִי עַל יְדוּ יִצָּא הַחֲבוּר
לְעוֹלָם, וְתַרְבָּה הַדַּעַת בְּכָל עַתָּה. וְאִילוּ הִיא גְּנוּזָה
לְמַקְצָעוֹת הַמִּשְׁכָּן בְּיַרְכְּתָם, לֹא הִיוּ לוֹמְדִים בו.
- ב. וְהִנֵּה אֲמַרוּ תז"ל בְּמַסְכַּת יְבָמוֹת (דף צ"ו ע"ב)
שֶׁפְּתוּתֵינוּ דּוֹבְבוֹת וְכו' כְּדֵאִיתָא שֵׁם, וְלִפִּי זֶה

טו. כְּתַב בְּסִפְרָא פְּלֵא יוֹעֵץ (עַרְו דּוֹבַב) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
פִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁכָּל תְּלַמִּיד חָכָם שְׂאוֹמְרִים
דְּבַר תוֹרָה מִשְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, שִׁפְתוֹתָיו דּוֹבְבוֹת
בְּקַבְרָה, וְיֵשׁ לוֹ הַנָּאָה וְנַחַת רוּחַ כְּשׁוֹתָהּ יְנוּ
קוֹנְדִיטוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּיִרוּשְׁלַי מִסַּכַּת שְׁקָלִים...
כְּתוּב בְּסִפְרִים שֶׁפַּעַם אַחַת הִיא שְׂמִד וְנִגְלָה
מוֹהַר"מ אֲלֵשִׁיף ז"ל בְּהַקִּיץ, וְהִצִּיל לְאֶחָד מִתּוֹךְ
הַהַפְּכָה, מִפְּנֵי סָבָה שֶׁהִיא לוֹמֵד סִפְרוֹ בְּתַמִּידוֹת,
עכ"ל. - וּבְסִפְרָא "תוֹרָה וְחַיִּים" לְהַרִי"ח הַטּוֹב
זי"ע (מַעֲרַכַת חַת) כְּתַב: אִם אוֹמְרִים חֲדוּשִׁים
שֶׁל תְּלַמִּיד חָכָם שֶׁכָּבַר בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, הֵרִי
הוּא בָּא מְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן לְאוֹתוֹ מְקוֹם כְּמַבְאֵר
בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ (חֶלֶק ג' פִּרְשַׁת פִּנְחָס דף ר"כ ע"א),
וז"ל: שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְהוּא אָמַר, פִּנּוּן אֲתֵר,
פִּנּוּן אֲתֵר לְרַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, דְּאִיְהוּ גְּבִיכּוּ.
דְּתַנִּינוּ, דְּכָל אֲתֵר דְּצְדִיקָא אֲתַחֲדָשׁ בִּיה מִלֵּי
דְּאוּרִייתָא, כַּד אִיְהוּ בְּהוּא עֲלָמָא, פְּקִיד לְהוּא
אֲתֵר, וְאֲתֵי לִיה לְגַבִּיהָ. וְכַל שָׁן כַּד שְׂרָאן
בְּגוּיָה צְדִיקָיָא אֲתַרְנִין. לְחַדְתָּא בְּהוּא אֲתֵר,
דְּאֲמַרִין מִלֵּי דְּאוּרִייתָא. כְּגוֹנָא דָּא דְּהוּא אֲתֵי
רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לְמַפְקֵד לְאֲתֵרִיהּ, וְאֲשַׁכַּח
אֵלָיו צְדִיקָיָא מִחֲדָתֵינוּ מִלֵּין דְּאוּרִייתָא, וְאֲתַחֲדָשׁ

בְּצֵלָא קְדִישָׁא, כְּאֲמָרֵם ז"ל (ירושלמי יבמות ע"ח), "סִכְתָּה לְרֵאשִׁי בְיוֹם נָשֶׁק" (תהילים פֶּרֶק ק"מ ח), וְבוֹ נִנְצַל מִמְלַחְמַת גּוֹג וּמְגוּגוּסִי.

וּמִבְּאֵר בְּתַקּוּנֵי הַזֶּהַר (תקון שתי תפארה דף כ"ד ע"א, ובתקוני זהר המחולק לימות השנה, [בשני פרכים], בהוצאת מפעל הזהר העולמי, נמצא בלימוד ליום כ"ו חשון עמוד קי"א), שְׁבִשְׁעָה שְׂאֵלֵיהֶוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב נִגְלָה לְרַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְלַחֲבֵרְיָא קְדִישָׁא שְׁעֵמוֹ, וְלִמּוֹד עִמְהֶם סִתְרֵי תוֹרָה, בְּעֵינֵי תַקּוּנֵי נְשֻׁמוֹת, יִצְאָה בַת קוֹל מִשְׁמַיִם וְאָמְרָה לָהֶם "כִּמְה רַב כְּחוֹ, וְקִדְשָׁתוּ, שֶׁל רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאי, בְּעוֹלָם", וְאַחַר כֵּן הוֹסִיפָה וְאָמְרָה נְבוּאָה בְּזוֹ הַלְשׁוֹן, "וְכִמְה בְּנֵי נְשָׂא לְתַתָּא, יִתְפַּרְנְסוּן מֵהָאֵי חֲבוּרָא דִּלְךָ, כִּד יִתְגַּלּוּ לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה, בְּסוּף יוֹמֵיָא, וּבְגִינֵיהּ, וְיִקְרְאוּתֶם דְרוּר בְּאַרְצֵי". וּבְלְשׁוֹן הַקִּדְשׁ: כִּמְה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה, יִתְפַּרְנְסוּן מִזָּה הַחֲבוּר שְׁלָךְ, כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלּוּ לְמַטָּה בְּדוּר הָאֲחֵרוֹן, בְּסוּף הַיָּמִים, וּבְזִכּוֹתוֹ יִתְקִים הַפְּסוּק "וְיִקְרְאוּתֶם דְרוּר בְּאַרְצֵי" הַמְרַמֵּז עַל הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

וּמוֹסִיף לְבָאָר בְּ"מִקְדָּשׁ מְלֶךְ" לְתַקּוּנֵי זֶהַר, שְׁכַל הָעוֹסֵק בְּסִפְרָא זֶה, מְקַרֵּב הַגְּאֻלָּה, וְעוֹשֶׂה נַחַת רֹחַ גָּדוֹל לְיוֹצְרוֹ, וְעָלְיוֹ אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: כִּאלוֹ פְּדָאֵנִי, לִי וּלְבְנֵי מִן הַגְּלוּת, וְכוּ'. כִּי כִּף גְּזוֹר הַבוּרָא שְׂלָא יִתְגַּלָּה, וְיִהְיֶה גִּנּוּז עַד סוּף יוֹמֵיָא, דְּבְגִינָה יָבוֹא דְרוּר, כִּי סְגֻלָּה זוֹ בּוֹ וְלֹא בּוֹלְתוֹ. - בְּרָאוֹת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאי בְּרוּחַ קְדִישׁוֹ עֵינֵי זֶה, צִוָּה לְרַבִּי אַבְא לְכַתֵּב סִפְרָא הַזֶּה, בְּדֶרֶךְ הָעֵלֶם, לְהִיְתוּב מְצַנֵּעַ לְמִשְׁמַרְתָּ עַד דְּרָא בְּתַרָּא, קְרִיב לְיוֹמֵיָא מְלִפְאֵי מְשִׁיחָא, כְּדִי שְׁבִזְכוֹת הַמִּתְעַסְקִים בּוֹ תִצְמַח הַגְּאֻלָּה בְּיָמֵינוּ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, כַּנִּזְכָּר בְּפִרְשֵׁת וְיָחִי (דף ר"ז), עַל דָּא כְּתִיב: "קַח צְנֻצָּת אַחַת וְתֵן שְׁמָה מְלֵא הָעֵמֹר מִן כּוֹ' לְמִשְׁמַרְתָּ", לְאַצְנֻעוּתָא, וְהִבֵּן זֶה מֵאֵד (הרב חיים ויטאל זלה"ה, בְּהַקְדָּמָתוֹ לְשֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת).

וְהַכֹּל תְּלוּי בְּעַסְק הַחֲכֵמָה הַזֹּאת, וּמוֹנֵיעַתְנֵו מְלַהֲתַעֲסַק בָּהּ, הִיא גּוֹרְמַת אַחוּר וְעִכּוּב בְּנֵן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתַפְאָרְתֵנוּ, (הַקְדָּמַת הַרְבַּי חַיִּים וַיְטַאֵל לְעַץ חַיִּים). וְכַתֵּב מֵהַר"א אֲזוּלָאֵי זי"ע: וְגַם עַל יְדֵי הַחֲבוּר הַהוּא יִהְיֶה בְּטוֹל הַקְּלֻפּוֹת, וְקֻלּוֹת הַגְּלוּת, וְהַשְּׁבִתַת הַקְּטְרוּגִים (הַסֵּד לְאַבְרָהָם מֵעֵין רֵאשׁוֹן נֶהַר כ"ד). וְכַתֵּב בְּ"פְרִי עֵץ חַיִּים" (שַׁעַר הַעֲמִידָה, הַג"ה מֵרַנ"ש): וְנִרְאָה, שְׁעַל יְדֵי זְכוֹת הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַאֲמָת, יֵשׁ כַּח בִּידָם לְהִגֵּן עַל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׂלָא יָמוּת עַל יְדֵי הַרְשָׁע אַרְמִילוֹס (וְעַן עוֹד תִּיקוּרֵי לְרַמְח"ל תִּיקוּן ח').

הַגּוֹרֵם שְׂיִהְיֶה הַחֲכֵם חַי אַחֲרֵי מוֹתוֹ, גַּם הוּא זוֹכֵה וְיוֹשֵׁב בְּמַחְצָתוֹ, שְׁהָרִי הוּא גֵרֵם לְהַחִיּוֹתוֹ, וְאִין סִפְק כְּשֶׁהוּא בָּא לְעוֹלָם הַבָּא, הַחֲכֵם בְּעַצְמוֹ עִם סִיעַת מְרַחְמוּהֵי יוֹצְאֵין לְקַרְאָתוֹ לְקַבֵּל פְּנֵיו (הַגְּאוּן מֵהַר"א אִיסְטְרוֹלְסָה בְּסִפְרוֹ בֶּן אַבְרָהָם פְּרִשֵׁת וַיְשַׁלַּח דָּף כ"ג ע"ב, וְכוּ שְׁמֵעֵי דְכִבְר אֲמָרָה רַבִּי הִזְדָּה חֲסִיד זי"ע). -

טז. דְּכִידוּעַ סְעוּדָה שְׁלִישִׁית מְצִילָה מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמְגוּגוֹ, וְהוּא בְּזִכּוֹת יַעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה - כַּח הַתּוֹרָה, וְיַעֲקֹב מְלֵא בְּיוֹ, הוּא רָמַז לְתוֹרַת הַסּוּד, וְגַלְמוּדָה נִגְאָל בְּקֻרֹב (כְּמוֹבָא בְּרַש"י עַל הַתּוֹרָה וַיִּקְרָא פֶּרֶק כ"ו מ"ב) "וְיִזְכְּרֵי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאֲרִץ אֲזַכְרָה". - בְּחֻמְשָׁה מְקוּמוֹת נִכְתָּב מְלֵא וְאֵלֵיהֶו חֲסֵר בְּחֻמְשָׁה מְקוּמוֹת, יַעֲקֹב נִטַּל אוֹת מְשֻׁמוֹ שְׁל אֵלֵיהֶו עֲרִבוֹן שְׂבִיבּוֹא וְיִבְשָׁר גְּאֻלַּת בְּנֵיו. וְהִבֵּן.

שְׂהִצִּיּוֹן לְהַצְדִּיק הוּא בְּשְׂבִיל הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ, וְהַסִּפְרָ שְׁל הַצְדִּיק הוּא לְנִשְׁמַת הַצְדִּיק.

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק י"ד

פְּרָשִׁיּוֹת

וְאָרָא - מִטּוֹת מַסְעֵי

שְׁבִיטַת שַׁבָּת וְכַח חֲדוּשֵׁי

תּוֹרָה בַּשַּׁבָּת

פֶּרֶק י"ד

טַעַם אֶסָר חֲרִישַׁת הָאָרֶץ וְטִלְטוּל כְּלֵי הָאָרֶץ
בְּשַׁבָּת..... קלא

עֵינַי אֶסָר הוֹצָאָה בְּשַׁבָּת..... קלא

חֲדוּת הַתּוֹרָה..... קלב

הַקְּשָׁבָה לְחִדּוּשׁ..... קלב

עֲטוּר הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת..... קלג

שְׂמַחַת הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן..... קלג

כְּבוֹד הָאֵב בְּחִדּוּשֵׁי בְּנוֹ..... קלג

הַתְּעַטְרוֹת הַתּוֹרָה בְּיוֹם זֶה..... קלד

הַחֲפָץ חַיִּים וְהַחֲזוֹן אִישׁ..... קלד

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

בשבת

טעם אסור חרישת הארץ וטלטול כלי הארץ
 ובגין דא, אסור למחרש בארעא,
 ולמעבד בה גומות, דהוי כאילו
 עביד פגימו בארעא קדישא, דאיהי
 שכינתא. ואסור לאשתמש בכלים
 דארעא בשבת. ואפילו לטלטל אבן.
 ולא מידי אלא כלי בעלמא. דיהוי נייחא
 לון בזכו דשכינתא דאתקריאת אבנא,
 דכתיב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר
 שמימי מצבה, בצלותא. עמידה איהי
 לישראל, דבגינה אית לון קיומא בעלמא.
 ועליה אתמר, (בראשית מט) משם רעה אבן
 ישראל. (זכריה ג) על אבן אחת שבעה
 עינים, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ענין אסור הוצאה בשבת

ובגין דא (שמות לא) ושמרו בני ישראל
 את השבת לעשות את השבת
 לדרתם ברית עולם. צריך לנטרא לה
 בדירתם, דלא יפקון מרשות היחיד
 לרשות הרבים. והאי איהו דאוקמוה
 מארי מתניתין, יציאות השבת שתים
 שהן ארבע, הוצאה מרשות לרשות,
 והכנסה נמי יציאה קרי לה. ואינון סמאל
 ונחש, צריכין ישראל לנטרא לון, דלא
 ייעלון לדירה דשכינתא, דאיהי רשות
 היחיד. מאן רשות הרבים. חללה שפחה
 זונה נדה גויה, רשות דסמאל ונחש,
 ושבעין ממנן דעמין.

(ח"ג קע"ג, א)

בשבת

טעם אסור חרישת הארץ וטלטול כלי הארץ
 ומשום זה אסור לחרש בארץ ולעשות
 בה גמות, שנעשה כאלו עשה פגם בארץ
 הקדושה, שהיא שכינה. ואסור להשתמש
 בכלים של הארץ בשבת, ואפילו לטלטל אבן
 ולא דבר, אלא כלי סתם, שיהיה מנוחה להם
 בזכות השכינה שנקראת אבן, שכתוב בה
 (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמימי מצבה
 - בתפלה, עמידה היא לישראל, שבגללה
 יש להם קיום בעולם, ועליה נאמר (שם מט)
 משם רעה אבן ישראל. (זכריה ג) על אבן אחת
 שבעה עינים. (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

ענין אסור הוצאה בשבת

ומשום זה נאמר, (שמות לא) ושמרו בני ישראל
 את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית
 עולם. צריך לשמר אותה בדירתם, שלא
 יצאו מרשות היחיד לרשות הרבים. וזהו
 שבארוהו בעלי המשנה, יציאות השבת
 שתים שהן ארבע, הוצאה מרשות לרשות,
 והכנסה גם כן יציאה קורא לה. ואלו הם
 סמאל ונחש, צריכים ישראל לשמר עליהם
 שלא יכנסו לדירה של השכינה, שהיא
 רשות היחיד. מי רשות הרבים? חללה
 שפחה זונה נדה גויה, רשות של סמאל
 ונחש, ושבעים ממנים של העמים.

ואז ישראל כלם מתעטרים בעטרות של
 אותן נשמות קדושות, כלם בחדוה במנוחה.
 וכל השבת יש להם אותה חדוה ואותה
 מנוחה, וכל הצדיקים שבגו, כלם עולים

וכדין, ישראל כלהו מתעטרין בעטרין
 דאינון נשמתין קדישין, כלהו
 בחדוה בנייחא. וכל השבת, אית לון
 ההוא חדוה, והוא נייחא, וכל צדיקיא

ומתענגים בענג עליון של העולם הבא. כיון שיוצאת השבת, כל הנשמות פורחות ועולות.

חדות התורה

בא וראה, כשנכנסת שבת, נשמות יורדות לשרות על העם הקדוש, ונשמות הצדיקים עולות למעלה. כשיוצאת השבת, הנשמות עולות, אותן ששרו על ישראל. ונשמות יורדות, אותן נשמות הצדיקים.

כיון שעולות כל הנשמות ששרו על ישראל, עולות ועומדות בדמות לפני המלך הקדוש, והקדוש ברוך הוא שואל את כלם: איזה חדוש היה לכם באותו עולם בתורה? אשרי מי שאומר לפניו חדוש על התורה. כמה חדה עושה הקדוש ברוך הוא. מכנס פמליה שלו ואומר: שמעו חדוש תורה שאומרת נשמת פלוני זה. וכלם מעמידים אותו דבר בשתי ישיבות. הם למטה, והקדוש ברוך הוא למעלה חותם לאותו דבר.

הקשבה לחדוש

בא וראה, כשדבר מתחדש בתורה ונשמה שיורדת בשבת התעסקה באותם דברים חדשים ועולה למעלה, כל הפמליה של מעלה מקשיבה לאותו דבר, וחיות הקדש מתרבים בכנפים ומתלבשים בכנפים. וכששואל אותם הקדוש ברוך הוא ולא משיביו, ושותקיו, אז חיות הקדש מה פתוב? (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפיהן, כמו שצאמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (נחמיה ח) וכפתחו עמדם כל העם.

די כגנתא, בלהו סלקין ומתענגין בענוגא עלאה, דעלמא דאתי. כיון דנפיק שבתא, בלהו נשמתין פרחין וסלקין.

חדות התורה

תא חזי, כד עייל שבתא נשמתין נחתין לשרייה על עמא קדישא. ונשמתין דצדיקניא סלקין לעלא. כד נפיק שבתא, נשמתין סלקין, אינון דשאריו עליהו דישראל. ונשמתין נחתין, אינון נשמתין דצדיקניא.

כיון דסלקין בלהו נשמתין דשאריו עליהו דישראל. סלקי וקיימין בדיוקנא קמי מלכא קדישא, וקודשא בריך הוא שאיל לכלהו, מאי חדושא הוה לכו בהווא עלמא באורייתא. זכאה איהו מאן דחדושא דאורייתא אמרת קמיה. כמה חדה עביר קדשא בריך הוא, כניש לפמליא דליה, ואמר, שמעו חדושא דאורייתא, דאמרת נשמתא דא פלוני, וכלהו מוקמי היא מלה בתרי מתיבתי. אינון לתתא, וקודשא בריך הוא לעילא, חתים לההיא מלה.

הקשבה לחדוש

תא חזי, כד מלה אתחדש באורייתא, ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באינון מלין חדתין, וסלקי לעילא. כל פמליא דלעילא, צייתין לההוא מלה, וחיות הקדש מתרביין בגרפין, ומתלבשין בגרפין. וכד שאיל לון קדשא בריך הוא, ולא תבין ושתקין, כדיון חיות הקדש מה כתיב, (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפיהן, כמה דאת אמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (נחמיה ח) וכפתחו עמדם כל העם.

ואם תאמר, למה לשתיקה קראו עמידה? אלא בדבור יש שבקעה איברים שמתנענעים יחד אתו: לב, ראה, קנה, לשון, שנים, שפתיים, בשר. ובשתיקה עומדים בעמדם ללא נענוע, ועל זה קוראים לשתיקה עמידה.

עטור הצדיקים בגן עדן משבת לשבת **שהרי** רב המנונא סבא אמר, (תהלים ס) ישלח עזרך מקדש וגו'. מקדש - זה קדוש ידים. ומציון יסעדה - זה המוציא, שהוא סועד לב האדם. יזכר כל מנחתיה, כל - לרבות דבר אחר, זו נטילת ידים אחרונה. ועולתך ידשנה סלה - זו ברפת המזון בזמון. אם אתה עושה כן, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא. ובשבת מקדש, זה קדוש הגדול. ועל דבר זה התעטרו הצדיקים בגן עדן משבת לשבת אחרת.

שמחת הצדיקים בגן עדן **ובזה** גם כן כמה שמחה על שמחה תהיה לצדיקים בגן עדן. ומשום זה אשריו מי שנשמתו בשבת מעידה לפני המלך על חדוש התורה, שהקדוש ברוך הוא וכל פמליתו וכל אותן נשמות הצדיקים שהיו בגן עדן, כלם מתעטרים באותו דבר.

כבוד האב בחדושי בנו **עוד** שמעתי מנורה הקדושה, שכמה כבוד על כבוד ועטרה על עטרה מעטרים לאבי אותו אדם שם בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא: התכנסו לשמע חדוש ודברים חדשים בתורה משם פלוני בן פלוני. כמה הם שמונשקים את ראשו. כמה צדיקים

ואי תימא, שתיקה אמאי קרו ליה עמידה. אלא, בדבורא אית ז' שייפין דמתנענען בהדיה, לבא. ריאה. קנה. לשון. שניים. שפון. בשר. ובשתיקה קיימו בקיימיהו, בלא נענועא. ועל דא קרי לשתיקה עמידה.

עטור הצדיקים בגן עדן משבת לשבת **דהא** רב המנונא סבא אמר, (נ"א רב מתיבתא) (תהלים ס) ישלח עזרך מקדש וגו'. מקדש, דא קדוש ידים. ומציון יסעדה, דא המוציא, דאיהו סעיד לבא דבר נש. וזכור כל מנחותיך, כל לאסגאה מלה אחרא, דא נטילת ידים בתרייתא. ועולתך ידשנה סלה, דא ברפת המזון בזמון. ואי את עביד כן, יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא. ובשבת מקדש, דא קדושא רבא. ועל מלה דא, אתעטרו צדיקייא בגן עדן, משבת לשבת אחרא.

שמחת הצדיקים בגן עדן (ח"ג קע"ג, ב) **ובדא** אורף הכי, כמה חדו על חדו הוי לצדיקייא בגן עדן. ובגין כך זכאה איהו, מאן דנשמתיה בשבת אסהידת קמי מלכא, על חדושא דאורייתא, דקודשא בריך הוא, וכל פמליא דיליה, וכל אינון נשמתין דצדיקייא דהוו בגן עדן, פלהו מתעטרו בכהוא מלה.

כבוד האב בחדושי בנו **תו** שמענא בוצינא קדישא, דכמה יקר על יקר, ועטרה על עטרה, מעטרן לאבוה דהוא בר נש תמן, בשעתא דאמר קדשא בריך הוא, אתפגנשי למשמע חדושא ומלין חדתין דאורייתא, משמיה דפלוני בר פלוני, כמה אינון

מַעֲטָרִים אוֹתוֹ כְּשִׁיזְרָדִים. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֶם שֶׁל
כָּל אֱלוֹ שִׁמְשֵׁת־דָּלִים בַּתּוֹרָה בַּיּוֹם הַשֶּׁבֶת
מִשָּׂאֵר יָמִים. (עד כא)

הַתַּעֲטָרוֹת הַתּוֹרָה בַּיּוֹם זֶה
שְׂנִינֵנוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהַתּוֹרָה מִתְעַטֶּרֶת בּוֹ,
מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל, בְּכָל אוֹתָן מִצְוֹת, בְּכָל אוֹתָן
גְּזָרוֹת וְעִנְיָשִׁים, בְּשִׁבְעִים עֲנָפִים שֶׁל אוֹר
שְׁזוֹהָרִים מְפָל צַד וְצַד. מִי רָאָה הָעֲנָפִים
שִׁיּוֹצְאִים מְפָל עֲנָף וְעֲנָף, חֲמִשָּׁה עוֹמְדִים
בַּתּוֹרָה הָאֵילוֹ, וְכָל הַפְּנִים אַחוּזִים בָּהֶם?
מִי רָאָה אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁנִּפְתָּחִים בְּכָל צַד
וְצַד, וְכֻלָּם זוֹהָרִים וּמְאִירִים בְּאוֹתוֹ הָאוֹר
שִׁיּוֹצֵא וְלֹא פוֹסֵק?

בֹּא רְאֵה, כָּל אוֹתָם עִמְקִים נִסְתָּרִים
שִׁיּוֹצְאִים מִתּוֹךְ מַחְשָׁבָה וְקוֹל לֹקַח אוֹתָם,
לֹא מִתְגַּלִּים עַד שֶׁדְּבוּר מְגַלֶּה אוֹתָם. מֶה
הַדְּבָר? הֵינּוּ דְבוּר.

דְּנִשְׁקִין עַל רִישֶׁיהָ. כִּמָּה צְדִיקֵי־אֱמֶטֶרִין
לִיהָ, כִּד נְחֻתִין. זָכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּכָל
אִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵי־תָא, יוֹמָא
דְּשַׁבְּתָא מִשָּׂאֵר יוֹמִין. (עד כאו).

הַתַּעֲטָרוֹת הַתּוֹרָה בַּיּוֹם זֶה (ח"ב פ"ט, א)
תָּאֵנָא, בְּהַאי יוֹמָא, דְּאוֹרֵי־תָא
מִתְעַטְרָא בִּיהָ, מִתְעַטְרָא
בְּכָלֵא, בְּכָל אִינוֹן פְּקוּדִין בְּכָל אִינוֹן
גְּזָרִין וְעוֹנְשִׁין, בְּשִׁבְעִין עֲנָפִין דְּנְהוּרָא,
דְּזוֹהָרִין מְכָל סְטְרָא וְסְטְרָא. מָאן חֲמִי,
עֲנָפִין דְּנִפְקִין מְפָל עֲנָפָא וְעֲנָפָא, חֲמִשָּׁא
קְיִימִין בְּגוֹ אֵילָנָא, כְּלָהוּ אֲנָפִין בְּהוּ
אַחִידִין. מָאן חֲמִי, אִינוֹן תְּרַעִין דְּמִתְפַּתְחִין
בְּכָל סְטְרָא וְסְטְרָא, כְּלָהוּ מְזִדְּהִין וְנְהִרִין,
בְּהַהוּא נְהוּרָא דְנִפְקִין וְלֹא פֹסֵק.

(ח"א ל"ב, א)

תָּא חֲזִי, כָּל אֲנוֹן עִמְקִין סְתִימִין דְּנִפְקִין
מְגוֹ מַחְשָׁבָה וְקָלָא נְטִיל לֹזֵן לָא
אֲתַגְלִיִּין עַד דְּמִלָּה מְגַלֶּה לֹזֵן. מָאן מְלָה
הֵינּוּ דְבוּר.

הַחֲפֵץ חַיִּים וְהַחֲזוֹן אִישׁ זִי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו
הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה
באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא
בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס'
"מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על
רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של
הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה,
אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82).
ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל
אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך
טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק טו

פְּרָשִׁיּוֹת

בֵּא - דְּבָרִים

כַּח הַדְּבֹר בַּשַּׁבָּת

וְשִׁמְרָה עַל קִדְשַׁת הַדְּבֹר

פֶּרֶק ט"ו

אסור דבְּרֵי חוֹל בְּשַׁבָּת..... קלז
 כחוּ שֶׁל דְּבַר..... קלז
 יֵשׁ לְהִתְעוֹרֵר רַק בְּדַבְּרֵי שְׁמַיִם בְּשַׁבָּת..... קלז
 הַמוֹצֵיא דְּבַר שֶׁל חוֹל בְּשַׁבָּת מִחֻלּוֹ..... קלז
 אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ..... קלח
 הַתְּעוֹרְרוֹת חוֹל בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הֵיא חֶסְרוֹן
 לְמַעַל ה..... קלח
 הַרְהוֹר מְתָר..... קלט
 עֲרֻכָּה שֶׁל שְׁעָה..... קלט

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- ◉ שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

אסור דברי חול בשבת

והאי דבור אקרי שבת. ובגין דשבת אקרי דבור, דבור דחול אסור

בשבת. (גליון מהרש"ב וקד הוה עביד רבי שמעון כד חמי לאמיה דהות משתעיא הוה אמר לה, אמא, שתוקי, שבת הוא ואסיר). **בגין דדבור דא בעיא לשלטאה ולא אהרא. והאי דבור דאיהו אתי מסטרא דחשך מגלה עמוקות מגויה. ומשמע מני חשך. ההוא דאתי מסטרא דחשך דכתיב מני דייקא.**

כחו של דבור (ח"ב מ"ז, ב)

ממצוא חפצך ודבר דבר, והא אתמר, בגין דההיא מלה סלקא, ואתער מלה דחול לעילא. מאן דמזמין אושפיזא, ביה בעי לאשתדלא, ולא באהרא.

תא חזי ההוא מלה דנפיק מפומיה דבר נש, סלקא ואתער אתערוהא לעילא, אי לטב, אי לביש. ומאן דיתיב בענוגא דשבתא, אסיר ליה לאהערא מלה דחול, דהא פנים פנימו ביומא קדישא. מאן דיתיב בהילולא דמלכא, לא יתחזי למשבק למלכא, ויתעסק באהרא.

יש להתעורר רק בדברי שמים בשבת **ובכל יומא בעי לאחזאה עובדא, ולא תערא אתערוהא ממה דאצטריד. ובשבת, במלי דשמיא, ובקרושה דיומא בעי לאהערא, ולא במלה אהרא.**

המוציא דבור של חול בשבת מחללו (ח"ב ס"ג, ב) **ובגין כד, אזהרותא לבר נש, דקא מתעטרא בעטורא קדישא דלעילא, דלא יפוק מניה בפומיה מלולא**

אסור דברי חול בשבת

וזה הדבור נקרא שבת, ובגלל ששבת נקרא דבור, דבור של חל אסור בשבת. [וכך היה עושה רבי שמעון, כשהיה רואה את אמו שהיתה מדברת, היה אומר לה: אמא, שתקי. שבת היום ואסור]. בגלל שדבור זה צריך לשלט ולא אחר. ודבור זה שהוא בא מצד החשך, מגלה עמוקות מתוכו. ומשמע מני חשך, אותו שבא מצד החשך, שכתוב מני דיקא.

כחו של דבור

ממצוא חפצך ודבר דבר, והרי נתבאר, משום שאותו דבר עולה ומעורר דבור של חל למעלה. מי שמזמין אורח, צריך להשתדל בו ולא באחר.

בא ראה, אותו הדבור שיוצא מפי האדם, עולה ומעורר התעוררות עליונה, אם לטוב אם לרע. ומי שיושב בענג שבת, אסור לו לעורר דבור של חל, שהרי הוא פוגם פגם ביום הקדוש. מי שיושב בהלולת המלך, לא ראוי שיעזב את המלך ויתעסק באחר.

יש להתעורר רק בדברי שמים בשבת **ובכל יום צריך להראות מעשה ולעורר התעוררות ממה שצריך, ובשבת בדברי שמים ובקדשות היום צריך להתעורר, ולא בדבר אחר.**

המוציא דבור של חול בשבת מחללו **ולכן אזהרה לאדם שמתעטר בעטור קדוש שלמעלה, שלא יצא מפיו דבור של חל, משום שאם יצא ממנו, הוא מחלל את יום**

הַשַּׁבָּת, בְּיָדוֹ - בְּמַעֲשֵׂהָ, וּבְרַגְלָיו - לְלַכֵּת
מִחוּץ לְאֲלָפִים אֲמָה. כָּל אֵלֹהִים חַלּוּל שַׁבָּת.

דְּחוּל, בְּגִין דָּאֵי יִפּוּק מְנִיָּה, קָא מַחְלֵל
יּוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בִּירוּי בְּעוּבְדָתָא. בְּרַגְלוֹ,
לְמַהֲדָ לְכַר מַתְרִין אֲלָפִין אֲמִין. כָּל אֲלִין
חַלּוּלָא דְשַׁבְּתָא אִינּוּן.

אל יצא איש ממקומו

אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ - זֶהוּ מְקוֹם נִכְבָּד
שֶׁל קִדְשָׁהּ, שֶׁהָרִי מִחוּצָה לוֹ הֵם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' - זֶהוּ כְּבוֹד שְׁלֹמֶעֱלָה.
מִמְּקוֹמוֹ - זֶה כְּבוֹד שְׁלֹמֶטָה. זֶהוּ סוּד עֵטְרַת
הַשַּׁבָּת, וְלָכֵן אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. אֲשֶׁרִי
חָלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁזֹּכֵחַ לְכַבֵּד אֶת הַשַּׁבָּת.
אֲשֶׁרִי בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אל יצא איש ממקומו

אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, דָּא אִיהוּ אַתְר
יְקִירָא דְקִדּוּשָׁה, דְּהָא לְכַר מְנִיָּה,
אֱלֹהִים אֲחֵרִים נִינְהוּ. בְּרוּךְ כְּבוֹד יי',
דָּא כְבוֹד דְלַעֲיִלָּא. מִמְּקוֹמוֹ, דָּא כְּבוֹד
דְלַתְתָּא. דָּא אִיהוּ רְזָא דְעֵטְרָא דְשַׁבְּתָה,
בְּגִין כִּד אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. זְכָאָה
חֻלְקִיָּה מָאן דְזָכִי לִיקְרָא דְשַׁבְּתָא זְכָאָה
אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

הַתְּעוֹרְרוֹת חוֹל בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת הֵיא חֶסְרוֹן
לְמַעֲלָה

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (ישעיה נח) וְקִרְאתָ
לְשַׁבָּת עֲנֵג לְקַדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד וְגו', וְכַבְּדָתוּ
מַעֲשׂוֹת דְרַכֵּיךָ - יָפָה. אַבְל מִמְּצוּא חֶפְצֶיךָ
וְדַבֵּר דְבַר מַה הָאָה? וּמַה חֶסְרוֹן הוּא לְשַׁבָּת?

אָמַר לוֹ, וְדָאֵי שְׁזָהוּ חֶסְרוֹן, שְׂאִין לָךְ דְּבִיבּוּר
וְדְבִיבּוּר שְׂיִוְצָא מִפִּיּוֹ שֶׁל אָדָם שְׂאִין לוֹ קוֹל,
וְעוֹלָה לְמַעֲלָה וּמַעוֹרֵר דְּבִיבּוּר אַחֵר. וּמַה
הוּא? אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא חַל, (לְמַעֲלָה) מֵאוֹתָם
יָמִים שֶׁל חַל וְכִשְׁמַתְעוֹרֵר חַל בַּיּוֹם קַדוֹשׁ,
וְדָאֵי זֶהוּ חֶסְרוֹן לְמַעֲלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שׂוֹאֲלִים עָלָיו: מִי
הוּא שְׂרוּצָה לְהַפְרִיד לְהַזְוִיג שְׁלַנּוּ? מִי הוּא
שְׂרוּצָה חַל כְּפִאן? הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ לֹא נִרְאָה,
וְלֹא שׂוֹרָה עַל חַל.

הַתְּעוֹרְרוֹת חוֹל בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת הֵיא חֶסְרוֹן
לְמַעֲלָה (ח"ג ק"ה, א)

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ אוֹלֵי בְּאוֹרְחָא,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב
(ישעיה נח) וְקִרְאתָ לְשַׁבָּת עֲנֵג לְקַדוֹשׁ יי'
מְכַבֵּד וְגו', וְכַבְּדָתוּ מַעֲשׂוֹת דְרַכֵּיךָ שְׂפִיר.
אַבְל מִמְּצוּא חֶפְצֶיךָ וְדַבֵּר דְבַר מַה הוּא.
וּמַאי גְרִיעוּתָא הוּא לְשַׁבָּת.

אָמַר לִיָּהּ, וְדָאֵי גְרִיעוּתָא הוּא, דְלִית
לָךְ מְלָה וּמְלָה דְנִפְיָק מִפּוּמִיָּה
דְּבַר נֶשׁ, דְלִית לָהּ קְלָא וְסַלְקָא לְעִילָא,
וְאַתְעַר מְלָה אַחֲרָא. וּמַאי הוּא. הֵהוּא
דְאִקְרִי חוּל, (לְעִילָא) מֵאִינּוֹן יוֹמִין דְּחוּל.
וְכִד אַתְעַר חוּל בְּיוֹמָא קַדִּישָׁא, גְרִיעוּתָא
הוּא לְעִילָא וְדָאֵי. וְקוּדְשָׁא כְרִיד הוּא
וְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׂאֵלִי עֲלִיָּהּ, מָאן הוּא
דְבַעֲי לְאַפְרָשָׁא וְזוּגָא דִילָן. מָאן הוּא
דְבַעֲי חוּל הַבָּא. עֵתִיקָא קַדִּישָׁא לָא
אַתְחַזִּי, וְלֹא שְׂרִיא עַל חוּל.

הרהור מתר

בגין כד, הרהור מותר. מאי טעמא. בגין דהרהור לא עביד מדי ולא אתעביד מניה קלא, ולא סליק. אבל לבתר דאפיק מלה מפומיה, ההוא מלה אתעביד קלא, ובקע אורין ורקיעין, וסלקא לעילא, ואתער מלה אחרא. ועל דא ממצוא חפצך ודבר דבר כתיב. ומאן דאפיק מלה קדישא מפומיה, מלה דאורייתא, אתעביד מניה קלא, וסליק לעילא, ואתער קדושי מלכא עלאה, ומתעטרן ברישיה, וכדין אשתכח חרותא לעילא ותתא.

הרהור מתר

משינום כן הרהור מתר. מה הטעם? משום שהרהור לא עושה דבר ולא נעשה ממנו קול, ולא עולה. אבל אחר שהוציא דבור מפיו, אותו דבור נעשה קול, ובקע אורין ורקיעים, ועולה למעלה ומעורר דבר אחר, ועל כן כתוב ממצוא חפצך ודבר דבר. ומי שמוציא דבור קדוש מפיו, דבר תורה, נעשה ממנו קול ועולה למעלה, ומתעוררות קדשות המלך העליון ומתעטרות בראשו, ואז נמצאת שמחה למעלה ולמטה.

המשך "ערכה של שעה" מעמוד קכח

ומי לנו גדול כהרמח"ל, רבי משה חיים לוצאטו, זכר צדיק וקדוש לברכה, זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישראל", אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה (אשר אמר עליו קדוש ה' הגר"א ז"ע, דאלו היה חי בזוהר הזה הולך רגלי לקבל פניו הטהורים מהלך של אלפים קילומטר) ולא מצא עצה, לבטל גזרות מעם ישראל, אלא את העצה הזו, למוד בספר הזה בראש ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזה הקדוש לקרב את הגאולה ברחמים.

לכן תקן בישיבתו, סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזה הקדוש במשמרות, ללא הפסק ככל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש, להנצל מרשת זו טמנו שונאים, ובנדאי היה להם לפקח על זאת, ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גום, כי אני אלמלא נתנשר חילי, הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת, ויהיה לו לזכות, כי אין כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו, כי לא דבר קשה הוא כלל".

גם אצל תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו, מציינו חביבות מיחדת ללמוד תורת הסוד, כבוד הרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב, זכותו יגן עלינו אמן, אשר העיד על עצמו ואמר: למדתי ושניתי ה"פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים.

וב"דגל מחנה אפרים" (פרשת שמייני): וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (פי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזה, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות, וממילא יהיה הגאולה, שיבנה במהרה בימינו, אמן סלה ועד.

וּבְסֵפֶר "אוֹר יִשְׂרָאֵל מִיָּרֵא דְכִיָּא" כְּתַב: קִדְּם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, תִּתְגַּבֵּר מִינּוֹת וְאִפְיֻקוּסוֹת רַחֲמֵנָא לִיִּצְלַן בְּעוֹלָם, הַעֲצָה לְזֶה, לְהַזְהֵר בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ, הֶאֱחָד לֵאמֹר בְּכָל יוֹם זֶה, אִף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִבֵּין מַה שְׂאוֹמֵר, כִּי אֲמִירַת זֶהַר מוֹסְגֶלֶת, לְטָהֳרַת הַלֵּב.

וּמִקְדָּמַת דְּנָא, מְצִינוּ לְרַבְּנֵי הָאָר"י ז"ל עֲצֻמוֹ, בְּשַׁעַר רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, (דף י"ב) שְׂאֹמֵר לְמַהֲרָא הַלְלוּ, "שִׁילְמֹד בְּזֶהַר דְּרָף בְּקִיאוֹת בְּלִבָּד, בְּלִי שְׂנַעֲמִיק בְּעִיּוֹן, מ' אוּ נ' עֲלִים בְּכָל יוֹם, וְשִׁיקְרָא בְּסֵפֶר הַזֶּהַר פְּעֻמִּים רַבִּים", וּבְסֵפֶר שְׁבַחֵי הָאָר"י (הַנִּדְ"מ עֲמוּד נ"א) כְּתַב, שְׁנִתְּנָן תַּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה אַחַד, לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂה דְפִים מִסֵּפֶר הַזֶּהַר, הַלְשׁוֹן לְבַד בְּלִתִּי שׁוּם הַבְּנָה, וְהֵן הוּבָא בְּסֵפֶר "שְׁבַחֵי הָאָר"י" דְּפּוֹס יִשְׁוֹן, שְׁנִתְּנָן תַּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה אַחַד, לְלַמְדוֹ בְּכָל יוֹם, ד' אוּ ה' דְּפִים, וְהַחִידָא בְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים, (מַעֲרַכַת סְפָרִים עַרְף סֵפֶר הַבְּהִיר) הַבִּיא מְשֻׁמִּיהָ דְּרַבְּנֵי הָאָר"י, שְׁנִתְּנָן תַּקּוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה, לּוֹמֵר כָּל יוֹם ה' דְּפִים זֶהַר, וְכִיּוֹצֵא בּוֹ כְּתַב הַגַּה"ק מִקְאֲמֻרְנָא בְּסֵפֶר נְתִיב מְצֻתִיף (נְתִיב הַתּוֹרָה שְׁבִיל א' אוֹת ל"א), וְכְתַב שָׁם, שְׁגַם הַגַּה"ק מוֹרְנוֹ הַרְבַּ צְבִי הִירֵשׁ מוֹיִדְטְשׁוֹב, זְהַר פֶּן, וְכֵן מְצִינוּ לְהַגַּה"ק מוֹרְנוֹ הַרְבַּ רַבִּי פִּנְחָס מִקְאֲרִיז'ן (אֲמִירַי פִּנְחָס הַנִּדְ"מ ח"א עֲמוּד רס"ד), שְׂצַרְיָךְ לּוֹמֵר ב' אוּ ג' דְּפִין בְּכָל יוֹם, וְעַן עוֹד הַמַּעֲשָׂה הַנּוֹרָא הַמוּבָא בְּסֵפֶר "בֶּן בֵּית"י" עַל אַבּוֹת, וְאִין כַּאֵן מוֹקוֹמוֹ לְהַאֲרִיף.

וְהַגֵּם, דְּבַהֲיוֹתוֹ קוֹרָא סֵפֶר הַזֶּהַר, לֹא יָדַע מֵאִי קָאֲמֵר, כְּבָר כְּתַב הַרְבַּ חִידָא, בְּסֵפֶר מוֹרָה בְּאַצְבַּע (אוֹת מ"ד), "לְמוֹד סֵפֶר הַזֶּהַר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשִׁגְם לֹא יָדַע מֵאִי קָאֲמֵר, וְאִף שְׂיִטְעָה בְּקִרְיָאָתוֹ, הוּא תַּקּוּן גְּדוֹל לְנִשְׁמָה". וְכֵן כְּתַב בְּסֵפֶר שֵׁם הַגְּדוֹלִים (מַעֲרַכַת סְפָרִים שֵׁם, וְעוֹד בְּשׁוֹת חַיִּים שְׂאֵל ח"א סִימֹן ע"ה סוֹף אוֹת ב'), וּמִקְדָּמַת דְּנָא כְּבָר כְּתַב מְעִין זֶה, מַהֲרִי צְמַח, בְּסֵפֶר לַחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, בְּסֵדֶר הַלְמוּד דְּלִיל שְׁבוּעוֹת (דף ל"א ריש ע"ב), וְהַרְמַח"ל, בְּשִׁלְהִי קוֹנְטְרַס דְּרָף עֵץ חַיִּים (וְעַן עוֹד בְּסֵפֶר זִכְרֵה לְחַיִּים, לְהַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים פְּלֶאגִי ח"ב דף ע' ע"ד, וּבְשׁוֹת אִפְרָקְסָתָא דְּעִנְיָא סִימֹן ע"ד).

וְכַתֵּב הַרְמִי"ק: וְלִזְהַר הַסֵּפֶר יִקְרָא סֵפֶר הַזֶּהַר, מִפְּנֵי הַשְּׁפַעַת הָאוֹר הַהוּא מַהֲזַהֵר הָעֲלִיוֹן, וְדָרְף אֹרוֹ, מְשִׁפְעִים בְּהַשְׁגָּחָה אֱלֹקִית כָּל הַמַּתְעַסְקִים בּוֹי, שְׁהִיָּה אוֹר וְשִׁפְעַ עֲלִיוֹן"י מַהֲדַעַת מוֹשְׁפַע בְּרִזֵּי תוֹרָה, דְּהִיָּנוּ רִזֵּי וְסַתְרֵי תוֹרָה וְכוּ', מִיּוֹן שְׁנַשְׁפַּע מְשָׁם, אֲתַקְרִי חַבּוּר הַזֶּה סֵפֶר הַזֶּהַר, כְּלוֹמֵר שְׁנַשְׁפַּע מַהֲזַהֵר הַהוּא (הַרְבַּ מִשָּׁה קוֹרְדוֹבִיּוֹ, דַּע אֵת אֱלֹקֵי אֲבִיךָ, ב').

בִּירְאָתָהּ, כָּל מֵאֵן דְּאִית בִּיהָ יְרָאָתָהּ לִית לִיהָ חֶסֶר הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב "יִרְאוּ אֶת ה' קוֹדֶשׁוֹ כִּי אִין מַחְסוֹר לִירְאָיו...". דְּרָגָא תְּמִינָאָה בִּירְאָתָהּ לְמַהֲרֵי לִיהָ בְּשֵׁת אֲנָפִין... וּמֵאֵן דְּלִית בִּיהָ בְּשֵׁת אֲנָפִין אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מַתְנִיתִי, בּוֹדָאי שְׂלֵא עֲמַדוּ רְגְלֵי אַבּוֹתָיו עַל הַר סִינֵי (עֵיין שֵׁם).

י. הַשְּׁלֵה הַקְּדוּשׁ: וְיִדּוּעַ שְׂאֹמֵר לְבָנָיו שְׁכָל מִי שְׂלֵא טַעַם טַעַם חֻכְמַת הַקְּבֻלָּה לֹא טַעַם טַעַם יְרָאָתָהּ חֻטָּא מִיָּמִיו (וְעַן ב"עֲשֶׂה מֵאֲמֵרוֹת"). וְכֵן כְּתַב הַגַּר"א ז"ל: הַעוֹסְקִים בְּרָמָז וְסוּד, אִין יִצַּר הַרַע כָּוֹל לְהַתְגַּבֵּר בָּהֶם. (פִּירוּשׁ הַגַּר"א עַל מִשְׁלֵי ה', י"ח).

יח. וּבְתַקּוּנֵי זֶהַר (בְּהַקְדָּמָה דף ה' ע"ב): דְּרָגָא שְׁבִיעָא

זֶהַר הַשֵּׁבֶת

פֶּרֶק ט"ז

פְּרָשִׁיּוֹת

בְּשֵׁלַח - וְאַתְחִנּוּ

מִצְוָה לְשִׁמוּחַ בְּשֵׁבֶת

וְלַעֲנֹגוֹ בְּסַעֲוֹדוֹת

פֶּרֶק ט"ז

- הַעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַשְּׁלוֹם קמג
- עוֹן צְלֻפְחָד קמג
- אָסוּר לְהִרְאוֹת עֵצָב בַּשַּׁבָּת קמג
- עוֹנֵשׁ הַמְּבֻטֵּל עֲנֵג שַׁבָּת קמד
- תַּעֲנִית עַל תַּעֲנִית מה
- בְּטוֹל סְעוּדַת הָאֱמוּנָה וְהַשְּׂמֻחָה מה
- הַיּוֹם הַזֶּה הוּא שְׂמֻחָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה מה
- בְּשִׁעָה שְׂמֻתָּגְלָה הַעֲתִיק וּמִצְאִים כָּל הַחֲרוֹת
וְהַשְּׂמֻחָה קמו
- קְרִיעַת גָּזַר הַדִּין קמו
- תַּעֲנִית חִלּוּם בַּשַּׁבָּת קמז
- עֲנֵן הַחִלּוּם קמז
- וְדַבַּר דְּבָר קמז
- עֲרֹכָה שֶׁל שְׁעָה קמח

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חִלּוּקָה נוספת לג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [י"ז-כז] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

העולם עומד על השלום (ח"ג קע"ו, ב)
תָּא חֲזִי, לית עלמא קאים אלא על
 שלום, כד ברא קדשא בריה הוא
 עלמא, לא יכיל לאתקיימא, עד דאתא
 ושרא עליהו שלום. ומאי הוא. שבת,
 דאיהו שלמא דעלאי ותתאי, וכדין
 אתקיים עלמא. ומאן דפליג עליה,
 יתאביר מעלמא.

העולם עומד על השלום
בֹּא ורָאָה, אין העולם עומד אלא על שלום.
 כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא
 יכל להתקיים ולעמד, עד שבא והשרה עליו
 שלום, ומהו? שבת, שהיא שלום העליונים
 והתחתונים, ואז עמד והתקיים העולם. ומי
 שחולק עליו, יאבד מהעולם.

עוון צלפחד
צִלְפַּחַד פְּלִיג עַל שַׁבַּת, דהוה מקושש
 עצים. ומאן אינון עצים. אינון
 אילנין אחרנין כדאמרן. ואינון מלין (ס"א
 אילנין) דחול, וחול בקדש לא שרייא, (מכאן
 והלאה מילי דחול בשבת אסיר ודאי) דפליג על
 שלמא דעלמא.

עוון צלפחד
צִלְפַּחַד חָלַק עַל שַׁבַּת, שהיה (במדבר טו)
 מקושש עצים. מי אותם עצים? אותם עצים
 אחרים, כמו שאמרנו. ואלו דברי (אילנין)
 חל, וחל בקדש לא שורה, (מכאן והלאה דברי חל
 בשבת אסור ודאי) שחלק על שלום שלמעלה.

אסור להראות עצב בשבת (ח"ב קס"ה, ב)
כְּגֹוֹנָא דַּא בְּשַׁבַּת, מאן דיתבי
 בתעניתא בשבת, מגו צעריה
 אחזי עציבא, ובשבת שלמא ההוא
 רקיעא עלאה, ההוא דאתחזי כחדוה,
 ואיהו חדוה וחדי לכלא. ההוא דיתבי
 בעציבו, בגין דאיהו שלמא, אפיק
 לההוא בר נש מההוא עונשא דאתגזר
 עליה, והא אתמר, סלו: הבו יקר, ורוממו
 לההוא דרוכב בערבנות, דאיהו חדוה
 וחדי כלא, רקיעא על גבי חיותא כ"ה
 שמו ודאי, דהא בההוא אתר שמא דא
 אתכליל. ועלזו לפניו, בגין דלא אצטריך
 לאחזאה קמיה עציבו, כמה דאתמר.

אסור להראות עצב בשבת
כְּמוֹ זֶה בְּשַׁבַּת, מי שיושב בתענית בשבת,
 מתוך צערו מראה עצב, ובשבת שולט אותו
 רקיע עליון, אותו שגראה בשמחה, שהוא
 שמחה ומשמח לכל. אותו שיושב בעצב,
 משום שהוא שולט, מוציא את אותו האדם
 מאותו הענין שנגזר עליו, והרי נאמר סלו -
 הבו כבוד ורוממות לאותו שרוכב בערבנות,
 שהוא שמחה ומשמח לכל, הרקיע שעל גבי
 החיות ב"ה שמו ודאי, שהרי באותו מקום
 השם הזה נכלל. ועלזו לפניו - משום שלא
 צריך להראות לפניו עצב, כמו שנתבאר.

(ח"ב ר"ג, ב)
הֲאִי מֵאֵן דְּשָׂרִי בְּתַעֲנִיתָא בְּשַׁבַּתָּא,
 תרי מתערי עליה קמי מלכא
 קדישא. חד, ההוא רוקחא עלאה קדישא
 דאצטריך לאתענגא, ולא אתענג. וחד,

זה מי ששורה בתענית בשבת, שנים
 מתעוררים עליו לפני המלך הקדוש.
 אחד, אותה רוח עליונה קדושה שהצטרף
 להתענג ולא התענג. ואחד, אותו ממנה

שְׁעוּמַד עַל מִי שֶׁשְּׂרָוִי בְּתַעֲנִית, וְשָׁמוּ סַנְגְּרִי"ה. וְעוֹלִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ וּמִתְעוֹרְרִים עָלָיו.

וְאוֹתָהּ רֹחַ מִסְתַּלְקֶת חֲסָרָה מֵאוֹתָהּ הַנָּאָה שְׁלֵמָטָה. וְכִשְׁהָרוּחַ הַזֶּה לֹא נִשְׁלְמָה לְמִטָּה, רֹחַ אַחֲרֵת שְׁלֵמָעֵלָה לֹא נִשְׁלְמָה. כִּינּוּן שֶׁלֹּא נִשְׁלְמוּ לְמִטָּה וְלִמְעֵלָה, אֲזַי רָאוּ אוֹתוֹ אָדָם לְהַתְקַלֵּל וְלִהְעַנֵּשׁ. אֲלֵא כִּינּוּן שֶׁנִּשְׁלַם בְּזַמַּן אַחֵר, וְאוֹתוֹ מְמַנֶּה שֶׁהַתְּמַנָּה עַל עֲנָוֵי וְתַעֲנִית נִשְׁלַם בְּתוֹךְ אוֹתָם מְמַנֵּים אַחֲרֵים בְּעֵנֵג שְׁלֵמָעֵלָה, קוֹרְעִים לוֹ כֵּל גִּזְרֵי דִינּוֹ שֶׁנִּגְזַר מֵאוֹתָם שְׁבַעִים שָׁנִים עָלְיוֹנִים.

לְמַלְכָּךְ שֶׁשָּׁמַח בַּהֲלוּלָא שְׁלוֹ, וְכֵל בְּנֵי הָאָדָם שְׂמִיחִים עִמּוֹ. רָאָה אִישׁ אֶחָד נִתְנוּן בְּקוֹלֵר, צָוָה עָלָיו וְהִתְירוּהוּ, כִּדְיִי שְׁכַלְסִי מְצָאוּ בְּשִׂמְחָה.

עוֹנֵשׁ הַמְּבַטֵּל עֲנֵג שַׁבָּת

וְאַחֲרַי כֶּף חוֹזְרִים הַמְּמַנִּים הִלְלוּ שְׂמִיעֵנִישִׁים בְּנֵי אָדָם, וְנִפְרָעִים מִן הָאָדָם עַל שֶׁנִּמְצָא בְּגִלְלוֹ חֲסָרוֹן לְמַעֲלָה וּמִטָּה. מַה תִּקְנֶנְתָּ? לִישֵׁב תַּעֲנִית עַל תַּעֲנִית. מַה הַטַּעַם? זֶה בְּטֵל עֲנֵג שַׁבָּת - יְבַטֵּל עֲנֵג שֶׁל חַל.

וְאִם הוּא מְבַטֵּל עֲנֵג שַׁבָּת וּמִתְעַנֵּג בַּחַל, דּוֹמָה כְּמוֹ שְׂמִיחֵשִׁיב עַל דְּבַר אַחֵר יוֹתֵר מִמָּה שְׂמִיחֵשִׁיב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הָרוּחַ הַעֲלִיּוֹנָה, קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁשׁוֹרָה עָלָיו לֹא עֲנֵג, וּבִטְלָה מִמֶּנּוּ. רֹחַ אַחֲרֵת שֶׁל חַל שֶׁשׁוֹרָה אַחֲרַי כֶּף עַל הָעוֹלָם מִחֵשִׁיב וּמְעַנֵּג אוֹתוֹ, אֲזַי חוֹזְרִים וְנִפְרָעִים מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַהוּא מְמַנֵּה דְקִיּוּמָא עַל מָאן דְּשָׁרִי בְּתַעֲנִיתָ, וְסַנְגְּרִי"ה שְׁמִיָּה. וְסַלְקִין קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא, וּמִתְעַרֵי עָלֶיהָ.

וְהַהוּא רוּחָא אִסְתַּלְק גְּרִיעַ מֵהַהוּא אֲתַהֲנוּתָא דְלִתְתָּא. וְכֵד הָאִי רוּחָא לֹא אִשְׁתַּלִּים לְתַתָּא, רוּחָא אַחֲרָא דְלַעֲיִלָא לֹא אִשְׁתַּלִּים. כִּינּוּן דְלֹא אִשְׁתַּלִּים לְתַתָּא וְלַעֲיִלָא, כִּדִּין אֲתַחְזִי הַהוּא בְּרֵשׁ לְאֲתַלְפִּיָא, וְלִאֲתַעֲנֵשָׂא. אֲלֵא כִּינּוּן דְאִשְׁתַּלִּים זְמַנָּא אַחֲרָא, וְהַהוּא מְמַנֵּה דְאֲתַמְנָא עַל עֲנָוִיָא וְתַעֲנִיתָא, אִשְׁתַּלִּים גּוֹ אִינוּן מְמַנֵּן אַחֲרֵינוּן, בְּעֵנְוָא דְלַעֲיִלָא, קוֹרְעִין לִיהַּ כֵּל גִּזְרֵי דִינָא, דְאֲתַגְזַר מֵאִינוּן שְׁבַעִין שָׁנִין עָלְאִין.

לְמַלְכָּא דְחַדְדִי בַּהֲלוּלָא דִילִיָּה, וְכֵל בְּנֵי נִשְׂא חֲדָאן עִמִּיהָ, חֲמָא חַד בְּרֵשׁ יַהִיב בְּקוֹלֵר, פְּקִיד עָלוּי, וְשָׁרִיּוּהוּ. בְּגִין דִּישְׁתַּכְחוּן כּוּלָא בַּחֲדוּהָ.

עוֹנֵשׁ הַמְּבַטֵּל עֲנֵג שַׁבָּת

וְלִבְתַּר, מִתְהַדְרִין אֲלִינוּ מְמַנֵּן דְעֲנֵשִׁין לְכַנֵּי נִשְׂא, וְאֲתַפְרָעִין מִנִּיהַ דְבַר נִשְׂא, עַל דְאִשְׁתַּכַּח בְּנִינִיהַ גְּרִיעוּתָא עִילָא וְתַתָּא. מָאִי תִקְנֶנְתִּיהָ. לִיתִיב תַּעֲנִיתָא עַל תַּעֲנִיתָא. מָאִי טַעַמָא. דָּא כְּטִיל עֲנּוּגָא דְשַׁבְתָּא, יְבַטֵּל עֲנּוּגָא דְחוּל. וְאִי אִיהוּ מְבַטֵּל עֲנּוּגָא דְשַׁבְתָּא, וְקָא מִתְעַנֵּג בַּחוּל, דְמִי כְּמָאן דְחֵשֵׁב לְמַלְכָּה אַחֲרָא, יִתִּיר מִמָּה דְחֵשִׁיב לִיהַ לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. רוּחָא עֲלָאָה, קְדִישָׁא דְקוּדְשִׁין דְשָׁרִיא עָלֶיהָ, לֹא עֲנֵג, וּבְטִיל לִיהַ מִנִּיהַ. רוּחָא אַחֲרָא דְחוּל, דְשָׁרִיא לְבַתֵּר עַל עֲלָמָא, חֵשִׁיב וְקָא מְעַנֵּגָא לִיהַ. כִּדִּין מִתְהַדְרִין וּמִתְפָּרְעִין מִנִּיהַ, בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי.

תענית על תענית

בגין כך, אצטרף תעניתא אחריןא, ביומא קדמא דחול, בזמנא דשריא על עלמא ההוא רוקא דחול. ובהאי אית ליה אסוותא, בין דלא חשיב לרוקא דחול. וסימניך (ויקרא ה) והשיב את הגזלה אשר גזל וגו'. גזלן, לא חשיב לקודשא בריך הוא. לא חשיב לבני נשא, בגין כך לית ליה עונשא כגנב. גנב, דחשיב לבני נשא, ויתיר מקודשא בריך הוא, אית ליה עונשא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. זכאה איהו, מאן דאשתלים לתתא, לההוא עונג עלאה כדקא חזי.

בטול סעודת האמונה והשמחה (ח"ג ק"ה, א)

אמר ליה, ודאי הכי הוא. והא שמענא מלה. אבל מאן דשארית בתעניתא בשבתא, עביד גריעותא לשבת, או לא. אי תימא דלא עביד גריעותא, הא סעודתי דמהימנותא כטיל מניה, ועונשיה סגי, הא חדוותא דשבת בטיל מניה.

היום הזה הוא שמחה למעלה ולמטה

אמר ליה, מלה דא שמענא, דדא הוא דאשגחן עליה מלעילא, מכל בני עלמא. בגין דהאי יומא, חדוותא הוא לעילא ותתא. חדוותא דכל חדוון. חדוותא, דכל מהימנותא ביה אשתכח. ואפילו רשעים דניהנם נייחין בהאי יומא. והאי בר נש לית ליה חדוה, ולית ליה נייחא, ושניא דא מכל עלאין ותתאין. כלהו שאלין עליה, מאי שניא דפלגיא הוא בצערא.

תענית על תענית

משום כך צריך תענית אחרת ביום ראשון של חל, בזמן ששורה על העולם אותה רוח של חל, ובזה יש לו רפואה, כיון שלא החשיב את רוח החל. וסימנך - (ויקרא ה) והשיב את הגזלה אשר גזל וגו'. גזלן אינו מחשיב את הקדוש ברוך הוא, אינו מחשיב בני אדם, לכן אין לא ענש כגנב. גנב שמחשיב בני אדם יותר מהקדוש ברוך הוא, יאש לו ענש בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי מי שמשלים למטה את אותו ענג עליון כראוי.

בטול סעודת האמונה והשמחה

אמר לו, ודאי כך הוא, והרי שמענו את הדבר. אבל מי ששרוי בתענית בשבת, עושה חסרון לשבת או לא? אם תאמר שלא עושה חסרון, הרי סעודת האמונה בטל ממנו וענשו רב, הרי שמחת השבת בטל ממנו.

היום הזה הוא שמחה למעלה ולמטה

אמר לו, דבר זה שמעתי, שזהו שמשיגים עליו מלמעלה מכל בני העולם, משום שהיום הזה הוא שמחה למעלה ולמטה, שמחת כל השמחות, שמחה שכל האמונה נמצאת בה, ואפלו הרשעים של הגיהנם נחים ביום הזה. והאיש הזה אין לו שמחה ואין לו מנוחה, וזה שונה מכל העליונים והתחתונים. כלם שואלים עליו: מה שונה שפלוני הוא בצערא?

בשעה שמתגלה העתיק נמצאים כל החרות והשמחה

ובשעה שהעתיק הקדוש מתגלה ביום הזה וזה נמצא בצער, תפלתו עולה ועומדת לפניו, אז נקרעים כל גזרי הדינים שנגזרו עליו, ואכלו הספימו בבית הדין של המלך עליו לרע - הכל נקרע, משום שבשעה שמתגלה העתיק, נמצאים כל החרות וכל השמחה, משום שמתגלה בהוללת המלך.

קריעת גזר הדין

ועל זה שנינו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה. מי השבעים שנה? אלא, אף על גב שהספימו עליו כל אותם שבעים כתרי המלך, שהוא נראה בהם, הכל נקרע, משום שהעתיק הקדוש נוטל (מבטל אותו ומהנה) את האדם, והדברים הללו, כשמתעוררים עליו בחלום בליל שבת. **למלך** שעשה הלולא לבנו, וגזר שמחה על הכל. ביום הזה של ההלולא כל העולם היו שמחים, ואיש אחד היה עצוב, תפוס בקולר. בא המלך לשמחה, ראה את כל העם שמחים כמו שהוא גזר. הרים עיניו, ראה את אותו האיש התפוס בקולר עצוב. אמר, ומה כל בני העולם שמחים בהלולא של בני, וזה תפוס בקולר? מיד צוה והוציאו אותו והתירו אותו מקולרו (מקשריו).

כך זה ששרוי בתענית בשבת, כל העולם שמחים - והוא עצוב, וזה נתפס בקולר. בשעה שהעתיק הקדוש מתגלה ביום הזה ונמצא האיש הזה תפוס בקולר - אף על גב שהספימו עליו כל אותם שבעים שנים

בשעה שמתגלה העתיק נמצאים כל החרות והשמחה

ובשעתא דעתיקא קדישא אתגלי בהאי יומא, ואשתכח האי בצערא, צלותיה סלקא וקיימא קמיה, כדין אתקרעו כל גזרי דינין דאתגזרו עליה, ואפילו אסתכמו כבי דינא דמלכא עליה לביש, בלא אתקרע, בגין דבשעתא דעתיקא אתגלייא, כל חירו וכל חידו אשתכח, בגין דאתגלייא בהולא דמלכא.

קריעת גזר הדין

ועל דא תנינן, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. מאן שבעין שנה. אלא אף על גב דאסכמו עליה כל אינון שבעין כתרי מלכא, דהוא אתחזי כהו, בלא אתקרע. בגין דעתיקא קדישא נטיל (ס"א) בטיל ליה וחי) ליה לבר נש, והני מלי, כד מתערי עליה בחלמא בליליא דשבתא. **למלכא** דעביד הלולא לבריה, וגזר חדוה על בלא. בהאי יומא דהלולא, כל עלמא הוה חדאן, ובר נש חד הוה עציב, תפוס בקולרא. אתא מלכא לחדוותא, חמא כל עמא חדאן כמה דאיהו גזר. וקף עינוי, חמא ההוא בר נש תפוס בקולרא עציב. אמר, ומה כל בני עלמא חדאן בהלולא דברי, ודא תפוס בקולרא. מיד פקיד ונפקי ליה, ושארו ליה מקולריה. (ס"א מקשריו).

כך האי דשארית בתעניתא בשבתא, כל עלמא חדאן, ואיהו עציב, והאי אתפס בקולרא. בשעתא דעתיקא קדישא אתגלייא בהאי יומא, ואשתכח האי בר נש תפוס בקולרא, אף על גב

דאסכימו עליה כל אינון שבועין שנין דאמרן, כלא אתקרע, ולא שארי עליה דינא. ביומא אחרא אית ביה רשו למקרע ליה, בההוא יומא, כל שבן שבת.

תענית חלום בשבת

דלית לך יום דלא אשתכח ביה חילא, ומאן דשארי בתעניתא דחלמא בההוא יומא, לא סליק ההוא יומא עד דקרע דיניה. אבל לאו דשבועים שנה כיומא דשבת. בגין כך, בההוא יומא ממש, ולא כיומא אחרא, דלית רשו ליומא על יומא אחרא. כל יומא, מה דאירע ביומיה, עבד. דלא אירע ביומיה, לא עבד. ועל דא לא לבעי ליה לאיגוש לסלקא ליה מיומא דא ליומא אחרא. ובגין כך, דבר יום ביומו תנינן, ולא דבר יום ליומא אחרא.

ענין החלום

ותא חזי, לאו למגנא מתערי עליה בחלמא. בגין למתבע עליה רחמי. ווי ליההוא בר נש דלא מתערי עליה, ולא אודעו ליה בחלמא, דהא אקרי רע. ובגיני כך, (תהלים ה) לא יגורד רע כתיב. וכתיב (משלי ט) בל יפקד רע, בל יפקד, בגין דאיהו רע.

ודבר דבר

אמר רבי יוסי, כתיב (ישעיה נח) ממצוא חפצך ודבר דבר, כתיב (ישעיה נח) ממצוא חפצך, מהו ודבר דבר, אלא, עד דיגזר מלה כדקא יאות, וימלל ליה. ודאי כך הוא ברירא דמלה, משמע דכתיב ודבר דבר. וזכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי, עלייהו כתיב, (ישעיה סג) ויאמר אך עמי המה בנים לא ישקרו ויהי להם למושיע.

שאמרנו, הכל נקרע, ולא שורה עליו הדין. ביום אחר יש בו רשות לקרע אותו. באותו יום, כל שכן בשבת.

תענית חלום בשבת

שאין לך יום שלא נמצא בו כח, ומי ששרוי בתענית חלום באותו היום, לא עולה אותו היום עד שקורע דינו. אבל לא ששבועים שנה כיום השבת. משום כך, באותו יום ממש, ולא ביום אחר, שאין רשות ליום על יום אחר. כל יום, מה שארע ביומו - עושה. שלא ארע ביומו - אינו עושה. ועל כן לא צריך לאדם להעלות אותו מיום זה ליום אחר. ומשום כך שנינו, דבר יום ביומו, ולא דבר יום ליום אחר.

ענין החלום

ובא ראה, לא לחנם מתעוררים עליו בחלום, כדי לבקש עליו רחמים. אוי לאותו אדם שלא מתעוררים עליו ולא מודיעים לו בחלום, שזה נקרא רע. ומשום כך כתוב, (תהלים ה) לא יגרה רע. וכתוב (משלי ט) בל יפקד רע. בל יפקד, משום שהוא רע.

ודבר דבר

אמר רבי יוסי, כתוב (ישעיה נח) ממצוא חפצך ודבר דבר. כיון שכתוב ממצוא חפצך, מהו ודבר דבר? אלא, עד שייגזר הדבר פראוי וידבר אתו. ודאי כך הוא ברור הדבר, משמע שכתוב ודבר דבר. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב ויאמר אך עמי המה בנים לא ישקרו ויהי להם למושיע.

המשך "ערכה של שעה" מעמוד קם

בא וראה מה שכתב המקביל הצדיק **רבי יעקב צמח זצ"ל** (מתלמידי האר"י הקדוש ז"ע) בהקדמתו לספר קול ברמה: "רחל מבכה על בניה", לפי שאינם עוסקים בהכמה זאת, הממקרת את הקץ, ולזה אין משיח בא, שיאמר לה ה' אז "מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה וכו' על בניה פי איננו", כלומר, שפינון שביאת המשיח תלויה בתשובה ובעסק הזהר ובחכמת הקבלה", ואין בניה עוסקים בה, כי אם אחד מעיר ושנים ממשפחה, כי אין מדרש קבוע פראוי בכל עיר ועיר כמו שיש בעסק התלמוד, ולכן "איננו", כי אין בניה מושכים וממהרים את המשיח.

ז

כל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו

קבלנו מרבנו הגדול [הגר"א] זכרוננו לברכה, שחלילה לומר שהסוד האמתי יסתר הדין המסכם **ההלכה פסוקה**, רק שהאחרונים לא ירדו לעמק החכמה הזאת (עלית אליהו על הגר"א). וכתב בבאור הגר"א, **שביום הפורים חלונות התבה והוא תשובה אפוא עלאה פתוחים**, וזהו שכתוב "מקץ ארבעים יום" שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול, וברעיא מהימנא איתא על התקוני זהר, דאיהי כגוונא דתבת נח וכו', כידוע (הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א). - ורבינו הגר"א זכרוננו לברכה, אשר היה פאחד מן הראשונים... וכל רז לא אנים ליה... כתב פרושים על הזהר הקדוש והאדרא רבה קדישא והספרא דצניעותא והתקוני זהר, ובבאורים על השלחן ערוך מביא מקורות מדברי הזהר..., וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו (הקדמת ספר זהר הרקיע להאדמו"ר מראדזין זכר צדיק לברכה). - כל אחד מה שמלמדוין אותו בבטן אמו כן יש יכלת בידו להשיג. ומי שהיה יכול להשיג סודות התורה והוא לא ישתדל להשיגו, נדון בדינין קשין (הגאון רבי אליהו מוילנה, הגר"א, אבן שלמה חלק כ"ד). - ברעיא מהימנא ובתקונים כתוב, דבזכות הזהר יגלה מלכא משיחא. ובתקוני זהר (סוף תקון ששי, דף כד): וכמה בני נשא לתתא ותפנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה, י) "ויקראתם דרור בארץ". עד כאן. [וכמה בני אדם למטה יתפרנסו, רוצה לומר יעסקו ויחיו, מזה החבור שלך, כאשר יתגלה למטה בדור האחרון, בסוף הימים, ועל ידי זה יקים ויקראתם דרור בארץ].

פנימיות התורה הם חיים לפנימיות הגוף שהוא הנפש והחיצוניות לחיצוניות הגוף, והעוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול להתגרות בהם (אבן שלמה פרק ח' אות כ"ו). הגאולה לא תהיה רק על ידי למוד התורה, ועקר הגאולה בלמוד הקבלה (אבן שלמה פרק י"א אות ג'). - שאלתי ממנו: איך הדרך לצאת ידי חובתו השעור למוד שאמרו רבותינו זכרונם לברכה? והשיב: ללמוד ספר הזהר ושערי אורה כדי להבין קצת הכנויים בזהר הקדוש, רק בלי הפרוש, כי הוא מבבל ומסיע לענין אחר (אבן שלמה פרק י"א אות ג').

יט. ובספרו קהלת יעקב כתב: ומה גם בדרונו זה חכמת האמת כדי שיבוא משיח.

עתה שהוא דרא בתראה וצריך להתגלות בו

המשך בעמוד קנד

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פָּרָק י"ז
פְּרָשִׁיּוֹת
יְתָרוֹ - יַעֲקֹב

יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק י"ז

אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ..... קנא
הֲנֵה מְקוֹם אֹתִי..... קנב
אֶלְפִים אִמָּה..... קנב
שֶׁבֶת רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְהַיְחִיד..... קנב
הוֹצֵאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת..... קנג
פֶּסַח מֶרֶן שֶׁר הַתּוֹרָה הַגֵּר"ח קַנְיִבְסְקִי..... קנג
עֵרְכָה שֶׁל שְׁעָה..... קנד

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- ◉ שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: זפים כז-פד.
- ◉ שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: זפים פה-קמ.
- ◉ שמונה פרקים [יז-כד] לסעודה השלישית: זפים קמא-קצח.

אל יצא איש ממקומו (ח"ב ס"ג, ב)

כְּתִיב אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. מִמְּקוֹמוֹ. תִּנְיִן, מֵהָהוּא מְקוֹם דְּאִתְחַזִּי לְמַהֲדָּ. וְרָזָא דְּמַלְהָ דְּכְתִיב, (יחזקאל א) בְּרוּךְ יְיָ מִמְּקוֹמוֹ, וְדָא אִיהוּ מְקוֹם. וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּכְתִיב, (שמות א) כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר עֹמֵד עֲלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ הוּא. אֲתֵר יְדִיעָא קְרִינָן לִיה מְקוֹם דְּאִשְׁתַּמּוּדְעָא יְקָרָא עֲלָהָ.

(ח"ב ר"ג, א)

כְּתִיב (שמות טז) אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מֵהוּ מִמְּקוֹמוֹ. תִּנְיִן, מִמְּקוֹמוֹ מֵהָהוּא אֲתֵר דְּאִתְחַזִּי לְמַהֲדָּ. וְרָזָא דְּמַלְהָ, דְּכְתִיב, (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. וְדָא אִיהוּ מְקוֹם, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּכְתִיב, (שמות א) כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר אֲתֵר עֹמֵד עֲלָיו. אֲתֵר יְדִיעָא אִיהוּ לְעִילָא, וְקְרִינָן לִיה מְקוֹם, דְּאִשְׁתַּמּוּדְעָא בִּיה יְקָרָא עֲלָהָ דְּלְעִילָא. וּבְגִין כֵּךְ, אֲזַהְרִיתָא לְכַר נֶשׁ דְּהָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרָא קְדִישָׁא דְּלְעִילָא, דְּלָא יְפּוֹק מִיְנִיה דְּאִי (יפוק מִפּוֹמִיָּה מִילּוּלָא דְּחַוָּל) יְפּוֹק מִיְנִיה, קָא מְחַלְלֵ שְׁבִתָּא. בִּידוּי, בְּעִבְדִּתָּא. כְּמָה דְּאִוְקִימְנָא. בְּרַגְלוּי, לְמַהֲדָּ לְכַר מִתְרִי אֲלִפִּין אֲמִין, כֹּל אֲלִין חִלּוּלָא דְּשְׁבִתָּא אִיהוּ.

אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, דָּא אִיהוּ אֲתֵר יְקָרָא דְּקְדוּשָׁה דָּא, דְּהָא מִיְנִיה לְכַר, אֲתֵר דְּאֵלֵהִים אַחֲרִים אִיהוּ. בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. כְּבוֹד יְיָ דְּלְעִילָא. מִמְּקוֹמוֹ, דָּא כְּבוֹד דְּלִתְתָּא וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּעַטְרָא דְּשְׁבִתָּא, בְּגִין כֵּךְ אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, בְּרִיד הוּא לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלִמִין.

אל יצא איש ממקומו

כְּתִיב אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. מִמְּקוֹמוֹ - שְׁנִינּוּ, מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוּי לְלֶכְתָּ, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁכַתּוֹב (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ, וְזֵהוּ סוּד הַפְּתוּב, כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר אֲתֵר עֹמֵד עֲלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ הוּא. מְקוֹם יְדוּעָ קוֹרְאִים לוֹ מְקוֹם שְׁנוּדְעָ הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן.

כְּתִיב (שמות טז) אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. מַה זֶה מִמְּקוֹמוֹ? שְׁנִינּוּ, מִמְּקוֹמוֹ - מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוּי לְלֶכְתָּ. וְסוּד הַדְּבָר - שְׁכַתּוֹב (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. וְזֵה הִמְקוֹם. וְזֵהוּ סוּד הַפְּתוּב (שמות א) כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר עֹמֵד עֲלָיו. מְקוֹם יְדוּעָ הוּא לְמַעְלָה, וְקוֹרְאִים לוֹ מְקוֹם, שְׁנוּדְעָ בּוֹ הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן שְׁלִמְעֵלָה. וּמִשּׁוּם כֵּךְ אֲזַהְרִה לְאָדָם, שְׁהֲרִי מִתְעַטֵּר בְּעַטְרָה קְדוּשָׁה שֶׁל מַעְלָה, שְׁלָא יִצְאֵ מִמְּנוֹ. שְׁאָם (יצא מִפּוֹ דְּבּוּר שֶׁל חַוָּל) יִצְאֵ מִמְּנוֹ, הוּא מְחַלְלֵ שְׁבִתָּ. בִּידוּ - בְּמַעֲשֵׂה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרַנּוּ. בְּרַגְלוּ - לְלֶכְתָּ מִחוּץ לְאֲלִפִּים אֲמָה. כֹּל אֵלֵהֶם חִלּוּל שְׁבִתָּ.

אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, זֵהוּ מְקוֹם כְּבוֹד הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, שְׁהֲרִי מִמְּנוֹ לְחוּץ הוּא מְקוֹם שֶׁל אֵלֵהִים אַחֲרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. כְּבוֹד ה' שְׁלִמְעֵלָה. מִמְּקוֹמוֹ - זֵה כְּבוֹד שְׁלִמְעֵלָה, וְזֵהוּ סוּד שֶׁל עַטְרַת שְׁבִתָּ. וּמִשּׁוּם כֵּךְ, אֵל יִצְאֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הנה מקום אתי

בְּתִיב (שמות לג) הנה מקום אתי, מקום אתי, ודאי דא איהו מקום טמיר וגניז, דלא אתיידע כלל. משמע דכתיב אתי, אַתְר דְּלֵא אַתְגְּלִיא, וְקִימָא טְמִירָא, וְדֵא אִיהוּ אַתְר עֲלָאָה לְעִילָא לְעִילָא, הִיכְלָא עֲלָאָה טְמִיר וְגִנְזוּ. אַכְל דֵּא, אִיהוּ אַתְר לְתַתָּא כְּדִקְאֻמְרֵן. וְדֵא אִיהוּ מְקוּם דֵּאֲתַפְרֵשׁ לְעִילָא, וְאֲתַפְרֵשׁ לְתַתָּא, וּבְגִין כְּדֵא אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְקוּמוּ בְיוֹם הַשְּׁבִיעִי.

אלפים אמה

וּמְדֻתָּם מַחוּץ לְעִיר אֵת פֶּאֶת קְדָמָה אֶלְפִים בְּאַמָּה וְגו', (במדבר לה) הָא אוּקְמוּהּ בְּאִינוּן רִזִין עֲלֵאִין. אַכְל אֶלְפִים בְּאַמָּה, דִּירְתָה תְרִין סְטָרִין לְכָל סְטָר, וְאִיהוּ מְתַעֲטָרָא תְדִיר בְּתִרִין סְטָרִין, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא. וְסִימְנָד שְׂכִינָה לֹא שְׂרָיא לְכַר מִתְחַוְּמָא דֵּאֲתַחְזִי לָהּ.

שבת ראש השנה והיחיד (תיקוני זהר ס"ט, א)

בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית דֵּא צְדִיק, כָּל אַתְקָרִי, קְשׁוּרָא דְכָל אַבְרִין דְגּוּפָא, ח' דֵּאִיהוּ תְמַנְיָא יוֹמִין, אִינוּן שְׁעוּרָא דְשַׁבָּת, דֵּאִיהוּ תְרִין אֶלְפִין אַמִּין לְכָל סְטָר, לְנַטְרָא בְהוֹן אוֹת שַׁבָּת, כְּגוּוּנָא דֵּא אִינוּן תְּמַנְיָא יוֹמִין תְּחוּם לְקַבְלָא בְהוֹן אוֹת בְּרִית, וּלְנַטְרָא לִיה בְּהוֹן, דֵּלֵא אַתְעֵבִיד בְּאוֹת בְּרִית חֲלוּל. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא יוֹמָא חַד הוּוּיָנָא אֲזִילִי אָנָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאַתָּא בְרִיה דְרַב הַמְנוּנָא סְבָא מַהֲהוּא עֲלָמָא, כְּדִוּקָנָא דֵּהֵא עֲלָמָא וְאֲזַדְמֵן לֵן בְּאַרְחָא כְּגוּוּנָא דְמַחְמַר בְּתִרִין חֲמָרִין, וְשִׂאִילָנָא (נ"א וְשִׂאִיל ל?) מֵאִי אֵת שַׁבְּתוֹתִי תִשְׁמֹרוּ

הנה מקום אתי

בְּתוּבָה, (שמות לג) הנה מקום אתי. מקום אתי, ודאי זהו מקום טמיר וגניז, שלא נודע כלל. ממשמע שכתוב אתי - מקום שלא התגלה ועומד טמיר, וזהו מקום עליון למעלה למעלה, היכל עליון טמיר וגניז. אבל זהו מקום למטה, כפי שאמרנו. וזהו מקום שגפרד למעלה וגפרד למטה, ומשום כך אל יצא איש ממקומו ביום השביעי.

אלפים אמה

וּמְדֻתָּם מַחוּץ לְעִיר אֵת פֶּאֶת קְדָמָה אֶלְפִים בְּאַמָּה וְגו' (במדבר לה), הָרִי פְרִשׁוּהּ בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים. אַכְל אֶלְפִים בְּאַמָּה - שִׁירְשָׁה שְׁנֵי צְדָדִים לְכָל צַד, וְהִיא מְתַעֲטֶרֶת תְּמִיד בְּשְׁנֵי צְדָדִים, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה. וְסִימְנָד - שְׂכִינָה לֹא שׁוּרָה מַחוּץ לְתַחוּם הָרְאוּי לָהּ.

שבת ראש השנה והיחיד

בְּרֵאשִׁית, בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית זֶה צְדִיק, שְׁנִקְרָא כָל, הַקְּשֵׁר שֶׁל כָּל אֵיבְרֵי הַגּוּפִי, ח' שְׁהִיא שְׁמוּנָה יָמִים, הֵם שְׁעוּרָא שֶׁל שַׁבָּת, שְׁהוּא אֶלְפִים אַמּוֹת לְכָל צַד, לְשִׁמּוֹר בְּהֵם אוֹת שַׁבָּת. כְּמוֹ כֵּן הֵם שְׁמוּנָה יָמִים, הַתְּחוּם לְקַבֵּל בְּהֵם אוֹת בְּרִית וְלְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ בְּהֵם, שְׁלֵא נַעֲשֶׂה בְּאוֹת הַבְּרִית חֲלוּל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, יוֹם אַחַד הָיִיתִי הוֹלֵךְ אֲנִי וְרַבִּי יוֹסִי, וּבָא בְּנֵי רַב הַמְנוּנָא הִזְקֵנוּ מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם בְּדַמּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִזְדַּמְנוּ לָנוּ בְּדַרְךָ כְּמוֹ שְׁמַחְמַר עִם שְׁנֵי חֲמוּרִים, וְשִׂאִלְנוּ, מַה זֶה אֵת שַׁבְּתוֹתִי תִשְׁמֹרוּ וּמִקְדְּשֵׁי תִירָאוּ? וְאָמַר הוּא דְבָרִים

וּמִקְדָּשֵׁי יִתְרָאוֹ (ויקרא יט ג), וְאָמַר אֵיהּוּ מִלִּין שְׁפִירִין, אָבֵל עִם כָּל דָּא בְּעֵינָא לְמִשְׁמַע מִפּוּמָדָּ, אָמַר לֵיהּ בְּרִי בְּוֹדָאֵי בְרִית אֵיהּוּ שְׁקִיל לְשַׁבַּת, וּבְגִין דָּא (בְּרַאשִׁית יִרָא שְׁבַת וכו').

יָפִים, אָבֵל עִם כָּל זֶה רְצִינִי לְשִׁמְעַ מִפִּיָּךְ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, וְדָאֵי שְׁבָרִית שְׁקוּלָה לְשַׁבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה (בְּרַאשִׁית יִרָא שְׁבַת וכו').

הוצאה מרשות לרשות (תיקוני זהר פ"ה, א)

יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם. אֵינּוֹן עֲקִירָה וְהִנָּחָה, דְּעָבִיד לֹון בְּבַת אַחַת, מָאֵן דְּאֶעְקַר חֲפִץ מֵאַתְרֵיהּ וְאַנְחָ לֵיהּ לְבַר מֵאַתְרֵיהּ וּמְרֻשׁוּתֵיהּ, כְּאַלּוֹ אֶעְקַר אֵילָנָא דְחַיִּי דְאֵיהּוּ אוֹת בְּרִית, וְאַנְחָ לֵיהּ בְּרֻשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, מָאֵן דְּעָבִיד דָּא גְרַיִם דְּאֶעְקַר נִשְׁמַתִּיהּ מְרֻשׁוֹת דִּילָהּ, וְאַנְחָ לָהּ בְּרֻשׁוֹ אַחְרָא דְאֵיהּ מְרָה וּמְחוּל, וְדָא גְרַם לְיִשְׂרָאֵל דְּאַתְעֲקְרוּ מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וְאַתְגְּלִיאוּ בְּאַרְעָא נּוֹכְרָאָה דְאֵיהּ רֻשׁוֹת הָרַבִּים, וְהִכִּי אֵיהּוּ מָאֵן דְּאֶעִיל אוֹת בְּרִית קָדִישׁ דִּילֵיהּ בְּרֻשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, שְׁבַתֵּאֵי אֵיהּוּ טְחוּל חֲמִ"ה, אַתְתָּא בִישָׂא מְרָה, שְׁבַתֵּאֵי עֲלֵיהּ אַתְמַר (בְּרַאשִׁית לז כד) וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אָבֵל נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים וְהַסְפֵּד וְחֻשׁוֹכָא וְקַבְלָא, וְאֵיהּ גְלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל.

הוצאה מרשות לרשות

יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם, הֵן עֲקִירָה וְהִנָּחָה, שְׁעוּשָׂה אוֹתָם בְּבַת אַחַת. מִי שְׁעוּקַר חֲפִץ מִמְקוֹמוֹ וּמִנֵּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמִקְוָמוֹ וּמְרֻשׁוֹתוֹ, כְּאַלּוֹ עֲקַר אֶת עֵץ הַחַיִּים, שְׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהִנֵּיחַ אוֹתוֹ בְּרֻשׁוֹת נְכָרֵיהּ, מִי שְׁעוּשָׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם שְׁעוּקַר נִשְׁמַתוֹ מְרֻשׁוֹתָהּ וּמִנֵּיחָהּ בְּרֻשׁוֹת אַחְרָת, שְׁהוּא מְרָה וּטְחוּל, וְזֶה גְרַם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנִעְקְרוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְגַלּוּ לְאַרְץ נְכָרֵיהּ, שְׁהוּא רֻשׁוֹת הָרַבִּים, וְכֵן הוּא מִי שְׁמַכְנִים אוֹת בְּרִית קָדִישׁ שְׁלוֹ לְרֻשׁוֹת נְכָרֵיהּ. שְׁבַתֵּאֵי הוּא טְחוּל חֲמִ"ה, אִשָּׂה רְעָה מְרָה, עַל שְׁבַתֵּאֵי נְאֻמַר וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אָבֵל נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רְעַב וְצַמְאוֹן וְקִינָה וְהַסְפֵּד וְחֻשׁוֹכָא וְעַרְפֵּל, וְהוּא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל.

יום א' וישב לסדר "ויאמר צדקה ממנה" תשע"א לפ"ק פה אלעד ת"ו

לכבוד כ"ק האדמו"ר שליט"א, מזכה הרבים חד בדרא מניצוץ נשמת התנא הקדוש בוצינא קדישא הרשב"י זיע"א, אשר בזכות הקונטרס "ערכה של שעה" ודאי יעזור להתקיים "בספרא דא יפקון מן גלוחא".

הנה, הזדעזעתי לשמוע מה שכתבו בעתון הנקרא של חרדים, בשם מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א שכביכול אמר ח"ו שאין לבחורים ללמוד זזה"ק ח"ו, וקמתי ועליתי ונכנסתי בקודש פנימה אל מרן שליט"א ושאלתי לפיו בזה"ל: נחרדתי לשמוע שכך הרב פסק!! וא"ל בזה"ל: הרבה דברים אומרים בשמי מה לך להתרגש ח"ו שאומר כך, אלא אדרבה מקובלני ממרן החזון איש זי"ע שאין ספר מוסר מעורר ומחזק כמו הזזה"ק, וחובה קדושה בפרט לבני תורה לעסוק בו, עכ"ל. ואמרתי לכתוב זאת למו"ר האדמו"ר כדי לחזק ידיו.

בברכת התורה אי"ש ב"ר ציון בוגנים מו"ץ פעה"ק אלעד ת"ו.

המשך "עֲרֵכָה שֶׁל שְׁעָה" מעמוד קמח

אמר הגאון הצדיק **רבי שלמה בלוך זצ"ל** בשם רבו **החפץ חיים זי"ע**, שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה, כי רבו מדרשו, והיה החפץ חיים מעורר לכלם, שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פְּרָשָׁה, ואפלו לבחורים (ר' יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגין יוסף).

רבנו החזון איש זי"ע הורה לשואליו, ללמוד זהר כספר מוסר, ואף למד בעצמו עם בן אחותו הגאון **רבי שמריהו גריינמן** זכר צדיק לברכה. ובהזדמנות אחת התבטא, כי בהכמות הנסתר ישנן סגיות שלמות הקשות יותר מאלו שבנגלה, והיה מסביר, כי בשל כך נקראת חכמה זו 'חכמת הקבלה', שכן אין להבינה אלא בקבלה, איש מפי איש עד אליהו, או מפי שקבל מאליהו.

ובספר "מעשה איש" (עבודת על מרן הגאון הקדוש החזון איש זצ"ל) כתב משמו: לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חז"ל.

כשנשאל פעם מרן החזון איש זי"ע על ידי הגאון **רבי שמואל הלוי ואונער שליט"א**, באשר ללמוד ספר הזהר למי שלא הגיע לחכמה זו, השיב: "למען הלמוד אסור, אף כדי לדעת יראת אלקים, מתר ואף מצוה גדולה, שכן אין לה מאמרי חכמינו זכרונם לברכה, המלהיבים כל כך ליראה, כמו מאמרי הזהר הקדוש". וכשנכנס אליו פעם רבה של זכרון מאיר, הגאון **רבי שמואל הלוי וואזנר** (בעל "שבט הלוי"), על השלחן היה מנח ספר הזהר נטול פריכה, הרב וואזנר שהיה מקרב לרבנו, הגיב: "נראה שלומדים הרבה בספר זה... חיוף עלה על פניו הקדושות של רבנו. ואז שאל הרב ואונער: "מי היה רבו של הגר"א בקבלה?". למשמע השאלה השיב רבנו בנימת שאלה: "וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?"... "אלו ידעו", הוסיף, "החסידים בדורו של הגר"א על כחו הגדול שבחכמה זו, לא היה פרוז להבבות שבין הכתות גדול כל כך"...

כעת זכינו שתתקיים בנו הבטחת הרשב"י על ידי אליהו הנביא זכור לטוב (תיקוני זוהר תיקון ו' דף כ"ד ע"א), שבדור האחרון כל ישראל יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש, ספרדים חסידים וליטאים, שומעים לקול ה' חוצב להבות אש הנאמרים על ידי כל גדולי וקדושי הדורות, מהאריז"ל ותלמידיו, הרמח"ל, הגר"א ותלמידיו, הבעל שם טוב ותלמידיו, האור החיים הקדוש, החיד"א, הגן איש חי, ותלמידיהם, רבי ישראל סלנטר, החפץ חיים, והחזון איש, עין אור הזוהר, ובגדולי ישראל והזוהר באריכות שהבאנו מלמעלה מאלף צדיקים קדושים וטהורים) ולומדים זהר הקדוש באהבה ובשמחה.

כ. בס"ד אנו חבורתא קדישא ספרדים ליטאים
 וחסידים ביחד מוציאים לאור מחדש את באורי
 הגר"א על התיקוני זוהר, יהי רצון שחפץ ה'
 יכתב, עיי"ש.

המשך בעמוד קסב

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק י"ח

פְּרָשִׁיּוֹת

מִשְׁפָּטִים - רְאֵה

שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת יֵשׁ לָהֶם

שְׂמִינָה מִיַּחַדָּת

פֶּרֶק י"ח

לא תִבְעֲרוּ אֵשׁ..... קנז
 שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
 הָאָרֶץ..... נז
 יִשְׂרָאֵל שְׂמֹרִים הֵם..... קנז
 מִחֲלָלֵי שַׁבַּת אֵין לָהֶם שְׂמִירָה..... קנט
 אִלוּ שְׁלֹא שָׁמְרוּ שַׁבַּת בְּעוֹלָם הָזֶה שׁוֹמְרִים
 אוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחֵם בְּגִיהֵנָם..... קנט
 דִּינָם שֶׁל רְשָׁעִים מִסְתַּלַּק בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, חוּץ
 מִדִּינָם שֶׁל מִחֲלָלֵי שַׁבַּת..... קנט
 לְאַחַר צֵאת הַשַּׁבָּת..... קסא
 רוֹצֵה לִהְיוֹת מְלִיוֹנָר?..... קסא
 עֲרָכָה שֶׁל שְׁעָה..... קסב

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוספת לג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבַּת:

- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

לא תבערו אש (ח"ב פ"ט, ב)

תנו אמר ר' שמעון, כתיב, (שמות לה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. מאי טעמא. בגין דלא אתחזי דינא בהאי יומא. ואי תימא הא לגבוה סלקא. בכל מושבותיכם קאמר, ולא לגבוה. וההוא דסלקא לגבוה, לאכפאי לדינא אחרא סלקא. דתנינן, אית אשא אכלא אשא. ואשא דמדבחה, אכלא אשא אחרא.

ובגניי כד, אתגליא עתיקא קדישא בהאי יומא, מפל שאר יומין. ובזמנא דאתגליא עתיקא, לא אתחזי דינא כלל. וכל עלאין ותתאין משתכחין בחרוהא שלימתא, ודינא לא שלטא. ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ תאנא, כתיב (שמות לא) כי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ. ששת ימים ודאי, ולא בששת. והני יומין קדישין עלאין, אקרון יומי דשמא קדישא אתכליל בהו, ואינון אתכלילין ביה. וכאה חולקיהון דישראל מפל עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, עלייהו כתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים בני' אליהם חיים פולכם היום.

ישראל שמורים הם (ח"ב ר"ה, א)

ביון דהאי רוחא שרא על עלמא, כל רוחין בישין, וכל מקטרגין בישין, אסתלקו מעלמא ולא בעינן לצלאה על נטורא, בגין דישראל אינון נטירין בהחוא רוחא, וסכת שלום פריסת נדפהא עליהו, ואינון נטירין מפלא. ואי תימא, הא תנינן, דלא יפוק בר נש יחידאי, לא בליליא רביעאה דשבתא, ולא בליליא דשבתא, וכעי

לא תבערו אש

עוד אמר רבי שמעון, כתוב לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. מה הטעם? כדי שלא יראה דין ביום הזה. ואם תאמר, הרי לגבוה עולה? בכל מושבותיכם קאמר, ולא לגבוה. ואותו שעולה לגבוה, עולה לכפות דין אחר. ששנינו, יש אש אוכל אש, ואש המזבח אוכל אש אחר.

ומשום כך מתגלה העתיק הקדוש ביום הזה מפל שאר הימים. ובזמן שמתגלה העתיק, לא נראה דין כלל, וכל העליונים והתחתונים נמצאים בשמחה שלמה, והדין לא שולט.

ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ שנינו, כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. ששת ימים ודאי, ולא בששת. והימים הקדושים העליונים הללו נקראים ימים שהשם הקדוש נכלל בהם, והם נכללים בו. אשרי חלקם של ישראל מפל העמים עובדי עבודת פוכבים ומזלות, עליהם כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אליהם חיים פולכם היום.

ישראל שמורים הם

ביון שהרוח הזו שורה על העולם, כל הרוחות הרעות וכל המקטרגים הרעים הסתלקו מן העולם, ולא צריכים להתפלל על שמירה, משום שישראל שמורים באותה רוח, וסכת שלום פורסת כנפיה עליהם, והם שמורים מהכל. ואם תאמר, הרי שנינו שלא יצא אדם יחידאי, לא בליל רביעי של שבת ולא בליל שבת, וצריד אדם להשמר. והרי אמרנו, שביליל

הַשַּׁבָּת שְׁמוֹרִים אֲנָשִׁים מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים
שֶׁל הָעוֹלָם וְלֹא צָרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל עַל
שְׁמִירָה?

בֵּא וְרֵא, כֹּה זֶה וְדַאי, לֵיל רְבִיעֵי שֶׁל שַׁבָּת
צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מֵהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֶת. מְאֹרֶת כְּתוּב
חֶסֶד, וְהָרִי פְּרִשְׁיָה, שֶׁבְּגִלְל שֶׁהִיא חֶסֶד,
כְּמָה קְבוּצוֹת שֶׁל רוּחוֹת נִכְלְלוּ בְּמְאֹרֶת
הַזֶּה. קִלְלוֹת וּמְאֹרֶת הֵן בְּפִגְמֵימַת הַלְּבָבָה,
וְכֻלָּם שׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ הַלְּיָלָה.

בְּלִיל הַשַּׁבָּת, כִּיּוֹן שְׁכָלָם מִתְּפַזְּרִים לְהַכְנִס
לְנֶקֶב שֶׁל הָעֶפֶר, שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְשַׁלֵּט, צָרִיךְ
אָדָם יְחִידִי לְהַשְׁמֵר. וְעוֹד, אִף עַל גַּב שֶׁלֹּא
יְכוּלִים לְשַׁלֵּט, נִרְאִים לְפַעְעִמִּים, וּבִן אָדָם
יְחִידִי צָרִיךְ לְהַשְׁמֵר.

דְּבַר זֶה כֹּה שְׁנִינִי, וְאִם כֹּה, זֶה חֶסְרוֹן שֶׁל
הַשְׁמִירָה. **אָבֵל בַּשַּׁבָּת הַשְּׁמִירָה מְצוּיָה**
לְעַם הַקְּדוֹשׁ, וְכִשְׁנִכְנַסְתָּ שַׁבָּת, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְעַטֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
וְרוּצָה שִׁישְׁמְרוּ אֶת הָעֵטְרָה הַקְּדוֹשָׁה
הַזֹּאת שֶׁהִתְעַטְרוּ בָּהּ. וְאִף עַל גַּב שֶׁהֵם אֵינָם
נִמְצָאִים בְּיָשׁוּב, לְפַעְעִמִּים הֵם נִרְאִים לְאָדָם
יְחִידִי וּמוֹרַע מְזֹלוּ. וְצָרִיךְ לְאָדָם לְהִתְעַטֵּר
בְּעֵטְרָה קְדוֹשָׁה וְלִשְׁמֹר אוֹתָהּ.

סוּף סוּף, שְׁמִירָה נִמְצָאָה בְּאוֹתוֹ לִיָּלָה לְעַם
הַקְּדוֹשׁ, הוּאִיל וְסַפְתָּ שְׁלוֹם פְּרוּסָה עַל הָעַם,
שֶׁהָרִי שְׁנִינִי, בְּכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָאָה סַפְתָּ
שְׁלוֹם, הַצַּד הָאֲחֵר לֹא נִמְצָא שָׁם, וְלִכּוֹן
שְׁמִירָה הִיא וְשְׁמִירָה מְצוּיָה.

כֹּה נִשְׁ לְאִסְתַּמְרָא. וְהִיא אֲמֵרָן, דְּבִלְיָא
דְּשַׁבְּתָא נְטִירִין בְּנִי נִשְׂא מִכָּל מְקַטְרָגִין
דְּעֵלְמָא, וְלֹא כְּעִינָן לְצַלָּאָה עַל נְטוּרָא.
הָא חֲזִי, הִכִּי הוּא וְדַאי, לִילְיָא רְבִיעָאָה
דְּשַׁבְּתָא, כְּעִינָן לְאִסְתַּמְרָא מְנִיָּהוּ,
מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּכִתִּיב, (בְּרַאשִׁית א) יְהִי
מְאֹרֶת, מְאֹרֶת כְּתִיב חֶסֶד, וְהִיא אוֹקְמוּיָה,
דְּבִגִין דְּהִיא חֶסֶד, כְּמָה חִבְלֵי טְהִירִין
אֲתַקְלִילֵן בְּהֵאִי מְאֹרֶת. לוֹוִטִין וּמְאֹרֶת
אֵינִין בְּנִרְיֵעוּתָא דְּסִיָּהֲרָא, וְכֻלְהוּ שְׁלִיטִין
בְּהֵהוּא לִילְיָא.

בְּלִילְיָא דְּשַׁבְּתָא, כִּיּוֹן דְּכֻלְהוּ מִתְּבַדְּרִין
לְאֵעֵלָא בְּנוֹקְבָא דְּעַפְרָא, דְּלֹא
יְכַלִּין לְשַׁלְטָאָה, כְּעִי בֵּר נִשְׁ יְחִידָאֵי,
לְאִסְתַּמְרָא. וְתוּ, אִף עַל גַּב דְּלֹא יְכַלִּין
לְשַׁלְטָאָה, אֲתַחֲזִיין לְזַמְנִין, וּבֵר נִשְׁ
יְחִידָאֵי כְּעִי לְאִסְתַּמְרָא.

מְלָה דָּא הִכִּי תִנְיִן, וְאִי הִכִּי גְרִיעוּתָא
דְּנְטוּרָא אִיהוּ. אָבֵל בַּשַּׁבָּתָא
נְטִירוֹ אֲשַׁתְּכַח קְדִישָׁא, וְקוּדְשָׁא
כְּרִיד הוּא כִּד עֵאל שַׁבְּתָא, מְעַטֵּר לְכָל
חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל, וּכְעִי דִּינְטֵרוֹן לִיה
לְהֵאִי עֵטְרָא קְדִישָׁא, דְּאֲתַעְטְרוּ בִּיה,
וְאִף עַל גַּב דְּאֵינִין לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ בִּישׁוּבָא,
לְזַמְנִין לְכֹר נִשְׁ יְחִידָאֵי אֲתַחֲזִין, וְאֲתַרַע
מְזִלְיָה. וְאֲצַטְרִיד לִיה לְכֹר נִשְׁ, לְאֲתַעְטְרָא
כְּעֵטְרָא קְדִישָׁא, וְלִנְטֵרָא לִיה.

סוּף סוּף, נְטִירוֹ אֲשַׁתְּכַח בְּהֵהוּא לִילְיָא
לְעַמָּא קְדִישָׁא, הוּאִיל וְסַפְתָּ שְׁלוֹם
פְּרִיסָא עַל עַמָּא, דְּהֵא תִנְיִן, בְּכָל אֲתַר
דְּסַפְתָּ שְׁלוֹם אֲשַׁתְּכַח, סַטְרָא אֲחֵרָא לֹא
אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן. וְעַל דָּא נְטוּרָא אִיהוּ
וּנְטוּרָא שְׁכִיחָ.

יום השבת שמחה היא לכל, והכל נשמר למעלה ולמטה. והאור (והנרדה) התחתון מאיר לעלות למעלה ביפי של שבועים העטרות שהן החלקים היתרים, והגזון של כל הזקנים מתעורר.

מחללי שבת אין להם שמירה

בשבתות ובחודשים ובזמנים ובחגים, באותו מקום האש שוככת ולא נדונים, אבל לא יוצאים משם כשאר הרשעים שיש להם מנוחה. כל אותם שמחללים שבתות וזמנים ולא חוששים לכבוד רבונם כלל כדי לשמור אותם, אלא מחללים בפרהסייה - כמו שהם לא שמרו שבתות וזמנים בעולם הזה, כך גם לא שומרים אותם בעולם הבא, ואין להם מנוחה.

אלו שלא שמרו שבת בעולם הזה שומרים אותה בע"כ בגיהנם

אמר רבי יוסי, אל תאמר כך, אלא הם שומרים שבתות וזמנים שם בגיהנם בעל פרחם. אמר רבי יהודה, אלה אותם עובדי כוכבים ומזלות שלא הצטוו, שלא שמרו שבת בעולם הזה, שומרים אותה שם בעל פרחם.

דינם של רשעים מסתלק ביום השבת, חוץ מדינם של מחללי שבת

בכל ערב שבת כשמתקדש היום, הכרוזים הולכים בכל אותם מדורי הגיהנם: הסתלקו דיגי הרשעים, **שהרי המלך הקדוש בא, והיום מתקדש, והוא מגן על הכל**. ומיד מסתלקים הדינים ויש לרשעים מנוחה. (וכך אותם מחללי שבתות ומועדים בפרהסייה, דינים מסתלקים מעליהם) (ואפילו עובדי כוכבים ומזלות שלא נצטוו לשמור שבתות ומועדים, שם שומרים בעל פרחם) **אבל אש הגיהנם לא שוככת מעל אלה שלא שמרו**

יומא דשבתא, חדוה איהו לכלא, וכלא אתנטר לעילא ותתא. ונהורא (נ"א ונהורה) תתאה נהרא לסלקא לעילא, בשפירו דעטרין שבועין חולקין יתיר, וסבא דכל סבין אתער.

מחללי שבת אין להם שמירה (ח"ב ק"ו, ב)

בשבתי ובירחי ובזמני ובחגי, בההוא אתר נורא אשתכד, ולא אתדנו, אבל לא נפקי מתמן, בשאר חייבין דאית להו נייחא. כל אינון דמחללי שבתות וזמני, ולא חיישי ליקרא דמאריהון כלל, בגין למטר לון, אלא מחללי בפרהסייה, כמה דאינון לא נטרי שבתו וזמני בהאי עלמא, הכי נמי לא נטריין ליה בההוא עלמא, ולית לון נייחא.

אלו שלא שמרו שבת בעולם הזה שומרים אותה בעל פרחם בגיהנם

אמר רבי יוסי, לא תימא הכי, אלא נטרי שבתו וזמני תמן בגיהנם בעל פרחיהו. אמר רבי יהודה, אלון אינון עובדי כוכבים ומזלות, דלא אתפקדו, דלא נטרי שבת בהאי עלמא, נטרי ליה תמן בעל פרחיהו.

דינם של רשעים מסתלק ביום השבת, חוץ מדינם של מחללי שבת

בכל מעלי שבתא כד יומא אתקדש, כרוזין אזלין בכל אינון מדורין דגיהנם: סליקו דינא דחייביא, דהא מלכא קדישא אתיא, ויומא אתקדש, ואיהו אוני על כלא. ומיד דינין אסתלקו, וחייביא אית לון נייחא. (וכך אינון מחללי שבתות וזמני בפרהסייה דינין סלקין מנייהו) (נ"א ואפילו עובדי כוכבים ומזלות דלא אתפקדו למיטר שבתו וזמני תמן נטריין בעל פרחם) **אבל נורא דגיהנם לא**

שַׁבַּת לְעוֹלָמִים, וְכָל רְשָׁעֵי הַגֵּיהֶנֶם שׁוֹאֲלִים עֲלֵיהֶם: מַה שׁוֹנִיִּים אֵלֶּה שְׂאִין לָהֶם מְנוּחָה מִכָּל הַרְשָׁעִים שֶׁל כָּאוּ?! וְאוֹתָם בְּעֲלֵי הַדִּין מְשִׁיבִים לָהֶם: אֵלֶּה הֵם הַרְשָׁעִים שֶׁכִּפְרוּ בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְעָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה. **מִשׁוּם שֶׁלֹּא שָׁמְרוּ שַׁבַּת שָׁם, לָכֵן אִין לָהֶם מְנוּחָה לְעוֹלָמִים.**

וְכָל אוֹתָם הַרְשָׁעִים יוֹצְאִים מִמְּקוֹמָם, וְנִתְּנָת לָהֶם רְשׁוּת לְלַכֵּת וּלְרַאֲוֹת אוֹתָם. וּמִלֵּאָךְ אֶחָד שֶׁשָּׂמוּ סִנְטֵרִיא"ל הוֹלֵךְ וּמוֹצִיא אֶת אוֹתוֹ הַגּוֹף שְׁלֵהֶם וּמְכַסֵּיו לְגֵיהֶנֶם לְעֵינֵי הַרְשָׁעִים, וְרוֹאִים אוֹתוֹ שֶׁמַּעֲלָה תוֹלְעִים, וְלִנְשָׁמָה אִין מְנוּחָה בְּאֵשׁ הַגֵּיהֶנֶם.

וְכָל אוֹתָם הַרְשָׁעִים שֶׁשָּׂם סוֹבְבִים אֶת אוֹתוֹ הַגּוֹף וּמְכַרְיָזִים עָלָיו: זֶהוּ פְלוֹנֵי הַרְשָׁע שֶׁלֹּא חָשַׁשׁ לְכַבֹּד רְבוּנוּ, וְכִפֵּר בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפֵּר בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה. אוֹי לוֹ! טוֹב שֶׁלֹּא נִבְרָא וְלֹא יָבֵא לְדִין הַזֶּה וּלְבוֹשָׁה הַזֶּה! זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה 10) וְיִצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִי תוֹלְעָתֶם לֹא תָמוּת וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בֶּשֶׂר. כִּי תוֹלְעָתֶם לֹא תָמוּת - מִן הַגּוֹף. וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה - מִן הַנְּשָׁמָה. וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בֶּשֶׂר - וְהָיוּ דִי רָאוֹן, עַד שֶׁכָּל רְשָׁעֵי הָעוֹלָם שֶׁל שָׁם יֵאמְרוּ דִי לְרֵאִיָּה הַזֶּה.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וְדַאי כֶּף זֶה, מִשׁוּם שֶׁשַּׁבַּת הִיא כְּנֶגֶד כָּל הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה הִיא אֵשׁ - מִשׁוּם שֶׁעָבְרוּ עַל אֵשׁ הַתּוֹרָה, הָרִי אֵשׁ הַגֵּיהֶנֶם דוֹלְקוּ, שֶׁלֹּא שׁוֹכַף מַעֲלִיהֶם לְעוֹלָמִים.

אֲשַׁתְּכֶּךָ, מַעֲלִיָּהוּ דְלֹא נִטְרֵי שַׁבַּת לְעֵלְמִין. וְכָל חַיִּיבֵי גֵיהֶנֶם שְׂאִין עֲלֵיהֶוּ, מָאִי שְׂנֵא אֵלִין דְּלִית לוֹן נִיִּיחָא, מִכָּל חַיִּיבִין דְּהִכָּא. אֵינּוֹן מְאָרִיָּהוֹן דְּדִינָא תַיִיבִין לוֹן, אֵלִין אֵינּוֹן חַיִּיבִין דְּכִפְרוּ בִיהּ בְּקוֹדֶשָׁא בְּרִידָהוּא, וְעָבְרוּ עַל אוֹרִיָּתָא כְּלָא, בְּגִין דְּלֹא נִטְרוּ שַׁבַּת תַּמָּן, בְּגִין כִּד לִית לָהּ נִיִּיחִין לְעֵלְמִין.

וְאֵינּוֹן חַיִּיבִין כְּלָהוֹן, נִפְקִין מְדוּכְתִיָּהוּ, וְאֲתִיָּהִיב לוֹן רְשׁוּ לְמִיָּהֶד לְמַחְמֵי כֶהוּ. וּמִלֵּאָךְ חַד דִּי שְׂמִיָּה סִנְטֵרִיא"ל, אֲזִיל וְאֶפִּיק לְהַהוּא גּוֹפָא דְלָהוֹן, וְעִייל לִיהּ לְגֵיהֶנֶם, לְעֵינֵיהוֹן דְּחַיִּיבִיא, וְחַמָּן לִיהּ דְּסִלְקָא תוֹלְעִין, וְנִשְׁמָתָא לִית לָהּ נִיִּיחָא כְּנוּרָא דְגֵיהֶנֶם.

וְכָל אֵינּוֹן חַיִּיבִיא דְתַמָּן, סַחְרִין לְהַהוּא גּוֹפָא, וּמְכַרְיָזֵי עָלֵיהּ, דָּא אִיהוּ פְּלַנְיָא חַיִּיבָא, דְּלֹא חַיִּישׁ לִיקְרָא דְמְאָרִיָּה, כִּפֵּר בִּיהּ בְּקוֹדֶשָׁא בְּרִידָהוּא, וְכִפֵּר בְּכָל אוֹרִיָּתָא כְּלָא, וְוִי לִיהּ, טַב דְּלֹא יִתְבַּרִי, וְלֹא יִתִּי דְּדִינָא דָּא, וּלְכַסּוּפָא דָּא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה 10) וְיִצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִי תוֹלְעָתֶם לֹא תָמוּת וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בֶּשֶׂר. כִּי תוֹלְעָתֶם לֹא תָמוּת, מִן גּוֹפָא. וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה, מִן נִשְׁמָתָא. וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בֶּשֶׂר, וְהָיוּ דִי רָאוֹן, עַד דְּכָל חַיִּיבִין דְּגֵיהֶנֶם דְּתַמָּן, יִימְרוּן, דִּי רֵאִיָּה דָּא.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וְדַאי חַיִּיבֵי הוּא, בְּגִין דְּשַׁבַּת אִיהוּ לְקַבֵּל אוֹרִיָּתָא כְּלָא, וְאוֹרִיָּתָא אִיהִי אֵשׁ, בְּגִין דְּעָבְרוּ עַל אֵשׁ דְּאוֹרִיָּתָא, הָא אֵשׁ דְּגֵיהֶנֶם דְּלִיק, דְּלֹא שְׂכִיד מַעֲלִיָּהוּ לְעֵלְמִין.

לְאַחַר צֵאת הַשַּׁבָּת

אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, לְכַתֵּר כַּד נָפִיק שַׁבְתָּא, אֲתִי הֵהוּא מְלֵאךְ, וּמְהֵרָה הֵהוּא גּוֹפָא לְקַבְרִיהָ, וְאַתְדַּנּוּ תַרְוּוּיָהּ, דָּא לְסַטְרִיהָ וְדָא לְסַטְרִיהָ. וְכֹל דָּא, בְּעוּד דְּגּוֹפָא קַיִמָּא עַל בְּרִייהָ, דְּהָא כִּיּוֹן דְּגּוֹפָא אֲתַאכְּל, לִית לִיהָ לְגּוֹפָא כָּל אַלְיֵן דִּינִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא (תהלים עח) לֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ כְּתִיב בֵּיהּ.

לְאַחַר צֵאת הַשַּׁבָּת

אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, לְאַחַר כְּשִׁיּוּצֵאת שַׁבָּת, בָּא אוֹתוֹ מְלֵאךְ וּמְחִזִּיר אוֹתוֹ גּוֹף לְקַבְרוֹ, וְנִדְוָנִים שְׁגִיחָם, זֶה לְצַדִּי וְזֶה לְצַדִּי. וְכֹל זֶה בְּעוּד שְׁהַגּוֹף קָיָם עַל בְּרִיּוֹ, שְׁהַרִי כִּיּוֹן שְׁהַגּוֹף נִתְעַפֵּל, אִין לְגוֹף אֶת כָּל הַדִּינִים הַקְּלוֹ, וְהַקְּדוּשָׁ בְּרוּךְ הוּא כְּתוּב בּוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ.

רוצה להיות **מליונר** בעז"ה?

לימוד שעה אחת זוהר בשבת
שווה 100 מליון שנה תורה

לקבלת הספרים ערכה של שעה,
גדולי ישראל והזוהר,
תיקון הזוהר היומי ועוד, חינם!

פקס: 02-9951300

המשך "ערכה של שעה" מעמוד קנד

ח

אין לאדם להפטר מעסק חכמת הקבלה בשום אופן והוא עקר תורת ישראל

"מעין גנים" (פ"א) לבעל "בני יששכר": התנהגות האדם בעסק החכמה האמיתית, הגם שלא הגיע עדין למדרגה שיהיה ראוי לעמוד בהיכל המלך, עם כל זה לא פטר עצמו מעסק החכמה האמיתית, כי היא הצלחת הנפש, מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, הלא המה עסק העיון בש"ס ופוסקים, ועסק העיון בסודות התורה, חכמה האמיתית חכמת הקבלה... ובפרט בדורותינו אלה, אחר התנוצצות אורות של עולם התקון משנת של"ב ואילך, על ידי אור שבעת הימים מרן האריז"ל הנסתרות לנו ולבנינו כמו הנגלות, ואין לאדם להפטר מעסק חכמת הקבלה בשום אופן, והוא עקר תורת ישראל אשר השם יתברך הגיד דבריו לעקב חקוי ומשפטי ישראל וכו'. ואומר אני, הלואי שלא היו מקילין גדולי הדור בלימוד החכמה הקדושה, והלואי היו מלמדים דרך לתלמידים, לעסוק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות, והיו כל החכמות נדחים מפניה, כמו שנדחה החושף מפני האור; אך שבעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלתי החכמה בפני פרחי הכהונה, ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקדש, הנה עבור זה נשארנו ערומים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הפסיל בחשך הולך, ובימינו במהרה יתקיים: ויאמר אלהים יהי אור ויאר לנו, אכ"ר.

וכתב ב"שער יששכר" (מאמר גל עיני אות י"ח): אשרי העם לומדך ואשרי העומדים על סודך, לכאורה קשה דכיון שהמה לומדך לומדי זהר הקדוש, וכו' איך קראום בלשון 'עם' שהוא מדרגה פחותה פנודע כו', אך מזה הוא נראה, שגם איש פשוט שלא קדש עצמו כל כך במעלות הראויים ללמוד, מכל מקום יקרב אל החכמה ההיא, בפרט בסוף יומיא אליו, שבזה תליא התקרבות הגאולה במהרה בימינו אמן.

ולגדל חביבותיה נסים בדברי הפה החיים (סימן כ"ה ס"ק ע"ה) אשר פתב בשם הרב משאת בנימין זצ"ל (סימן ס"ב דף ז"ו עמוד א'), וזה לשונו: הדרך השני לילך אחר רוב בנין ומנון, הרי לפניך ספר הזהר, שהוא שקול יותר מכל המחברים שאחר חתימת התלמוד, ואם יהיו כל המחברים בכף מאזנים אחד, וספר הזהר לבדו יעלה בכף שניה, מכריע הוא את פולם, והרי עדיף מרב בנין, וכמו שכתב הבית יוסף ז"ע, דאזלין בתר הזהר נגד שאר המחברים, עפ"ל.

"רבי שמעון בר יוחאי" = 915 - בגימטריא: - ישמרך השם - וכן בגימטריא - מלחמת אדם ופרס [על ידי לימוד הזהר הקדוש ישמרנו ה' תמיד, ובפרט ממלחמת גוג ומגוג - אדם ופרס].

ותענוג למוד הנגלה כלמוד הזהר והתקונים. ואמר על עצמו הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, שהוא אין לו חיות ותענוג אפילו בלמוד הגמרא כמו מן הזהר ותקונים (מדרש פנחס, ע"ב, אות ג).

כב. חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר ובכתבי מרן ללמוד בקדושה ובשמחה ובנועם ובקרא ואהבה כל אחד לפי השגתו וקדושתו וכל ישראל קדושים (ר' יצחק איזיק יחיאל ספריו מקומרונה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ'). אינו דומה חיות

המשך בעמוד קסז

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק י"ט

פְּרָשִׁיּוֹת

תְּרוּמָה - שׁוֹפְטִים

חֹמֶר פְּגָם חֵלּוּל שַׁבָּת,
זֶה שׁוֹמֵר שַׁבָּת זֹכֶה לְ"עֵינַי לֹא
רָאִתָּה אֱלֹקִים זֹלָתָךְ"

פֶּרֶק י"ט

קסה	ט"ל מְלֹאכוֹת.....
קסה	בֵּת יְחִידָה.....
קסה	כָּאֵלוּ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתוֹהוּ וָבְהוּ.....
קסו	נָגַע צָרַעַת.....
קסו	עֵדוּן הַנְּשָׁמוֹת.....
קסו	עֵנָן לֹא תִבְעָרוּ אֵשׁ.....
קסז	עֲרֹכָה שֶׁל שָׁעָה.....
קסח	שְׂמַחַת הַזֶּהָר.....

להזכירכם,

ישנה חלוקה נוספת לג' סעודות של שבת:

- שמונה פרקים [א-ח] לסעודה הראשונה: זפים כז-פד.
- שמונה פרקים [ט-טז] לסעודה השנייה: זפים פה-קמ.
- שמונה פרקים [י"ז-כד] לסעודה השלישית: זפים קמא-קצח.

ט"ל מלאכות (תיקוני זהר י"ב, א)

דבר אחר והמשפלים, אליו שיודעים במצוה בפקודא חמישאה במלת בראשית, יר"א שב"ת, אזהרה דיליה דלא לחללא ברמא דמלכא בט"ל מלאכות, דאינון ארבעים מלאכות חסר, חד, לקבל ארבעים מלקיות חסר חד, רצועה לאלקאה איהי שפחה בישא, שעטניו, כלילא משור וחמור, דאמר יעקב ויהי לי שור וחמור (בראשית לב ו), על כל דבר פשע על שור על חמור (שמות כב ח), דאין מלקין בשבת, דלא שלמא שפחה בישא על עלמא, ווי ליה למאן דאשליט לה על עלמא.

ט"ל מלאכות

דבר אחר והמשפלים, אלו שיודעים במצוה חמישית במלת בראשית - יר"א שב"ת, אזהרתו שלא לחלל את בת המלך בט"ל מלאכות, שהו ארבעים מלאכות חסר אחת, כנגד ארבעים מלקיות חסר אחת. הרצועה להלקות, היא שפחה רעה, שעטניו, כלילא משור וחמור, שאמר יעקב ויהי לי שור וחמור. על כל דבר פשע - על שור על חמור - שאין מלקין בשבת, שלא שולטת השפחה הרעה על העולם. אוי למי שמשליט אותה על העולם.

בת יחידה

ובגין דא את שבתותי תשמרו (ויקרא כו א), דא בת יחידה, דאיהי שמירה אחת לשבתות הרבה, בה תליין כל שמירתן דעשר ספירות, דאתקריאו שבתות הרבה, ושמרו בני ישראל את השבת (שמות לא טו), דא בת יחידה, דאיהי שמירה לישראל בכל שבת ושבת, ומאן דמחלל לה לאו איהו נטיר מקודשא בריך הוא, ולא עוד אלא דאתמר בה (שם יד) מחלליה מות יומת, מאן דאעיל ברשות דילה שפחה חללה זונה, דרשות דילה איהו תחום שבת, כגוונא דתחום וגבול דימא, דאתמר שמתי חול גבול לים (ירמיהו ה כב), ומאי ניהו והיה מספר בני ישראל כחול הים (הושע ב כ), ולית ים אלא אורייתא.

בת יחידה

ומשום זה את שבתתי תשמרו - זו בת יחידה, שהיא שמירה אחת לשבתות הרבה, בה תלויים כל שמירתן של עשר ספירות, שנקראו שבתות הרבה. ושמרו בני ישראל את השבת - זו בת יחידה, שהיא שמירה לישראל בכל שבת ושבת, ומי שמחלל אותה, אינו שמור על ידי הקדוש ברוך הוא, ולא עוד, אלא שנאמר בה מחלליה מות יומת. מי שמכניס ברשות שפחה חללה זונה, שרשות שפחה הוא תחום שבת כמו שתחום וגבול של הים, שנאמר שמתי חול גבול לים. ומי הוא? והיה מספר בני ישראל כחול הים, ואין ים אלא תורה.

כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו

מאן דאעבר עלה כאלו חזר עלמא לתהו ובהו, ובגין דא קרא סמיד

כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו

מי שעובר עליה כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ולכן הכתוב סמך לה והארץ

הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה
שֶׁל שְׁלֹשֶׁת לְכָלֵב - מִי שֶׁמוֹצֵיא אוֹתוֹ
מִשְׁלֹשְׁאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל
יְסוּרִים שְׁנוֹשֶׁה אוֹתוֹ, וּבְגִלְלוֹ אָמַר דָּוִד
הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה
סמא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלָר מִצַּד שֶׁל אֵלוֹ
שֶׁקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ בְּאוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה
בְּקֶשֶׁר עַל זְרוּעוֹ, וְקִשּׁוֹר בְּשֵׁתֵי רִצּוּעוֹת עַל
קַרְנָיו, שֶׁהוּא שׂוֹר מוֹעֵד.

נְגַע צֶרַעַת

וּשְׂכִינְתָּה שֶׁבֶת יַחֲדָה, הִיא רְשׁוֹת שֶׁל יַחֲדוֹ
שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא גְּבָהוּ עֶשְׂרֵי אוֹתוֹת שֶׁל
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ - יו"ד ה"א ו"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ
ד' יהו"ה. ענ"ג שֶׁבֶת בְּהַפּוּךְ - נג"ע. מִי שֶׁיֵּשׁ
לוֹ וְלֹא מְקוּיִם אוֹתוֹ, מִתְּהַפֵּךְ לוֹ לְנֶגַע צֶרַעַת,
שֶׁפָּחָה שֶׁמְחַרְיֵבָה בֵּיתוֹ, וְנִתְּצָ אֶת הַבַּיִת,
אֶת אֵיבָרָיו וְאֶת עֶצְיוֹ, וְזוֹהֵי עֲנִיּוֹת, שֶׁהִיא
בְּמִקּוֹם שֶׁל נְגַע צֶרַעַת. חֲזַר בְּתִשּׁוּבָה, וְטִהְרוּ
הַפֶּהוּ - זֶה מִיכָא"ל כִּהְיוֹ גְּדוֹל מִמֶּנָּה תַּחַת
יַד הַחֶסֶד.

עֲדוֹן הַנְּשֻׁמוֹת

ענ"ג הוּא נְה"ר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן, שֶׁהוּא עֲדוֹן הַנְּשֻׁמוֹת. ו' נְהָר שֶׁיוֹצֵא
מֵעֵדֶן, מִבֵּינֵי י"ה, וְאִינוֹ עֲדוֹן אֶלָּא כְּתָר עֲלִיוֹן
שֶׁהוּא מִפְּלֵא וּמְכֻסָּה, וּמִשׁוּם כִּךָ נֶאֱמַר בְּעֵדֶן,
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָהּ. לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן, זֶה ה' תַּחַתְּנוּהָ.

עֲנִין לֹא תִבְעֶרֶוּ אֵשׁ

וּבִשְׁבֶּת גִּיהֶנֶם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּמַנִּים
שְׁלוֹ, בְּגִלְלָה זֶה צְוָה לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֶרֶוּ אֵשׁ

לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ (בְּרֵאשִׁית א'
ב), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלֵיא דְּשִׁלְשָׁלָּה
לְכַלְבָּא, מָאן דְּאִפִּיק לִיָּה מִשְׁלֹשְׁלָאִיהָ,
גָּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיסוּרִין דְּנִשְׂיָד לִיָּה,
וּבְגִינִיָּה אָמַר דָּוִד הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי
מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תְּהִלִּים כֵּב כֵּא), וְדָא סמא"ל
דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלָר, מִסְטָרָא דְּאֵלִין
דְּקִשְׁרִין לִיָּה בְּאוֹת דְּתְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה
בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעִיהָ, וְקִשּׁוֹר בְּתִרִין רִצּוּעִין
עַל קַרְנָיו, דְּאִיהוּ שׂוֹר מוֹעֵד.

נְגַע צֶרַעַת

וּשְׂכִינְתָּה שֶׁבֶת יַחֲדָה, אִיהִי רְשׁוֹת
דִּיחֻדָּא דְּעֵלְמָא, דְּאִיהוּ
גְּבָהוּ עֶשְׂרֵי אֲתוּן דְּשִׁמְא מְפָרֵשׁ יו"ד
ה"א ו"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יהו"ה, ענ"ג
שֶׁבֶת בְּהַפּוּכָא נג"ע. מָאן דְּאִית לִיָּה
וְלֹא מְקוּיִם לִיָּה, אֶתְהַפֵּךְ לִיָּה לְנֶגַע
צֶרַעַת, שֶׁפָּחָה דְּחַרְיֵבַת בֵּיתִיהָ, וְנִתְּצָ
אֶת הַבַּיִת אֶת אֵבָרָיו וְאֶת עֶצְיוֹ (וּיְקֹרָא יַד
מַח), וְדָא הוּא עֲנִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ בְּאֶתְרֵ
דְּנֶגַע צֶרַעַת, חֲזַר בְּתִיבְתָא וְטִהְרוּ הַפֶּהוּ,
דָּא מִיכָא"ל כִּהְיוֹ גְּדוֹל, מִמֶּנָּה תַּחַת יַד
חֶסֶד.

עֲדוֹן הַנְּשֻׁמוֹת

ענ"ג אִיהוּ נְה"ר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֵּן, דְּאִיהוּ עֲדוֹן נְשֻׁמְתִין, ו'
נְהָר דְּנִפִּיק מֵעֵדֶן, מִבֵּינֵי י"ה, וְלִית עֵדֶן
אֶלָּא כְּתָר עֲלִיוֹן, דְּאִיהוּ מוֹפְלֵא וּמְכֻסָּה,
וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בְּעֵדֶן עֵין לֹא רָאָתָה
אֱלֹהִים זוֹלָתָהּ (יִשְׁעִיָּה טו ג), לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגֵּן (בְּרֵאשִׁית ב' ו) דָּא ה' תַּתְּאָה.

עֲנִין לֹא תִבְעֶרֶוּ אֵשׁ

וּבִשְׁבֶּת גִּיהֶנֶם לֹא שׁוֹלֵט בְּעֵלְמָא, וְלֹא
מִמֶּנּוּ דִּילִיָּה, בְּגִין דָּא מִנִּי

בכל מושבותיכם ביום השבת, ואם אדם מבוער בשבת, אומר הקדוש ברוך הוא, אני הייתי מכבה את האש שלא תשרף, ואתם מבוערים אותה? אתם תשרפו בגיהנם, בגלל זה לא תבערו אש בכל מושבותיכם, ואפלו בגוף, ומה הוא הגיהנם בגוף? הכבד שבו המרה, שהוא גיהנם, סם המות, סם של אל אחר, חרבו של מלאך המות, ועליו נאמר ואחריתה מרה כלענה, חדה כחרב פיות.

לישראל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת (שמות לה א), ואי בר נש אוקיד בשבת, אמר קודשא בריך הוא, אנא הויתי מכבה לנורא דלא אוקיד, ואתון מוקדין ליה, אתון תתוקדון בגיהנם, בגין דא לא תבערו אש בכל מושבותיכם, ואפילו בגופא, ומאי ניהו גיהנם בגופא, כבד דביה מרה דאיהו גיהנם, סם המות, סם דאל אחר, חרבא דמלאך המות, ועליה אתמר (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה, חדה כחרב פיות.

המשך 'ערכה של שעה' מעמוד קסב

ט

"בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!"

התבטא פעם צדיק ואמר: כבוא מלך המשיח, עם ישראל נקבצו ונבאו לך, ופליטת העם ששים ושמחים, בעת הזאת יתבונן מלך המשיח בעיניו הטהורות, יבחן כל אחד ואחד לפי מעשיו, לפתע רים ידו ויראה באצבעו, כולם ירימו עיניהם בפליאה ויביטו במחזה, אז ישמיע מלך המשיח את קולו ויאמר, בהפנותו אצבע על יהודי מסויים: "בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!". כך יראה על כל יהודי ויהודי שפעל למען ביאתו. - הלואי שזנקה להיות מן הזוכים המאשרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו - "בזכותך הגעתי". על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, לגרם לפדות נפשנו, ונלך כולנו כאחד יחד, לקבל את אור פני מלך המשיח, במהרה בימינו אמן. וכלנו כאחד נזכה, שיקויים בנו נבואת הרשב"י, "זכאה דרא דהאי אתגלויא ביה, ובסגולתו" וקראתם דרור", ותחזינה עינינו, בן דוד משיחנו מלך ביופיו יבוא ויגאלנו, בעז והדר אלקינו, ובשכר זאת א-ל חי חלקינו, ונחה עליו רוח ה' צורנו מגיעינו, יגלה כבוד מלכותך עלינו, ואז ישמח לבנו, ותגל נפשנו, בישועת מלפינו, אמן כן יהי רצון.

סוף ספר 'ערכה של שעה'

וְהוּא חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים וְהוֹסֵפוֹת לְעֶרְבָה שֶׁל שְׁעָה

בּו יְבֹאֵר חֲשִׁיבוֹת כָּל שְׁנֵיהַ וּשְׁנֵיהַ בְּחַיִּים שֶׁל הַיְהוּדִי, וְכִמְהָ שְׂמֵחָה וְאֲשֶׁר
וְעֲשֶׂר יֵשׁ לְגוֹרְסֵי וְלוֹמְדֵי הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ, וְאַתֶּם הַמְּשִׁיחַ יִשְׂמַח וְיִרְקַד

בְּדַקָּה אַחַת נְאֻמְרוֹת כְּמֵאתִים מֵלִים

אָמַר הַחֶפֶץ חַיִּים, "בְּדַקָּה אַחַת נְאֻמְרוֹת כְּמֵאתִים מֵלִים! בְּשְׁעָה, כְּתִרִסֵּר אֶלֶף.
וְלִמּוֹד תּוֹרָה כִּנְגַד כּוֹלֵם יוֹצֵא שְׁכָל דְּבוּר תּוֹרָה נִכְפַּל ב 613, עֵתָה כָּל שְׁעָה שְׁוֶה עֶרְךָ
וְיִוֹתֵר מִשְׁבַּע מִלִּיּוֹן מִצְּוֹת, [7,356,000] בְּשַׁעוֹר תּוֹרָה אֶחָד שָׁבוּ 'שׁוֹמֵעַ כְּעוֹנֵה'...".
וְאִם בְּשַׁעֲתִים, הֲרֵי הַחֲשׁוֹבֹן עוֹלָה לְכַדִּי אַרְבַּע עֲשָׂרָה מִלִּיּוֹן. אַרְבַּע שְׁעוֹת, עֲשָׂרִים
וּשְׂמוֹנֶה מִלִּיּוֹן.

שְׁבַשְׁנֵיהַ אַחַת בְּלִבְד זֹכִים לָךְ-28.000 שְׁנֵה תּוֹרָה

וְהַ"בֵּן אִישׁ חִי" כְּתִב בְּשֵׁם הַמַּקְבָּלִים, שְׁשֹׁכֵר לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּשַׁבָּת פִּי אֶלֶף מִיּוֹם חוֹל.
הוּי אִמֵּר, שְׂדַקָּה אַחַת שֶׁל לְמוֹד בְּשַׁבָּת, אִמְרָה עַל פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ בְּשִׁלְחֹן הַשַּׁבָּת,
שְׁכָרָה כְּלִמּוֹד רְצוּף שֶׁל שֵׁשׁ עֲשָׂרָה וַחֲצִי שְׁעוֹת בְּיּוֹם חוֹל, וְשׁוֹת עֶרְךָ לְמֵאָה עֲשָׂרִים
וּשְׁתֵּים וַחֲצִי מִלִּיּוֹן מִצְּוֹת! - וְצָרִיךְ לְהוֹסִיף בְּלִמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְפֶרֶט תּוֹרַת
הַרְשָׁב"י בְּלִמּוֹד זֹהַר הַקְּדוֹשׁ, שְׁבַשְׁנֵיהַ אַחַת בְּלִבְד זֹכִים לָךְ-28.000 שְׁנֵה תּוֹרָה
[הַבִּיאוֹר: מֵאָה מִלִּיּוֹן שְׁנֵה תּוֹרָה לְחֻלְק לְשָׁשִׁים, שְׁוֶה 1,666,666, כְּלוֹמֵר מִלִּיּוֹן וּשְׁנֵי
שְׁלִישׁ, לְחֻלְק לְשָׁשִׁים שְׁנֵי, שְׁוֶה בְּשַׁנֵּיהַ אַחַת 27,777.777, כְּלוֹמֵר כְּעֲשָׂרִים וּשְׂמוֹנֶה
אֶלֶף שְׁנֵה תּוֹרָה, בְּנוֹסֶף כָּל מִילָה תּוֹרָה נִכְפַּל בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, וּבְשַׁנֵּיהַ אַחַת
אֶפְשֶׁר לֹמֵר שְׁלֹשׁ מֵלִים תּוֹרָה, לְפִיכֶךָ יוֹצֵא כְּחֲמִשִּׁים מִלִּיּוֹן מִצְּוֹת בְּשַׁנֵּיהַ אַחַת].

הַמְשִׁךְ בַּעֲמוּד קַעֵב

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק כ'

פְּרָשִׁיּוֹת

תְּצִיָּה - כִּי תֵצֵא

אֲסוּר עֲצָבוֹת בַּשַּׁבָּת, וְצָרִיךְ
לְקַבֵּל אֶת הַמַּלְאָכִים בְּהַאֲרַת
פְּנִים לְכַבוֹד הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה

פֿרֿק נ'

אָסור העֶצֶב וְקִבְּלֵת הַמִּלְאָכִים..... קעא
 רְעֵת הַעֶצֶב וְהַכַּעַס בְּשַׁבָּת..... קעא
 שְׂמֻחַת הַזֶּהָר..... קעב

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

אסור העצב וקבלת המלאכים
 וצריך דלא יתער (נ"א לאתערא) עציבו
 וקטטה מסטרא דטחול, אלא
 דתהא לב נטיר מקלהו, דאיהו שבת
 שמור, ומוקא זכור, וצריך לקבלא
 אושפיוזין דאינון מלאכין, עולימן דנשמה
 יתירה דאיהי שכנתא עלאה, ונפש
 יתירה דאיהי שכנתא תתאה, ואושפיוזין
 דנחתין עמה.

(טיקוני זהר פ"ה, א)

בני ישראל אינון תריין בליין נצח וזהו,
 בניו דישראל סבא עמודא
 דאמצעיטא, תלת שביעי שביעי
 אליון תלת אבהן, ענג שבת ונ"הר יוצא
 מעדן להשקות את הג'ן (בראשית ב'), ונהר,
 אית נהר ואית נהר, אית נהר דאתקרי
 נהר פלגיו, ואית נהר דאתקרי נחל
 קדומים, עדן עלאה עליה אתמר (ישעיה
 a to) עין לא ראתה אלהים זולתך, האי
 נהר איהו ו', דנפיק מעדן עלאה דאיהו
 א', ואעבר בין אבא ואימא, ואזיל חמש
 מאות שנה, ומטי עד צדיק שביעי, ומתמן
 אשקי לגנתא דאיהי שכנתא תתאה.

אסור העצב וקבלת המלאכים
 וצריך שלא יעיר (לעורר) עצב וקטטה מצד
 הטחול, אלא שיהיה הלב שמור מכלם,
 שהוא שבת שמור, והמח זכור, וצריך
 לקבל אורחים שהם מלאכים, העלמים של
 הנשמה הייתה, שהיא השכינה העליונה
 ונפש יתרה, שהיא השכינה התחתונה,
 והאורחים שיורדים עמה.

בני ישראל הם שתי כליות - נצח והוד,
 בני ישראל סבא - העמוד האמצעי, שלש
 שביעי שביעי שביעי אלו שלשת האבות,
 ענג שבת ונ"הר יוצא מעדן להשקות
 את הג'ן. ונהר, יש נהר ויש נהר, יש נהר
 שנקרא נהר פלגיו, ויש נהר שנקרא נחל
 קדומים, על העדן העליון נאמר עין לא
 ראתה אלהים זולתך, הנהר הזה הוא ו',
 שיוצא מהעדן העליון שהוא א', ועובר בין
 האבא והאימא והולך חמש מאות שנה,
 ומגיע עד צדיק שביעי, ומשם משקה את
 הגן, שהיא השכינה התחתונה.

רעת העצב והכעס בשבת
 זכאה איהו מאן דנטיר דירה לשבת
 דאיהו לבא, דלא אתקריב תמן
 עציבו דטחול, וכעס דמרה דאיהו נורא
 דגיהנם, דעלה אתמר (שמות לה א) לא
 תבערו אש בכל מושבותיכם ביום
 השבת, והכי הוא ודאי דכל מאן דכעיס
 כאלו אוקיד נורא דגיהנם, ארבעים
 מלאכות חסר חד אינון לקבל ארבעים
 מלקיות חסר חד בשבת, ואינון עשרה

רעת העצב והכעס בשבת
 אטרי הוא מי ששומר דירה לשבת, שהוא
 הלב, שלא מתקרב לשם עצב הטחול וכעס
 המרה שהיא אש הגיהנם, שעליה נאמר לא
 תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת,
 וכך הוא ודאי, שכל מי שכוועס כאלו מדליק
 אש של הגיהנם. ארבעים מלאכות חסר
 אחת, הן כנגד ארבעים מלקיות חסר אחת
 בשבת, והם עשרה שלקה אדם, ועשרה
 לחוה, ועשרה לנחש, ותשעה לאדמה,

וּלְכוּ אָמְרוּ בְעַלֵי הַמִּשְׁנָה אֵין לוקין בַּשַּׁבָּת,
שְׂאֵלוּ הַמְּלָאכּוֹת הֵם נְחֻשְׁבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
כַּנְּגַד מְלָקִיּוֹת.

דְּלָקָה אָדָם וְעִשְׂרָה לַחֹהָ וְעִשְׂרָה לְנַחֵשׁ
וְתִשְׁעָה לְאַרְעָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאַרְי
מִתְנִיתִין אֵין לוקין בַּשַּׁבָּת, דְּאֵלִין
מְלָאכּוֹת אֵינּוּן חֲשִׁיבִין לְיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל
מְלָקִיּוֹת.

המשך "שמחת הזוהר" מעמוד קסח

מֵאָה וְחֲמִשׁ מִלְּיוֹן מֵאָה עֶשְׂרִים אֶלֶף מַלְיָם תּוֹרָה

צא וְחָשַׁב מַה שְׂאָמַר הַאֲוֹרְחוֹת צְדִיקִים, שְׁעַל מִצְוָה בְּשִׂמְחָה מְקַבְּלִים פִּי אֶלֶף,
וְתִשְׁמַח רַק מִכָּד, וְעוֹד דְּבָרֵי הַכֶּסֶף מְלָךְ שְׁשֻׁעָה לִימוּד זוהר הַקְּדוּשׁ הוּא כְּשֵׁנָה,
בְּנוּדָאֵי כָּל הַשַּׁבָּת תְּלַמֵּד זוהר הַקְּדוּשׁ כְּדֵי לְהַכְרִיעַ אֶת הַכֶּף לְטוֹבָה, שְׁכָּל שְׁעָה יַעֲלֶה
לְמִלְּיוֹן שְׁנֵה תּוֹרָה, וּבְנוּדָאֵי הַיִּצָּר לֹא יִתֵּן לָךְ מְנוּחָה, וְאַזְ תִּתְגַּבֵּר עָלֶיךָ, וְתוֹסִיף בְּזֶה
עוֹד כְּפוּל מֵאָה, כְּמוֹ שְׁכָּתוּב בְּאַבּוֹת דְּרַבִּי נֶתַן, וְיִהְיֶה לָךְ מִלְּיוֹן שְׁנֵה תּוֹרָה, רַק רְגַע,
הָרִי בְּכָל דְּקָה אֲוֹמְרִים מֵאַתִּים מַלְיָם תּוֹרָה, כְּפוּל 60 דְּקוֹת, זֶה 12,000 מַלְיָם תּוֹרָה
בְּשֻׁעָה, שְׁמוּכְפָלוֹת בְּאֶלֶף, וְעוֹד פְּעַם בְּאֶלֶף, וְעוֹד פְּעַם בְּמֵאָה, וְהַכֵּל בְּעֶרְךָ שֶׁל שְׁנֵה,
רְגַע, בּוֹאוּ חֲשֻׁבוֹן: כְּמָה שְׁעוֹת יֵשׁ בְּשְׁנֵה? נִכְפִּיל 24 שְׁעוֹת בְּיוֹם כְּפוּל 365 יוֹם בְּשְׁנֵה,
שְׁוֹנֵה 8,760 שְׁעוֹת כְּפוּל 12,000 מַלְיָם תּוֹרָה שְׁיֵשׁ בְּכָל שְׁעָה, שְׁוֹנֵה מֵאָה וְחֲמִשׁ מִלְּיוֹן
מֵאָה עֶשְׂרִים אֶלֶף מַלְיָם תּוֹרָה (105,120,000), וְכָל מִילָה תּוֹרָה מְכַפֶּלֶת בְּ - 613 כִּי תְּלַמּוּד
תּוֹרָה כַּנְּגַד כּוּלָם, וְהַחֲשׁוֹן הוּא: 105,120,000 כְּפוּל 613 שְׁוֹנֵה 64,438,560,000
[כְּשִׁישִׁים וְאַרְבַּע וְחֲצִי מִלְּיָאָרְד מִצְוֹת], וְזֶה רַק בְּשֻׁעָה לִימוּד זוהר הַקְּדוּשׁ בְּיוֹם חוּל.

תְּקַבֵּל אֶת הַשְּׂכָר כַּנְּגַד כָּל אֶחָד

וְזֶה עוֹד לִפְנֵי הַמֵּאָה מִלְּיוֹן שְׁהַכְּפִלְנוּ, כְּלוּמַר, כְּפוּל אֶלֶף בַּשַּׁבָּת, וְעוֹד כְּפוּל אֶלֶף
בְּשִׂמְחָה, וּבְהַתְּגַבְּרוֹת עַל הַצָּעֵר עוֹד כְּפוּל מֵאָה, עוֹד לֹא גְמַרְנוּ!!! חֲשַׁב עוֹד רְגַע! אִם
בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שְׁלָךְ תְּלַמֵּד בְּמַנְיִין, שׁוֹב יְכַפֵּל בְּאֶלֶף, כִּי כָּל מַה שְׁנוֹתְנִים מִשְׁמִים נוֹתְנִים
בְּאֶלֶף (זוהר פְּרֻשְׁת וַיְצַא), וְהָרִי הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּמַנְיִין, וְאִם אַתָּה תֶּאֱרַגֵּן אֶת הַשִּׁיעוֹר, הָרִי
כַּנְּגַד כָּל אֶחָד תְּקַבֵּל אֶת הַשְּׂכָר!!!

המשך בעמוד קר

זֶהַר הַשַּׁבָּת

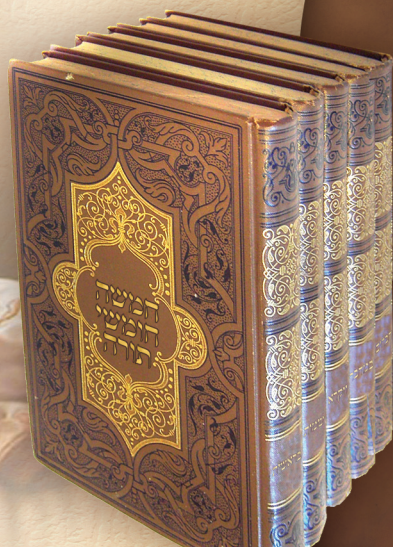
פֶּרֶק כ"א

פְּרָשִׁיּוֹת

כִּי תֵשָׂא - כִּי תִבֹּא

הַשַּׁבָּת אֹת כְּמוֹ שֶׁהִמְיָלָה
אֹת, וּמְקוֹר הַבְּרָכָה הִיא
הַשַּׁבָּת שְׁנֵתְנָה רַק לְיִשְׂרָאֵל

פֶּרֶק כ"א

שׁוֹר אוֹ כָּשֶׁב אוֹ עַז כִּי יִגְלֵד קעה
 מִלָּה קעה
 בְּדַמְיָךְ חַיִּי קעה
 שָׁבֶת הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה קעו
 סֹדֵר הַשְּׁלָחַן בְּלִחְמִים וּמְזֻזוֹת קעו
 לָוֹ עָלַי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ קעו
 כָּל הַמוֹסִיף מוֹסִיפִים לוֹ קעז
 וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי קעז
 קִדְשַׁת הַרְשָׁבִי" קעז
 מְסִירַת הַשָּׁבֶת לְעַם יִשְׂרָאֵל קעח
 יְמֵי הַחֹל מִתְבָּרְכִים מֵהַשָּׁבֶת קעח
 אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרָה קעח
 כָּתֵב שְׁתַּפּוֹת קעט
 שְׂמַחַת הַזֵּהָר קפ

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שָׁבֶת:

- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרֵאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׂמוּנָה פְּרָקִים [י"ז-כז] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

שור או כֶּשֶׁב או עז כי יוֹלֵד (ח"ג צ"א, ב)

אָבֵל בְּהֵמָה דְּאֵתְלִידָתָא, בְּהֵימָא שְׁעֵתָא דְּאֵתְלִידָתָא, הֵהוּא חִילָא דְּאֵתְלִידָתָא, אֵית לָהּ בְּהֵימָא שְׁעֵתָא דְּאֵתְלִידָתָא, וְאֵתְמַנָּא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כִּדְ כְּתִיב, שׁוֹר אִם כֶּשֶׁב אִם עֵז כִּי יוֹלֵד. עֲגָל אִם טֹלָה, אִם שְׁעִיר אִם גְּדִי לֹא אֵתְמַר, אִם לֹא שׁוֹר אִם כֶּשֶׁב אִם עֵז, הֵהוּא דְּאֵתְלִידָתָא לִיָּה לְסוּפָא, אֵית לִיָּה בְּשְׁעֵתָא דְּאֵתְלִידָתָא. וְהִיא שְׁבַע יָמִים תַּחַת אִמּוֹ, בְּגִין לְאֵתְשִׁבָא בֵּיהּ הֵהוּא חִילָא וְאֵתְקִיָּים בֵּיהּ. וּבְמַה וְתִקְיָים בֵּיהּ. כִּד יִשְׂרָי עֲלֵיהּ שְׁבַע חֹד, וְאִי לֹא, לֹא יִתְקִיָּים. (ועוד דְּאֵתְיִיבֵשׁ מִזְהַמָּא דְּאֵתְמִיָּה) וְלְבַתֵּר דְּיִתְקִיָּים בֵּיהּ הֵהוּא חִילָא, כְּתִיב יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לִי, בְּקִיּוּמָא דְּשַׁבַּת חֹד, דְּאֵעֵבֵר עֲלֵיהּ.

שור או כֶּשֶׁב או עז כי יוֹלֵד, אָבֵל בְּהֵמָה שְׁנוּלְדָה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁנוּלְדָה, אוֹתוֹ כִּחַ שְׁיֵשׁ לָהּ בְּסוּפָה יֵשׁ לָהּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁנוּלְדָה, וְהֵתְמַנָּה עֲלֵיהּ. וּמִשּׁוּם כִּד כְּתוּב, שׁוֹר אִם כֶּשֶׁב אִם עֵז כִּי יוֹלֵד. עֲגָל אִם טֹלָה אִם שְׁעִיר אִם גְּדִי לֹא נֵאמַר, אִלָּא שׁוֹר אִם כֶּשֶׁב אִם עֵז. אוֹתוֹ שְׁיֵשׁ לוֹ לְסוּף - יֵשׁ לוֹ בְּשְׁעָה שְׁנוּלְדָה.

וְהִיא שְׁבַע יָמִים תַּחַת אִמּוֹ, כִּדִּי לִישִׁב בּוֹ אוֹתוֹ כִּחַ וּמִתְקִיָּים בּוֹ. וּבְמַה יִתְקִיָּים בּוֹ? כְּשֵׁתְשִׁרָה עֲלֵיו שְׁבַת אַחַת, וְאִם לֹא - לֹא יִתְקִיָּים. (ועוד, שְׁיִתְיִבֵשׁ מִזְהַמָּת אִמּוֹ) וְאַחַר שְׁיִתְקִיָּים בּוֹ אוֹתוֹ הַכֵּת, כְּתוּב יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לֵה, בְּקִיָּים שֶׁל שְׁבַת אַחַת שְׁעֵבֵרָה עֲלָיו.

מִלָּה

וּבִן אָדָם, בְּקִיָּים שֶׁל שְׁבַת אַחַת מִתְקִיָּים בּוֹ הַתְּעוּרָרוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַכֵּחַ שֶׁלוֹ. אַחַר שְׁנִמּוּל, מִתְעוּרְרַת עֲלָיו הַתְּעוּרָרוֹת שֶׁל רוּחַ עֲלִיוֹנָה, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל עוֹבְרַת עֲלָיו וְרוֹאֶה אוֹתוֹ בְּרִשְׁם קְדוֹשׁ, וּמִתְעוּרְרַת עֲלָיו וְשׁוֹרָה עֲלָיו הָרוּחַ שֶׁל אוֹתוֹ עוֹלָם קְדוֹשׁ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (יחזקאל טו) וְאֵעֵבֵר עֲלֵיךָ וְאִרְאֶךָ מִתְבוֹסְסַת בְּדַמְיֶךָ וְגו'. בְּדַמְיֶךָ - בְּשָׁנִים.

בְּדַמְיֶךָ חִי

וְאִם תֵּאמַר, שֵׁם כְּשֵׁי צֵאוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, שְׁהִיוּ מְצוּי בִּינֵיהֶם דָּם פְּסַח וְדָם מִלָּה, אֲזִי כְּתוּב בְּדַמְיֶךָ חִי, כָּאִן מֵה זֶה בְּדַמְיֶךָ? אִלָּא שְׁנַיִם - אַחַד שֶׁל מִלָּה וְאַחַד שֶׁל פְּרִיעָה. אַחַד שֶׁל מִלָּה שֶׁל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וְאַחַד שֶׁל פְּרִיעָה בְּצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. וְאֵלּוֹ שְׁנַיִ דְּמִים

מִלָּה

וּבִן נֶשׁ, בְּקִיּוּמָא דְּשַׁבַּת חֹד, אֵתְקִיָּים בֵּיהּ אֵתְעֵרוּתָא דְּהֵאִי עֲלֵמָא, וְחִילָא דִּילֵיהּ. כְּתִר דְּאֵתְגֹזֵר, אֵתְעֵר עֲלֵיהּ אֵתְעֵרוּתָא דְּרוּחָא עֲלָאָה, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֵעֵבֵר עֲלֵיהּ, וְהֵמָּאֵת לֵיהּ, בְּרִשְׁמֵי קְדִישָׁא, וְאֵתְעֵרַת עֲלֵיהּ, וְשְׂרִיא עֲלֵיהּ רוּחָא דְּהֵהוּא עֲלֵמָא קְדִישָׁא, כְּמָה דְּאֵתְ אֵמַר, (יחזקאל טו) וְאֵעֵבֹר עֲלֵיךָ וְאִרְאֶךָ מִתְבוֹסְסַת בְּדַמְיֶךָ וְגו'. בְּדַמְיֶךָ: בְּתִרֵי.

בְּדַמְיֶךָ חִי

וְאִי תִימָא, הָתָם כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, דְּשְׂכִיחַ בִּינֵיהֶו דָּם פְּסַח וְדָם מִלָּה, כְּדִין כְּתִיב בְּדַמְיֶךָ חִי, הֵכָא מֵאִי בְּדַמְיֶךָ. אִלָּא תִרִין, חֹד דְּמִלָּה, וְחֹד דְּפְרִיעָה. חֹד דְּגִזְרוֹ, דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְחֹד דְּפְרִיעָה, בְּצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. וְאֵלּוֹ תִרִין דְּמִין דְּכִר נֶשׁ קֵאִים בְּגִינֵיהֶו

שְׂאָדָם עוֹמֵד בְּשִׁבְלֵם בְּקִיּוֹם שֶׁל הָעוֹלָם
הַבָּא. זֶהוּ שְׂכָתוֹב בְּדַמְיָה חַיִּי.

בְּקִיּוּמָא דְעָלְמָא דְאַתִּי, הָדָא הוּא דְכַתִּיב
בְּדַמְיָה חַיִּי.

שַׁבַּת הַיָּא מְקוֹר הַבְּרָכָה
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
כְּתוּב (ס א) וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וְכָתוּב בַּפֶּן (שְׁמוֹת טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן שְׁלֹא
נִמְצָא בוֹ מְזוֹנוֹת, אִיזוֹ בְּרָכָה נִמְצָאת בוֹ?

שַׁבַּת הַיָּא מְקוֹר הַבְּרָכָה (ח"ב פ"ח, א)
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. (שְׁמוֹת כ)
רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתִיב (שְׁמוֹת כ)
וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְכַתִּיב
בַּפֶּן (שְׁמוֹת טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן דְּלֹא
מִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ מְזוּנֵי, מַה בְּרַכְתָּא אֲשַׁתַּכַּח
בֵּיהּ.

אֲלֵא כֹּף שְׁנִינּוּ, כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁלַמְעֵלָה
וְשְׁלַמְטָה תְּלוּיוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְשְׁנִינּוּ,
לָמָּה לֹא נִמְצָא מִן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי? מִשּׁוּם
שְׁמֵאוֹתוֹ יוֹם מִתְּבָרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
הָעֲלִיּוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד גּוֹתֵן מְזוּנוֹ לְמַטָּה,
כָּל אֶחָד בַּיּוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שְׁמֵתְבָרְכִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

אֲלֵא חֲכִי תֵּאנָא, כָּל בְּרַכְּאָן דְּלַעֲלֵלָה
וְתַתָּא, בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּלִיין.
וְתֵּאנָא אֲמַאי לֹא אֲשַׁתַּכַּח מְנָא בְּיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה, מִשּׁוּם דְּהָהוּא יוֹמָא, מִתְּבָרְכְּאָן
מִיַּנְיָה כָּל שִׁיתָא יוֹמִין עֲלֵאִין, וְכָל חַד
וְחַד יְהִיב מְזוּנִיָּה לְתַתָּא, כָּל חַד בְּיוֹמוֹ,
מִהָהִיא בְּרָכָה דְּמִתְּבָרְכְּאָן בְּיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה.

סְדוּר הַשְּׁלַחֵן בְּלַחְמִים וּמְזוּנוֹת
וּמִשּׁוּם כֹּף, מִי שֶׁהוּא בְּדַרְגַּת הָאֱמוּנָה, צְרִיף
לְסְדוּר שְׁלַחֵן וּלְתַקּוֹן סְעוּדָה בְּלִיל שַׁבַּת כְּדִי
שִׁיתְבְּרַךְ שְׁלַחֵנוּ כָּל אוֹתָם שֵׁשֶׁת יָמִים, שְׁהָרִי
בְּאוֹתוֹ זְמַן מְזַדְּמֵנַת הַבְּרָכָה לְהַתְּבָרַךְ כָּל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשַּׁבָּת, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצָאת
בְּשְׁלַחֵן רִיק, וְעַל כֹּף צְרִיף לְסְדוּר שְׁלַחֵנוּ
בְּעֶרֶב שַׁבַּת בְּלַחְמִים וּמְזוּנוֹת.

סְדוּר הַשְּׁלַחֵן בְּלַחְמִים וּמְזוּנוֹת
וּבְגִינֵי כֹּף, מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּדַרְגָּא
דְּמַהִימְנוּתָא, בְּעֵי לְסְדוּרָא
פְּתוּרָא, וְלֹא תִקְנָא סְעוּדָתָא בְּלִילָא
דְּשַׁבְּתָא, בְּגִין דִּיתְבְּרַךְ פְּתוּרִיָּה, כָּל אִינּוּן
שִׁיתָא יוֹמִין, דְּהָא כְּהָהוּא זְמָנָא, אֲזַדְּמֵן
בְּרָכָה, לֹא תְבָרְכָא כָּל שִׁיתָא יוֹמִין
דְּשַׁבְּתָא, וּבְרַכְתָּא לֹא אֲשַׁתַּכַּח בְּפְתוּרָא
רִיקְנֵיא. וְעַל כֹּף, בְּעֵי לְסְדוּרָא פְּתוּרִיָּה
בְּלִילָא דְּשַׁבְּתָא, בְּנַחְמֵי וּבְמְזוּנֵי.

לוֹו עֲלֵי וְאִנִּי פּוֹרַע
וּבְשַׁבַּת כְּדִי שְׁלֹא תְהִיָּה כְּנוּעֵל דְּלַת בְּפָנֵי
לוֹוִים, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם לוֹו עֲלֵי וְאִנִּי פּוֹרַע,
הִיא פְּתוּחָה אֲלֵיהֶם, שְׁהֵם נִשְׁמוֹת יְתֵרוֹת.

לוֹו עֲלֵי וְאִנִּי פּוֹרַע (תְּקוּנֵי זַהר ל"ח, ב)
וּבְשַׁבַּת בְּגִין דְּלֹא תְהִיָּה כְּנוּעֵל דְּלַת
בְּפָנֵי לוֹוִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּ לוֹו
עֲלֵי וְאִנִּי פּוֹרַע, אִיהִי פְּתוּחָה לְגַבְיָהּ
דְּאִינּוּן נִשְׁמַתֵּין יְתֵרוֹן.

כל המוסיף מוסיפים לו
וּבְאֵלֶיךָ דְּלֹא מְלוּוִין לָהּ וְלֹא אוֹסִיפִין
לְשַׁבְּתוֹת וְלַיָּמִים טוֹבִים, אִי־הִי
סְתִימָא לְהוּן, וּבְגִין דָּא כָּל הַמוֹסִיף
מוֹסִיפִין לִיה, וְדָא תּוֹסְפֵת נִשְׁמַתָּא
יְתִירָא, וְאִי־הִי תּוֹסְפֵת רִיחָא דְקָרוּשָׁה,
וְכָל הַגּוֹרֵעַ גּוֹרְעִין לִיה הֵהִיא נִשְׁמָה
יְתִירָה, וְאִשְׁתָּאֵר עָנִי, וְאִם הוּא חָכֵם
אִסְתַּלַּק מִנִּיה חֲכָמְתִּיה, וְאִם הוּא עֲשִׂיר
בְּמִזְנוּא אִסְתַּלַּק מִנִּיה, וְאִשְׁתָּאֵר עָנִי
יָבֵשׁ, כְּמָה דְאִיהוּ מְנַע מְלַעֲלֵילָא נִשְׁמַתָּא
יְתִירָה דְאִיהוּ נִשְׁמַת כָּל חִי, וְאִשְׁתָּאֵר
יוֹם הַשַּׁבָּת עָנִי וְשְׂכִינְתָּא יָבֵשָׁה, הַכִּי
אִתְּמַנַּע בְּרַכָּאן מִנִּיה, וְאִיהוּ מְדָה כְּנַגְד
מְדָה, וְכָל מָאן דְּאוֹסִיף בְּשַׁבָּת, אִזּוּ וּכְנַנְה
זְרוּעִיָה תַצְמִיחַ (ישעיהו סא יא). אוֹף הַכִּי נִמְי
אִצְמִיחַ טוֹבָה דִּילִיה, וּמָאן זְרוּעִיָה
דְּשְׂכִינְתָּא לְעִילָא, אִינוּן נִשְׁמוֹת יְתִירוֹת
דְּזָרְעִין מִנִּיה, וְיַחְדוּן לִזְוִן לְיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא
מִזְוִי כְּבוֹדָה.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי (ח"ג קמ"ה, א)
אָמַר לִיה, וְאִף כָּל אִינוּן דְּלִבְר, דְּכְתִיב,
(ישעיהו סו) וְהָיָה מְדִי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ
וּמְדִי שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ וּגו'. אִי אֵלִין אֲתִיין,
כָּל שְׁכַן צְדִיקִיא. מְדִי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ, לְמָה.
מְשׁוּם דְּמִתְעַטְרִי אֲבָהָתָא רְתִיכָא קְדִישָׁא.
וּמְדִי שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ, דְּמִתְעַטְר שְׂבִיעָאָה
דְּכָל אִינוּן שִׁיתָא יוֹמִין, דְּכְתִיב, (בראשית ב)
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי וּגו'.

כל המוסיף מוסיפים לו
וּבְאֵלֶיךָ שְׁלֵא מְלוּוִין אוֹתָהּ וְלֹא מוֹסִיפִים
לְשַׁבְּתוֹת וְלַיָּמִים טוֹבִים, הִיא סְתוּמָה
לָהֶם, וּמְשׁוּם זֶה כָּל הַמוֹסִיף מוֹסִיפִים לוּ,
וְזוֹ תּוֹסְפֵת נִשְׁמָה יְתִירָה, וְהִיא תּוֹסְפֵת שְׁל
רוּחַ קְדוּשָׁה, וְכָל הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרְעִים לוֹ אוֹתָהּ
נִשְׁמָה יְתִירָה, וּנְשָׂאֵר עָנִי, וְאִם הוּא חָכֵם,
חֲכָמְתוֹ מְסַתְּלֶקֶת מִמֶּנּוּ, וְאִם הוּא עֲשִׂיר
בְּמִמוֹן, מְסַתְּלֶק מִמֶּנּוּ וּנְשָׂאֵר עָנִי יָבֵשׁ, כְּמוֹ
שֶׁהוּא מוֹנֵעַ מִלְּמַעְלָה נִשְׁמָה יְתִירָה, שֶׁהִיא
נִשְׁמַת כָּל חִי, וּנְשָׂאֵר יוֹם הַשַּׁבָּת עָנִי וְשְׂכִינָה
יָבֵשָׁה, כְּךָ נִמְנָעוֹת מִמֶּנּוּ בְּרַכּוֹת, וְהוּא מְדָה
כְּנַגְד מְדָה, וְכָל מִי שֶׁמוֹסִיף בְּשַׁבָּת, אִזּוּ וּכְנַנְה
זְרוּעִיָה תַצְמִיחַ. אִף כְּךָ גַם אִצְמִיחַ הַטוֹבָה
שְׁלוֹ, וּמִי זְרוּעִיָה שְׁל שְׂכִינָה שְׁלִמְעֵלָה? אוֹתָן
נִשְׁמוֹת יְתִירוֹת שְׂזוּרְעִים מִמֶּנּוּ, וְיִשְׁמַחוּ אֵת
יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה מִזְוִי כְּבוֹדָה.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי
אָמַר לוּ, וְאִף כָּל אוֹתָם שְׂבַחוּץ, שְׁכַתוּב
(ישעיהו סו) וְהָיָה מְדִי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמְדִי
שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ וּגו'. אִם אֵלּוּ בְּאִים, כָּל שְׁכַן
הַצְּדִיקִים. מְדִי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ לְמָה? מְשׁוּם
שֶׁהָאֲבוֹת מִתְעַטְרִים מִרְכָּבָה קְדוּשָׁה. וּמְדִי
שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ, שְׁמִתְעַטְר שְׂבִיעִי שְׁל כָּל
אֵלּוּ שְׁשַׁת הַיָּמִים, שְׁכַתוּב (בראשית ב) וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי וּגו'.

קדשת הרשב"י
וְאִתָּהּ הוּא, רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂבִיעִי שְׁל הַשְּׁשָׁה,
תְּהִיָּה מִתְעַטְר וּמִתְקַדָּשׁ יוֹתֵר מִהַכָּל.
וְשִׁלְשָׁה עֶדוּנִים שְׁנַמְצָאִים בְּשְׂבִיעִי עֲתִידִים

קדשת הרשב"י
וְאִתָּהּ הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂבִיעָאָה
דְּשִׁיתָא, תְּהִיא מִתְעַטְר וּמִתְקַדָּשׁ
יְתִיר מִכָּלֵא. וְתִלַּת עֶדוּנִין דְּמִשְׁתַּכְּחִין

הַחֲבֵרִים, אֵלוֹ הַצְּדִיקִים, לְהַתְעַדוּ בַּגְּלָלָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְכַתוּב (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקְדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד. מִי הוּא קְדוֹשׁ ה' זֶה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שֶׁנִּקְרָא מְכַבֵּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מְסִירַת הַשַּׁבָּת לַעַם יִשְׂרָאֵל
פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר, וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. לָמָּה כָּנַסְתֶּם אוֹתָם? כִּדֵּי לְמַסֹּר לָהֶם אֶת הַשַּׁבָּת כַּמִּקְדָּם, שֶׁהָרִי בְּרָאוֹשׁוֹנָה טָרָם שְׁעָשׂוּ: יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵגֶל, מָסַר לָהֶם אֶת הַשַּׁבָּת, וְזֶהוּ שֶׁלֹּא שָׁמְרוּ אוֹתָם הָעֵרֶב רַב. כִּינּוּ שְׁשִׁמְעוּ בֵּינֵינוּ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ: וְאֵנּוּ נִמְנָע מִמֶּנּוּ הַדָּבָר הַזֶּה?! מִיָּד - (שְׁמוֹת לב) וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן וְגו', וְנִמְשְׁכוּ רַבִּים אַחֲרֵיהֶם. אַחַר שְׁמִיתו אוֹתָם שְׁמִיתו, כָּנַס מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבַדָּם, וְנָתַן לָהֶם שַׁבָּת כַּמִּקְדָּם. זֶהוּ שֶׁכַּתוּב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְגו'.

מִי הַחֹזֵל מִתְּבַרְכִּים מֵהַשַּׁבָּת
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְּבַרְרָה הָעוֹלָם מֵאוֹתוֹ יוֹם הָעֲלִיוֹן, שֶׁהָרִי כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים מִתְּבַרְכִּים מִיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְכָל יוֹם גוֹתֵן מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁקֶבֶל מֵאוֹתוֹ יוֹם שְׁלוֹ.

אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר
וְעַל זֶה אָמַר מֹשֶׁה, אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר. מָה הַטַּעַם? כִּדֵּי שֶׁלֹּא יִתֵּן וְלֹא יִלְוֶה יוֹם זֶה לַחֲבֵרוֹ, אֶלָּא כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹלֵט

בְּשִׁבְעֵימָה, וְמִינֵן חֲבָרִיָּא אֵלֵינוּ צְדִיקָיָא לְאִתְעַדְנָא בְּגִינְךָ לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְכַתִּיב (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקְדוֹשׁ יי מְכַבֵּד. מֵאֵן הוּא קְדוֹשׁ יי. דָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּאִקְרִי מְכַבֵּד בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

מְסִירַת הַשַּׁבָּת לַעַם יִשְׂרָאֵל (ח"ב ר"ג, א)
פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַבְתְּרִיה וְאָמַר, (שְׁמוֹת לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַאי כְּנִישׁ לוֹן. בְּגִין לְמַמְסַר לוֹן שַׁבָּת כַּמִּלְקַדְמִין, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא עַד לֹא עָבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת עֲגָלָא, מָסַר לוֹן אֶת הַשַּׁבָּת. וְדָא אִיהוּ דְלֹא נָטְרוּ אִינוּן עֵרֶב רַב. כִּינּוּ דְשְׁמַעוּ בֵּינֵינוּ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ וְאֵנּוּ מְלָה דָּא אִתְּמַנַּע מִינֵן, מִיָּד (שְׁמוֹת לב) וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן וְגו', וְאִתְּמַשְׁכוּ סְגִיאִין אַבְתְּרִייהוּ. לְכַתֵּר דְּמִיתוּ אִינוּן דְּמִיתוּ, כְּנִישׁ מֹשֶׁה לְבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדִייהוּ, וְיַיְהִב לוֹן שַׁבָּת כַּמִּלְקַדְמִין, דְּדָא הוּא דְכַתִּיב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְגו'.

מִי הַחֹזֵל מִתְּבַרְכִּים מֵהַשַּׁבָּת (ח"ב ס"ג, ב)
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, מִתְּבַרְרָד עֵלְמָא מֵהָהוּא יוֹמָא עֵלְמָה, דְּהָא כָּל שִׁיתָא יוֹמִין מִתְּבַרְכָּאן מִיוֹמָא שְׁבִיעֵמָה. וְכָל יוֹמָא יַיְהִיב מֵהָהוּא בְּרָכָה דְקַבִּיל בְּהָהוּא יוֹמָא דִּילֵיהּ.

אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר
וְעַל זֶה אָמַר מֹשֶׁה אָמַר, אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְר. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּלֹא יַיְהִיב, וְלֹא יוֹזִיף יוֹמָא דָּא לַחֲבָרִיהּ, אֶלָּא כָּל חַד וְחַד שְׁלִישׁ בְּלַחֲדוֹדוּי, בְּהָהוּא יוֹמָא

לְבַדוֹ בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁלוֹ, שֶׁהָרִי לֹא שׁוֹלֵט יוֹם
בַּיּוֹם שֶׁל חֲבֵרוֹ.

משנים כִּף כָּל אוֹתָם (אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל יוֹם יוֹם
מִתְבָּרַךְ מֵאוֹתוֹ יוֹם עֲלִינוּ, יוֹם הַשְּׂבִיעִי, וּמִתְבָּרְכִים כָּל שָׁשָׁה
הַיָּמִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפָנָי עֲצֻמוֹ, וְכָל יוֹם נוֹתֵן בַּיּוֹם שְׁלוֹ
מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁקָּבַל מֵאוֹתוֹ יוֹם עֲלִינוּ, וְעַל זֶה אָמַר מֹשֶׁה,
אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בְּקָר, שֶׁהָרִי לֹא שׁוֹלֵט יוֹם בַּיּוֹם שֶׁלֹּא
שְׁלוֹ, וְכָל אוֹתָם) חֲמֹשֶׁה יָמִים שׁוֹלֵטִים בַּיָּמִים
שְׁלֵהֶם, וְנִמְצָא בּוֹ מֵה שֶׁקָּבַלוּ, וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי
נִמְצָא יוֹתֵר.

דִּילִיָּה. דְּהָא לָא שְׁלִיט יוֹמָא כְּיוֹמָא
דְּחֲבֵרִיָּה.

בְּגִינֵי כַּף, כָּל אֵינוֹן (נִ"א אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כָּל יוֹמָא
יּוֹמָא מִתְבָּרַךְ מֵהוּוּא יוֹמָא עֲלָאָה יוֹמָא שְׂבִיעָאָה
וּמִתְבָּרְכוּ כָּל שִׁתָּא יוֹמִין כָּל חַד וְחַד בְּלַחֲדוּי וְכָל יוֹמָא יְהִיב
כְּיוֹמָא דִּילִיָּה מֵהוּוּא בְּרָכָה דְקָבִיל מֵהוּוּא יוֹמָא עֲלָאָה וְעַל
דָּא מֹשֶׁה אָמַר אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בְּקָר דְּהָא לָא שְׁלִיט
יוֹמָא כְּיוֹמָא דְלָאוּ דִּילִיָּה וְכָל אֵינוֹן) **חֲמֹשֶׁה יוֹמִין**
שְׁלִיטִין בַּיּוֹמִיָּהוּ, וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ, מַה
דְּקָבִילוּ, וְיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אֲשַׁתַּכַּח בֵּיהּ
יְתִיר.

שמר שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שתף במאמצי הגאולה וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל", להגוי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום, אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!

ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם! וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! וכך משתבח הקב"ה בכל יום!

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שתף לרשב"י הקדוש, וזוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך. בא והטח שכם, למפעל הקדוש שבלו לשם שמנים, לקרוב הגאולה ברחמים.

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיכנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לסכת מגן! ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים. הרנח כולו שלך, תן לרשב"י ותקבל פי אלה, בכרפת אלה המגן, מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטו ידיכם ומלאו את המופס המוצרף, ושלחו בפקס: 02-9951300 לתרומות בכרטיס אשראי: 054-8433385 ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה וישועה: וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלו נשמות תוכו למצוות ולחיים טובים!

המשך "שמחת הזוהר" מעמוד קעב

נְהִיית הַעֲשִׂיר הַכִּי הַגָּדוֹל בְּעוֹלָם בְּמִצְוֹת, מוֹלְטֵי זִילְיוֹנָר

אתה יודע מה? גם אם לא שמעו לך, אבל אתה השתדלת לקבץ את המנין, גם תקבל את אותו שכר, ולא עוד, אלא שכל העוונות שלך ימחקו [כדברי המהרח"ו שער הגלגולים, הגר"א משלי, ואוהב ישראל פרשת קרח], נו! יש עוד מה לחשוב? האם תשב בחבוק ידים? הרי נהיית העשיר הכי הגדול בעולם במצוות, מולטי זיליונר!!! הרי אתה צריך לשיר ולרקד כל היום וכל הלילה כמו בשמחת בית השואבה שלא ישנו כל השבוע מרב שמחה (ספ"ה ט"ז נ"א ע"ב): תנו רבנן, מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו.

עקר נתינת התורה נתנה לאלו שלומדים את סודותיה

אמרו חז"ל, לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן!!! (רש"י דברי הימים ב' לא ד) - ובזוהר הקדוש (פרשת בשלח ט"ז ע"ב), כתוב מה מיוחד באוכלי המן? שכאשר אכלו את המן היה מתברך במעים וקבלו אור רוחני וראו מה שלמעלה וזכו לחכמה עליונה. ועל זה נקראו "דור דעה", והם היו בני האמונה ולהם נתנה התורה להסתכל בה בפנימיותה ולדעת דרכיה. רואים מהזוהר הקדוש, שעקר נתינת התורה נתנה לאלו שלומדים את סודותיה.

צריך שיתעסקו ישראל ביינה של תורה

ובאור החיים הקדוש פרשת ויחי (חט יא), כתב, שכחו של הגואל העצום מלך המשיח הוא שצריך שיתעסקו ישראל ביינה של תורה, ובאור הדברים, שילמדו את פנימיות התורה שזה יינה של תורה (גם יז גימטריה "סוד").

בידינו הדבר להחיש את הגאולה ולזכות לקבל פני משיח צדקנו בקרוב ברחמים.

כולנו חפצי חיים!!! כולנו לומדים זוהר הקדוש!!!

הרי בודאי תתעורר ותקח את עצמך בידי, כי אין לך עציה טובה מזו, לזכות לחיים טובים ומאשרים, רק אל תשכח שצריך לכוון על הכל, ולבקש למענה אלוקים חיים, כלומר, שכל הטובות שאתה צריך זה לכבוד השכינה הקדושה, כדי שתוכל לעבוד את ה' בשמחה, ותתפלל למען כבוד שמים, לפדות את השכינה הקדושה, ולגאלה השלמה, ואז תקבל תפלתך ברצון ובאהבה. - כולנו לשעורי תורה!!! כולנו חפצי חיים!!! כולנו לומדים זוהר הקדוש!!!

צריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו

ויהי רצון שיערה השם עלינו רוח טהרה, ונזכה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל חננו ובכל נפשנו ובכל מאדנו, כמו שהרעיא מהימנא מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דוקא, שתורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ר"ט), עד שישלח לנו משיחנו ויקבץ נדחנו ויכנה בית תפארתנו במהרה בימינו אמן.

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פֶּרֶק כ"ב

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיְקַהֵל - פְּקוּדֵי - נִצְבִים - וַיֵּלֶךְ

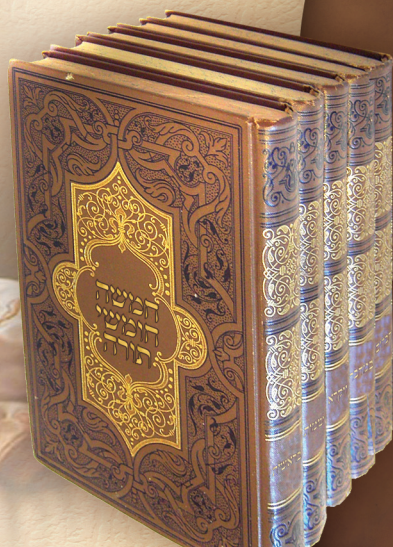

קִדְשֵׁת הַשַּׁבָּת וְעוֹנֵשׁ מַחֲלֵיָהּ,

מִצְוֹת הַדְּלָקַת נֵרוֹת בְּכַנִּיסַת

הַשַּׁבָּת, סֵדֶר שְׁלֵחַן מְנוּחָה

וּמִטָּה

פָּרָק כ"ב

מַעֲלַת מִכְבְּדֵי הַשַּׁבָּת קפג
 מַעֲלַת בִּשְׁת פָּנִים קפג
 אוֹי לוֹ לְמַחֲלֵל שַׁבָּת קפג
 נִרוֹת שַׁבָּת קפג
 סֵדֵר הַשְּׁלֶחַן הַמְּנוּרָה וְהַמָּטָה קפד

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פָּרְקִים [יז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

מעלת מכבדי השבת (תקוני זהר ב', א)

וְעוֹד אֵלַי דְּאוֹקְרִין שְׁבֻתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, אֲתָמֵר עֲלֵיהֶו לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְּעֵבְדִין עוֹבְדֵי דְבְנִין עִם שְׁבֻת מְלַבְתָּא, וְעִם קוּדְשָׁא בְרִיד הוּא דְאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבֻת, מֵאֵן דְּקִיִּים בִּיה (ישעיה נח יג) וְכַבְּדְתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרִכִּיד, הַאי אִיהוּ (שמות כ יב) כְּבֹד אֶת אֲבִיד וְאֶת אֲמִיד וְגוֹמֵר.

מעלת מכבדי השבת
וְעוֹד, אֵלַי שְׁמוֹקִידִים שְׁבֻתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, שְׁעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שְׁל בְנִים עִם שְׁבֻת הַמְּלָכָה וְעִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהוּא יוֹם הַשְּׁבֻת. מִי שְׁקִיִּים בּוֹ וְכַבְּדְתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרִכִּיד, זֶהוּ כְּבֹד אֶת אֲבִיד וְאֶת אֲמִיד וְגו'.

מעלת בשת פנים (תקוני זהר ה', ב)

דְּרַגָּא תְּמִינָאָה בִּירְאָת יו', לְמַהוּ לִיה בְּשֻׁת אַנְפִּין, מֵאֵן דְּאִית לִיה בְּשֻׁת אַנְפִּין דְּלֹא לְמַעַבְד עֲבִירָה דְאִתִּי לִידוּי בְּגִין דְּחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְרִיד הוּא, כְּאֵלוֹ בִּיה אֲתַבְרִי עֲלֵמָא, וְבְגִין דְּאִ בְּרַאשֵׁי"ת יר"א בְּשֻׁת, הֲרִי ירְאָה עִם בְּשֻׁת כְּלָא חַד, וְמֵאֵן דְּלִית בִּיה בְּשֻׁת אַנְפִּין אוֹקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין בּוֹדְאִי שְׁלֹא עֲמִדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי.

מעלת בשת פנים
דְּרַגָּה שְׁמִינִית בִּירְאָת ה' - לִהְיוֹת לוֹ בְּשֻׁת פְּנִים. מִי שְׁיֵישׁ לוֹ בְּשֻׁת פְּנִים שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת עֲבִירָה שְׁבָאָה לִידוּ בְּגַלְל ירְאָת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֵלוֹ בּוֹ נְבָרָא הַעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה בְּרַאשֵׁי"ת יר"א בְּשֻׁת, הֲרִי ירְאָה עִם בְּשֻׁת הַכֹּל אַחַד, וּמִי שְׁאִין לוֹ בְּשֻׁת פְּנִים, פְּרָשׁוּהוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, בּוֹדְאִי שְׁלֹא עֲמִדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי.

אוי לו למחלל שבת

וְהַפּוֹךְ בְּשֻׁת וְתַשְׁבַּח שְׁבֻת, וְהֵינּוּ בְּרַאשִׁית יר"א שְׁבֻת, דְּלֹא תַחֲלַל לִיה בְּפִרְהֶסְיָא, כְּכֹר נֶשׁ דְּלֹאוֹ בִּיה בְּשֻׁת אַנְפִּין, וְוִי לִיה מֵאֵן דְּמַחֲלַל שְׁבֻת מְלַבְתָּא דְאִיהִי קֹדֶשׁ לְמַעַבְד לִיה חוּל, דְּאוֹקְמוּהוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, כֹּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּתַנְגָּא חֲלָף, זֶה הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִי שְׁשׁוֹנָה הַלְכוֹת, כֹּל שְׁכֹן בְּשְׁבֻת מְלַבְתָּא.

אוי לו למחלל שבת
וְהַפּוֹךְ בְּשֻׁת וְתַמְצָא שְׁבֻת, וְהֵינּוּ בְּרַאשִׁית יר"א שְׁבֻת, שְׁלֹא תַחֲלַל אוֹתָהּ בְּפִרְהֶסְיָא, כְּכֹן אָדָם שְׁאִין לוֹ בְּשֻׁת פְּנִים. אוֹי לוֹ לְמִי שְׁמַחֲלַל שְׁבֻת הַמְּלָכָה, שְׁהִיא קֹדֶשׁ, לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ חוּל, שְׁבִפְאֵרוּהוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, כֹּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר חֲלָף, זֶה הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִי שְׁשׁוֹנָה הַלְכוֹת, כֹּל שְׁכֹן בְּשְׁבֻת הַמְּלָכָה.

נרות שבת (תיקוני זהר ט"ו, ב)

וְצִרִיד אֲתַתָּא לְתַקְנָא שְׁרַגָּא בְּלִיל שְׁבֻת לִימִינָא, וְאֲתַחֲשִׁיב לָהּ כְּאֵלוֹ תַקְנָה מְנַרְתָּא כְּדָרוּם, וּפְתוּרָא כְּצָפוֹן, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמֵּר הַרְּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים,

נרות שבת
וְצִרִיבָה הָאִשָּׁה לְתַקְּנוּ גַר בְּלִיל שְׁבֻת לִימִין, וְנַחֲשָׁב לָהּ כְּאֵלוֹ תַקְנָה מְנוּרָה בְּדָרוּם וְשְׁלַחֵן בְּצָפוֹן, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר הַרְּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, הַרְּצָה לְהַעֲשִׂיר צָפוֹן, וְהוּן שְׁכִינָה

עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנוחה לדרום, צריף לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

סדור השלחן המנוחה והמטה

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנוחה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיורדים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

השלחן צריף לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודיה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו בליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם כתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריף לתקן בליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

הרוצה להעשיר יצפון, ואינון שכינתא עלאה ותתאה, שכינתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

סדור השלחן המנוחה והמטה

ובההוא ביתא דאשכחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אליו מלאכין דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרעוא ביה מן קדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכינתא תתאה, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודיה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ממשבצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעייתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתקנין אליו תקונין בליל שבת, אושפיון אמרין לאו איהי דא דירה דישאל, דאתמר בה (שם לא טו) ושמו בני ישראל את השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם כתיב חסר, מלשון דירה, וכל אליו תקונין צריכין לתקנא בליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק כ"ג

פְּרָשִׁיּוֹת

וַיִּקְרָא - הַאֲזִינּוּ

יְצֵאת הַשַּׁבָּת,

וְהַבְּדֵלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת

פֶּרֶק כ"ג

צאת השַׁבָּת.....קפז
 העולם צָרִיךְ לְהִשְׁמַר מִרַחוּת בְּצֵאת הַשַּׁבָּת... קפז
 עִכּוֹב בְּצֵאת הַשַּׁבָּת..... קפח
 הַבְּדֵל ה.....קפח

לְהַזְכִּירְכֶם,

יְשֵׁנָה חֲלוּקָה נֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שַׁבָּת:

- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: דְּפִים כז-פד.
- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: דְּפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֵה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: דְּפִים קמא-קצח.

צאת השבת (ח"א י, ב)

בִּיּוֹן דְּנִפְק שְׁבֵתָא, כְּמַה חֵיילין ומשרין
פְּרָחין ומשטטין בְּעֵלְמָא, וְעַל דָּא
אַתְקֵן שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים דְּלֹא יִשְׁלֹטוּן עַל
עַמָּא קְדִישָׁא. לֹאן אַתְר מְשַׁטְמִי בְּהֵוֹא
לִילְיָא. כִּד נִפְקִי בְּבַהִילוֹ וְחֻשְׁבִּין
לְשַׁלְטָאָה בְּעֵלְמָא עַל עַמָּא קְדִישָׁא
וְחֵמָאן לֹון בְּצִלוֹתָא וְאַמְרִין שִׁירְתָּא דָּא,
וּבְשִׁירוֹתָא מְבַדְּלִי בְּצִלוֹתָא וּמְבַדְּלִי עַל
הַכּוֹס, פְּרָחִי מִתְמָן וְאַזְלִי מְשַׁטְמִי וּמְטָאן
לְגוֹ מִדְּבָרָא. רַחֲמֵנָא לְשִׁיזְבֹן מְנִייהו
וּמִסְטָרֵן בִּישָׂא.

צאת השבת
בִּיּוֹן שְׂיֻצְאָה הַשְּׁבֵת, כְּמַה צְבָאוֹת וּמַחְנוֹת
פּוֹרְחִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם, וְעַל כֵּן תְּקוּן
שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ עַל הָעָם
הַקְּדוֹשׁ. לְאִיזָה מְקוֹם מְשׁוֹטְטִים בְּלִילְיָה
הַהוּא? כְּשִׂיּוּצְאִים בְּחַפְזוֹן וְחוֹשְׁבִים
לְשַׁלֵּט בְּעוֹלָם עַל הָעָם הַקְּדוֹשׁ, וְרוֹאִים
אוֹתָם בַּתְּפִלָּה וְאוֹמְרִים אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת,
וּבְרֵאשִׁית מְבַדְּלִים בַּתְּפִלָּה וּמְבַדְּלִים עַל
הַכּוֹס, פּוֹרְחִים מִשָּׁם וְהוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים
וּמְגִיעִים לְתוֹךְ הַמִּדְבָּר. הַרְחֵמֵן יִצְּלֵנוּ מִמֶּהֱ
וּמִהֲצַדִּידִים הָרָעִים.

העולם צריך להשמר מרוחות בצאת השבת

(ח"א מ"ח, א)

בְּתֵר דְּאַתְבְּרִיאָו רִוְחִין (ד"א ל"ג אשפרו)
אַשְׁתָּאָרוּ אֲנוּן רִוְחִין בְּתֵר רַחֲיִיא
דְּנוֹקְבָא דְּתֵהוּמָא רַבָּא לִילְיָא דְּשַׁבְתָּא
וְיוֹמָא דְּשַׁבְתָּא, בִּיּוֹן דְּנִפְק קְדוּשָׁתָא
דְּיוֹמָא וְלֹא אֲשַׁתְּלִימוּ, נִפְקוּ לְעֵלְמָא
וְשַׁטָּאן לְכָל סְטָרִין, וּבְעֵיָא עֵלְמָא
לְאַתְנַטְרָא מְנִייהו. דְּהָא כְּדִין כָּל סְטָר
שְׁמָא לֹא אַתְעַר, וְאַשָׁא דְּגִיהֶנֶם מְלַהֲטָא,
וְכָל אֲנוּן דְּבַסְטֵר שְׁמָא לֹא אֲזִילִין וְשַׁטָּאן
בְּעֵלְמָא. וּבְעָאן לְאַתְלַבְּשָׁא בְּגוֹפָא וְלֹא
יְכַלִּין. כְּדִין בְּעֵינָא לְאַסְתְּמָרָא מְנִייהו,
וְאַתְקִינוּ שִׁיר דְּפְגָעִים בְּכָל שַׁעְתָּא
דְּדַחִילוֹ דְּלֵהוּן שְׂרִיא בְּעֵלְמָא.

העולם צריך להשמר מרוחות בצאת השבת

אַתְר שְׁנַבְּרָאוּ רִוְחוֹת [ד"א נְטִמְנוּ], נִשְׁאָרוּ
אוֹתָם רִוְחוֹת אַתְר הָרַחֲמִים שֶׁל נֶקֶב תְּהוֹם
רַבָּה לַיַּל הַשְּׁבֵת וְיוֹם הַשְּׁבֵת. בִּיּוֹן שְׂיֻצְאָה
קְדֻשַׁת הַיּוֹם וְלֹא הַשְּׁלֵמוֹ, יִצְאוּ לְעוֹלָם
וּמְשׁוֹטְטִים לְכָל הַרִוְחוֹת, וְצָרִיךְ הָעוֹלָם
לְהַשְׁמֵר מִמֶּהֱ, שְׁהֲרִי אֲזַ מִתְעוֹרֵר כָּל צַד
שְׁמָאֵל, וְאַשׁ הַגִּיהֶנֶם לוֹהֲטָת, וְכָל אוֹתָם
שְׁבַצַּד שְׁמָאֵל הוֹלְכִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם.
וְרוֹצִים לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּגוֹף וְלֹא יְכוּלִים, וְאַז
צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מִמֶּהֱ, וְהַתְּקִינוּ שִׁיר שֶׁל
פְּגָעִים בְּכָל שַׁעָה שֶׁפָּחַד שֶׁלָּהֶם שְׂרוּי
בְּעוֹלָם.

(ח"ב ל"א, א)

וְעַל דָּא תְּנִינֵן, חֵיבִין דְּגִיהֶנֶם, בְּשַׁעְתָּא
דְּעָאל שְׁבֵתָא, בְּלֵהוּ נִיחִין, וְאִית
לְהוּ (ס"א ח"ב) חִידוֹ, וְנִיחָא בְּשַׁבְתָּא. בִּיּוֹן
דְּנִפְקִי שְׁבֵתָא, אִית לֹן לְאַתְעָרָא חִידוֹ
עֲלָאָה עֲלָנָא, דְּנִשְׁתְּזִיב מֵהֵוֹא עוֹנֵשָׂא

וְעַל זֶה שְׁנִינֵן, רְשַׁעִי הַגִּיהֶנֶם, בְּשַׁעָה
שְׁנַכְנַסְתָּ שְׁבֵתָא, כְּלָם נַחִים, וְיֵשׁ לָהֶם (ח"ב)
שְׁמֻחָה וּמְנוּחָה בְּשַׁבְתָּא. וְכִיּוֹן שְׂיֻצְאָת שְׁבֵתָא,
יֵשׁ לָנוּ לְעוֹרֵר שְׁמֻחָה עֲלִינוּהָ עֲלִינוּהָ כְּדִי
שְׁנַצְּצַל מֵאוֹתוֹ הָעֲנָשׁ שֶׁל הָרְשָׁעִים שְׁנַדוּנִים

מאותה שעה והלאה, ויש לנו להתעורר ולומר, (תהלים ז) ויהי נעם ה' אלהינו עלינו. זהו נעם עליון, (חרות) שמחת הכל. ועל זה, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

עפ"י בצאת השבת

בשיוצאת שבת, צריכים ישראל שלמטה להתעכב, שהרי הוא יום גדול עליון, (צריך להתעכב עליו) וביום הזה שורה עליו אורח גדול ונכבד, ומשום כך צריך להתעכב, להראות שלא דוחקים באורח הקדוש. א"ז פותחים ישראל ואומרים, (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון וגו'. שתקונו יפה הוא בפליה הזה, כיון שהדין חוזר למקומו - מה שלא ראוי כשנכנסת שבת, כשהדין מסתלק ולא נמצא.

בשעה שפותחים ישראל "ויהי נעם" וסדר הקדשה, כל אותם רשעי הגיהנם פותחים ואומרים: **אשריכם ישראל, העם הקדוש. אשריכם הצדיקים השומרים את מצוות התורה. אוי לרשעים שלא זכו לשמור תורה.** א"ז דומ"ה מקדים, ומתעורר פרוז ואומר: (שם ט) ישוּבו רשעים לשאול כל גוים שכחי אלהים. וכל קבוצות הרעות הללו טורדות אותם בגיהנם, ואין מי שמרחם עליהם. **אשריהם כל שומרי השבת בעולם הזה, ומענגים את אותו הענג ששורה מלמעלה, כפי שאמרנו.**

הבדלה

הבדלה במוצאי שבת בין אותם ששולטים בימי החל לשבת. וכשיוצאת השבת, עולה מגיהנם צד אחד מעין הרעה [ס"א

דחיקיא, דאתדנו מההיא שעתא ולהלאה. ואית לן לאתערא ולימא, (תהלים ז) ויהי נעם יי' אלהינו עלינו. דא הוא נעם עלאה, (סירי) חידו דכלא. ועל דא, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

עפ"י בצאת השבת (ח"ב ר"ז, א)

כד נפק שבתא, צריכין ישראל דלתתא, לאעכבא, דהא יומא רבא עלאה איהו. (אצטריך לאתעכבא עליה) ובהאי יומא, אושפיזא רבא ויקרא, קא שריא עליה, בגין כד בעי לאתעכבא, לאתחזא דלא דחקין באושפיזא קדישא. כדן פתחי ישראל ואמרי, (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון וגו', דתקונא שפירא איהו בהאי ליליא, כיון דדינא אתהדר לאתריה, מה דלא אתחזי כד עייל שבתא, דדינא אסתלק, ולא אשתכח.

בשעתא דפתחי ישראל ויהי נעם, וקדושתא דסדרא, כל אינון חייבין דגיהנם, פתחין ואמרי, זכאין אתון ישראל עמא קדישא, זכאין אתון צדיקיא, דנטרי פקודי אורייתא. ווי לון לחייביא, דלא זכו למיטר אורייתא, כדן דומ"ה קדים, וכרוזא אתער ואמר, (תהלים ט) ישוּבו רשעים לשאול כל גוים שכחי אלהים. וכל אלין חבילי טהירין, טרדין לון בגיהנם, ולית מאן דמרחם עליהון. זכאין אינון כל נטרי שבתא בהאי עלמא, וקא מענגי להווא ענג דשריא מלעילא, כדקאמרן.

הבדלה (ח"א י"ז, א)

הבדלה במוצאי שבת בין אנן דשליטין ביומי חול לשבת. וכד נפיק שבת סלקא מגיהנם חד סטרא מעינא

משחית ממנה רע] שרופה לשלט בשעה שישאל אומרים (תהלים ז) ומעשה דינו כוננה עלינו, ויצא מאותה דרגה שנקראת שמאל [שאול], ורופה להתערב בצרע של ישראל ולשלט על ישראל.

וישראל עושים מעשה בהדס וזין ואומרים הבדלה, ונפרד מהם, ומך אותו צד ונכנס למקומו בשאול, במקום שקרח ועדתו שם, שכתוב (במדבר יט) וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה. והם לא יורדים לשם עד שעושים ישראל הבדלה מהם, שכתוב (שם) הבדלו מתוך העדה וגו'.

ולעולם הבדלה היא בשני, שהוא שמאל בראשית ורגז שמעורר השמאל במחלקת, עדיו שלא שוכב במנוחה, ונברא בו גיהנם. אז נבראו כל אותם מלאכים שמקטרגים לרבונם למעלה, ואכלה אותם האש ונשרפו, וכו' כל שאר אלה שמתבטלים, ואין להם קיום ונאכלו באש. כמו זה קרח למטה, והכל כמו זה.

אחר שיוצאת שבת, צריך אדם להבדיל בין קדש לחל. למה? שהרי נתנה רשות לממנים שלמטה לשלט על העולם, ובכל מעשי העולם להראות יחוד במקום קדוש, בקדשה עליונה, ולהפריד למטה מיחוד העליון, ולברך על מאורי האש.

בישא (ס"א טס"דא ממנא בישא) דבעא לשלמאה בשעתא דאמרון ישראל (תהלים ז) ומעשה דינו כוננה עלינו ונפיק מההוא דרגא דאקרי שמאלא (ר"א שאולה) ובעי לאתערבא בזרעא דישאל ולשלמאה עלייהו ישראל.

וישראל עבדי עובדא בהדס ובזין ואמרי הבדלה, ואתפרש מניהו, ומאידהו סטרא ועאל לדוכתיה בשאול אתר דקרח וסיעתיה תמן דכתיב, (במדבר יט) וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה. ואנון לא נחתי תמן עד דעבדי ישראל הבדלה מנהון דכתיב, (במדבר יט) הבדלו מתוך העדה וגו'.

ולעולם הבדלה בשני דאיהו שמאלא בשירותא ותוקפא ורוגזא דאתער שמאלא במחלוקת עד לא שכיד בגייהא ואתברי ביה גיהנם. כדון אתבריאו כל אנון מלאכים דקטרגי למאריהון לעילא ואכיל לון נורא ואתוקדו. וכן כל שאר אנון דמתבטלי ולית לון קיומא ואתאכלו בנורא. כגוונא דא קרח לתתא. וכלא כגוונא דא.

(ח"ב ר"ז, ג)

לבתר דנפיק שבתא, בעי בר נש לאפרשא, בין קדש לחול. אמאי דהא אתיהיב רשו לממן דלתתא לשלמאה על עלמא, ובכל עובדין דעלמא, לאחואה יחודא, באתר קדישא, בקדושה עלאה, ולאפרשא לתתא מיחודא עלאה, ולברכא על נהורא דאשא.

מִשׁוּם שֶׁכָּל הָאֲשִׁים הָאֲחֵרִים נִטְמְנוּ וְנִגְנְזוּ בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת, פָּרַט לֹאֵשׁ אַחַת שֶׁל קִדְשָׁה עֲלִיּוֹנָה שְׁנִגְלָתָה וְנִכְלָלָה בַּקִּדְשׁ הַשֶּׁבֶת. וְכִשְׁהָאֵשׁ הַזֹּאת מִתְגַּלָּה, כָּל יְתֵר הָאֲשׁוֹת נִטְמְנוֹת וְנִגְנְזוֹת לְפָנֶיהָ. וְהָאֵשׁ הַזֹּאת הִיא שֶׁל עֲקֵדַת יִצְחָק, שְׁלוֹהֶטֶת עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. מִשׁוּם כִּף צָרִיף לְבָרֶךְ עַל מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְהָאֵשׁ הַזֹּאת לֹא צָרִיכָה אֵשׁ שֶׁל חַל, אֶלָּא אֵשׁ שֶׁל שֶׁבֶת, וְהָאֵשׁ הַזֹּאת הִיא אֵשׁ שְׁיֹצֵאת מֵאוֹתָהּ הָאֵשׁ שֶׁלְמַעֲלָה.

זֹזוּהִי אֵשׁ שֶׁסּוֹבֶלֶת אֵשׁ. וְכִינּוֹן שֶׁהָאֵשׁ הַזֹּאת שְׁיֹצֵאת מֵהָאֵשׁ שֶׁלְמַעֲלָה מִתְבָּרְכֶת בְּבִרְכַת הָאוֹר, אֲזַכֵּר כָּל שְׂאֵר הָאֲשׁוֹת הָאֲחֵרוֹת יוֹצֵאוֹת וְנִתְמַנּוֹת בְּמִקּוֹמָן, וְנִתְנַתֵּן לָהֶן רְשׁוֹת לְהֵאֲרִי.

בְּגִין דְּכָל אֲשֵׁין אַחֲרֵינוּן, אַתְּמַמְרוּ וְאַתְּגִנְיִזוּ בְּיוֹמָא דְשֶׁבֶתָא, בְּרֵ אֲשָׁא חַד דְקְרוּשָׁה עֲלָאָה, דְאַתְּגִלְיָא וְאַתְּכְלִילָא בְּקְדוּשָׁא דְשֶׁבֶתָא. וְכַד הִיא אֲשָׁא אַתְּגִלְיָא, כָּל אֲשֵׁין אַחֲרֵינוּן אַתְּמַמְרוּ, וְאַתְּגִנְיִזוּ קַמִּיהָ. וְהִיא אֲשָׁא, אִיהִי דְעַקִּידָה דְיִצְחָק, דְאַתְּלֶהטָא עַל גְּבֵי מִדְבָּחָא. בְּגִין כִּד, בְּעֵי לְבָרְכָא עַל נְהוּרָא דְאֲשָׁא. וְהִיא אֲשָׁא, לֹא כְעֵי אֲשָׁא דְחוּל, אֶלָּא אֲשָׁא דְשֶׁבֶת, וְהִיא אֲשָׁא, אִיהוּ אֲשָׁא דְנִפְיָק מֵהוּוּ אֲשָׁא דְלַעִילָא.

וְדָא אִיהוּ אֲשָׁא דְסָבִיל אֲשָׁא. וְכִינּוֹן דְהִיא אֲשָׁא דְנִפְיָק מֵאֲשָׁא דְלַעִילָא אַתְּבָרְכָא בְּכִרְכָּה דְנְהוּרָא, כְּדִין כָּל שְׂאֵר אֲשֵׁין אַחֲרֵינוּן נִפְקִין, וְאַתְּמַנּוּן בְּדוּכְתֵיהוֹן, וְאַתְיִיהִיב לֹון רְשׁוֹתָא לְאַנְהָרָא.

הַיְנֵךְ מְעוֹנְיָינוּ לְהַקְדִישׁ

דְּקָה בְּיוֹם?

לְקַרְא זֶהַר הַקְּדוּשׁ

הַהוֹדְעָה הַזֹּאת נִקְטָבָה בְּשִׁבְלֶךְ!!!

כִּינּוֹן לְהַשִּׁיג בְּחִינָם סַפְרֵי זֶהַר לְכָל הַמְעוֹנְיָינוּ לְהַקְדִישׁ דְּקָה בְּיוֹם לְקַרְא זֶהַר הַקְּדוּשׁ, כָּל יוֹם אַתָּה לּוֹמֵד זֶהַר וּמְקַרֵּב אֶת הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים (זֶהַר דָּף קכ"ד).

כְּשִׁיבוֹא מִשִּׁיחַ יֹאמֵר עֲלֵיךְ:
 "בְּזִכְרוֹתְךָ הִגַּעְתִּי!
 לֵךְ יֵשׁ חֶלֶק בְּגֵאלַת הָעָם".

בֵּית שִׁמְשׁ: 0548-436784, יְרוּשָׁלַיִם: 02-6255789
 בֵּת יוֹם: 03-6304523, 052-9077914, 054-2214449
 בְּמֵרְכָז: 09-8323442, בְּצַפּוֹן: 054-9788564, בְּדֵרוֹם: 08-6108608

זֶהַר הַשַּׁבָּת

פְּרָק כ"ד

פְּרָשִׁיּוֹת

צו - וְזוֹאת הַבְּרָכָה

סֵדֵר הַהַבְדָּלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת

פֶּרֶק כ"ד

הַבְּרָכָה עַל הָאֵשׁ..... קצג
 כְּפֹיף הָאֶצְבָּעוֹת לְפָנֵי הָאֵשׁ..... קצג
 בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ..... קצג
 הָאֶצְבָּעוֹת..... קצד
 בְּשָׂמִים..... קצה
 הָרִיחַ הוּא קִיָּם הַנֶּפֶשׁ..... קצו
 תּוֹרַת הַזֶּהַר בְּלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ..... קצז
 הַזֶּהַר זֶהַר מְכַרִּיז וְאוֹמֵר..... קצח

לְהַזְכִּירְכֶם,

יִשְׁנֶה חֲלוּקָה נּוֹסֶפֶת לְג' סְעוּדוֹת שֶׁל שֶׁבֶת:

- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [א-ח] לְסְעוּדָה הָרִאשׁוֹנָה: זְפִים כז-פז.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [ט-טז] לְסְעוּדָה הַשְּׁנִיָּה: זְפִים פה-קמ.
- שְׁמוֹנֶה פְּרָקִים [י"ז-כד] לְסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית: זְפִים קמא-קצח.

הברכה על האש

בההיא שעמא דקא מברכין על אשא, אודמנן ארבע רתיכין, ארבע משריין לתתא, לאנהרא מההוא אשא מברכא, ואינון אקרון מאורי האש. בגין כך, בעינן לאכפויא ארבע אצבעאן דידיא דימינא, ולאנהרא לון מגו ההוא נהורא דשרגא דמתברכא.

הברכה על האש

באותה שעה שמברכים על האש, מודמנות ארבע מרפבות, ארבע מחנות למטה, להאיר מאותה אש מברכת, והם נקראים מאורי האש. משום כך צריך לכפף ארבע אצבעות של יד ימין, ולהאיר להם מתוך אותו אור הבר שמתברך.

כפוף האצבעות לפני האש

ואינון אצבעאן, רמו לאינון מאורי האש, דנהירי ושלטי מההוא נהורא דשרגא דמתברכא. ובגין דאינון דרגין לתתא, כד אחזי בר נש אצבעאן קמי ההוא נהורא דשרגא, בעי לאכפויא לון קמיה, בגין דההוא נהורא שלטא עליהו, ואינון נהרין מניה.

כפוף האצבעות לפני האש

ואותן אצבעות רמז לאותם מאורי האש שמאירים ושולטים מאותו האור של הבר שמתברך. ומשום שהן דרגות שלמטה, כשפראה אדם האצבעות לפני אותו אור הבר, צריך לכפפם לפניו, משום שאותו אור שולט עליהם, והם מאירים ממנו.

בשאר ברכאן בעינן לזקפא לון

לאצבעאן, בגין לאחזאה קדשה עלאה, דדרגין עלאין, דשלטין על כלא, דשמא קדישא אתעטר בהו ואתקדש בהו, ואתברכן בלהו דרגין כחדא, ונהרין מגו בוצינא עלאה דכלא, ובגין כך בעינן לזקפא לון לעילא. והכא בעינן לאכפויא אצבעאן קמי שרגא, בגין לאחזאה דרגין דלתתא, דנהרין מגו בוצינא דלעילא, ומהכא שלטין ונהרין מנה, ואינון מאורי האש.

בשאר הברכות צריך לזקף את האצבעות כדי להראות קדשה עליונה של הדרגות העליונות ששולטות על הכל, שהשם הקדוש התעטר בהו והתקדש בהו, וכל הדרגות מתברכות כאחד, ומאירים מתוך המנורה העליונה של הכל, ומשום כך צריכים לזקפם למעלה. וכאן צריך לכופף את האצבעות לפני הבר כדי להראות את הדרגות שלמטה שמאירים מתוך המאור העליון, ומכאן שולטים ומאירים ממנה, והם מאורי האש.

בורא מאורי האש

בכל יומא אנו מברכין מאורי אור, דאינון נהרין עלאין, דקיימן בההוא אור קדמאה, ואתברכן בלהו דרגין, ונהרין בלהו כחדא, מגו בוצינא

בורא מאורי האש

בכל יום אנו מברכים מאורי אור, שהם אורות עליונים שעומדים באותו אור ראשון, וכל הדרגות מתברכות ומאירות בלן פאחת מתוך המאור העליון, ואלה

נְקַרְאִים מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וּמְשׁוּם הַסּוּד הַזֶּה מְבָרְכִים בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְאִם תֵּאמַר, לָמָּה בּוֹרָא, וְלֹא אוֹמְרִים מְאוּרֵי הָאֵשׁ, הוֹאִיל וּמְאוּרִים מְאוּתָהּ הָאֵשׁ, מְאוּתָהּ מְנוּרָה מְבָרְכֶת? אֲלָא, כִּיּוֹן שְׁנִכְנַסְתָּ שְׁבֵת, כָּל אוֹתוֹ הַדְּרָגוֹת שְׁלִמְטָה וְכָל אוֹתָם שְׁמְאוּרִים וְשׁוֹלְטִים, כְּלָם נִכְנַסִּים וְנִכְלָלִים בְּנֵר הַזֶּה, וְנִטְמָנִים וְנִגְנָזִים וְנִשְׁמָרִים בּוֹ וְלֹא נִרְאִים בּוֹ, אֲלָא רַק אוֹתָהּ נִקְדָּה לְבַדָּה, וְכֵלָם נִטְמָנוּ בְּתוֹכָהּ בְּכָל יוֹם הַשְּׁבֵת.

כִּיּוֹן שִׁיּוּצֵאת הַשְּׁבֵת, הוּא מוֹצִיא אוֹתָם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּאִלוֹ נִבְרְאוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וְכֵלָם יֵצְאוּ וְנִבְרְאוּ כְּמִקְדָּם וְהִתְמַנּוּ עַל מְקוֹמָם לְשֵׁלֵט, וְאִז הֵנֵר הַזֶּה מִתְבָּרַךְ, וְנִכְנְעִים לְפָנָיו לְהֵאִיר. כִּיּוֹן שְׁמְאוּרִים, אִז הֵם מִתְמַנְּנִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל מְקוֹמוֹ.

כְּמוֹ זֶה אוֹתוֹ דְּרָגוֹת עֲלִיוּנוֹת שְׁנִכְרְאוֹת מְאוּרֵי אוֹר, שׁוֹלְטוֹת בְּיוֹם וּמְאוּרֵי אוֹתוֹ הַמְּאוּר הַעֲלִיוֹן. בְּשְׁעָה שִׁיּוֹרֵד הַלֵּילָה, אוֹתוֹ מְאוּר עֲלִיוֹן כּוֹנֵס אוֹתָם וּמְכַנֵּס אוֹתָם לְתוֹכוֹ עַד שְׁמְאוּר הַיּוֹם. כִּיּוֹן שִׁישְׁרָאֵל מְבָרְכִים עַל הָאוֹר בְּיוֹם, אִז מוֹצִיא אוֹתָם בְּשִׁלְמוֹת הָאוֹר, וְלִכֵּן מְבָרְכִים יוֹצֵר הַמְּאוּרוֹת וְלֹא אוֹמְרִים בּוֹרָא (אֲלָא יוֹצֵר). וְכֵאן בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, מְשׁוּם אוֹתוֹ הַדְּרָגוֹת שְׁלִמְטָה.

סוד האצבעות

וְהַכֹּל הוּא סוּד הָאֲצָבָעוֹת, בְּהֵן רְמוּזוֹת הַדְּרָגוֹת הַעֲלִיוּנוֹת וְהַדְּרָגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת. הַדְּרָגוֹת הַעֲלִיוּנוֹת נוֹדְעוֹת בְּזִקִּיפַת הָאֲצָבָעוֹת לְמַעְלָה, וּבְזִקִּיפַת הָאֲצָבָעוֹת מִתְבָּרְכוֹת הַדְּרָגוֹת הַעֲלִיוּנוֹת וְהַדְּרָגוֹת

עֲלֵאָה. וְהֵנִי אֶקְרוֹן מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וּבְגִינֵי רְזָא דְא, מְבָרְכִין בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְאִי תִימָא, אִמְאֵי בּוֹרָא, וְלֹא אֶמְרוּ מְאוּרֵי מְאוּרֵי הָאֵשׁ. הוֹאִיל וְקָא נְהָרִין מְהֵהוּא אֵשׁ, מְהֵהוּא בּוֹצִינָא מְבָרְכָא. אֲלָא כִּיּוֹן דְּעָאל שְׁבֵתָא, כָּל אֵינּוֹן דְּרִגִין דְּלִתְמָא, וְכָל אֵינּוֹן דְּנְהָרִין וְשִׁלְטִין, כְּלָהוּ עָאלִין וְאִתְכְּלִילוּ בְּהַאי שְׁרָגָא, וְאִתְטְמְרוּ וְאִתְגְּנִיזוּ, וְאִתְנַטְרוּ בֵּיהּ, וְלֹא יִתְחַזּוּן בֵּיהּ, אֲלָא הֵהִיא נְקוּדָה בְּלַחוּדָהּ, וְכִלְהוּ אִתְטְמְרוּ בְּגוּוּה, כָּל יוֹמָא דְשְׁבֵתָא. כִּיּוֹן דְּנִפְק שְׁבֵתָא, אִפִּיק לּוֹן לְכָל חַד וְחַד, כְּאִילוֹ הֵהִיא שְׁעָתָא אִתְבְּרִיאוּ, וְנִפְקוּ כְּלָהוּ וְאִתְבְּרִיאוּ כְּמִלְקַדְמִין, וְאִתְמַנְיאוּ עַל דּוּכְתִיּהוּ לְשִׁלְטָאָה כְּדִין אִתְבְּרְכָא הַאי שְׁרָגָא, וְאִתְכְּפִיין קַמִּיהּ, לְאַנְהָרָא. כִּיּוֹן דְּנְהָרִין כְּדִין אִתְמַנּוּן כָּל חַד וְחַד עַל דּוּכְתִיּהּ. **כְּגוּוּנָא** דְא, אֵינּוֹן דְּרִגִין עֲלֵאִין, דְּאֶקְרוֹן מְאוּרֵי אוֹר, שְׁלִטִין בִּימְמָא, וְנְהָרִין מְגוּ בּוֹצִינָא עֲלֵאָה. בְּשְׁעָתָא דְרַמְשׁ לִילֵיא, הֵהוּא בּוֹצִינָא עֲלֵאָה כְּנִישׁ לּוֹן, וְאֵעִיל לּוֹן בְּגוּוּיָה, עַד דְּנְהִיר יְמִמָא. כִּיּוֹן דְּמְבָרְכִין יִשְׂרָאֵל עַל נְהוּרָא בִּימְמָא, כְּדִין אִפִּיק לּוֹן בְּשִׁלְיָמוֹ דְּנְהוּרָא. וְעַל דְּא מְבָרְכִין יוֹצֵר הַמְּאוּרוֹת, וְלֹא אֶמְרֵי בּוֹרָא, (ס"א אֲלָא יוֹצֵר) וְהֵכָא בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. בְּגִין דְּאֵינּוֹן דְּרִגִין לְתִמָּא.

סוד האצבעות

וְכֹלָא אִיהוּ רְזָא דְאֲצָבָעָאן, בְּהוּ רְמוּזֵי דְרִגִין עֲלֵאִין, וְדְרִגִין תְּחִתּוֹן. דְרִגִין עֲלֵאִין אִשְׁתְּמוּדְעָאן, בְּזִקִּיפּוֹ דְאֲצָבָעָאן לְעִילָא. וּבְזִקִּיפּוֹ דְאֲצָבָעָאן, אִתְבְּרְכִין דְרִגִין עֲלֵאִין, וְדְרִגִין תְּחִתּוֹן כְּחַדָּא.

התחונות כִּאֶחָד, וּבְהִנְמַכְתְּ הָאֲצָבָעוֹת מִתְבָּרְכִים לְהַאִיר הַדְּרָגוֹת הַתְּחֻנוֹת לְבָדוֹ. וְהַסּוּד הַזֶּה, הַצְּפָרְנִים שֶׁל אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת. וְהָאֲצָבָעוֹת לְבָדוֹ לְפָנִים. הַצְּפָרְנִים שֶׁל אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת הֵם פְּנִים אַחֲרוֹת שְׂצָרִיכוֹת לְהַאִיר מִתּוֹךְ אוֹתוֹ נֵר, וְאוֹתָם פְּנִים שְׂנֹקְרָאִים אַחֲרֵים. הָאֲצָבָעוֹת לְפָנִים בְּלֵי צְפָרְנִים, אֵלּוּ הֵן הַפְּנִים הַפְּנִימִיִּים הַמְּכֻסִּים. וְסוּד זֶה - (שְׁמוֹת לֵג) וְרָאִיתְ אֶת אַחֲרֵי. אֵלֶּה אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת לְאַחֲרוֹ בְּצְפָרְנֵיהֶן. וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ, אֵלֶּה הָאֲצָבָעוֹת לְפָנִים בְּלֵי צְפָרְנִים, שֶׁהֵן הַפְּנִים הַפְּנִימִיִּים.

וּבְשִׁמְבֻרְכִים עַל הַנֵּר, צָרִיךְ לְהִרְאוֹת אֶת אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת בְּצְפָרְנִים, לְקַבֵּל אוֹר מִתּוֹךְ אוֹתוֹ הַנֵּר, וְאֵת פְּנִים הָאֲצָבָעוֹת לֹא צָרִיךְ לְכַפּוֹת (לְהִרְאוֹת) אוֹתָן שֶׁיֵּאִירוּ מִתּוֹךְ אוֹתוֹ נֵר, שֶׁהֵרִי אֵינֶן מְאִירוֹת אֶלֶּא מִתּוֹךְ הַנֵּר הַעֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, שֶׁהוּא טְמִיר וְגִנּוּז וְשֶׁלֹּא נִגְלָה כָּלֵל. וְאֵינֶן מְאִירוֹת מִתּוֹךְ נֵר שְׂגֻלוֹי כָּלֵל. מִשּׁוֹם כִּי צָרִיךְ לְהִרְאוֹת אֶת אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת בְּצְפָרְנִים, וְאֵת פְּנִים הָאֲצָבָעוֹת לֹא צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנֵי הַנֵּר הַזֶּה. טְמִירוֹת הֵן, וּבִסְתֵר הֵן מְאִירוֹת. פְּנִימִיּוֹת הֵן, וּמְפִימִיִּים מְאִירוֹת. עֲלִיוֹנוֹת הֵן, וּמְעֲלִיוֹנִים הֵן מְאִירוֹת. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׁרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בְּשִׁמִּים

וְצָרִיךְ לְהִרְיֵחַ בְּבִשְׂמִים כְּשִׁיּוֹצֵאת שַׁבָּת עַל שֶׁהִסְתַּלְקָה אוֹתָהּ רוּחַ, וּנְפֹשׁ הָאָדָם נִשְׁאָר תַּעֲרָמָה תְּמֻשְׁתִּיית בְּבִקְעִים) מִשּׁוֹם אוֹתוֹ סְלוּק שֶׁהִסְתַּלְקָה הַרוּחַ מִמֶּנּוּ, וְהֵרִי פְּרִשׁוּהָ.

וּבְמֵאִיכוֹ דְאֲצָבָעָאן, אֶתְבָּרְכֵן לְאַנְהָרָא דְרַגְיָן תְּמִאִין לְחוֹדְיֵיהוּ. וְרִזָּא דָא, טוֹפְרֵי דְאַחֲרֵי אֲצָבָעָאן. וְאֲצָבָעָאן לְחוֹדְיֵיהוּ לְגוֹ. טוֹפְרֵי דְאַחֲרֵי אֲצָבָעָאן, אֵינּוֹן אֲנִפִּין אַחֲרֵינִין, דְאֲצָטְרִיכוֹ לְאַנְהָרָא מִגּוֹ הַהוּא שְׂרָגָא, וְאֵינּוֹן אֲנִפִּין דְאֶקְרוּן אַחֲרֵיִים. אֲצָבָעָאן לְגוֹ בְּלֹא טוֹפְרִין, אֵלּוּן אֵינּוֹן אֲנִפִּין פְּנִימָאן אֶתְכֻסְיִין. וְרִזָּא דָא, (שְׁמוֹת לֵג) וְרָאִיתְ אֶת אַחֲרֵי. אֵלּוּן אַחֲרֵי, אֲצָבָעָאן, לְאַחֲרוֹא כְּטוֹפְרֵיהוֹן. וּפְנֵי לֹא יֵרָאוּ, אֵלּוּן אֲצָבָעָאן לְגוֹ, בְּלֹא טוֹפְרִין, דְאֵינּוֹן אֲנִפִּין פְּנִימָאִין.

וְכִד מְבָרְכִינֵן עַל שְׂרָגָא, כְּעֵי לְאַחֲזָאָה אַחֲרֵי אֲצָבָעָאן בְּטוֹפְרִין, לְאַתְנַהָרָא מִגּוֹ הַהוּא שְׂרָגָא, וּפְנִימָאֵי דְאֲצָבָעָאן, לֹא אֲצָטְרִיכוֹ לְאַכְפִּיא (כ"א) לִזְנוּן לְאַתְנַהָרָא מִגּוֹ הַהוּא שְׂרָגָא, דְהֵיא אֵינּוֹן לֹא נַהֲרִין, אֵלֶּא מִגּוֹ שְׂרָגָא עֲלָאָה דְלַעֲלִיא לְעִילָא, דְאֵיהִי טְמִירָא וְגִנְזִיא דְלֹא אֶתְגַּלְיָא כָּלֵל. וְאֵינּוֹן לֹא נַהֲרִין מִגּוֹ שְׂרָגָא דְאַתְגַּלְיָא כָּלֵל, בְּגִין כִּי כְּעֵי לְאַחֲזָאָה אַחֲרֵי אֲצָבָעָאן בְּטוֹפְרִין. וּפְנִימָאֵי דְאֲצָבָעָאן, לֹא כְּעֵי לְאַחֲזָאָה קְמֵי הַאי שְׂרָגָא. טְמִירִין אֵינּוֹן, וּבְטְמִירוֹ אֶתְנַהֲרִין. פְּנִימָאִין אֵינּוֹן, וּמְפִימָאָה אֶתְנַהֲרִין. עֲלֵאִין אֵינּוֹן, וּמְעֲלָאָה אֶתְנַהֲרִין. וְכֵאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

בְּשִׁמִּים

וּכְעֵי לְאַרְחָא בְּבוֹסְמִין, כִּד נְפִיק שַׁבָּתָא, עַל דְאֶסְתַּלַּק הַהוּא רוּחָא, וְנִפְשָׁא דְכֵר נִשְׁ אֶשְׁתַּאֲרַת בְּעֶרְטוּלָא. (ס"א אֶשְׁתִּיית בְּעֶרְטוּפָא) בְּגִין הַהוּא סְלִיקוּ, דְאֶסְתַּלַּק רוּחָא מִנְיָה וְהָא אוּקְמוּהָ.

הַרִיחַ הוּא קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ

בְּתִיב (בראשית כז) וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר, אֲבֵל תָּא חַיִּי, רִיחָא אִיהוּ קִיּוּמָא דְנַפְשָׁא, בְּגִין דְּאִיהוּ מְלַח דְּאֵעִיל לְנַפְשָׁא, וְלֹא לְגוּפָא.

(ח"ב ר"ח, ב)

בְּגִין דָּא כַד נִפְק שְׁבֻתָּא, בְּעֵי לְאַרְחָא בְּבוֹסְמִין, לְאִתְּשֻׁבָּא נַפְשִׁיהּ בְּהֵהוּא רִיחָא, עַל הֵהוּא רִיחָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא דְאַסְתָּלַק מִיְנָהּ. וְהֵהוּא רִיחָא מְעֲלִיא דְבוֹסְמִין אִיהוּ הַדָּס. דְּהָא קִיּוּמָא דְאִתֵּר קַדִּישָׁא דְנִשְׁמָתִין נִפְקִין מִיְנָהּ, הַדָּס אִיהוּ. וְדָא אִיהוּ קִיּוּמָא דְנַפְשָׁא, בְּגוּוּנָא דְלַעִילָא, לְאִתְקִיּוּמָא מֵהֵהוּא עַרְטוּלָא דְאַשְׁתְּאַרְתָּ.

כַּד נִפְק שְׁבֻתָּא, אִתְלַבֵּשׁ אָדָם, בְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דְּגִנְתָּא דְעַדְן דְּאַרְעָא, דְּסִלְקִין רִיחֵין וְבוֹסְמִין, לְקִיּוּמָא נַפְשִׁיהּ, עַל הֵהוּא רוּחָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה יְקִירָא דְאַסְתָּלַק מִיְנָהּ. וְהַדָּס אִיהוּ קִיּוּמָא דְנַפְשָׁא וְדָאִי. בְּגוּוּנָא עֲלָאָה, דְּאִתְקִיּוּמָא קִיּוּמָא דְנַפְשָׁא.

(תקוני זהר י"א, א)

וּבְגִין דָּא מָאן דְּלֹא נָטִיר בְּרִית אֲתֵדָן בְּחַבּוּט הַקָּבֵר בְּהֵהוּא עַפְרָא, וְאַלִּין אִינוּן דְּגוּפָא דְלֵהוּן אִינוּן לוֹן קָבֵר בְּחַיִּיהוּן, דְּדַחְקִין לוֹן שְׁעֵתָא בְּכָל יוּמָא, וּבְמִלְאָכָא דְלֵהוּן דְּאַתְּבַקַּע דְּמָא בְּצַפְרִינֵיהוּן, וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ לְאַחְזָאָה צַפְרָנִים בְּהַבְדְּלָה, דְּהוּא אָדָם מְלוּבֵשׁ בְּכַתְנֹת צַפְרָנִים, דְּהוּוּ נְהָרִין כְּעַנְגִּי כְּבוֹד. וְאִיהוּ בְּהַבְדְּלָה מִיְנֵיהוּ, (בראשית גז) וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם מִיְנֵיהוּ, בְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא

הַרִיחַ הוּא קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ

בְּתִיב (בראשית כז) וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר, אֲבֵל תָּא חַיִּי, רִיחָא אִיהוּ קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא דְבָר שְׁנִכְנָס לְנֶפֶשׁ וְלֹא לְגוּף.

מִשּׁוּם כִּף, כְּשִׁיּוּצָאָת שְׁבֻתָּא, צָרִיךְ לְהַרִיחַ בְּבִשְׂמִים לְיֻשָׁב אֶת נֶפְשׁוֹ בְּאוֹתוֹ רִיחַ עַל אוֹתוֹ רִיחַ עֲלִיוֹן קְדוּשׁ שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, וְאוֹתוֹ רִיחַ הַמַּעֲלָה שֶׁבְּבִשְׂמִים הוּא הַדָּס, שֶׁהָרִי קִיּוּם הַמְּקוּם הַקְּדוּשׁ שֶׁמִּמֶּנּוּ יוּצָאוֹת הַנִּשְׁמֹת הוּא הַדָּס. וְזֵהוּ קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ שְׁלֵמַעֲלָה, כְּדִי לְהַתְקִים מֵאוֹתָהּ הַתְּעַרְטוּלוֹת שֶׁנִּשְׁאַרָהּ.

כְּשִׁיּוּצָאָת הַשְּׁבֻתָּא, הַתְּלַבֵּשׁ אָדָם בְּאוֹתָם לְבוּשֵׁי גוּ עַדוֹן שֶׁל הָאָרֶץ שֶׁמִּעֲלִים רִיחַ וּבִשְׂמִים, לְקִים אֶת הַנֶּפֶשׁ עַל אוֹתָהּ רוּחַ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה נְכַבְּדָה שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ. וְהַדָּס הוּא וְדָאִי קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ, כְּדָגְמָא עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִתְקַיְמָה קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית, נִדוֹן בְּחַבּוּט הַקָּבֵר בְּאוֹתוֹ עַפְרָא, וְאַלּוּ הֵם שְׁגוּפָם הוּא קָבֵר לָהֶם בְּחַיִּיהֶם, שֶׁדוֹחְקִים לָהֶם אֶת הַשְּׁעָה בְּכָל יוֹם, וּבְמִלְאָכְתָּם מִתְבַּקַּע דָּם בְּצַפְרִינֵיהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה תְּקִינוּ לְהַרְאוֹת הַצַּפְרָנִים בְּהַבְדְּלָה, שֶׁהִיָּה אָדָם מְלוּבֵשׁ בְּכַתְנֹת צַפְרָנִים שֶׁהִיוּ מְאִירִים כְּמוֹ עַנְגִּי כְּבוֹד, וְהוּא בְּהַבְדְּלָה מֵהֶם. וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם - מֵהֶם, בְּגוּפֵיהֶם וְנִשְׁמָתוֹ רוּחֵיהֶם וְנֶפֶשׁ, עִרְמָם מִכַּתְנֹת אוֹר, שֶׁהֵם מְאֹרְרֵי הָאֵשׁ, וּמִשּׁוּם

שְׁבַשְׁבַת נִרְאָה לָהֶם בְּהַדְלָקַת נֵר שַׁבָּת
בְּשֵׁתֵי פְתִילוֹת אֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת יַעֲבֹר
מֵהֶם, תִּקְנֶנּוּ לומר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת הַבְּדֵלָה
בְּאֵשׁ.

וְרוּחָא וּנְפָשָׁא, עֲרוּמִים מִכְתָּנוֹת אוֹר,
דְּאִינֻן מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וּבְגִין דְּבִשְׁבַת
אֲתַחֲזֵא לֹון בְּאֲדֻלְקַת שְׂרָגָא דְשַׁבָּת
בְּתַרִּין פְתִילוֹת דְאֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת
יַתְעַבְרוּן מִנֵּיהּוּ, תִּקְיִנוּ לְמִימַר בְּמוֹצָאֵי
שַׁבָּת הַבְּדֵלָה בְּאֵשׁ.

מפעל הזוהר העולמי "קול הרשב"י"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

ערכת המגן הטובה ביותר, וביטול איום הטילים מעל עם ישראל
בספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי - הודעה משמחת לכלל ישראל

תורת הזוהר בלשון הקודש

שמעו ותחי נפשכם!

לימוד וסיום כל "הזוהר הקדוש" בשלוש שנים!!!

היום אם בקולו תשמעו, ובוזוהר תקראו, קול הטילים לא תשמעו, את המשיח תראו. על די שילמדו זוהר הקדוש עם פירוש 24 שעות ביום יהיה הזו שנת הגאולה

דקות בכל יום ולגמור את כל ספר הזוהר בשלוש שנים. כל אב יכול להושיב את בניו מגיל שידועים לקרוא, וישמעו ויקראו כל יום 20 דקות יחד עם הדיסק, ובכך תוך שלש שנים יעשו סיום לכל הזוהר הקדוש, ויתקיים דברי הרשב"י ז"ל: אמר להם רבי שמעון: כשיהיה קרוב לימות המשיח אפילו נערים שבעולם עתידים למצא נסמרות של החכמה ולדעת על דיו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל (זהר הקדוש פרשת ויחא דף ק"ח).

ברוך שהחיינו וקיימנו לזמן הזה לגמור הפרוייקט העולמי הגדול, את השיעורי הזוהר בלשון הקודש מיוחד למלמדים, לילדים, זקנים עם נערים, - כל ספר הזוהר הקדוש: תורת הזוהר הקדוש 780 שיעורים - תיקוני זוהר 125 שיעורים - זוהר חדש 157 שיעורים - ס"ה 1062 שיעורים ב-50 דיסקים, ב-50 דיסקים אתה רוכש את כל תורת הזוהר הקדוש, כל הזוהר שיש בעולם. יכולים לשמוע בבית בדרכים.

התכנית מתנהלת על ידי "מפעל הזוהר העולמי", מיסודו של כ"ק האדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גרוס שליט"א בשיתוף עם המגיד שיעור הגה"צ רבי אריה ברדה שליט"א.

תכנית עולמית ללימוד ולסיום זוהר הקדוש בלשון הקודש, בשלוש שנים, בשמיעת סידרת דיסקים, בלשון קלה ונעימה. הסדרה מחולקת לחמישים דיסקים, כל שיעור באורך 20 דקות, כל דיסק כיל 30 שיעורים ובסך הכול 1062 דיסקים (אלף ששים ושתיים) שיעורים. בכך יהיה ניתן בקלות לשמוע ולסיים כל הזוהר הקדוש אף בדרכים ובנסיעה, וכד'.

כל השיעורים ניתן לשמוע גם בטלפון "קול הרשב"י" 0722-990055 ובטלפון "קול הזוהר": 0722-990044, וכן ניתן להשיג כל ספרי הזוהר"ק ב"מפעל הזוהר העולמי" רחוב נחל לכיש 24/8 בית שמש. טל: 0548436784 / פקס: 02-9951300

מעתה כל בית המדרש גם כשארן להם מגיד שיעור יכולים ללמוד יחד את סדר הזוהר המחולק לשלוש שנים מתוך הסט החדש הנדפס בעשרה כרכים עם ביאור בצד, (סט של 10 כרכים מסובסד 130 ש"ח) ובאותו זמן לשמוע [בדיסק] את השיעור במשך 20

לימוד ושמוע בוזהר כל רגע, למנוע חבלי משיח וכל פגע, כהבטחת משה רבנו לרשב"י, ובדא יפקון מגלותא. מהיום, כל ילד קטן מגיל 7 יכול לגמור את כל ספר הזוהר הקדוש [פעמיים לפני חבר מצוה] ולזכות להיות אחד מבני עלייה מרואי פני המלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אשרי יולדתו!!! גם יזכה ששלך המשיח יראה באצבעו ויאמר "בזכותך הגעת".

ניתן ללמוד מתוך הזוהר הקדוש שיצא כעת לאור (חודש טבת תשע"א) ב-10 כרכים מחולק לשלוש שנים. (ניתן לקבל במפעל הזוהר העולמי, וגם אצל "מלכות דוד" רחוב השומר 74 בני ברק במחיר מסובסד, וכן במוקדים - ממפורסם ב"ערכת של שעה").

בואו ונקיים את התקנה של הצדיק הקדוש המקובל רבי יצחק אלפיה לגמור הפרד"ל לכה"פ פעם אחת בחיים ושהקב"ה יזרו את גאולתנו בחסד וברחמים, ויכהבטחת הרשב"י (ישא קכד): דבדא יפקון מן גלותא ויגרתמי. בסיום הזוהר יחולקו חינם ספרים "זוהר השבת", "זוהר חק לישראל", ועוד הרבה ספרים על הזוהר הקדוש

כל הילדים המתחילים ללמוד את סדרי הזוהר אחרי 30 יום יקבל כבר מתנה הסט הראשון זוהר השבת 5 כרכים ו זוהר חק לישראל 5 כרכים.

כל אחד שמתחיל ללמוד נא לשלוח לנו בפקס, כדי להכין את הספרים, כי המספר מוצמם, וכל הקודם זוכה. מפעל הזוהר העולמי, סניף לפרטים ולהצטרפות: 0548-436784 - פקס: 02-9951300

מפעל הזוהר העולמי
נחל לכיש 24/8 בית שמש
טל: 0548-436784

הזוהר וזוהר
מכריז ואומר
הלומד וחוזר
מרויח וקוצר

מהפכת הזוהר העולמי יוצאת לדרך!

לומדים קטעים נבחרים מחלק א' של סט "זוהר השַׁבָּת", ונבחנו ומקבלים סט "זוהר השַׁבָּת" מחלק לפרשיות השבוע, מיחד ל"שלחן שַׁבָּת", עם דיסק של דרשות התעוררות על לימוד הזוהר הקדוש.

במתנה

ביצד?

- 1 יש לשלוח פקס עם פרטים מלאים [שם, כתבת, וטלפון] למספר 153-3616-8526
- 2 אנחנו נשלח לך את המבחן. 3 בגמר המבחן תפקסס אותו לפקס הנ"ל.
- 4 בוחן מיחד מטעם "מפעל הזוהר" יבדק את המבחן. ותקבל את המתנה.

המצטיינים יזכו לפרסים בספרים.

לפרטים והזמנת מבחנים, טל: 0542-214-449

כל יהודי יכול לזכות בסיט של זוהר השַׁבָּת! בחנם!

כל רגע של לימוד הזוהר הקדוש יקר מאוד בעיני ה'.
כל רגע של לימוד, מצייל את עם ישראל בפרטיות ובכלליות מגזרות קשות.
יהודי יקר, פמה כח ועצמה חבויים בך!
כל העולם תלוי בלימוד שלך, אל תרפה ידי, הזמן קצר והמלאכה מרבה,
בוא והצטרף לקבוצה שתוליך את כל העולם לשלום,
בוא ושב בצלו של הרשב"י הקדוש.

מתן שכרו בצידו, הרשב"י יושב ולומד עמו

מדריך לצניעות בישראל

יום ה' | פרשת קרח | כ"ד סיון | תשע"ו | עלון מס' 14

עלון יומי דהתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובירורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקָדֵר לְבוּשָׁה
וּמְשַׁקֵּק לְיוֹם אֶפְרוֹן

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ל,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לְכַשֵּׁי בְגָדֵי תַפְאָרְתָךְ עִמִּי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
וְאַתָּה עֲלִיתָ עַל קַלְקָה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
מוסור-

מכתבים למערכת

ועוד.

לְחֻקֹּק בְּעֵט בְּרֹזֶל
וְעוֹפְרֵת לְזַפְרוֹן
לְדוֹרוֹת הַבָּאִים
דְּבָרִים אֵלוֹ הָאֲמוּנִים
בְּכֹאן:

אנחנו ממשיכים את
הסריה שופר משיח
ועלון מדריך לצניעות
בישראל על צניעות,
והחרם, והאיסורים
עם חתימות של יותר
מ-120 גדולי ישראל
על האיסור הנורא
שיושבים אנשים
ונשים בלי מחיצה -
וזה ממש בתי זונות

בְּמַצָּרִים שְׁלֵא נֶאֱבְדוּ
בֵּין אוֹמוֹת הָעוֹלָם,
וְקָרָא צֹנֵת וְאֶבְדִּיל
אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים, וְהוּן
עִם לְבַדָּד יִשְׁכּוּן
כְּתַנְגּוּם יְהוֹנָתָן שֵׁם
דְּבַנְיָמוּסִי אֲמַיָּא לֹא
מְדַבְּרִין וְיִתְעַרְבוּ
בְּגוֹיִם וְיִלְמְדוּ
מַעֲשֵׂיהֶם (שְׁלֵא)
יַעֲמְדוּ דוֹר אַחֲרוֹן
בְּנִים יִנְלְדוּ אִם כָּעַת
אָנוּ מְחֻשִּׁים, יֵאֱמְרוּ
פְרוּשִׁים הִתִּירוּ אֶת
הַדְּבָר (וְעַל כֵּן
מְחוּיָבִים אֲנַחְנוּ

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

- 245. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 09 - 245
- 246. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 10 - 246
- 247. ספר עדות ה' נאמנה 247
- 248. ספר הודאת בעל דין 248
- 249. ספר שלשה ספרים נפתחים 249
- 250. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 11 - 250
- 251. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 12 - 251
- 252. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 13 - 252
- 253. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 14 - 253
- 254. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 15 - 254
- 255. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 16 - 255
- 256. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 17 - 256
- 257. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 18 - 257
- 258. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 19 - 258
- 259. ספר צער בעלי חיים 2 - 259
- 260. ספר צער בעלי חיים 2 - 260
- 261. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 261 - 12
- 262. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 262 - 13
- 263. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 263 - 14
- 264. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 264 - 15
- 265. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 265 - 16
- 266. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 266 - 17
- 267. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 267 - 18
- 268. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 268 - 18
- 269. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 269 - 19
- 270. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 270 - 21
- 271. ספר דין תורה בבית דין של מעלה 271 - 22
- 272. ספר שופר הזוהר כרך א 272
- 273. ספר שופר הזוהר כרך ב 273
- 274. ספר שופר הזוהר כרך ג 274
- 275. ספר שופר הזוהר כרך ד 275
- 276. ספר שופר הזוהר כרך ה 276
- 277. ספר שופר הזוהר כרך ו 277
- 278. ספר שופר הזוהר כרך ז 278
- 279. ספר שופר הזוהר כרך ח 279
- 280. ספר שופר הזוהר כרך ט 280
- 281. ספר שופר הזוהר כרך י 281
- 282. ספר שופר הזוהר כרך יא 282
- 283. ספר שופר הזוהר כרך יב 283
- 284. ספר שופר הזוהר כרך יג 284
- 285. ספר שופר הזוהר כרך יד 285

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

זוכה למעלות היותר גדולות:

(ט) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן טו').

(כ) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"ג).

(כא) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכר משלם גם על העבירות ברבים והי' נמנע גם בשביל הבושת נודך פיקודיך, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

אותה תדרשנה לפי שהיא כמת מצוה, ומצוה שאין לה רודפים רדוף אחרי לעשותה, שהמצוה מקטרגת ואומרת כמה גרועה אנכי שנתעלמתי מכל וכו'.

(ספר חסידים אות ק"ה)

ענף א'

אי אפשר לקיים מצות ואהבת לרעך כמוך אם לא מודיע לחבירו ענין שכר ועונש

כתב בספר הקדוש קב הישר (פרק ה') וזה לשונו: ואהבת לרעך כמוך (דברים ו, ה), אמרו רבותינו זכרונם לברכה (תורת כהנים, פרשת קדושים, ד') זה הוא הפסוק, שהוא כלל גדול שבתורה. ואין לך אהבה יותר, כשרואה האדם דבר מגונה באחיו ישראל, שעושה איזה חטא ועוון, שצריך להוכיחו על זה, כי נשמתו של ישראל הן קשורין ודבוקין זה בזה. אבל הכלל הוא, שצריך האדם מי שהוא יודע ההרפתקאות והסיבות והעונשים! שבאים לנשמת האדם אחר יציאת הנשמה מהגוף, צריך להודיע לחבירו, אולי על ידו יזכה חבירו גם כן ויעזוב דרכו הרשעה "ושב ורפא לו" (ישעיה ו, י).

רבינו הקדוש בעל המחבר ספר אור החיים

הוכיח והחזיר בתשובה אנשים פשוטים

האור החיים הקדוש התעסק להחזיר אנשים פשוטים למוטב ולקרוב תחת כנפי השכינה כדמוכח מאוה"ח פ' בלק (כג, י) ראיתי אנשים וכו'. וגם דרשותיו סובבו על קוטב זה כדמשמע מהסכמת רבני ירושלים על ספרו ראשון לציון: "נפלאים מעשיו מהדר אזכותא דרבים וכן בפיו תנוחת מוסר משום אקרובי עם

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

ישראל? למה רוצים לבטל את בחורינו מהתורה? כל עיוור רואה שקצו כל הקיצים. חייב כל אחד לפשפש במעשיו ולבדוק בשל מי הסער הזה לנו.

אומרת התורה הקדושה: (דברים, כג, טו) "כי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְחַלֵּךְ בְּקִרְבְּ מַחֲבֵל לְהַצִּילְךָ וְלִתֵּת אֶיךָ לְפָנָיו וְהִנֵּה מַחֲנִיךְ קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֲרֹת דָּבָר וְשֵׁב מֵאַחֲרֶיךָ."

ה' אלוקינו מצווה כל אחד ואחד מאתנו להיות קדושים! ומבטיח לנו שקט ושלוה, בתנאי שיהיה מחננו קדוש ולא יראה בנו ערות דבר, אחרת מסלק הקב"ה את שכירתו.

אם בְּחֻקְתֵיךָ תֵּלְכוּ וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם: (ויקרא כו) מבטיח ה' את כל הטובות שבעולם, אך " ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצוות האלה "

אז מגיעות כל הקללות, המחלות והאסונות...

חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותיי. חייבת כל אחת לשאול מתי יגיעו מעשי למעשי אמותיי. האם הלכו אמותיי הקדושות בפאת קאסטס מהממת? האם הלכו בחציאת קצרה ובגרב שקופה או בבגדים צמודים?

אנו כל עם ישראל באניה אחת, ערבים זה בזה, ומבקשים ממך - אנא אל תסלקי מאתנו שכנה, הסירי מאתנו את הסער הזה. **התלבשי בצניעות!**

ה.

נשים יקרות!

כמה חלול ה' ישנו מנשים חרדיות המהלכות ברחובות קריה במלבושי שחץ ויהירות בסוגי פאות נכריות האסורות לכל הפוסקים - גם של ימינו, ולצדן מהלכים בעליהן לבושים שחורים ועטופים שחורים, מעוטרים בזקן ופאות.

מה יגידו אלו המתקרבות ליהדות, הניגשות ברצינות ובקפידה למצוות ה' ולמצוות הצניעות בפרט ובוחלות בכל מיני התפשרויות למיניהן?

מה נענה כאשר ישאלו מה האמת ועם מי האמת? לאיזה קונפליקט הכנסנו אותם - מצד אחד הוכחנו אותם לצניעות, פחות להתראות ולהתבלט, להזהר מכל מכשול שעלול לצאת מתחת ידן בלבוש, בדבור, בהנהגה.

וכצעד ראשון לצניעות מציעים להן את דרישת התורה לכסות את הראש, פשוט לכסות את הראש כדי להצניע את שערן שלא יהיה גלוי, והנה רואות הן את ההלכה אצל אלה שמייצגות את העולם החרדי.

מחפשים אנו על מה חרוץ האף הגדול היום בפגועים, בתאונות, במחלות נוראות, קשיי פרנסה ועוד. האין סבה זו מספיקה - עוון חלול ה' עוון חלול הקדשה!?

ולצערו, בהרבה מקרים הפרצות באשמת הבעלים, שזה לרצונם בדוקא, או ממחדלם ממצות התוכחה.

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

אלעזר, חלק ה' ל"ה מעותק בשלחן העזר חלק ב' סימן ט' בשמלל"צ סעיף קטן י"א).

עוד כותב הוא בצוואה לבתו שתלך עם פריזעטי אפילו מעור (צוואה אות ג').

יט. הגאון **רבי חיים בנבשטי** זצ"ל (בעל מחבר

ספר כנסת הגדולה על שולחן ערוך) **סובר**

לאיסור (עי' כנסת הגדולה אבן העזר כ"א,

סעיף קטן ה', שדי חמד אספ"ד מע' ד').

כ. הגאון **רבי חיים האלבערשטאם** זצ"ל (אב

בית דין קהל קודש צאנו, ובעל מחבר ספר

שאלות ותשובות דברי חיים, ועוד) כותב:

רוב הפוסקים סוברים **שללכת עם פאה**

נכרית הוא איסור, עוד יותר בראשונים

(ר"ן, ריטב"א כתובות, מובא באספ"ז)

כתוב שאפילו להשים חתיכת סחורה

וכדומה, על המצח **שיראה כמו שערות זה**

ושורין עליו ומטמאין אותו בכל מיני
טמאות רחמנא ליצילן (יסוד צדיק, פ"ג).

ג. עוד לך כלל גדול, שלא ימצא יצרך
פתח לשלוט בך בלכתך בשוק, ואתה
רואה נשים באות לקראתך, שים עיניך
לארץ עד שתעברנה ואל תסתכל בהן
כו', שהרי תראה שהיצר מתגבר עליך
בחזק שתשים עינך לראותן, ואם אין
ראיה זו בלום, למה מתגבר עליך עד
שבמעט כל אדם יכול לעמוד בנסיון
זה, כי אם מי שאהבת בוראו חקוקה
בלבו. (שבת מוסר, פכ"ז).

אל יבוש ממלעיגים

א. יש המתבישים לילך בשוק ועיניו
למטה והיא בנשה רעה שצריך לעקור.
עין מה שכתוב בספר חסידים סימן ט':
ועקר חזק החסידות מתחלה ועד סוף,
אף על פי שמתלווצים עליו, אינו מניח
חסידותו וכונתו לשמים ואינו רואה פני
נשים בפרט בין אנשים אחרים, שבלם
רואין הנשים כגון שהיה בבית חפה,
שהנשים שם מלבשות עדיים והכל
מסתכלים והוא אינו מסתכל, לפיכך
יזכה לרב טוב הצפון וכו', כמו שכתוב:
"אשר צפנת ליראיד", ועינו תשבע מזיו
השכינה, עד כאן לשונו. ורמ"א סעיף
א', ולא יתביש בפני בני אדם
המלעיגים עליו בעבודת הבורא יתברך
שמו.

מכתבים למערכת

תרעה: הריני מאשר שקבלתי עד עכשיו 4 ספרים דרך
הדאר ואני מודה לכב' מאד נהייתי מהספרים אפיל שיש לנו
הרבה ספרים בכל זאת התורה ארוכה מארץ מדה ורחבה מני
ים הפוך בה והפוך בה תורה היא ללמוד אני צריך חזק ואמץ.

בכבוד רב

הצעיר א. שריקי

מושב כסלון 07

ירושלים

תרעו: הננו מאשרים קבלת הספר נפש ישעיה והנני מודים
לו עבורו מאד.

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה י"א)

ובזכותך עתידין להגאל

(מקלות רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ו | פרשת קרח | כ"ה סיון | תשע"ו | עלון מס' 15

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובירורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבושקה
ומשסק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עילית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

העולם, על פן
צריך כל בר
ישראל אשר
ישמע שרב או
אחר דורש בלשון
נכרי לעזב בית
הכנסת ולצאת
חוצה, והדורש
צריך לדרוש
בלשון יהדות
שמדברים בו
ישראל הכשרים
אנשי המדינה
הזאת:
אסור לכנוס
להתפלל בבית

בפרהסיה, וזה דור
המבול וכולם בחרם
חמור של גדולי
ישראל מדורות
הקודמים, וכמו
שנכנס לבית עבודה
זרה, והוא בכלל יהרג
ואל יעבר.

וזה לשונם בפסק
דין:

אסור לדרוש
דרשה בלשון
אומות העולם, וכן
אסור לשמוע
דרשה האמורה
בלשון אומות

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

אלקי אברהם ליראה את ה' ורבים מעמי הארץ מתיידיים וכו'.

התועלת שבתוכחה וגודל השכר של המחזירים בתשובה על ידי התוכחה

בזוהר פרשת תרומה, הוא מפליג מגודל השכר של המוכיחים ומזכים את הרבים, שמונעין את הרבים מן החטא ופועלין ארבעה דברים:

ראשית - כי ידוע הוא, דהעולם נדון מחצה על מחצה, ועוון אחד מכריע בכף חובה לכל העולם, ומצוה אחת מכריעה לכף זכות; ועל ידי התוכחות, שהמוכיח מוכיח את הבריות, אם שב אחד מישראל בתשובה שלמה, נמצא, שעל ידו העולם נדון לכף זכות, ונמצא זכות הרבים תלוי בו.

הקדושה מתגברת

שנית - המוכיח מקיים מצות עשה: הוכח תוכיח וגו', ועל ידי התוכחה מתגברת הקדושה, והסטרטא אחרא מוכרחת להיות נכנעת תחת יד הקדושה.

כבוד הקב"ה מתעלה ומתרום

השלישית - גורם שכבוד הקדוש ברוך הוא מתעלה ומתרום; ושכרו יהיה, שיזכה לראות בנים ובני בנים יראים ושלמים.

לאחר מותו מוליכין נשמתו למקומות ששום אדם אחר אינו זוכה

הרביעי - כי לאחר מותו מוליכין את נשמתו בתליסר תרעי של עולמות העליונים, ולית מאן דימחה בידיה. ועליו נאמר: בריתי היתה אתו, החיים והשלום.

ועוד: שנוסף על שכרו שכר גדול מאד, והוא זה, כי מלאך אחד ושמו

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

(לכן) אנא נשים יקרות חוסו על עצמכם ועל כלל ישראל וחזרו לדרך אימותינו הקדושות שכיסו ראשם בכיסוי ראש אמיתי ומקורי ומלבוש ארוך וצנוע כהלכה ועל ידי זה ישיפיע ה' עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם.

ויהי רצון שיתקיים בנו מאמר הכתוב בזכות נשים צדקניות

נגאלו אבותינו ממצרים ובזכותם נגאל.

ו.

בצטרף לתת דין וחשבון על הצניעות

מלב אשה אל אחותה

יבוא יום שנצטרך לתת דין וחשבון לפני בורא כל העולמים, לפני מלך מלכי המלכים.

ואז יתפוס בנו חיל ורעדה, באיזו טענה נגיע לבורא עולם, כשבורא עולם יגיד לנו, לימדו אתכן ואמרו לכן מה התכלית של בת ישראל ומה תפקידה, ושאישה צריכה להיות צנועה כמו שכתוב: "אישה היא צנועה, היי צנועה." בעיני מי רצית למצוא חן כשעמדת והתייפית ליד המראה? האם רצית למצוא חן בעיני בורא עולם?!

בשביל בורא עולם לא צריך להתייפות, בעינינו מוצאים חן רק במצוות ומעשים טובים, ועם צניעות. כשנצטרך לתת דין וחשבון, הנשמה תבכה ותתחנן אבא... אבא... אבא... אבא... תן לי עוד כמה דקות לרדת ולהיות צנועה אפילו לדקה אחת לעשות לך נחת רוח.

אבל, אחיות יקרות! כל אחת מאיתנו יודעת עמוק בלב ששם בשמים יהיה מאוחר מדי,

לא יעזרו הבכיות, לא יעזרו לה תחנונים. שם מחלקים רק שכר ועונש ופה זה המקום לחטוף. כל דקה שעוברת ולא חטפנו מצוות, הדקה ההיא לא תחזור וכל דקה שווה זהב!

אבל היצר הרע לא נותן. היצר הרע עובד ומוזיע מפני שהוא יודע שהסוף שלו מגיע.

הוא היצר הרע, הוא השטן הוא המקטרג ומפתה אותנו, ומייד הוא עולה לשמיים לקטרג עלינו ומי שיש לה שכל לא נותנת להיתפס ברשתו.

כל פעולה קטנה, כל שינוי היא חושבת מה היא המטרה, למה אני מתלבשת כך? מי הוציא את האופנה ומהי מטרתו? האם יש לו מטרה אחרת חוץ מפריצות ומשיכת עין?

אחיות יקרות! ובואו נחטוף, עכשיו הזמן לחטוף קדושה. "חזון איש" הקדוש אומר ש: "הטל תחיה של בת ישראל, הזיעה של בגדי הצניעות, עם עוד חתיכת בד אפשר לקבל עוד טל תחיה." אוי... שם בשמים לא נוכל לקנות אפילו בזהב.

מי לא רוצה לקום לתחיית המתים? כתוב "בזכות נשים צדקניות

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

- 285. ספר שופר הזוהר כרך טו
- 287. ספר שופר הזוהר כרך טז
- 288. ספר שופר הזוהר כרך יז
- 289. ספר שופר הזוהר כרך יח
- 290. ספר שופר הזוהר כרך יט
- 291. ספר שופר הזוהר כרך כ
- 292. ספר שופר הזוהר כרך כא
- 293. ספר שופר הזוהר כרך כב
- 294. ספר שופר הזוהר כרך כג
- 295. ספר שופר הזוהר כרך כד
- 296. ספר שופר הזוהר כרך כה
- 297. ספר שופר הזוהר כרך כו
- 298. ספר ספרים ומחברים
- 299. ספר סוד הגאולה וגיליונות באנגלית
- 300. ספר זוהר ארבעת המינים
- ספר בית עקד ספרים מהאדמו"ר מואלמין שליט"א

ספר על הזוהר הקדוש חלק א' 1000-1 ענף ד' - 400

- 301. ספר משכן הקדושה
- 302. ספר הקדמת הזוהר לש"ס
- 303. ספר אמורי שלום תהלים לליל שב"ק
- 304. ספר גימטריות הזוהר חלק ב
- 305. ספר עלון גימטריות הזוהר לחודש אלול
- 306. ספר טיראה דציבורא
- 307. ספר משניות הזוהר ברכות פרק ז
- 308. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס- מסכת ברכות 308
- 309. ספר שכו ועונש בראשית
- 310. ספר שכו ועונש שמות חלק א
- 311. ספר שכו ועונש שמות חלק ב
- 312. ספר שכו ועונש ויקרא
- 313. ספר שכו ועונש במדבר
- 314. ספר שכו ועונש דברים
- 315. ספר שכו ועונש פרשת מטות ותוכחה
- 316. ספר זוהר השבת פרשת פנחס ערבות ותוכחה 316
- 317. ספר הערב רב
- 318. ספר זוהר השכינה

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

במקדש בתפוח בעצי הישר,
באוצר המודשים (חסידי)
אמר משה לנסר גיאל
מפני מה הם תלויים
בעיניהם, אמר ליה:
מפני שהביטו
באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

(ב) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט).

(ג) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"ג).

(ד) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראי"י אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על העבירות רבים והי' נמנע גם בשביל הבושת ודרך פיקודי, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

גם איסור, מפני שזה נקרא עוברת על דת יהודית, לכן אסור לצאת עם פאה נכרית וזה נקרא דת יהודית (שאלות ותשובות דברי חיים חלק ב' נ"ט).

עוד כותב הוא: אני יודע בוודאות שכשהייתי אצל חמי ז"ל [בעל ברוך טעם זצ"ל] לפי מה ששמעתי אז לא היה בכל מדינת אשכנז שום אשה חשובה שתלך עם שערותיה או אם פאה נכרית, רק כמה פריצות שהיו ללעג ולקלס, רק בעוונותינו הרבים לאחרונה התפשט מנהג האפיקורסים, לכן חלילה וחס לומר שלכן מותרות נשותינו גם כן ללכת כן, והאיסור במקומו עומד ומי שעובר מקבל מלקות מן התורה (חכמת אדם יורה דעה ל').

כא. הגאון רבי חיים חזקי' מדיני זצ"ל (בעל

מכתבים למערכת

שיזכה לעשות ספרים כדי לזכות הרבים מתוך נחת והרווחה ובריאות וכל טוב.

בכל הכבוד

ישיבת "כתר תורה" להוראה

בני ברק

נתבקשתי ע"י ראש הישיבה דפה להביע את תודתו על ששלחתם את ספריכם הח' נפש ישע'י, אכילת תרנגולים ועוד.

יה"ר שיזכה כ"ת להפיץ מעינותיו חוצה וזכות הרבים תגן ותושיע עליו וזרעו אחריו שלא ימוש ספר תורתנו הק' מתוך אהלנו.

אל יבוש ממלעיגים - ימצא מנוח לנפשו - ויפעול ישועות בנפשו

ב) כל מי שחש לנפשו, שלא להביאה לידי טמאה, יגדיר את עצמו בחוש הראיה ואם הדבר קשה לו, יתגבר על עצמו בכל תוקף ועוז. וידע אשר ממש בנפשו הוא. ואם לא יגדיר את עצמו בזה, כל עבודתו באין ובאפס נחשב ולא יפעל דבר ביגיעתו ועבודתו, ואדרבה ירד רחמנא ליצלן מטה מטה, ועל כן יתגבר בארי, להגדיר את עצמו בכל תוקף ועוז, וגם אם יהיה נכר אל יחוש לשיחות בני אדם, והלא בדבר הנוגע לחיי הנפש בגשמיות, אינם מביטים על שום דבר, וכל שכן בהנוגע לחיי הנפש הרוחני, והקבדות בזה הוא רק בעת הראשונה, שצריך להכביד על עצמו ולהתגבר על טבעו ורצונו ובמשך הזמן יתרגל בך, ובהגדרה זאת ימצא מנוח לנפשו מכמה רעות ובלבולים, ואז יוכל לעבוד עבודתו וביגיעתו יפעל ישועות בנפשו בעזרתו יתברך. (קונטרס העבודה, פרק ב' - לאדמו"ר האמצעי רבי דובער מליובאוויטש זצ"ל).

שכר השומר עיניו מהסתכלויות אסורות

השומר עיניו מראית אשה:

א) יהיה מרובה לשכינה - ובהקריב כל הקרבנות. (חיד"א בעבודת הקודש, צפורן שמיר

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אוח תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

לכבוד שבת יום | פרשת קרח | כ"ו סיוון | תשע"ו | עלון מס' 16

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לכושר
ומשק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ל,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

אֲנָשִׁים בְּנָשִׁים רַק
יַעֲשׂוּ כְּנֵהוּג מִימִי
קֶדֶם, וְכֵן אִם כָּבֹר
נַעֲשֶׂה לֹא יִכְנָסוּ
בָּהּ:

אָסוּר לְשִׁמוֹעַ
תְּפִילַת קֹאֲהֶר קַל
וְחוֹמֵר לְהִתְפַּלֵּל
עִמָּהֶם אוֹ לְעֲנוֹת
אָמֵן אַחֲרֵיהֶם אֶף
אִם הוּא מְכַרַח עַל
יָדֵי כֵן לְקַיֵּם יֵשֵׁב
בְּדָד וַיִּדָּם וְגו':

אִנְחָנו מִמְשִׁיכִים
אֵת הַסְרִיָּה שׁוֹפֵר
מִשִּׁיחַ וְעֵלוֹן
מִדְרִיךְ לְצִנִּיעוֹת

הַכְּנָסַת אֲשֶׁר אֵין
לָהּ בִּימָה בְּאִמְצָע:
אָסוּר לַעֲשׂוֹת בֵּית
הַכְּנָסַת בְּמַגְדָּל:
אָסוּר לַעֲשׂוֹת
מְלַבּוּשִׁים מְיֻחָדִים
לְשִׁלִּיחַ צָבוּר
וּמְשׁוֹרְרִים בְּאֶפֶן
שְׂיֵהִיָּה דוֹמִים
לְשִׂאָר נִימוּסֵי
דְּתוֹת:

אָסוּר לַעֲשׂוֹת
הַמְּחִיצָה
הַמְּבַדֵּלַת בֵּין
עֲזֹרַת נָשִׁים
וְאֲנָשִׁים בְּאֶפֶן
שְׂיֻכְלוֹ לְהִסְתַּכֵּל

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה
בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס
אבדק"ק האלמין שליט"א
מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

החיד"א זיע"א כותב
בנחל קדומים, וזת"ד:
אם אחד נכשל במליון
הסתכלויות, יהיה
למלאך המות שלו
מליון עיניים! (ע"ז כז)

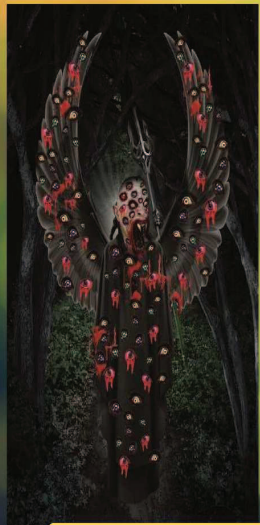
כל ראייה אסורה שאדם
נכשל, אם הוא לא בוכה
מיד, אם אינו עושה
תשובה מיד, הוא מוסיף
עוד עין למלאך המות.

בידך לבחור את המלאך המות עם כמה עיניים שיהיה לו

ארי שאג מי לא ירא

הדורש וההולך לדרשות בלי מחיצה כשרה הוא בחרם של בעל הפלאה, עם כל גדו"י משנת תקפ"ו, ופסק דין של ע"א גדולי ישראל משנת תקפ"ו, הנעשה באסיפת הגאונים הצדיקים הרבנים ומוסכם ומוסמך מכל בתי דינים מארבע ארצות, מרבותינו שבארץ ישראל ורבותינו שבגולה וכל העיניים המסתעפים בזה, והם עוקרים את הדת יהודית, או לעיניים שכך רואות... והמה אביזרייהו דעבודה זרה, ויש ספק אם אינם בכלל יהרג ואל יעבור.. ואסור לקבל תורה מפיו, וכמעמיד אשירה בהיכל ה'... לא תמוש רעה מביתו, ועוד 180 רבנים שאסרו את זה, ואומרים שזה בדיוק כמו שהולך לכנסייה של כמרים, יבחר לו איזה מלאך המות הוא בונה עם כמה עיניים שיהיה למלאך המות.

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

נגאלו אבותינו ממצרים ובזכותם נגאל", נשים צדקניות במצרים, מרחו על פניהן – פחם, כדי שהמצרים לא יסתכלו עליהן, וכשבאו הביתה ניקו את פניהן. נשים אלו הוציאו את עם ישראל ממ"ט שערי טומאה שהרי לא הייתה טומאה גדולה יותר מזו, ומי הוציא את העם מטומאה זו? נשים צדקניות, ובזכותן עתידים להיגאל.

ז.

כל הגאולה העתידה – בידיים שלנו. אחיות יקרות!

בבתי חולים יש הרבה חולים, יש הרבה אלמנות ויתומים שבורים, יש הרבה פחד ממלחמות. כולם מחכים לנשים צדקניות שהן תתעוררנה, כי בהן תלויה הגאולה!

לא כתוב שגברים יביאו את הגאולה, כתוב שנשים צדקניות יקרבו את הגאולה.

אז בואו כולנו נתחזק ונביא את הגאולה.

בואו נרים תפילה לבורא כל העולמים שיגאל אותנו בזכות החיזוק שנשים מתחזקות בצניעות, שיוציא אותנו מהגלות המרה.

השכינה הקדושה בוכה, צועקת ומתחננת, אידישע קינדערלאך (בני ישראל) מוכן שבשילכם כל כך הרבה שבר, בורא עולם רוצה לתת לכם, אבא שלנו הוא כל כך טוב, אבל הוא מחכה לראות הקרבה מצידנו, לראות את הלב שלנו, והשכינה הקדושה כל יום בוכה, אידישע קינדערלאך (בני ישראל) תתעוררו מהשינה, תתעוררו מהשינה.

בואו נתעורר ונוציא את כל עם ישראל שעדיין נמצאים בגלות. אמן כן יהי רצון!

ח.

זעקה מרה על שבר בת עמי

על חלק מבנות ישראל שנראות כבנות מדיין, המחטיאות את הרבים,

על הצאיות קצרות ושוקיים מגולות,

על חולצות צמודות וגרביים חומות,

על פאות טמאות שלגיויות מתאימות...

ובכל יום מסתלקים הצדיקים, למנוחות המה נוסעים

ואותנו משאירים לאנחות דוויים וסחופים,

עד מתי יעקב למשיסה? החושך את העין כיסה!

זכרי את יום המיתה מכל איש,

אולי יועיל את לב האבן להרגיש.

את גודל החורבן, את חומרת האבדן,

של רגש הצניעות והקדושה, את חוסר הבושה:

מהאחד יחיד ומיוחד ה' אלוקינו ה' אחד.

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

יהודעית, ממונה על נשמתן של המוכיחים **לשמה**, והוא מביא דיוקניה **דהוא מוכיח**, אשר הוא מזכה את הרבים **בתוכחתו** ומכריע את העולם מכף חובה לכף זכות.

ובשעה שמביא ההוא ממונה הדיוקנא ההוא, כדין מלכא קדישא מברך לההוא דיוקנא בכל ברכאן, דנתברך אברהם אבינו כד קריב עובדי עבודה זרה לעבודת הקדוש ברוך הוא, כמה דאת אמר: "ואת הנפש, אשר עשו בחרן". ומעלין לההוא דיוקנא בשבעין עלמין הגנוזים, דלא זכו בהו שום בר נש אחרא, **חופץ מאן דמזכה רבים על ידי התוכחה.**

על ידי כתיבת התוכחה בספר אין לחוש לביוש הרבים

עכשיו ראיתי מוכיחים חדשים, מקרוב באו, ועומדין ודורשים ברבים ומביישין את הבריות דרך פרט וכלל, ואינם יודעין את עונשן. וה' נתן לי לשון למודים, שחברתי זה הספר, כדי שיקראו בו הבריות; ואין רוצה אני לבייש אותן ברבים, כי כל איש יודע מרת נפשו במה שעוות, ויוכיח לעצמו לתקן את הפשעים והחטאים. וכדי שלא יאמרו הבריות: אין הלומדים יודעים את מעשינו, ואין חשים לראות אותנו - דע, כי בכל קהלה וקהלה יש בני אדם, שיודעים בקלקולן של הבריות, אך מפני החנופה שגוברת אומרים: אוי לנו אם כך נאמר, ואוי לנו אם לא נאמר. לכן את אשר עם לבבי עשיתי וכתבתי קצת בדברי הגדה, שמושכין לבם של הבריות, ובדברי משל ומליצה; ואקוה לאל, שעל ידי הספר הזה מזכה אני את הרבים, וזכות הרבים יהיה תלוי בי. ואני מבקש מכל היודע לקרות בזה הספר, שישים דברי כחותם על לבו

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

מחבר ספר שדה חמד) אחרי שמביא את כל הפוסקים האוסרים, כותב על אלו המתירים, **אני לא מסכים עם הדעה הזאת**, ומובן מאליי שבמקומותינו שהמנהג הזה לא התפשט כבר אחזנו בדעה האוסרת, **ואסור לפרוץ גדר** (שדה חמד אסיפת דינים מערכת ד', דת יהודית).

ב. הגאון **רבי חיים יוסף דוד אזולאי** זצ"ל (החיד"א) נראה שהוא גם **סובר כאותם האוסרים** (עיין ברכי יוסף אורח חיים ש"ג ב', ומחזיק ברכה אורח חיים ע"ה ב').

ב. הגאון **רבי חיים פלאגי** זצ"ל (בעל מחבר ספר כה"ח הקדמון, רוח חיים, ועוד) כותב: **שאותם שבאים להתיישב בטורקיה צריכים לכסות אפילו את הפאה נכרית, כי אפילו בפאה נכרית או חתיכת סחורה יש קצת**

ב) מתפלל להקדוש ברוך הוא והקדוש ברוך הוא עויר לו, שומע תפלתו ועונה לו בעת צרתו. (חיד"א שם).

ג) ב"ח קדושת שפעו קיים לעולם ולעולמי עולמים, לזרעו וזרעו זרעו עד עולם. (יסוד צדיק, פרק ג).

ד) תזכה לחיות בנעם העליון, ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בפינו תתחזנה עיניך בעולמות העליונים. (באר משה, בא, ד"ה ויאמר).

ה) יזכה לעתיד לבוא להיות במרומי מרומים בין צדיקים וקדושי ארץ שעליהם העולם קים, וירגיש בזיו קדושת בית המקדש לעתיד לבוא. (יסוד צדיק, פרק ג).

ו) זוכה לראות ולשמוע מראות אלקות, ולהשיג השגת אלקות. (ייטב לב, וקרא - ד"ה וקרא אליו).

ז) זוכה לבנים טובים ואריכות ימים (ספר חסידים סימן תצ"ה). יחיו בננו ויגדלם בלא צער, ויציל אותם ממקרי הזמן. (אמרי קודש - השרף מסטרעליסק, אות ל"ח).

ח) זוכה שזרעו יחברו פרושים על התורה. (ספר המדות אות ט').

ט) זוכה להיות צופה במרכבה העליונה. (ראשית חקמה, שער הקדוש פ"ה, אות מ"ו). ורואה בעין שכלו אורות עליונים. (לקוטי תורה - טשרנאביל, הדר' ג').

מכתבים למערכת

בברכת התורה

יוסף חיים הברגן

אוצר הספרים מנוחת יצחק

שע"י ישיבת אופקים

תרעת: רוב תודות על חיבורך הנפלא אשר נשלח אלינו בימים אלה, אין ספק שספר חשוב זה ישמש את תלמידינו וירחיב את השכלתם, ויהווה עוד נדבך בסיפרייתנו התורנית. הנני לאחל לך כל טוב ויתן ה' לך כח להמשיך ולחבר ספרים כהנה וכהנה ותגדיל תורה ותאדירה.

בכבוד רב

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה י"א)

ובזכותך עתידין להגאל

(לקוטי דתות אות תר"ח)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום א | פרשת חקת | כ"ז סיון | תשע"ו | עלון מס' 17

עלון יומי דהתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבושה
ומשקק ליום אפרון

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בקדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

דבר המערכת – בהמשכים

בישראל על צניעות, והחרם, והאיסורים חתימות של יותר מ-120 גדולי ישראל על האיסור הנורא שיושבים אנשים ונשים בלי מחיצה - וזה ממש בתי זונות בפרהסיא, וזה דור המבול וכולם בחרם חמור של גדולי ישראל מדורות הקודמים, וכמו שנקנס לבית

עבודה זרה, והוא בכלל יהרג ואל יעבר.

וזה לשונם בפסק דין:

בתי הנקראים קאהר שנהל, מאחר שהוא בית אפיקורסות אסור לננוס לתוכם כדאיתא במסכת שבת דף קט"ז ע"א אמר רבי טרפון וכי, שאפילו אדם רודף אחריו להרגו ונחש רץ להפישו נכנס לבית עבודה זרה

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

319. ספר אנציקלופדיה כשרות חלב עכ"ם
320. ספר סוד הרשב"י - פרפראות תיבות
וגימטריות 320
321. ספר זוהר תורה - בראשית מהגה"צ המקובל
הרב רוזנברג 321
322. ספר זוהר תורה - שמות מהגה"צ המקובל הרב
רוזנברג 322
323. ספר זוהר תורה - ויקרא מהגה"צ המקובל הרב
רוזנברג 323
324. ספר זוהר תורה - במדבר מהגה"צ המקובל
הרב רוזנברג 324
325. ספר זוהר תורה - דברים מהגה"צ המקובל הרב
רוזנברג 325
326. ספר זוהר חק לישראל בראשית 326
327. ספר זוהר חק לישראל שמות 327
328. ספר זוהר חק לישראל ויקרא 328
329. ספר זוהר חק לישראל במדבר 329
330. ספר זוהר חק לישראל דברים 330
331. ספר זוהר תהלים החדש 221
332. ספר סוד צניעות האשה וחיבתה 332
333. ספר דין תורה להרמב"ם ראשי ישיבות, בעלי
דין של מעלה 333
334. ספר דברי תורה על מסכת ברכות 334
335. ספר דברי תורה על מסכת שבת 335
336. ספר דברי תורה על מסכת עירובין 336
337. ספר המנורה הטהורה - ביאור למנצח בנגינות
מוזמר שיר 337
338. ספר הערב רב, בעל חשיבות גדולה לקירוב
הגאולה 338
339. ספר אדרא זוטא השלם - כולל 5 ספרים 339
340. ספר בן העולם הבא 340
341. ספר תהילות הזוהר 341
342. ספר נשמת זוהר 342
343. ספר זוהר השבת בראשית 343
344. ספר זוהר השבת שמות 344
345. ספר זוהר השבת ויקרא 345
346. ספר זוהר השבת במדבר 346
347. ספר זוהר השבת דברים 347
348. ספר גדולת התתק"ס - המכוון ל- 960 חלקי
הזוהר 348
349. ספר קדושת בני ישראל - ריחוק מן העריות

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

במחשבת ספרות בעצי העיר,
באוצר המדרשים (סדרה)
אמר משה לנסרגיאל
מפני מה הם תלויים
בשניהם, אמר ליה:
מפני שהביטו
באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

(כה) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי
בבית חופה, שהנשים שם מלוכשות תכשיטיהן, והכל
מסתכלין והוא אינו מסתכל, יזכה על ידי זה לרב טוב
הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו
תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט"ו).

(כו) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת
הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון,
אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת
הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא
יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם
אבינו זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים
סימן י"ג).

(כז) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות
בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל
קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח
שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על
העבירות ברבים והוי נמנע גם בשביל הבושת ורדך פיקודיך,
בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

ועל זרועותיו, ויהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי. (קב הישר פרק ק"א).

גדול השכר למי שמעורר אחרים ליראת שמים

כתיב (דברים ד, י) אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בנייהם ילמדון, ופירש רש"י ילמדון - ילפון לעצמם, ילמדון, יאלפון לאחרים. הוכח תוכיח, ומצות מחאה, וערבות, אשר כל קיום הכלל ישראל תלוי בזה, מה אשיב לה' כל תגמלוהי עלי, יהי שמו הגדול מבורך מעתה ועד עולם, עד כאן לשונו.

ענף ב'

כוחם הגדול של רבני הערב רב ומה מעשיהם - ממי קיבלו הכוחות האלו? מי מנהל אותם? מי הראש שלהם? איך בודקים אותם? ואיך יודעים להינצל מהם?

כל בן אדם צריך לתת דין וחשבון בבית דין של מעלה מה עשה בחיים חיותו! וכדאי שלא להיכשל בעונות חמורות וקלות נתנו לנו שולחן ערוך וספרי מוסר לדעת האמת, אבל הסמ"ך מ"ם, הוא חכם גדול - הוא לוקח רב של ערב רב, ואפילו שיהיה מקובל גדול, והוא השליח האמיתי שלו, הוא עובד ועושה בשביל הסמ"ך מ"ם את כל העבודה, כי הוא כבר זקן של 6 אלף שנה, מלך זקן וכסיל, ואין לו כבר כוח להתעסק עם כל אחד בפרטיות.

ראה מה שכתבו ספרי בעל שם טוב זי"ע על זה, כמבואר בספר דרך הנשר מביא קטע העוסק בשנת תר"כ בענייני חזנים, שוחטים, שצי"ם, ובתי כנסיות,

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

ובכל יום יוצאת בת קול ואומרת:

אוי להן לבנות ישראל שלא נהרות בצניעות,

שעולה על כל המצוות בחשיבות.

אוי להן מיום הדין.

כי הקב"ה לא מוותר אפילו על טיפין.

ומה נעים ומה טוב לנשים,

שעטרה ליושנה מחזירין...

ובלבושי מלכות מתעטרין.

אלפי נשים בכל העולם משמחות ועושות נחת למחיה את כולם.

בגדי בת מלך צנועים ברשות הרבים, שלא חלילה להכשיל בהרהורים רעים.

ומקצף (ר"ת קצר צמוד פאה) (חרון אף) יגן עד כי יבוא גואל".

שכינת עוזנו מעפר יקים,

מה טוב ומה נעים שבת אחים

ממלחמת גוג ומגוג הקרובה,

רק הצניעות יהיו לך לטובה.

וחוץ מזה לא יועילו לך כל צידקותייך (שמי"ה"ל, גמ"ח, שבת וכו')

אם את מחטיאה את אחייך.

ט.

בת ישראל יקרה!

יופיך נמדד בצניעותך, אנא שמרי על כבודך, אל תלכי כאחת הגויות שבושה אינן יודעות, כי את בת של מלך מלכי המלכים בורא עולמים, אנא שמרי על צניעותך, ובכך תכבדי את מעמדך.

ואמרו חכמינו זיכרונם לברכה: 'אין לך יפה מן הצניעות'.

האם האופנה של גויה מפריז - טובה יותר מהאופנה של שרה אמנו הצנועה והחסודה?

שמרי על צניעותך, ובכך תכבדי את עצמך.

”

בורא עולם אוהב אותך

את! שומרת על צניעות? ואיך ההתנהגות? עלייך לדעת אחות יקרה כי מלא כל הארץ כבודו כשאת בחדר לבד

את לא לבד! אז איך ההתנהגות? הנסיכה לא צועקת ברחובות נכון? וגם לא הולכת בלבוש לא הולם את "כבודה"? ;)

איך יראה הדור הבא? את צריכה לגדור את עצמך בצניעות!

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

איסור [כמו שכתב הרב משא מלך בתורת המנהגות סימן י'] כל שכן מי שכבר גר דורות בטורקיה אפילו הוא לוקח אשה ממדינת פראנקי"א [לכאורה הוא פרנקרייך שלנו, מדינת צרפת הערת המוציא לאור], והוא מתיישב בטורקיה צריך בודאי **לכסות גם את פאה הנכרית**, [הערת המוציא לאור אין הכוונה לכסות רק באמצע כמו בימינו, אלא כולו וכמבואר בלשונו שם שמדמהו לשערות ממש] (רוח חיים אבן העזר סימן כא).

111 עד כאן קראתי

ברוכים הבאים לכל שומעי ראדיו 2000

בארץ ובעולם כולו:

אנחנו בעזרת השם ממשיכים שיעור השלישי

בספר מדריך לצניעות בישראל - בו יבואר חומר

מכתבים למערכת

יעקב שפיירא

ישיבת בני עקיבא

מנהל

רעננה

תרעט: הננו מאשרים בתודה קבלת ספרו החשוב.

יתן הש"ת ויוסיף כח ואמץ להרבות ולהפיץ מעינותיו חוצה לתועלת הרבים.

בברכה וביקרא

ישיבת "אור ישראל"

פתח-תקוה

(י) זוכה שלא יכהה מאור עיניו - אפילו בקנאות. (תוכחת חיים - רבי חיים פאלאג'ני, אחר, ד"ה ולענ"ד).

(יא) זוכה ונבראין מלאכים קדושים וטהורים, ולעתידי תקבצו אצלך. (סוד צדיק, פרק ה').

(יב) זוכה לפרנסה ברוח (תוכחת חיים - אחר, אור לשמים - בהעלותך וד"ה בהעלותך, אמרי נועם - בראשית וד"ה לחברו).

(יג) אין עין הרע שולט בו ובזרעו (ברכות כ, דב"ש לפי, מע"ר).

(יד) לא נקרא רבנו הקדוש "קדוש", מפני גדולת תורתו ועבודתו, אלא מפני שלא הסתפל מעולם במילתו, ולא הכניס ידיו למטה מטבורו. (סוד צדיק, פרק ה').

(טו) לפעמים, אפילו על ידי פעם אחת שתעמד בנסיון חזק בעינים, תוכל לזכות למדרגת קדושה גדולה (סוד צדיק, פרק ה').

(טז) זוכה לשמירה מעלה, שהקדוש ברוך הוא שומרו ומצילו (תפארת שלמה, מאמרי שבת, ד"ה ומעין).

(יז) זוכה לחיית דקדושה והתלהבות בתורה ותפלה, ולהאיר עיניו בתורתנו הקדושה. (בית אברהם - תורה, ד"ה וראה).

עונש הגדול על הסתכלות

א) שלשה דברים ברא הקדוש ברוך הוא, באדם אונים עינים לשון. מה עשה הקדוש ברוך הוא, שם לכל אחד

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ב | פרשת חקת | כ"ח סיון | תשע"ו | עלון מס' 18

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשחק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

לְמִסֹּר בְּנוֹ לְשׁוֹם
לְמַד חוּץ תּוֹרָה אוֹ
אוּמָנוּת שֶׁהוּא
מְלַאכָה וְלֹא חֻכְמָה
וְלֹא פְתָב וּלְשׁוֹן
כְּשָׂרִים וּכְבֹּד יֵצֵא עַל
זֶה הוֹרָאָה מִמֶּרֶן
הַגָּאוֹן ר' עֲקִיבָא
אֵיגַר זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
אֲמֵן, שֶׁהוּא בְּכָל
יְהָרָג וְאֵל יַעֲבֹר
חֲמִיר יוֹתֵר
מֵעַרְקָתָא דְמִסְאֲנִי,
וּבִגְמָרָא עֲבוּדָה זָרָה
(י"ז וכו"ז), וְנִדְפָס
גַּם בְּזֶה דְבַרִּי
רְאוּשׁוֹנִים נְחִי נִפְשׁ
זֵיע"א כְּמָה פְּעָמִים,
וּמִי שְׂאִינוּ יוֹכֵל

וְאִינוּ נִכְנָס לְבִתְיָהֶם
שֶׁל אֱלוֹ וְכוּ':
אֲסוּר לַעֲשׂוֹת הַחֻפָּה
בְּבֵית הַכְּנֻסָּת רַק
תְּהִיָּה תַּחַת הַשָּׁמַיִם:
אֲסוּר לְשׁוֹנוֹת שׁוֹם
מִנְהַג יְהוּדוֹת אוֹ
שׁוֹם נִימוּס בֵּית
הַכְּנֻסָּת מֵאֲשֶׁר
מְקַבֵּל מֵאֲבוֹתָיו
וְאֲבוֹת אֲבוֹתָיו:
(עוֹד אַחֲרֵת הֵיָּתֶה
שֶׁהוּא כְּנִגַּד בְּלֵם
פְּתַח חֲטָאת מְקוֹר
כֹּל הַרְעוּת ה' יִרְחֵם
וְלֹא רְצוֹ חֻכְמִים
לְגִנוּתוֹ מִפְּנֵי גִזְרַת
הַמַּלְכוּת דְּשֵׁם וְהוּא,
אֲסוּר לְלַמֵּד אוֹ

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הדת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

ועוד 349

- 350. ספר כשרות- ספרים באנגלית
- 351. ספר אדרא זוטא השלם – ועוד 351
- 352. ספר האיידא רבא ואדרא דמשכנא
- 353. ספר ספריית הזוהר העולמי- על שבת קודש 353
- 354. ספר אוצר ספרי הזוהר הגדול בעולם 354
- 355. ספר ספרא דצניעותא השלם המבואר- מחולק לדף היומי 355
- 356. ספר ספריית הזוהר העולמי- מס' 1- הכל על הזוהר הקדוש 356
- 357. ספר ספריית הזוהר העולמי- על הערב רב 357
- 358. ספר קיצור כוונות ספירת העומר 358
- 359. ספר אוצר השבת- ספרי האדמו"ר מהאלמין 359
- 360. ספר תיבת נוח 360
- 361. ספר זוהר שירה – כתבי האר"י על שירת הים 361
- 362. ספר סיום הזוהר- דרשה לסיום הזוה"ק בטורנטו 362
- 363. ספר סיפורי הרשב"י – חדשות יום יום שנכנסים למערכת 363
- 364. ספר אוצר הכשרות- ספרי האדמו"ר מהאלמין 364
- 365. ספר לימוד זוהר לשביעי של פסח 365
- 366. ספר אגרות הרמח"ל והזוהר , סיפורי הזוהר הקדוש ועוד 366
- 367. ספר מאמרי הרשב"י – מסכת סוכה- חגיגה 367
- 368. ספר קובץ הסכמות ומכתבים 368
- 369. ספר אנציקלופדיה העולמית בנושא פסח 369
- 370. ספר זוהר פסח – הקדמה 370
- 371. ספר הזוהר ובנייהו- דרשה לחיזוק לימוד הזוהר הקדוש 371
- 372. ספר הקדמות זוהר תורה 372
- 373. ספר מאמר הגאולה- סוד החשמל וביאת משיח 373
- 374. ספר "פתח אליהו" לתורת הזוהר – ומעלת אמירתה 374
- 375. ספר מאמרי הרשב"י – הזוהר הקדוש- הקדמת הזוהר 375

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

במחיר כחמשה עשר,
באוצר המדרשים (דף הי"ט):

אמר משה לנסרגיאל
מפני מה הם תלויים
מפני מהם, אמר ליה:

מפני שהביטו
באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

(ח) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט').

(ט) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"ג).

(ל) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראיית אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על העבירות ברבים והי' נמנע גם בשביל הבושת (נדר פיקודיך, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכת

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

ובטרם נפתח באותו קטע נביא הקדמה מדברי החתם סופר

בשורת "חת"ס" (או"ח סימן ר"ה) מבואר שמלך זקן וכסיל יושב על כסא של ג' רגלים, חזנים, שוחטים, סופרים, וזל"ק:

המלך זקן וכסיל (הוא היצה"ר) יושב על כסא של ג' רגלים.

רגל א' החזנים המוליכין מחוץ למחנה תפלות כלל ישראל.

רגל ב' שוחטים המאכילים נבילות וטריפות לבני ישראל.

רגל ג' סופרים הכותבים תפילין ומזוזות פסולים,

ותו לא צריך לכלום, עכ"ל.

וכן מובא ב"תבואות שור" (על מסכת חולין) שהס"מ יושב על כסא של ג' רגלים, רבנים, חזנים, שוחטים, ואינו צריך לעמול הרבה וכך יש לו הכל ברשותו.

והיום הוא יושב על כסא של רגל אחת, הוא לוקח רב או מקובל או אדמו"ר או מחזיר בתשובה, והוא מסדר לו הכל, ולא צריך לעבוד לא על שוחטים, ולא על סופרים, ולא על חזנים, וכו'.

המקובל או הרב המחזיר בתשובה ידרוש ויכשיל את כל הציבור בעבירות הכי החמורות, כגון לומר דרשות בלי מחיצה בין אנשים לנשים, ומכשילים את הציבור בעבירות של חטאי דור המבול, [יצא כבר חרם מ-120 גדולי ישראל בשנת תרכ"ו ועוד, כמו שנתבאר בספר פסק בית דין, וכל אחד אומר בקריאת שמע "וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

כי איך שאת תראי ככה ייראו הבנות שלך, איך תמנעי מהבנות שלך להגיע למצב הזה? השאלות מהדהדות בראש אבל התשובה ידועה..

צניעות! הרי מי אלו האימהות שלך? שרה רבקה רחל ולאח.. את בטח מתארת לעצמך איך הן היו לבושות ואני בטוחה שהם לא שמו פאות.

אם את צנועה דעי לך שיבוא היום שאת תרקדי עם האימהות! המדרש אומר שלעתיד לבוא האימהות ירקדו על כל הבנות יעשו להם מעגל וירקדו מי רוצה להפסיד את המעמד הזה?!

אומר המדרש: עתידה בת קול לפוצץ ולהכריז כל מי שיתבזה לכבוד ה' מי שלעגו לו יקום ויטול שכרו! מי תקום שרה אמנו? לא.. מי בזה אותה? רחל, לאה? בת שבע? מי תקום?

נשות הדור הזה יקומו כל מי שהיה לו קשה ובכל זאת! התעקש למען ה' יתברך! ואז הקב"ה איזה כבוד גדול "את בתי.. נסיכה שלי.. אושר שלי.. בת שלי יקרה!" ישתבח בה..!

יש מבול של צרות! המחלה הארורה הפריצות האימה כל התועבות למיניהם! את קובעת! בידיך לשנות את המצב!

בעלך יעריך אותך יותר!

תצילי את עצמך, שמרי על צניעותך!

יא.

מעשה שהיה

היה מנהל מוסדות ספרדי שקיבל הוראה ממרן הגב עובדיה יוסף זצ"ל שהמורדות בעבודה תלכה רק עם מטפחות או כובעים.

לימים נצטרך למנהלת ממגזר מסויים שתסדר לו מספר דברים בהנהלה, אך בעייה גדולה רבצה לפניו בשעה שהודיעה לו המיועדת שעם פאה היא יוצאת אפילו רק לשפוך זבל (בעיני זה מוזר...) ועל אחת כמה וכמה שלעבודה חייבת היא פאה.

וכמעט נפטרה לדרכה. אך בחוכמתו הרבה הגיש לפנייה צלחת עם סוכריות עסיסיות וריחניות למען תערב לחיכה, באיזה כשרות זו? שאלה הגברת. ענה לה המגיש אין בזה כשרות ואדרבה קינתי זאת בעיר העתיקה. (כמובן שהייתה לו כשרות מהודרת) פני הגברת התעוותו ופצחה בתמייה למה אתה מכשילני?

ענה לה מדוע זוהי הכשלה? הרי סוכריה זו כשרה בדיעבד שכן היא עשויה מסוכר ומעצבי טעם וכו. ולדעת כו"ע (צריך לבדוק זאת) נתן טעם לפגם מותר.

בתירוצי סרק נסתה הגברת להתחמק מלאכול את הסוכריה.

אך המנהל היקר מפנה אליה שאלה רטריות שוננה, מדוע הינך חובשת פאה? שלדעת רוב פוסקי דורינו (אני לא נכנס לראשונים שקטנם עבה מכרסי ולדעת רוב הפוסקים הם אסור) היא אסורה, הרי זה יותר גרוע מהסוכריה המדוברת.

השאלה שלי מדוע כשמרן הגרי"ש זצ"ל הורה לאיסור הפאה מחמת

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

איסור הפאה נכרית חלק א'

משבעים פוסקים מדורות הקודמים, ואין רב בדור הזה שיכול לחלוק על הגאונים והצדיקים מדורות העבר, כי אם יקחו את כל הרבנים מכל הדור בכף מאזנים ונשים את הדברי חיים זי"ע בכף מאזניים השני יכריע את כולם, דהיינו שהרבנים המתירים את הפאה נכרית הם ראשי הערב רב שמתירים עריות בפרהסייה, והם וכל השומעים בקולם יירשו גהינום.

אנחנו אווזים בשיטות הפוסקים האוסרים את הפאה נכרית סעיף כד.

ד. הגאון רבי יהודה אסאד זצ"ל כותב: לי נראה לאסור פאה נכרית ולגזור לא ללבוש בגלל זה שיוצא מזה, שהרי רואים מה שיוצא מזה אחר כך, עד היום הזה באים נשים על ידי זה ללכת עם שערות עצמן (שאלות ותשובות יהודה יעלה יורה דעה שסו).

מכתבים למערכת

תרפ: תודה עבור משלוח הספר אנציקלופדיה לכשרות ה' חלקים וחבל לי רק שחלקי מנחת יהודה נכתב באידיש שאינה מובנת לרבים.

תזכו להפיץ תורה ברבים.

בכבוד וביקר

מנחם גלדמן

רב מקומי ניר עציון

תרפא: זה להודיע שקבלנו את ספר אפיית המצות השלם.

תודה רבה

משה שאשמלין

גדר וחומה וכו', שם גבינים לעינים, לכסות ולסתום ולעצם עיניו מראות ברע, והאדם הנבזה, בשהוא שם אזניו לשמוע עבירה, ועיניו לראות עבירה, לשונו להצמיד מרמה, מה עשה, פרץ גדר מלכו של עולם, אשר מסר בידו לשמור, על אחת כמה וכמה שכן מות הוא, ועל זה נאמר "ופרץ גדר ישכנו נחש". (ספר חסידים סימן קמ"ח).

(ב) איתא בזוהר הקדוש פקודי (דף רס"ג) יש ממנה אחד שנקרא פתות, על שם שמתנה לבני אדם להסתכל ולעין במה שאינו צריך בכמה גאופין וזנונים, ולאחר מיתת האדם ונקבר בקבר, בא הממנה ההוא ומחזיר להאדם נשמתו ואחר כך נוטל את האדם באבוקריות ומשבר עצם של העינים ונוטל ממנו את העינים ואחר כך מוריד אותו לבור שיש בו הרבה נחשים ועקרבים ואוחזין בו ודנין אותו בדינין קשים ומרים רחמנא ליצלקן. (קב הישר פרק ב', וכעין זה באור מדיקים - עמוד היבורה, פרק א').

(ג) המסתכל בעריות קשתו ננערת. ואשר לא נשא עיניו אל אשת איש, זוכה ומקבל פני השכינה. (ב"י, אבן העזר סימן כ"א).

(ד) ובזה יעשה חשבון לנפשו האומללה, האם השתפר במשא ומתן בשוק, נגד מה שהפסיד בראיתו והרהורי עבירה. אפילו אם ישתפר למאות ולא לפים,

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה י"א)

ובזכותך עתידין להגאל

(ילקוט רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ג | פרשת חקת | כ"ט סיון | תשע"ו | עלון מס' 19

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקָדֵר לְבוּשָׁה
וּמְשַׁקֵּק לְיוֹם אֶפְרוֹן

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לְכַשֵּׁי בְּגָדֵי תַּפְאָרְתָּךְ עִמִּי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
וְאַתָּה עֲלִית עַל קַלְקָה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

מחיצה - וזה ממש
בתי זונות
בפרהסייה, וזה דור
המבול וכולם בחרם
חמור של גדולי
ישראל מדורות
הקודמים, וכמו
שנִכְנַס לְבֵית עֲבוּדָה
זָרָה, וְהוּא בְּכָלֵל
יְהָרֵג וְאֵל יַעֲבֹר.

זהו לשונם בפסק דין:

יב. אֵלוּ בְּתֵי כְּנִסְיֹת
אֲשֶׁר כְּתַבְנוּ שְׂאֲסוּר
לְכַנוּס בְּתוֹכָם אֵין
חִלּוּק בֵּין שְׂאֹר יָמִים
לְשֶׁבֶת וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
וְיוֹם כְּפוּר, וְאֵף אִם

לְעִמּוּד עַל נַפְשׁוֹ
מְחִיב לְצַאת מִן
הַמְּדִינָה לְהַצִּיל
נַפְשׁוֹ וְזָרְעוֹ כְּמִבְּאֵר
רַמְבַּ"ם פ"ו ה' דְּעוֹת
וּפ"ה ה' יסו"ת יוֹרָה
דְּעָה סִימָן קנ"ז וְכו'
וּמִבְּאֵר בְּבִאוּרוֹ
(עוֹדְנוּ בְּפִתּוּבִים):

ב. אנחנו ממשיכים את
הסריה שופר משיח
עלון מדריך לצניעות
בישראל על צניעות,
והחרם, והאיסורים
עם חתימות של
יותר מ-120 גדולי
ישראל על האיסור
הנורא שיושבים
אנשים ונשים בלי

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה
בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס
אבדק"ק האלמין שליט"א
מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הדת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

תִּסְחַב אֶתְּךָ לְגַהֲנוֹם

הוא הרב שלי,

הוא חינך אותי,

הוא לימד אותי,

והוא נתן לנו דרשות בלי מחיצה,

ונתנו לנשים לדבר מולינו, וחשבת

באמת שזה מצוה ללכת לשמוע

השיעורים המושכים העין, [הנשים מושכים

העין] ולא חלמתי שזה אסור!

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

ואַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי
וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֹאֲלֹקֵיכֶם, וּבְרַשׁ"י שֵׁם:
**"הלב והעיניים הם מרגלים לגוף,
ומסורסים לו את העבירות, העין רואה
והלב חומד והגוף עושה את העבירות".**
וברמב"ם שם: [במדבר טו לט] **ואחרי
עיניכם זו זנות,** כענין שכתוב ואנכי היודע
ועד נאם ה' (ירמיה כט כג), והמשכיל יבין.

וברבנו בחיי (בראשית פרק ג' פ' כא):
ותרא האשה. זו ראיית הלב היא, כלומר
הסתכל החומר בעיניים הגופניים ונטה
אחרי לבו. כי טוב העץ למאכל, **כי טוב
להתעסק בתאוות הגופניות. ומלת
מאכל כוללת גם תשמיש, מלשון אכלה
ומחתה פיה (משלי ל, כ).** וכי תאווה הוא
**לעינים כי הלב והעינים סרסורי התאוה,
וכתיב (במדבר טו, לט) ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם.** ותקח מפריו
ותאכל, נתעסק החומר בתאוות הגופניות
עד שהמשיך אליו הכח המשכיל, זהו
ותתן גם לאישה עמה כי כשם שהנחש
הקדמוני הטעה את חוה וחוה הטעת
לאדם כפשוטן של דברים שאין מקרא
יוצא מידי פשוטו כן יצר הרע מטעה את
החומר ומפתהו בתענוגי העולם, והחומר
יטה אליו הכח המשכיל וימשיכנו לצדו,
עכ"ל.

ועוברים על עשרת הדברות (שמות כ'
יג): לא תרצח לא תנאף לא תגנב לא
תענה ברעך עד שקר, לא תחמוד בית רעך
לא תחמוד אשת רעך. ועוד צועקים שהוא
איש קדוש - הוא רב גדול מחזיר
בתשובה! ואז ממילא כל השומעים הם
כבר בחרם חמור של 120 גדולי ישראל
מכל הבתי דינים ספרדים אשכנזים ועוד.
וראה בספר ילקוט מעם לועז שמי

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

עבודה זרה, כולם שרפו את הפאות וכו', ועכשיו כשמוך דיבר על
חוסר בצניעות בחבישת פאה ועל האיסור בדבר כולם/מתחמקים
ומעלמיים עין מהפסק? וכי עבודה זרה קשה מגלוי עריות? הרי
כנסת הגדולה ביטלו את יצר העבודה זרה ואילו את יצר העריות רק
החלישו במעט (סימאו את עיניו), אך מה לעשות היצר חזק יותר
מכולם,

הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל אסר את הפאה, וכששאלוהו מדוע
אישתו חובשת פאה? ענה להם שאלתם אותי אם מותר או למה
אשתי חובשת? כך נשמע מתלמידיו הנאמנים.

סיפורים וסגולות מהבבא סאלי זצוק"ל שומעים ומדברים אודותיו
ונוהרים לקברו, אך לא שומעים לדבריו "שאשה שחובשת פאה
נוכרית מכינה עצי הסקה..." וכששאלו על אנשי ביתו ענה גם להם
יש מקום שם...

ליצר טענות רבות למה מותר אבל ברור שכל שיש יותר קדושה
השכינה יותר שורה כדברי רש"י. לכן צריך לחשוב מה עדיף ומה רצון
ה' באמת.

יב.

לכל בנות ישראל היקרות לובשות הפאה ולובשות המטפחות:

אכן צריך לזכור דבר אחד! יכול שאשה עם פאה תיהיה יותר צדקנית
מאשה עם מטפחת ולהיפך, לא הכל מתחיל ונגמר בפאה...

אבל!

אני חייב לאמור, ואני פונה לכל בעלת פאה או מטפחת (בת ישראל
מדהימה אני בטוח)

את בטח עושה צדקות, את בטח עושה מעשים טובים, מתפללת
ואוהבת את השם

אבל צריך לדעת דבר אחד בברור ואני לא מצדד בשום צד פרט
לאמת.

כל בת ישראל שקורא בשעה זו את מה שאני כותב

צריכה לשאול אך ורק את עצמה בלב כנה ואמיתי

האם אני באמת באמת לא מודעת לאיך שאני נראית עם פאה בעיני
הגברים?

או האם אני באמת לא יודעת איך המטפחת המפוארת ומלאת
הצבעים שלי נראית?

כי תיהיי בטוחה בת ישראל טהורה, מה שאת יודעת עמוק בלב
ומשתדלת להדחיק

למעלה עוד זמן לא רחוק...

(רוב הקברים מלאים באנשים שרגע לפני שמתו חשבו כמונו שיש
זמן... והמוות רחוק ולי זה בטוח לא יקרה וחס וחלילה וכו'...)

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

כה. הגאון רבי יהודה קצינלבויוגן זצ"ל (בעל מחבר ספר מהר"י מינץ) כותב: **שעם פאה גלויה אסור ללכת שאיך יכול להיות שילכו עם פאה שעל ידי זה נראה כמו שהולכים עם שערות עצמה ממש שזה איסור תורה** (מובא בבאר שבע סי' י"ח).

עוד כותב הוא: אבותינו וזקנינו הקפידו בזמנם **שלא לילך אפילו עם סחורה שהצבע נראה כמו שער** (דרשות מהר"י מינץ סוף דרוש הראשון, מובא בעטרת זקנים אורח חיים ע"ה ג').

כו. הגאון רבי יוסף בן עזרא זצ"ל (בעל מחבר ספר עצמות יוסף על קידושין) כותב: **מעולם לא ראיתי נשים נשואות עם שערות גלויות ואין עליהם שום שער לקשט עצמם בהם**, רק בתולות בבית אביהם, זה מנהג

האם כל ממון שבעולם יש בו די נגד הפסד עבירה אחת. (שער התפלה, שער ניפול, ד"ה ולמול).

ה) אם העין הוא עקב לייצר הרע, לראות בעניני והבלי העולם הזה, פטור מן הראוי לחזות בנעם ד', ובל יראה גאות ד'. (חיד"א בדבש לפי, מע' ר' אות ב').

ו) ומזה מוסר השכל לאותם שרוצין להרויח ממון, ומסתכלין בקונטרסים, או שאר מקומות לראות ולהפיש בתר מציאות.

הליכה לדרך

א) דעו כי השוקים והרחובות בכל מקום, וגם במקום שדרין שם יהודים חרדים, מלאים פריצות וזוהמא, גרוע מן הגרוע כדור המבול. האש של היצר הרע ושל פריצות ותאוות, בוער עד לב השמים, ואם אין נזהרין, לא לבד ששורפין הנשמה לעולם ולעולמי עולמים ומאבד עולמיו הן לחיים, מלהיות בגן עדן עם הצדיקים, עולם התחיה, אלא גם עולם הזה מאבד בידים, כי העין רואה ולב חומד ומחשבתו ודעתו טרודים בהרהורים רעים והבלי הבלים המבלבלים את האדם כל היום לרבות הלילות. וכדחז"ל, גמירי אין יצר הרע שולט, אלא במה שענינו רואות, אבל השומר עיניו, שומר מצרות נפשו ומאשר במה

מכתבים למערכת

ישיבת מרכז התורה

גבאי אוצר הספרים

תרפב: קבלנו בתודה את ספרו "נפש ישעיה" על מאכלות אסורות שכולו מלא שמאתע להלכתא בבקיאות מופלאה משולב בסיפורי מעשיות כדי למשוך את הלב כדברי האגדה.

ויהי רצון שיוסיף לחבר חיבורים תורניים כאלה להגדיל תורה ולהאדירה.

בברכת התורה

הרב ירחמיאל וייס

קרית משה

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ד | פרשת חקת | ל' סיון | תשע"ו | עלון מס' 20

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשחק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עילית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

עֲשֹׂהוּ, הֲלֹא אָמְרוּ
חַז"ל אִם רְאוּנוּ
כְּמִלְאָכִים אָנוּ כְּבָנֵי
אָדָם אִם רְאוּנוּ
כְּבָנֵי אָדָם אָנוּ
כְּחִמּוּרִים וְלֹא
כְּחִמּוּרוֹ שֶׁל ר' פִּינְחָס
בֶּן יֶאִיר וּמַעַתָּה אִם
יִפְתּוּךָ חֲטָאִים אֶל
תְּאֵבָה, הֲאֵךְ חֲדָא,
וְשָׁנִית, יִדְעוּ שֶׁכָּל
דְּבַר שְׁעוֹשִׂין לְשִׁנוֹת
מִנְהַגֵי יִשְׂרָאֵל,
לְהַתְּדַמּוֹת אֵיכָה
יַעֲבְדוּ, הוּא עוֹבֵר
בְּכִמָּה לֹא תַעֲשֶׂה
וְחִמּוּר מְאֻכֵּלֵת חֲזִיר

צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַל
יְדֵי כֹן בִּיחִידוֹת.

לְחַזֵּק בְּדַק שֶׁל קִיּוּם
תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲצֵל
הַמּוֹן עִם ה', שְׁעֵדִין
לְבָם קְרוֹב אֶל ה'
וּגְחִלְתוּ שֶׁל אֲבָרְהָם
עֲדִין בּוֹעֵרֵת בְּקַרְבָּם,
לְמַעַן יִדְעוּ יְדִיעָה
בְּרוּרָה שֶׁכָּל מְנַהֲגֵי
וְתַקְנוֹת יִשְׂרָאֵל
יְסוּדוֹתָם בְּהִרְרֵי
קוֹדֶשׁ וְעוֹמְדִים
בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּמָאן
חָשׁוּב וּמָאן סָפוּן
בְּדוֹר הַיְתוּם הַזֶּה
לְשִׁנוֹת אֶת אֲשֶׁר כָּבַר

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יתור מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הדת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

376. ספר ערכתי נר למשיחי- סדר ערכת הנרות
דיניו ומנהגיו 376
377. ספר קול הזוהר- נשמע בארצינו- הכנה לביאת
משיח 377
378. ספר מעלות הזוהר- בשבח לימוד הזוהר
בלשון הקודש 378
379. ספר מי מקווה טהרה – כמי גן עדן 379
380. ספר ארכיון ספרי זוהר של הרשב"י 380
381. ספר זוהר השבת המחולק לפרשיות השבוע,
ולג' סעו"ש 381
382. ספר הודעה משמחת לכלל ישראל- אידרא
השלם מחולק לחודשי השנה 382
383. ספר השבת בישראל כהלכתה - עונש המחלל
קדושת השבת 383
384. ספר סיפורי הזוהר- מלוקט מכל ספרי הזוהר
הקדוש 384
385. ספר ליקוטי זוהר בראשית 385
386. ספר זוהר מגנא ומצלא- 386
387. ספר הזוהר – ביאור ע"פ פרשיות השבוע 387
388. ספר ברכות והודאות- חשיבות ברכות הנהנין
388
389. ספר חדש- סיפורי זוהר 389
390. ספר ליקוטי זוהר – תהילות דוד- סדר
בראשית 390
391. ספר ליקוטי זוהר – תהילות דוד- סדר שמות
391
392. ספר ליקוטי זוהר – תהילות דוד- סדר ויקרא
392
393. ספר ליקוטי זוהר – תהילות דוד- סדר במדבר
393
394. ספר ליקוטי זוהר – תהילות דוד- סדר דברים
394
395. ספר האם אתה מבין מהי ערכה של שעה? 395
396. ספר סוד הגאולה A5 396
397. ספר שחיטה 5 ספרים בעל שם טוב 397
398. ספר קובץ הסכמות ומכתבים חלק ג' 398
399. ספר אור הזוהר החדש המחולק 399
400. ספר אור הזוהר החדש והמנוקד 400
- ספר בית עקד ספרים מהאדמו"ר מהאלמין
שליט"א

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

זוכה למעלות היותר גדולות:

לא) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי
בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל
מסתכלין והוא אינו מסתכל, יזכה על ידי זה לרב טוב
הצפון ליראים, ועינו תשבע מזוי השכינה, מלך ביפיו
תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט).

לב) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת
הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון,
אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת
הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבנו של עולם לא
יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם
אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים
סימן י"ז).

לג) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות
בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל
קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח
שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על
העבירות רבים והיי נמנע גם בשביל הבושת (דרך פיקודי,
בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

שעובר על לא תחמוד אשת רעך, עובר אחר כך על כל העשרת הדברות.

לכן הדפסנו 42 ספרים על הערב רב, והיות שלא כל אחד יש לו את הכוח ללמוד כל הספרים, לכן הדפסנו כעת ספר קטן "גילוי האמת לדור האחרון" מחולק לכל ימי החודש ללמוד כל יום הדף היומי על הערב רב, ושם ילמד לראות ולהבין את כל האמת, אבל בתנאי אחד שצריך הרבה להתפלל להשם שיזכה לראות האמת, כי כמו שקוראים בקריאת שמע ולא תתורו אחרי לבבכם, והולכים ושומעים את הרבנים המינים והאפיקורסים שעוברים בשאט נפש על קריאת שמע ועשרת הדברות, ואתה הולך עוד לשמוע הדרשות שלו, ואתה חושב שאתה צדיק גדול, אבל אוי ואבוי יהיה לך בבית דין של מעלה, שתראה שכל מה שעשית הוא רק שהיה לך עגל זהב שהשתחית אליו כל ימי חיך, לכן הדפסנו הספר הזה, ואם תלמוד כל יום ותחפש האמת באמת, הקב"ה יעזור לך, כמו שכתוב בזוהר הקדוש בעי בר נש לאתדכא כמה אינון דמזדמין ליה [כתבתי בעל פה - הקב"ה שולח לו מלאכים לעזור לו]

כמבואר בזוהר פרשת בראשית דף קכה ע"ב: פְּגוּנָא דְא פְּמָה חֲבִילֵי טְהִירִין נִפְקֵי לְעֻלְמָא מֵהַאי חוּנְיָא עֲלָאָה קְדָמָאָה דְאַתְּפֵתָא בֵּיה אֲדָם, וְקֵלְהוּ מִמֶּנּוּ בְּסִתְרֵירוּ עוֹבְדֵי (דף קכה ע"ב) עֲלֻמָּא, וּבְגִין כִּף אֲתֵי בְר נֶשׁ לְאַתְּדַכְּאָה, מְסִיעֵין לִיה מִלְּעִילָא, וְסִיעֵא דְמֵאֲרִיה סִתְרָא לִיה וְאִסְתַּמַּר וְאִקְרִי קְדוּשׁ.

בלשון הקודש: ... פְּדָגְמַת זֶה פְּמָה קְבוּצוֹת מְלֻאכֵי דִין יוֹצְאוֹת לְעוֹלָם מִזָּה הַנְּחִשׁ הַעֲלִיּוֹן הַקְּדָמוֹן שֶׁהִתְפַּתָּה בּוֹ אֲדָם,

המתרחש בעולם הצניעות לפני מאה שנה עד היום הזה

ידאו הכל באמת שלא משתמעת לשני פנים.

אם את מספיק כנה עם עצמך, תיהיי מוכנה לרגע המפגש עם הבורא זה שהתפללת אילו ועשית למענו מצוות והתאמצת כל כך!!

כי אבא שלנו, הצדיק, הקדוש ברוך הוא שמו וכבוד שמו מביא בדין את כולנו בסוף..... על כ-ל! נ-ע-ל-ם

זכות הנשים הצדקניות נגאל כולנו בקרוב
כמאמר הכתוב

"זכות נשים צדקניות נגאלו ישראל וזכות נשים צדקניות עתידין להיגאל
יג.

דברי הגר"ש שבדרון זצ"ל עוד מלפני עשרות שנים (ניתן לשמוע בטל 0723238800)

מורי ורבותי! אני אספר לכם סיפור אמיתי, הלואי שלא היה אמיתי וזה לא עובדה אחת, אלא כבר שמעתי כמה וכמה עובדות.

לפני אולי עשרים וחמש שנים באה לביתי אשה אחת ודיברה עם אלמתי, אבל חשבתי אחת מדברת כבר ארבע שעות פה, ולא נתנו לה שום דבר אכילה ולא שתייה, אמרתי לאשתי אולי נתני לבחורה הזאת קצת לשתות לאכול..

ארבע שעות, אז היא שמעה את זה ואמרה: לא, אני הולכת לביתי, אוי ואבוי! מה פירוש לביתי? היה לה בעל, אז סוף כל סוף הבנתי שיש לה בעל...

אז למה היא נראית כמו בחורה? נו, אתם מבינים את העניין?...

כן זה צחוק! זה צחוק! זה לא צחוק!!! רוצים להראות כבחורה! הרצון הזה טרייף טרייפה!!!

התורה אמרה "ופרע ראש האשה", בזיון! עושים לה בזיונות לסוטה, מהבזיונות שעושים לה, פורעים את ראשה,

והיא רוצה להיראות כך? ה.. האשת תלמיד חכם הזו רוצה להיראות כמו סוטה! לאו דוקא כנשואה, אלא כבחורה!!

או יותר טוב לומר אשה שהולכת פרועת ראש!

לא, זה לא פאה, זה כמו.. כמו גילוי ראש. "ופרע ראש האשה", נו?...

מהדרין מן המהדרין וכי וכי... טיפשה כמותך!!!

איך יכול להיות שבוה ימצא יראת שמים! שבוה ימצא קדושה! איך יכול להיות?!!... אבל זה מחלוקת גדולה בכלל אם מותר לאשה ללכת ברחוב בפאה נכרית או לא, נאמרו שהיא פוסקת הלכה כמו שמתירין, אבל האם כך התירו המתירין? ללכת בפאה כאילו זה לא

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

יפה מאוד, חלק מהנשים לוקחות חתיכת שחורה שחורה ולובשות על המצח לקשט עצמם בזה, וגם זה לא נראה לי טוב, דאנשים טועים בזה וחושבים שזה שערות עצמם (בספרו משא מלך חלק ז' חקירה י', מובא בכנסת הגדולה סימן כ"א, ז', ושכנה"ג יור"ד רי"ד).

הגאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל (גאב"ד ירושלים תובב"א) נשאל אם מותר ללכת עם פאה, והשיב שלדעתו וודאי אסור מפני מראית העין (דנראה כשערות של עצמה) (דת יהודית כהלכתה בשמו).

הגאון רבי יוסף נסים בירלא זצ"ל (רב אב בית דין לספרדים בעיר הקודש ירושלים) כותב גם כן שאסור ללכת עם פאה, (שאלות ותשובות וישוב יוסף יורה דעה

שיש לו, "נפשו בטוב תלין וזרעו יירש ארץ". ישנם אברכים נחמצים ומקולקלים הרבה, ושרש הקלקולים שמירת העינים.

(האדם נפר בעת הנסיון, בלקוטי אמרים - תנ"א, דהאדם נמדד לפי זמן הנסיון, וזהו היהדות שלו, והכל לפניו רק הכנה לזה הרגע, ולאחריו להרגיע מהקשי שעבר עליו).

ואף על גב שהליכתו לחוץ באונס גמור, עם כל זה החמירה בו התורה יותר מכל אסורים שבתורה, שבהם קי"ל בפסחים, דבלא אפשר ולא קמכיון שרי, ובההיא אסור, דקימא לן פגע אשה מסלקה לעדדיו, וב' טעמים בדבר אחר, כמו שכתוב בפסח חיים הלכות לשון הרע - כלל ו', כיון שנפשו של אדם מחמדתן.

ועוד על פי שאמרו חז"ל, המתעסק בחלבים ועריות חייב, ומשום דפגמי הנפש, גם באונס, וזה פשוט. מרגלא בפיה הגה"צ מבריסק "נעבעך [רחמנות] א אפיקורס" הוא גם כן אפיקורס.

ב) לשון מרן החתם סופר פרשת חיי שרה (ד"ה ויצא יצחק, וז"ל: שלא נחשדו ישראל קדושים להסתכל בפני נשים חלילה, אשר כל העושה זאת יאבד עצמו בזה ובבא חס ושלום, עד כאן לשונו.

מכתבים למערכת

ראש הישיבה

ירושלים

תרנג: אתכבד בזאת לאשר על קבלת הספרים החשובים אשר קבלתי מכת"ר ואודה לו בזאת.

יישר כוחכם

סיני אדלר

מבשרת ציון

רח' האירן 62

ת.ד. 5066 ירושלים

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלכות רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ה | פרשת חקת | א' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 21

עלון יומי דהתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשקק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עילית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

של יותר מ-120 גדולי ישראל על האיסור הנורא שיושבים אנשים ונשים בלי מחיצה - וזה ממש בתי זונות בפרהסיה, וזה דור המבול וכולם בחרם חמור של גדולי ישראל מדורות הקודמים, וכמו שנקנס לבית עבודה זרה, והוא בכלל יהרג ואל יעבר.

וזה לשונם בפסק דין:

ובאמת לפי חקר הנושא היה ראוי לצאת עבור ענין זה בחרמות ושמירת

באיכות וכמות, בכמות, אכילות, כזית חזיר הוא רק לא תעשה אחת, ועל שנוי וחלוף מנהגים בהתדמות הוא עובר על כמה לא תעשה, ובאיכות כי לא תעשה האלה הפה אביזריהו דעבודה זרה ויש ספק אם אינם בכלל יהרג ואל יעבור.

אנחנו ממשיכים את הסריה שופר משיח עלון מדריך לצניעות בישראל על צניעות, והחרם, והאיסורים עם חתימות

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

ספר על הזהר הקדוש חלק א' 1000-1 ענף ה' - 401
500

- 401. ספר חבל על כל רגע 401
- 402. ספר הקדמת כוח הזהר 402
- 403. ספר תשובת הרשב"י 403
- 404. ספר נפלאות הזהר 404
- 405. ספר גאולת הרשב"י 405
- 406. ספר במחיצת הרשב"י 406
- 407. ספר מפעלות הזהר 407
- 408. ספר אור הרשב"י 408
- 409. ספר הזהר וערב רב 409
- 410. ספר זכותא דרשב"י 410
- 411. ספר שער התיקונים 411
- 412. ספר שירה וזמרה- בר יוחאי 41215
- 413. ספר תהילות הזהר 413
- 414. ספר הערב רב והמסתעף ספר א - זוהר סדר
בראשית 414
- 415. ספר הערב רב והמסתעף ספר ב - זוהר סדר
שמות 415
- 416. ספר הערב רב והמסתעף ספר ג - זוהר סדר
ויקרא 416
- 417. ספר הערב רב והמסתעף ספר ד - זוהר סדר
במדבר 417
- 418. ספר הערב רב והמסתעף ספר ה - זוהר סדר
דברים 418
- 419. ספר הערב רב והמסתעף ספר ו - תיקוני זוהר
419
- 420. ספר הערב רב והמסתעף ספר ז - זוהר חדש
420
- 421. ספר הערב רב והמסתעף ספר ח - עץ חיים
להאריז"ל 421
- 422. ספר הערב רב והמסתעף ספר ט - שער
הגלגולים להאריז"ל 422
- 423. ספר הערב רב והמסתעף ספר י - שער
הפסוקים להאריז"ל 423
- 424. ספר הערב רב והמסתעף ספר יא - ספר
הליקוטים להאריז"ל 424
- 425. ספר הערב רב והמסתעף ספר יב - ספר עץ
הדעת טוב להאריז"ל 425
- 426. ספר הערב רב והמסתעף ספר יג - שאר כתבי

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

במקדש כתפוח בעצי היער,
באוצר המדרשים (יהי רצון):
אמר משה לנסרגיאל
מפני מה הם תלויים (תשס"ח)
בעיניהם, אמר ליה:
מפני שהביטו
באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

(ד) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט').

(ה) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"א).

(ו) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכר משלם גם על העבירות ברבים והי נמנע גם בשביל הבושת (ודך פיקודיך, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

וְכֻלָּם מְמַנִּים בְּסֵתֶר מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם, וּמְשׁוּם
כֶּךָ, **בָּא אָדָם לְהִטְהַר - מְסִיעִים אוֹתוֹ**
מִלְמַעְלָה, וְהַסִּיעַ שֶׁל רְבוּ מְקִיף אוֹתוֹ
וְנִשְׁמַר וְנִקְרָא קְדוֹשׁ.

ובזוהר פרשת תולדות - דף קמב ע"א:
בלשון הקודש: ... שְׁכִינּוֹן שְׂאֵדָם בָּא
לְהִטְהַר, וְדָאֵי מְסִיעִים לוֹ. וּבִזְהַר יִתְחַזַּק
בְּקִבְיָהּ שְׁהוּא יִסְעֵי לוֹ, וְיִתְחַזַּק בּוֹ, שְׁלֵא
יִשִּׁים אֶת כַּחוֹ בְּקֻחוֹנוֹ בְּאַחַר. וּמְשׁוּם כֶּךָ,
עוֹז לוֹ בְּךָ מִסְלוֹת בְּלִבְבָם. שְׁיַעֲשֶׂה לְבוֹ
כְּרָאִי בְלֵי הָרְהוּר אַחַר, אֶלְאָ כְּמִסְלָה הַזֶּה
שְׁהִיא מְתִישְׁבֶת לְעֵבֶר בְּכָל מְקוֹם שְׁצָרֶיךָ,
כֶּךָ גַּם.

לכן אם תלמד בכל יום את השיעור
היומי של הספר **גלוי האמת לדור**
האחרון שהוא תמצית ממה שכתוב בזוהר
הקדוש ובכל כתיבי האריז"ל וספרי בעל
שם טוב והגר"א זיע"א, שכתבו על זה
יותר משלש מאות פעמים, **וְאֵז אוֹתָהּ בָּא**
לְהִטְהַר, וְדָאֵי מְסִיעִים לוֹ.

ראה בספר זוהר דעת דף ט"ג שמביא
מספר דרך הנשר, (ומובא ג"כ בספר
שמרו משפט - שיחות דף ע"ב) וז"ל:

כתב בספר דרך הנשר בשם הגאון ר'
יצחק ראב"ד ווערבא שהה"צ ר' עקיבא
יוסף שלעזינגער ז"ל (חתן הגה"ק ר' הלל
מקאלאמייא זצ"ל) כתב בספרו שמרו
משפט שבשנת כת"ר לפ"ק בערב פסח בא
לבית חותנו איש אחד מאזיען בשם ר'
אליעזר ב"ר שמעון ממדינת טיבעט
(שבוא בן יאפאן וחינא) ודבריו הי' רק
בלשה"ק ובקשתו הי' מחותנו הה"ק ר'
הלל זצ"ל להיות אצלו פסח בלבד, ורק
בתנאי זה כי הסדר יעשה הוא בעצמו על
שלחן מיוחד לו, והוא יתן לו המצות וצרכי
הסדר, ונרצה לו, והי' כן, **ולא אכל בליל**

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

פאה!?!...

וחוץ מזה שיש עשרים וארבעה גדולי ישראל שהם אוסרים, הסבא
שלי הגאון רבי שלום מרדכי ז"ל הרב מבראז'ן הגאון הגדול פוסק
(שו"ת דעת תורה או"ח סימן ע"ה סעיף ב) שאסור לדבר דברי תורה
ואסור לברך ברכה כנגד פאה נכרית (כי יש לפאה דין ערוה וכתוב
בתורה לא יראה בך ערות דבר) ורק אם עוצמים את העיניים יש
להקל, לא יותר!

אני לא אומר פסק הלכה, תאמרו כן מותר מותר מותר, אבל ככה?!

פאה נכרית שיראה לא כמו פאה, כמו בחורה?!

זה חציפות יוצאת מן הכלל,

מי יכול להראות לי, תחפשו פסק הלכה משהו מדורי דורות עד
הדור הזה, שיביא איזה משהו למדן שיביא לו פסק כזה שמותר
ללכת בפאה נכרית להראות כמו בחורה, חוצפה!!

והאשה הזאת עומדת בערב שבת, מדליקה נרות, וקודם הדלקת
הנרות היא אומרת תפילה להקב"ה אי וי גיוואלד! היא מתפללת
להקב"ה?!

הרי התפילה שלה ת-ו-ע-ב-ה!! "מסיר אזנו משמוע תורה גם
תפילתו תועבה"

אם אדם מסיר את אזנו מלשמע אל גדולי ישראל, משמוע אל
ההלכה, משמוע אל המוסר, משמוע אל ההגיון, משמוע אל
דברי תורה - גם תפילתו תועבה! הקב"ה יקבל תפילה כזאת?!

בודאי לא! אבל עכשו בעידן הזה, במגיפה השחורה רח"ל הזאת, מי
יודע איזה פורענות דופק בדת רח"ל, ואח"כ יצאו יאמרו תהלים...

איזה מן חוצפה?! הרי פשוט, מגיפה הזאת מוכרח להיפסק, ואני
מקוה להשם יתברך שאם ירצו אברכים יקחו את זה על כתפיהם,
יזכו בזה את הרבים, בעזה"ת נעשה ונצליה, ובזכות זה בודאי
הקב"ה יציל אותנו וישיענו וישמרנו ונגיע לכל טוב, ולביאת משיח
צדקינו בגאולה השלימה.

הכל עניין של כסף :

דברים כואבים בעניין הכשר הפאות שמספרת פיאתנית לשעבר:
הכל עניין של כסף... להבין מה זה חילול השם!נקודה שנייה היה
באמת העניין הזה של הכשרות. הם(הנשים שבאו לקנות פאה) ביקשו
את הכשרות והם רצו לדעת שיש כשרות, אני יכולה לומר מעניין אישי
שכנראה הבורא עולם הכניס אותי לנסיון הזה, להבין עד כמה ההכשר
הבד"ץ הזה זה הכשר של יצר הרע במלא מובן המילה.

כי בעל העסק שלי הוא אדם - הוא איש של שיא הבהמה שבעולם
זאת אומרת זה אדם שהוא מגדיר את עצמו בתור אדם איש בהמה
ממש, הוא מתעסק עם דוגמניות, עם פרוצות, עם אנשים שבכלל
בכלל... זה מחציק, עם דוגמניות עם פרוצות ועם בית יעקב... זה זה
קצת מגורח, זה גם היה עוד נקודה שהפריע לי. זאת אומרת איך הוא
משוק בדיק את הפאות לשלשה אנשים?! זה גם הציק לי. אבל

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
-מוסר-
גילוי פני הערב רב

סימן ב'.

הגאון רבי יוסף צבי דושינסקיא זצ"ל (גאב"ד חוסט, וירושלים עיר הקודש) כותב שהמנהג הוא לא ללכת עם פאה, ולכן הרי זה איסור תורה (שאלות ותשובות מהרי"ץ סימן קכ"ז).

הגאון רבי יוסף ראזין זצ"ל (אב בית דין טעלז) כותב: שיש איסור מראית העין (עדות ביהוסף כ"ט ענף ג').

הגאון רבי יוסף שאול נאטאנזאן זצ"ל (בעל מחבר ספר שאלות ותשובות שואל ומשיב) כותב: שיש איסור מראית העין (מגן גבורים אורח חיים סימן ע"ה, עיין שם באלה"מ, ובשלטי הגבורים).

הגאון רבי יחזקאל שרגא האלבערשטאם זצ"ל (בעל מחבר ספר דברי יחזקאל) כותב:

מכתבים למערכת

תרפ"ד: נתקבל הספר נפש ישע"י והיה זה תועלת לזיכוי הרבים בכבוד רב תודה וברכה המצפה לישועה יעקב בהגרצ"י אדלשטיין רב דרמת השרון

תרפ"ה: ברצוני להודות לכם מאוד על הספר החשוב "נפש ישעיה" יה"ר שתזכו להפיץ מעיינותיכם חוצה ולזכות הרבים עוד ועוד

הר"ר יונתן ביצרות דבש (חלק ב' דרוש ט'), בעוונותינו הרבים כל גרוי יצר הרע בעריות על ידי הסתכלות, ועל ידי זה בא לכל העברות ולכך מלאך המות מלא עינים, כפי הסתכלות האדם בחייו.

ג) מרן החתם סופר פרשת בראשית, בהקדמה, אמרו חז"ל (עבודה זרע ב') אמרו עליו על מלאך המות שכלו מלא עינים ובשעת פטירתו של אדם עומד למעלה מראשותיו וחרבו שלופה בידו וטפה של מרה תלויה בו, כיון שהחולה רואה אותו מזדעזע ופוחת פיו וזרקקה לתוך פיו, ממנה מת, ממנה מסריח, ממנה פניו מוריקות, עד באן. וקשה איד ולמה מלא עינים, ותרין הגה"ק מהר"ן אדלער זצ"ל, דעל ידי שהאדם עובר רחמנא ליצלן על הלאו של: "ולא תתורו וכו' עיניכם", ומטמא את עצמו בהסתכלויות אסורות, בזה נותן עינים ליצר הרע שהוא מלאך המות ומזה נעשה מלא עינים, מעיניים אלו שהסתכלו במקומות שאסור להסתכל, ומפני זה מזדעזע האדם, כיון שהוא רואה שהוא גרם את זה בעוונותיו, עד באן. וכן כתב הקדוש הר"י ביצרות דבש חלק ב' דרוש ט' וחידי"א בנחל קדומים פרשת בראשית.

ד) האדם צריך להביר, שהליכתו לחוץ

בזכותך נגאלו ממצרים
(סוטה י"א)
ובזכותך עתידין להגאל
(מלכות רות אוח תר"ו)
המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ו | פרשת חקת | ב' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 22

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשקק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

זָרָה, וְשֹׁנוֹי לְשׁוֹן
בְּכֹל י"ח דָּבָר
שְׁעַמְדוּ עֲלֵיהֶן בְּחָרָב,
וְאַפִּילוּ אֲלֵיהֶן אִם
יָבֵא לְבַטְלָן אִין
שׁוֹמְעִים לוֹ, וְהַתִּייר
הַגָּדוֹל רָבֵן שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בְּדוֹרְנוּ דוֹר
הָאַחֲרוֹן מְאוֹר הַגּוֹלָה
אֲדַמּו"ר בַּעַל חֲתָם
סוֹפֵר זִלְלַה"ה צָנָה
לְקַהֲלָתוֹ שְׁלֵא יִהְיֶה
לָהֶם דוֹרֵשׁ כְּזֶה
שֶׁיִּדְרֹשׁ בְּלִשׁוֹן
לְאוֹמִים כִּי אִם
כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם מִמֶּנִּי
וְשָׁנָה עוֹד בְּתִשְׁבּוֹתוֹ

וּבְלִטּוֹתָא דְנִחַש
דְּלִית לָהּ אֲסוּתָא,
אָבֵל אֲנַחְנוּ רַק עֲשִׂינוּ
זֹאת לְהַמוֹן עִם ה'
שְׁמַאמִינִים בְּתוֹרְתוֹ
וְחַפְצִים בְּקִיּוּמָהּ, רַק
כְּמָה וְכְמָה דְמוּ
וְסִבְרוּ מַה בְּךָ עַל
הָעֲנִינִים הַנִּ"ל,
וְאַפְשֵׁר רַק בְּכֹל
חֲסִידוֹת הוּא וְאַיִנוּ
כְּדָאֵי שְׁיַעֲשֶׂה עֵבוֹר
זֶה פְּרוּד לְבָבוֹת וּמְכַל
שְׁכֵן מַחְלֶקֶת (מַעֲתָה
יִדְעוּ נָא שֶׁהֵן הַמָּה
עַקְרֵי תוֹרָה וּבְכֹל
אֲבִיזְרִיָּהוּ דְעֵבוֹדָה

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה
בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס
אבדק"ק האלמין שליט"א
מחבר יתור מאלף ספרים על כל יסודי הדת

החיד"א זיע"א מותב
בנחל קדומים, וזת"ד:
אם אחד נכשל במליון
הסתכלויות, יהיה
למלאך המות שלו
מליון עיניים! (ע"ז כז)

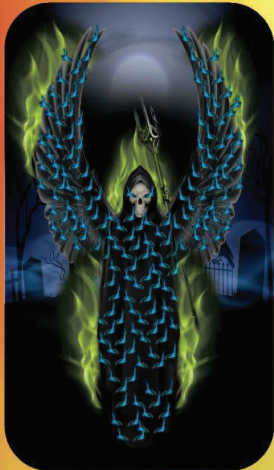
כל ראייה אסורה שאדם
נכשל, אם הוא לא בוכה
מיד, אם אינו עושה
תשובה מיד, הוא מוסיף
עוד עין למלאך המות.

בידך לבחור את המלאך המות עם כמה עיניים שיהיה לו

ארי שאג מי לא ירא

הדורש וההולך לדרשות בלי מחיצה
כשרה הוא בחרם של בעל הפלאה, עם
כל גדו"י משנת תקפ"ו, ופסק דין של
ע"א גדולי ישראל משנת תקפ"ו,
הנעשה באסיפת הגאונים הצדיקים
הרבנים ומוסכם ומוסמך מכל בתי
דינים מארבע ארצות, מרבותינו
שבארץ ישראל ורבותינו שבגולה וכל
העניינים המסתעפים בזה, והם
עוקרים את הדת יהודית, או לעיניים
שכך רואות... והמה אביזרייהו דעבודה
זרה, ויש ספק אם אינם בכלל יהרג ואל
יעבור... ואסור לקבל תורה מפיו,
וכמעמיד אשירה בהיכל ה'... לא תמוש
רעה מביתו, ועוד 180 רבנים שאסרו
את זה, ואומרים שזה בדיוק כמו
שהולך לכנסייה של כמרים, יבחר לו
איזה מלאך המות הוא בונה עם כמה
עיניים שיהיה למלאך המות.

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

פסח, כי אם כשיעור כזית מצה כהלכה, ושוב לא אכל כל הפסח עוד מצה, ורק אכילתו הי' מפירות ותפוחי ארץ ולוזים, ולא רצה לקבל שום מתנה, ולא שום ממון ולא צרכי נסיעה וסתם שם והדברים אשר שמעתי ממנו וראיתי אותו החג אכתוב קצת אשר בזכרוני.

הסדר הי' בלהבות פלאים כל פסוק אשר אמר בקול הי' מתרגם אותו בלשונו אשר לא נודע לנו, ורק איזהו דברי זוהר ומדרשים אשר אזכיר בתוכם שמענו, התפלל בהתלהבות בקולות וברקים לערך ב' או ג' שעות ואחר כך בא לביתו וטעם רק תפוחי ארץ בצים ופירות וכיוצא בלא בשר ומצה, ולא הי' זמן לשמוע ולדרוש ממנו, כי אם בחול המועד וביו"ט דרשתי ממנו על מהותם ומיהות תורתם, ואמר לי כי הוא משולח ובא בטעם כמוס על פי מצות הראשים, כאשר אביו הוא גם כן ראש הבית דין, וביניהם הם במספר לערך צ"ו אלפים בני ישראל תחת דגלם, וסדר הזה עם שרי עשרה שרי חמישים שרי מאות שרי אלפים והם מקיימין המעשרות, וכל בי עשרה ביכלתם להחזיק פרנסת מנהל ת"ח היושב על התורה ועבודה ומלמד עמהם בשבתות ומועדים בקביעות עתים לתו' לפי יכלתם, ראש הנשיאים הוא מקובל ובעל רוח הקודש והוא מנהיג הדור על פיו הוא נעשה כל דבר, צדיק מושל ביראת אלקים ולא לבד לשפוט את עדתם כי אם כמו שכתוב אצל בני יששכר יודעי בינה לעתים מה יעשו ישראל בכל הגולה, **ואצלו ספר בשם האב"ב (ר"ת אחינו בני ישראל בגולה).**

הסוד הגדול

והנה מה שדיבר בסוד עם מנו"ח זצ"ל לא אדע, ורק אשר שמעתי וראיתי ממנו

מעבר לעניין הזה הוא פשוט (הסוחר החילוני) כל הזמן נתן לי להבין מה זה חילול השם! הוא כל הזמן נתן לי להבין איך בן אדם שנמצא בעולם הבהמה רואה, רואה את החילול השם בהתגלמותו.

המשגיח פנה אליו ואמר לו תראה אתה, את העסק של הפאות האלה היוקרתיות של אירופה הכשרת! אתה רוצה להכשיר גם את העסק השני שלך?? אז הוא אמר לו בצורה הכי כנה הוא היה אדם מאוד מאוד כנה הוא היה מעולם הבהמה אבל הייתי מאוד מאוד שמחה אם הרבה אנשים בעולם החרדי היה להם את הכנות שלו. ואז הוא אמר רגע! העסק שלי הוא לא כשר!! אני מביא גם שיער מהודו, מסין מכל מקום. **אז הוא אמר לו אז מה? הכל עניין של כסף! במילים האלה...** הוא (הסוחר החילוני) הרים אלי טלפון ואמר לי תראי לאיזה עולם את משתייכת?!

פאנית לשעבר מספרת המעצב שיושב בחנות, וכל הנשים הצדקניות שבאות למעצב ורוצות פאה כמה שיותר טבעית, כמה שיותר קשורה לידי אומן כמה שיותר שטוחה כמה שיותר שיער טבעי כמה שיותר לא מתנפח... זה הציק לי אני לא גדלתי בבית חרדי ממש אני לא באתי מהרקע של הבית יעקב עם השם הכי הכי גדול זה מאוד מאוד הציק לי, זה הפריע לי זאת אומרת איך את בדיק מנסה להצניע את עצמך כאן, זאת אומרת הם היו מורידות את הפאות, הם היו נראות זועה (סליחה שאני אומרת...) ואח"כ הם היו יוצאות (עם הפאה) והם היו נראות מליין דולר, זה הפריע לי זאת אומרת איפה כאן הצניעות?! למה בעצם אשה שהיא אמורה להראות צנועה, היא צריכה פתאום להראות מיליון דולר זה זה משהו... הם היו יוצאות כאלה זוהרות ומרגישות טוב והכל נהדר.

מעצבת פאה לשעבר מספרת הפאה שאני לובשת היא זאת שגורמת לי לכל היסורים ולכל הסבל שאני סובלת עם בתי ועוד כל מיני דברים מסביב ואז הרגשתי מין כמו... שהקדוש ברוך הוא שם אותי פשוט על כף מאזנים כביכול מן הרגשה כזו שהוא אומר לי או שפשוט את ממש יחיד לטובל או שפשוט את חייבת לקום ולעשות מעשה וכמובן להוריד את הפאה ואז אמרתי אני לא יכולה יותר להמשיך לטובל אני מרגישה שזה מה שהשם רוצה ממני פשוט להוריד את הפאה במילים אחרות הוא רוצה ממני צניעות ואז למחרת בבוקר אני זוכרת שהפאה הייתה מונחת על השידה וככה... הלב שלי ככה נצבט ואמרתי, לא אני לא מסוגלת לשים את הדבר הזה יותר על הראש, אני פשוט החלטתי אני לא רוצה יותר להמשיך לטובל ואני מפסיקה ללבוש את הפאה אזרתי את כל האומץ עם המון כבי דומעות ביקשתי מהשם שיעזור לי לעמוד מול כל המלעיגים אני רוצה להיות בת ישראל כשרה סערה התחוללה בקרבי הרגשתי פשוט איך שהיצי הרע לא נתן לי לעשות צעד שכזה כידוע כל חומרה והתקדשות בצניעות מקבלים בעולם הבא את השכר הגבוה ביותר זאת אומרת שבעצם אח"כ כמובן זה נודע לי שאשה יכולה לקיים תורה ומצוות שיכולה להקפיד בכשרות שיכולה להקפיד בהמון דברים, אם זה ערב פסח על כל דבר, חומרה על כל דבר... אין סוף חומרות אבל את השכר הגבוה ביותר היא תקבל בעו"ה על צניעות ולכן היום אני יודעת שכמה שהיא קשה לי לעשות את הצעד הזה כי כביכול היצי הרע לא נתן הוא אומר לא עד כאן אם ברגע שאת פשוט אני נתון לך את זה אז גמרנו אין לי

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

אני מוכרח להגיד שיש איסור גדול לבנות ישראל לילך עם בגדים פרוצים, ועם פאות, וכל יהודי מחויב להפריע את זה בביתו בכל כחו (דברי יחזקאל על התורה בדרוש לשבועות).

לג. הגאון רבי יחזקאל מיכל הובנר (אב בית דין ניזנוב זצ"ל בעל מחבר ספר שאלות ותשובות משכנות הרועים) כותב: אני לא רוצה לדבר מאלה שעם זרם גדול פרצו את הגדר היהודי, והולכות עם שערות גלויות, שבלי ספק אין אנו מחוייבים באחריות עליהם, רק אני זועק מרה על הכשרים שנקראים היהודים, מכל מקום הם מקילים והולכות עם פאות והאמת הוא שהוא איסור גמור משום מראית העין (משכנות הרועים ח"ש בקונטרס עת שלום דף י"ב).

הוא עת נסיון, החיים והמטות שלו תלויין בַּעַת עַל כִּף מֵאֲזַנִּים, אִם יִזְהַר שְׁלֵא לְטַמֵּא עֵינָיו וּלְבוֹ, דָּאִם חֵס וְשְׁלוֹם יִבְשָׁל, אִזִּי לֹו וְאִזִּי לְנַפְשׁוֹ, מֵעַתָּד רַחֲמֵנָא לִיעֲלֹן לְצָרוֹת גְּדוּלוֹת ד' יִרְחֵם, וְאִם יַעֲמוּד בְּנִסְיוֹן, אִזִּי טוֹב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מכתב לאדמו"ר"ם רבנים ראשי
ישיבות מלמדים ומחנכים הרב
שיש לו 100,000 חסידים - זאת
אומרת, ש-100,000 תלמידים
יסחבו אותו לגיהנום, וכן
הלאה!!!

כל אחד מגיע אחרי 120
שנה לבית דין של מעלה,

מי שִׁטְרַח בְּעָרְב שַׁבַּת יֹאכַל
בְּשַׁבַּת, וּמִי שְׁלֵא טְרַח מֵהִיכָן
יֹאכַל? - וּכְשִׁיגִיעַ לְשֵׁם בְּוֵדָאִי
יִשְׁאַלוּ אוֹתוֹ שְׁאֵלוֹת עַל
הַתְּנַהֲגוֹתוֹ כִּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְיִרְאוּ לוֹ תְּמוֹנוֹת מְכַל הַמַּעֲשִׂים
שֶׁעָשָׂה. - וְכֵן הוּא בְּצוּעוֹת.

ומעשה בקלמן שהלך

מכתבים למערכת

ג.ב. להבא נא לשלוח לפי הכתובת: רחוב אצ"ל 51 חיפה.

ביקרא דאורייתא

הרב מרדכי בן עזרי

רב השכונות

שער העליה ונוה דוד

תרפו: מאשרים בתודה קבלת הסה"ק נפש ישעיה לאוצר הספרים של ישיבתנו הקדושה, חן חן ותזכו למצוות.

בברכה להרמת קרן תוה"ק

ישיבת "כסא רחמים" ספרדית.

בני ברק

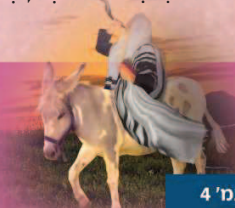
בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אוח תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

לכבוד שבת יום | פרשת חקת | ג' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 23

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלף

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

לְרַבָּנִים אֵיךְ יַעֲשׂוּ בְעֵנְיָנִים הַנִּ"ל:

אנחנו ממשיכים את
הסריה שופר משיח עלון
מדריך לצניעות בישראל
על צניעות, והחרם,
והאיסורים עם חתימות
של יותר מ-120 גדולי
ישראל על האיסור
הנורא שיושבים אנשים
ונשים בלי מחיצה - וזה
ממש בתי זונות
בפרהסיה, וזה דור
המבול וכולם בחרם
חמור של גדולי ישראל
מדורות הקודמים, וכמו
שנכנס לבית עבודה
זרה, והוא בכלל יהרג
ואל יעבר.

לח"מ סימן קצ"ז וזה
לשונו שלא יהיה
מהלועזים בלע"ז
ואסור לקבל תורה
מפיו וכמעמיד
אשריה בהיכל ה',
וממילא ישמעו)
ועשינו זאת בפמבי
ובפרהסיה בקבוץ
ובנועד גדולי חכמים
פי היקא דלפול
באורני [באודני
באוזני] ומעתה לא
יהיה צריכים יראי ה'
שבכמה וכמה
קהלות לשו"ת
להריץ אגרותיהם

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יתור מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

האריז"ל 426

427. ספר הערב רב והמסתעף ספר יד - ספר מגלה

עמוקות על התורה 427

428. ספר הערב רב והמסתעף ספר טו - ספר מגלה

עמוקות פרשת ואתחנן 428

429. ספר הערב רב והמסתעף טז - מנהגי הדור

האחרון 429

430. ספר הערב רב והמסתעף יז - מנהגי הערב רב

והסטרא אחרא 430

431. ספר הערב רב והמסתעף יח - על פי ספרי

קבלה 431

432. ספר הערב רב והמסתעף יט - מספרי של"ה 432

433. ספר הערב רב והמסתעף כ - מספרי הרמח"ל

433

434. ספר הערב רב והמסתעף כא - מספרי

המקובלים 434

435. ספר הערב רב והמסתעף כב - מספרי

המקובלים 435

436. ספר הערב רב והמסתעף כג - מספרי הר"מ

משקלאוו 436

437. ספר הערב רב והמסתעף כד - רבי יצחק אייזיק

חבר 437

438. ספר הערב רב והמסתעף כה - רבי יצחק

אייזיק חבר 438

439. ספר הערב רב והמסתעף כו - רבי יצחק אייזיק

חבר 439

440. ספר הערב רב והמסתעף כז -

441. ספר הערב רב והמסתעף כח -

442. ספר הערב רב והמסתעף כט -

443. ספר הערב רב והמסתעף ל -

444. ספר הערב רב והמסתעף לא -

445. ספר הערב רב והמסתעף לב -

446. ספר הערב רב והמסתעף לג -

447. ספר הערב רב והמסתעף לד -

448. ספר הערב רב והמסתעף לה -

449. ספר הערב רב והמסתעף לו -

450. ספר הערב רב והמסתעף לז -

451. ספר הערב רב והמסתעף לח -

452. ספר הערב רב והמסתעף לט -

453. ספר הערב רב והמסתעף מ - רבי שלמה יהודה

שווייצער 453

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

קמורש כתפתו בעצי היער,

באוצר המורשים (סו חתומים)

אמר משה לנסרגיאל

מפני מה הם תלויים (חתימים)

העניינהם, אמר ליה:

מפני שהביטו

באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

לז) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי' בבית חופה, שהנשים שם מלוכשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט').

לח) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"א).

לט) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראיי' אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על העבירות ברבים והי' נמנע גם בשביל הבושת (ורד פיקודיך, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

אני כותב כי שקר שנאתי, והנה האיש הזה דברתי עמו בד"ת ביו"ט והוא רצה רק בלימוד הפייט של ר"א הקליר, ובו דרש על דרך האמת וכו' עם עמקות אשר לא היה מוחי סובל, בשרשי הגלגולים, ועל דרך זה גילה לי הנשמות של דורינו, ואמר כי הראשונים מן לועזים בלע"ז המה באו בגלגול מן דור של כת ש"ץ ימ"ש, כאשר נכשלו עם חזונים ובאו לחיצונים.

ואעתיק ממקצת מספר האבי"ב מהנוגע לדעת בדורנו וז"ל: רבי נתן אדלר ותלמידו רבי משה סופר מפ"ד מקובלים בנסתר, רבי נתן אדלר רצה לפסול השוחטים דפפד"מ, ולהכניע חותם הסטרא אחרא ששורה על שוחטים פסולים בסוד על חרבך תחי' וגו', ואלמלא השיג כל רצונו בא משיח, אך הסמ"ך מ"ם העמיד עליו רודפים קצבים והוצרך לברוח מפ"ד.

ועל רבי משולם טימסניץ מפ"ד כתב נשמת שרף - ועל הנודע ביהודה כתב עינו כעין חשמל - ועל מדינת מעהרן פיהם כתב נחתם היא עם חותמו של ס"מ ר"ל, וישמור עצמו כל בעל נפש לעבור שם (ואין לך דבר שעומד בפני התשובה).

ובעיר פראג כל זמן שהיה הנודע ביבודה בחיים לא היה יכול הס"מ להיות שם, רק בדוחק בבחינת אורח ועכשיו מולך שם, ותחלת הקלקול יצא על ידי חזן וקאה"ר וכו' - ועל בתי כנסיות אלו כתב שם כל תפלתם בהם תועבה כמו אשר מתפלל בבית הכבוד, וגרוע יותר כי שם [השם] אשר מזכירין שם.

ועוד זאת הי' לי לפלא, כי בבית מורי חמי [זה הצדיק הקדוש רבי הלל

המתרחש בעולם הצניעות לפני מאה שנה עד היום הזה

מה לעשות בעולם כאילו גמרתי את התפקיד שלי איתך ואם אני זוכרת את המלחמה העצומה הזאת היא איך שהיה לי וברוך השם הקדוש ברוך הוא באמת עם המון תפילה עזר לי להתגבר על זה.

"הפאה שלך פשוט מהממת!"

אוהבת מחמאות? מי לא?

השאלה כמה את מוכנה לשלם בשביל זה. 1000 ש"ח, 2,000 ש"ח, אפילו 5,000 ש"ח ויותר.

אך האם היית מוותרת על חלקך לעולם הבא בשביל זה? מה פתאום! זה כבר מחיר כבד מדי.

דעי לך שאת המחיר הכבד כבר שילמת ברגע שיצאת לרשות הרבים בפאה.

מחטיאי הרבים אין להם חלק לעולם הבא!

גם אם לא תמשיכי לקרוא את השורות הבאות, אין זה משנה את העובדה שאת מחטיאה את הרבים.

גם אם הרבי שלך פסק שמותר, וגם אם בעלך מתעקש, זה גם לא משנה את העובדה שאת מחטיאה את הרבים.

. האם היית מכניסה לביתך עוף שמאות פוסקים קבעו שהוא טרף ורק כמה פוסקים בודדים קבעו שהוא כשר?

מדוע דווקא בעוון החמור של עריות והחטאת הרבים משדלנו היצר להתעלם ממאות פוסקים גדולי עולם!?

כל יציאה שלך לרשות הרבים בפאה, כל הבטה בך בוראת לך פרקליט רע - מלאך חבלה.

וכל מלאכי החבלה שנבראו ממך מחכים ליום פיקדונך להיפרע ממך!

את מסלקת שכניה מעם ישראל!

את מביאה מחלות, פיגועים ואסונות!

את גורמת לגלות השכינה!

את מעכבת את הגאולה!

כן, את!

וכל התהלים והמצוות שלך לא יעזרו לך כנגד החטאת הרבים וחילול השם.

כל התורה של בעלך הולכת לסטרא אחרא כשאת מחטיאה את הרבים בפריצותך.

גם אם כל השכונה הולכת כך אין זה משנה את הדין אצל מלך מלכי המלכים.

את יכולה להיות בטוחה שכל התירוצים שלך לא יעמדו לך ביום הדין. לסיכום, תתעוררי! לא משנה כמה רבנים יפסקו שאסור וכמה יפסקו

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

ה. הגאון רבי יעקב ארענשטיין זצ"ל (בעל מחבר ספר ישועות יעקב) כותב: יכול להיות איסור תורה ללכת עם פאה (ישועות יעקב סימן ע"ה ג').

ה. הגאון רבי יעקב דידאווסקי זצ"ל (בעל מחבר ספר באר יעקב, מגדולי ירושלים עיר הקודש) כותב: אפילו הפאות שרואים עליהם שזה פאה ולא שער, מכל מקום אם אמה לא הולכת כן, אסור לבתה או נכדה ללכת כן, אבל הפאות שנראות כשער הם אסורות לכולם (בספרו מחניך קדוש סי' ז', וכתב שם במקור הקדושה דמראית העין שמביא לידי גילוי עריות חמור משאר איסור דמראית העין וכדאיתא בעבודה זרה י"ב).

ה. הגאון רבי יעקב ווייל זצ"ל (נכד בעל קרבן

לשיעורים בבית הכנסת וניסה להיות יהודי טוב, אך גם אהב את העולם הזה, ואמר לעצמו חצי חצי, וכך פנארה שישען בבי"ד של מעלה, שהיה לו יצר הרע גדול מאד של 10 אנשים ביחד, וכמה שרצה ללמד, הפריע לו הבעל דבר, ולא נתן לו מנוחה. הוא ניסה כבר כמה וכמה פעמים ולא הצליח להתגבר על המדות שלו, נו בודאי שפטור.

יאמרו לו: "שמעת על שמעון החבר שלך, גם לו היו אותם נסיונות, והצליח לחזור בתשובה מאהבה ולהיות צדיק אמתי, בזכות שלמד זוהר הקדוש בכל יום". מיד יזעק ויאמר: "אני לא מקבל, אני לא במדרגה הזאת, לא ראיתי מעולם את הרב שלי לומד זוהר. גם לא אמר לנו בדרשותיו ללמד זוהר". יאמרו לו: "הרי כבר היה בכל הארץ פרסומות גדולות שחניכים למד זוהר הקדוש, ועל ידו נצלים מהיצר הרע ומהגיחונם. וכי לא קראת עתון? עכשו אין לך תרוץ!" יאמר: "אז מה? חשבתני שזה סתם המצאה

מכתבים למערכת

תרפז: הנני שמח להודיעך שקיבלנו את כול הספרים ששלחת ונהנינו מזה. תאריך ימים על מלאכתך כן יהי רצון.

בכבוד רב

ובברכת התורה

דוד מלול

תרפח: הנני להודות על קבלת הספר נפש ישעיה על מאכלות אסורות הספר יוכנס בע"ה לבית המדרש

בשם גבאי אוצר הספרים

שליד הישיבה

קרית חנוך מבשרת ציון

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקוט רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום א | פרשת בלק | ד' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 24

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לבישה
ומשחק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

מזְהָרִים בְּתוֹרָה,
וּבִנְבִיאִים, בְּפְתוּבִים,
לְכַבְּדָם וּלְדַרְשׁ
בְּשָׁלוֹמָם:

תוֹרָה אִמְרָה לֹא
תִתְעַב מִצְרֵי כִי גַר
הֵייתָ בְּאֶרֶצוֹ וְאָמְרוּ
חֵזֵל בִּירָא דְשִׁתִּית
מִינָה מִיָּא לֹא תִשְׁדִּי
בֵּיה קִלְא, מַעֲתָה קֵל
וְחוֹמֵר הַדְּבָרִים אִם
מִצְרִים שְׁקָרְבוּ אֶת
יִשְׂרָאֵל רַק לְצַרְךָ
עֲצָמוֹן וְהִיתָ לָהֶם
שֵׁם עֲנוּיִים קָשִׁים
שִׁתוֹרָה אִמְרָה רָאָה
רְאִיתִי עָנִי עָמִי וְתַעֵל

וזה לשונם בפסק דין:

וְכָל הַהֲרַחְקוֹת הַנִּזְכָּר
שֶׁאֶסוּר לָנוּ
לְהִתְדַמּוֹת לָהֶם
וְלִנְהַג מִנְהִיגָה
וְלִלְקָח בְּנִימוּסִיָּהוֹן
הוּא רַק מֵה שְׁנוּגָע
לְעֵינַי דָּת וְאֶמוּנָה
עֲבוּר שְׁקִיּוּם תּוֹרַתְנוּ,
וְדַת שְׁלָנוּ הִיא רְחוּק
מְאֹד מִשְׁאָר דְּתוֹת
שֶׁבְּכָל אֲזָהָרֵת תּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה הוּא תַרְנִי"ג
מִצּוֹת מֵה שְׁאוּמוֹת
הָעוֹלָם אֵינָם מְצוּיִים,
אֲבָל זוּלַת הַדָּת אָנוּ

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יתור מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

454. ספר הערב רב והמסתעף מא - צדיקי אמת
נלחמים בערב רב 454
455. ספר הערב רב והמסתעף מב - צדיקי אמת
נלחמים בערב רב 455
456. ספר גילוי הערב רב היומי מחולק לימי חודש -
456
457. ספר הערב רב והמסתעף - עלון חדש-דור
הערב רב 457
458. ספר הערב רב והמסתעף - עקבתא דמשחא -
ערב רב 458
459. ספר תוכן ענינים מ 17 ספרי הערב רב 459
460. ספר הערב רב והמסתעף מג - ע"פ רבנו נחמן
מברסלב 460
461. ספר הערב רב והמסתעף מג - ע"פ רבנו נחמן
מברסלב 461
462. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת שבת 462
463. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת עירובין 463
464. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת פסחים 464
465. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת שקלים 465
466. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת יומא 466
467. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת סוכה 467
468. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת ביצה 468
469. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת ראש השנה 469
470. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת תענית 470
471. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת מגילה 471
472. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת מועד קטן 472
473. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת חגיגה 473
474. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס -
מסכת יבמות 474

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

זוכה למעלות היותר גדולות:

(מ) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי
בבית חופה, שהנשים שם מלובושות תכשיטיהן, והכל
מסתכלין והוא אינו מסתכל, יזכה על ידי זה לרב טוב
הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו
תחזינה עניניך (ספר חסידים סימן ט').

(מא) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת
הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון,
אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת
הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא
יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם
אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים
סימן י"ג).

(מב) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות
בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל
קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח
שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על
העבירות ברבים והי' נמנע גם בשביל הבושת (דרך פיקודי,
הקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

מקאלאמאייע זיע"א] היה כלב מונח תחת שלחנו תמיד ובשום אופן ל"ה כח לגרשו מן הבית, וכל הכאות בו לא הועילו, וכאשר ראה הוא כן אמר לי למה אינו מתקן את הכלב הזה, וכי לא ידע מנהו כי זה ה"י רב לועזי ממקום פלוני ושה"י סמוך לו, אשר קללו בקללות נמרצות, ונתגלגל בכלב הזה, והיא בסוד ויקרא ל"ה נובח בשמו, כי לה ר"ת לשון הנכרים, (וכזה כתוב בילקוט ראובני גם בראשי תיבות לשון הרע), עכ"ל, [המשך הסיפור כתבנו בספר דברי תורה סדר בראשית - וראה בספר גילוי האמת לדור האחרון מה שכתב על לשון הרע].

שאלה:

אני מנסה ומשתדל לשמור את עיני, באמת ובתמים, אבל לצערי כלל לא מצליח. עשיתי את כל ההשתדלויות האפשריות: הלכתי לרבנים גדולים, נתתי להם הרבה צדקה, וממש לא עזר לי כלום.

עבדתי בארצות הברית במפעל מלא נשים, ואני לא יודע איך לתקן הענין הנורא הזה, באמצע קריאת שמע, לפתע עולות במוחי תמונות של נשים, איך אני יכול להפטר מהדבר? אין לי שום שליטה על זה, זה מגיע בניגוד לרצוני!

יש לי ב"ה 3 ילדים, ועליתי לארץ לפני שנה, וחשבתי שכאן יהיה לי יותר קל, ואוכל לתקן המכשול הזה, ולא הולך בשום אופן.

אני לא מבין: הרי כתוב "פתחו פתח כחודו של מחט, ואני אפתח לך שערים..."

אז אני משתדל, אז למה השערים לא נפתחים? הכל סגור ומסוגר. אף שער לא

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

שמותר ומהם הגדרים... הרי במילא תמיד יהיו מחלוקות ודעות מנוגדות. הן בנושא "הפאה הנוכרית" והן בנושא צניעות הבגדים וכהנה וכהנה.

זה לא יוביל לשום מקום. הגיע הזמן לעשות חשבון נפש! כל אחת מאיתנו. **כי פאה נוכרית לא עושה אותך עובדת השם נקודה.**

ולכל אותן הנשים שמעטרות את ראשן המבולבל בפאות שעולות אלפי דולרים פלוס מינוס...

לכל הנשים היקרות, חס ושלום שלא תרוצנה לקנות את החזיר בהכשר וועדת הרבנים (?) שמפקחים(?) על העיתון החרדי (?), כי אם כן אתן יכולות להסתובב ברחוק בשקט. אף אחד לא יחשוד בכך שאתן נשואות, ואם תרצו, גם יציעו לכן שידוך!..

הייתי ממליצה לא לחכות לפסח ולא ללג' בעומר, וכבר בראש השנה הקרב ובא עלינו לטובה, לעשות ביעור חמץ גם בבית (חוץ מהביעור בלב) ולבער את הפאה המיותרת ולשים על ראשה כתר מלכות

(כיסוי ראש) כיאה לבת מלך, וטוב שעה אחת קודם.

אל תפסידו את הרכבת!

המהרש"ם הכהן על התורה זי"ע כתב: שהקדוש מקאשנייב שאל את אחיו הקדוש "במה נלך לקראת משיח? כי החסידים ירקדו לפניו והוא ישאל אותם על כל המאדאס האורוים שהולכות הנשים ומדמות עצמן לנשות עכו"ם וישאל כל אחד ואחד כאיזה ערליה הולכת אשתך? ולא יוכלו לענות כלום למשיח, ואמר שכונותו על מה שהולכות נשים בטעם עכו"ם בשייטל (פאה) ובכה על זה הרב מקאשנייב מאוד".

מסר מרוב... שליט"א בכנס נשים בירושלים

מפאת כבוד הנפטרים והאלמנות הסיפור פורסם ללא שמות (השמות שמורים במערכת).

היום בימינו בעולם הישיבות, בעולם התורה לצערנו הרב יש הרבה נשים שלא מקפידות בנושא של כיסוי הראש.

כשאני התחנתתי היינו גרים בשכונה בירושלים ואחת השכונות היתה לובשת פאה לא כל כך צנועה בשכונה לא כל כך חרדית. תקופה קצרה לאחר החתונה שלה היא חלתה במחלה הידועה ולאחר מכן היא עברה ייסורים קשים ומרים ובסוף נפטרה. וקיבלו שם כל הנשים על עצמן, באותה השכונה שגרנו, כיסוי ראש.

האמת שלא הייתי מעוז להגיד את זה ... לפני בערך שנתיים נפטר תלמיד חכם גדול פתאום, הייתי קשור איתו והיה כואב לי מאוד הפטירה שלו. הייתי מתפלל כל פעם לעילוי נשמתו.

יום אחד הייתי אצל מורי ורבי הרב הצדיק ... שליט"א, אמר לי תשמע תלך לציון של אותו תלמיד חכם ותתפלל שמה לעילוי נשמתו. אני הגעתי לציון התפללתי ובלילה הוא בא אליי בחלום ואמר לי "תדע לך הסיבה שנפטרת מן העולם זה בגלל שאשתי היתה לובשת פאה נכרית" - והוא אמר לי - "תשמע יש עוד תלמיד חכם אחד שעומד

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

נתנאל, ובעל מחבר ספר תורת שבת על הלכות שבת) כותב: הנשים שהולכות עם פאות ברחוב או בבית המדרש עוברות על איסור מן הדין, ואלו שהולכות בדירתם או בביתם עליהם אומר הפסוק "ופורץ גדר ישכנו נחש" מי שפורץ את הגדר נחש ישך אותו, ובודאי הנשים שמגלות את שערותיהם והולכות בבית המדרש, לא רק שהם עוברות איסור לקרוא קריאת שמע ולהתפלל נגד שערותיה, וכל הקללות שקילל ישעיה הנביא את הנשים הפרוצות יחולו עליה, אבל אלו שנוהגות על עצמם בצניעות, ישרה ברכה עליהן (ספר תורת שבת אורח חיים ש"ג י').

ו. הגאון רבי יעקב עמדין זצ"ל (הנקרא יעב"ץ) כותב: שעם פאות אסור לצאת

כי הרב שלי לא אמר לי כלום!!!
וזה בטח לא השיטה שלנו, כך
חשבתי!!!

וישיבו לו: "היה עליך לברר את האמת אצל כל הצדיקים ולשמע מה דעתם? וכי כפאשר אתה הולך לקנות בית אתה לא מתיעץ? וכשרוצים לסגור שדוך אתה לא הולך לקבל ברכה ועצה ובלי זה אתה לא זז? - וכאן על החיים שלך סמכת רק על הרב בבית הכנסת?"

מיד יבא השליח לסחב אותו לגיהנום, ומיד יצעק: "רגע רגע!!! אני לא אשם לבד, תקראו לרב שלי שיעיד עלי שהקשבתני כל פעם בדרשות שלו, ומה לעשות זה לא עזר לי כלום!!! - וכאשר יקראו לרב שלו מיד יאחו באבנט שלו ויצעק: "למה לא אמרת לי ללמד זוהר הקדוש!!! מה לא ידעת את האמת?" - ולא יניח לו, אך המלאך הממנה לקחתו לגיהנום יצעק ויאמר: "נו נו אין זמן", וימשיך לסחב אותו לגיהנום, אך אותו היהודי ימשיך לאחו

מכתבים למערכת

תרפט: הנני מאשר בזה כי קבלתי 3 ספרים ומבוע בזה תודה וברכה על תוכן הספרים לפי דעתי הם נחוצים לנו יהי רצון כי תזכרו לאהבה שלמה שמחה ורפואה שלמה

בכבוד רב

הרב אהרון תם בית עריץ

תרכ: אני מאשר קבלת הספר בתודה

הרב ישראל

רב שכונה בירושלים

....14120ft.411ft.33ש.13140ft

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אוח תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ב | פרשת בלק | ה' תמוז תשע"ו | עלון מס' 25

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"נ הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקדר לכושר
ומשק ליום אפרון

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לקשי בגדי תפארתך עמי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
ואת עלית על קלנה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

לנו שום מניעה ובטל
בעניני קיום תורה
הקדושה ודתינו, על
אחת כמה וכמה נשאנו
מצוים מצד מצות תורה
הקדושה שלא להיות
כפוי טובה.

אנחנו ממשיכים את
הסריה שופר משיח עלון
מדריך לצניעות בישראל
על צניעות, והחרם,
והאיסורים עם חתימות
של יותר מ-120 גדולי
ישראל על האיסור
הנורא שיושבים אנשים
ונשים בלי מחיצה - וזה
ממש בתי זונות
בפרהסיה, וזה דור
המבול וכולם בחרם
חמור של גדולי ישראל

שועתם אל האלקים
מן העבודה, עם כל
זה אמרה וצנתה
תורה שדרכיה דרכי
נעם הואיל והיה לה
שם אכסניא בעת
הדחק לא תתעב
מצרי, האמות האלה
שאנו דרים ביניהם
וחוסים בצלם ויש
לנו מחיה בתוכם,
והמה, מלכה,
ושריה, וחוריה,
וסגניה, ושופטיה,
וכל תושבי הארץ הן
המה בעלי ישר, בעלי
מדות, אנשי צדק,
ושלמים הם אפתנו ואין

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

החיד"א זיע"א כותב
בנחל קדומים, וזת"ד:
אם אחד נכשל במליון
הסתכלויות, יהיה
למלאך המות שלו
מליון עיניים! (ע"ז כז)

כל ראייה אסורה שאדם
נכשל, אם הוא לא בוכה
מיד, אם אינו עושה
תשובה מיד, הוא מוסיף
עוד עין למלאך המות.

בידך לבחור את המלאך המות עם כמה עיניים שיהיה לו

ארי שאג מי לא ירא

הדורש וההולך לדרשות בלי מחיצה
כשרה הוא בחרם של בעל הפלאה, עם
כל גדו"י משנת תקפ"ו, ופסק דין של
ע"א גדולי ישראל משנת תקפ"ו,
הנעשה באסיפת הגאונים הצדיקים
הרבנים ומוסכם ומוסמך מכל בתי
דינים מארבע ארצות, מרבותינו
שבארץ ישראל ורבותינו שבגולה וכל
העניינים המסתעפים בזה, והם
עוקרים את הדת יהודית, או לעיניים
שכך רואות... והמה אביזרייהו דעבודה
זרה, ויש ספק אם אינם בכלל יהרג ואל
יעבור... ואסור לקבל תורה מפיו,
וכמעמיד אשירה בהיכל ה'... לא תמוש
רעה מביתו, ועוד 180 רבנים שאסרו
את זה, ואומרים שזה בדיוק כמו
שהולך לכנסייה של כמרים, יבחר לו
איזה מלאך המות הוא בונה עם כמה
עיניים שיהיה למלאך המות.

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הז

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

נפתח בפני!

אני מוכן לעשות כל דבר שהרבי שליט"א יגיד לי לעשות!!!

שמעתי כמה מהדרשות על כשרות וזוהר הקדוש, אולי כבודו יכול להגיד דרשות התעוררות איך להינצל מהעון הגדול הזה?

תשובה:

לך לציון הרשב"י ע"ה במירוץ, ולציון בנו רבי אלעזר זיע"א.
קבל על עצמך ללמוד כל יום את הזוהר היומי, ולגמור בשנה את כל הזוהר. בקש מהרשב"י שיעזור לך בזכות זה. וכאשר תעשה את זה במשך 40 יום רצופים, תראה ישועות גדולות בע"ה.

כל יום לפני הלימוד, תגיד את כל ההקדמות של תפילות שהדפסנו בספר פתח אליהו, ובאליהו רבא וזוטא, לפני הלימוד ואחר הלימוד, ושם יש תפילה כיצד לבקש, ותראה נפלאות.

תלמד כל הספרים שאנחנו שולחים לך באנגלית ובעברית כל יום כמה דקות, ותראה נפלאות, כמו שאמר הזוהר הקדוש, "כד בעי בר נש לאתדכיא, כמה אינון דמדומנין ליה, אם בן אדם רוצה לעשות תשובה הקב"ה שולח לו מלאכים שיעזרו לו.

אם יש באפשרותך לעסוק בזיכוי הרבים ולחלק ספרי זוהר בחינם, הדבר יעזור לך

לקבל איזה ייסורים וגם הוא עומד ללכת מן העולם בגלל שאשתו הולכת עם פאה, וזה יהיה לך סימן תוך כמה חודשים תשמע שהוא גם חולה". לצערי הרב אותו תלמיד חכם, אכן חלה ונפטר.

מחלת הסרטן בגלל הפאה

הבית אהרן אמר "גודל התפשטות המחלה הידועה (סרטן) בעולם היא כגודל התפשטות פירצת הפיאה נכרית בעולם" (מפי הרה"ח ר' חיים אשר לדרמן זצ"ל)

אשה שאלה את הרב הגאון בן ציון מוצפי שליט"א:

"בעלי קנה לי פאה חדשה לחג פסח,

מה עליי לברך?"

'ברוך דיין האמת'

גודל מעלת הצניעות

רוצים אנו להרחיב את הדיבור ולהראות את גודל מעלת הצניעות וכדי להכיר את מעלת הצניעות נביא את מה שכתוב בספרים הקדושים, איך שרבי שמעון בר יוחאי בספר הזוהר כתב וגם ספרים אחרים.

קודם נביא מדרש שהשם משתוקק רוצה להימצא בעולם, וכאן נביא איך זה נראה כשהשם נמצא בעולם הזה, ברחוב. נכתוב את זה כמו שמצאנו בכמה הדמנויות.

איך נראה רחוב: רואים אנו רחוב מלא באנשים לא נקיים, מלא פריצות, בעלי עברות ומויבן שברחוב נמצאים מחנות גדולות של קליפות ומזיקים, בגמרא ברכות כתוב שהקליפות הם כל כך הרבה, שעומדים אחד על השני בכמה קומות ואי אפשר לתאר איך שזה נראה ומה גודלו של צער הקדוש ברוך הוא כשנמצא בין המחנות, את זה אי אפשר לכתוב ושכל האדם אנו יכול לתאר זאת.

ומיד מכריזים בכל העולמות – "שהמלך בצער" וכשהמלך בצער, כל העולמות וכל הנשמות בגן עדן וכל המלאכים מכל העולמות בצער וכל העולמות רועשות.

ואז עוברת בת יהודית ברחוב כשהיא לבושה בלבוש צנוע,

ובספרים כתוב כשהיודי הולך על פי תורה הולכים איתו מחנות גדולות של מלאכי השרת וכוח גדול של קדושה וכשהקליפות רואות את גודל כוח הקדושה נופל עליהם פחד נורא ובהלה גדולה ובורחים לכל הצדדים דורכים והורגים אחד את השני.

. הקדוש ברוך הוא מביט על כל זה ושמתחו כביכול אינו נתן לתאר, שמחה עצומה של נקמה בשונאים והמצעים נשמים. והקדוש ברוך הוא עובר ברחוב עם היהודי בגאווה ככתוב בתהילים "ד' מלך גאות לבש" כשכבוד שמים נישא אז לבוש ד' גאות.

ואז בשמים מה קורה? לא ראינו זאת רק נביא מהספרים הקדושים כמו גם בספר הזוהר, ואז יוצא כרוז בשמים – "המלך בשמחה" – כל המלאכים והנשמות מביטים מטה לראות מה קורה ורואים את כל

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

לרחוב, (שאילת יעב"ץ חלק א' סימן ט'), ועיין שם שדעתו להקל הנתונה למטה משבכה על פדחתה ובצדדים במקום שכלים שערוותיה דלא הוי אלא פשאור תכשיטין שפחוץ, ועיין עוד בח"ב סימן ז-ח, ובמור וקציעה סימן ע"ה).

לה.

הגאון **רבי יצחק אייזיק מספינקא** זצ"ל (בעל מחבר ספר חקל יצחק) כותב: **שיש איסור ללכת עם פאה בגלל "דת יהודית" ואולי מן התורה, - וללכת עם כובעים כמו הגויים גם כן אסור מן התורה,** או עם **"האר הויב"** ללא כיסוי, הוא איסור דת יהודית, כל שכן עם **"זשיאן"** לבד הוא איסור מדת יהודית, ואפילו עם **"האר הויב"** מתחת ל**"זשיאן"** [והוא נעשה ממין הנראה כשערות ועל גבו פרוס מכסה דק מעשה רשת כך שהזשיאן נראה מתוך המכסה והביא השואל מה שכתב הדברי

באבנט של רבו, וימשוך גם אותו אתו לגיהנום, ויתכן שיהיה רעש בפמליא של מעלה ויעשו ברור, האם לקחת גם את הרב שנחשב לגאון וצדיק בעולם הזה - לגיהנם. אך מה פן לעשות. לגן עדן העליון לא יכול להכנס פי רשום בבי"ד של מעלה פסק של הקדוש רבי חיים וויטאל זי"ע, כי מי שאינו לומד זוהר הקדוש לא יכנס לגן עדן העליון. נו טוב, אולי גן עדן התחתון שיהיה לו לכל הפחות, אבל קלמן אוהז באבנט רבו ולא מרפה וצועק: **"בגללך הייתי רשע, אם הייתי לומד זוהר הקדוש הייתי צדיק!!!"**

ובעולם האמת לא יעזרו שום טענות ומענות. ואין מי שיציל את הרב מקלמן המסכן. שסוחב אותו יחד אתו לגיהנום. ויאמרו לו **"אם היית צדיק אמת, והיה לך כוח להציל את קלמן וחבריו מהגיהנום, אולי היה לך תקווה לנשמתך"**.

הספור הזה יתפרסם וכל הרבנים יחזרו בתשובה. כי לא

מכתבים למערכת

° גרוס 3

תרצא: הנני בתודה לאשר קבלת הספר הנכבד אכילת התרנגולים וכו'.

בברכת התורה

יוסף צבי יפת

רב שכונה בירושלים

תרצב: הריני לאשר בתודה קבלת הספר

בברכה

הרב שלמה דידי

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקות רות אוח תר"ו)

המשורר בגליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ג | פרשת בלק | ו' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 26

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקָדֵר לְבוּשָׁה
וּמְשַׁקֵּק לְיוֹם אֶפְרוֹן

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ל,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לְכַשֵּׁי בְּגָדֵי תַּפְאֲרָתָךְ עִמִּי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
וְאַתָּה עֲלִיתָ עַל קַלְקָה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

וְהִנֵּם דְּבָרִים בְּרוּרִים
עַל פִּי דַת תּוֹרַתְנוּ
הַקְּדוּשָׁה בְּלִי שׁוּם
שְׁנוּי:

וְע"ז בעה"ח פה ק"ק
מיהאלאוויטץ יע"א
יום ג' לְשֶׁבֶת וַיִּשְׁלַח
תַּרְכָּו' לַפ"ק.

(וְעַל סְדוֹר הַחַתּוּמִּים
לֹא נִתֵּן הַקְּפָדָה)

הַק' מִנַּחֵם בִּלְאֵאמ"ו
מֵאֵר א' ש' ז"ל אֲבַד"ק
אוֹנְגוֹאֵר יע"א

שְׁלֵמָה גַּאנְצֶפְרִיד דִּיין
שְׁמוּאֵל
מֵאַשְׁקָאוּיץ דִּיין

מְדוּרוֹת הַקּוּדְמִים, וְכִמוּ
שְׁנַנְס לְבֵית עֲבוּדָה
זָרָה, וְהוּא בְּכָלל זְהָרָג
וְאַל יַעֲבֹר.

וזה לשונם בפסק דין:

מִי שְׁאַיִנוּ עוֹשֶׂה כֵּן יֵשׁ
לוֹ לִירָא מְקַלְלוֹת
שְׁלֵמָה מְשִׁיב רָעָה
תַּחַת טוֹבָה לֹא תִּמְוָשׁ
רָעָה מִבֵּיתוֹ, בְּנִבְיָאִים
דָּרְשׁוּ אֶת שְׁלוֹם הָעִיר,
וּבְכַתּוּבִים אָנִי פִי מְלֶךְ
שְׁמוֹר, יָרָא ה' בְּנֵי
וּמְלָךְ: זֹאת אֲשֶׁר יֵצֵא
מֵאַתָּנוּ ח"מ בּוֹעַד
אֲשֶׁר נִתְּנוּעַדְנוּ וְנִשְׁאַנּוּ
וְנִתְּנוּ בְּדָבָר עַל פִּי דַת

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

- 475. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת כתובת 475
- 476. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת נדרים 476
- 477. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת נזיר 477
- 478. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת סוטה 478
- 479. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת גיטין 479
- 480. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת קידושין 480
- 481. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת בבא קמא 481
- 482. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת בבא מציעא 482
- 483. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת בבא בתרא 483
- 484. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת סנהדרין 484
- 485. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת מכות 485
- 486. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת שבועות 486
- 487. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת עבודה זרה 487
- 488. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת הוריות 488
- 489. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת זבחים 489
- 490. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת מנחות 490
- 491. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת חולין 491
- 492. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת בכורות 492
- 493. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת ערכין 493
- 494. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
מסכת תמורה 494
- 495. ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

בהמשכים

זוכה למעלות היותר גדולות:

(ג) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלובשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין והוא אינו מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט').

(ד) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"א).

(מה) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על העבירות ברבים והיי נמנע גם בשביל הבושת (ורד פיקודיך, בהקדמה).

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

רבות, כמו שכתוב בספר הקדוש שבת מוסר וקב הישר ועוד ספרים, כי בעל תשובה צריך לעסוק בזיכוי הרבים, וזה לא עולה לך כסף, ולכל יהודי שאתה נותן ספר זוהר ללמוד, יש לך כל החלק של מה שילמד, עד סוף כל הדורות.

תגיד כל יום את התיקון מ"ח. (מתיקוני הזוהר)

תגיד כל יום לפני התפילה "פתח אליהו הנביא זכ"ל וכל התפילות שיש לנו בספר פתח אליהו ותראה נפלאות. תגיד כל יום את התיקון הכללי (של ברסלב).

ענף ג'

השארתי בכס עם עני ודל וחסו בשם ה', וצרפתיים כצרוף את הכסף ובחנתיים כבחון את הזהב (זכריה יג ט')

א. כתוב במוצאי שביעית בן דוד בא, איפה המשיח, ואיפה הגאולה?

ב. האם רוב היהודים ימותו, וינצלו רק הצדיקים?

ג. איפה הגאולה ברחמיים?

תשובה: אנחנו לא יודעים מה הכוונה גאולה ברחמיים...

אנחנו לא יודעים מה הם הרחמיים של השם יתברך.

יכול להיות שברחמיים זה הכוונה שיהיו הרבה צרות וסבל עד שכולם יחזרו בתשובה שלמה, ואז כולם יזכו לגאולה.. **כי בדין - הכוונה שימותו כולם ויזכו רק**

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

שונאי הקדוש ברוך הוא נשמדים ורואים איך שהם רצים בבהלה והנקמה גדולה לא לתאר ורואים את כוח הקדושה מנצח את הקליפות ושלבת גדולה מסתובבת ברחובות ושולח קרניים לכל הצדדים קרני האור משמידים את הקליפות. הקדושה שוררת ברחוב השמחה בכל העולמות גדולה.

ואז נשקט בכל העולמות וכולם שומעים מה שמודיעים - **"שהניצחון של הקדושה והשמחה היא גרמה בת יהודית, שעברה ברחוב בלבוש צנוע והשם שלה הוא פלוגנית בת פלוגנית"** - וכולם רושמים את השם ואחרי מאה ועשרים שנה ששומעים את השם באים לקבל את פניה ולחלק את הכבוד שמגיע לנשמה שעשתה את השמחה הגדולה למלך ולכל העולמות והכבוד והוד והדר שנחלק לנשמה כמעט אנו יכול לתאר זאת ולכתוב את כל זה.

מה היה מגורמי השואה הנוראה!

שמעתי מפיו של המשב"ק של הרה"ק ר' שמחה בונים מאוטווצק זי"ע - בנו של הרה"ק ר' מדלי מוורקא זי"ע, אחיו של הרה"ק ר' יעקב דוד מאמשנינוב זי"ע, ראש שושלת אמשינוב, - שלפני עלותו לארץ הקודש - בשנת תרמ"ז - נתאספו כל גדולי האדמור"ם בביתו להיפרד ממנו, מצד אחד ישב הרה"ק בעל ה"שפת אמת" מגור זי"ע, ומצד שני ישב הרה"ק מאלכסנדר זי"ע, וכל החדר היה מלא בגדולי הצדיקים שבפולין, עד שלא הניחו לשום גבאי להיכנס לחדרו הקדוש מאפס מקום. ובאותם רגעים נעלים טרם עלייתו לארה"ק, נעמד ר' בונים מאוטווצק זי"ע, ואמר לכל הצדיקים המסובים שם: **הנני רואה שהחלה להתפשט פריצות של לבישת פעל' (כעין חתיכת עור של כבש עם מעט צמר שה' דבוק לעור, והניחו אותה בקצה המטפחת במקום שערות) דעו לכם שאם לא יעצרו פריצה זו, יבוא יום ויתחילו הנשים ללבוש ר"ל פיאות הדומות לשיער ואז יקום גוי ויחריב את העולם, וישמיד היהודים רח"ל.** - כה דיבר הרה"ק, יותר מחמישים שנה לפני השואה הנוראה! - וידוע ששנים מועטות לאחר מכן היתה התדרדרות עצומה בענייני יהדות בפולין ובשאר אזורי אירופא, וגם בנושא כיסוי הראש חלה נסיגה נוראה, והסוף המר ידוע לכולם רח"ל. (מפי אחד מגדולי האדמור"ם שליט"א שהורה לפרסם סיפור נורא זה)

כל השולחנות ערוכים לקראת ביאת המשיח

זוגתו של אחד מחשובי הציבור בעיה"ק טבריה נקטפה לאחר הרעלה לבית עולמה נ"ע, לפני שנים מועטות. לפני כמה חודשים נכנסה בתו היתומה בשעה טובה לחופה, בשבועות האחרונים ראתה הכלה את האמא ע"ה מופיעה לקראתה בחלום ברור וכה אמרה: **"דעי לך ביתי כי בשמים כבר כל השולחנות ערוכים לקראת ביאת המשיח, וממש אתו נמצאים ברגעים אחרונים לקראתו, רק הבעיה שמעכבת את ביאתו היא הפאה שאת שמה על ראשך, וכן כל אותן נשים אשר שמות פאה על ראשן מעכבות שהוא לא יכול לבוא",** הכלה ניסתה להתווכח עם האמא, שמה תלך בפאה צנועה מאד וקצרה, אולם האמא התעקשה ואמרה שוב ושוב: **"בשמים לא אוהבים את הפאה, לא ארוכה ולא קצרה, הכל פריצות ואסור!"** בבוקר קמה הכלה מבוהלת, וכמובן זרקה את הפאה, והולכת כיום כרצון הבורא. (-050)

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

חיים דאפילו בדבר הדומה לשער אסור ומכל שכן בנידון דידן וגם יש לאסור וכו' הוא גם איסור גמור. אבל מתחת המטפחת מותר, (שאלות ותשובות חקל יצחק סימן פ"א, וחושש שם לשיטת הדברי חיים יורה דעה נ"ט, דאפילו חתיכת משי על הפדחת שדומה לשער אסור דזהו דת יהודית כל שכן בהזשיאן שיש בו דמיון יותר לשער, ודאי איסור גמור לצאת בו בלי מטפחת על גבו, אבל תחת המטפחת אין איסור לצאת בו אף על פי שנראה קצת אצל המצח כיון שאינו נראה להדיא אין להחמיר כל כך).

ל. הגאון רבי יצחק דוב הלוי במברגר זצ"ל (בעל מחבר ספר שאלות ותשובות יד הלוי) כותב: בגלל שהפוסקים אוסרים פאות אין שום ספק שאין אנו יכולים להקל (שאלות ותשובות יד הלוי יורה דעה קכ"ז).

מ. הגאון רבי יצחק זאב ידלר זצ"ל (בעל מחבר

רק קלמן מסכן, אלא כלם סובלים ומחכים מתי יבא משיח, והמשיח בצער גדול ושכינתא בגלותא בוכה וצועקת "מתי, מתי יבינו בני, ויאחזו בתורת רבי שמעון בר יוחאי זיע"א".
כי הגיע העת לגאולה. ורק עלינו מחכים שנתאחד באהבה ונלמד זוה"ק בשמחה.

הסך הכל הוא:

שהרב שיש לו 100,000 חסידים - זאת אומרת 100,000 תלמידים כמה תלמידים יסחבו את הרב הגדול הזה לגיהנום!!!

בואו חשבון: מכל יהודי שיש לו 5 ילדים ומוכפל ל-11 דורות יוצא מכל אחד 48 מיליון צאצאים. תכפיל

מכתבים למערכת

רב אזורי כנרת עמק הירדן

תרצג: חן חן על פעלו הטוב ואין ספק כי מה' משכורתו שלימה ונזכה לראות בביה"ג בב"י אמן בין המזכים.

בכבוד הראוי

רב שכונה בירושלים

תרצד: אחדשה"ט הנני לאשר קבלת הספר "אכילת התרנגולים וכו', ובטוח אני כי יהיה לי לעזר רב.

בתודה רבה

ובברכת התורה

יוסף כהן

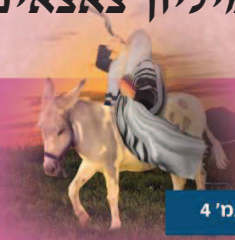
בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה י"א)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקוט רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ד | פרשת בלק | ז' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 27

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים וביורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקָדֵר לְבוּשָׁה
וּמְשַׁקֵּק לְיוֹם אֶפְרוֹן

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל ז"ל,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לְקִשֵׁי בְגָדֵי תַפְאָרְתְּךָ עִמִּי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
וְאַתָּה עֲלִיתָ עַל קַלְקָה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

הילל ל"ש מוועטש
אב"ד דק"ק סיקס
יע"א עם ב"ד

אברהם יודא הכהן
שווארץ הק', פה
בערגסאס יע"א

אנחנו ממשיכים את
הסריה שופר משיח עלון
מדריך לצניעות בישראל
על צניעות, והחרם,
והאיסורים עם חתימות
של יותר מ-120 גדולי
ישראל על האיסור
הנורא שיושבים אנשים
ונשים בלי מחיצה - וזה
ממש בתי זונות
בפרהסיה, וזה דור
המבול וכולם בחרם
חמור של גדולי ישראל

חיים יוסף האבד"ק
סטראפקאב

פסח אברהם בהר"מ
שענפעלד חונה פק"ק
קורעמי

נפתלי
מלאדאמער דיין

שמואל שמעלקי הק'
חונה פה ק"ק סוליש
והגלילות יע"א

יוסף במה"ו זלמן דיין
דק"ק הנ"ל

זאב וואלף טענענבוים
אב"ד דק"ק ווערפליט
והגליל

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

המערכות על תיקוני יסודי הת

בהמשכים

יותר מאלף ספרים וקונטרסים
וקול קורא'ס שיצאו לאור
במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע
על הצניעות

במדרש כתפוח בעצי היער,
באוצר המדרשים (ח' חייט):
אמר משה לנסר גיאל
מפני מזה הם תלויים (תנ"ך)
בשנייהם, אמר ליה:
מפני שהביטו
באשת איש

זוכה למעלות היותר גדולות:

מו) כשעומד בין אנשים שכולם רואים הנשים, כגון שהי בבית חופה, שהנשים שם מלוכשות תכשיטיהן, והכל **מסתכלין** והוא אינו **מסתכל**, יזכה על ידי זה לרב טוב הצפון ליראים, ועינו תשבע מזיו השכינה, מלך ביפיו תחזינה עיניך (ספר חסידים סימן ט').

מז) יסוד היראה הוא הנסיון, עיקר היראה ניכרת בעת הנסיון, והקדוש ברוך הוא אינו מביא האדם לנסיון, אלא כשרוצה לעשות טובה לאדם, בא השטן שהוא מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא ואומר רבונו של עולם לא יתכן לעשות לו טובה עד שיעמוד בנסיון. וכן אברהם אבינו לא זכה למה שזכה, אלא בנסיונות. (ספר חסידים סימן י"ג).

מח) כשהוא בינו לבין עצמו, ולפניו נסיון של הסתכלות בראיי אסורה או תמונה של אשה, ומונע עצמו בשביל קונו ולא בשביל הבושה מפני בני אדם, זה מוכיח שיראתו אמיתית, ועל ידי זה מקבל שכרו משלם גם על העבירות ברבים והוי נמנע גם בשביל הבושת נרדך פיקודיך, בהקדמה).

- מסכת מעילה-קנינים 495
- 496.ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
- מסכת תמיד-מדות 497
- 497.ספר זוהר דף יומי משולב דף יומי של ש"ס-
- מסכת נדה 497
- 498.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת ברכות 498
- 499.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת שבת 499
- 500.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת עירובין 500

ספר בית עקד ספרים מהאדמו"ר מהאלמין שליט"א
ספר על הזוהר הקדוש חלק א' 1000-1 ענף ו' 600-501

- 501.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת פסחים 501
- 502.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת שקלים 502
- 503.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת יומא 503
- 504.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת סוכה 504
- 505.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת ביצה 505
- 506.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת ראש השנה 506
- 507.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת תענית 507
- 508.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת מגילה 508
- 509.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת מועד קטן 509
- 510.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת חגיגה 510
- 511.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת יבמות 511
- 512.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של ש"ס מסכת כתובות 512
- 513.ספר זוהר פנינים יקרים לזוהר דף היומי של

50

יובל שנים של פעילות המערכה

עמ' 2

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

הצדיקים.... [ראה החסד לאברהם, בהמשך...]

ובזהר תיקון כא - כתוב שלא יגאלו בתשרי, כדי שיגאלו ויזכו גם הבינונים, ולכן יגאלו בניסן. וכן כתב החסד לאברהם: ומשום זה עתיד הרועה הנאמן להיות בגלות האחרונה, ובו יתקיים והוא מחולל מפשעינו, נעשה חל בגללם, מדקא בעונותינו, במכות של יסורים של עניות, בכמה דחקים שסובל עליהם, ובגללו ינחם יהו"ה על הרעה וגומר, וזהו שכתוב בחבורתו נרפא לנו, ובגללו שמואל דוחה את הבינוניים, שהיא ראוש השנה, וימין מקרבת אותם בתשובה, שהוא פסח, זרוע ימין לקבל שבים, ויקים אותם מנפילתם ואוחז בידיהם, ויאמר להם קומי שבי ירושלים, ובשבועות יצאו בזכות משה, שמתן תורה הוא רחמים, ומגלה להם ספר תורה, ויתפנסו לירושלים, ותראה היבשה מלכות הרשעה, ורחמים על בניו, ובו פנשר יעיר קנו. מי זה קנו? ירושלים קנו (לשכינה)

בחסד לאברהם מובא שבגאולה יהיו חודשים של צער וקושי וצרוף מתשרי עד ניסן, ואז ישובו כל ישראל בתשובה. ושמעתי שהם כבר התחילו... וזה לשונו:

מעין ה - נהר לז - לבאר סוד חבלי המשיח, וסוד בעתה אחישנה: הענין שהגאולה יש לה ב' עתות, בעתה דהיינו שיהיה הגאולה לישראל בנחת עת לשחוק, ולא יזכו אלא כשרים שבהם, וימית המשיח כל החוטאים, ולא יזכו אלא אחד מעיר ושנים ממשפחה! ויש

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

(4113653)

סיפור התחזקות מהאדמו"ר הבבא סאלי זיע"א:

מעשה שהיה, אחת מבנות המשפחה (של הבבא זיע"א) החלה ללבוש פאה נכרית, בעלה שהתנגד לכך בכל תוקף, העלה חרס בידו. בצר לו ניגש לרבינו (הבבא סאלי זיע"א) והתלונן על אשתו, שהחלה ללבוש פאה נכרית. רבינו כינס את כל בנות המשפחה עם הרבנית, והחל להטיף מוסר בגדרי הצניעות, הלבוש, וחומרת גילוי הראש לאשה וכו'. בסיום דבריו אמר רבינו: "כל אשה הלובשת פאה נכרית ואפילו רק חתיכת פאה, מכינה לעצמה חומר הסקה, שבו ישרפו אותה בגיהנום, אי אפשר לרמות את הקב"ה. לדעת תורה את לא יוצאת ידי חובת כיסוי ראש, נקודה".

בצאתן מחדר רבינו, אמרה אותה אשה: נו, לא כל כך נורא, וכי כמה חומר הסקה יש בפאה נכרית, הרי השערות דולקות רק שניות אחדות ותו לא...

מעת שפלטת מילים אלו מפיה, החל ראשה של אותה אשה לכאוב כאבים עזים ביום ובלילה, ולא נמצא מזור לכאב ראשה. החלה האשה לפשפש במעשיה, ותלתה את כאב ראשה בדיבורה האיולי והשטותי. חזרה האשה יחד עם בעלה לרבינו ואמרה: "רבינו! חטאתי, עויתי, פשעתי, דברתי בלשוני דברים, אשר לא ייאמרו על דברי כבוד תורתו, והנני מבקשת סליחתך". אמר לה רבינו: **אם תקבלי עליך לכסות את ראש במטפחת, בלי כל חכמות והמצאות, יחדל כאב ראשך ונסלח לך!**

חזרה האשה לכסות את ראשה במטפחת, ומיד חדל כאב ראשה!.

(ספר סידנא בבא סאלי חלק ב' עמוד ע')

נשמע סיפור זה גם מפי אחת מבנותיו של הבבא סאלי שנכתב במקום

כידוע שאנשי חברה-קדישא חווים דברים נוראים שע"פ תקנון חברה-קדישא מנועים הם מלספר מפני כבוד המתים, אך רבים המה הסיפורים הידועים לאנשים הקרובים להם מענייני שכר ועונש המתגלים באופן נורא מיד עם צאת הנשמה עד אחר הקבורה,

לפני כמה שנים אירע דבר נורא בהר המנוחות בעת קבורת אשה מכוונת פאנית שעסקה במכירת פאות וסידוקם, במעמד רבים, בני משפחה ומכרים, אשר עמדו המומים ונדהמים, סמר בשרם מפחד ורעדה מהמראה הנורא הקורה מול עיניהם, כל עצמותם רעדו וארככותיהם דא לדא נקשו, ועד עתה אחר עבר שנה מאז, לא מש המראה מיוכרום וסיוטי לילה חוזרים ושננים עליהם.

אחד הנוכחים ת"ח מופלג סיפר בחיל ורעדה לכותב השרות גופא דעובדא אשר ראו עיניו ולא זר. מיד עם הורדת הגופה אל הקבר ולאחר הכיסוי מעל גבה בבלוקים כנהוג, עוד לפני שהספיקו החברה-קדישא להחזיר את תלי העפר הנערמים סביבות הקבר למלאות את החפירה ולכסות את הקבר - הנה הופיעו פתאום המון נחשים מכל הצדדים, זוועה אחזה את כל הנוכחים בראותם את כל הנחשים הזוחלים במהירות נוראה הישר אל תוך הקבר, ביניהם נחשים

שימו לב

את זה במאה אלף
תלמידים כפול 48
מיליון יוצא:

סך: 4 טריליון שמונה
מאות ביליון אנשים
יסחבו אותו לגיהנום?
איפה הוא יגיע?????

המציל נפש אחת
מישראל מהו? - כל ישראל
ערבים זה בזה

חשבון מספר הצאצאים
היוצאים מאדם אחד (בחישוב
של חמש ילדים למשפחה)
במשך עשר דורות (300 שנה),
כשכל דור הוא שלושים שנה
(בעצם כל דור הוא רק 25 שנה).

צא וחשוב, כשיהודי מעורר
יהודי אחד בלבד ללמוד זוהר
הקדוש - להקפיד על דיני
טהרת המשפחה, לשמור שבת,
להניח תפילין ומזוזות, לאכול
כשר וללבוש ציצית - הוא הציל
בכך 58 מיליון יהודים, שיישאר
יהודים.

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

ספר הנפלא תפארת צבי על מדרש רבה) לא
היה נכנס לבית שהאשה הלכה עם פאה
שהוא החשיבו כשער ממש (טוב ירושלים
לבנו הגאון הצדיק רבי בין ציון ידלר מגיד
מישרים דירושלים עיר הקודש בימי רבי
יוסף חיים זוננפעלד זצ"ל).

הגאון רבי זעקיל פאללאק זצ"ל (תלמיד
מרוך החתם סופר זצ"ל ואבי בעל וידבר
משה) היה מספר הסדר של החתם סופר
כשהיה דורש על פאות, דבר הראשון היה
מברך את כל אלה שמצייתים והולכים
בצניעות בדרכם של הדורות הראשונים יזכו
לבנים יראים ושלמים ויתברכו בכל טוב,
לאחר מכן צעק צעקה גדולה "ואלו שלא
עושים כן יהיה להם ההפך" וחיל ורעדה
אחז בכל הקהל, בשומעם דברים חריפים

מכתבים למערכת

רב שכונה ברמלה

תרצה: בתודה ובברכה קבלתי את הספר "זבחו זבחי צדק"
וכר.

תתברכו ממעין הברכות בבה"ת

בכבוד הראוי

ע. יעבץ ר"מ

קרית עקרון

תרצו: נתקבל הספר נפש ישעיה

בכבוד הראוי

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(מלקוט רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

מדריך לצניעות בישראל

יום ה' | פרשת בלק | ח' תמוז | תשע"ו | עלון מס' 28

עלון יומי להתאחדות הקהילות

כולל תשובות מכתבים ובידורים בענין הצניעות בישראל
עלון יומי בע"ה לכל ימי השנה

לע"ג הרבנית הצדיקת מרת טייבא בת ר' חיים אליהו ע"ה י"א סיון תשע"ג

דבר המערכת

עוז וקָדֵר לְבוּשָׁה
וּמְשַׁקֵּק לְיוֹם אֶפְרוֹן

דבר המערכת – בהמשכים

הצניעות בהלכה

מכתבים של גדולי ישראל זי"ע,
על הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות

מהמתרחש בעולם הצניעות
לפני מאה שנה עד היום הזה
לְכַשֵּׁי בְגָדֵי תַפְאָרְתָךְ עִמִּי

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות
וְאַתָּה עֲלִיתָ עַל קַלְנֶה

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו
- מוסר

מכתבים למערכת

ועוד.

צבי הירש ווייס
'אב"ד דק"ק מ'
לאפאש

יוסף גרינוואלד
חונה פה ק"ק
צעצאוויץ יע"א,
עם בית דין

יושיע אהרן צבי
וויינבערגער חונה
פה ק"ק
מארגרעטין והגליל
ליבש יוליש חונה
בק"ק שעביש
יע"א והגליל

מדורות הקודמים, וכמו
שְׁנָנְס לְבֵית עֲבוּדָה
זָרָה, וְהוּא בְּכָלֵל זְהָרָג
וְאֵל יַעֲבֹר.

המשך חתימות
הצדיקים
הקדושים גדולי
ישראל

משה לוי היימילך
מפטאטק דיין
שמואל ארי'
ליכטענשטיין דיין

יהודה בלאא"מ
מו"ה מאיר א"ש
רב דגליל סבראניץ

ועד הצניעות דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס

אבדק"ק האלמין שליט"א

מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

החיד"א זיע"א כותב
בנחל קדומים, וזת"ד:
אם אחד נכשל במליון
הסתכלויות, יהיה
למלאך המות שלו
מליון עיניים! (ע"ז כז)

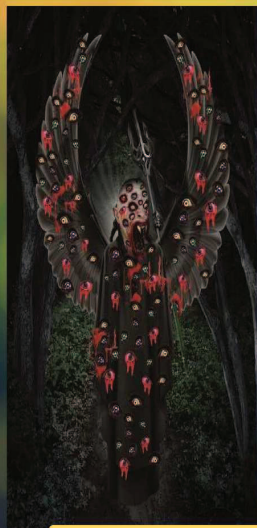
כל ראייה אסורה שאדם
נכשל, אם הוא לא בוכה
מיד, אם אינו עושה
תשובה מיד, הוא מוסיף
עוד עין למלאך המות.

בידך לבחור את המלאך המות עם כמה עיניים שיהיה לו

ארי שאג מי לא ירא

הדורש וההולך לדרשות בלי מחיצה כשרה הוא בחרם של בעל הפלאה, עם כל גדו"י משנת תקפ"ו, ופסק דין של ע"א גדולי ישראל משנת תקפ"ו, הנעשה באסיפת הגאונים הצדיקים הרבנים ומוסכם ומוסמך מכל בתי דינים מארבע ארצות, מרבותינו שבארץ ישראל ורבותינו שבגולה וכל העיניים המסתעפים בזה, והם עוקרים את הדת יהודית, או לעיניים שכך רואות... והמה אביזרייהו דעבודה זרה, ויש ספק אם אינם בכלל יהרג ואל יעבור.. ואסור לקבל תורה מפיו, וכמעמיד אשירה בהיכל ה'... לא תמוש רעה מביתו, ועוד 180 רבנים שאסרו את זה, ואומרים שזה בדיוק כמו שהולך לכנסייה של כמרים, יבחר לו איזה מלאך המות הוא בונה עם כמה עיניים שיהיה למלאך המות.

שמע בני

סיפורי צדיקים על צניעות

שילחץ עתה שילחץ עני בעניו וישבו בתשובה ויזכו כל החייבים, והיינו שתרבה הצרה אשר כמוהו לא נהיתה, שאין לישראל אז כי אם גוייתם מרוב עוני, ותרבה הבכיה, ויתרכו הלבבות הקשות מרוב הצער, והיינו שכבר לא נשאר הבטחה אלא בבורא, כי פעמים הרבה יתעורר הבכיה על צרת עיני א', ואם הם בנחת מצרת הלחם, או בצער מצרת הלחם, והם בנחת מצרת המות. או הם בצרת המות, והם בנחת מצרת העוני וכיוצא, והיינו משגב לעתות בצרה:

אמנם צרה זו שתהיה להם אז היא כוללת כל הצרות יחד עד שאין שום נחת משום בחינה, דהיינו בכיה דדלות אין לחם ושמלה, ואין נחת, ואין מושב, ואין בית, ואין עיר, ואין כסות בקרה, אלא כל אחד ואחד אין לו אלא גוייתו מצר מהשביה ומהמיתה ומהחרב, והשקדוש ברוך הוא מחליף להם מיתה בעוני, ולכן לא ימות המשיח,

והיינו מ"ה ימים שעתידין ישראל לצאת מירושלים להיות במדבר העמים, כעין שהיה לוט בהפיכת סדום שלא הציל בידו אפילו פיסת בר ויצא אל המדבר, ממש דומה בדומה כך יהיו צרתן של ישראל, וכולם נפוצים על פני המדבר, שכל צרות שעברו ישראל מעולם לא היה כצער הזה, עד שיתגלה שם משה רבע"ה לישראל שיחיה ויבכה עמם בצרתם, כדרך שבא ויבכה עמהם על נהרות בבל, ושם ימנו ישראל מ"ה ימים כנגד מדת משה רבינו כנגד שם מ"ה, ולא יאכלו שם אלא מה שימצאו במדבר שרשים מלוחים, אז ישוּבו שם כולם בתשובה.

ומי שלא יסבול ויאמר נתנה ראש, ילך אל האומות ויכלה עמהם, והשאר יצטרפו

המתרחש בעולם הצניעות

לפני מאה שנה עד היום הזה

ענקים באורך כ-2 מטר אשר זינקו לתוך הקבר ברווחים שבין הבלוקים, צמרמורת אחזה את הנוכחים בראותם נחש ענק שנפשט עורו כשהשחיל את עצמו דרך סדק צר לתוך הקבר, מה נורא היה המעמד לראות משפט כאמור (תהלים קיט, צא) למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך ואחז"ל (נדרים מא.) שהכל נעשים שלוחים להיפרע ממנו. לא יוכל הנייר להכיל התעוררות התשובה שהייתה שם, כי אית דין ואית דיין והוא רחום יכפר עון ולא ישחית וגו'.

בהקדמה לספר "ארי שבתורה" (להגה"ק בעל "אריה דבי עילאי") מובא בזה הלשון: "נודע מעשה נפלא שאירע בוויניצא, אשה שלכה בגילוי שערות ראשה שבקה חיים לכל חי, ואחד מבני החברה קדישא אשר עסק בקבורתה, נפל כיסו מלא מעות וכתבים בארונה של הנקברת ולא הרגיש בו, אחר שראה שנאבדו לו כיסו וכתביו ולא מצאם, עלה בדעתו שרדאי נקברו בעת עסקו עם האשה הנקברת, והלך אל רבינו להתיר לו לפתוח את קברה להציל את הונו וכתביו הנחוצים לו, השובר רבינו כי רק באופן זה מתיר לפתוח קברה, באם הוא ובית דינו וכל בני העיר יעמדו שמה, ולמחרתו נאספו כולם כאחד ופתחו הקבר ומצא הלה את מעותיו וכתביו, אולם למראה עיניהם חרדו ואחזתם רעדה לראות את האשה הנקברת לא מזמן, איך ששערות ראשה היו תלושים ופיה היה סתום מהשערות, ועל קרח ראשה היו תולעים רבים מסודרות באותו תואר שהיתה מסלסלת תלתלי שערה בחייה, ר"ל, רבינו הרים קולו באותו מעמד ועוררם לתשובה איך שיחרדו מיום הדין, כי מאת ה' היתה זאת להראות לעין כל את חומר איסור פרוצ ראש באשה" (סיפור זה הובא באריכות גם בספר שולחן העור סי' ט' סוף סק"ד עיני שם).

העיד אחד מחסידי ברסלב שאשתו היתה הולכת עם פאה, אך שמע פעם את הגה"צ ר' שמואל שפירא זיע"א שהתבטא בצער ובכאב: "עדיף שהבעל יוותר על כל הקיבוץ הק' של ראש השנה של האדמו"ר מוהר"ן מברסלב זיע"א, ויילך לו להתפלל מניין חטוף בשטיבלאך במשך כל ראש השנה! ובלבד שאשתו לא תלך עם פאה נוכרית!"

באותו רגע ששמע אותו אברך דברים אלו הבין עד היכן הדברים מגיעים, וב'ה תיכף השפיע בביתו להסיר את הפאה, וזכתה זוגתו ללכת במטפחת.

ומי שקצת שמע את המסי"נ של הרב שפירא זצ"ל לקיום דברי רבו הק' ר' נחמן מברסלב זצוק"ל, והיאך שהיה מוכן למכור את כל העוה"ב שלו עבור שימכרו עבורו 'תיקון הכללי' בציון רבו הק' (כמפורסם), ובכל זאת התבטא כזו צורה מדהימה, אין זאת כי אם רצה להמחיש בפועל כמה פריצות וחוכא וטלולא וצער עצום נגרם לאבינו שבשמיים מכיסוי ראש בפאה, אשר למעשה כל בר דעת מבין שי איך ייתכן לכסות הראש משום צניעות בדבר אשר גורם בדיוק פעולה הפוכה,

ולא בחינם התבטא ר' שמואל ביום הפורים, אשר בו 'נכנס יין יצא סוד', באותם רגעים נעלים לא שכח אותו צדיק לעורר ולזעוק בקול רעש גדול בזה הלשון: "איסטאן דעם ט-ר-י-פה-נ-ע-ם-פ-א-ר-ו-ק-פ-!" (=להסיר את הפאה הטרפה!).

שח בעל העובדה בעצמו (שהיה נכנס ויוצא בבית מרן הגה"ק הגר"י

שימו לב

המכשולות הגדולות בימינו

-מוסר-

גילוי פני הערב רב

אלו, שיצאו בליל כל נדרי בקדושה ובטהרה (בספר זכרון משה נדפס מכתב להגאון הצדיק מהרי"ץ דושינסקי זצ"ל ששמעה הנ"ל מרבו הנ"ל).

מב. הגאון רבי יצחק צבי לעבאוויטש זצ"ל (אב"ד טשאפ ומחבר ספר שלחן העזר ב"ח) כותב: רוב הפוסקים אוסרים פאות אפילו משערות סנטטיות, ויהודים יראי ה' אינם מתירים לנשותיהם רק כיסוי שאינו עשוי משערות כלל (בשלחן העזר חלק ב' סימן ט-י, ועיין שם בשמל"צ סעיף קטן י, יא, יב, שהאריך בבירור דעת הפוסקים האוסרים).

מג. הגאון רבי יצחק שמעלקיש זצ"ל (בעל מחבר ספר שאלות ותשובות בית יצחק) כותב: צריך לחשוש להפוסקים האוסרים פאות, וגם זה מביא לחילול שבת, וכבר

חשבון פשוט: (כל אחד יכול לבדוק במחשבון) חמש ילדים שכל אחד מביא חמש ילדים מגיע לאחר 11 דורות ל 48 מיליון ילדים

5	1.
5	5
25	2.
5	5
125	3.
5	5
625	4.
5	5
3125	5.
5	5
15,625	6.
5	5
78,125	7.
5	5
390,625	8.
5	5
1,953,125	9.
5	5
9,765,625	10.
5	5

48,828,125

המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא

מכתבים למערכת

כולל אור אליהו

ירושלים

תרצ"ז: הספר נפש ישעיה נתקבל לבית המדרש בתודה רבה

בכבוד הראוי

חיים נפתלי הלברשטיין

תצרת: הנני לאשר שקבלתי הספר אינציקלופדיה ה' חלקים

בתודה ובברכה

משה דרעי

רב מלילות

בזכותך נגאלו ממצרים

(סוטה יא)

ובזכותך עתידין להגאל

(ילקוט רות אות תר"ו)

המשך בגיליון הבא

